ANUL AL XVIII-le No. 4631

1 LEU NUMĂRUL

MERCURI 1 NOEMBRIE 1922

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Biblioteca Universității Iași

ABONAMENTE:
UN AN . . . LEI 200
ȘASE LUNI . . . [illegible]
— IAȘI, — STR. MĂRZESCU 17 —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate Agențiile de Publicitate și la
ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
— IAȘI, — STR. MĂRZESCU 17 —
UN NUMĂR PENTRU 1 LEU

Salvați Universitățile!

— Trebuește o altă normă, în ce privește recrutarea corpului profesoral universitar —

D. N. Șerban a ajuns profesor Universitar. S'a produs astfel cea mai elocuentă dovadă că este ceva putred în normele după care se recrutează la noi corpul profesoral universitar.

Din acest punct de vedere mă preocupă dar numirea, care a provocat, cu drept cuvânt, atâta indignare. Persoana d-lui Șerban nu interesează — ci sistemul pe care-l ilustrează cu prisosință.

* * *

Sant ani de atunci — și cu toate acestea n'a dispărut din mintea unora din ieșeni scandalurile, — ce s'au produs cu ocazia concursurilor pentru ocuparea de catedre Universitare. Ceea ce s'a întâmplat cu prilejul concursului pentru catedrele de clinică infantilă și patologia generală a depășit atuncea cadrul permis. Reacția s'a produs. A luat ființă legea, actualmente în vigoare, cu al său celebru art. 81, — în scop vădit și mărturisit de a se pune capăt rușinei ce se petrecea cu ocazia concursurilor.

Or, ceea ce a urmat de atunci încoace a confirmat încă odată adevărul că cele mai admirabile principii și cele mai bune legi nu au nici o valoare, de îndată ce încap pe mâna meșterilor de la noi, chemați să le puie în aplicare.

Scandalul continuă — ca circumstanță agravantă, că de astă dată lucrurile petrecându-se în cercuri restrânse și la adăpost de controlul opiniunei publice, s'a pedut ori-ce simț de pudoare.

* * *

Și ast fel, o lege, care trebuia să asigure triumful capacităței, a fost transformată, în mijloc sigur ca mediocritățile prezente să se perpetueze.

Respectuoși cu caracterul lor de inferioritate morală și intelectuală, aceste mediocrități se înmulțesc și se succed printr'un proces fiziologic cunoscut la ființele inferioare din punct de vedere zoologic: prin parcenteză.

Și ast-fel o mediocritate în funcție, lasă în urma ei două sau trei mediocrități, iar totul se petrece în familie, pe baza unor tranzacții, unor repartizații egale. Vin la rând, fii, nepoții, nepoatele etc. și sistemul e clar: tu îmi susții pe al meu, eu votez pentru al tău și vice versa.

Tranzacțiile au loc fără reticență, fără precauții, la lumina zilei. Indecența este atot triumfătoare, iar rezultatul îl aveți înaintea ochilor când vedeți cam cine a ajuns profesor universitar în ultimul timp și pentru cine se rezervă restul catedrelor. E un adevărat contra-dans, în care își dau mâna și se îmbrățișează elementele cele mai disparate și toate acestea pe contul propășirei învățământului superior.

* * *

Baza progresului învățământului îl constituie pregătirea corpului profesoral și garanțiile pe care acesta trebue să le prezinte. Sistemul de recrutare a acestui corp este admirabil în ce privește profesorul secundar. Rezultatele sunt din cele mai mulțumitoare. El este din cele mai rele, când e vorba de învățământul superior. Rezultatele sunt din cele mai triste.

Pentru a ajunge profesor universitar, numai în ultimul grad cântărește cu ceva pregătirea și capacitatea. Elementele de reușită le formează starea civilă, gradul de încredere, ingeniozitatea de a regsi să provoace o trampă, ocupațiuni lăturalnice, acțiuni de propagandă, cercuri și excursiuni în străinătate etc.

Nu zic, și aceste din urmă lucruri pot fi bune la ceva. Ele n'au însă nimic a face cu profesoratul, care trebue să însemne știința de carte, dorul de predare, capacitatea dovedită. Or, aceasta din urmă, cum am zis, aproape nu contează.

* * *

Maximul de rău, trebue să aducă, însă, și un bine. Întâmplări ca cele cu numirea d-lui Șerban trebue să însemne stăvilirea unui scandal fără nume.

A sosit momentul ca Universitățile să lupte ele însă-și pentru salvarea lor. A venit ceasul în care cei urcați pe cea mai înaltă treaptă a învățământului să-și dea seama de ceea ce datoresc școalei superioare și țărei.

Diriguitori și profesori salvați universitățile, cât mai este timp! Grăbiți-vă a introduce noui norme, pentru a asigura Universităței profesori cu adevărat! Gândiți-vă că o țară nu poate trăi fără să nu contribue cu ceva la tezaurul de cunoștinți ale omenirei și că acest rol revine, în principal, Universităților! Gândiți-vă că cele ce se petrec astăzi în corpul învățământului superior trebuesc zăgăzuite, în interesul bine înțeles a bunului renume al culturei românești.

Salvați dar Universitățile, domnilor diriguitori și profesori! Iată ce vă cere opinia publică îngrijorată și nemulțumită.

C. Serin

Hotărîrile d-lui Vintilă Brătianu

— în chestia refacerei Iașului —

In ce privește refacerea Iașului se asigură din loc competent că d. Vintilă Brătianu s'a menținut până la sfârșit în formula că se va acorda suma necesară, eșalonată pentru mai mulți ani și prima parte va fi înscrisă în bugetul anului ce vine.

La obiecțiunele delegațiunei ieșene că prin aceasta se întârzie angajamentele la timp, pentru viitoarea campanie de lucru, d. Vintilă Brătianu a riposta că întrucât lucrările preparatorii ale viitorului buget vor începe la Ianuarie și cum din primul moment suma necesară Iașului va fi înscrisă în proiectul de budget, se va dispune de timpul necesar pentru angajamentele mai sus pomenite.

Ministrul de finanțe a declarat că dacă ministerul de interne convine ca unele din creditele deschise să fie preschimbate în sensul de a servi Iașului, d-sa nu se va opune ca acești bani să fie imediat puși la disposiția adminsitrației comunale a celei de a doua capitale.

Bine înțeles că până acum ministrul de interne n'a convenit la schimbarea de destinație a creditelor în chestiune.

INSEMNARI

Un caz emoționant

D. Jean Tehaș, ministru al justiției, se războește prin „Viitorul“ cu subalternii săi. Frontul de luptă e deschis deocamdată în pragul cabinetului de instrucție al tribunalului Botoșani.

D. Jean Tehaș acuză pe judecătorul Pillat că a nesocotit legea când a procedat la arestarea d-lor Octav Lupașcu, primarul Botoșanilor și Iosipovici, multimilionar. În miezul acuzațiilor, ministrul atribue judecătorului declarația că... „n'a constatat că d. Lupașcu și-ar fi însușit vre-un ban dar că probabil se va descoperi mai târziu acest lucru“!

Nu știm dacă într'adevăr d. Pillat a spus ceia ce d. Jean Tehaș îi atribue, dar știm că se întâmplă destul de des la noi ca arestarea să precedeze dovada de vinovăție. Sistemul e defectuos din pricina erorilor pe care poate să le producă, dar în schimb are calitatea a fi expeditiv și comod pentru organele de instrucție. În alte țări — ca, depildă, în Anglia — nu s'a ajuns la iuțeala și comoditatea justiției noastre. Acolo, poliția judiciară se împiedecă încă de noțiunea necivilizată a „respectului libertății individuale“....

Principiul emis de d. Pillat (sau care numai i se atribue) n'a tulburat prea mult pe d. Jean Tehaș. Excelentul nostru agent electoral și ministru al justiției e consternat de un fapt mult mai grav — o adevărată crimă a d-lui Pillat. Năbădăiosul judecător a depus pe d. Iosipovici... „fără a ține macar seama de situațiunea socială a acestuia“.

Vedeți?!... S'a procedat împotriva unui milionar ca și în contra unui vagabond sau muncitor oarecare. Și așa ceva nu poate mistui justițiarul Jean Thehaș.

Este înscris undeva... prin constituție .. că cetățenii sânt egali în fața legei. Dar egalitatea asta se înțelege numai până la limita „situațiunei sociale“. Și apoi, sântem într'un caz de ilegalitate, caz nepermis.... când e vorba de multimilionari.

Cu Jean Tehaș nu se joacă nimeni!

RENOVATUS

Contra speculei

București.— În localul Societății funcționarilor publice a avut loc ieri o întrunire pentru combaterea speculei.

Au vorbit d-nii: Gh. Cerbescu, primarul Capitalei, Leontin Iliescu și Stanciu Brădișteanu, care au cerut severe măsuri împotriva speculei.

VIAȚA POLITICA

Descompunerea clubului liberal din Iași

Bezna.— Cei care nu mai vin. — Dealul Copoului

Un cetățean a făcut aseară în Piața Unirei reflecția, că clubul conservator democrat deși mic cât o cutie de pălărie bărbătească, este cel puțin luminat, pe când clubul liberal de vis-a-vis deși ocupă un întreg etaj, e în beznă neagră chiar între zi de Duminică. Câți au mai rămas în acest club, nu pot face ușor o partidă de cărți și sunt nevoiți să alerge pe la alte cluburi pentru a-și găsi parteneri.

*

S'au desmințit demisiile în bloc. Dar nu demisiile în bloc sdruncină un organism. Astfel de demisii sunt niște simple manifestații niște petarde menite să deștepte pe cei în drept ca să iee măsuri. Dacă aceștia iau măsuri în consecință, totul reintră în normal.

Primejdia într'o organizație politică nu provine de la cei ce reacționează, ci de la cei care intră în pasivitate, mai cu seamă când aceștia sunt din statul major.

*

Nu mai calcă în clubul liberal local d. d. Ion Botez, Eugen Herovanu, C. Penescu, Atanasie Gheorghiu, profesor Dr. Pușcariu profesor dr. Deleanu, Grigore Iamandi, părintele Golcu, Vasile Iamandi, Daniel Ciolan, G. Sion dr. Iamandi, O. Ianoliu, I. Popovici, Pancu etc.

Putem adăogi la seria de mai sus, seria celor care au intrat in clubul liberal o dată cu sufragiul universal, cu d. Sleigher, care în fanatismul său stătea cu barba sa decorativă mai mult în balconul de cât în salonul clubului, ca să [illegible] Piața Unirei de adesiunea sa; Nathan Grinșpan vorbitorul fără greșeli la întrunirile partidului, Carol Diamant cavalerul care nu face nici o deosebire între casa și clubul d-lui Mârzescu etc. Toată această serie, acum nu se mai uită la clubul liberal de cât de la distanță...,din clubul Concordia de vis-a-vis, deși sufragiul universal a rămas pe loc.

Nu mai vorbim de alte serii ca dl. Oswald Racoviță și D. Dimitriu care deși clubiști, suflă foarte rece d-lui Mârzescu, și de mulți liberali evrei, care încep a găsi că tineretul din club a fost crescut la școala medievală a d-lui Cuza și se gândesc să emigreze... din club.

Mulți din cei ce nu mai sue scările clubului, nu mai sue nici dealul Copoului de când... pe trotuarul stâng deși altă dată îl suiau mai mult de dragul casei Mârzescu, de cât a Universităței sau a bibliotecei acesteia.

Nu facem aceste constatări despre măcinarea clubului liberal din Iași, cu nici o plăcere. Partidele politice și deci și cluburile lor, le socotim indispensabile pentru viața acestui oraș atât de amenințat în situațiunea lui și în viața lui de mare centru. Ne gândim cu jale când și clubul liberal ar fi închiriat în parte, ca și clubul conservator democrat din față, care altă dată a fost fala Iașului și a întregei noastre vieți politice.

Se va însănătoșii clubul liberal din Iași?

Aceasta pe altă dată.

CATE-VA NOTE

Ultimele numiri la Universitatea Ieșană au prilejit următorul dialog.

— Actualul ministru de instrucțiune e de o calitate atât de inferioară, în cât nu-i de mirare că a putut face ast-fel de acte, spunea unul.

— Politica și nu d-rul Anghelescu e de vină, răspunde un altul. Degeaba îl s'aci, E un om foarte muncitor...

— Asta-i un cuvânt, replica cel dintâi, D-ta uiți, se vede, că vorbești unui om care a trăit în Belgia și care a văzut mulți idioți, fabricând cu picioarele cele mai fine dantele.

* * *

Nici o mirare că în țara în care atâția zaharisiți tronează politicește, prezența unui Zaharoff să provoace atâta vâlvă.

* * *

D. M. Savastos declară prin „Opinia“ că ar vrei pentru Iași alt-fel de evrei. Noi declarăm că i-am vrei oameni în toată puterea cuvântului. Huliganii în schimb și-au propus, pare-se, să-i facă neoameni.

BLANZY

GUVERNUL

și opoziția ardeleano-țărănistă

București.— În complectarea operei de distrugere a partidului național, guvernul a hotărât să declare vacante toate locurile de deputat și senator ale parlamentarilor zisului partid.

În ce privește pe țărăniști, guvernul așteaptă mai întâi să vadă ce atitudine va adopta congresul țărănist de la Iași, întrucât se crede că o rupere a tratativelor dintre ardeleni și țărăniști, va avea ca urmare reintrarea acestora din urmă în Parlament.

CULTURA ȘI INVRAJBIREA

— o —

Scandalurile „naționaliste“ petrecute în ultimul timp, au alarmat și îndurerat mult, nu numai pe aceia contra cărora au fost îndreptate.

Fiind considerate ca produse de studențime—pe când ele sunt provocate de un număr infim de studenți — au ocazionat triste constatări asupra gradului și calității culturei, pe care trebuie s'o reprezinte tinerimea universitară.

Căci cea mai însemnată misiune a culturei este să rodă și să atenueze instinctele rudimentare, să disolve și să risipească prejudecățile care subjugă libertatea gândirii, să modeleze și să imobilizeze sufletul uman.

Și desigur că manifestațiile absurde, ridicole și barbare, care s'au produs în ultimul timp, fac să se privească foarte sceptic îndeplinirea acestei misiuni atât de utilă și de frumoasă.

Totuși ar fi nedrept și exagerat să se privească într'o lumină prea neagră problemul asimilarei culturei la noi—pe temeiul că studențimea noastră ar fi în întregime pervertită de fanatism iezuitic.

Pentrucă adevărul este că aceste scandaluri au fost provocate de un număr foarte mic de studenți, care au asociat la marea lor operă inconștiința elevilor de liceu și entuziasmul spontan a galeriei.

Căci ce ar însemna 100 sau 200 chiar de studenți față de numărul total a studenților din Iași, care se ridică la 4000—5000.

Și sunt sigur că foarte ca greu s'ar putea întruni un număr de 100 de studenți conștienți scandalagii.

Tot atât de neadevărat ar fi să se susțină că studențimea este animată de spiritul antisemitismului.

Numai un grup destul de mic de studenți dela Drept, care trebuie să treacă prin purgatoriul examenului de Economie Politică, pot fi considerați ca încă odați în ură și fanatism.

Restul studențimei este cu total străină acestui soiu de naționalism balcanic.

Dar răul este că se atri-

(Continuarea în pagina II-a)

H. G. Wells

— O mare forță intelectuală —

de I. LUCHIAN

Nu ne vom ocupa de meritele strict literare ale marelui scriitor englez. Aceasta rămâne la urma urmelor, tot o chestie de apreciere personală.

Apoi, la noi se cunoaște foarte puțin limba engleză, așa că a vorbi despre vioiciunea, ascuțimea, ironia lui Wells unor cetitori care-l știu numai din traduceri, înseamnă a risca să venim în contrazicere cu păreri formate mai demult, ceiace n'ar fi de loc prudent.

Ne vom mărgini așa dar să lămurim câteva gânduri din care au răsărit operele artistului, așa cum din sămânță răsare tulpina cu frunze și flori, desăvârșită o creațiune vie.

Vom desprinde ce'ace nu se ofilește cu vremea, ce'ace nu se schimbă subt alt soare: gândirea, forța veșnică, în ori-ce colț de pământ, pentru ori-ce suflet.

Scrierile lui Wells sunt adevărate evenimente pentru cetitorii englezi. La noi însă, gândirea lui, cași a altor scriitori mari din apus se lovește de un dușman neîndurat: valuta. Această nouă zeiță este cea mai înverșunată protivnică a culturii și mai cu seamă a cărților... Aproape mașinal, condeiul vrea să ne târască într'o discuție financiară. Ce veiți? Cronicarul, ca orice alt muritor, suferă obsesiile vremii lui. Dar în sfârșit, am ajuns la răsplata mult ambiată a chestiunilor sociale, unde găsim un drum și pentru a putea vorbi de Wells.

Pentru scriitorul englez, tragicul vieții nu stă atât în lupta contra puterilor veșnice ale naturii, cât împotriva alcătuirilor și convențiilor absurde ale societății. Răul, suferința, păcatul nu sunt decât urmările unor judecăți greșite: a gândi bine, înseamnă a lucra bine. Dar toate relele par lui Wells niște umbre pitice; ele nu-i pot întuneca orizontul. Aspectele urâte ale vieții reacționează asupra lui ca un îndemn ca o încercare îndrăzneață. Viața și lumea nu sunt frumoase ca niște locuri alese de plimbare ci ca niște arene de luptă.

Lumea trebue să înceapă prin a fi mai rea înainte de a deveni mai bună. Romancierul urmează tradiția biblică după care „[illegible] prin pătimiri și încercări societățile, ca și indivizii, vor fi puși în așteptarea împărăției făgăduite“.

Marele războiu a desăvârșit convingerea lui Wells că dorința de a sluji omenirea, pentru a fi durabilă și cu folos, trebue să se întemeeze pe ceva mai mare decât voința personală: să izvorească dintr'un principiu pe care nimic nu s'împiedică să-l numim *Dumnezeu*. Intr'unul din romanele sale,— „Dumnezeu, Regele nevăzut“, Wells ajunge la concluzia că societatea nu poate fi mântuită decât prin oameni al căror suflet a suferit o transformare deplină. E o revenire la cuvântul din evanghelie care spune că „mântuirea va veni prin oameni mântuiți“.

Scriitorul englez se apropie aici întrucâtva de ideologii inspirați ai revoluției ruse. Mai mult: el admiră cu toată sinceritatea [illegible] din Răsărit. Iar în „Schița Istoriei“, Wells exprimă cu strălucire un gând vechi și drag: realizarea statului mondial, a confederațiunii universale.

„Tainițele inimii“ e cel din urmă roman al lui. Personajele, puține la număr, vorbesc cași cum ar purta pe umerii lor greutatea lumii. Ele discută asupra psihanalizei, asupra războiului, asupra tuturor chestiunilor sociale, și izbutesc să împărtășească cetitorului tulburările și neliniștea lor.“

Vorbind despre „Tainițele inimii“, Anatole France spune că Wells poate fi considerat drept cea mai mare forță intelectuală de azi din țările engleze.

Cu aceste cuvinte de împrumut, încheem cronica noastră săracă...

I. Luchian

Străzile orașului Iași sunt luminate cu becuri **„PHILIPS“**

CINEMA ELISABETA *Astăzi Luni 30 Octombrie numai la ambele matineuri 3 și 5 jum.*

COLONELUL CHABERT

Superbă capo d'operă a celebrului autor francez HONORE DE BALZAC. In rolul titular apare celebrul tragedian LE BARGY care a debutat acum câți-va ani și in orașul nostru la Teatrul Național. Bogatul program conținând in total 7 mari acte complectat cu o vedere și o comedie americană.

Prețurile obișnuite 12 lei rezervatul inclusiv toate taxele.

Cinema Modern Cu enorme sacrificii am obținut direct dela Paris un exemplar cu desăvârșire nou.

Prima reprezentare in orașul nostru, începând de Mercuri 1 Noembrie 1922 a celebrului film francez. 9 acte 480 scene 5000 metri.

SUZANA

cu celebra și mult regretata stea franceză

SUZANNE GRANDAIS

Artista cu renume mondial care a umplut de doliu toată Franța decedată la executarea unui film. Cea mai nouă și ultima montare cu o puternică acțiune a celebrei artiste.

Grație Cinematografului Ieșenii vor putea revedea marea artistă a Franței trăind câte-va ore in mijlocul nostru. Programul mai cuprinde prima Comedie Premieră din producția anului 1922 ZIGOTO LOGODNIC 2 acte 1. Programul in total va cuprinde Mercuri 11 acte 11.

Ultimele 3 reprezentații **Teatrul Elisabeta**

Trupa Israelită de Operete și Comedii dir. Aschkenazi și Celmayster in frunte cu celebri artiști

MALI PICON și Iacob Kalich

Astăzi LUNI 30 OCTOMBRIE 1922 orele 9 seara se va juca

Dus Klighe Meidl

Cinema MODERN Astăzi in matineuri la 3 și 5 jum. și seara 9 jum

Superba și cea mai grațioasă stea mondială

LYA MARA

apare in triumfa ul succes **BEATRICE** (Fetița de Pension) Briliantă operă in 8 acte splendid pusă in scenă după capo-d'opera teatrală a eminentului autor *JULES MARY*

Programul cuprinde vederi de pe natură și o comedie.

Duminică 29 Oct. 3 matineuri: 3 fără un sfert, 5 și 7 ore exact

Palatul „VIAȚA ROMÂNEASCĂ“ Str. Alexandri 10

LEI 70

Marele Atelier Photo „REMBRANDT“

Str. Lăpușneanu No. 6.

Primind un mare transport de materiale

A redus prețurile

executând

12 FOTOGRAFII (cărți poștale)

in culoarea sepia (mare)

cu lei 70

dând și un TABLOU GRATIS

ECOURI

Marele magazin DERBY din str. Lăpușneanu No. 30 aduce la cunoștința Onor Public cât și onoratei sale clientele ca in vederea sezoanelor de toamnă și iarnă i-au sosit ri turi de stofe engleze din cele mai renumite fabrici pentru Costume raglane și paltoane și care se execută după ultima creație a Casei Daroux Paris

Totodată i-au sosit mari transporturi de articole de galanterie, mantale de ploae și gabardine pentru Domni și Doamne.

Prețuri extrem de avantajoase

— Deliciosul oțet de via natural, se află de vânzare numai cu lei 6 litrul, la „Concurența“ magazin d coloniale Solomon Blumer str. I. C. Brătianu.

COLECTURA

Regatul Român

S. Haifler

Iași, str. Ștefan cel Mare 33

Controlează tot felul de lozuri străine, contra

5 lei bucata

BUCOVINEAN

perfect in limbile germană și hebree cu cunoștinți in branșa confecțiunilor caută ocupație.

[illegible] post-restante Iași.

bue studențimei în genere această acțiune de învrăjbire —iar pe de altă parte se reproșează că nu se produce în sânul ei o reacțiune organizată contra spiritului huliganic.

Ceeace lovește atenția publicului sunt fluerăturile și huiduelile studenților dornici de a se afirma și ilustra și pentru care bibliotecile, laboratoriile și seminariile sunt un domeniu prea restrâns de afirmare și ilustrare a numelui lor.

Publicul nu i-a cunoștință de studențime decât prin cei care țipă, flueră și bat. Ceilalți tăcând, se consideră că aceștia reprezintă universitatea — ceeace este nedrept și neadevărat.

Dar, se va spune, de ce ceilalți nu reacționează...

Nu voi căuta o justificare indiferenții și pasivității studențești—ci numai voi încerca o explicație. — Se spune că tinerimea de astăzi nu este animată de niciun ideal. Ea este scept că, neîncrezătoare și indiferentă față de marile probleme sociale în discuție. Numai că această constatare nu este un motiv de prea mare întristare și descurajare. Nu trebuie să uităm că *indoiala e începutul științei.*

In spiritul tinerimii de astăzi se produce opera de măcinare a prejudecăților, care ca noroiul pe roată, îngreuiază mersul carului progresului.

Poate această operă merge prea încetul—însă nu trebuie să uităm distanța ce ne desparte de occidentul civilizat.

Și este o mare greșală a se atribui întregii tinerimi universitare fanatismul și balcanismul câtorva.

Creangă Ovidiu
student

Solemnitatea dela școala „Steaua“

Asistența.— Cuvântările.— Subscripția

Eri după prânz a avut loc solemnitatea așezărei pietrei fundamentale. la marea clădire școlară pe care societatea *Steaua* o rădică în strada Anastasie Panu.

Sala în care a avut loc serbarea, a fost splendid decorată și steaguri tricolore răifâiau în toate părțile. Asistă o prea numeroasă asistență.

Printre invitați remarcăm pe d-nele G. G. Mârzescu, Gavrilescu și Popovici, d-nii P. Fântânaru, prefect pe județ, C. Toma, primarul orașului, dr. Georgescu, prefect de poliție, Vasiliu-Voina, ajutor de primar, Eraclide, senator. Bautaș ajutor de primar.

D. Mârzescu, ministrul sănătății era reprezentat prin d. D. Dimitriu, deputat, iar I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, prin părintele Niculea, protoereul orașului.

Invitații au fost primiți cu dragoste de d-nele și d-nii din comitet.

*

Serbarea începe prin imnul regal, cântat de elevele școalei profesionale de fete *Steaua*, după care urmează un oficiu religios oficiat de cantorul Perlman, de la marele templu din București, și excelentul său cor. Pentru întâia oară în Iași populația israelită a avut prilejul să asculte coruri mozaice cu acompaniament de orgă.

*

Seria cuvântărilor o deschide d. *David Herțenberg*, activul președinte al societăței, care a depus o muncă devotată pentru această mare operă.

D-sa face istoricul societății *Steaua*, transformarea ei în școală profesională, greutățile prin care a trecut și rezultatul frumos, la care s'a ajuns, azi școala numărând absolvenți care își pot câștiga existența în chip onorabil și chiar să-și întreție familiile.

Vorbește, de noua construcție și mulțumind tuturora cari au contribuit până acuma, cere concursul lor și mai departe, pentru ca opera să fie bine terminată.

D. dr. I. Niemirower, rabinul șef al comunității israelite din București, e primit cu o vie simpatie de populația israelită știut fiind că d-sa a petrecut mulți ani în localitate unde a desfășurat o activitate mare și rodnică, pentru binele acestei populațiuni.

Rabinul Nimirower rostește o prea frumoasă conferință. In care arată, că școala a fost în totdeauna la evrei adevărata corabie de salvare a la clipele lor cele mai grele. In special educația fetelor a făcut, ca ori de câte ori evreul trecând prin greutăți ce se păreau de nerpasnic, să găsească în casa lui prin mare, încurajarea de rezistență și de luptă. A mai slăbit această educație în sânul populației israelite așa că trebue adusă toată lauda societăței *Steaua*, care dând educație fetelor o atențiune deosebită face o mare operă socială.

Serbarea de azi coincide cu ziua onomastică a M. S. Reginei Maria, nu de mult încoronată oficial ca Regina României Mari, dar de demult regina sufletului românesc, — și este o bună prevestire și o nădejde că opera societății Steaua se va desvolta și răspunde întotdeauna cerințelor, pentru binele și fala patriei.

D. dr. Nimerover a fost sgomotos aplaudat.

D. *D. Dimitriu*, exprimă regretul d-lui Mârzescu ministrul sănătăței, de a nu putea lua parte la serbarea acestei societăți a căreia activitate o cunoaște și o apreciază. In primul moment d. Mârzescu s'a grăbit a acorda un ajutor, pentru încurajarea acestei opere școlare și sociale.

In numele său personal, d. Dimitriu, arată că în împrejurările de azi, inițiativa particulară, are o mare însemnătate, și merită toată încurajarea. Felicită călduros comitetul societății și pe d. David Herțemberg neobositul ei președinte.

D. *P. Fântânaru*, prefect de județ, arată cum regretatul Spiru Haret, în împrejurări foarte grele financiare, a apelat la inițiativa particulară, pentru a înființa școli profesionale, convins de importanța și de marele rol social al acestor școli. Apelul lui Haret a găsit un ecou general.

Față cu opera societății Steaua, d-sa exprimă felicitările sale în numele guvernului și ca dovadă de solicitudinea ce are pentru această operă, promite a subscrie o sumă ca subvenție, în budgetul județului.

D. *C. Toma*, primarul orașului, felicită comitetul societății Steaua pentru opera ce îndeplinește, care răspunde unei nevoi și promite tot concursul său.

Intr'o frumoasă cuvântare părintele *Niculea*, aduce felicitările I. P. S. S. Mitropolitul Pimen și arată cum prin școală și credință se ajunge la unitatea sufletească.

D-na *Sufrin*, directoara școalei, încheie seria cuvântărilor, prin o arătare documentată a faptelor prin care a trecut școala

*

Se semnează actul comemorativ.

Adunarea admiră planurile marei clădiri, elaborată de d. Sachelary arhitectul șef al comunei.

Cantorul Perlman cu corul său, intonă câtevă cântece în chip admirabil.

După aceasta se deschide condica de aur, pentru înscrierea sumelor a generoșilor donatori.

D-na G. G. Mârzescu, în numele său și al soțului d-sale se înscrie cu 5000 lei, d. Moritz Wachtel donează 10,000 lei, d-na și d. Arnold Veinrauch 20,000 lei, școala profesională de fete a Reuniunei femeilor române 3000 lei, d. Rosenstein 20,000 lei, d. Varmbrandt 10,000 lei.

In total s'au subscris cinci sute mii lei.

Se servește apoi o mică gustare, iar d. dr. Nimerover închină primul toast pentru M. S. Regele și familia regală.

Informații

x *Din izvor autorizat deținem știrea că șansele unui acord între partidul național și țărăniști sunt minimale.*

Se crede că urmarea ruperei tratativelor va fi reîntoarcerea țărăniștilor în parlament.

x *Federația naționaliștilor din Moldova*.— Ieri a avut loc o consfătuire a delegaților organizațiilor naționalist-democrate din Moldova, Basarabia și Bucovina.

S'a decis în unanimitate întemeerea unei Federații naționalist-democrate cu sediul în Iași, din care fac parte județele: Iași, Botoșani, Dorohoi, Suceava, Neamț, Roman, Vaslui, Fălciu, Tutova, Chișinău, Orhei, Bălți, Soroca, Hotin și Bucovina întreagă. La Galați va fi sediul altei federații care se va constitui la 12 Noembrie.

Din comitetul federației din Iași vor face parte câte 3 delegați din fiecare județ.

❑ „Neamul Românesc“, ziarul d-lui N. Iorga, relevând incidentele antisemite de la Iași, scrie că nu se poate tolera „asmuțarea elementelor românești contra celor evreești, sau a evreilor contra noastră“, și că trebue să se împiedece „exaltările pe tema sentimentului național, de care poporul român nu are nevoe pentru a-și asigura drepturile sale de viață la el acasă“.

x Un număr de 72 parlamentari iugoslavi au sosit în vizită la Praga, unde li s'a făcut o primire oficială.

❑ *M. Sa Regina și Invalizii de războiu*.— Cu ocaziunea serbărilor Incoronărei, d-na Maria I. Petrovici, prezidenta regionalei invalizilor de războiu din Iași, a trimis M. Sale Regina următoarea telegramă:

„Cu prilejul Incoronărei M. Voastre, invalizii de războiu din Moldova, Vă exprimă cu cel mai profund respect, prin mine, bucuria de a fi văzut ziua care îi răsplătește cu splendoarea ei, de toate suferințele lor“.

La această frumoasă telegramă, M. Sa Regina României, a bine-voit a răspunde d-nei Petrovici următoarele.

„Castelul Peleș.— *Viu mișcată de prea frumoasele și înduioșătoarele sentimente ce D-voastră și invalizii de războiu secția Moldovei îmi exprimați, mulțumesc din toată inima și fac pentru toți urări ferbinți de bine și sănătate“*

(ss) MARIA

*

De asemenea, d-na Petrovici a mai trimis tot ca prezidenta și în numele invalizilor, o telegramă de felicitare A. Sale Regale Principele moștenitor, președintele de onoare al societății, cu ocaziunea aniversărei zilei Sale de naștere, la care A. S. Regală a bine-voit a răspunde printr'o călduroasă telegramă de mulțumire.

x D Cratero, subdirector General al căilor ferate. a trecut aseară prin Iași, venind din Chișinău, unde s'a interesat de mersul normalizărei liniilor din Basarabia.

x Trenul 317 Iași-Chișinău pe linie largă, pleacă din Iași cu începere de astăzi la 12.50 noaptea, în loc de ora 1, cum pleca până acuma.

x In „Monitorul Oficial“ a apărut decretul de numirea d-lui Șerban, ca profesor de limba și literatura franceză, la universitatea din localitate.

— Teatrul Cinema SIDOLI.— cu începere de azi și în zilele următoare, opera complectă *Romanul unei femei*, mare dramă sentimentală în 6 mari acte după romanul lui Marcel Prevost. In rolul principal frumoasă artistă Pina Menichelli.

Cinema ELISABETA.— Astăzi numai la ambele matineuri rulează grandioasa capod'operă a marelui autor francez BALZAC. COLONELUL CHABERT. In rolul titular apare celebrul tragedian Le Bargy care a debutat acum câțiva ani pe scena teatrului Național din Iași.

Bogatul program este complectat cu o vedere și o comedie americană.

Cetiți pag. 4-a

Evreii ieşeni şi agitaţiile antisemite

— Boicotarea Teatrului Naţional —

In sala societăţei „Cultura" populaţia israelită a discutat eri evenimentele din urmă, petrecute cu prilejul representaţiilor societăţei sportive *Macaby*, precum şi cele petrecute la teatrul naţional, la representaţia piesei *Va venit numărea*, în care tânăra artista Anuşa Burger, urma să joace rolul principal.

S'au succedat la tribună foarte mulţi cuvîntători. Printre alţi au vorbit d-nii Elias Şaraga, Vurmbrandt, dr. Fruhling, Veiler, Moscovici, Galateanu, dr. Solomovici şi alţi mulţi din toate straturile societăţei israelite.

Cuvîntătorii, tot degajând massa studenţilor creştini, au înfierat agitaţiile antisemite, excesele ce au avut loc şi jignirea adusă populaţiei israelite.

Impunerea cu forţa la representaţiile societăţei sportive, de a se cânta după voiaţa tulburătorilor, înseamnă pe lângă un sacrilegiu—căci imnul regal are a se cânta numai în ocaziuni solemne, dar mai însamnă şi o terorizare, ce nu se poate tolera.

Unii dintre oratori, au criticat cu vehementa atitudinea d-lui procuror Iorga, căruia legea nu-i dă dreptul de a viola domiciliul, impunând voinţa a câtorva tulburatori ai ordinei publice.

*

Adunarea secoate retragerea piesei în care avea să joace d-ra Burgher, pentru motivul că este evreică, ca o atingere a demnităţei populaţiei israelite, care a dat dovadă că încurajează cu desăvîrşire representaţiile teatrului naţional, şi care pentru aceasta legitima satisfacţie ce i se cuvine.

*

După discuţiune, se votează o moţiune, prin care populaţia israelită îşi ia angajamentul de a nu mai calca în sala teatrului naţional, până ce nu i se va da legitima satisfacţie: hotăreşte să se aducă la cunoştiinţa autorităţilor superioare, agitaţiile antisemite, şi a cere măsurile cuvenite, pentru a nu sili populaţia israelită la o auto-apărare.

Numeşte o comisiune care eventual să primească răspunsurile ce va obţine, şi pe care le va aduce la cunoştiinţa populaţiei Duminica viitoare.

*

Intrunirea a avut şi o latură politică, prin aceea că au participat şi unii evrei, membri în clubul liberal.

Unii au încercat să temporeseze luarea vre-unei hotărâri, în schimb d. Vurmbrand, cunoscutul financiar, tot degajând răspunderea partidului liberal de agitaţiile antisemite, a declarat, că dacă după prevenire, nu se vor lua cuvenitele măsuri de dreptate, d sa se va retrage din partidul liberal.

*

Intrunirea a decurs în cea mai perfectă liniste.

Iată textul motiunei votate: "Evreii ieşeni adunaţi astăzi 29 Octombrie orele 11 dim. în sala „Cultura" spre a lua atitudine faţă de manifestaţiile antisemite care au avut loc în ultimul timp la Teatrul Naţional, la reprezentaţia Macabeilor din sala Sidoli şi generalizate în tot cuprinsul oraşului prin slăbiciunea voită a autorităţilor, după ce au ascultat cuvântările ţinute, decid:

1) Reprobăm atitudinea încurajatoare a reprezentanţilor ordinei publice care, în loc de a-şi întrebuinţa autoritatea spre a asigura liniştea, inviolabilitatea domiciliului şi libertatea desfăşurarei serbărilor unor asociaţiuni sportive particulare, dau în public dovadă de slăbiciune, spunându-se şi satisfăcând doriţele grupărilor turbulente.

Această procedare este mult mai jignitoare şi mai vrednică de vestejit ca orice exces săvârşit de un grup fără simţul răspunderei şi care îşi însuşeşte pe nedrept calitatea de reprezentant al studenţimei universitare ieşene.

2) Afirmarea că un artist evreu nu poate păşi pe scena Teatrului Naţional, calcă principiul consacrat şi repetat solemn în Manifestul Incoronărei al egalităţei tuturor cetăţenilor români fără deosebire, şi al putinţei fiecăruia de a-şi desvolta aptitudinile sale fără altă restricţiune decât acele impuse de legile ţărei.

Prin această vătămare adusă respectului datorit legilor ţărăi şi intereselor superioare ale Statului Român se aduce o gravă jignire evreimei din toată ţara şi în consecinţă se decide că:

Nici un evreu nu mai poate şi nu mai trebue să păşească pragul Teatrului Naţional până la obţinerea satisfacţiei cuvinte.

= ULTIME = INFORMAŢIUNI

Toate explicaţiile meşteşugite nu pot ascunde faptul perfect exact, că în lupta pentru interimatul ministerului de interne, d. Alexandru Constantinescu a fost învins.

Este, într'adevăr, negăduit că pe când d. Mârzescu n'a manifestat nici o voleitate, ministrul agriculturei a afirmat că interimatul internelor îi se cuvine negreşit. Ceva mai mult. Din răndurile guvernamentalilor vine ştirea că informaţia din „Viitorul", în sensul că d. Constantinescu a fost însărcinat cu acest interimat, a fost transmisă oficiosului guvernamental din oficina ministerului agriculturei.

In acest caz, hotărârea primului ministru de a-l înlocui d-sa pe d. general Văitoianu are incontestabil o anumită însemnătate şi constitue un indiciu, în privinţa felului cum d. Brătianu înţelege a tranşa chestiunea remanierei.

Amicii d-lui Mârzescu triumfă şi sunt radioşi. E de văzut cât va dura acest triumf şi dacă el însamnă zorile unor zile mai bune pentru actualul conducător al departamentului sănătăţei publice.

x Se desmeneaza tot mai mult că scopul prezenţei d-lui Zaharoff în capitală este în legătură cu o mare refacere a societăţei „Resita" bine înţeles cu concursul liberalilor

Eri Duminecă bancherul Zaharaff a luat dejunul la d. prim ministru, unde au fost invitaţi câţi-va miniştri afiliaţi politicei economice vintiliste.

x In jurul crimei din Nicolina. — D. dr. Anghel, ajutat de medicii spitalului israelit, a operat victimele crimei din soseaua Nicolina.

In caz de neînvirea unor complicaţii, atât mama cât şi copiii vor rămâne în viaţă, dar nenorociţi, căci unii vor rămâne orbi, alţii paralitici.

*

Am anunţat că au fost arestaţi trei ţigani, bănuiţi a nu fi străini de crima. S'a dovedit însă, că ei au lucrat în ultimele zile la seminar, iar în noaptea crimei, au au părăsit seminarul.

x Solemnitatea deschiderei cursurilor universitare, ce urma să aibă loc eri, a fost amânată sine die.

D. Bratu, rectorul Universităţei, a telegrafiat ministrului de instrucţiune, că din lipsa de combustibil Universitatea din Iaşi rămâne închisă.

x Cu începere de azi, trenul 321, circulă direct pe cale normală, Iaşi-Bălţi-Carmăuţi.

Trenul pleacă din Iaşi la ora 1.20 noapte.

x Ancheta de la Teatrul Naţional, va lua probabil sfârşit azi.

Sâmbătă d. inspector Şoimescu a ţinut ancheta, de la 5 seara, până la 4 în zina.

Spargerea din str. Anastasie Panu.— Astă noapte o îndrăzneaţă spargere s'a săvârşit în strada Anastasie Panu.

Hoţii, încă necunoscuţi, au spart prin o pivniţă un zid de piatră şi au pătruns în prăvălia de manufactură a d-lui Berou Blanc, din strada Anastasie Panu 35, furând mărfuri în valoare de câteva zeci de mii de lei.

Hoţii au încercat să deschidă şi lada de fer, dar au renunţat la această operaţie, mulţumindu-se numai cu mărfurile,

D-na Ottilia Braunstein, vice-preşedinta orfelinatului israelit din Iaşi, ca răspuns la telegrama de felicitare cu prilejul încoronărei, a primit telegrama următoare:

„—M. S. Regina vin mişcată de prea frumoasele Dvs. urări, vă mulţumeşte din toată inima şi doreşte a afla numai bine de scumpii ei orfani".

Telegrama e semnată de secretara particulară a M. S. Reginei.

D. dr. Niemerover, rabinul şef al comunităţei israelite din Bucureşti, care a fost două zile în localitate, se înapoiază astă seară în capitală.

x Eri a avut loc înmormântarea nefericitului Moisă David victima crimei din Nicolina.

In faţa Sinegogei din curtea Spitalului Israelit au rostit discursuri mişcătoare d-l Rabin M. Janower şi d-l Solomon Kasavan Institutor care totodată a oficiat şi o rugăciune care a stârnit lacrimi din ochii tuturora de faţă.

D-l Ilie Mincu a fost numit profesor definitiv de istoria românilor, la facultatea de litere din localitate.

O întrunire cu scandal

Proprietarii nu se înţeleg între ei

Bucureşti.— Eri dimineaţă a avut loc în sala Dacia o întrunire a proprietarilor urbani, prezidată de domnii Lahovari şi Ioachimovici.

Au vorbit domnii: Stolanof (Chişinău), Căpitan Costescu, dr. Ettinger, Luca Baroncea, Pavelescu Dimo.

D l profesor Dubba Ştefănescu a declarat că legea închirierilor forţate a doctorului Lupu e cu mult superioară, din punct de vedere social, legii chiriilor a domnului Jean Th. Florescu.

D-l Bosnief Paraschivescu a spus că *chiriaşii sunt drojdia societăţii*.

La sfârşit, d-l Ioachimovici propune o moţiune în care, între altele, spune că dacă nu se lasă libertatea desăvârşită a, tranzacţiilor, atunci să se aplice închirierea forţată la toţi proprietarii.

Se naşte un mare scandal. Asistenţii se împart în două tabere. Comitetul e împotriva moţiunii. După multă zarvă, se scoate din moţiune pasajul cu pricina şi spiritele se calmează.

Sinuciderea unui tânăr funcţionar

Bucureşti.— Eri noapte la orele 3, tânărul Edmon Mariniu, funcţionar la Banca Comercială Română s'a sinucis trăgându-şi un foc de revolver în abdomen la locuinţa sa din strada Popa Tatu 23. Glonţul i-a străbătut prin intestine eşind prin spate.

In stare muribundă nenorocitul a fost transportat la Spitalul Colţea.

Sinucigaşul a lăsat o scrisoare în care arată că motivul actului său disperat este o dragoste nenorocită.

Tragica sinucidere din Botoşani

Botoşani.— Eri s'a sinucis, la locuinţa sa, funcţionarul Gh Costriş de la percepţia fiscală' bând 50 gr. opium. In stare grava a fost transportat la Spitalul Comunal unde, după câteva ore în ingrozitoare chinuri a succombat.

Cauza acestei sinucideri este mizeria. El lasă în urma sa o soţie cu 7 copii.

Funcţionarii percepţiei au deschis o listă de subscripţie pentru sărmana familie.

L. Adler

Serviciul Telegrafic şi Telefonic

al ziarului „OPINIA"

Imprumutul extern

— Rolul bancherului Zaharof —

Bucureşti.— Bancherul Zaharof a luat ieri dejunul la d. Ionel Brătianu, impreună cu mai mulţi miniştri.

Oficial se spune că Zaharof a venit în Capitală pentru unele aranjamente în chestia Consolidărei şi a Reşiţei.

In fond însă, el duce tratative pentru un mare imprumut extern, pe baza căruia guvernul să şi poată plăti datoriile la bănci şi industriaşi, şi a se evita astfel criza financiară.

In condiţiile de astăzi, un imprumut intern este imposibil.

Imprumutul extern se va face în lire sterling parte în bani şi parte în mărfuri.

Zaharof, care pretinde că e român după mamă, spune că vrea să servească România şi că oferă condiţiuni favorabile.

Manifestaţia politică din Braşov

— Intrunirea partidului naţional. — Aclamarea d lui Maniu. — Scandalurile provocate de liberali. —

Bucureşti.— Ieri după amiază a avut loc în sala Teatrului Naţional din Braşov marele meeting al partidului naţional.

Au participat numeroase delegaţiuni de ţărani din jud. Trei-Scaune, Braşov, şi Dimboviţa. Cu toate că sosirea multor săteni a fost oprită de jandarmi, totuşi numărul participanţilor a fost formidabil.

*

La ora 2 a sosit în gara Braşov, d. Iuliu Maniu care a fost primit cu flori şi viu ovaţionat de populaţie.

La ora 3 s'a deschis meetingul sub preşidenţia părintelui Maximilian.

Primul vorbitor este fostul ministru d. M. Popovici, care expune situaţia economica a ţărei.

In acel moment, un grup de agenţi liberali pro oacă scandal. Publicul îa pe unii dintre dalagii la bătae şi-i dă afară din sală.

D. Iuliu Maniu, luând cuvîntul, critică acţiunea guvernului şi declară că Incoronarea a fost un spectacol pur politic. Oratorul cere sancţiuni pentru ceimele brătieniste. Se miră că liberalii nu înţeleg să se retragă cât mai repede de la guvărn.

D. Maniu este ovaţionat.

La urmă se aprobă o moţiune prin care se dazaprobă actele guvernului, se exprimă solidaritatea poporului cu partidul naţional şi se afirmă devotamentul pentru tron şi ţară.

*

Publicul ocupă strada. Agenţii de poliţie şi parchetul vor să oprească manifestaţia de stradă. Se produc câteva incidente. Publicul nu se lasă intimidat, şi în masă compactă manifestează pe străzi, într'o mare însufleţire.

Seara, d. Maniu a plecat la Alba-Iulia.

D-l Al. Constantinescu demisionează

— Declaraţiile ministrului agriculturei —

Bucureşti —D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturei, a declarat că Marţi sau Mercuri îşi va prezinta demisia, urmînd să plece în străinătate pentru odihnă.

*

In cercurile iniţiate se pretinde că această demisie nu este în legătură cu interimatul ministerului de interne Acest interimat n'a fost încredinţat d lui Constantinescu, tocmai pentru că d. Brătianu ştia de hotărîrea d lui Constantinescu de a demisiona.

*

Ministrul agriculturei a mai declarat că partidul liberal are datoria să rămîe mai departe la cîrmă; dar e nevoe de o largă remaniere, fără de care nu se poate întreprinde o bună operă legislativă.

Italia în mîna fascişţilor

— Manifestanţii ocupă oficiile publice — Vărsările de sânge la Cremona. —

Bucureşti. — Ziarele italiene asigură că Regele a refuzat să semneze decretul pentru aplicarea stării de asediu.

O imnozantă manifestaţie fascistă a avut loc la Roma, în care Regele a fost viu aclamat. Capitala e pavoazată cu drapele. Circulaţia tramvaelor a fost oprită. Oraşul e liniştit.

Omirinalul, unde îşi ţine şedinţele guvernul demisionar e apărat de armată.

Ştiri sosite din toată Italia arată că fascistii ocupă birourile publice fără conflicte grave. Numai la Cremona au avut loc mari vărsări de singe.

*

Regele a conferit cu şefii fascişti şi cu d. Orlandi.

Guvernul demisionat, care girează încă afacerile, a dat o nouă proclamaţie în care arată că faţă de revoltele ce se produc, este silit să ia severe măsuri de ordine.

Onomastica Reginei

Bucureşti.— Eri, cu prilejul zilei onomastice a Reginei Maria, un Te-Deum s'a oficiat la Mitropolie în prezenţa membrilor guvernului.

SPECULA CU PERMISE

Bucureşti. — Poliţia Capitalei fiind sezizată de către Ministerul Industriei şi al Comerţului că în piaţă se face speculă cu permise de export, d l prefect, generalul Nicoloanu, a intreprins o razie şi a pus mâna pe câţiva speculanţi.

S'a confiscat un permis de export, proprietatea avocatului i Lazăr Friedman din Bârlad. Interogat la poliţie acesta a declarat că a scos de la Ministerul de Industrie un permis pentru 514 vite, pentru care a cerut 400.000 lei. Permisul e pe numele lui Costache Ion, măcelar din Bârlad.

Au fost arestaţi misiţii Martin Ghidale şi Aristide Demetrescu. Se afirmă că ar fi amestecat în aceste afaceri şi directorul Bancii micilor morari.

America la Conferinţa Orientală

Bucureşti. — New-York Herald confirmă ştirea că Statele Unite vor trimite un observator la Conferinţa Orientală.

Adînc îndurerăţii: Amalie Braunstein soţie, Jaques Braunstein cu copii; Marcus şi Inginer Salomon Braunstein fii, cu familiile lor; Janetta Posamentirer Bucureşti; Paulina Langer, Viena; Marie Margulies, Amelia Inginieur Gottlieb, Bucureşti, fiice, Filippe Posamentirer, Bernhard Langer, Isidore Margulies şi Inginieur Iosef Gottlieb, ginери cu copiii; Clara Lichtenstern, Rebeca Montereanu surori cu familiile lor, familiile Sand vici şi Hamburger au nemărginita durere de a anunţa moartea prea lubitului lor soţ, tată, socru, cumnat, bunel şi străbunel

Adolf Braunstein

în etate de 82 ani

vechi comerciant, fost epitrop la Spitalul Israelit

şi vă roagă să bine voiţi a lua parte la ceremonia funebră care va avea loc azi Luni 30 Octombrie 1922, ora 3 p. m.

Cortegiul va pleca de la locuinţa defunctului din str. Săulescu 1 spre cimitirul Israelit.

Adânc intristaţi: Abram Glickmann, soţ, Isac şi Olga Glickmann, copii; Clara şi Benjamin Schwartz, fiică şi ginere, Rachelle şi Iosef Moscovici, soră şi cumnat, precum şi intreaga familie, au nemărginita durere a aduce la cunoştinţa prietenilor şi cunoscuţilor perderea prea scumpei lor

Şifra Glückmann

în etate de 57 ani

decedată după o grea suferinţă, în ziua de 29 Octombrie 1922.

Inmormântarea va avea loc mâine Marţi 31 Octombrie 1922 ora 1 p. m.

Toţi prietenii şi cunoscuţii sunt rugaţi a lua parte.

Cortegiul funebru va porni dela locuinţa defunctei str. Sf. Andrei No. 5 spre Cimitirul israelit.

Prezenta ţine loc de orice altă înştiinţare.

„Opinia" în ţară

PAŞCANI

Explozibilele din gara Paşcani. În privinţa unei „descoperiri alarmante" din gara Paşcani, publicată în ziare, comunicăm spre lămurire următoarele;

În ziua de 27 Oct. a. c. eră te d. s'a găsit de către un gard al c. f. r. într'un closet a gărei, 13 focoase şi 18 sulari fitil.

Imediat d. locot. Harages, a telegrafiat tuturor posturilor gărilor liniei Mărăşeşti-Bărdujeni şi detaş. II gurzi Iaşi, pentru a controla trenurile.

Asemenea a fost avizată siguranţa locală; făcându-se împreună cercetări; s'au mai găsit în gările closetelor 72 focoase, o cămaşă, în care erau câte-va focoase, un plic gol cu adresa D-tru Păsculescu, escad. 4, reg. 8 roşiori, Rajinţa (Basarabia) S'a telegrafiat reg. respectiv pentru cercetări.

Indignare.— Ultimele excese antisemite din diferite oraşe şi din Iaşi, au produs o mare impresie şi o profundă indignare în întreaga populaţie evreiască.

Ed este destul de inteligentă ca să vadă în aceste excese mâna ascunsă a organelor active ale guvernului.

Născut în tren.— Cu trenul din Bucureşti care a sosit aci Sâmbătă dimineaţă, cu ajutorul serviciului medical al garei, a fost coborâtă pe o targă, spre spitalul local, o femeie care a născut un copil în tren, între gările Roman-Paşcani.

Mama şi copilul sunt bine.

Vestitor

BOTOŞANI

Două spargeri în centru.—Spargerile în oraşul nostru se ţin lanţ de câte-va săptămâni.

Aseară, un hoţ s'a introdus în cafeneaua d-lui Şaia Herşcovici de unde a furat o sumă de bani şi alte lucruri.

A doua seară, tot acel hoţ s'a introdus la cofetăria din centrul oraşului a d-lui Miro, furând suma de 50000 mărci germane.

Hoţul a fost prins a doua zi la Dorohoi; el se numeşte Dumitraş Haralamb, asupra lui s'au găsit aproape toţi banii.

Te Deum.— Astăzi fiind ziua naşterii M. S. Regelui s'a oficiat un Te-Deum la catedrala Uspen a de către protoereul judeţului înconjurat de cler şi autorităţile civile şi militare.

Teatrale.— În silele de 3, 4 şi 5 Noembrie soseşte compania Cărăbeş în frunte cu comicul C. Tănase pentru a da 3 reprezentaţii la teatrul Eminescu cu piesele: Până când, Rabdă inimă şi taci, Specialitatea casei şi Relativ.

Louis Adler

VASLUI

Lipsa lemnelor.— Iarna care se apropie a găsit oraşul într'o completă lipsă de lemne.

Deşi avem păduri destule în judeţ, totuşi nu se fac de loc transporturi de lemne.

Populaţia nevoiaşă simte cel mai greu această lipsă, reclamând intervenţia autorităţilor pentru a remedia răul la timp.

Teatrale.— Marea tragediană Mărioara Voiculescu, va da 2 reprezentaţii în sala Teatrului Judeţian în serile de 6 şi 7 Noembrie c. cu piesele: „Nora" de Ibsen şi „Hoţul" de Bernstein.

Biletele se găsesc la Agenţia „Goldstein & Fr".

O logodnă cu bătaie.— Săteanul Vasile Enache din comuna Tansu, se învoi cu flăcăul. Popa din aceiaşi comună, ca să-i dea fata în căsătorie.

În acest scop flăcăul târgui toate cele necesare pentru logodna care se fixase pentru Vineri seara.

Dar mare îi fu mirarea când ducându-se la socru său, găsi în casă un alt mire.

Plin de mânie, Popa îşi ia bătaie pe socru şi pe mireasă.

Celălalt mire sariad cu mama fetei în ajutor, bătaia se încinse de-a binelea, încât s'au spart şi geamurile casei.

Şeful postului ancheteză.

Aurică

DIN BĂLŢI

Consfătuire.— La liceul Creangă a avut loc o consfătuire pentru admiterea elevilor liceului „Tarbut din Pârliţi Răşcani şi Mărculeşti la examene de stat.

Toate cererile au fost admise.

A prezidat directorul liceului Moraşevici.

Liceul Chenzhi şi examenele de Stat.— Deşi directoratul a admis ca elevii de la şcolile particulare să se bucure de oare-care drepturi, a găsit acum de cuviinţă să levească în scaria a 150 eleve de la sus numitul liceu.

Numindu-se o comisiune de Stat ca elevele promovate în Iunie să depue un examen în Septembrie, majoritatea obiectelor în .. rusaşte.

Comisiunea rusă în frunte cu directorul Moranevici a lăsat repetente fără nici o cauză 150 eleve promovate în Iunie.

Profesoara de franceză a lăsat majoritatea.

Deasemenea avocatul Constantinescu, profesor de ocazie, a găsit de cuviinţă să nu ia în consideraţie greutăţile a două examene, trătând majoritatea elevelor.

Vom reveni pe larg cu date interesante în privinţa acestor nedreptăţi.

Coresp.

Înştiinţare

Fac cunoscut onor. public că m'am stabilit în localitate a Subchiru g cu o practica de 20 ani.

Fac serviciul conform ordonanţei medicilor.

Rog a mă vizita şi veţi fi mulţumit de mine.

La chemare vin acasă.

Cu stimă,

Gh. L. Nuţă

Str. Eternitate 30

Podul de fer

Casele Oişie Goldman

25.000

SACI

VINDE EFTIN

Banca Uniunea Română

IAŞI

Agenţi capabili

dentru achiziţii de asigurări de viaţă şi incendiu, găsesc angajament durabil în bune condiţiuni.

A se adresa d-lui Jacques Fruhling, strada Lozonsky No. 8 Iaşi.

Sobe teracotă

culori şi desemnuri moderne, lucrate în cele mai mari Fabrici din ţară şi străinătate se pot executa în timpul cel mai scurt şi cu preţurile cele mai reduse montate complect.

J. ZLATOVICI

Muzelor 40

A sosit un nou transport de

Hârtie natur toate culorile

„ mătase „ „

„ tipar toate formatele

„ concept „ „

„ comercială cadrilată

care se vând cu preţurile cele mai reduse care desfid ori-ce concurenţă la

Librăria Universală

M. H. Schoenfeld str. Cuza Vodă 52, vis a vis de Palatul Braunstein.

Mircea G. Serion

DOCTOR IN DREPT

fost Procuror

:: A V O C A T ::

Sf. Sava 14, Iaşi

B L A N U R I

Vulpi albe de Alasca, Croise şi Silberfuchs, Biber şi Biberette Lutru, Petit-gris, Seongs veritabil şi opozumsceng Nutria, Tibet Katsen. Vulpine, Tibet Mongolia, albe şi gri, Patagonia, Top, etc. etc.

Atelierul Special de blănărie ataşat la acest magazin primeşte comenzi pentru confecţiuni şi reparaţiuni montează gulere şi manşete şi desuri de blană, jachete de astrachan, vulpi ete'e pelerine, după ultimele jurnale de blănuri ce stau la dispoziţie.

Depozit permanent de blănuri Confecţionate, (Gulere, Etole, Manşoane, earfe, etc).

Sosindu-ne un transport de PALARII BARBATEŞTI, forme şi culori moderne, cumpărate într'o epocă avantajoasă de valută, le desfacem foarte eftin.

A la Bonheur

Magazin şi Atelier de Blănărie

Iaşi, Unirei 4 lângă

Cinema Sidoli

Sanatoriul Dr. Tzaicu

Iaşi, Str. Carol 20, Telefon 368

Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai higienică a Iaşului s'a reorganizat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune.

Adaptat la chirurgia de urgenţă.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici streini, pe specialităţi, boli interne şi nervoase (excluse boli contagioase şi nervoşi turbulenţi).

Informaţii şi consultaţiuni între orele 2—4 p. m. —

UN APARAT INGENIOS

„Tarantella"

Ascute lamele sistem GILLETTE atât la piatră cât şi la curea, devenind mai bune ca noi. Costul unui aparat complect lei 175.

ROMANIA MUZICALA

Finkelstein

Lăpuşneanu 24 Iaşi

Se primesc lame pentru ascuţit lei 2 bucata.

N. B.—Au sosit „Sonerii fără baterii" care sună foarte puternic, aplicabile la antreuri.

LA BANCA MOLDOVA

IAŞI -- Secţia Mărfuri

au sosit cantităţi importante de:

Parafină americană 50/52°, Glycerină Farmaceutică 30 B M E, Lumanari, Său frigorific „La Plata" alb, sau francez 44° alb Untdelemnuri de Măsline garantat pur marca „Calssen et Brocard", Nice, Ape minerale „Giesshübler"

CU PREŢURI FOARTE CONVENABILE

La Cocoşul de Aur

Iaşi, Strada Stefan cel Mare 4, IN CURTE

a sosit un mare transport de păslari marca Ambrosius precum şi pantofărie de stofă pentru iarnă, străine Tot felul de galoşi şi şoşoni marca „PENTAGON"

En-gros şi En-detail

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embericos & Co.

Bucureşti, — Str. Paris No. 1

Linie regulată şi rapidă bilunară

Constanţa direct New-York

Cele mai mari transatlantice confortabile de lux din Constanţa

Transatlanticele de lux

Themistocles

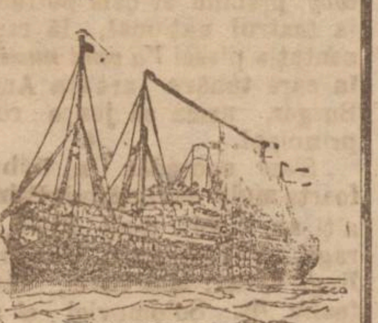

Soseşte în portul Constanţa la 1 Noembrie şi pleacă la 2 Noembrie direct la New-York. După plecarea acestui vapor urmează transantlice e:

Constantinopole, Megalli, Hellas, King Alexandor

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul înscrieri şi rezervări de cabine pentru pasageri, precum şi mărfuri pentru New-York cu escale la Cospoli şi Pireu.

Pentru orice informaţiuni detailate şi formalităţi de îndeplinit pentru inscrierea şi primirea singurei vize americane, vă rugăm a vă adresa cu toată încrederea unui serviciu conştiincios la adresa biroului nostru central.

M. Embiricos & Co.

Bucureşti Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89

Sucursale: Constanţa—Str Lascăr Catargiu 28 Galaţi str Speranţei 28, Brăila Str. Belvedere 1

Onorata clientelă a vechiului magazin

La DOCAN

Str. I. C. Brătianu No. 141 vis-a-vis de Sf. Spiridon

este înştiinţată pe această cale, că pentru sezonul de toamnă, a sosit un asortiment complect in articolele următoare:

Pentru raionul de galanterie

Mănuşi, ciorapi, gulere, cravate, manşete, jartiere, bretele, flanele, culoţi, jambiere, eşarfe, etc., etc.

Pentru raionul de manufactură

Velours în toate culorile, Stofe, Haine bărbăteşti, gabardinuri pentru dame, şevioturi, pirineuri. barchetturi, şifoane, zefiruri, satinuri, pichet uri, gradel, indianuri, catifele în toate colorile, etc.

Desfid orice concurenţă

Vizitaţi magazinul pentru a vă convinge

Proprietar

Iosef Abzug

A sosit la magazinul

O. MELIXON

Iaşi Str. Cuza Vodă 38 (vis a-vis de librăria Socec)

INCALŢAMINTE de tot felul

precum şi un mare transport de

GALOŞI şi ŞOŞONI mărcile

Treforn şi Pentagon

CAETE

creioane, condeie, hârtie, caiete de desemn şi muzică, cerneluri, genţi, etc.

Registre de contabilitate, hârtie de mătase, carnete, plicuri etc.

SE VINDE MAI EFTIN CA ORI-UNDE LA

LIBRARIA CENTRALA

IAŞI — Str. Mărzescu 25

EN-GROS şi EN-DETAIL

Vinul Konya

cu principiile conţinute în *Kola, Coca, Guarana* şi *Cacao* reunite

Reconstituantul, tonicul şi nutritivul cel mai renumit în combaterea **anemiei, debilităţei, maladiilor nervoase,** *de cea mai mare valoare în convalescenţa.*

ANUL AL XVIII-a Nr. 4132

JOI 2 NOEMBRIE 1922

ABONAMENTE:
UN AN . . .
ŞASE LUNI . . .
IAŞI, STR. MÂRZESCU 17

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la toate
Agenţiile de Publicitate
şi la
ADMINISTRAŢIA ZIARULUI
— IAŞI. — STR. MÂRZESCU 17 —

UN NUMĂR VECHIU 3 LEI

Biblioteca Universitaţei Iaşi
UNIVERSITĂŢII IAŞI
IAŞI 1 NOV 922

Tulburările recente

— Ministerul Artelor, alături de manifestanţi. —

Intr'un număr trecut, am vorbit despre participarea partidului la manifestaţiile antisemite. Adăugăm astăzi, în rândul tulburătorilor, şi Ministerul Artelor, care — prin d. Şoimescu, inspector, deci reprezentantul său — a colaborat cu manifestanţii din Iaşi.

Domnul inspector, în chestia scandalului de la teatru, a tratat cu delegaţiile studenţeşti, dela egal la egal. Iată tratative între autorităţi şi...tulburătorii ordinei publice! Ba, d. Şoimescu — ni se pare — n'a închis ochii, într'o noapte, până la patru ore dimineaţă, declarând manifestanţilor :— „Şi eu, Domnilor, sunt naţionalist !"... şi încurajându-i prin suspendarea piesei, în care juca d-ra Burgher.

Dar interesante-s, şi în amănunt, tratativele. Studenţii au ridicat două puncte de acuzare împotriva acestei artiste. Primul : d-ra Burgher nu descinde din Traian, ci din Israel. Admitem, la urma urmei, şi acest punct de vedere. Dar manifestanţii trebue să fie logici până la sfârşit. Nici un Evreu să nu se urce pe scenă, indiferent de specialitate şi mai ales de faptul... dacă i protejat sau nu de clubul liberal! Naţionaliştii trebue să suprime ziarele, în care scriu Evrei, să distrugă revistele, cu nume evreeşti pe copertă...şi să rupă rafturile librăriilor, în care-s expuse volumele autorilor evrei... Şi aşa mai departe.

Dar nu numai arta naţională merită apărare, ci şi ştiinţa. Afară deci Evreii din laboratorii şi de la catedre! Mergând pe calea aceasta, naţionaliştii ar trebui să umble din instituţie în instituţie, izgonind pe slujbaşii evrei de pretutindeni. Nici armata n'ar fi cruţată. Ce-i de făcut cu ofiţerii evrei ?

Aceasta ar însemna, în mod practic, retragerea drepturilor,—pe care ţara le-a acordat, cu formele legale, Evreilor.

Apărarea însă numai a scenei, şi numai împotriva tocului Louis XV al d-rei Burgher, este un lucru şi nedrept şi comic.

Dar această artistă mai are o vină,— oarecum personală, —pe lângă cea din registrele stării civile. D-ra Burgher n'a primit fluerăturile, huiduelile şi sudalmele — cu smerenie şi umilinţă, recunoscându-şi păcatul originar... ci ea a stat, subt şuere, cu fruntea sus şi cu zâmbetul pe buze. Conştiinţa naţională, a fost deci jignită în partea-i sacrosanctă : gâtul şi palmele.

D. Şoimescu a recunoscut şi temeinicia acestei acuzaţii. Totuşi, dintr'un nemărginit spirit de blândeţă, d-sa n'a dat-o afară pe d-ra Burgher din teatru, ci numai a scos de pe afiş piesa d-lui Al. O. Teodoreanu : „V'a venit numirea". Cu alte cuvinte, d. Inspector al artelor, pentru vinele personale şi ale ascendenţilor d-rei Burgher, nu pedepseşte numai artista, ci şi pe autor care — deşi-i Român pur şi deşi a avut o ţinută foarte politicoasă în faţa conştiinţei naţionale sbârlite— pierde astfel nişte tantieme bine meritate şi demult aşteptate cu frenezie.

Va fi o reacţiune a publicului civilizat româno-evreesc ? Poate. Căci chestiunea nu-i doar numai strict teatrală. E vorba de-o diversiune, pusă la cale de guvern, după reţeta ţaristă. Trăim oare acum prima fază a desegregării ?

M. Sevastos

ARESTAREA comitagiilor din Cadrilater

— Au fost prinse 18 bande —

Bucureşti.—O telegramă primită la Ministerul de Interne arată că în Cadrilater au fost arestate 18 bande de comitagii bulgari.

Banditţii au mărturisit nenumăratele lor jafuri şi asasinate.

ACTUALITĂŢI DIN AFARĂ

Condamnări din Ukraina.— *Tribunalul din Charcow a condamnat la moarte pe Militinski directorul comerţului exterior şi pe Dachmutzky agentul de bursă, învinuiţi că ar fi făcut afaceri ilegale. Această hotărâre a produs o mare panică printre speculanţi.*

*

O nouă operă a lui Nedbal.— *Maestrul Nedbal a compus o operă comică intitulată „Plugarul Iancu", care a fost reprezentată la Teatrul Naţional din Brün. Această operă a obţinut un deosebit succes.*

*

Victemele fiarelor.— *O dare de seamă oficială a guvernului Indiei britanice arată că în ultimul an au murit 3360 de oameni în India, victime ale animalelor sălbatice din acele regiuni. 1454 de oameni au fost sfâşiaţi de diferite animale, 1210 oameni de tigri şi leoparzi 556 de lupi, 60 de urşi, 70 de oameni au fost striviţi de elefanţi şi 10 oameni au fost mâncaţi de hiene.*

Afară de acest număr de victime, au mai murit 19,396 de oameni muşcaţi de şerpi veninoşi.

VIAŢA POLITICA

„Prin Noi Inşine"

Zaharoff — Oamenii lui Mackensen — Falimentul d-lui Vintilă.—

D. Vintilă Brătianu şi a mâncat credinţa cu biserică cu tot. D. Vintilă Brătianu ne amăgeşte de vr'o 20 de ani, cu proclamarea d-sale că nu se închină decât într'o singură credinţă : „prin noi înşine" şi într'o singură biserică : „paraclisul fraţilor Brătianu".

Le a mâncat pe amândouă. Se vede că una era din pişcot, iar cealaltă din caş.

*

Ce component in noi inşine ar fi şi Basile Zaharoff sau sir Crrudell, care acuma sunt la ordinea zilei, sosiţi ambii în ţară, ca prin soluţiunile lor, să dee oxegen d-lui Vintilă Brătianu, ameninţat să se înăduşe nu de năduhurile ardelenilor, ci de propriul său marasm ca financiar şi economist ! ?

*

D. Vintilă Brătianu e foarte tare în strigăte de : „trădători", „vânduţi străinilor" etc. cu care tratează pe toţi cei ce au idei sau mai ear păreri altele de cât ale sale. Este foarte slab însă când e vorba de a găsi soluţiuni reale şi eficiente, la dificultăţile prin care trecem.

Iată-l nevoit să recurgă la luminile celor pe care i-a tratat drept trădători, drept agenţii lui Mackensen. Nu numai că va primi la masa sa de lucru pe foştii miniştrii de finanţe Al. Marghiloman şi M. N. Săulescu ; dar le va întinde mâna cu rugăciunea să-l ajute.

Nu se poate o mai mare pedeapsă pentru nesocotinţă!

*

Ne temem însă că acest gest de om civilizat nu-l face d. Vintilă Brătianu fără un gând ascuns. Dacă va sacrifica pe „prin noi înşine" şi va face mari concesiuni cămătarilor străini, la momentul greu va scoate procesul verbal cu semnăturile d-lor A. Marghiloman şi M. Săulescu şi alè altora pentru a se justifica că conştiinţa i-a fost violentată şi că...... a fost majorat.

Curat faliment moral şi financiar, d le Vintilă !

Guvern fascist în Italia

In Italia fasciştii au fost chemaţi la putere. Şeful lor este astăzi primul ministru al unui stat de 40 de milioane oameni.

Aceasta constitue un eveniment surprinzător chiar şi pentru acei care cunosc elasticitatea externă, şi mobilitatea de sentimente a meridionalilor italieni.

Şi de fapt chiar, succesul fasciştilor nu se datoreşte unui val de entusiasm stârnit în masele naive ale poporului ci pur şi simplu perfectei lor organizări în vederea teroarei. Cei câteva zeci de mii de tineri fascişti nu şi au afirmat dreptul la guvernare decât prin acte brutale şi vărsări de sânge. Acţiunea lor s'a mărginit în atacuri organizate împotriva partidelor potrivnice şi în devastări asupra publicaţiilor care îi combăteau.

Opinia publică italiană n'a manifestat în sensul fascist : la alegerile trecute ei n'au obţinut decât un număr infim de scaune în parlament faţă de socialişti şi alte partide.

Programul fasciştilor ? Nu cunoaştem altul decât violenţa.

Cum va putea să guverneze un astfel de partid, cum va putea deveni el însuşi un factor al ordinei şi al respectării legilor ?

Poate aceasta a vrut să vadă Regele Italiei, când le-a încredinţat puterea. In gestul cu totul neaşteptat al acestui monarh se întrevede o ironie de înţelept, lăsând să se împlinească vorba din scripturi „Pieirea ta prin tine, Israile"... I.

Refacerea alianţei balcanice

Ce spune un ziar grecesc

Bucureşti. — Ziarul grec «Prodos» susţine că Venizelos lucrează la refacerea vechei alianţe balcanice îndreptate contra Turciei, cu participarea României, Jugo-Slaviei, Greciei şi Bulgariei.

Vizita d lui Stambuliisky la Bucureşti ar fi în legătură cu aceasta. De asemenea şi proectata întrevedere sârbo bulgară dela Scopia.

A se ceti pagina 3-a
Ultimele ştiri telegrafice şi telefonice

IAŞUL ARTISTIC

EXPOZIŢIA BRIESE

Ciobănaşul

INSEMNARI

O CONDAMNARE

Consiliul de război din Cluj a condamnat la 2 ani închisoare pe un colonel Dospinescu pentru mită şi şantaj. Judecata a stabilit că condamnatul scutea pe tineri de serviciul militar, în schimbul a câtorva mii de lei, sau disculpa de acuzaţii de crimă pe acei cetăţeni care îmblânzeau cu bumăşti furoarea colonelului.

Intre faptele colonelului Dospinescu, se numără şi închiderea prăvăliei unui comerciant din Satmar, pe motiv că acesta vindea pahare... cu inscripţii aţâţătoare ! Cazul era grav, întrucât paharele cu pricina primejduiau siguranţa statului. Criminalul comerciant din Satmar s'a pocăit printr'un bacşiş de 3000 lei şi prăvălia i-a fost redeschisă. Primejdia paharelor trecuse ?

Ne gândim, câte asemenea „atacuri la siguranţa statului" se produc în cuprinsul României Mari ! Există mulţi comercianţi, multe pahare cu inscripţii, mulţi reprezentanţi ai autorităţilor şi... „renumeraţie mică după bugat" ! Dar nu toţi salvatorii ordinei au ghinionul colonelului Dospinescu, şi nu toate instanţele de judecată sunt croite pe măsura consiliului de răsboi din Cluj.

Şi slavă Domnului, credem că zisul consiliu n'avea nici un motiv să năpăstuiască pe un colonel şi să procedeze cu dânsul ca cu nişte simpli muncitori, prin închiderea cărora neamul Brătienilor reface economia naţională..

Fără îndoială că la Cluj s'a judecat după dreptate, stârpindu-se grave abuzuri ale unui şef de autoritate... Dar tocmai aceasta ne surprinde, ne uimeşte ! E împotriva firei noastre patriotice... împotriva „ordinei" în stat.

Şi ne gândim.... dar e mai bine să încetăm cu atâta gândire.

RENOVATUS

ROSTUL ŞCOALEI

In Cehoslovacia şi la noi

In şedinţa de deschidere a Camerei din Praga, la 24 Octombrie curent, d. Svehla, primul ministru al republicei cehoslovace, s'a pronunţat astfel, în chestia învăţământului :

— Guvernul se va ocupa nu numai cu organizarea internă, ci şi cu consolidarea învăţământului. Va depune râvnă ca să satisfacă drepturile tuturora, fără distincţie, de a poseda şcoli publice.

Actualmente şcoala a ajuns adesea ori centrul luptelor de idei şi de conflicte sociale în mijlocul cărora trăim. Copii ca şi părinţii au dreptul să ceară ca instrucţia şcolară să formeze *oameni şi cetăţeni demni de acest nume.*

In aplicarea legei prin care Adunarea naţională a complectat legislaţiunea privitoare la şcolile primare, guvernul va veghea ca instrucţiunea publică să crească copiii *în iubirea de patrie, în toleranţă, în stimă reciprocă. şi prin aceasta, în democraţie.*

Deci guvernul va protegui şcoala ; va veghea ca ea *să nu sufere din pricina luptelor sterpe şi să-şi poată îndeplini întreaga operă educativă*, de care se vor folosi generaţiile viitoare. Şcoa-

(Continuarea în pagina II-a)

PARERI ŞI DISCUŢII

In chestia crizei de locuinţe

Răspunsul unor proprietari la propunerile D-lui I. Butnaru, publicate în ziarul „Opinia" cu data de 16 Octombrie 1922.

Stimate D-le Butnaru

Cetind propunerile publicate de Dvs. cu câteva zile în urmă, în mult apreciatul ziar „Opinia", vă rugăm să primiţi mulţumiri pentru lupta ce duceţi într'o cauză dreaptă.

Intr'adevăr de 6 ani, o parte dintre proprietarii urbani trăesc sub regimul excepţional care-i exasperează, căci după războiu aproape nici o clasă socială nu e mai persecutată decât clasa aceasta de oameni de ordine care îşi cer de 6 ani fructul muncei lor agonisit cu jertfe şi privaţiuni de tot felul şi mai ales că majoritatea acestor proprietari sunt bătrâni şi nu mai pot astăzi munci în alte direcţiuni.

Aveţi dreptate Domnule Butnaru, când daţi publicităţii părerea Dvs. susţinând că pentru rezolvirea crizei locuinţelor ar fi bine ca toţi actualii legiuitori, fie chiar Miniştri, dintre care o parte şi ei proprietari urbani, să binevoiască a pune şi ei la dispoziţia chiriaşilor plusul de camere pe care-l ocupă : norma de conducere spre a se putea arăta acest plus de camere se poate uşor vedea, dacă vom citi al. C. din actuala lege a chiriilor din 12 Aprilie 1922, care ne spune : „se va socoti ca necesare proprietarului camera de lucru şi câte o cameră de fiecare membru al familiei care trece de vârsta de 10 ani",—şi de care dispoziţiune până acum mai nimeni n'a putut beneficia. Nu mai astfel vor fi socotiţi la fel toţi proprietarii urbani ; căci pentru ce unii să sufere, să lucreze şi să se întrunească în sindicat ; pe când alţii cari nu au actualmente chiriaşi, să stea nepăsători la toată truda şi lupta celorlalţi ?

D-nii conducători ai chiriaşilor, într'o convorbire avută cu D-lor ne-au spus : „Vedeţi că acei proprietari care astăzi n'au chiriaşi, n'au vrut să închirieze nici odată, pe când Dvs. prin faptul că aţi închiriat, aţi dovedit că puteţi face nestingherit aceasta şi deci trebue să închiriaţi mereu".

Noi proprietarii am răspuns acestor D-ni chiriaşi astfel : Bine Domnilor, însă cu 6 ani în urmă aveam alte trebuinţe şi ne permiteau împrejurările să închiriem, însă astăzi necesităţile noastre sunt altele. In 6 ani multe s'au schimbat şi familiile noastre s'au mărit, copii noştri au devenit profesionişti ; deci ne trebue astăzi alte încăperi. Cu ce drept vii D-ta legiuitor să mă forţezi să ţin la infinit pe un chiriaş bogat, iar eu proprietar sau proprietară bătrână, văduvă, nemai putând astăzi munci, nu pot avea libertatea încăperilor pentru familia mea, pentru birourile mele sau pentru atelierele mele, indispensabile astăzi existenţei mele zilnice ?

Dacă e drept ca astăzi să fim forţaţi a ţinea în casă chiriaşul care ocupându-ne camerile trebuincioase, nu ne lasă putinţa a ne câştiga existenţa sau a ne adăposti familia, *atunci de ce n'ar fi drept ca pentru o mai grabnică resolvire a crizei locuinţelor să se constrângă prin legi la fel şi pe proprietarii care se desfată în 10 sau 15 camere, să se strâmtoreze şi ei şi să închirieze precum facem şi noi, să sufere şi ei aceleaşi neplăceri şi daune dela chiriaşi, să li se plătească aceiaşi chirie ridicolă, pe când reparaţiile, taxele, şi scumpetea traiului sunt astăzi de sute de ori mai mari ca în anul 1919 ?*

Ar trebui ca toată lumea să se gândească la cazul bătrânei proprietare văduve care nu mai poate astăzi munci şi a cărei unică existenţă este venitul dela casa sa. Azi e împovorată de dări noi cu mult mai mari ca cele din 1916. I se menţine însă casa închiriată cu o chirie derizorie, în folosul vre-unui chiriaş milionar, negustor speculant, ori îmbogăţit de războiu. De unde să poată ea trăi ? De unde să-şi plătească taxele, şi să-şi repare casa care ameninţă să se dărâme ?

La acestea Domnilor legiuitori nu v-aţi gândit ? Numai pe chiriaşi să-i aţi auzit şi aţi vrut să-i protejaţi ; însă pe văduvele proprietare, sărace, care n-au altă existenţă

(Continuarea în pag. II-a)

Dacă doriți spor la lumină întrebuințați becul

PHILIPS ARGENTA,

Un glob luminos care nu obosește ochii, nu produce umbre, înfrumusețează lustrul chiar în timpul zilei.

Mare reducere de prețuri!

„MOLDOVA MARE“

Societate Anonimă Română de automobile -- Iași

Agenție directă a uzinelor

„FORD“ și „FORDSON“

Automobile și Tractoare agricole

Steyr, Pauhard-Levasor, Hispano-Suizze, Delage

STOC COMPLECT DE

Cauciucuri

„Michelin-Cable“, „Continental“, „U. S.“, „Pirelli“, etc.

Bandaje pline

„Continental“, „Pirelli“, „Lutetia“, etc

Cauciuc pentru trăsuri

Piese de schimb, accesorii

ORIGINALE

pentru „Ford“ „Fordson“ și alte mașini.

TOATE ARTICOLELE

atingătoare de ramura:

automobilă,

agricolă,

technică.

Secțiune specială pentru articole de Sport.

Toate mărfurile noastre fiind provenite DIRECT din cele mai importante uzine suntem în măsură a le furniza cu prețuri absolut ORIGINALE și sub orice concurență.

Amatorii pentru agenții în provincie se pot adresa la Sediul Societății Str. Alexandri 11.

la va fi un așezământ căruia *toți cetățenii, fără deosebire, își vor încredința copiii*, convinși că munca ce se face acolo este folositoare tuturora.

*

Așa a vorbit șeful de guvern al unui stat apărut abia de 4 ani în istoria lumei, și în mijlocul unor enorme dificultăți care se pun în drumul închegărei sale politice și naționale.

Pentru a răzbi prin noaptea vremurilor prezente, Cehoslovacia s'a înarmat cu arma luminoasă și invincibilă a civilizației și democrației. Ea se devotează la organizarea învățământului public, conștientă de rolul pe care trebue să-l aibă școala în ridicarea unui popor și consolidarea unui stat.

Cehoslovacia vrea să-și organizeze o școală care să formeze „oameni și cetățeni demni de acest nume“, care să crească pe școlari în sentimentul patriotismului, toleranței, stimei reciproace și democrației, care să-și îndeplinească întreaga operă educativă și să inspire încredere tuturora.

In asemenea idei se dezvoltă Cehoslovacia. Și prin faptul că se bucură de o stare politică și socială atât de excelentă, dovedește că se află pe drumul cel rodnic și drept.

Dar noi, românii, creștem în Universități un tineret intolerant și reacționar, provocăm în școli (ca la liceul din Huși) o stare de spirit care ia încrederea cetățenilor în menirea școalei. Prin chipul acesta, nu putem întovărăși celelalte neamuri pe drumul civilizației.

Oare nu ni-e rușine nouă, popor mai numeros, cu bogate resurse și cu o veche închegare națională, să rămânem atât de înapoiați față de vecinii cehoslovaci?

Nu ni-e rușine de alții, și nu ni-e milă de noi!

C. R. G.

ECOURI

— Aflăm că s'a acordat dreptul de libera practică a medicinei în țară — în urma depunerii cu succes a examenului respectiv—d-lui d-r Matias Lederhendler din Tg. Frumos, doctor în medicină dela facultatea din Viena, fost medic secundar la I-a clinică universitară în boli de femei și obstetrică (Hofrat Prof. d-r Peham) și în spitalul Prof. d-r Holban.

Marele magazin DERBY din str. Lăpușneanu No. 30 aduce la cunoștința Onor Public cât și onoratei sale clientele ca în vederea sezoanelor de toamnă și iarnă i-au sosit ri turi de stofe engleze din cele mai renumite fabrici pentru Costume raglane și paltoane și care se execută după ultima creație a Casei **Daroux Paris**

Totodată i-au sosit mari transporturi de articole de galanterie, mantale de ploae și gabardine pentru Domni și Doamne.

Prețuri extrem de avantajoase

— Deliciosul oțet de vin natural, se află de vânzare numai cu lei 6 litrul, la „Concurența“ magazin de coloniale Solomon Blumer str. I. C. Brătianu.

Guvernul ia măsuri în chestia agitațiilor antisemite

Pedepsirea polițiștilor vinovați.— D. procuror Iorga va fi chemat să se explice. — Inspectorul Șoimescu rechemat

Ziarul „Dimineața“ află următoarele:

In legătură cu deciziunea luată de guvern de a reprima încercările de turburări antisemite, suntem în măsură de a spune că d. d-r Angelescu, ministrul instrucțiunei publice, a trimis astăzi o circulară direcțiunilor liceelor din țară, prin care, atrăgându-li-se atenția asupra neajunsului ce poate decurge din astfel de mișcări, directorii școalelor secundare sunt invitați a opri în modul cel mai strict participarea elevilor la orice soi de manifestațiuni. Cei ce vor contraveni acestor dispozițiuni vor fi excluși din școală.

Aplicarea acestor măsuri urmează a fi făcută sub personala supraveghere și răspundere a directorilor.

De asemenea s'au numit noui comisiuni de anchetă școlare, care să plece de urgență la Huși, Bârlad și Iași, pentru a sancționa atât vina elevilor cât și a unora dintre profesori.

*

In ce privește Iașul, unele măsuri privesc Universitatea. Despre acestea se păstrează încă discreție, deși se pare că anumite dispozițiuni au fost luate.

Altele privesc autoritățile — din care unele nu și-au făcut datoria, ba chiar au pactizat cu turburătorii în contra tuturor s'au luat măsurile indicate de împrejurări.

Astfel prefectul de poliție de Iași a fost făcut personal răspunzător de cele ce se vor mai întâmpla. Unii din subalternii d-sale, care au făcut propaganda anti-semită vor fi pedepsiți disciplinar și dați în judecata organelor în drept.

D. procuror Iorga, care în seara turburărilor a fost de serviciu și care a crezut de cuviință să ție un discurs prin care a declarat că este alăturea de manifestanți va fi chemat a se explica, pe cale erarhică.

*

Cu acest prilej s'a remarcat că d. Șoimescu, inspectorul artelor, trimis a ancheta casul Codreanu-Cusinsky de la Teatrul Național din Iași a făcut acte de solidaritate cu turburătorii.

Ziarele din Iași relevă, intr'adevăr, că în loc de a cerceta chestiunea pentru care fusese trimis, d. Șoimescu s'a apucat — spun ziarele din Iași — să facă declarații în public favorabile studenților turburători.

D. Banu a fost pus în cunoștință de acest fapt și s'a grăbit să recheme telegrafic sus numitul inspector general al artelor.

INFORMAȚIUNI

Schimb de telegrame între Regina Maria și Mitropolitul Pimen. Cu prilejul aniversărei zilei de naștere a M. S. Regina, I. P. S. Mitropolit al Moldovei a trimis următoarea telegramă:

M. S. Reginei Maria, București

„Printr'un serviciu religios, săvârșit în Catedrala Mitropolitană Iași, am sărbătorit cu însuflețire, ziua nașterii Majestății Voastre și ne-am adus aminte de zilele grele, petrecute aici, când, împreună cu M. S. Regele îmbărbătați pe toți la îndeplinirea datoriilor și mângâioți pe cei bolnavi care, au fost răsplătite de Dumnezeu prin Incoronarea de la Alba-Iulia.

Să trăiți“

(ss) PIMEN, Mitropolitul Moldovei

La această telegramă s'a primit din partea Majestății Sale Regina, următorul răspuns:

„Urările Inalt P. S. Sf. Voastre Mi au pricinuit o adâncă mulțumire Sufletească.

Nădăjduesc că am în curând bucuria de a revedea scumpul Nostru Iași și în adastarea acestei zile doresc din toata inima I. P. S. Voastre și Ieșenilor deplină fericire și sănătate.

(ss) MARIA

x Mâine, 1 Noembrie s. c se vinde prin licitație publică la Prefectura de Poliție, un automobil „Ford“ și efecte reformate de la corpul sergenților de oraș.

x Astă noapte un incendiu a distrus casa de vătătuoi a d-lui Iftimie Constantinescu din strada Cerchez 6.

Universitare.—Deschiderea apropiată a cursurilor universitare este îndoelnică, întru cât combustibilul necesar n'a fost pus la dispoziție nici până astăzi.

Rectoratul a trimis telegrame de protestare la M. S. Regele și Ministerului de Instrucțiune.

Totuși majoritatea profesorilor au anunțat data deschiderei cursurilor respective.

Astfel: D-l, *Paul Bujor* va deschide cursul de Morfologie Joi 2 Noembrie ora 10, în amfiteatrul de Științe Naturale, și-l va continua în fiecare Joi și Sâmbătă la aceiași oră.

Lucrările practice de laborator se vor ține în fiecare Joi de la 2—7.

Cursul de analiză infinitesimală cu d-l profesor Sanielevici va începe Luni 6 Noembrie ora 3 și va continua în fiecare Luni și Vineri la aceiași oră.

Cursul de chimie minerală va începe Mercuri 1 Noembrie ora 2 în amfiteatrul de chimie cu d-l profesor N: Costăchescu.

Cursul de Algebră superioară va începe la 6 Noembrie dela de la 10 jum. la 12.

Lecțiunile asupra elementelor de analiză pentru studenții anului I, secțiunea științelor Matematice, vor începe Miercuri 1 Noembrie ora 9 jum. și vor continua în fiecare Luni, Miercuri și Vineri la aceiași oră.

Cursurile de Botanică.— vor începe Sâmbătă 4 Noembrie ora 8 a. m. în amfiteatrul de Șt. Naturale. Ele vor fi comune, la început, pentru studenții farmaciști și de agronomie.

Ele vor continua în fiecare Mercuri și Sâmbătă, iar mai târziu pentru studenții în farmacie vor continua în fiecare Luni de la 4—5 jum.

Lucrările practice de laborator se vor ține Joi de la 8—11.

De la Facultatea de Litere D l A. Philippide va începe cursul său în ziua de 2 Noembrie de la 9 | 11.

Ultimele examene de limba latină se vor ține Sâmbătă 4 Noembrie cu d-l profesor D. M. Marinescu.

S'a admis studenților care au cerut amânarea examenelor de licență, ținerea de examene în zilele de 1—10 Noembrie.

Decanatul atrage atențiunea candidaților că sub nici un motiv nu se va trece peste această dată,

x *Teatrul Național.* — Astă-seară se va juca de către Soc. Dram. Iași pentru prima oară în această stagiune „Hamlet“ Tragedie în 15 tablouri de W. Schackespeare.

Joi 2 Noembrie 1922 „Ciuta“.

Expoziția pictorului Briese se închide săptămâna aceasta.

FOTOGRAFII

artistic executate toate formatele până și mărimea naturală, după natură și după orice fotografie, FOTOGRAFII pe porcelan (Photo-cheramic) pentru morminte, arse în cuptoare, 1000 grade căldură asemănarea garantată obțineți numai la Fotograful, Curții Regale **WEIS** Iași Piața Unirei.

— Teatrul Cinema SIDOLI — cu începere de azi și în zilele următoare, opera complectă *Romanul unei femei*, mare dramă sentimentală în 6 mari acte după romanul lui Marcel Prevost. In rolul principal frumoasă artistă Pina Menichelli.

Cinema ELISABETA.— Astăzi numai la ambele matineuri rulează grandie sa capod'operă a marelui autor francez BALZAC. COLONELUL CHABERT. In rolul titular apare celebrul tragedian Le Bargy care a debutat acum câtiva ani pe scena teatrului Național din Iași.

Bogatul program este complectat cu o vedere și o comedie americană.

∴ AU SOSIT ∴

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazinul din strada Ștefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAȘILOR

DOCTORUL

H. Wechsler

Boli interne, venerice, sifilis

Cons. 8—10 a. m. și 1—4

— Str. Armeană 4 —

Blănăria artistică LA DAVID

Str. Lozonschi 1

Asortiment de blănarii fine. Sconcs veritabil, opozon sconcs, vulpi gri, negre, alaska și argintii. Tibet de Mongolia, nutria biberette, lutru, jder, dihor și vidre. Piei de îmblănit și brumării, etc.

ATELIERUL SPECIAL execută lucrări artistice și transformări de orice blană. Se curăță vulpi albe, făcându-le ca noi.

Cabinet dentar

Dr. Med. H. Apter

Specialisat la Berlin în dentistică și boli de gură

Iaș, Str. Lăpușneanu 32

Consult. 9—12, 3—6

Cetiți pag. 4-a

decât venitul dela casa lor, precum și pe văduvele de răsboiu proprietare, care nu-și pot hrăni copii lor orfani, pe aceste categorii de proprietari nu-i ascultați?

Oare aceasta nu se numește *crimă socială?*

Noi proprietari urbani nu suntem contra chiriașilor săraci; însă vedeți că sub masca celor săraci s-au ascuns și foarte mulți chiriași bogați, și legea a fost prea generală. prea nedreaptă, când s-a dispus ca să fie protejați toți chiriașii la fel. Deci cu drept cuvânt mai marii noștrii dela Sindicat zic: Ar fi nimerit, când se vor lăsa transacțiile libere, să se înființeze o *casă a chiriilor* unde să vie să plătească toți proprietarii urbani un *imposit special* proporțional cu chiria ce incasează, și apoi din această sumă totală să se plătească chiriile chiriașilor cu adevărat săraci, în proporție cu scumpetea actuală a reparațiilor, a taxelor și a traiului. Să se plătească chiriile din aceste fonduri numai chiriașilor săraci, văduvelor bătrâne, orfanilor, micilor funcționari și bătrânilor pensionari, chiriași; astfel s-ar face dreptate.

Procedând așa nu s-ar mai întâmpla precum se întâmplă astăzi cînd de ex: un proprietar care a avut neșansa să aibă chiriași de dinainte de răsboiu într-un imobil la centru și spațios, primește o chirie derizorie, iar alt proprietar cu un imobil la fel lîngă dânsul, care a avut însă norocul să-i plece chiriașul, închiriază imobilul său cu prețuri mult mai mari ca proprietarul vecin. Tot așa, actuala lege a satisfăcut, ca să zicem așa, numai pe unii proprietari dându le la prăvălii chiria de 5 ori, iar văduvelor proprietare bătrâne cu o mică proprietate de locuit, nu li s-au dat decât chiria îndoită ca în 1916, căci în actuala lege s-au desființat și comisiunile arbitra'e care figurau în cellalt decret lege din 2 Aprilie 1920 și care comisiuni aveau de scop aprecierea chiriei în comparație cu starea materială a părților, sau în comparație cu reparațiile aduse imobilului.

Iată deci, Stimate Domnule Butnaru, că am contribuit și noi cu câteva rânduri pentru a îndepărta pe cât posibil legea chiriilor, a urei, a învrăjbirei și a crimelor, precum zi ziceți Dvs. cu drept cuvânt, dorind ca în locul ei să vie altă lege, justă, echitabilă și aplicabilă.

Proprietarii Urbani: C. Vlădescu, D-na Aneta Bucur, văduvă, D-na N. V. Florescu văduvă pensionară, D-na Vârlănescu văduvă pensionară, Dl. Maior Cordescu dom. str. Sărărie No, 127, M. Spaier strada Strâmbă No. 8, N. Popovici, văduvă, Str. Rosetti 45, mai urmează un mare număr de semnături.

ULTIME INFORMAȚIUNI

GUVERNUL ȘI ANTISEMITISMUL

Măsuri severe.— D. A. C. Cuza va fi debarcat din decanat

Guvernul pare foarte nemulțumit de cele ce se întâmplă de o bucată de vreme în unele județe din Moldova.

Tulburările antisemite îl plictisesc și de aceia a și luat măsurile cuvenite, despre care ziarele din București se ocupă pe larg.

În special în ce privește purtarea autorităților din Iași guvernul are motive de a le dezavua.

Unele organe polițienești au primit avertismentele necesare și că d. procuror Iorga urma să fie chemat la București, pentru a da explicațiile necesare.

De aseminea d. Șoimescu, inspectorul general al artelor, care, în loc de a ancheta cazul Codreanu-Cuzinsky s'a apucat să facă acte de solidaritate cu turburătorii ordinei, a fost rechemat telegrafic de către d. ministru Banu.

Din isvor cert se anunță deasemenea că ultimele întâmplări universitare au convins guvernul că se impune o mână de fier la Universitate. Este probabil că de pe urma măsurilor luate, d. A. C. Cuza va pleca de la decanatul facultății juridice. iar d Bratu, mulțumit de satisfacția dată prin demiterea d lui Cuza, se va retrage din rectorat.

Faptele ce vor surveni vor învedera curând că d. Cuza nu se mai poate bizui pe concursul celor trei profesori cu care forma quartetul de la facultatea juridică și stăpânea această facultate.

Numirea d-lui N. Șerban ca profesor definitiv, va avea ca consecință demisia d-lui Bratu, din demnitatea de rector al universității.

In avevăr, după cum suntem informați, d. Bratu, considerând această numire ca o ilegalitate, refuză s'o consfințească, prin purtarea demnității de rector.

Demisia aceasta se va produce curând.

Pentru ca să se vază până la ce grad de inconștiență poate ajunge un ministru al Romăniei vom spune că d. dr. Angelescu s'a scusat de faptul că a făcut să se răspândească printre învățători și săteni broșura prin care evreii sunt acusați că practică omorul ritual, prin aceia că a declarat că nu citise broșura.

N'o citise—dar dăduse ordin personal de răspândire. Atunci în ce scop ?

x Suntem în măsură de a anunța că situația d-lui Mihai Codreanu la directoratul Teatrului Național a devenit intenabilă și că în cursul acestei stagiuni teatrale d-sa va fi silit să demisioneze.

Cu prilejul polemicei dintre d. Antonin Ciolan și filarmonica „Enescu“, aceasta din urmă a produs un raport semnat de fostul procuror Mircea Serion.

Faptul a produs o mare zarvă la parchet și printre magistrații superiori, întrucât acel raport nu există în nici un registru sau dosar al parchetului.

Chestiunea promite a lua o întorsătură interesantă.

x D. Șoimescu, inspector al artelor, și d. Mihai Codreanu, directorul teatrului național, au fost chemați telegrafic la București, de către ministrul artelor.

Ambii pleacă în astă seară la București.

Se pune in legătură această chemare, cu ultimele evenimente petrecute la teatrul național.

D. dr. Ochs, distinsul medic primar al spitalului israelit, a declarat aseară că sunt toate speranțele, ca cei trei copii, victimă ale crimei din șoseaua Nicolina, să scape teferi. In schimb însă, starea mâmei inspiră o mare îngrijorare, fiind temeri de complicații.

x PIAȚA VALUTARA. — *Leul a fost cotat ieri la Paris 8.75.*

Devizele în Capitală au notat:

Francul francez 11 25; lira engleză 710; lira italiană 6,35, coroana cehoslovacă 5,05; dolarul 160; marca germană 4 bani și o optime.

Judiciare.— **Trib. S. I-a Iași, în ultima ședință penală din Săptămâna trecută a pronunțat următoarele hotărâri:**

Condamnă pe Copel Nahmanovici la 500 lei amendă pentru violare de domiciliu și distrugere.

Respinge apelul făcut de I. Burada condamnat la 500 lei amendă pentru lovire.

Menține pedeapsa de o lună închisoare pentru indivizii Dumitru și Maria Andrieș condamnați pentru lovire gravă.

Respinge apelul făcut de Mih. Mihăilescu condamnat la 400 lei amendă pentru lovire.

Condamnă pe Strul Marcu la 100 lei amendă pentru nerespectarea repausului duminical.

Respinge apelul făcut de Maria Morușanu, condamnată la două luni închisoare pentru furt.

Condamnă pe Dumitru Bârdan la 250 lei amendă pentru distrugere de arbori de pe zona șoselei Iași-Școleni și pe Ecaterina Truina la 301 bis amendă pentru injurii grave.

Condamnă pe Neculai Nistor la 3000 lei despăgubiri și 300 lei amendă pentru distrugeri.

Respinge apelul făcut de Gh. Banu, condamnat la 15 zile închisoare și 1000 lei despăgubiri civile pentru loviri grave.

Dela cancelaria Mitropoliei ni se comunică că fondul adunat din inițiativa I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei pentru ridicarea unui monument la Iași regretatului doctor francez Jean Cleret este de 34.046 lei și se află depus spre fructificare la Banca Moldova.

Momentan nu se poate lua hotărârea de întrebuințare a fondului din causa valorei reduse a leului, monumentul urmând a fi comandat la Paris.

Deasemenea pentru ridicarea unui monument lui Aurel Vlaicu s'a strâns suma de lei 33 683 10 care s'a depus în titluri de ale Creditului Funciar Rural, care se păstrează la Credit.

x D. Bratu, rectorul universității, a telegrafiat eri și Suveranului, că universitatea din lipsă de combustibil continue a rămânea închisă.

x In dreptul stației Cucuteni, un soldat a căzut din trenul de marfă 4428, ștergându-se cu ambele picioare fracturate.

In stare gravă, a fost adus și internat la spitalul Sf. Spiridon.

Normaliștii care au satisfăcut legea recrutării, sunt înștiințați ca la 1 Noembrie să se prezinte la Ministerul Instrucției publice pentru a-și alege locurile lor în învățământ.

x Se dă ca sigură numirea d-lui Teodorescu, subinspector la Buzeu, ca șef de gară la Iași.

Exportul nucilor.— **La camera de comerț, a avut loc aseară o numeroasă întrunire de producători și comercianți de nuci.**

Intrunirea a fost provocată de o informație apărută în ziare, după care taxa de export pentru nuci, s'ar urca de la 30,000 la 100,000 lei de vagon.

In discuțiunele lor, producătorii și comercianții au făcut următoarele observațiuni:

In anul acesta, recolta de nuci e mare în multe țări, așa că în fața ofertelor numeroase, statul cehos ovac a impus o taxă de import. La noi deasemenea recolta e abundentă.

Negustorii care au făcut cumpărături pe baza taxei existente nu vor putea exporta în urma sporirei taxelor și vor fi ruinați.

Producătorii vor rămâne cu produsele lor nevândute, știut fiind că necesitățile interne sunt foarte reduse, așa că și ei vor suferi, dacă se va mări taxa de export,

S'a expediat o telegramă ministrului de finanțe, prin care este rugat, ca în însuși interesul veniturilor statului, să nu mărească taxa de export.

Eri a încetat din viață d-na Elena Argeteianu, văduva efectivului comisar.

Serviciul Telegrafic și Telefonic

al ziarului „OPINIA“

Chestia Remanierei

— La deschiderea Camerelor, guvernul va avea altă înfățișare. —

București.—Chestiunea remanierei a fost discutată public nu numai de d. Al. Constantinescu, ci și de alți miniștri.

Astfel, d. I. G. Duca a spus unui grup de parlamentari că înainte de deschidere parlamentului, guvernul se va remania. La prima ședință a sesiunei ordinare, vor fi fețe noi pe banca ministerială.

*

Se pare intr'adevăr că d. Ionel Bratianu s'a decis să facă remanierea. Dar situația e foarte incurcată mai ales in ce priveste departamentul internelor, care constitue modul chestiunei.

D. Al. Constantinescu a pierdut mult din ascendentul pe care il avea până acum, de aceia s'a și hotărât a demisiona.

*

Știrile de astăzi, confirmă afirmația noastră de acum două săptămâni, că pe ziua de 1 Noembre se va produce o insemnată schimbare in guvern. Or, pe mâne, demisia d-lui Constantinescu va fi fapt implinit.

Noul guvern fascist

Puterile publice în mâna armatelor fasciste,—Ocuparea Italiei,— Trupe tăbărâte la Roma.

București.— Oficial se anunță din Roma că fasciștii au format noul cabinet.

Mussolini a luat președinția consiliului și ministerul de interne; Scerbo externele; generalul Diaz războiul; amiralul Haon di Revel marina

Trei portofolii au fost oferite partidului popural catolic. Alte trei portofolii au fost oferite partidului democrat, care însă încă nu și-a dat adezunea.

*

Vineri și Sâmbătă puterile publice au fost trecute în mâna autorităților militare fasciste. S'au ocupat și căile ferate.

Toate instituțiile publice din Milano au fost ocupate de fasciști. Ei au mai ocupat gara și posta din Fiorența și gara din Toscana. Din acel punct au plecat spre Roma mai multe trenuri cu trupe fasciste.

*

Un număr de 22,000 fasciști înarmați se află lângă poarta Pia a Capitalei. Alți 10.000 sunt concentrați la stația Portomaci, la 5 Km. de Roma.

*

Mussolini a dat o proclamațiune prin care anunță că puterile statului trec în mâna armatei fasciste.

*

Din Viena se anunță că punctele italiene de frontieră din regiunea Santa Barbara, au fost ocupate de fasciști.

Imprumutul extern

Zaharoff și „Rește“

București,— Din sursă guvernamentală se afirmă că bancherul Zaharoff n'are alt rol decât de a trata un împrumut extern de 5 sau 6 milioane lire sterling aproximativ 4 până la 5 miliarde lei,) pentru nevoile c. f. r.

Garanțiile încă n'au fost precizate.

In ce privește „Reșița“ încă nu se confirmă vre-un rol special al lui Zaharoff. El este un mare actionar al uzinelor engleze Wikers care au legături de afaceri cu „Reșița“, și în această calitate, Zaharoff a făcut o vizită directorului „Reșiței“ și a primit contra-vizita acestuia.

Guvernamentalii spun că, în afară de acest schimb de politețe, Zaharoff n'are nici un amestec la „Reșița“ și mai ales în tratativele guvernului pentru reorganizarea acestei instituții— tratative care au intrat în faza deliberărilor definitive.

Conflictul româno-ungar

— O declarație a contelui Appony —

București. — In urma manifestațiilor anti-românești din camera ungară, guvernul nostru a decis, ca măsură de represalii, refuzarea vizei paspoartelor pentru Ungaria, ceia ce a atras o măsură similară din partea guvernului din Budapesta.

Totodată, Ungaria a decis să ceară abitrajul Europei pentru aplanarea conflictului cu România.

*

Barbatul politic maghiar contele Appony, a declarat ziarului „Pesti Naplo“ că hotărârea Ungariei de a cere arbitrajul Europei, pentru aplanarea conflictului româno-unoar, este foarte potrivită.

„Nu mă pricep tocmai bine in chestii de drept internațional — a spus d. Appony — dar o simplă interpelare a unui deputat nu poate servi ca bază pentru un conflict serios intre două state“.

*

Alt ziar afirmă că la 15 Noembre, data redeschiderei parlamentului ungar, deputatul Silagy va face o nouă interpelare asupra României.

Intrevedere între Zaharoff și d. Ionel Brătianu

București. — Cu un tren special au plecat eri după amiază la Buftea domnii: Victor Antonescu, ministrul României la Paris, Corneliu Manolescu Râmniceanu, delegatul României in Liga Națiunilor și Sir Basile Zaharoff. Ei erau insoțiti de d-nul Tancred Constantinescu, directorul C. F. R. Ajunși la Buftea, d-l Zaharoff s'a arătat mulțumit că a călătorit cu trenul fără nici o deraiere.

La Buftea, bancherul englez a avut o întrevedere cu primul ministru d. Ionel Brătianu.

Conferința dela Lausanne

Constantinopole 20 (Rador).— Guvernul din Angora a acceptat orașul Lausanne ca sediul al conferinței de pace. Venizelos a primit să reprezinte Grecia.

Bulgaria invitată la Conferința Orientală

București. —Sâmbătă după amiază miniștrii Franței, Angliei și Italiei au remis ofițe al guvernului din Sofia invitația de a participa la conferința de la Lausanne.

Șeful delegației bulgare va fi primul ministru d. Stamboliisky.

Chestiunea regarațiunilor

Berlin 30.— (Rador) Azi 30 Octombrie, se așteaptă, sosirea la Berlin a Comisiunei Reparațiunilor. Vor sosi 35 de persoane, printre care toți delegații principali. Delegatul englez D-l Bradbury va veni direct din Londra. Tot azi va avea loc o conferință cu experții, cu privire la chestiunea livrărei de combustibil.

Tratativele dintre țărăniști și ardeleni

— Un acord provizor ? —

București.— D-l I. Mihalache sosește azi în Capitală pentru a continua tratativele cu partidul Național.

In cercurile țărăniste se crede că azi tratativele se vor termina cu un acord provizor între cele două partide.

Tulburări în Căucaz

București.— Din Caucaz sosesc știri alarmante.

Menșevicii au provocat în Georgia revolte care au fost sângeros reprimate de bolșevici.

Se zvonește că turcii au trimis trupe la granița Caucazului.

MISIUNEA contelui Bruckdorf-Rantzau în Rusia

Berlin 30. — (Rador) Numirea contelui Brockdorf-Rantzau ca ambasador la Moscova este comentată în presa germană în sensul că această numire va produce o impresie rea în cercurile aliate, de oare ce contele Bruckdorf Rantzau a refuzat să semneze tratatul de la Versailles.

Misiunea lui Brockdorf-Rantzau in Rusia constă in intensificarea raporturilor economice intre ambele țări.

Tratatul de la Rapallo, care n'a dat pînă acuma nici un rezultat, a inceput să fie privit in cercurile germane cu mult scepticism.

Turcia republică ?

București.— Riffaat Bey a declarat că Turcia a rupt cu trecutul. Ea nu va mai tolera un sultan, ci va proclama republica.

Constantinopolul va rămâne sediul Califatului, dar capitala politică va fi mutată în alt oraș.

Rechemarea Ambasadorului FRANCEZ DIN BERLIN

Berlin 30. (Rador). — D-l Laurent, ambasadorul francez la Berlin, a fost primit de președintele republicei germane. Dl. Laurent va părăsi Berlinul, fiind rechemat de guvernul său.

Grecii au terminat evacuarea Traciei

București.— Azi axpiră termenul pentru evacuarea Traciei de către Greci. Un prim detașament de jandarmerie turcă a plecat spre Tracia.

x La cercul didactic, s'a primit o telegramă, prin care d. Mârzescu, ministrul sănătății publice, ca răspuns la telegrama primită, asigură pe profesori, că și ei se vor bucura de un spor la indemnizare de scumpete, ca și ceilalți funcționari publici.

D. Nedbal, cunoscutul compositor cehoslovac, a sosit azi în localitate și a descins la otel Traian.

A fost arestat un anume Vanghele Cristea, urmărit de parchetul de Roman.

Magazinul de Mobile

Ioil Ghelberg & Fiu

Iași, Str. Ștefan cel Mare 11 și str. Costache Negri 3

EN DETAIL EN GROS

Depozit permanent de tot felul de mobile solide și anume: dormitoare, sufragerii, birouri, salonașe cele mai moderne, fabricate proprii.

Prețurile cele mai reduse

Cumpărăm și vindem mobile de ocazie.

DOCTOR

Gh. L. Transilvanu

Elev al Profesorului Landoury din Paris

— Boli Interne —

Consultații 3—6 în strada Lascar Catargiu No. 38

DOCTORUL

C. Gancevici

Vechi intern al Spitalelor din București

Specializat la Paris și Berlin în

Boale de piept

Medic-șef al Sanatoriului Bârnova

Consultații: Luni, Mercuri, Vineri de la 10—12

Str. Lascar Catargiu No. 38 (Piața Sf. Spiridon)

La depozitul fermei Badarău

se vinde vin nou fiert netălet, cu prețul de en-gros Pentru cumpărătorii din Iași care locuesc pe strade practicabile transportul e gratuit.

AVIZ

La moara Raiul (Taxier) șoseaua Națională lângă podul de piatră se primesc fete și băeți de la 10—12 ani în sus și femei și bărbați pentru spart nuci, unde vor avea de lucru pentru toată iarna având căldură.

Se plătesc prețuri bune fiind cea mai bună ocazie de câștig ușor pentru iarnă.

Doritorii a se adresa la Moara Raiul.

Ultimele 2 reprezentații

Teatrul Elisabeta

Trupa Israelită de Operete și Comedii dir. Aschkenazi și Celmayster în frunte cu celebri artiști

MALI PICON

și

Iacob Kalich

Astăzi MARȚI 31 OCTOMBRIE 1922 orele 9 seara se va juca

ZIPKE FAIER

Mâine Mercuri ultima reprezentație cu IANKALE

Cinema Modera

Prima reprezentare în orașul nostru, a celebrului film francez.

Cu enorme sacrificii am obținut direct dela Paris un exemplar cu desăvârșire nou. începând de Mercuri 1 Noembrie 1922 9 acte 430 scene 5000 metri.

SUZANA

cu celebra și mult regretata stea franceză

SUZANNE GRANDAIS

Artista cu renume mondial care a umplut de doliu toată Franța decedată la executarea unui film. Cea mai nouă și ultima montare cu o puternică acțiune a celebrei artiste.

Grație Cinematografului Ieșenii vor putea revedea marea artistă a franței trăind este-va ore în mijlocul nostru. Programul mai cuprinde prima Comedie Premieră din producția anului 1922 ZIGOTO LOGODNIC 2 acte 1. Programul în total va cuprinde Mercuri 11 acte 11.

CINEMA ELISABETA

Astăzi Marți 31 Octombrie numai la ambele matineuri 3 și 5 jum.

COLONELUL CHABERT

Superbă capo d'operă a celebrului autor francez HONORE DE BALZAC. In rolul titular apare celebrul tragedian LE BARGY care a debutat acum câțiva ani și în orașul nostru la Teatrul Național. Bogatul program conținând în total 7 mari acte complectat cu o vedere și o comedie americană.

Prețurile obisnuite 12 lei rezervatul inclusiv toate taxele.

TEATRUL SIDOLI

Turneul Triumfător al celebrului Tragedian

Dr. PAUL BARATOFF

Cu Trupa Israelită de artă „Freie Jidissche Volksbiihne" Vien. Sub Direcțiunea valorosului artist I. GOLDENBERG fiul răsfățat al evreilor ieșeni. Director artistic I. DEUTCH.

JOI 2 OCTOMBRIE ora 9 seara prima reprezentație

DER FREMDE

piesă în 4 acte de I. GORDIN

VINERI 3 OCTOMBRIE ora 9 seara

GOTT DER RACHE

Dramă în 3 acte de I. Șchalom Asch

Evrei Ieșeni au suprema datorie de a nu lipsi de la aceste grandioase reprezentațiuni al celui mai mare trupă Israelită din lume, care este fala scenei Teatrului Israelit și mândria poporului Evreu.

M. BRAUNSTEIN, Impresar Teatral

BLANURI

Vulpi albe de Alasca, Croise și Silberfuchs, Biber și Biberette Lutru, Potite-gris, Scongs veritabil și opozonscongs ,Nutria, Tibet Katzen. Vulpine, Tibet-Mongolia, albe și gri, Patagonia, Top, etc. etc.

Atelierul Special de blănărie atașat la acest magazin primește comenzi pentru confecțiuni și reparațiuni montează gulere și manchette și dosuri de blană, jachete de astrachan, vulpi etole pelerine, după ultimele jurnale de blănuri ce stau la dispoziție.

Depozit permanent de **blănuri Confecționate**, (Gulere, Etole, Manșoane, ecarfe, etc).

Sosindu-ne un transport de **PALARII BARBATEȘTI**, forme și culori moderne, cumpărate într'o epocă avantajoasă de valută, le desfacem foarte eftin.

A la Bonheur

Magazin și Atelier de Blănărie
Iași, Unirei 4 lângă
Cinema Sidoli

Sanatoriul Dr. Tzalcu

Iași, Str. Carol 20, Telefon 368

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului s'a reorganisat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai rigurosă. Se practică orice intervențiune.

Adaptat la chirurgia de urgență.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici de ațiși, pă specialități, boli interne și nervoase (exclusă li contagioase și nervoși turbulenți).

Informații și consultațiuni între orele 2 4 p m. —

Instiințare

Fac cunoscut onor. public că m'am stabilit în localitate a Subchirurg cu o practica de 20 ani.

Fac serviciul conform ordonanței medicilor.

Rog a mă vizita și veți fi mulțumit de mine.

La chemare vin acasă.

Cu stimă

Gh, L. Nută
Str. Eternitate 30
Podul de fer
Casele Oișie Goldman

Sobe teracotă

culori și desemnuri moderne, lucrate în cele mai mari Fabrici din țară și străinătate se pot executa în timpul cel mai scurt și cu prețurile cele mai reduse montate complect.

J. ZLATOVICI
Muzelor 40

Mircea G. Serion

DOCTOR IN DREPT
fost Procuror
:: AVOCAT ::
Sf. Sava 14, Iași

LEI 70

Mai ieftin Atelier **Photo „REMBRANDT"**

Str. Lăpușneanu No. 6

Primind un mare transport de materiale

A redus prețurile

executând

12 FOTOGRAFII (cărți poștale)

în culoarea sepia (mare)

cu lei 70

dând și un TABLOU GRATIS

Onorata clientelă a vechiului magazin

La DOCAN

Str. I. C. Brătianu No. 141 vis-a vis de Sf. Spiridon

este înștiințată pe această cale, că pentru sezonul de toamnă, a sosit un asortiment complect în articolele următoare:

Pentru raionul de galanterie

Mănuși, cierapi, gulere, cravate, manșete, jartiere, bretele, flanele, culoți, jambiere, ojarfe, etc., etc.

Pentru raionul de manufactură

Velours în toate culorile, Stofe, Haine bărbătești, gabardinuri pentru dame, sevioturi, pirineuri. barcheturi, șifoane, zefiruri, satinuri, picheturi, gradel, indianuri, catifele în toate culorile, etc.

Defid orice concurență

Vizitați magaziaul pentru a vă convinge

Proprietar

Iosef Abzug

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embericos & Co.

București, — Str. Paris No. 1

Linie regulată și rapidă bilunară

Constanța direct **New-York**

Cele mai mari transatlantice confortabile de lux din Constanța

Transatlanticele de lux

Themistocles

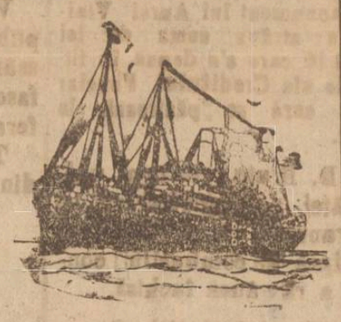

Sosește în portul Constanța la 1 Noembrie și pleacă la 2 Noembrie direct la New-York. După plecarea acestui vapor urmează transantlicele:

Constantinopole, Megalli, Hellas, King Alexandor

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul inscrieri și rezervări de cabine pentru pasageri, precum și mărfuri pentru New-York cu escale la Cospoli și Pireu,

Pentru orice informațiuni detailate și formalități de indeplinit pentru inscrierea și primirea singurei vize americane, vă rugăm a vă adresa cu toată încrederea unui serviciu conștiincios la adresa biroului nostru central.

M. Embiricos & Co.

București Str. Paris No. 1 — Telefon 26 | 89
Sucursale: Constanța—Str Lascăr Catargiu 28 Galați str Speranței 28, Brăila Str. Belvedere 1

CAETE

creioane, condeie, hârtie, caiete de desemn și muzică, carneluri, genți, etc.

Registre de contabilitate, hârtie de mătase, carnete, plicuri etc.

SE VINDE MAI EFTIN CA ORI-UNDE LA

LIBRARIA CENTRALA

IAȘI — Str. Mărzescu 25

EN-GROS și EN-DETAIL

Maculatură

(ziare vechi) de vânzare la administratia ziarului.

Podgorenii găsesc

ANTIFERMENT

pentru tăierea vinului „Dr. A. Urbeanu", de vânzare la magazinul

CAMILA

Iași str Anastasie Panu 47 și LA PALETA str. Elena Doamnă No. 2.

„ALBINA"

Fabrica sistematică de sopon de toaletă Prețuri de reclamă, vinde en-gros și en-detail Cereți săpunul Royal Willy, Cocoș, etc. produsele fabricei.

„Furnica"

Noua Fabrică sistematică de apă gazoasă vinde sifonul cu 75 bani predat domiciliu sau la fabrică

Str. Păcurari 75 bis

Cea mai bună apă minerală purgativă este

APA DE BREAZU, Iași

Efect sigur, fără dureri doză mică, gust plăcut. Premiată la expozițiile din Paris și București

---

Plugari de vie

foarfeci, arcuri, ferăstrae, toporașe, pompe de vin, furtuni de cauciuc, precum și **bocanci, opinci** și **haine** pentru lucrători a adus și și vinde eftin

Cooperativa Podgorenilor din Moldova

Str. Ștefan cel Mare 38 (în curte)

Cu un capital de Lei 35.000

poate cineva câștiga 500 lei pe zi, cumpărând una mașină de tăiat și despicat lemne în cea mai perfectă stare. Are și un dinamo pentru luminat.

Se poate vedea între orele 12 jum. și 2 jum. la d. Fisch, str. Sf. Lazăr No. 9 bis.

De vânzare

la Ferma Bădărău doi tăurași de 12 și 15 luni rasa Siementhal.

Pungi de hârtie

toate dimensiunile
vinde cu preț redus
FABRICA „LAMPA"
Iași, Str. Trei Erarhi 13.

Dr. med.

Iosif Smilovici

Specialist pentru afecțiunile: Pielei, Venerice, Sifilis, Microscopie și Ultramicroscopie.

— Strada Stroescu 6 —
(fosta Zoe)

CONSULTAȚIUNI:
în zilele de lucru 3-6.
Duminică: 10—12.

ANUL AL XVIII-lea No. ... 1 leu NUMARUL VINERI 3 NOEMBRIE 1922

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE: ... Lei 200 ...

ANUNCIURI Se primesc la toate Agențiile de Publicitate și la Administrația Ziarului — Iași, — Str. Mârzescu 17 —

BIBLIOTECA UNIVERSITARĂ IAȘI 4633
Biblioteca Universității Iași

CÂRPELI

Sau cum se lucrează pentru consolidarea economică

Anii din urmă au dovedit cu prisosință că țara noastră nu poate trăi fără export. Mai mult, el tinde a deveni factorul principal de care depinde îmbunătățirea valutei și a bunei stări generale.

Ce avem de exportat? Produse agricole și petrolifere. Exportul de vite e un mic accesoriu pe lângă sutele de mii de vagoane cu grâu și petrol pe care le-am putea exporta sub un regim normal. De aceia, nu trebue socotit comerțul cu vite ca un factor de primă importanță în organizarea exportului românesc.

Rămân prin urmare doi mari factori: petrolul și grâul.

*

Prin măsurile luate de actualul guvern, exploatarea petrolului se face în condiții care nu-i permit nici să îndestuleze consumul intern. Pentru intensificarea producției petrolifere, trebuesc capitaluri mari, cu neputință de găsit pe piața financiară internă. Atunci când se aduce în discuție chestiunea petrolului se aduce implicit și acea a capitalurilor străine. Diriguitorii pot pune deci înainte principiul opririi invaziei de capital străin și să legitimeze mersul de rac al acestei industrii care, să ne fie permis a o spune, avea condiții foarte favorabile de dezvoltare în anii aceștia când marile rafinerii rusești stau în inactivitate.

*

Dacă se găsesc motive care să îndrituiască politica de azi a guvernului în chestia petrolului, nu se poate găsi nici o scuză pentru scăderea agriculturii interne. Aceasta se poate face prin munca sătenilor noștri, ajutată de capitaluri mici, ușor de găsit înăuntrul țării.

Lipsește însă directiva sănătoasă și impulsia pentru activarea până la maximum a producției, ceeace face să continue starea haotică de azi care periclitează nu numai valuta, dar însăși alimentarea internă.

Deși suntem o țară „eminamente agricolă", n'avem de fapt un ministru la agricultură de șase ani de zile. In adevăr, dela 1916—1918, ministrul agriculturii a fost în refugiu, iar la 1918 departamentul acesta este chiar desființat. La 1920 se reînființează, și guvernul Averescu dă conducerea lui, uneia din marile noastre competinți în specialitate, d-l C. Garoflid. Dar d. C. Argetoianu a găsit mijlocul să nu lase d-lui Garoflid de cât conducerea biurourilor de expropriere, iar producția agricolă a trecut-o, cu prilejul decretului de contingentare, ministerului de interne.

Actualul guvern n'a făcut mai mult pentru departamentul care ar trebui să aibă o importanță capitală, mai ales astăzi când se vorbește atât despre refacerea noastră economică. Mai întâiu, liberalii au lăsat contingentările tot pe seama ministerului de interne și a celui de comerț. Apoi, deși la agricultură avem un ministru a căreia iscusință în ale guvernării o recunoaște întreaga țară, totuși, de fapt, ministerul său e atins de anchiloză, fie reală fie datorită unei cauze de tactică politică.

Dl. Al. Constantinescu și-a luat de abia acum cârjele în ajutor și, șchiopătând, s'a prezentat cu două legi în actuala sesiune extraordinară. Ne așteptam deci, având în vedere caracterul deosebit al acestor ședințe parlamentare, că legile propuse vor avea un caracter fundamental și urgent.

In realitate ambele legi ale d-lui Constantinescu sînt niște simple arme de luptă în politica internă.

Una din legi desființează încurajarea motoculturii, care ar fi putut să ne aducă într'o zi un spor de cel puțin 200 000 vagoane grâu. Dar legea a fost făcută în timpul d-lui Garoflid și liberalii n'au putut alcătui atunci societăți pentru importul motoarelor și plugurilor de cultură. Importau aceste articole, societăți neliberale. De aici... legea.

A doua lege modifică articolele din legea agrară privitoare la constituirea și compunerea comitetului agrar. Agronomii comitetului fusese numiți de d-l Garoflid. Erau profesori dela școala superioară de agricultură, dar fără nici o culoare politică. Comitetul agrar din legea Garoflid avea și o secție pentru exproprierile din Ardeal în care trebuiau să fie numiți specialiști ardeleni. Prin legea d-lui Constantinescu se suprimă secția ardelenilor.

Cei doisprezece membri din comitetul agrar vor fi numiți din nou, adică exclusiv din partidul liberal, sau din afiliații la partid.

Așa știu să confecționeze legi cârmuitorii de azi, așa înțeleg ei să ia măsuri de îndreptare.

Să le mai comentăm? Ar însemna să repetăm încăodată toate criticile și toate blestemele aruncate asupra meschinului sistem al politicei de afaceri.

O mică observație însă, pentru parlamentari. Dacă asemenea legi le-au fost prezentate în sesiunea extraordinară, să se pregătească ca în cea ordinară să consacre, sub ochiul sever al șefilor toate cârpelile cu ață albă pe care mantia roasă a oligarhiei le cere pentru cea din urmă oară...

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

Centenarul lui Pasteur.— *La 27 Decembrie a. c. se împlinesc 100 de ani de la nașterea celebrului chimist și medic frances Pasteur.*

Franța, mândră cu drept cuvânt, de marele inventator al seroterapiei, proectează serbări grandioase în amintirea ilustrului savant.

La Strassburg, unde Pasteur a fost mai mulți ani profesor universitar, se organizează o expoziție de higienă științifică și industrială, care va fi deschisă din Iunie până în Oct. 1923.

Guvernul frances va organiza apoi serbări impunătoare la Paris, Artois, Strassburg și la Dole (Dep. Jura) unde s'a născut marele salvator al omenirei.

Toate statele vor fi invitate să iee parte la aceste serbări.

Grecii alungați din Tracia Occidentală

București. — Din Sofia se anunță că jandarmii turci au trecut râul Marița și au ocupat câteva localități în Tracia Occidentală fiind susținuți de bande locale turcești și bulgărești.

Căpitanul Ducas dezertor din armata greacă, în fruntea unei bande, colaborează cu Turcii la izgonirea autorităților grecești.

INSEMNARI

RĂSPUNDERI

D-nii Șoimescu, inspector al artelor, și M. Codreanu directorul Teatrului National, au fost chemați de urgență la minister pentru a da socoteală de atitudinea lor în chestia cunoscutului scandal antsemit. Unul — directorul — pentru ceia ce n'a făcut; altul — inspectorul — pentru ceia ce a găsit de cuviință să facă.

D. Codreanu a angajat în Teatru pe d-ra Burgher și i-a încredințat un rol. Tot el avea datoria să întreprindă cele necesare ca spectacolul să nu fie zădărnicit când d-ra Burgher trebuia să apară în scenă.

Directorului Teatrului îi revenea sarcina să lămurească pe turbulenții antisemiți că procedează greșit și că direcția, în acord cu majoritatea publicului, vede altfel lucrurile decât d. A. C. Cuza. La nevoe, d. Codreanu trebuia negreșit să reclame concursul forței publice și să-și menție autoritatea directorială, prin desfășurarea spectacolului cu distribuția de roluri așa cum fusese stabilită.

D. Codreanu s'a lăsat înnecat de evenimente și n'a făcut nimic pentru a asigura buna distribuire a artei și a evita teatrului boicotul hotărât, în chip logic, de populația evreească. Pentru acest lucru, d. Codreanu trebue să dea socoteală.

In ce privește pe inspectorul Șoimescu, acesta avea o atribuție temporară și limitată. Dar d-sa a înțeles să'și iasă din rol și să decidă într'o chestiune care era de resortul direcției locale. Dar mai mult decât atât; acest inspector al teatrelor — învestit, cine știe cum, cu o funcțiune într'un domeniu în care n'are nici o chemare personală — și-a aplecat urechea la șoaptele unui agent antisemit din clubul liberal local și-a dictat o măsură care n'are nimic a face nici cu bunul simț, nici cu datoria unei autorități artistice.

In asemenea împrejurări, este elementar că inspectorul, ca și directorul, au a răspunde de vinovata lor atitudine.

RENOVATUS

INTERESE IEȘENE

Trista glorie a unui oraș

— Dacă nu se reface imediat, Iașul va trebui clădit din nou. — Acțiunea cetățenilor —

Orașul nostru a luat parte cu trup și suflet la războiu: și-a deschis larg porțile instituțiilor pentru a adăposti în ele autoritățile și ministerele țării întregi; cetățenii au găzduit nenumărate oști românești și străine; străzile au huruit îndelung sub roatele tunurilor și au gemut subt povara camioanelor.

Din această grea luptă cu nevoile războiului, Iașul a eșit ciuntit, desfigurat și... glorios. Ca un veteran umblând în cârji, cu decorații strălucitoare pe zdrențele sărăciei și neputinței în care l-au adus virtuțile lui ostășești, Iașul, fără străzi și fără bani, e menit să piară, cu toate că drapelul Primăriei e împodobit cu decorațiii și cu toate că primul ministru îi recunoaște, în stil telegrafic, meritele și jertfele.

Aceasta este situația orașului nostru; refacerea se amână mereu și dacă mai întârzie încă puțin, Iașul va trebui făcut din nou.

*

Guvernul se arată zgârcit cu orașul căruia in 1916 i a cerut adăpost și îngăduință.

In felul acesta, cârmuitorii noștri dovedesc că nu știu să-și plătească datoriile și că mai ales, nu înțeleg necesitatea susținerii unui centru mare în inima Moldovei.

După felul cum a răspuns până acum la cererile eșenilor, ne putem aștepta ca în curând guvernul să găsească o formulă prin care să se debaraseze definitiv de o grijă neplăcută. Se pot găsi multe soluții. Și după cât pare, judecând manifestările platonice ale d-lui Ionel Brătianu, d sa intenționează ca Iașul, orașul gloriei și al actelor solemne, să fie încredințat comisiunii.., monumentelor istorice. Astfel străzile vor fi păstrate așa cum sunt, cu toate găurele și noroaele lor, iar palatele administrațiilor publice vor rămânea fără uși, fără geamuri, cu zidurile dărăpănate, pentru a vorbi generațiilor viitoare de glorioșii ani in care, la Iași, pe când era prim ministru actualul șef liberal, s'au înfăptuit toate idealurile noastre naționale.

*

In fața unei asemenea nepăsări, ce-au făcut cetățenii Iașului?

Prea puțin. Intervențiile câtorva demnitari s'au dovedit fără nici un folos. Mai mult, ele au început să devie umilitoare.

Iașul nu vrea să fie miluit. El are dreptul să ceară ceia-ce i se datorește. Și s'o ceară cu toată puterea. De aceia cetățenii Iașului ar trebui să pornească o mișcare vie, prin toate mijloacele îngăduite, în presă, prin întruniri publice și să silească pe cei uituci să recunoască în mod eficace drepturile câștigate de orașul nostru prin atâtea jertfe.

L.

IN GERMANIA

se pregătesc atentate contra Președintelui și Cancelarului

București.— Din Berlin se anunță că în ziua de 26 Octombrie a sosit la Cancelariatul Reichului știrea că pentru a doua zi erau plănuite atentate împotriva președintelui republicei și a cancelarului.

In zorii zilei de 27 Octombrie un mare număr de polițiști au sosit cu camioanele pe Wilhelmstrasse. De asemenea au fost aduse detașamente de Reichswehr. Posturile militare dela palatul Președintelui și locuința Cancelarului au fost întinse în tot Berlinul.

Programul fascist

Pacea Europei amenințată

Chemarea fasciștilor la guvernul Italiei înseamnă începutul unor grave turburări in această țară.

Ceiace însă va alarma întreaga Europă, este programul lor de politică externă.

O încercare de a înfăptui un asemenea program ar însemna un atac armat împotriva vecinilor. Veniți la putere prin violență, fasciștii vor să se mențină prin aceleași mijloace.

Este de văzut însă dacă celelalte puteri vor îngădui ca un pumn de oameni, care nu reprezintă de cât exaltarea spiritului aventurier meridional, să distrugă pacea clădită cu atâtea greutăți.

Guvernul fascist vrea anularea acordurilor cu Jugoslavia relative la frontiera Dalmată și Fiume; ea mai vrea ocuparea Dodecanesului, mărirea flotei de războiu, prin călcarea tratatului de la Washington. Toate aceste puncte de program alcătuesc tot atâtea motive de intervenție a celorlalte Puteri și in special a Angliei. Ea a declarat întotdeauna că socoate problema Dodecanesului ca o chestiune internațională, și că prin urmare Italia nu poate s'o resolve singură.

După liniile sale generale, planul de guvernare fascist seamănă mai mult cu „ideile politice" enunțate într'un colț de cafenea de un sergent major în retragere, de cât cu hotărârile cumpenite ale unor bărbați de stat.

Fascismul italian

— Organizarea militărească. — Lupta împotriva democrației. —

Partidul denumit fascist, care a luat conducerea Italiei, este organizat militărește în toată țara. El a împărțit teritorul național în 12 „zone" condusă fiecare de un inspector general. Partidul și-a alcătuit un „regulament de disciplină pentru miliția fascistă" și „instrucțiuni pentru organizarea și funcționarea legiunelor".

După capitolul 18 al acestor „instrucțiuni", membrii conducerei partidului, inspectorii generali ai zonelor și alți demnitari, poartă însemne de comandament. Există și o decorație: medalia fascistă de aur.

Partidul posedă vre-o 5 ziare zilnice și 80 periodice. O intensă campanie de conferințe ține publicul treaz.

A treia serie a „comițiilor fasciste pentru reconstruirea financiară a țărei" s'a ținut la 14 și 15 Octombrie în orașele din nordul Italiei. A urmat apoi a patra serie de „comiții", tot în regiunea nordică sau în centru. Sudul țărei fusese mai puțin infectat de fascism.

Pentru cucerirea sudului, fasciștii au organizat recentul congres de la Neapole. Conducătorii fasciști Mussolini și Bianchi, cu ajutorul priceputilor organizatori căpitanul Padovani și avocatul Sansanelli, au alcătuit în grabă organizații politice în regiunea Neapole, până la insula Capri, zdrobind sindicatele muncitorești. Congresul din Neapoli trebuia să se termine printr'o manifestație la Muro-Lucano, citadela electorală a d-lui Nitti, vajnicul adversar al fasciștilor. Dar programul nu s'a mai aplicat, pentru că legionarii lui Mussolini au pornit spre Roma și au pus mâna pe frânele puterei.

Intr'un discurs rostit anul trecut la Bologna, Mussolini a explicat astfel rostul fascismului:

—„N'a ieșit numai din spiritul și inima mea. N'a ieșit numai din acea adunare pe care am ținut-o în Mart 1919 într'o mica sală din Milano.

Fascismul s'a născut dintr'o nevoe adâncă și perma-

(Continuarea in pagina II-a)

Scrisori din București

— D. Duca în acțiune.— Politica engleză.—Antisemitism și probleme universitare.— Iașul d-lui Cuza și arta. —

D. Duca este în plină agitație. România a primit invitația de participare la conferința de la Lausanne și titularul de la externe va fi acel care va reprezenta țara noastră la conferința menită a realiza pacea turco-greacă și a fixa noul regim al Strâmtorilor.

Venisem tocmai la ministerul de externe—era ora ce mi-a fost acordată de d. Duca—când au apărut ministrul Angliei și însărcinații de afaceri francez și italian, pentru a remite invitația.

Cinci minute după aceia, d. Duca îmi spunea:

— „Politica României va fi mai puțin activă, în ce privește pacea turco-greacă. Pe noi ne interesează regimul Strâmtorilor. Acesta va trebui să însemne internaționalizarea și neutralizarea...

— „Și sperați că se va realiza acest regim?

— „Desigur. In ori ce caz vom face toate sforțările.

— „Dar bine! Nesocotiți ceea ce a însemnat baza politicei seculare engleze, nu m'am putut opri a-i spune. Uitați că în ce privește înfrângerea lui Napoleon, începutul a provenit de la spanioli. Aceasta n'a impiedicat pe englezi, aliații spaniolilor, de a pune mâna pe Gibraltar și a nu-l mai restitui niciodată. Credeți serios că englezii vor mai putea fi scoși din Strâmtori?

Urmează o lungă discuție în privința evoluției politice engleze și influența schimbărei de regim în curs. Cum lucrurile mi-au fost spuse cu caracter de comunicare personală, nu le înregistrez. Constat numai că d. Duca e în acțiune și gata de drum. Suntem dispuși a-i spune „călătorie bună" și am fi încântați să-i putem spune la reîntoarcere: „Bine ai venit".

* *

A fost vorba de politica engleză. Să insist nițel.

Sunt unii, care își închipuie că în ce privește manifestările exterioare engleze, este iminentă o schimbare. Se înșală și socotim de datoria noastră să le spunem ca greșesc.

Pe lângă caracterul tradițional al acestei politici, se înmulțesc indiciile că nimic, dar absolut nimic, nu se va modifica din politica engleză. Schimbarea de regim s'a produs în scop de politică internă, în senzul restabilirei ordinei succesiunei de partide.

In ce privește însă interesele Marei Britanii în afară, ele sunt aceleași și nesupuse fluctuațiunei, iar sub un regim unionist apărarea acestor interese se prea poate să fie făcută în condiții mai severe și mai exclusiviste de cât sub un regim liberal. Cuvintele lui Bonar Law că Anglia își va respecta angajamentele din afară, dar nu le va extinde, trebuiesc înțelese în senzul unui nou „splendid isolation" și a unui nou caracter egoistic al politicei engleze.

* *

Și fiind că vorbim de englezi, să nu uităm și pe englezii noștri. Mai bine zis să vorbim de d. A. C. Cuza, cel mai mult preocupat de acești englezi.

Lumea din capitală cam nu pricepe cele ce se petrec la Iași. In orașul unde atâtea elemente artistice evreiești sunt aplaudate și serbătorite; unde și acum stau față în față afișele imense anunțând, unele, celebrul quartet Armand Rosè, iar altele pe Mary Picon; în orașul acesta nu se poate pricepe acțiunea șovină, sălbatecă, pe care o desfășoară, în numele culturei, d. A. C. Cuza. De aceia cei mai mulți conchid că nu-și închipuie să mai fie în lume un profesor universitar la fel cu d. Cuza.

Dar dacă Iașul d-lui Cuza este la ordinea zilei în ce privește prigonirea culturei și artei, Universitatea ieșană este la ordinea zilei prin felul cum d. Cuza conduce facultatea de drept. Cei mai mulți din guvern au ajuns și ei la convingerea că decan ca d. Cuza n'a mai văzut lumea de când există decani.

Și de aceia, în interesul unei bune administrațiuni universitare, guvernul se gândește la o soluție — pe care va trebui s'o admită și antisemitul

(Continuarea in pag. II-a)

CINEMA ELISABETA Astăzi Mercuri 1 Noembrie prima și de reprezentare a grandioasei și superbei capo d'opere a marelui scriitor MARK TWAIN

LE ROI MENDIANT
(Prințul Cerșetor)

Superbă și grandioasă dramă din viața reală a înaltei nobilimi montată de cel mai mare metteur en scene ABEL GANCE. Se reprezintă opera completă conținând 8 acte mari 8. Programul se complectează cu interesante vederi de pe natură și o splendidă comedie în 2 acte FREDOLIN MASINIST jucat cu cel mai mare comic american **Fredolin** rivalul lui ZIGOTO

Cinema Modern Astăzi in matineuri și seara celebra și mult regretata stea franceză care a umplut de doliu toata Franța

SUZANNE GRANDAIS

apare in cea mai puternică și ultima ei creație

SUZANE DAUBRAY

Grandioasă montare in 9 acte mari cuprinsă intr'un exemplar cu totul nou obținut cu mari greutăți direct de la Paris. Monopol Sarpic. Programul mai cuprinde comedia Premieră în 2 acte **Zigoto Rapitor** Cea mai reușită și grandioasă comedie cu neîntrecutul comic american ZIGOTO.

Ultima reprezentație **Teatrul Elisabeta**

Trupa Israelită de Operete și Comedii dir. Aschkenazi și Celmayster in frunte cu celebri artiști

MALI PICON și Iacob Kalich

Astăzi MERCURI 1 OCTOMBRIE 1922 orele 9 seara se va juca

IANKOLE

TEATRUL SIDOLI Turneul Triumfător al celebrului Tragedian

Dr. PAUL BARATOFF

Cu Trupa Israelită de artă „Freie Jidische Volksbiime" Vien. Sub Direcțiunea valorosului artist I. GOLDENBERG fiul resfățat al evreilor ieșeni. Director artistic I. DEUTCH.

JOI 2 NOEMBRIE ora 9 seara prima reprezentanție **DER FREMDE** piesă in 4 acte de I. GORDIN	VINERI 3 NOEMBRIE ora 9 seara **GOTT DER RACHE** Dramă in 3 acte de I. Șchalom Așch

Evrei Ieșeni au suprema datorie de a nu lipsi de la aceste grandioase reprezentațiuui al celui mai mare trupă Israelită din lume, care este fala scenei Teatrului Israelit și mândria poporului Evreu.

H. BRAUNȘTEIN, Impresar Teatral

Aprobate de Consiliul Sanitar superior și premiate

Cura CEA MAI RATIONALA UNT DE PEȘTE

pentru copii și adulți e numai acesa cu

Unt de peste Iodoferat WERNER

Tonic, depurativ, nutritiv, recomandat contra anemiei, scrofulozei, reumatism, etc.

Unt de peste Iodoferat cu fosfor WERNER

special contra rachitismului, limfatismului și reconfortant pentru copii și adulți slăbiți de munca intelectuală

Unt de peste Iodoferat cu mercur WERNER

Tonic depurativ și curativ pentru raconvalescenți sifilitici
Depozitul principal Farmacia Const. I. Werner Iași

AVIZ

La moara Raiul (Taxier) șoseaua Națională lângă podul de piatră se primesc fete și băeți de la 10—12 ani în sus și femei și bărbați pentru spart nuci, unde vor avea de lucru pentru toată iarna având căldură.

Se plătesc prețuri bune fiind cea mai bună ocazie de câștig ușor pentru iarnă.

Doritorii a se adresa la Moara Raiul.

Becuri electrice

— toate voltajele —

cele mai solide, cele mai bune fabricate Osram, Tungsram, Philips, Westinghous Wertax, etc. gasiți cu prețul fabricei la depozitul general

Zaharia Weiss
Piata Unirei, Iasi

nență pe care o are rasa noastră arică și mediteraniană, care s'a simțit amenințată, la un moment dat, în rosturile esențiale ale existenței sale, de către o tragică nebunie..."

Prin „tragică nebunie", Mussolini înțelege mișcarea democratică.

Sub influența fascismului, partidele catolic și liberal au evoluat considerabil spre dreapta, iar partidele socialiste și comuniste au slăbit în măsură însemnată.

Astăzi, dictatura fascistă a cucerit guvernul țărei pentru a conduce o politică de „disciplină patriotică și reînălțare națională".

O LUCRARE REMARCABILĂ
Harta-tablou a d-lui A. D. Atanasiu

Profesorul ieșan, d. A. D. Atanasiu, care a dresat în 1919 mai multe hărți istorice și etnografice pentru apărarea drepturilor noastre la Conferința de Pace de la Paris, a alcătuit și a scos zilele acestea de sub presă: ROMANIA ILUSTRATA ȘI ISTORICA (hartă-tablou istoric artistic ilustrat și executat în 9 culori) care cuprinde:

1. *Frontierele istorice* ale provinciilor românești de la Dacia Traiană până astăzi, cu toate datele istorice, ape navigabile, etc.

2. ILUSTRAȚIUNI care reprezintă: a) *Istoria culturală*: industria casnică, artele, arhitectura, comerțul, agricultura, refacerea, etc. b) *Trecutul istoric* cu personalitățile cele mai însemnate ca Decebal, Traian, Mihai, Ștefan, Mircea, Cuza Vodă, Carol, Regina Elisabeta; c) *Presentul* representat prin M. S. Regina Maria — inspiratoarea eroilor, mama orfanilor și mângâetoarea răniților — cu flori la mormintele eroilor; Drapelul lui Ștefan cel Mare ca simbol al credinței și vredniciei războinice a poporului român, M.M. L.L. Regele Ferdinand și Regina Maria făuritorii României Mari; Apoteoza Unirei și Geniului Militar care imortalizează luptele de la Jiu, Oituz, Mărăști, Mărășești,.. și d) *Viitorul Neamului* representat prin AA. LL. Principele Carol și Principesa Elena Moștenitorii Tronului.

Pentru a contribui la unirea sufletească a tuturor cetățenilor, d. Atanasiu a alcătuit această hartă cu scop ca, prin reprezentarea frontierelor, care dovedesc persistența poporului român, prin bogăția și chipurile arătate mai sus, să se îndrumeze spre desăvârșita unire sufletească, iar celelalte neamuri, cari conlocuesc cu noi, să vădă dintr'o singură privire pe această hartă, fazele istorice bogății, personalitățile, sacrificiile, puterea de viață, de credință, de vitejie și de civilisație a neamului nostru și deci concetățenii noștrii din noulle provincii să se îndrepte cu gândul curat la o convețuire frățască și la o intensivă activitate pentru exploatarea bogățiilor, propășirea culturei și unitatea sufletească pentru consolidarea Țării și Dinastiei.

Această hartă-tablou aprobată și de Ministerul Instrucției ca lucrare instructivă și educativă ar trebui să figureze în fiecare instituție publică sau particulară ca și în casa fiecărui cetățean, pentru frumusețea ei și îndemnul cu dragoste de muncă.

Prețul ei așa de mic (30 lei, iar lux 40 lei) față de valoarea artistică și educativă face ca să fie accesibilă în orice casă.

Este singura lucrare în genul acesta, nu numai la noi dar și în alte țări.

ECOURI

Marele magazin DERBY din str. Lăpușneanu No. 30 aduce la cunoștința Onor Public cât și onoratei sale clientele ca în vederea sezoanelor de toamnă și iarnă i-au sosit ri turi de stofe engleze din cele mai renumite fabrici pentru Costume raglane și paltoane și care se execută după ultima creație a Casei **Daroux Paris**

Totodată i-au sosit mari transporturi de articole de galanterie, mantale de ploae și gabardine pentru Domni și Doamne.

— Teatrul Cinema SIDOLI.— cu începere de azi și în zilele următoare, opera complectă *Romanul unei femei*, mare dramă sentimentală în 6 mari acte după romanul lui Marcel Prevost. In rolul principal fumoasă artistă Pina Menichelli.

Cinema ELISABETA.— Astăzi în ambele matineuri și seara se reprezintă uriașa operă a marelui scriitor Mark Twain LEROI MENDIANT Prințul Cerșetor, grandioasă dramă de cel mai mare metteur en scene Abel Gance, se reprezintă opera complectă 8 acte mari.

Bogatul program este complectat cu o vedere și o comedie americană Fredolin Mașinist jucată cu Fredolin rivalul lui Zigoto.

DOCTORUL
JACQUES GOLDNER
ȘEF DE LUCRĂRI
la Facultatea de Medicină din Iași
∴ BOLI DE COPII ∴
Cons. 2-4
STR. MARZESCU 17, ETAJ

ministru de instrucție dr. Anghelescu—menită a reintrona liniștea în Universitate.

Soluția va însemna restabilirea armoniei și va fi realizată și cu consimțimintul d-lui Bratu. Va pleca aceste de la rectorat, dar și facultatea de drept va scăpa de d. Cuza.

C. SORIN

INFORMATIUNI

x Aseară au plecat la București d-nii Mihai Codreanu, directorul Teatrului Național, Șoimescu, inspector al artelor și Jorga, procuror, invitați de a da lămuriri, cu privire la atitudinea lor, in ultimele incidente.

x De azi intră în vigoare noile prețuri maximale, stabilite de administrația comunală la verdețuri și fructe.

x In cursul săptămânei viitoare, va sosi în localitate un episcop anglican.

Inaltul prelat vine în scop de a vizita parohia și a înzestra biserica cu odăjdiile trebuitoare.

Colonia protestantă îi pregătește o primire frumoasă.

x D. Botez, directorul Prefecturei de jadeț, a demisionat pe ziua de azi din acest post.

D. Botez se retrage din cauză de sănătate.

❑ D. Morits Wachtel a donat școalei de fete „Steaua" 40000 lei, și nu 10000 cum din eroare s'a publicat.

❑ D-l profesor dr. George Bogdan va începe cursul său de Medicină Legală, mâne Joi 2 Noembrie la ora 4 p.m. seara și-l va continua în fiecare Marți, Joi și Sâmbătă la aceiași oră.

Cursurile vor avea loc în marele amfiteatru din clădirea nouă a facultăței de Medicină.

x Marele furt din Cernăuți. Din Cernăuți sosesc amănunte cu privire la chipul cum a fost atacată și prădată Banca Halpern și Segall, din strada Peștei.

Banditii au sosit în automobil și s'au oprit în fața Băncei. In fruntea bandei se afla un tânăr de 25 ani, îmbrăcat în uniformă de locotenent, ceilalți erau îmbrăcați ca simpli soldați, purtând deasupra mantale de cauciuc.

Banda a pătruns în Bancă și amenințând cu revolvere pe ferocționari, au prădat tot ce au putut.

Intre altele au luat 4000 dolari, 2.000.000 mărci germane, 1 milion mărci poloneze, 25 000 lei, diferite sume mari de bani aparținând clienților, și multe juvaere scumpe.

Tot cu automobilul banda a părăsit Banca și orașul.

x UN APEL. — Comitetul „Cercului de gospodine" din Iași, a lansat următorul apel către publicul ieșan:

Cunoscând repulsiunea pe care publicul o are în genere pentru „Chete" și neputând totuși renunța la obolul lui „Asociația Cercurilor de Gospodine" organizează ceaiuri populare și literare în sala „Astoria" pentru a putea întreține „Dispensariile de Sugari" și „Grădinele de Copii" pe care Asociația de doi ani le are în orașul Iași și a căror necesitate se simte acum, mai mult ca ori când.

In ziua de 5 Noembrie are loc primul ceai la ora 5 p. m.

In sala de jos a stabilimentului are loc ceaiul popular, la care în schimbul biletului de 20 de lei pe lângă ascultarea concertului dat de orchestră, posesiunea lui, dă dreptul la o consumație ce va fi afișată în sală.

In sala de sus, cu intrarea prin strada Banu, are loc ceaiul dansanto-literar care datorită pregătirilor ce se face, dă prilejul să se petreacă câte-va ore minunat, iar micuții ajutați din folotul material ce se va realiza în acest chip, vor avea și ei posibilitatea să guste clipe de mulțumire.

Asociația face un cald apel la caritatea publicului din Iași convinsă fiind că și de data aceasta își va arăta cu prisos generozitatea.

❑ Studenții evrei s'au întrunit aseară la căminul din strada Lăpușneanu, Studenții s'au ocupat de diferite chestiuni administrative, precum și de ultimile incidente.

Studenții evrei, conformându-se strict regulamentului, au obținut autorizarea rectorului pentru această întrunire, și azi o delegație va înainta rectorului un raport de cele discutate.

Cum au procedat
autoritățile competente în chestia incidentului de la Teatrul Național

In chestiunea incidentului cu d-ra Bargher, comitetele teatrale s'au întrunit în ziua de 28 Octombrie pentru a decide. In urma discuțiilor, s'a redactat următorul proces-verbal No. 626:

„Subsemnații membri ai comitetelor unite, întrunindu-se astăzi și luând în discuțiune incidentul ivit cu prilejul reprezentărei piesei „V'a venit numirea".

„Constatăm că în ce privește recrutarea personalului artistic al teatrului, *nu se poate face deosebire între cetățenii statului pe credințe religioase.*

In fața situațiunei ce s'a creat Teatrului prin o stare de turburări a studențimei, se poate suspenda reprezentarea acestei piese până ce direcțiunea și autoritățile însărcinate cu ordinea, vor crede că ea poate fi reluată.

„Drept care s'a încheiat prezentul proces-verbal".

Director M. Codreanu
Membri:
M. Sadoveanu, I. Petrovici, C. Toma, I. Botez.

*

Prin urmare, d-nii mai sus semnați au hotărât că reprezintările teatrale trebue să se subordoneze voinței arbitrare a câtorva tineri antisemiți.

Această interesantă hotărîre a fost complectată de d. inspector Șoimescu care — fără nici o cădere—s'a amestecat și a dispus pur și simplu scoaterea piesei de pe afiș.

Ministerul artelor va avea să se pronunțe.

❑ Aflăm cu multă părere de rău, despre îmbolnăvirea gravă a d-lui Jordănescu, inspector de cale ferată.

Starea d-lui Jordănescu inspiră o serioasă îngrijorare.

■ Un mare număr de meseriași s'au întrunit aseară la sediul Corporației. Intrunirea a fost prezidată de d. Arseni.

S'a hotărât a se cere ministrului ocrotirei, ca în comisiunea care se va ocupa de chestia cotelor, să facă parte și o delegație a comitetului Corporației din Iași.

❑ Individul C. Hritcu, din comuna Cotnari, prin stricarea unui geam din locuința d-lui Timofti, din aceiași comună, a furat mai multe lucruri și 2000 lei în numerar.

Hritcu a știut să dispară.

x Dacă în loc de 10 bani, publicul plătește 2 lei un bilet de tramvai, ar dori ca cel puțin călătoria cu vagoanele primăriei să nu-i primejduiască sănătatea.

Recunoaștem că lipsa de material îngreuiază repararea vagoanelor. Dar nu înțelegem de ce nu se pun geamurile sparte.

Vagonul No. 33 pe linia gara-Abator circula ieri cu nu mai puțin de trei geamuri sparte. Și pe vreme de toamnă această stare de lucruri nu trebue să dăinuiască.

CINEMA MODERN

Aducem pe această cale la cunoștință generală că am obținut exclusivitatea reprezentărei în orașul nostru a celebrelor comedii cu

ZIGOTO

De azi înainte nici un local din orașul nostru nu va mai putea reprezenta comedii cu acest artist întrucât este monopolul nostru pe timpul 1922-1925.

— Dr. Paul Baratoff (Ben-Zvi) sosește Joi 2 Noembrie ora 10 dimineața în Iași.

Intregul corp didactic evreu îl va aștepta la gară.

Dl. Isac Moscovici va rosti o cuvântare ocazională. Vor lua parte un mare număr de studenți evrei.

Cetiți pag. 4-a

ULTIME INFORMAȚIUNI

Ocupându-se de manifestațiile antisemite din ultimul timp, d. ministru G. G. Mârzescu a făcut o serie de declarațiuni prin care, oare cum, dezaprobă actele de violență petrecute.

D. Mârzescu a ținut însă la urmă să ceară ca „evreii să nu provoace".

Intrebăm.—Dacă o artistă evreică băștinașă din România, apare pe scena unui Teatru Național, este acesta un act de „provocare" ?

Să se răspundă *la aceasta, lămurit,* **ca să se evite echivocurile și să știm pe ce teren ne aflăm.**

x O groaznică catastrofă de cale ferată a fost evitată, datorită prezenței de spirit a unui mecanic.

Iată faptele :

Trenul accelerat No. 17 care venia din București, când să intre astă noapte in stația Adjud, s'a nemerit față in față cu expresul No. 6 din Cernăuți, căruia tocmai i se dăduse drumul din stația Adjud.

Mecanicul trenului 17 a observat faptul la timp, a oprit și a făcut semnalizări disperate. Mecanicul celuilalt tren și-a dat și el seama de situație și a stopat pe loc, inapoind trenul in stație.

Dacă mecanicii n'ar fi fost prea atenți, o teribilă catastrofă s'ar fi produs, din vina fancționarilor de gară.

PIAȚA VALUTARA.— *Leul la Paris s'a menținut ieri la 3,70.*

Devizele in Capitală au notat : Francul francez 11,25 ; lira italiană 6,50 ; coroana cehoslovacă 5,10 ; dolarul 161 ; marca germană 3 bani și cinci optimi ; coroana austriacă 0,20 ; coroana ungară 6,50

x Inșelagărul averescan. In cursul săptămânei viitoare, membrii clubului Poporului vor fi convocați în adunare generală, în scop de a alege delegațiunea, care să reprezinte organizația din Iași la marea întrunire a membrilor partidului poporului din Sibiu.

După cererea personală a d-lui general Averescu, membrii clubului din Iași, vor discuta și anti-proectul de program, ce va fi desbătut la Sibiu.

D. general Averescu și-a exprimat dorința, ca fiecare membru să-și dea părerea asupra anteproectului de program.

Chestia cărnei.— D. Bratu, președintele societății comercianț lor români, a prezentat un memoriu administrației comunale, în chestia cărnei de mascur. Se arată, că nu le mai convine să vândă carnea de marcur, pe prețul de azi.

Față de aceasta, administrația comunală a hotărât facerea unui aiar, numind o comisiune, compusă din părintele Tudorache, consilier comunal, și d-nii N. V. Ștefăniu, președintele camerei de comerț, Bratu, președintele societății comercianților români și doctorul Bizenschi, medic veterinar.

Comisiunea va fi prezidată de un ajutor de primar.

Universitare.— Examenele de limba greacă au fost fixate pentru ziua de 4 Noembrie ora 3 p. m. cu d-l profesor Papacostea.

Cursul de literatură greacă va începe în ziua de 10 Noembrie de la 5-6 p. m.

Lecțiunea inaugurală va trata paralelismul „Eroii în epopea greacă și eroii în istoria omenirei", precedată de o expunere introductivă asupra clasicismului.

De la Facultatea de medicină. Cursul de clinică infantilă va începe Vineri 3 Noembrie ora 10 și va continua în fiecare Mercuri și Vineri la localul clinicei din spitalul Sfț. Spiridon.

Serviciul Telegrafic și Telefonic

al ziarului „OPINIA

Legiunile fasciste la Roma

— Arestarea lui Nitti. — Darea în judecată a foștilor conducători. —

BUCURESTI. — Detașamente de ale armatei fasciste au ocupat Roma aseară la ora 9. Cu acest prilej s'au produs câteva incidente între fasciști și poliția și armata regulată. Bursa a fost închisă.

Ieri noapte la ora 11, s'a decretat starea de asediu.

D'Annuzio a sosit în Roma și conlucrează activ cu fasciștii.

* * *

„Chicago Tribune" află din Roma :

S'a răspândit zvonul arestării fostului primministru Nitti.

Dealtfel, Mussolini are intenția să aresteze personalitățile mai de seamă ale guvernelor anterioare și să le dea în judecată pentru actele guvernărei lor.

Guvernul și noua Constituție

O va trece cu orice preț.— Hotărârea fermă a d-lui Brătianu.— Alegerile parțiale

București.—Comisiunea constituțională se va întruni zilele acestea.

D. Ionel Brătianu este ferm hotărât ca în primele ședințe ale seziunei ordinare a parlamentului să depue proectul nouei Constituțiuni și să impue votarea în întregime. D. Brătianu va face aceasta cu orice preț, chiar și cu riziculd e a vedea și pe d. Iorga și pe tachiști retrăgându-se din parlament.

*

In ce privește pe parlamentarii abstinenți, guvernul a hotărât să le declare locurile vacânte.

Imediat apoi după serbările Crăciunului, vor avea loc alegeri parțiale in Ardeal. Alegerile vor fi făcute cu toată strășnicia, întru cât guvernul vrea ca opoziția să sufere un eșec. Dar și partidul național face mari pregătiri, așa că lupta va fi foarte crâncenă.

In jurul demisiei d-lui Al. Constantinescu

București. - Este un lucru cert că d Al. Constantinescu și-a depus demisia în mânele primului ministru.

Ministrul agriculturei își motivează demisia prin dorința ce o are de a facilita șefului guvernului indeplinirea remanierei ministeriale.

In realitate, ministrul agriculturei este plictisit de incarcăturile care există in guvern și se retrage pentru a lipsi din țară mai multe luni de zile.

D. Ionel Brătianu incă nu găsește oportun să facă uz de demisia d-lui Constantinescu, dar ea va fi dată in public zilele acestea.

Intrunirea studenților evrei. Eri ora 8 seara a avut loc adunarea generală a studenților evrei din Iași. La ordinea zilei atitudinea ce trebue s'o ia asociația față de activitatea provocătoare a unor pretinși studenți.

Toți cuvântătorii sunt de acord în a înfiera procedarea provocătorilor, pentru aderarea la boicotarea Teatrului Național și pentru organizarea autoapărărei.

Se hotărește ca o delegație a studenților să înainteze Rectorului un memoriu protestător, rugându-l să ia măsuri contra turbulenților.

Se hotărește aderarea la boicotul votat la întrunirea cetățeni'or evrei ai orașului și participarea la organizarea autoapărărei în legătură cu comitetul ales de cetățenii evrei.

Se ia apoi în discuție gestiunea comitetului asociației. Discuția se prelungește până la orele 1 noaptea, nepuțându-se lua o hotărâre se amână discuția pe ziua de 2 Noembrie ora 8, adunarea generală prelungindu-se până la aceastădată.

x O telegramă sosită la Universitate, anunță, că din Ploești s'au expediat 3 cisterne cu țiței.

Se crede că țițeiul va ajunge cel mai târziu până Duminică în localitate, așa că Luni Universitatea se va putea deschide.

Neînțelegerile româno ungare

— Spre o împăcare —

București. — In legătură cu demersurile făcute de guvernul nostru la Buda-Pesta în chestia interpelării antiromânești din camera maghiară și a refuzului de a se viza pașapoartele pentru supușii români, domnește la ministerul nostru de externe certitudinea că România va obține toată satisfacția ce i se cuvine.

Guverul nostru e foarte liniștit și crede în deplina satisfacție ce se va da țării. Sant indicii că guvernul e informat pe cale particulară că în chestia refuzului de vizarea pașapoarte'or, atașatul de la legațiunea ungară din București a interpretat greșit un ordin primit de la guvernul său.

*

Ziarul „Az Est" din Buda Pesta, anunță că consulul român de acolo a reluat viza pașapoartelor pentru România. Eri au fost vizate o sută de pașapoarte, iar azi vor fi vizate alte două sute.

Acțiunea Partidului Național

Intrunirea dela Sibiu

București. — Eri după amiază a avut loc în sala Urania din Sibiu o mare întrunire a Partidului Național, prezidată de generalul Boeriu.

Au vorbit domnii : Lupașcu. Lepădatu, Aurel Vlad, Mihai Popovici. La urmă d nul Iuliu Maniu a făcut elogiul luptelor politice și culturale duse vreme de sute de ani în Sibiu. S'a închinat în memoria marelui cărturar Andrei Bârseanu. Apoi, trecând la situația politică a respins cu energie acuzațiile cimice aduse partidului național.

Intrunirea s'a terminat cu alegerea delegaților Sibiului pentru congresul de la Alba-Iulia.

Greva lucrătorilor dela fabricile din Arad

— Reluarea lucrului —

București. — In urma grevei dela uzina „Astra". lucrătorii dela celelalte fabrici din Arad s'au solidarizat și ei la grevă.

Peste 30.000 lucrători au părăsit fabricele în cintecul „Internaționalei". Pe lângă cererile vechi, lucrătorii mai pretind o sporire cu cinci zeci la sută a salarului.

Autoritățile au operat câteva arestări Forțe militare au fost așezate în diferite părți ale orașului.

Pe de altă parte, șefii muncitori au fost invitați la tratative.

*

O telegramă sosită în ultimul moment anunță că lucrul e fost reluat în toate fabricile din Arad. Un număr de 250 lucrători unguri vor fi expulzați.

O nouă amânare

a conferinței orientale de pace

București.—Ziarul „Politika" din Belgrad anunță din sursă guvernamentală că Conferința orientală din Lausanne, care trebuia să aibă loc la 13 Noembrie a fost amânată pentru sfârșitul lunii.

Pe de altă parte, guvernul din Angora s'a pronunțat și el pentru amânarea conferinței

INSTITUTUL DE
RADIOLOGIE
(RAZE X)
DIAGNOSTIC ȘI ::::::
:::::::: TRATAMENT
Consultații orele : 4.30—8 p. m
Dr. E RADU
Decent Universitar
Str. Elena Doamna 25

LA STEIN
Str. Cuza-Vodă 69 Iași Palatul Camerei de Comerț
Forme fetru dela Lei 140
Forme plușate „ 350
Forme Biber cu cilindru „ 400
N. B. Ori ce formă pentru transformare se *efectuează în 48 ore* — dessemenea și pălăriile bărbătești.

Anunciu
In ziua de 30 Octombrie a. c. fiind la Administrația Financiară Iassy am pierdut două exemplare de contracte de Locațiune. Rog foarte mult pe găsitorul să mi-le restitue, făcându-mi cunoscut prin o cartă poștală, pentru care îi voiu fi etern recunoscător și o recompensă bună îi voiu oferi.
Moise Caner Meier
strada Școala 91, Iași

Act de mulțumire
Aduc călduroase mulțumiri d lui dr. Leiderhandler din Tg. Frumos, medic dela Universitatea din Viena, pentru energia ce s'a pus în căutarea bolei soției mele, dând dovadă de o deosebită pricepere, pentru care'l recomand Onor public ca un medic excelent.
D. Luchian
Secretar sindic. Trib. Iași

DOCTORUL
H. Wechsler
Boli interne, venerice, spifilis
Cons. 8—10 a. m. și 1—4
Str. Armeană 4

∴ AU SOSIT ∴
Blănăriile
DE LA CASSA
Alter David S-sor
In magazinul din strada Ștefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAȘILOR

Familia îndurerată, în neputința de a putea răspunde în parte fiecăruia, mulțumește pe această cale, tuturora cari au ținut să conducă la ultimul locaș pe regretatul lor
Adolf Braunștein
și tuturora acelora, cari în chip atât de inimos, au trimis familiei un cuvânt de mângâiere în cruda lovitură ce au încercat.
Mulțumește în special d-lui N. V. Ștefăniu, președintele Camerei de Comerț, care în cuvinte vibrătoare a știut să releve activitatea neuitată în viață a scumpului nostru dispărut.

PIERDUT
ordinul de demobilizare eliberat de Compania 4-a Subzistentă Iași, Cont. 1902 ; îl declar nul și fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi.
Dascălu Gheorghe
Iași Str. Crucei 78

Cabinet dentar
Dr. Med. H. Apter
Specialist la Berlin in dentistică și boli de gură
Iaș, Str. Lăpușneanu 32
Consult. 9— 12, 3—6

La depozitul fermei Badarău
se vinde vin nou fiert neîaiet, cu prețul de en-gros Pentru cumpărătorii din Iași care locuesc pe strade practicabile transportul e gratuit.

A sosit un nou transport de
Hârtie natur toate culorile
„ matase „ „
„ tipar toate formatele
„ concept „ „
„ comercială cadrilată
care se vând cu prețurile cele mai reduse care desfid ori-ce concurență la
Librăria Universală
M. H. Schoenfeld str. Cuza Vodă 52, vis a vis de Palatul Braunstein.

Familia mult regretatului ei dispărut
Gr. I. Gheorghiu
mulțumește cu recunoștință tuturor persoanelor care, fie prin participare la înmormântare, ori depunere de flori fie prin cuvinte de îmbărbătare, exprimate verbal sau înscris, i au adus, cu această tristă ocaziune, o nepreținută consolare.

Magazinul de Mobile
Ioil Ghelberg & Fiu
Iași, Str. Ștefan cel Mare 11 și str. Costache Negri 3
EN DETAIL EN GROS
Depozit permanent de tot felul de mobile solide și anume : dormitoare, sufragerii, birouri, salonașe cele mai moderne, fabricate proprii.
Prețurile cele mai reduse
Cumpărăm și vindem mobile de ocazie.

Firme
cu prețuri pe jumătate
pentru comercianți, meseriași-profesioniști, bănci, birouri și autorități comandați la
I. MAX
Str. C. Negri 58

Epitropia Generală a Caselor Spitalelor și Orfelinilor Sfț. Spiridon din Iași, aduce la cunoștința generală că în ziua de 14 Noembrie a. c. ora 10 dimineața, va ține licitație publică cu oferte închise în cancelaria Epitropiei pentru vânzarea a 228 rezerve vechi de fag din parchetele 22 și 23 a pădurei Războieni Valea Albă Jud. Neamț.
Garanția 4000 lei.
Condițiunile vânzărei se pot vedea în ori ce zi de lucru în biroul Silvic al Epitropiei.
Licitația se va ține conform art. 73—83 din legea Contabilității.

25.000
SACI
VINDE EFTIN
Banca Uniunea Română
IAȘI

De vânzare
la Ferma Bădărău doi tăurași de 12 și 15 luni rasa Siementhal.

Palatul
„VIAȚA ROMÂNEASCA"
Str. Alexandri 10

EXPOZIȚIA „BRIESE"

10 OCT. ... 1 NOV.

„Opinia“ în țară

PIATRA-NEAMȚ

Ziaristice.— In ziua de 8 Noembrie a. c. apare în localitate un ziar săptămânal cu denumirea de „Ordinea“ sub conducerea partidului Național Liberal din jud. Neamț.

Sportive. — Zilele acestea s'a înființat în localitate Societatea sportivă „Frăsmântul Cozii“ sub următorul comitet:

D. prefect Alex. Comeniță, președinte.

Inginer Niculescu și maior Lorescu vice-președinți.

Amilcar Semaca, secretar și Eduard Holban censor.

Teatrale. — Trupa israelită „Friedman“ cu concursul marelui tragedian Adler din America, au jucat în sala teatrului „Carpați“ trei reprezentațiuni; „A Freund în Lebea“, „Tatăl“ de August Strindberg, piesă care a fost jucată de Ion Manolescu și „Om și Demon“.

Toate trei reprezentațiuni au avut în localitate un succes enorm.

D. Adler de aici din Piatra a luat drumul spre New York.

*

Afișe mari anunță sosirea în localitate a companiei de reviste „Cărăbuș“ sub direcția marelui comic C. Tanase, care va da în zilele de 9 Noembrie reviste e „Până când“ Io, „Rabdă inimă și taci“ și 11, „Specialitatea cassei“ și „Relativ“.

Biletele se găsesc de vânzare la casa teatrului la domnul I. Negru.

M. M.

KUȘI

Agresiunea din Crasna—Fălciu.— Intre cârciumarul C. Marginã din Crasna și străjerul Gh. M. Leniță Dănilă din Același comună ișcându-se o ceartă, acesta din urmă, aflându-se în cârciumă celui dintâi, l-a lovit cu un topor.

Cârciumarul răspunzând, a vrut să lovească pe străjer. Acesta s'e refugiat în oficiul primăriei, unde a fost grav bătut de față cu autoritățile comunale de adversarul său care l-a urmărit până în localul primăriei.

Agresorul a rămas cu un cuțit pe străjer.

Șeful postului cercetează.

Crima din Podoleni.— Locuitorul I. Gh. Vasiru înțeapă din viață în condițiuni misterioase, autoritățile au făcut cercetări minuțioase care au dus la bănuiți că moartea numitului locuitor provine de pe urma unei bătăi suferite din partea individului D-tru Preoa din Botoșani.

Leontin

Cu un capital de Lei 35.000

poate cineva câștiga 500 lei pe zi, cumpărând una mașină de tăiat și despicat lemne în cea mai perfectă stare. Are și un dinamo pentru luminat.

Se poate vedea între orele 12 jum. și 2 jum. la d. Fisch, str. Sf. Lazăr No. 9 bis.

Sanatoriul Dr. Tzaicu

Iași, Str. Carol 20, Telefon 368

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului s'a reorganizat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai rigurosă. Se practică orice intervențiune. Adaptat la chirurgia de urgență.

Gyncecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medicii din țară, pe specialități, boli interne și nervoase (excluse cele contagioase și nervoși turbulenți).

Informații și consultațiuni între orele 2—4 p. m.

La Cocoșul de Aur

Iași, Strada Ștefan cel Mare 4, IN CURTE

a sosit un mare transport de pălării marca **Ambrosius** precum și pantofărie de stofă pentru iarnă, străine

Tot felul de galoși și șoșoni marca „PENTAGON“

En-gros și En-detail

BLANURI

Vulpi albe de Alasca, Croise și Silberfuchs, Biber și Biberette Lutru, Potits-gris, Scongs veritabil și opozonscongs ,Nutria, Tibet Katzen. Vulpine, Tibet-Mongolia, albe și gri, Patagonia, Top, etc. etc.

Atelierul Special de blănărie atașat la acest magazin primește comenzi pentru confecțiuni și reparațiuni montează gulere și manchette și dosuri de blană, jachete de astrachan, vulpi etole pelerine, după ultimele jurnale de blănuri ce stau la dispoziție.

Depozit permanent de **blănuri Confecționate,** (Gulere, Etole, Manșoane, ecarfe, etc).

Sosindu-ne un transport de **PĂLĂRII BĂRBĂTEȘTI,** forme și culori moderne, cumpărate într'o epocă avantajoasă de valută, le desfacem foarte eftin.

A la Bonheur

Magazin și Atelier de Blănărie
Iași, Unirei 4 lângă
Cinema Sidoli

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embericos & Co.

București, — Str. Paris No. 1
Linie regulată și rapidă bilunară

Constanța direct New-York

Cele mai mari transatlantice confort fabilo de lux din Constanța

Transatlanticele de lux

Themistocles

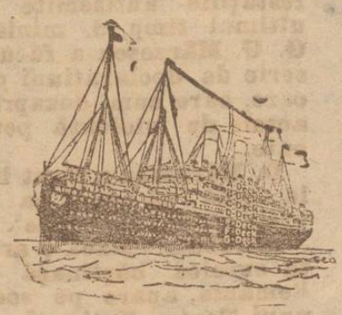

Sosește în portul Constanța la 1 Noembrie și pleacă la 2 Noembrie direct la New-York. După plecarea acestui vapor urmează transatlanticele: **Constantinopole, Megalli, Hellas, King Alexandor**

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul inscrieri și rezervări de cabine pentru pasageri precum și mărfuri pentru New-York cu escale la Cospoli și Pireu.

Pentru orice informațiuni detaliate și formalități de îndeplinit pentru înscrierea și primirea singurei vize americane, vă rugăm a vă adresa cu toată încrederea unui serviciu conștiincios la adresa biroului nostru central.

M. Embiricos & Co.

București Str. Paris No. 1 — Telefon 36|89
Sucursale: Constanța—Str Lascăr Catargiu 28 Galați str Speranței 28, Brăila Str. Belvedere 1

LEI 70

Marele Atelier **Photo „REMBRANDT“**
Str. Lăpușneanu No. 6
Primind un mare transport de materiale

A redus prețurile

executând

12 FOTOGRAFII (cărți poștale)

în culoarea sepia (maro)

cu lei 70

dând și un TABLOU GRATIS

Onorata clientelă
a
vechiului magazin **La DOCAN**

Str. I. C. Brătianu No. 141 vis-a vis de Sf. Spiridon

este înștiințată pe această cale, că pentru sezonul de toamnă, a sosit un ascortiment complect în articolele următoare:

Pentru raionul de galanterie

Mănuși, ciorapi, gulere, cravate, manșete, jartiere, bretele, flanele, culoți, jambiere, eșarfe, etc., etc.

Pentru raionul de manufactură

Velours în toate culorile, Stofe, Haine bărbătești, gabardinuri pentru dame, șevioturi, pirineuri. barcheturi, șifoane, zefiruri, satinuri, picheturi, gradel, indianuri, catifele în toate colorile, etc.

De fid orice concurență
Vizitați magazinul pentru a vă convinge.

Proprietar
Iosef Abzug

CAETE creioane, condeie, hârtie, caiete de desemn și muzică, carneluri, genți, etc. Registre de contabilitate, hârtie de mătase, carnete, plicuri etc.

SE VINDE MAI EFTIN CA ORI-UNDE LA

LIBRARIA CENTRALA

IAȘI — Str. Mârzescu 25
EN-GROS și EN-DETAIL

Podgorenii găsesc
ANTIFERMENT
pentru tăierea vinului „Dr. A. Urbeanu“, de vânzare la magazinul
CAMILA
Iași str Anastasie Panu 47 și LA PALETA str. Elena Doamnă No. 2.

Înștiințare

Fac cunoscut onor. public că m'am stabilit în localitate a Subchirurg cu o practică de 20 ani.

Fac serviciul conform ordonanței medicilor.

Rog a mă vizita și veți fi mulțumit de mine.

La chemare vin acasă.

Cu stimă,
Gh, L. Nută
Str. Eternitate 80
Podul de fer
Casele Oișie Goldman

Sobe teracotă
culori și desemnuri moderne, lucrate în cele mai mari Fabrici din țară și străinătate se pot executa în timpul cel mai scurt și cu prețurile cele mai reduse montate complect.
J. ZLATOVICI
Muzelor 40

„ALBINA“
Fabrica sistematică de sopon de toaletă
Prețuri de reclamă, vinde en-gros și en-detail
Cereți săpunul Royal Willy, Cocoș, etc. produsele fabricei.

„Furnica“
Noua Fabrică sistematică de apă gazoasă vinde sifonul cu 75 bani pre dat domiciliu sau la fabrică
Str. Păcurari 75 bis

Pungi de hârtie
toate dimensiunile
vinde cu preț redus
FABRICA „LAMPA“
Iași, Str. Trei Erarhi 13.

Cea mai bună apă minerală purgativă este
APA DE BREAZU, Iași
Efect-sigur, fără dureri doză mică, gust plăcut.
Premiată la expozițiile din Paris și București

A sosit la magazinul
O MELIXON
Iași Str. Cuza Vodă 83 (vis a-vis de librăria Socec)
INCALȚAMINTE de tot felul
precum și un mare transport de
GALOȘI și ȘOȘONI mărcile
Tretorn și Pentagon

Plugari de vie
foarfeci, arcuri, ferăstrae, toporașe, pompe de vin, furtuni de cauciuc, precum și **bocanci, opinci și haine** pentru lucrători a adus și și vinde eftin
Cooperativa Podgorenilor din Moldova
Str. Ștefan cel Mare 38 (în curte)

COLECTURA
Regatul Român
S. Haisler
Iași, str. Ștefan cel Mare 33
Controlează tot felul de lozuri străine, contra
5 lei bucata

LA BANCA MOLDOVA
IASI — Secția Mărfuri
au sosit cantități importante de:
Parafină americană 50/52°, Glycerină Farmaceutică 30 B M E, Lumânări, Său frigorific „La Plata“ alb, sau francez 44° alb Untdelemnuri de Măsline garantat pur marca „Caissen et Brocard“, Nice, Apе minerale „Giesshübler“
CU PREȚURI FOARTE CONVENABILE

Arterioscleroza, Afecțiunile cardiace, Astma, fizema, Obesitatea, Guta, Reumatismul, Scrofuloza, Limfatismul, Debilitatea generală, Sifilisul etc., se combat cu deosebit succes prin

„Iodopton“

preparat de *Dr. KONYA și fiu,* Farmaciști-Chimiști
Combinațiune a Iodului metalic cu Peptona
Cel mai asimilabil și eficace preparat de Iod, fără de a produce fenomene de iodism. Superior în toate aplicările sale oricărui alt preparat de iod.
— *De vânzare la toate Farmaciile și Drogueriile* —
Depozit general: Farmacia Curței Regale Frații Dr. KONYA,

Dr. med.
Iosif Smilovici
Specialist pentru afecțiunile: Pielei, Venerice, Sifilis, Microscopie și Ultramicroscopie.
— **Strada Stroescu 6** —
(fosta Zoe)
CONSULTAȚIUNI:
în zilele de lucru 3-6.
Duminică: 10—12.

Mircea G. Serion
DOCTOR IN DREPT
fost Procuror
:: AVOCAT ::
Sf. Sava 14, Iași

ANUL AL XVIII-le No. 4634

ABONAMENTE:
UN AN . . .
ȘASE LUNI . .
TREI LUNI . .
— IAȘI —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

SAMBATA 4 NOEMBRIE 1922

ANUNCIURI
Se primesc la toate Agențiile de Publicitate
și la
ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
— IAȘI, — STR. MĂRĂȘESCU 17 —

Biblioteca Universității Iași

O datorie obștească

Duminica trecută a avut loc la București o întrunire a proprietarilor urbani, întrunire care s'a sfârșit cu mare ceartă. Faptul că o adunare de „cetățeni cu principii" se isprăvește cu scandal, nu e luare de mirare; ba dimpotrivă, o tradiție consfințită cere un sfârșit vesel pentru orice întrunire. Dar ceiace interesează în acest episod este motivul care a făcut pe proprietarii urbani să se împartă în două tabere, uitând pentru o vreme, — de altfel prea scurtă, — pe chiriași, dușmanul comun și irefutabil.

O parte din proprietarii voiau să adopte o moțiune cerând aplicarea închirierilor forțate, așa cum au fost preconizate de d-rul Lupu, cealaltă parte era împotriva lor. De aici neînțelegerea. Nu ne interesează care din cele două părări a triumfat.

Pentru noi e important faptul că propunerile fostului ministru de interne n'au rămas literă moartă; ele au fost discutate în toate unghiurile țării, de categorii sociale deosebite: proprietari mari, proprietari mici și chiriași. Și pentrucă principiile cuprinse în proiectul d-rului Lupu cuprindeau ceva corespunzător nevoilor sociale ale momentului, proiectul acesta a prins rădăcini, *a fost asimilat* de societatea țării noastre.

Cam același lucru s'a petrecut și cu proiectul de lege agrară a d-lui Mihalache. El a limitat posibilitățile, pentru cei care au făcut în urmă legea împroprietăririi, de a se departa prea mult de măsurile democratice preconizate de d-l Mihalache.

Proiectele celor doi miniștri țărăniști n'au fost sancționate de corpurile legiuitoare; au fost însă cercetate și discutate de marile mase ale poporului care au ales din ele ceiace socoteau folositor. Prin această operație s'a pus în evidență mecanismul normal de elaborare a legilor, mecanism care constă în îndeplinirea de către un număr cât mai mare de cetățeni a tuturor măsurilor cu caracter general. Este o operație de experimentare socială necesară în viața publică.

Cercetarea și discutarea problemelor de administrare și conducere ar trebui să fie îndeletnicirea de căpetenie a celor care se îndeletnicesc cu politica în țara noastră. Numai pe o astfel de cale vom putea să ne clădim un edificiu social solid. În acest înțeles de discuție largă și serioasă a nevoilor obștești, a face politică este, evident, o datorie pentru toți cetățenii.

I. L.

Acțiunea ardelenilor

București. — Partidul național a convocat o mare întrunire publică la Oradea-Mare, pentru Duminecă la ora 10 dimineață.

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

Aniversarea independenței Ceho-Slovaciei. — *La 28 Octombrie s'a serbat a patra aniversare a independenței Ceho-Slovaciei.*

Cu acest prilej, ziarele din Praga constată mai întâi că reînvierea Ceho-Slovaciei este opera revoluționară a unor oameni care având de conducător pe un neobosit bătrân de 70 de ani, au lucrat în decursul războiului în toate țările amice pentru independența țării lor.

Acest bătrân, (este vorba de profesorul Masaryk, președintele republicei), a dus întâi lupta în domeniul științific și politic timp de treizeci de ani.

Pentru sforțările lui îndelungate și eroice, poporul ceho slav i-a decernat frumosul nume de „părinte și liberator".

Pentru Ceho-Slovacia principiile democratice sânt o tradițiune istorică.

Republica ceho-slavă se mândrește pe drept cu legislația ei socială.

Poporul ceho-slav a depus pe terenul refacerei țării sale, care n'are aristocrație, nici castă militară și ai cărui dirigători es din popor și muncesc pentru popor, o activitate prodigioasă.

Nu se mai recunoaște actualmente țara ruinată de un război implacabil de 4 ani.

Expropierea, legi pentru garantarea existenței muncitorilor deveniți infirmi și a bătrânilor, temeinica organizare economică, pronunțata tendință pacifică, arată că poporul ceho-slav, patru ani de la independența sa, este un factor de seamă pentru dezvoltarea progresului și civilizației omenirei.

INSEMNARI

VREMURI SCHIMBATE

In legătură cu agitațiile antisemite din ultimul timp, ziarul „Adevărul" crede a ști că d. A. C. Cuza oftează după un scaun de deputat.

„Scopul urmărit de d. A. C. Cuza — scrie „Adevărul" — de a fi ales de actualul guvern, într'un loc vacant, nu va fi atins. E de prevăzut dar că d-sa va întreține în Iași o vie agitație, în scop de a-și reface un fief electoral".

Un fief electoral! Iată grija sfâșietoare care au răsărit odată cu funcționarea votului universal.

Sub regimul colegiilor restrânse era destul de ușor să obții câteva sute de voturi care să te instaleze într'un scaun de deputat. Acum lucrurile s'au schimbat. Trebuesc mii și zeci de mii de voturi pentru a câpăta calitatea de reprezentant al poporului.

Votul universal — chiar din prima clipă a început să mâture elementele reacționare. In chip firesc a căzut și d. Cuza victimă admirabilului instrument de propășire democratică. Sub vechiul regim, d. Cuza se alegea regulat. Cu noul regim, însă, a putut să se folosească odată de partidul d-lui Iorga; apoi deziluzie completă. D. Cuza a pierdut orice urmă de fief electoral.

Votul universal este un titlu al democrației, al voinței maselor. Or, d. Cuza cu mania lui credințele sale ruginite, este un om al trecutului îndepărtat. Sub votul obștesc nu mai este loc pentru d-sa.

Dacă profesorul antisemit ieșan dorește numai decât un scaun de deputat, n'are alt mijloc de satisfacere decât să obție concursul guvernului liberal de care îl leagă o taină comuni ate de sentimente.

RENOVATUS

CATE-VA NOTE

D. Mihai Codreanu a declarat unui ziar... că nu poate declara nimic, în chestiunea agitațiilor antisemite, din înalte „interese de stat".

Concepție eminamente liberală. Cum își va putea sacrifica partidul, asemenea doctrinar încarnat?

*

In textul demisiei sale din clubul liberal, d. Eduard Lăzărescu mărturisește că societatea studențească „Solidaritatea", pe care a presidat-o în 1907, a susținut candidaturile liberalilor ieșeni, alături de acea a d-lor Cuza și Iorga.

Acum d. Lăzărescu s'a schimbat, societatea „Solidaritatea" a dispărut, dar cartelul liberale-antisemit trăește.

A se ceti pagina 3-a
Ultimele știri telegrafice și telefonice

Liberalii compromit descentralizarea administrativă

Reforma care se pregătește. — Compromiterea principiului autonomiei comunale. — Comunele la discreția guvernelor. — Incătușarea orașelor.

Partidul liberal, care a revendicat puterea în numele „competinței" unice de a reorganiza țara, a dovedit în scurtul timp de funcționare la guvern, că era cel puțin tot atât de nepregătit și dezorientat ca și guvernele precedente.

Competința d-lui Vintilă Brătianu s'a redus la acceptarea reformei fiscale a d-lui Titulescu și la o jalnică dibuire a soluțiilor în problema financiară. Haosul cel mai deplin a caracterizat politica-economică a guvernului acestuia; căile ferate au stabilit monopolul catastrofelor; totul a mers deandăratele.

In ce privește reforma administrativă, guvernul mărturisește astăzi că se află abia în cercetarea unui proect.

*

Oficiosul „Viitorul" publică câteva principii și modalități care vor caracteriza „marea" reformă comunală a liberalilor.

Și cu tot laconismul acestei publicități, se poate vedea gândul liberalilor de a subjuga comunele și a le pune la discreția autorității centrale.

Iată câteva pilde:

*

Consiliile comunale se vor alege prin vot universal. Dar în consiliile urbane, vor intra și reprezentanții comunelor rurale situate într'o rază de 5 km. de oraș... după cererea orașului, comunei rurale, a județului, sau „a cetățenilor" pur și simplu. Numărul reprezentanților rurali în consiliul urban, va fi stabilit... de ministerul de interne.

Iată deci că prin ajutorul satelor, unde jandarmul și agentul guvernamental au atâta rol, autoritatea centrală își rezervă calea de a-și creia majorități în conducerea orașelor.

Liberalii s'au gândit să corecteze în acest chip impopularitatea pe care le o arată cetățenii orășenești.

Dar ceva mai mult.

Consiliile comunale pot fi dizolvate: „când consiliul, ca corp constituit, ființând din atribuțiile sale, a luat hotărâri cu caracter politic" sau „când consiliul compromite, cu rea voință, interesele comunei.

In primul caz, va fi suficient un simplu raport al ministrului de interne către rege.

Și mai precis: ministrul de interne poate suspenda imediat acel consiliu comunal care „se va face vinovat de acte care să pericliteze siguranța statului".

Cu alte cuvinte, consiliile comunale rămân cu desăvârșire la discreția și arbitrarul guvernelor.

*

Destăinuirile, așa zgârcite și meșteșugite, pe care le fac liberalii, sânt suficiente ca să ne lămurească cu preciziune asupra chipului cum partidul liberal vrea să înfăptuiască „autonomia" comunală.

Se urmărește de fapt o paralizare a voinței cetățenești, o încătușare a orașelor în prop ia lor conducere, o paralizare a votului obștesc la alegerile comunale și o stabilire a tutelei centrale asupra comunelor.

Ne rămâne să nădăjduim că acest guvern nu va avea răgaz să înfăptuiască noua Constituție și reforma administrativă, în modul profund reacționar cum le pregătește.

Lucrările comisiunei Constituționale

București. — Astăzi la ora 5 p. m. se întrunește comisiunea constituțională, în unire cu membrii guvernului și sub președința d-lui Ionel Brătianu.

Lucrările acestei comisiuni fuseseră suspendate de 2 luni de zile.

Situația d-lui M. Codreanu

Raportul d-lui inspector Șoimescu în chestia Teatrului Național, e foarte defavorabil domnului Codreanu.

Avem motive să credem că plecarea d-lui Codreanu dela direcția teatrului e decisă, însă faptul se va produce cu oarecare întârziere, din motive de condescendență pentru d-sa.

Amintim că altădată am arătat unele fapte ale directorului Teatrului nostru Național, care întreceau limitele îngăduinței. Atunci d-l Codreanu a răspuns pe un ton ridicat, burzuluindu-se și chiar amenințând.

Acum faptele vorbesc, fără a mai avea nevoe de vre-un comentar.

SCRISOARE DESCHISA

Domnule Profesor I. SIMIONESCU

Membru al Academiei Române
Deputat de Botoșani

Cum Dv. sunteți unionul ales al partidului liberal din jud. Botoșani, cred că veți recunoaște marea parte ce au alegătorii evrei în reușita Dv. lucru mărturisit de toate autoritățile superioare din Botoșani.

Evreii acordându-vă încrederea, gândul lor n'a fost ca în schimbul concursului dat, să vină să vă ceară după obiceiul pământului, ca pe cutare să'l puneți în slujbă, pentru altu să stăruiți o bursă și a. m. d.

Gândul nostru a fost să o oră nouă să înceapă pentru noi și vom avea sprijinul Dv. pentru cauza dreaptă a evreilor în general.

Ocazia din nefericire s'a și prezintat să vă cerem concursul Dv. Nște zăpăciți la fel cu autorii „Bestiilor Roșii" din timpul campaniei, niște impulsivi care în loc să manifeste serios, găsesc mai comod a trăi de pe urma antisemitismului, atâță ura contra evreilor, atunci când țara are nevoie de concursul tuturor fiilor ei.

Se împărtășe la țară, se trimite tuturor școlilor rurale, niște pamflete editate de o revistă așa zisă „Apărarea Națională" cu redacția anonimă la Hotel „Regal" camera No. 35

Evreilor nu li e frică nici de scrisul batjocoritor și nici de amenințările că fapte pot urma scrisului, *căci ceeace a fost ori, astăzi numai este.* Dar întrebarea este, de învrăjbire ne arde acuma? Atât de bine stă țara sufletește și materialicește?

Voiam să încheiu această scrisoare cu o rugăminte către Dv. Dar socoteala de acasă cu cea din târg nu se potrivește.

Mi-au căzut sub ochi două foiletoane ale Dv. din „Viitorul". In cel cu descrierea Blajului spuneți: „Coborând în gară, n'am găsit trăsură, pentru că erau în total două și au fost oprite de familiile Mandel și Schor; așa că credeam o clipă că m'am coborât în altă gară". „In străzile principale ungurești nu auzi decât ungurește și fiind vacanță, voinicimea elevilor nu acoperă graiul Evreilor, care ostentativ pare-se tot mai vorbesc limba stăpânilor de odinioară, când ar putea s'o folosească pe a lor".

In foiletonul „Alba Iulia".

„Și aci ca mai pretutindeni, în centrele ardelene nu auzi o vorbă românească. Comerțul e în mâna evreilor, căci unii lor vechi de expansiune așa a fost".

„Drept recunoștință, ostentativ, nu vorbesc decât limba vechilor stăpânitori. *Ca să răsufli* și să vezi și copii în-

(Continuarea în pag. II-a)

PORTRET

VERNESCU-VALCEA

de DEMOSTENE BOTEZ

D. Vernescu-Valcea nu poate fi prins într'un portret. Pentru determinarea personalității lui artistice trebue o colecție de portrete, un album, un film întreg.

Vernescu-Valcea, acel pe care îl vedem pe stradă uneori, cu paltonul lui ca pelerină, și cu vorba gospodărească de primire, e tot ceia-ce e mai secundar în descrierea lui. Colocutor al Iașului, și pieton al trotuarului, el e aproape un provizerat. Vernescu-Valcea pe care'l întâlnim pe stradă e parcă o ficțiune, o garderobă cu secrete a tuturor rolurilor lui, e ceva artificial, o încarnațiune pentru conservarea personagiilor pe care le interpretează.

Intre domnă reprezentanții „Domnul Micu" din Ciuta se deghizează în Vernescu-Valcea, ca să se poată strecura printre oameni și merge la restaurant fără ca cei care l'au văzut să-i spue „Uite Domnul Micu", și să-i scoată din viața lui.

Personajele pe care le interpretează D-l Vernescu-Valcea, trăesc mai real decât ființa D-sa. El nu ne apare decât ca o contrafacere a lor.

Dacă la unii actori ne sare în ochi atunci când îl vedem pe scenă, faptul că tot Domnia-Sa, azi conte sau baron, a fost văzut de noi la piață, sau chiar numai când pur și simplu o bere, la D nul Vernescu-Valcea, remarca este inversată: Ne surprinde când îl vedem pe stradă printre noi, așa, cu numele acesta, și nu în uniforma maiorului Petkoff din Erou și Soldat, sau în uniforma mai bombată a lui Clocotici din „V'a venit numirea", sau că nu are barba blondă și afumată a lui Micu din Ciuta.

D-l Vernescu-Valcea pătrunde intuitiv într'atâta fie-care rol, încât identificarea lui cu personajul redat te urmărește și mai târziu, ca actor și cu stăruință, că nu'l mai poți despărți pe dânsul de rol, așa cum ne-ți poți despărți barba, sau părul din cap dacă-i al Dumitale.

Bărbile pe care le poartă D-l Vernescu în diferite tipuri pe care le creiază, nu sunt lipite cu pap. D-sa n'are nevoe să și tot apese mustățile de frica ca să nu se deslipească; bărbile D-sale sunt parcă crescute cu totdina ființă, sunt înroșite de fumul țigărilor fumate de el; gesturile lui sunt ale unui om care-a purtat barbă de o viață.

Intrând astfel în rol cu-o precizione uimitoare și excepțional de comunicativă, D-l Vernescu nu va face odată un gest care să nu fie în perfectă corelație cu toată psihologia și atitudinea personajului creiat.

Când joacă, Dl. Vernescu personal a dispărut cu totul; trăește numai celălalt cu toată ființa lui, cu toate gesturile lui, cu toate ticurile și ceia-ce îi face personalitatea.

Dl. Vernescu are o uimitoare putere de a se debarasa de tot ce-i e', când joacă. De-ar-ceia el poate să creieze tipuri întregi așa cum rar se poate vedea. Parcă nici o globulă din sângele lui n'ar mai rămânea în cel pe care'l creiază. Personajul interpretat de el, nu e numai îmbrăcat în rol, e zidit, creiat din temelie în toată ființa lui, crescut din puterea de intuiție și percepere a artistului.

Astfel Dl. Vernescu dă putință spectatorului să facă abstracție de persoana actorului, nu există pentru spectator decât personajul din piesă.

Da-aici și impresia pe care o face Dl. Vernescu de familiarizare cu scena, cu tot ceia ce s'ar întâmpla, o familiarizare evocatoare de realitate care-ți impune emoția iluziei.

Pentru spectator, Domnul Micu din Ciuta, nu este Domnul Vernescu îmbrăcat în domnul Micu, ci este Domnul Micu pur și simplu, doctorul bătrân și unul din orășenii de provincie a fiecărui din noi.

Dl. Vernescu prinde cu-o rară pătrundere gestul sintetic și caracteristic, adoptându-se cum place rolului.

Așa cum nu putem uita tipurile din Caragiale, așa nu putem uita tipurile creiate de Vernescu. Ele devin tipuri din viața noastră, oameni vii, pe care i-am întâlnit, și pe care'i ținem minte prin ceia-ce le-a dat caracteristic Dl. Vernescu.

Imaginația noastră totdeauna însetată de ceva tot mai bun, de câte ori asistăm la o reprezentație adaogă mereu la interpretarea fie-cărui actor,

(Continuarea în pagina II-a)

TUNGSRAM

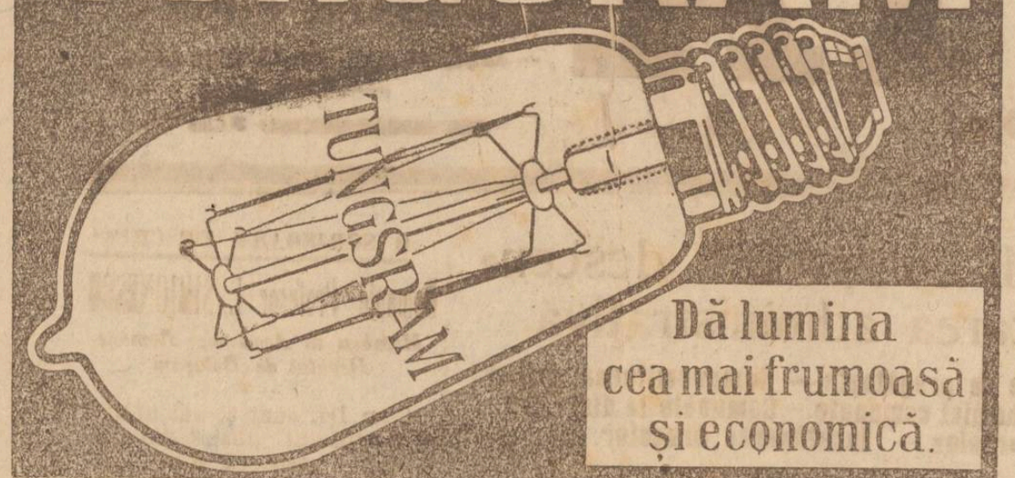

Dă lumina cea mai frumoasă și economică.

Toate mărcile de Cauciucuri pentru AUTOMOBILE

bandaje pline pentru **Camioane** Cauciuc pentru trăsură se găsesc în toate dimensiunile cu prețuri reduse la

„MOLDOVA MARE"

Societate anonimă română de automobile, Centrala Iași 11 Str. Alexandri No. 11 Iași (In fața Primăriei)

Cinema Modern Astăzi în matineuri și seara celebra și mult regretata stea franceză care a umplut de doliu toată Franța

SUZANNE GRANDAIS

apare în cea mai puternică și ultima ei creație

SUZANE DAUBRAY

Grandioasă montare în 9 acte mari cuprinsă într'un exemplar cu totul nou obținut cu mari greutăți direct de la Paris. Monopol Sarpic. Programul mai cuprinde comedia Premiera în 2 acte **Zigoto Rapitor** Cea mai reușită și grandioasă comedie cu neîntrecutul comic american ZIGOTO.

CINEMA ELISABETA Astăzi Joi 2 Noembrie prima și de reprezentare a grandioasei și superbei capodopere a marelui scriitor MARK TWAIN

LE ROI MENDIANT

(Prințul Cerșetor)

Superbă și grandioasă dramă din viața reală a înaltei nobilimi montată de cel mai mare metteur en scene ABEL GANCE. Se reprezintă opera completă conținând 8 acte mari 8. Programul se completează cu interesante vederi de pe natură și o splendidă comedie în 2 acte FREDOLIN MASINIST jucat cu cel mai mare comic american **Fredolin** rivalul lui ZIGOTO

TEATRUL SIDOLI Turneul Triumfător al celebrului Tragedian

Dr. PAUL BARATOFF

Cu Trupa Israelită de artă „Freie Jüdische Volksbühne" Vien. Sub Direcțiunea valorosului artist I. GOLDENBERG fiul răsfățat al evreilor ieșeni. Director artistic I. DEUTCH.

JOI 2 NOEMBRIE ora 9 seara prima reprezentanție

DER FREMDE

piesă în 4 acte de I. GORDIN

VINERI 3 NOEMBRIE ora 9 seara

GOTT DER RACHE

Dramă în 3 acte de I. Șchalom Asch

Evrei Ieșeni au suprema datorie de a nu lipsi de la aceste grandioase reprezentațiuni al celui mai mare trupă Israelită din lume, care este fala scenei Teatrului Israelit și mândria poporului Evreu.

H. BRAUNȘTEIN, Impresar Teatral

Cabinet dentar

Dr. Med. H. Apter

Specialisat la Berlin în dentistică și boli de gură

Iași, Str. Lăpușneanu 32

Consult. 9—12, 3—6

DOCTORUL

H. Wechsler

Boli interne, venerice, sifilis Cons. 8—10 a. m. și 1—4 p. m.

— Str. Armeană 4 —

Magazinul de Mobile

Ioil Ghelberg & Fiu

Iași, Str. Ștefan cel Mare 11 și str. Costache Negri 3

EN DETAIL EN GROS

Depozit permanent de tot felul de mobile solide și anume: dormitoare, sufragerii, birouri, salonașe cele mai moderne, fabricate proprii.

Prețurile cele mai reduse Cumpărăm și vindem mobile de ocazie.

Cetiți pag. 4-a

brăcați cu pieptarul scurt, curat de piele, trebue să te abați mai departe de centru în mahalaua Maiori sau Lipoveni, adică sălașul Românilor veniți din Lipova".

Vă mărturisim sincer D-le Profesor că rândurile Dv. ne dor mult mai mult decât toată literatura d-lor Cuza-Paulescu et comp.

Și să ne mai mirăm de cele ce se petrec la Iași, fără a mai pomeni de Botoșani, Huși, Bârlad etc?

Dv. ca profesor, puteți cere evreilor din Ungaria, cărora sute de ani au vorbit ungurește, la fel celor din Basarabia cu limba rusească *să înveție peste noapte limba română?* Căci ce sunt 4 ani față de sute de ani!

Cât sunteți de greșit și pe atât de nedrept, vă arată cele rostite de Ministrul francez Barthlou la Strassburg:

„Că sentimentele pentru Franța se pot exprima și în altă limbă decât cea franceză și că nu trebuie forțate lucrurile".

Notați D-le Profesor că Alsacia a fost numai 50 ani sub nemți; veți admite că Barthou nu-i mai puțin patriot ca mulți alții.

Dați timp, întindeți o mână cu adevărat prietenească și vor vorbi toți evreii românește, precum simt românește.

In caz însă când țara e convinsă că ei sunt și scuma de prisos, să ni se spună limpede.

Un evreu din Botoșani

CRIMELE CELEBRE

Afacerea Boppe

Criminalul condamnat la cinci ani de muncă silnică

Am vorbit la timp și pe larg despre drama petrecută acum câteva luni la Nancy. Un inspector silvic Boppe, a încercat să-și ucidă soția, aranjînd astfel împrejurările crimei ca ea să prezinte toate aspectele unei sinucideri. Încercarea lui n'a izbutit însă pe deplin: cele două focuri trase în timpul nopții asupra soției lui nu și-au atins decât în parte ținta; — d-na Boppe a reușit să se salveze, deși rănită de două ori în cap.

Motivul crimei a fost pasiunea bolnăvicioasă a lui Boppe' îndrăgostit în timpul războiului de o văduvă, d-na Laboure, care îi cerea s'o ia numai decât în căsătorie.

După săvârșirea atentatului asupra soției sale, Boppe n'a fost imediat denunțat, pentru a se salva onoarea familiei. Mai târziu însă, Boppe, nesupunându-se condițiilor puse de consiliul de familie, a fost denunțat și zilele acestea a fost judecat de curtea cu juri a districtului Meurthe-et-Moselle.

Procesul a durat mai multe zile. Mai întâi s'au ascultat medicii experți care au arătat pe deoparte că d-na Boppe a fost foarte aproape de moarte și pe de alta că soțul său Boppe este perfect conștient și deci responsabil.

Apoi au fost ascultați martorii. Printre ei, a depus și Maurice Barrès, cunoscutul academician, care este unchiul d-nei Boppe și care a luat acum sub protecția lui cei doi copii rezultați din nefericita căsătorie. Deasemenea a fost ascultată și d-na Laburet, care a mărturisit legăturile sale cu Boppe; a negat însă că ar fi obținut sume de bani ori alte avantaje materiale dela adoratul ei.

In urmă au început dezbaterile. Au fost agitate, mișcătoare, câteodată chiar dureroase și crude. Au fost mai ales dureroase pentrucă se vorbea despre căderea morală a unui soț și a unui părinte dus la omor de pasiune nelegiuită.

Inainte de închiderea definitivă a desbaterilor, Boppe fu întrebat să-și spună ultimul cuvânt. A fost scurt:

„In clipa aceasta, nu mai am decât puterea să spun că cer ertare soției mele, copiilor, familiei, de tot răul pe care l-am făcut".

După deliberare, jurații recunosc pe Boppe vinovat de tentativă de omor cu voiață, acordându-i circumstanțe ușurătoare. Curtea condamnă pe acuzat la cinci ani muncă silnică, zece ani interdicție și decăderea din puterea părintească.

— Delicioșul oțet de vin natural, se află de vânzare numai cu lei 6 litrul, la „Concurența" magazin d coloniale Solomon Blumer str. I. C. Brătianu.

INFORMAȚIUNI

Inspectorul artelor, d. Șoimescu a făcut câteva declarațiuni ziarelor, în chestia incidentelor de la Iași, arătând în definitiv că nu se știește a continua să aibă o atitudine oficial-antisemită.

Să vedem ce va zice ministrul artelor.

x La Prefectura de Poliție s'a primit o adresă din partea Primăriei pentru a aplicarea noilor prețuri maximale pentru legume.

Astăzi va avea loc la Prefectura de Poliție o consfătuire a tuturor organelor polițienești în vederea strictei respectări a prețurilor fixate.

x Fata Profira Horgău, pe când săpa niște lut, a fost prinsă subt un mal care s'a surpat.

Niște trecători din apropiere au scos-o cu piciorul drept fracturat.

Ea a fost transportată la spital.

x A fost prelungit până la 15 Noembrie termenul înăuntrul căruia tinerii care au cerut amânare de încorporare la armată, pentru studii, trebue să-și depue actele necesare.

x Universitare.— *De la Facultatea de Științi:* La cursul de Fizică generală se vor trata în seminar și la Societatea de Fizică, în 4 serii, următoarele conferințe de către d-l profesor C. Bedreag:

I. *Evoluția Fisicei*

1) Momente din evoluția Fizicei.

2) Școli Fizice.

3) Istoria Opticei.

4) Evoluția societăților de Științi în Universități.

5) Societatea de Fizică din Iași.

II Fisica Generală.

1) Teoria Electronilor (Lorentz).

2) Teoria Radiațiunilor (Blank.)

3) Teoria lui Bohr.

4) Fenomene de rezonanță (Rayleigh).

5) Mecanică statistică și probabilități.

III *Fisica Matematecă.*

1) Calcul vectorial.

2) Fenomene de relativitate.

3) Fenomene de relativitate, memoriului lui Einstein 1905.

4) Fenomene de relativitate, memoriului lui Einstein 1906.

5) Cotroverse.

6) Incheiere.

IV. *Radio comunicațiv.* (cursuri pentru secția Electrotechnică).

1) Rezonația.

2) Unde electromagnetice.

3) Emisiune, caplaj, Telegrafie fără fir.

4) Propagare. Antene.

5) Sintonie, Recepție.

6) Telefonie fără fir.

Data conferințelor se va publica ulterior.

De la facultatea de Drept. *D. conferențiar M. Berceanu* va începe cursurile de drept roman pentru doctorat, în ziua de 6 Noembrie de la 5—6 p. m.

D. *profesor Tabacovici* va începe cursurile de drept civil cu studenții anul III licență, Marți 7 Noembrie de la 8—10 și le va continua în fiecare Marți și Joi la aceleași ore.

Tot în aceleași zile, dă la orele 10—11 jum. d-sa va ține cursurile de Istoria vechiului drept românesc.

D. *A. Zăuleanu* va începe cursurile cu studenții anul II doctorat în ziua de 9 Noembrie ora 2 și un sfert și le va continua în fiecare Mercuri și Vineri.

De la Rectorat. In urmă intervențiunilor făcute de autoritățile au luat măsuri pentru aducerea țițeiului necesar încălzirei Universității și astfel cursurile vor putea fi ținute.

S'a anunțat trimiterea a trei cisterne.

D. inginer Lupescu a fost însărcinat cu repararea cisternei de petrol a universității, care va fi terminată în cel mult două săptămâni.

Astfel se va putea depozita combustibilul necesar încălzirei Universității pe un trimestru întreg.

x In seara zilei de 4 Noembrie va avea loc în sala Gesang-Verain (Str. Arcu) o serată dansantă.

Toți invitații sunt rugați să participe.

NOTE TEATRALE

ST. BRABORESCU IN HAMLET

In mijlocul unui entusiasm desăvârșit și'n aplauze nenumărate s'a desfășurat Marți seara la Teatrul Național acțiunea piesei „Hamlet". Distinsul artist Braborescu, interpretându-și rolul până la perfecție fu chemat de public în mai multe rânduri.

Paulunea paternică cu care știu ei să redea diferitele scene tragice, elasticitatea mișcărilor și nuanțarea cuvintelor, dându o înfățișare așa de nouă piesei că emoționă lumea de multe ori până la lacrimi. Nebunia simulată și calmă fără gesturi desordonate dar cu accente puternice pentru a scoate în evidență fondul adânc sufletesc, suferința amară ce o trăia, deșteptând în acelaș timp presupuneri și teamă, făcu să depășească limitele oricărei așteptări, trezind un murmur prelung în întreaga sală!

Marele artist Braborescu a știut să se transpue așa de perfect în sufletul lipsit de voință al lui Hamlet, încât a făcut să dispară de multe ori din ochii publicului scena, făcându-l să trăiască adevărata realitate.

Vulcan

x Sub semnătură „un student" primim spre publicare următoarele:

Ziarele au anunțat că „asistența medicală a studenților universitari din Iași" s'a deschis. Rugăm pe unul din domnii doctori, cari s'au oferit a da consultații la acest dispensar a studenților să bine voiască răspunde dacă la „asistență" se dau consultații și studenților române de rit mozaic. Față de evenimentele survenite în ultimul timp, în care cuvântul român al luat un alt înțeles, și față de firma placardată în strada Lăpușneanu care spune „Asociația studenților români", acest răspuns e necesar. E bine să se știe dacă și d-nii doctori care s'au oferit pentru consultații înțeleg a exclude prin cuvântul „român pe studenții de rit mozaic".

In vasul salon de sus al restaurantului „*Astoria*", Soc. „Cercurilor de Gospodine" va da în ziua de Duminică 5 Noembrie s. n. începând dela ora 4 p. m., un ceaiu dansant, în folosul dispensariilor și al grădinelor de copii ce au încă a mai lua ființă la Iași.

Cunoscut fiind rezultatele fericite ce au adus până acum aceste dispensarii, care au intrat în al 3-lea an de existență, și unde s'a îngrijit și se îngrijesc sute de copilași sugari și până la 2 ani, — fără deosebire de naționalitate — rugăm publicul să onoreze cu presența sa acest ceaiu unde va cânta orchestra Militară.

— Teatrul Cinema SIDOLI.— cu începere de azi și în zilele următoare, opera completă *Romanul unei femei*, mare dramă sentimentală în 6 mari acte după romanul lui Marcel Prevost. In rolul principal frumoasă artistă Pina Menichelli.

Cinema ELISABETA.— Astăzi în ambele matineuri și seara se reprezintă uriașa operă a marelui scriitor Mark Twain LEROI MENDIANT Prințul Cerșetor, grandioasă dramă de cel mai mare metteur en scene Abel Gance, se reprezintă opera completă 8 acte mari.

Bogatul program este completat cu o vedere și o comedie americană Fredolin Mașinist jucată cu Fredolin rivalul Zigoto.

ECOURI

— Proprietarul Croitoriei și Postăvăriei A. I. Rosenblum Iași Str. Ștefan cel Mare No. 23 înștiințează onor. clientela că a adus un mare asortiment de stofe fine englezești pentru comenzi de Paltoane și Costume.

Pentru D-nii funcționari și studenți furnisează Paltoane pentru sezonul de iarnă, 1922 după măsură din stofă fină englezească nevopsită de la Lei 2100. Se vinde stofe și cu Metrul.

ULTIME INFORMAȚIUNI

In chestia refacerei palatului nostru administrativ, se știe că guvernul a tratat cu băncile de Iași ca acestea să avanseze creditele necesare lucrărilor.

Societatea de locuințe ieftine din Iași a întocmit un deviz de 21 milioane lei și pe baza lui, băncile ieșene au cerut ca statul să dea imediat 8 milioane, rămânând ca ulterior băncile se aducă restul de 13 milioane.

D. Vintilă Brătianu se opune la aceasta, pretinzând că băncile să dea banii necesari începerei lucrărilor, de oarece n'are bani și abia în bugetul viitor va puteà înscrie o sumă pentru Iași.

Tratativele între băncile ieșene și d. Vintilă Brătianu, vor continua. Se va încerca și întocmirea unui nou deviz, în sumă mai mică.

Până una, alta, ieșenii pot privi chestiunea cu pesimism.

In numărul de eri, am publicat procesul verbal al comitetelor teatrale asupra cazului d rei Burgher. Un membru al acestor comitete ni-a dat următoarele lămuriri:

Comitetele teatrale, in această chestie, n'au avut decît un vot consultativ. Procesul-verbal s'a făcut în urma deciziilor luate de d. Șoimescu în urma tratativelor cu studenții (ceiace a fost o greșală) și a răspunsului prefectului de poliție, care a declarat reprezentanților teatrului că nu-și ia răspunderea ordinei.

Față de hotărîrele d-lui Șoimescu, care—printr'o rea procedare—a încurajat chiar pe manifestanți și față de refuzul autorităților polițienești de a asigura ordinea, — comitetele—teatrale au fost puse in situația mai degrabă de a face unele constatări de fapt decît de a lua hotărîri, care de altfel nici nu-s de competența lor.

Comitetele teatrale s'au mărginit a fi de părere că reprezentația piesei „V'a venit numirea", cu d-ra Burgher, trebue să aibă loc numai după ce poliția se va hotărî, in cele din urmă, să-și facă datoria.

x Astă-zi Joi urmează să aibă loc în capitală întrevederea dintre delegații țărăniștilor și ai partidului național, pentru a se decide în privința unei eventuale colaborări.

Prognosticul rămâne sombru.

Acceleratul de București a sosit și astăzi cu două ore întârziere: Dealtfel, trenurile Iași-București chiar cele zise accelerate, întârzie regulat câte 2 ore.

Singure trenuri regulate pentru Iași sunt Dorohoiul și Hârlăul. Sunt de altfel singure trenuri ale Regionalei Iași, care nu mai străbate și alte Direcțiuni regionale.

Probabil ca Direcția generală lucrează la desființarea Direcțiunelor regionale, ca să nu se mai deosebească trenurile, în ce privesc întârzierile.

x Ministerul de Agricultură și domenii a trimis Prefecturei de județ o circulară prin care o înștiințează că, epuizându-se cota disponibilă de contigentare a porumbului, nu se mai aprobă nici o cerere pentru acordarea de porumb diferitelor societăți și cooperative.

x Lumea financiară din Europa a salutat dictatura fascistă din Italia, cu rădicarea lirei italiene. Această lume crede că fascismul va pune capăt socialismului care impinge continnu la rădicarea salariilor.

x Consistoriul bisericesc va judeca luna Noembrie pe următorii preoți pentru abateri grave și abuz:

Ion Parfonie, parohia Valea Glodului, jud. Suceava, 14 Noembrie, Adrian Popovici, parohia Stiubeeni jud. Dorohoi, 14 Noembrie, Andrei Moisiu, parohia Dolina, jud. Botoșani, 15 Noembrie, Gh. Nicofosescu, parohia Todirești, jud. Botoșani, 16 Noembrie.

Cursul devizelor în Capitală:

Francul francez 11,30, lira engleză 721, lira italiană 6,75, coroana cehoslovacă 5,08, dolarul 162, francul elvețian 29,50, marca germană 3 bani și jumătate.

x Recordul scumpetei.— Suntem țară eminamente agricolă. Totuși acum în momentul când nouă recoltă de porumb este aruncată pe piață, marfa care are astăzi în Iași indexul de scumpete este malaiul, adecă mămăliga, dacă... o poți avea.

Malaiul este de 40 ori mai scump de cât la 1914.

Untura de porc vine în al doilea loc, orezul în al 3-lea loc și apoi hainele cu indexul de scumpete de 30 ori prețul din 1914.

Carnea de vacă are indexul de scumpete (cu toate suplimentele de cheltueli cu permisele), de 12 ori jumătate, adecă aproape cât indexul de scumpete a chibriturilor.

Duminecă 5 Noembrie a. c. are loc la Ateneul Popular din Tatarași a 52-a șezătoare literară și artistică în onoarea Maestrului Antonie Ciolan.

Vor fi recitări, cor, concerte (vioară, violoncel și piano) și o conferință ținută de d. Prof. universitar Mineu despre „Iașul de altă dată".

Se atrage atenția membrilor societății cooperative „Frăția Moldovei Unite" să participe cu toții la adunarea generală care va avea loc Duminică 5 Noembrie, fiind în discuție chestiuni foarte importante cu privire la mersul și lichidarea societății.

In urma reclamației făcută de d-na Matrona Racoviță și a cercetărilor urmate, Parchetul a dispus darea în judecată pentru fapt a agentului veterinar Neculai Văideanu.

La locuința acestuia s'au găsit un mare număr de obiecte furate.

Tinerii basarabeni absolvenți ai liceelor rusești sau cari au fost inscriși la universitățile rusești și n'au fost primiți la Universitatea noastră neposedând actele necesare, se pot înscrie până în ziua de 15 Noembrie pentru examenele de încercare care vor avea la 15 Noembrie, pentru a se da dreptul celor care vor fi admiși să se înscrie la Universitate. Singura condițiune de îndeplinit pentru a fi înscris la examene este publicațiunea în Buletinul oficial al Basarabiei pentru anularea diplomelor perdute.

Harta-tablou istoric, executată în chip artistic de d. prof. A. D. Atanasiu, și a cărei amănunțită descriere am făcut o în numărul nostru de eri, se află în depozit la autor, Iași, str. Barboi No. 3.

Execuția și imprimarea acestei mari lucrări a costat formidabila sumă de 280,000 lei. Dar sacrificiile d-lui Atanasiu vor fi din belșug răsplătite.

La 15 Noembrie va apare la Ploești un ziar nou, intitulat „Gazeta Noastră", sub direcțiunea confratelui nostru L. Leoneanu, originar din Iași.

In ziua de 1 Decembrie a. c. ora 11 diminească se va ține în localul acestei primării licitație publică orală pentru vânzarea a 1123.25 m. p. teren situat în str. Broscăriei colț cu Iarmarocul.

Garanție provizorie 600 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Dispoziționea art. 72-83 din legea contabilității se va aplica acestei licitații.

Concurența va începe de la 10 lei m. p.

Planul locului se poate vedea în fiecare zi de lucru la serv. Arhivei.

O mare descoperire în domeniul telegrafiei

Paris 1 (Rador). — **Ziarul „Le Matin" anunță că savantul francez, Edouard Bolin, inventatorul transmisiunei la distanță a fotografiilor și a scrisului, a descoperit un nou aparat, care va asigura secretul absolut al transmisiunilor telegrafice prin fir și fără fir.**

Serviciul Telegrafic și Telefonic
al ziarului „OPINIA

Marele incendiu din Capitală

— Distrugerea unei fabrici și a unui garaj de automobile. — Pagube de milioane. —

BUCUREȘTI. — Astă noapte la ora 12, un incediu s'a produs la motorul fabricei de aluminium Tosset din șoseaua Ștefan cel Mare.

Flacările s'au întins repede asupra întregei clădiri distrugând-o cu desăvârșire.

Incendiul s'a propagat cu iuțeală la un garaj de automobile și la alte 3 imobile, nimicindu-le în întregime. Nu s'a putut salva nimic.

Lucrările de localisare au început la ora 1 noaptea, dar n'au avut nici un succes din cauza lipsei de apă.

Pagubele sunt foarte mari, ajungînd la milioane lei.

Fabrica de aluminiu era asigurată la Soc. „Generala" nu mai pentru suma de un milion și jumătate.

Grave dezordine la Constantinopole

— Turcii atacă populația grecească. — Autoapărarea. — Ciocniri sângeroase. —

BUCUREȘTI. — Știri particulare sosite din Constantinopol prezintă situația locală ca foarte gravă.

Populația turcă este mereu instigată contra creștinilor și sunt temeri de masacre.

Pentru a-și apăra viața și avutul, populația greacă a format un corp de 50.000 tineri înarmați și gata la autoapărare.

In timpul nopței, soldați și ofițeri kemaliști trec deghizați pe malul european și intră în Capitală, îngroșind rândurile fanaticilor turci.

De curînd, o gravă ciocnire s'a și produs, având ca rezultat numeroși morți și răniți.

Corpul diplomatic din Constantinopol a înștiințat telegrafic comisiunea interaliată.

Situația în Italia

— Comunicarea lui Mussolini către guvernele aliate. — Sechestrarea lui Nitti. —

Roma 1. (Rador). — Noul prim-ministru Mussolini a trimis d-lor Poincare și Bonar Law următoarea telegramă:

„Chemat de regele Italiei pentru a lua răspunderea guvernului în calitate de reprezentant al aspirațiunilor italiene, țin ca chiar la începutul mandatului meu să trimit salutările mele cordiale șefilor de guverne ai națiunilor a căror prietenie a fost consacrată prin sângele vărsat în comun pentru dobândirea victoriei. Am încredere că îndeplinirea datoriei, care mi-a fost încredințată de a ocroti și îndruma pe cale bună interesele naționale italiene, este compatibilă cu interesele păcii și ale civilizației. Cea mai mare dorință a noului guvern este de-a menține solidaritatea națiunilor aliate, pe care o socotesc indispensabilă pentru ca acțiunea lor politică să se manifeste cu toată eficacitatea".

Dl. Mussolini a trimis o telegramă separată lordului Curzon.

*

Se anunță că fostul prim ministru Nitti este prizonier al guvernului. El va fi expediat în afară de granițele Italiei.

O nouă notă a Sovietelor

= Agravarea situației internaționale ? —

București. — Oficiosul bolșevic „Isvestia" anunță că guvernul sovietic a trimis o nouă notă guvernului din Londra, prin care constată cu regret că Anglia continuă a refuza cererile Rusiei în ordinea diplomatică, ceia ce ar putea agrava situația internațională.

Rusia nu admite rezolvarea chestiunei orientale fără participarea ei.

Rusia înțelege să aibă un rol efectiv la conferința orientală, în toate lucrările acesteia. Alt-fel, nu va recunoaște încheerile conferinței.

Sfîrșitul tratativelor cu Zaharoff

Un banchet la Capșa—Rezultatul tratativelor necunoscut

București.— Azi s'au terminat tratativele, care au ținut o săptămînă, dintre bancherul Zaharoff și dl. Vintilă Brătianu.

In după amiaza acestei zile va avea loc la Capșa un banchet în onoarea lui Zaharoff, la care vor participa ducesa Machena a Spaniei, mai mulți miniștri, președintele senatului și alte personalități.

Asupra rezultatului tratativelor cu Zaharoff, guvernul păstrează o tăcere completă.

Lupte de stradă la Roma

Fruntașii socialiști părăsesc patria

Roma 1. Rador. — La 30 Octombrie după amiază, a avut loc la Roma o ciocnire sângeroasă între fasciști și comuniști. Opt persoane au fost ucise și foarte multe rănite.

Mulți fruntași socialiști au plecat din Italia, unii trecând în cantonul Tessin din Elveția, alții în Austria.

Tratativele dintre țărăniști și ardeleni

Mîne se va ști rezultatul — definitiv —

București.—Azi se va rosti ultimul cuvînt în chestia tratativelor dintre partidul țărănist și partidul național ardelean.

In acest scop, toți fruntașii ardeleni sunt prezenți în Capitală. Până cel mai târziu mîne dimineață, rezultatul va fi cunoscut în mod public.

Emoționanta dramă din Brașov

— Un bărbat își impușcă soția și soacra și în urmă le dă foc cu benzină. —

București.—O teribilă dramă s'a petrecut azi noapte la Brașov în împrejurările următoare: Numitul Gheorghe Vivi din strada Ciocrap No. 11, om înstărit își bănuia de multă vreme soția de infidelitate. Asară, pe când se întorcea acasă, Gh. Vivi și-a găsit soția cu mama sa la o bodegă din vecinătate. Vivi a venit acasă, a intrat în Camera de culcare, și-a luat cu el arma de vânătoare, iar mobilele din casă le-a stropit cu benzină. Apoi s'a dus la bodegă și cu vorbe bune s'a adus soția și soacra acasă. Acolo, el a descărcat un foc de armă în capul soției sale care a căzut jos. In acelaș timp benzina s'a aprins, cuprinzând odăia în flăcări. Odiosul criminal, văzând că femeia lui mai dă semne de viață, a turnat peste ea o sticlă cu benzină și i-a dat foc. A descărcat apoi un foc de armă asupra soacrei sale, pe care a rănit-o.

In urmă criminalul a dispărut.

Corpul soției a fost complect carbonizat, iar soacra se află în agonie.

Averea lui Ghica-Comănești

București. — S'a terminat complecta inventariere a averii rămasă de pe urma defunctului Ghica Comănești.

Ea se urcă la suma de 330 milioane lei. Conform legii d-lui Titulescu, dreptul fiscului se ridică la 120 milioane lei. Aceasta e cea mai mare sumă ce încasează Statul dela o singură succesiune.

Conflictul româno-ungar

A sosit răspunsul dela Buda Pesta

București. — Se afirmă că ajeară a sosit la legația ungară din Capitală răspunsul guvernului din Buda-Pesta în chestia conflictului cu România. De oarece d-l Duca a lipsit din București răspunsul va fi comunicat azi guvernului. In această chestie, primul ministru va avea azi o conferință cu ministrul de externe.

Se afirmă că Ungaria, în răspunsul său invoacă dreptul intangibil al parlamentarismului.

Jugoslavia și evenimentele din Italia

Belgrad. (Rador). Criza politică din Jugoslavia s'a atenuat în mod simțitor și va fi cu totul înlăturată în legătură cu evenimentele din Italia.

Guvarnul din Belgrad va lua măsuri de pază pentru apărarea liniei de demarcațiune față de un eventual atac din partea fasciștilor.

Nu puteți arăta dinților o binefacere mai mare de cât a vă obicinui la o întrebuințare regulată a lui Odol.

DOCTORUL

C. Gancevici

Vechi intern al Spitalelor din București

Specializat la Paris și Berlin în

Boale de piept

Medic-șef al Sanatoriului Bârnova

Consultații: Luni, Mercuri, Vineri de la 10—12

Str. Lascar Catargiu No. 38 (Piața Sf. Spiridon)

AVIZ

La moara Raiul (Taxier) șoseaua Națională lângă podul de piatră se primesc fete și băeți de la 10—12 ani în sus și femei și bărbați pentru spart nuci, unde vor avea de lucru pentru toată iarna având căldură.

Se plătesc prețuri bune fiind cea mai bună ocazie de câștig ușor pentru iarnă.

Doritorii a se adresa la Moara Raiul.

∴ AU SOSIT ∴

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazinul din strada Ștefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAȘILOR

Cereți Becuri „Philips“

Se găsesc de vânzare la toți depozitarii de becuri electrice

LEI 70

Marele Atelier **Photo „REMBRANDT“**

Str. Lăpușneanu No. 6

Primind un mare transport de materiale

A redus prețurile

executând

12 FOTOGRAFII (cărți poștale)

in culoarea sepia (maro)

cu lei 70

dând și un TABLOU GRATIS

Onorata clientelă a vechiului magazin **La DOCAN**

Str. I. C. Brătianu No. 141 vis a vis de Sf. Spiridon

este înștiințată pe această cale, că pentru sezonul de toamnă, a sosit un asortiment complect in articolele următoare:

Pentru raionul de galanterie

Mănuși, ciorapi, gulere, cravate, manșete, jartiere, bretele, flanele, culoți, jambiere, eșarfe, etc., etc.

Pentru raionul de manufactură

Velours în toate culorile, Stofe, Haine bărbătești, gabardinuri pentru dame, șevioturi, pirineuri, barcheturi, șifoane, zefiruri, satinuri, picheturi, gradel, indianuri, catifele în toate colorile, etc.

Desfid orice concurență

Vizitați magazinul pentru a vă convinge

Proprietar

Iosef Abzug

Sanatoriul Dr. Tzalcu

Iași, Str. Carol 20, Telefon 368

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului s'a reorganisat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenție.

Adaptat la chirurgia de urgență.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Vienaboterapie. Se primesc în consult cu medicul Dr. Tzalcu, pă specialități, boli interne și nervoase (exclusă bă contagioase și nervoși turbulenți).

Informații și consultațiuni între orele 3—4 p. m.

OST-AUTO

RUDOLF MILLER

Turnătorie și Fabrică de mașini

CERNAUȚI, Strada Gării 4

Livrează prompt din depozit:

Motor de Benzină, stabil, 14 P. S.
Locomobilă 8 PS., Hoffher Schrantz.
Pressă de săpun.
Pressă de uleiu.
Pietre franceze pentru mori.
Mașini de tăiat și despicat lemne.

REPREZENTANT GENERAL PENTRU ROMANIA

al Firmei Struach și Schmiedt, Neisse

Fabrici speciale pentru instalațiuni de Fabrici de Spirt și Drojdie presată.

CAETE creioane, condeie, hârtie, caiete de desemn și muzică, cerneluri, genți, etc. Registre de contabilitate, hârtie de mătase, carnete, plicuri etc.

SE VINDE MAI EFTIN CA ORI-UNDE LA

LIBRARIA CENTRALA

IAȘI — Str. Mărzescu 25

EN-GROS și EN-DETAIL

BLĂNURI

Vulpi albe de Alasca, Croise și Silberfuchs, Biber și Biberette Lutru, Pottagris, Scongs veritabil și opozonascongs Nutria, Tibet Katzen, Vulpine, Tibet-Mongolia, albe și gri, Patagonia, Top, etc. etc.

Atelierul Special de blănărie atașat la acest magazin primește comanzi pentru confecțiuni și reparațiuni montează gulere și manchette și dosuri de blană, jachete de astrachan, vulpi etole pelerine, după ultimele jurnale de blănuri ce stau la dispoziție.

Depozit permanent de **blănuri Confecționate,** (Gulere, Etole, Manșoane, eearfe, etc).

Sosindu-ne un transport de **PĂLĂRII BĂRBĂTEȘTI,** forme și culori moderne, cumpărate într'o epocă avantajoasă de valută, le desfacem foarte eftin.

A la Bonheur

Magazin și Atelier de Blănărie

Iași, Unirei 4 lângă Cinema Sidoli

MARGOT

CREMA
LAPTE DE CRIN
SOPON, PUDRA
PONADA, EAU DE CUININE
EAU DE COLOGNE. DEPH. ATOR
PARFUM

DEPOZIT GEN. FARM. DE KONYA IAȘI

DE VÂNZARE LA TOATE FARMACIILE ȘI DROGUERIILE

A sosit la magazinul

O. MELIXON

Iași Str. Cuza Vodă 83 (vis a-vis de librăria Socec)

INCALTAMINTE de tot felul

precum și un mare transport de

GALOȘI și ȘOȘONI mărcile

Tretorn și Pentagon

La Cocoșul de Aur

Iași, Strada Ștefan cel Mare 4, **IN CURTE**

a sosit un mare **transport de pălării** marca **Ambrosius** precum și **pantofărie de stofă** pentru iarnă, străine

Tot felul de galoși și șoșoni marca „PENTAGON“

En-gros și En-detail

Făină de scrobeală și Dextrină

garantat pură, din cartofi, livrează cu cele mai avantajioase prețuri și în orice cantitate:

Fabrica de scrobeală de cartofi și de Dextrină

AMYLON Societate anonimă pentru industrializarea cartofilor SIBIU

Reprezentant general pentru vechiul regat: **MAURICE SIMON**

BUCUREȘTI STRADA CAROL No. 18

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embericos & Co.

București, — Str. Paris No. 1

Linie regulată și rapidă bimunară

Constanța direct New-York

Cele mai mari transatlantice confortabile de lux din Constanța

Transatlanticele de lux

Themistocles

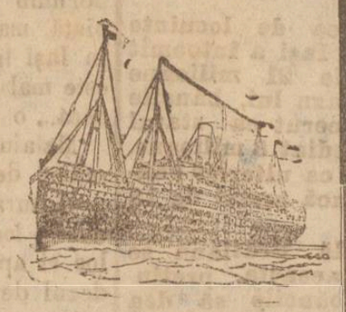

Sosește în portul Constanța la 1 Noembrie și pleacă la 2 Noembrie direct la New-York. După plecarea acestui vapor urmează, transatlicele:

Constantinopole, Megalii, Hellas, King Alexandor

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul înscrieri și rezervări de cabine pentru pasageri, precum și mărfuri pentru New-York cu escale la Cospoli și Pireu.

Pentru orice informațiuni detaliate și formalități de îndeplinit pentru înscrierea și primirea singurei vize americane, vă rugăm a vă adresa cu toată încrederea unui serviciu conștiincios la adresa biroului nostru central.

M. Embiricos & Co.

București Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89

Sucursale: Constanța—Str Lascăr Catargiu 28 Galați str Speranței 28, Brăila Str. Belvedere 1

Înștiințare

Fac cunoscut onor. public că m'am stabilit în localitate a Subchirurg cu o practica de 20 ani.

Fac serviciul conform ordonanței medicilor.

Rog a mă visita și veți fi mulțumit de mine

La chemare vin acasă.

Cu stimă,

Gh, L. Nută

Str. Eternitate 80

Podul de fer

Casele Oișie Goldman

Sobe teracotă culori și desemnuri moderne, lucrate în cele mai mari Fabrici din țară și străinătate se pot executa în timpul cel mai scurt și cu prețurile cele mai reduse montate complect.

J. ZLATOVICI

Muzelor 40

LA BANCA MOLDOVA

IAȘI — Secția Mărfuri

au sosit cantități importante de:

Parafină americană 50/52°, Glycerină Farmaceutică 30 B M E, Lumânări, Sâu frigorific „La Plata“ alb, sau francez 44° alb Untdelemnuri de Măsline garantat pur marca **„Caissen et Brocard“, Nice, Ape minerale „Giesshübler“**

CU PREȚURI FOARTE CONVENABILE

Maculatură (ziare vechi) de vânzare la administratia ziarului.

Podgorenii găsesc

ANTIFERMENT

pentru tăierea vinului „Dr. A. Urbeanu“, de vânzare la magazinul

CAMILA

Iași str Anastasie Panu 47 și LA PALETA str. Elena Doamnă No. 2.

COLECTURA

Regatul Român

S. Haifler

Iași, str. Ștefan cel Mare 33

Controlează tot felul de lozuri străine, contra

5 lei bucata

CIMENT

Portland cal. I-a

VINDE

BANCA DACIA,—IAȘI

cu 2 lei kilogramul

„ALBINA“

Fabrica sistematică de sopon de toaletă Prețuri de reclamă, vinde en-gros și en-detail Cereți săpunul Royal Willy, Cocos, etc. produsele fabricei.

„Furnica“

Noua Fabrică sistematică de apă gazoasă vinde sifonul cu 75 bani predat domiciliu sau la fabrică

Str. Păcurari 75 bis

ANUL AL XVIII-le No. 4635 — 1 Leu NUMARUL — DUMINICA 5 NOEMBRIE 1922

ABONAMENTE
UN AN ...
ŞASE ...
— IAŞI, — STR. MĂRZESCU 17 —

Biblioteca Universităţii Iaşi

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate
Agenţiile de Publicitate
şi la
ADMINISTRAŢIA ZIARULUI
— IAŞI, — STR. MĂRZESCU 17 —
UN NUMĂR VECHIU 3 LEI

Rezumat politic

— Remanierea.—Constituţia.—Alegerile parţiale.—

Reportajele politice din Capitală se ocupă cu trei chestiuni: remanierea, constituţia liberală şi alegerile parţiale.

Să le cercetăm pe rând.

Remanierea, dacă am şti că înseamnă, odată cu schimbarea persoanelor, şi schimbarea mentalităţii, ne-ar bucura. Dar aceasta e cu neputinţă: orice ministeriabil prin însuşi faptul că e desemnat a lua parte la cârmuire alături cu vechile cadre, înseamnă că şi-a trecut examenul de cuminţenie şi de oarbă supunere înaintea raţiunilor de partid.

Aşa dar, oameni noi cu idei vechi, — oale nouă, dar acelaşi vin înăcrit...

*

Pentru votarea Constituţiei liberalii vor să adopte iarăşi procedeele de la Incoronare. Uită că aceasta a fost, la urma urmelor, pentru toţi o simplă solemnitate, fără alte urmări; pe când votarea constituţiei e o simplă solemnitate numai pentru d-l Ionel Brătianu. Opinia publică românească nu va lăsa ca parlamentul de astăzi, această colivie de papagali, să meargă cu îndrăzneala până la a schimba pactul fundamental al ţării.

Dacă pentru felul cum a fost făcută Incoronarea, străinătatea a rămas deramăgită şi ne-a mustrat, elaborarea constituţiei în condiţiile actuale, ar apărea în ochii străinilor ca cea mai desăvârşită dovadă a neseriozităţii noastre.

Afară de toate aceste consideraţiuni, mai intervine un fapt de o mare importanţă: apariţia ante-proectului de constituţie al partidului ţărănesc.

El înseamnă un cui al lui Pepelea în gospodărirea legiuirii liberale, un cui menit să strice toată liniştea actualilor pupili-parlamentari ai d-lui Brătianu.

*

Asupra alegerilor parţiale din Ardeal să anunţă un singur lucru: că guvernul are intenţia să le facă cu toată străşnicia, aşa ca nici zece la sută din opozanţi să nu poată eşi.

Ştirea în sine s'une aşa de mult oricărui cetăţean rom'n că nu mai socotim necesar s'o comentăm.

I.

Judecarea foştilor miniştri greci

Atena 2 (Rador).— Ziarele anunţă că Gunaris şi ceilalţi foşti miniştri arestaţi vor fi judecaţi nu de un tribunal militar şi de-o curte specială, în conformitate cu dispoziţiunile constituţiei.

FEMEILE ŞI CONSTITUŢIA

In comisia parlamentară constituţională s'a discutat eri asupra drepturilor ce urmează a fi acordate femeilor române prin noua constituţie.

S'a admis în unanimitate să li se acorde toate drepturile civile. Asupra drepturilor politice însă nu s'a hotărât nimic.

Se aşteaptă desfăşurarea evenimentelor politice din celelalte ţări ale Europei, pentru ca legislaţia noastră să nu facă notă prea discordantă faţă de modelele obişnuite din Occident.

Amintim că în acest moment în Anglia, partidul conservator azi la cârmă înscrie în programul său acordarea de drepturi politice femeilor. Aceasta pentru a pune în lumină distanţa care încă ne separă de ţările unde viaţa publică are o vechime de câteva veacuri.

La noi un partid „liberal" nu poate pune nici ca simplu deziderat, pentru sexul nostru frumos şi slab, posibilitatea de a-şi cheltui energiile graţioase în luptele politice.

Totuşi, ce plăcute ne ar părea nişte alegeri făcute cu concursul unor electori femini, care ar purta în locul bâtelor, arma convingătoare a dulcelui surîs..

Guvernul pare că de o vreme şi-a pierdut buna dispoziţie faţă de genul femenin. In adevăr, cârmuitorii nu mai vorbesc nimic de drepturile promise femeilor în alcătuirea administraţiilor comunale.

Aici protestăm foarte serios. Gospodăria oraşului, mai uşoară şi mai puţin întinsă, poate sluji pentru formarea viitoarelor femei-deputaţi şi a viitoarelor femei-miniştri. Despre femeile-senatori, nu se cade să amintim, având în vedere că nu se vor găsi niciodată femei care să primească o demnitate şi sarcina unei bătrâneţi oficiale.

L.

A se ceti pagina 3-a
Ultimele ştiri telegrafiec şi telefonice

INSEMNARI

Material decorativ

Am cetit undeva, în vre-un ziar guvernamental, că M. S. Regele ţine foarte mult ca celebrul cortegiu istoric care a defilat în Bucureşti la serbările încoronărei, să mai defileze odată în ziua patriotică de 10 Mai.

O dorinţă regală este o poruncă şi, prin urmare, defilarea va avea loc.

Reprezintaţia va fi identică, numai că unele modificări în distribuţia rolurilor a devenit depe acum inevitabilă. De pildă, fetişoara din mahala, care şi-a primblat sânii goi prin ploaia de toamnă a zilelor încoronărei, reprezintând „Victoria", a cedat locul alte mahalagioaice; o pneumonie fatală a coborât în pământ acest element de căpetenie a pantomimei naţionale Poate că şi alte simbolice persona gii vor urma drumul „Victoriei"; mai ales că până la 10 Mai este un Crăciun, când atâtia voevozi ai încoronărei îşi vor expune sănătatea în calitatea lor de irozi. E vorba, doar, de bres aşi ai cortegiilor de măscărici tradiţionali.

Dar sânt o seamă de micuţi actori pe al căror rol se poate compta; anume: orfanii din războI. Aceste obiecte de caritate naţională au stat ceasuri întregi în umezeala şi noroiul Capitalei, ca să decoreze încoronarea. I-au pătruns ploaia la măduvă pe sărmanii copilaşi şi or fi murit poate şi dintre ei. Dar orfanii sânt recoltă multă a idealului naţional, aşa că lipsurile n'au importanţă. Şi aceasta, mai ales că orfanii nu există ca elemente individuale, ci numai ca turmă decorativă şi uniformă.

10 Mai dorit de Măria Sa, va fi frumos, naţional şi eroic prin decoraţiunea orfanilor din război. Aceste instrumente de regizorat patriotic îşi au de-acum destinaţia a înlocui ghirlănzile de stejar la părăzi. Materialul e îmbelşugat şi etern, pentru că va fi alimentat tot mai intens, de războaele viitoare.

Zece Maiuri frumoase sânt rezervate posterităţii. Depozitele publice conţin destul material decorativ: hârtie polеită, steaguri, orfani...

RENOVATUS

Afaceri cu paspoarte

Bucureşti.— Poliţia a făcut ieri o perchezitie în camera unui anume Al. Beştelei la hotel Palace. S'au găsit teancuri de acte de ale solicitanţilor de paspoarte pentru emigrare.

Beştelei făcea pe intermediarul, fixând un tarif de la 3 la 6000 lei pentru pasport.

„Descentralizarea" liberală

Cu judeţele ca şi cu comunele — Consilii guvernamentale — A tot puternicia centrului în afacerile locale — Proect antidemocratic

Am documentat ieri, cu însăşi proectul de organizare administrativă alcătuit de guvern cum aşa zisa „descentralizare" afişată de liberali este în realitate o aservire a comunelor pe care le pune la discreţia şi arbitrarul guvernelor.

In special oraşele, care arată în deobşte mai multă independenţă politică, sînt înnecate prin introducerea elementelor rurale în consiliile comunale, în proporţia de a majora pe consilierii urbani.

Rău s'a făcut când voinţa oraşelor a fost înnecată de sate, în ce priveşte reprezentarea parlamentară. Exista însă o oarecare logică a sistemului. Dar când aceiaşi metodă se aplică în ce priveşte alcătuirea consiliilor comunale, când elementele orăşeneşti sînt majorate de rurali într'o alcătuire care are rostul exclusiv de a conduce interesele comunei urbane, — faptul constitue un scandal oligarhic de cea mai cinică speţă.

*

Soarta comunelor a fost rezervată şi judeţelor. Proectul liberal de organizare administrativă conţine clauze care asigură autoritatea absolută a centrului asupra consiliilor judeţene cărora li se răpeşte în fapt orice independenţă care li se atribue prin enunţarea de principii.

Iată câteva pilde:

*

Consiliile judeţene sunt şi ele alese prin vot universal. Dar:

„Din colegiul electoral judeţian nu fac parte cetăţenii capitalei judeţului. Interesele ei (Sic) în consiliul judeţian vor fi reprezentate de primar şi doi consilieri desemnaţi de consiliul comunal".

Aşa dar, orăşenii pierd şi dreptul avut până acum, de a participa la alegerea consiliilor judeţene. Depildă, într'un judeţ ca Iaşul, cu aproximativ 450,000 locuitori, 150,000 ieşeni din oraşul capitală n'au dreptul să contribue la alegerea consiliului judeţean. Sătenii votează şi pentru comună şi pentru judeţ; orăşenii numai pentru comună.

Motivul acestei măsuri se înţelege lesne. Satele pot fi terorisate prin jandarmi, astfel ca guvernul să-şi aranjeze consilii judeţene după plac.

*

Dar nu numai atât.

„Instituţiunele din judeţ, recunoscute prin legi ca reprezintând interesele agriculturei, comerţului, industriei şi muncii, trimit în consiliul judeţean câte doi delegaţi".

Prin aceasta, partidul liberal şi-a asigurat şi din opoziţie o largă participare la conducerea guvernelor. Se ştie îndevăr, că „instituţiunele" cu pricina sunt băncile populare, cooperativele săteşti şi altele la fel, pe care liberalii s'au îngrijit din vreme să pue mâna.

*

Dar autonomia judeţeană? Nu există.

De bine, de rău, primarii vor fi aleşi de cetăţeni. Nu tot aşa stă lucrul cu prefecţii. Proectul liberal zice;

„Capul administraţiei judeţene este prefectul. El va fi numit de guvern şi este reprezintantul puterii centrale şi al intereselor judeţene".

Prin urmare, prefecţi numiţi dintre oamenii cluburilor, care vor lucra cu consilii judeţene alese de jandarmi.

Şi în fine:

„In fiecare comună va funcţiona un notar cu atribuţii mult mai importante ca până azi şi cu salariu mult mai mare".

Bineînţeles că şi aceşti notari vor fi numiţi şi nu aleşi. Ei vor fi agenţi ai guvernelor în conducerea satelor, paralizând cu desăvârşire consiliile comunale rurale. Aşa era şi până acum. Dar pe viitor, notarii vor avea „atribuţiuni mult mai importante".

*

Iată ce înseamnă pentru liberali „descentralizarea" administrativă.

Se subjugă comunele şi judeţele la voinţa autorităţii centrale. *Se reorganizează centralizmul.*

Proectul guvernului este un act antidemocratic, o primejdie pentru propăşirea politică şi socială a ţărei.

ACTUALITĂŢI DIN AFARĂ

Programul electoral al muncitorimei engleze.—*Partidul muncitoresc (Labour Party) se prezintă in actualele alegeri parlamentare cu următoarele puncte principale de program:*

Revizuirea tratatului de pace; extinderea Societăţii naţiunelor; răscumpărarea treptată a datoriei de război printr'un imposit progresiv pe averile mai mari de 5000 lire sterling; măsuri care să oblige pe îmbogăţiţii de război a restitui o parte din averi; sporirea drepturilor de succesiune; taxarea valorilor fonciare; reducerea şomajului; reformarea sistemului de locaţiune şi a gajurilor în agricultură; apropiata naţionalizare a minelor şi căilor ferate; construirea de noui locuinţe etc.

*

Partidul muncitoresc are multe şanse de isbândă.

Partidele adverse, adică liberalii şi conservatorii, combat programul muncitorilor mai ales în punctul referitor la impozitul pe capital.

SOLIDARISMUL REACŢIONAR

Convenţia de la Geneva şi condiţiunile de ajutorare a Austriei.— O democraţie muribundă

Austria este o ţară cu 7 milioane locuitori, din cari 2 milioane trăesc în capitală... este ceva care a rămas de prisos de pe urma unei operaţiuni sălbatic sângeroasă, un organism căreia i-au fost tăiate toate membrele.

Otto Bauer. 27 Febr. 1921

Noi am avut în Austria, timp de doi ani, posibilitatea de a stabili dominaţiunea proletariatului şi aceasta, în acea formă pe care am fi socotit-o prielnică.

Am trecut întotdeauna cu fericire peste aceste situaţiuni; căci noi vrem să dezvoltăm mereu posibilităţile democraţiei.

22 Febr. 1921 Fr. Adler

Personalităţi superioare ca Norman Angell şi Keynes au denunţat lumei opera hibridă şi imposibilă de menţinut, creată de tratatul de Pace.

Norman Angell întâi şi apoi Keynes cu mai multă putere, au arătat cum de pe urma tratatului de pace, lăsând de o parte Rusia, milioane de oameni din Europa centrală sunt meniţi pieirei prin foame, şi în special populaţia Austriei.

Noul stat care are de capitală oraşul Viena, nu are nici o bază de subsistenţă. Lipsit de basinurile de cărbuni şi de ori ce materie primă, lipsit de produse alimentare, statul acesta care din populaţia sa de şapte milioane numără numai în capitală o treime, este o imposibilitate economică.

Interesul pentru Franţa de a împiedeca alipirea fatală a Austriei de Germania, a făcut însă ca statele Antantei să acorde slabe ajutoare Austriei spre a menţine acolo o viaţă fictivă, Nu pentru că lăcomia bancherilor occidentali n'ar fi fost tentată de posibilitatea de a exploata Austria. Ci pentru că dezastrul războiului a determinat răsturnarea clasei conducătoare războinice dată peste cap de masele largi populare care au dat viaţă celei mai frumoase mişcări democratice din întreaga lume.

Austria a plătit cu moartea prin inaniţie a sute de mii de cetăţeni şi cu degenerarea copiilor ei, această mişcare democratică, care luptă acum pentru consolidarea statului austriac, prin legiuiri fiscale şi sociale larg democratice.

Aci intervenі însă Antanta şi propune guvernului austriac, în dosul căruia stau vechii politicіani şi profitorii de război, împrumutul salvator al statului austriac.

Se acordă Austriei în urma convenţiei dela Geneva din luna trecută, un împrumut de 630 milioane coroane aur, în schimbul unor condiţiuni care pun Austria sub o tutelă asemuitoare regimului de protectorat al Marocului.

(Continuarea în pagina II-a)

NOTE ŞI IMPRESII

OCARA NEAMURILOR

— Românii şi Evreii —

de M. SEVASTOS

Cu prilejul tulburărilor oficiale din Iaşi, unii au adus în discuţie chestia evreiască. Ba, mai mult: antisemiţii au căutat să şi fixeze locul neamului evreesc printre cele mai de jos neamuri,—şi chiar făpturi omeneşti... în cazul cel mai bun!...

Atacurile împotriva unui neam întreg sunt, întotdeauna, nedrepte. Ele pot fi foarte uşor respinse cu argumente de acelaşi fel,—pe care nu le formulăm aici decât pentru punerea în evidenţă a goliciunii lor.

Sunt Evreii,—după cum cred nii,—un neam detestabil?

Dar toate neamurile au inamici, care le acopăr, în deobşte, de toate păcatele şi de toate insultele din vocabularele de suburbii. Nici Românii n'au scăpat ne-atinşi.

Nu vorbim de scriitorii vechi bizantini, şi alţii, care nu ne-au cruţat de loc. Ne ridicăm la vremurile apropiate.

Şalom Alechem, redând o scenă petrecută într'un vagon de tren, pomeneşte şi de noi. Un pasager recomandă graniţa Ungheni. Toţi încep să râdă. Cum? „Şi Ungheni is graniţă! Şi România-i ţară!"

Acum câtva timp, Semen Iuşchevici a trecut prin Iaşi. L-am întrebat ce impresie i-a făcut ţara noastră. Iuşchevici a scris pe-o bucată de hârtie, pe care o păstrez şi azi, vorbele în idiş: „A garnşt",—cititorii şi le vor traduce între dânşii...

Dar veţi zice: Şalom Alehem şi Semen Iuşchevici sunt tocmai reprezentanţii neamului evreesc. Ii recuzăm deci. Atunci mergem mai departe.

Lescov, un bun scriitor rus, —lăudat şi de Tolstoi,—vorbind de „mârşăveniile, care se pun în sarcina Evreilor", spune—prin gura unui personagiu—că ele nu-s nimic pe lângă cele ale „Moldovenilor şi mai cu seamă ale Valahilor".

— ...Sunt şi oameni mai răi decât jidanii.

— Şi care, de pildă.

— De pildă, Românii!".

Vorbeşte un „creştin pravoslavnic", care mărturiseşte, din experienţă, că Românii—„deşi-s de acelaşi credinţă religioasă!—dar sunt... „aşa ticăloşi—cum încă nici n'a văzut lumea, alţii".

Dar nu numai scriitorii, ce şi oamenii politici ruşi,—aceia cu care guvernul romîn a colaborat chiar pe cîmpul de luptă,—aveau aceiaşi părere urîtă asupră-ne. Purişchevici, de exemplu, repeta o vorbă: „Romînul se naşte cu arcuşul într'o mînă şi cu passe-partout-ul în cealaltă".

In mediul intelectual rusesc, circula următoarea sentenţă: „Romînul nu-i naţie, ci profesie".

Poate unii dintre cetitori îi vor recuza şi pe Ruşi.

Rămîn însă romanele franţuzeşti, ale căror eroi sînt reprezentaţi de Romîni. Rămîne jena Românilor de a se recomanda ca atare, nu numai în Germania, dar şi în Franţa şi Italia — unde, în unele stabilimente, li se cere... plata înainte.

Clemenceau a vorbit cîndva despre situaţia Romînilor în faţa pălăriei d-sale.

Iar acel care-a spus: „Puneţi felinare roşii în tuspatru colţurile acestei ţări—să ştie lumea ce-i aici..." a fost un ofiţer într'o misiune aliată.

D. Brătescu-Voineşti a auzit la Băile Herculane, devastate de administraţia românească, un dialog dureros între un Neamţ şi un englez,—vizitator. Neamţul deplângea starea băilor. „Şi ca o palmă în obraz,—spune d. Brătescu-Voineşti,—m'a usturat răspunsul Englezului, făcut cu tonul unei convingeri definitive: — *Das sind ja wilde Zigeuner!*".

Vedeţi — o ploae de vorbe proaste. Dar ne oprim. Ele n'au multă importanţă. Neamul nostru are ceva sacru, inatacabil,—ca şi toate neamurile, de altfel...

Am reprodus aceste câteva expresii de ocară, adresate de străini în pripă şi întreg neamului românesc, pentru a-i pune pe gânduri puţin pe strănepoţii lui Ştefan-cel-Mare în momentele lor de aversiune feroce împotriva Evreilor. Batjocurile trebuesc cîntărite bine, —şi, oricum, nu-i nici just, nici prudent, să le adresăm unui neam întreg.

M. Sevastos

Inspecţiile lui Horty

Bucureşti. — Se anunţă din Budapesta că regentul Horty a inspectat câteva garnisoane şi localităţi la frontiera Cehoslovacă. El a rostit numeroase discursuri, făcând apel la unitatea naţională.

Regentul a fost aclamat de populaţie.

Cea mai mare fabrică de becuri electrice din lume este
PHILIPS

AUTOMOBILIŞTI!
Inainte de a cumpăra cauciucuri pentru aumobile, bandaje pline pentru camioane, cauciuc pentru trăsură
Consultaţi tarifele EXCEPŢIONALE ale Societăţii anonime române de automobile „Moldova Mare"
Centrala 11 Str. Alexandri 11 Iaşi (în faţa primăriei)

CINEMA ELISABETA
Astăzi Vineri 3 Noembrie prima şi de reprezentare a grandioasei şi superbei capo d'opere a marelui scriitor MARK TWAIN
LE ROI MENDIANT
(Prinţul Cerşetor)
Superbă şi grandioasă dramă din viaţa reală a înaltei nobilimi montată de cel mai mare metteur en scene ABEL GANCE. Se reprezintă opera completă conţinând 8 acte mari 8. Programul se completează cu interdsante vederi de pe natură şi o splendidă comedie în 2 acte FREDOLIN MASINIST jucat cu cel mai mare comic american Fredolin rivalul lui ZIGOTO

Cinema Modern
Astăzi in matineuri şi seara celebra şi mult regretata stea franceză care a untplut de doliu toata Franţa
SUZANNE GRANDAIS
apare in cea mai puternică şi ultima ei creaţie
SUZANE DAUBRAY
Grandioasă montare in 9 acte mari cuprinsă intr'un exemplar cu totul nou obţinut cu mari greutăţi direct de la Paris. Monopol Sarpic. Programul mai cuprinde comedia Premieră în 2 acte Zigoto Raptor Cea mai reuşită şi grandioasă comedie cu neintrecutul comic american ZIGOTO.

TEATRUL SIDOLI
Turneul Triumfător al celebrului Tragedian
Dr. PAUL BARATOFF
Cu Trupa Israelită de artă „Freie Jidische Volksbiihne" Vien. Sub Direcţiunea vaporosului artist I. GOLDENBERG fiul resfăţat al evreilor ieşeni. Director artistic I. DEUTCH.
VINERI 3 NOEMBRIE ora 9 seara Gott der Rache Dramă in 3 acte de I. Şchalom Aşch
Sâmbătă 4 Noemb. ora 3 jum. Matineu DER FREMDER
piesă in 4 acte de I. GORDIN
Sâmbătă seara ora 9 EIKELE MAZEC piesă 4 acte de Ben Şumer
Evrei Ieşeni au suprema datorie de a nu lipsi de la aceste grandioase reprezentaţiuni al celui mai mare trupă Israelită din lume, care este fala scenei Teatrului Israelit şi mândria poporului Evreu.
H. BRAUNŞTEIN, Impresar Teatral

CINEMA MODERN
Sâmbătă 4 Noembrie 1922
Mondiala tragediană
POLA NEGRI
in eminenta tragedie
ISGONITA
Capo-d'operă grandioasă in 8 acte

Untura de peşte Norvegiană
Importată direct din Alesund (Nervegia) se găseşte la
FARMACIA Dr. A. RATIANU
IAŞI, Str. Cuza-Vodă 46
In timpul iernei untura de peşte pură şi proaspătă, extrasă din ficaţii speciei Gadus Morrhua, constitue cel mai eficace tratament pentru copii lymfatici, rachitici, scrofuloşi şi anemici.
Pentru convalescenţii adulţi cereţi Chino-vinul dr. Răteanu preparat cu China, Kola. Coca şi Glicerofosfat de Calciu excelent întăritor al corpului slăbit de boală.
Pentru calmarea nervilor cereţi Valerianatul de Amoniac preparat de d-rul RATEANU după formula Pierlot.
Pentru întărirea sistemului nervos şi a puterei slăbite prin surmenaj şi excese, cereţi Siropul de Hypofosfiţi compus preparat de dr. RATEANU după formula Felew.
Laboratoral Farmaciei Dr. RATIANU prepară la cererea şi untură de peşte iodoferată, fosforată, precum şi Emulsie de untură de peşte cu lactofosfat de calciu.

— Teatrul Cinema SIDOLI.— cu începere de azi şi în zilele următoare, opera completă *Romanul unei femei*, mare dramă sentimentală în 6 mari acte după romanul lui Marcel Prevost. In rolul principal frumoasă artistă Pina Menichelli.

Cinema ELISABETA.— Astăzi în ambele matineuri şi seara se reprezintă uriaşa operă a marelui scriitor Mark Twain LEROI MENDIANT Prinţul Cerşetor, grandioasă dramă de cel mai mare metteur en scene Abel Gance, se reprezintă opera completă 8 acte mari.

Bogatul program este completat cu o vedere şi o comedie americană Fredolin Maşinist jucată cu Fredolin rivalul Zigoto.

Cetiţi pag. 4-a

Grupul antantist va fi reprezentat la Viena printr'un comisar general care va avansa guvernului austriac în intervale de o lună sau două sumele necesare pentru acoperirea cheltuelilor statului.

Guvernul austriac va fi dator însă să ia toate măsurile politice şi economice socotite necesare de acest comisar şi de o comisiune de control.

Ori ce control parlamentar va fi suprimat pe timp de doi ani.

Guvernul austriac va fi pur şi simplu un executor al ordinelor acestui comisar general, întocmai ca şi bayul din Tunis sau sultanul din Fez.

Astfel profitorii austriaci îşi vor menţine puterea sub mantia dominaţiunei străine şi vor putea opri dezvoltarea democratiei maselor populare care au făcut republica şi au cucerit posibilitatea de noi progrese.

Ei au înlăturat obligaţiunea de a participa la refacerea statului pe care l-au ruinat, toate greutăţile vor fi suportate de masele populare.

Independenţa unei naţiuni a fost sacrificată.

Fiecare tonă de alimente ce o va primi, va însemna pentru poporul austriac reducerea unei părţi din patrimoniul libertăţilor sale.

Fiecare tonă de combustibil, va însemna reînvierea forţelor oarbe ale reacţiunei.

As fel foametea, frigul, şomajul, boala, servesc reacţiunei.

Se impune unei naţiuni sacrificarea libertăţilor ei, evocându-i-se înainte spectrul distrugerei prin foamete.

Este un exemplu clasic al strategiei războinice a marei finanţe, mai crudă, mai imorală decât războiul cu tunuri, mitraliere şi gaze asfixiante...

L. S.

Informaţii

x Escuri economice.

D. Anibal Ciurea a vândut întreaga sa recoltă din 1921 cu preţul de 11 lei 50 bani litrul la pivniţele sale.

x Bugetul Poloniei va avea pe anul acesta un deficit de 552 miliarde mărci poloneze.

D. profesor dr. C. I. Parhon, şi-a reluat consultaţiunile (boale nervoase şi mentale) în toate zilele de lucru (4—5 p. m. str. Carol 49).

x UN APEL. — Comitetul „Cercului de gospodine" din Iaşi, a lansat următorul apel către publicul ieşan :

Cunoscând repulsiunea pe care publicul o are în genere pentru „Chete" şi neputând totuşi renunţa la obolul lui „Asociaţia Cercurilor de Gospodine" organizează cesiuri populare şi literare în sala „Astoria" pentru a putea întreţine „Dispensariile de Sugari" şi „Grădinele de Copii" pe care Asociaţia de doi ani le are în oraşul Iaşi şi a căror necesitate se simte acum, mai mult ca ori când.

In ziua de 5 Noembrie are loc primul ceai la ora 5 p. m. In sala de jos a stabilimentului are loc ceaiul popular, la care în schimbul biletului de 20 de lei pe lângă ascultarea concertului dat de orchestră, posesiunea lui, dă dreptul la o consumaţie ce va fi afişată în sală.

In sala de sus, cu intrarea prin strada Banu, are loc ceaiul dansanto-literar care datorită pregătirilor ce se fac, dă prilejul să se petreacă câte-va ore minunat. iar micuţii ajutaţi din folosul material ce se va realiza în acest chip, să guste clipe de mulţumire.

Asociaţia face un cald apel la caritatea publicului din Iaşi convinsă fiind că şi de data aceasta îşi va arăta cu prisos generozitatea.

— Vizitaţi expoziţia de pictură din sala *„Expresul"* Piaţa-Unirii, a pictorului B. Ignatov.

Expoziţia va fi deschisă dela 1 Noembrie până la 1 Decembrie.

In preajma congresului Partidului Ţărănist

--- convorbire cu d. Paul Bujor ---

Ţărăniştii şi Palatul.— Tratativele cu ardelenii. Lucrările congresului.— Alte chestiuni la ordinea zilei

Aflându-ne în ajunul ţinerei congresului partidului ţărănist la Iaşi, am căutat să putem da publicului informaţiuni lămuritoare asupra importanţei acestui eveniment politic.

In acest scop m'am prezentat d-lui Paul Bujor, fruntaşul ţărănist din localitate.

Ii declar scopul vizitei mele şi d-sa binevoeşte a răspunde următoarelor întrebări :

Camarila izolează pe Suveran de popor

Suveranul este edificat asupra cauzelor abţinerei partidului ţărănist de la serbările încoronărei ?

— *Ne privesc abţinerea noastră, din punctul de vedere al rolului ce trebue să-l aibă partidul ţărănist în viaţa politică a ţărei, ca un simplu incident fără nici o importanţă,*

„Ca şi toţi ţărăniştii, am rămas dureros impresionat de faptul că suveranul, din causa camarilei de la Palat, n'a înlăturat manevra liberalilor.

Regele n'a înţeles încă bine bunele intenţiuni şi cauza dreaptă care însufleţeşte acţiunea noastră, din vina acelora cari îl înconjoară.

Reazămul Coroanei trebue să fie însă iubirea şi devotamentul maselor populare muncitoare, pentru care luptăm şi în respectarea normelor constituţionale care reglementează viaţa de stat. In jurul coroanei, în viaţa noastră politică, este o atmosferă de intrigă şi minciună care mă desgustă.

Am rămas credincios aceloraş principii cari m'au însufleţit dela început în activitatea mea şi socot că la urmă cuvântul nostru va fi hotărâtor".

Acordul cu ţărăniştii este o necesitate pentru ardeleni Concepţia constituţională va triumfa

Ce raporturi sunt actualmente între partidul ţărănist şi cel naţional ardelenesc ?

„Am fost dintre acei cari am căutat o colaborare cu ardelenii şi am stăruit mult în sensul acesta.

Nu însă pentru o contopire. Tratativele se târâgănează din causa concepţiunei deosebite ce avem în privinţa normelor de venire la putere. Noi suntem pentru respectarea căilor constituţionale şi democratice. Dealtfel diferendul acesta este cunoscut deja.

La începutul tratativelor, Ardelenii se arătau în dispoziţii cu totul satisfăcătoare. Mi se face târâgănirea se produce în urma unor indicaţii venite din anumite cercuri palatiste.

Trebue însă să se ajungă la o înţelegere pentrucă celelalte probalităţi sunt excluse şi anume :

1) Nu pot veni singuri la guvern 2) Liberalii au avut tactul să-i provoace până într'atât, încât orice înţelegere între ardeleni şi liberali este pentru multă vreme imposibilă 3) Deasemenea nici cu averescanii nu se pot înţelege din cauza d-lui Goga, care este un element dizolvant. Ar rămâne gruparea d lui Iorga. Cu acesta nu se vor înţelege Ardelenii, pentru că în fond d. Iorga face politică reacţionară.

Aşa că fortamente acordul între noi şi Ardelenii se va încheia cu triumful principiilor noastre".

Modificări în programul partidului

Ce se va face la congresul partidului ţărănist în Iaşi ?

Se va discuta programul partidului şi proectul de constituţie.

Probabil că se vor aduce modificări atât programului cât şi proectului de constituţie.

Deasemenea se vor discuta condiţiunile de colaborare cu partidul naţional ardelenesc".

Probabilităţi de participare la lucrările Parlamentului

„Eu personal sunt contra. Actualele majorităţi sunt prea brutale, prea intolerante, pentru ca să putem valorifica munca noastră în Parlament.

Numai în cazul când Ardelenii nu se vor apropia de noi şi dacă guvernul va satisface un minimum din revendicările noastre programatice, văd posibilitatea reintrărei noastre în Parlament.

Aceasta însă nu se va întâmpla nici decum, dacă liberalii vor persista în a trece noua Constituţie prin actualele Camere.

— Două figuri reprezentative ale moralei politice. Dl. Constantinescu şi Inculeţ. Care este atitudinea partidului ţărănist faţă de gruparea de sub fosta şefie a d-lui Inculeţ ?

„Această grupare este definitiv compromisă. Ea a înşelăturat pe dl. Inculeţ pentru a-şi salva situaţia ; dar expedientul e tardiv.

Dl. Inculeţ şi câtiva partizani vor trece la liberali ! D-sa va fi primit cu braţele deschise de dl. Brătianu care regăseşte în el pe dl. Constantinescu, căci dl. Inculeţ este în Basarabia omul care-şi permite orice, cu cea mai deplină seninătate.

Dl. Pelivan şi un număr de prieteni cochetează cu dl. Iorga. Ceilalţi vor căuta să intre în partidul d-lui Pan Halippa"

Amintiri dureroase

Care este atitudinea partidului ţărănist faţă de antisemitismul liberalilor ?

—„Partidul ţărănist vede în dezlănţuirea propagandei antisemite o tactică reacţionară a guvernului care urmăreşte să producă diversiune în spiritul maselor populare, căutând să le distragă de la problemele grave a căror soluţionare ele o aşteaptă.

Partidul ţărănist veghiază însă şi ţăranii nu vor fi înşelaţi, Eu personal sunt indignat. Ultimile incidente mi-au amintit momentele dureroase pe care le-a înregistrat Istoria Ţărei în această privinţă, dar sunt convins că ele nu se mai pot repeta. Aici are şi d-l Cuza rolul său.

D-sa nu vrea să creadă că o mort politiceşte, tot aşa după cum d-l Iorga crede imposibil ca d-sa să nu devie prim-ministru. Unuia nu i se poate băga în cap o idee, altuia nu i-o mai poţi scoate.

D-l Cuza care în politică nu mai contează, n'are ce face la Universitate şi se vede lucrul că nici acasă.

De aceia d-sa s'a apucat iar de „politică".

*

Acestea au fost întrebările pe care i le am pus pentru „Opinia".

La plecare, d. Bujor a adăogat că nu înţelege cum sunt oameni cari nu se mai satură de politică. Actualmente d-sa e preocupat de cursurile universitare lăsând departe politica.

Simt o nemulţumire a d-lui Bujor şi caut s'o scot la iveală. Este indiferenţa pe care o constată în pătura intelectualilor mai tineri, faţă de suferinţele maselor populare către care trebue să se îndrepte simpatia lor.

Interlocutorul meu îşi depănă amintirile. Imi povesteşte despre d. Stere. Ascult şi iau note.

Pe altă dată, ce spune profesorul Bujor despre luptătorul Stere.

Lucian Soare

— Pentrû asigurarea aprovizionărei îndestulătoare a comunei cu lemne şi a opri speculă, comercianţii de lemne au fost convocaţi eri la Primăria.

S'a hotărât intervenţia comunei pentru punerea la dispoziţie a vagoanelor necesare transportului de lemne.

Comercianţii vor aduce azi contractele de cumpărare de lemne pe care le-au după care vor fi fixate preţurile.

DOCTORUL
H. Wechsler
Boli interne, venerice, spifilis
Cons. 8—10 a. m. şi 1—4
— Str. Armeană 4—

ULTIME INFORMAȚIUNI

x Astăzi se întrunește la Primărie comisiunea numită de Ministerul Artelor pentru lichidarea conflictelor de la Teatrul național.

Ea se compune din d nii I. Petrovici, C. Toma și Șoimescu.

❑ Morarii vor înainta astăzi Primăriei un memoriu prin care vor cere scumpirea făinei.

❑ La Prefectura de județ a sosit un raport care arată că în comuna Buznea se comit de un timp numeroase furturi de vite.

❑ Organele administrative au luat măsuri pentru prinderea hoților.

❑ *Se aduce la cunoștința* de țiitorilor de liste de subscripție eliberate de Comitetul pentru ajutorarea înfometaților din Rusia „Maxim Gorki", că ultimul termen pentru restituirea lor, este ziua de 10 Noembrie.

Persoanele care au primit aceste liste sunt stăruitor rugate a le înapoia până la data sus zisă, având a se înainta ministerului Muncii bilanțul de activitate al Comitetului.

❑ Primim o comunicare gravă din partea unui elev al liceului internat.

Unii pedagogi ai acestui liceu s'au constituit într'un comitet de acțiune antisemită.

Se țin ședințe într'o sală a liceului, la care participă și elevii.

Pedagogii jignesc prin insulte grave pe elevii evrei.

Cea mai delicată gratificație este cuvântul „jidan".

„Naționalistul" fițuica d lui Cuza este introdus pe o scară largă de acești pedagogi, cari au manifestat în ultimile incidente de la „Macaby" și Teatrul național și firește că elevii au urmat cu frenezie exemplul pedagogilor,

Suntem convinși că d. Bădărău directorul liceului va pune capăt acestei intolerabile stări de lucruri.

❑ Cu privire la informația apărută în numărul de eri a ziarului nostru relativă la Organizarea asistenței medicale pentru studenții universitari, de către mediciniști, primim următoarele lămuriri din partea d-lui Gheorghiade, președintele asociației studenților în medicină:

Firma „Asociația studenților români" indică numai proprietarul instituției. De altfel, de dosebit stă scris, „Asistența medicală a studenților universitari din Iași".

Orice naționalitate ar avea acești studenți, evrei, germani rau turci, calitatea de student le asigură asistența organizației medicinișto.

De altfel, adaugă d. Gheorghiade, sub numele de student român se înțelege și ori ce student evreu care e cetățean român.

❑ Sâmbătă 4 Noembrie ora 8 seara la a XV ședințare a cercului cultural „Morris Rosenfeld", va conferința d-ra E. Marghită, z'aristă.

Lectură, Muzică și Declamații vor completa programul.

x **Studențești.** — Studenții basarabeni au avut eri o întrunire pentru a discuta chestiunea examenelor de încercare pe care trebue să le treacă unii din ei, deschiderea cursurilor universitare și manifestațiile antisemite.

Vorbește d-l Timotei Marin președintele cercului basarabean.

D-sa arată că studențimea este cea dintâi interesată ca deschiderea și continuarea cursurilor să se facă normal. Deaceia ea trebue să manifesteze în acest sens alături de conducătorii și profesorii universitari.

Comerțul țițeiului se practică cu străinătatea pe o scară destul de largă. Se exportează sute de cisterne. Nu se poate deci admite ca Universitatea să rămâie fără combustibil.

Trecând la chestiunea antisemitismului, d-sa înfiorează pe studenții, puțini la număr, turbulenți și cere studențimei să blameze pe provocatori.

Studențimea basarabeană se asociază unanimi acestei hotărâri.

❑ **Piața valutară.** — *Leul la Paris a fost cotat eri 8,85. Marca s'a menținut la 0,30.*

In capitală, devizele au notat: Francul francez 11,32, lira engleză 722, lira italiană 6,80 coroana cehoslovacă 5,10, dolarul 162,50, marca germană 3 bani și 5 optimi, coroana ungară 6,50, coroana austriacă 0,20 și jum.

x O CHESTIUNE EDILITARA. Primim următoarea scrisoare, iscălită de mai mulți cetățeni ai Iașului:

Domnule Director,

Avem onoarea a vă aduce la cunoștință următoarele:

In str. Uzinei se află un loc viran alături de Uzina Electrică. S'a cerut autorizație ca pe acest loc să se facă depozit de cherestea. Subt primariatul domnilor A. A. Bădărău, Gh. Lascar și D. Grecoanu s'a refuzat o asemenea autorizație pentru motivul că rezervoarele cu păcură ale Uzinei sunt numai la 4-5 metri depărtare de gardul locului viran unde urma să fie depozitate materialele de cherestea.

D-nii Ing. Cugler și Savul au arătat atunci că se poate elibera autorizație pentru un asemenea depozit numai dacă petiționarul se obligă a face un zid de 60 cm. lățime și 4 metri înălțime pe toată lungimea hotarului dinspre uzină.

Astăzi locul a fost cumpărat de o societate particulară căreia i s'a eliberat de către actuala administrație comunală, autorizația de a face un depozit mare de cherestea. Acest depozit a și fost făcut încă din luna Iulie, cu toate că am protestat, arătând atenția că un incendiu să poate întâmpla foarte ușor, incendiu care ar distruge uzina lăsând lasul în întuneric.

Vă rugăm deci, d-le Director, ca prin jurnalul d-stră să atrageți atenția administrației comunale ca să se retragă autorizația dată, sau să obligă societatea în chestiune să facă zidul cerut de inginerii comunei, pentru ca orașul să fie apărat de o amenințare zilnică.

Cu profund respect, etc.

*

Dacă faptele sunt așa cum le arată această scrisoare, socotim că alarma cetățenilor este îndreptățită.

Se impune ca Primăria să ia măsurile cele mai serioase pentru a împiedica un rău pentru care ea ar avea o mare parte de răspundere.

❑ Membrii asociației „*Freie Volksbühne*" din Viena—în frunte cu meritosul artist *Baratof* și-au început aseară ciclul de reprezentații.

In numărul de mâne vom reveni mai pe larg atât asupra repertorului — în special „Dumnezeul Răzbunării" a scriitorului Șolom Asch, analizând și jocul impresionant al protagonistului: Paul Baratof.

x La Școala Superioară de Arte și Meserii din Iași, este vacant postul de maistru lăcătuș pentru ocuparea căruia se va ține concurs în ziua de 15 Noembrie a. c.

Cei care doresc să candideze la acest concurs vor înainta cererile direcțiunei școalei până în ziua de 14 Noembrie a. c. Sunt admiși a concura absolvenții unei școale superioare de meserii din țară sau străinătate care au practică de cel puțin 6 (șase ani).

❑ Duminecă 5 Noembrie a. c. are loc la Ateneul Popular din Tatarași a 52-a ședințare literară și artistică în onoarea Maestrului Antonin Ciolan.

Vor fi recitări, cor, concerte (vioară, violoncel și piano) și o conferință ținută de d. Prof. universitar Minea despre „Iașul de altă dată".

❑ Eri s'au fixat la primărie prețuri maximale pentru cărăuși.

Orașul a fost împărțit în trei zone.

Pentru zona I-a se vor plăti de trasportul de pe rampă a ori cărui soi de obiecte 500 lei, pentru zona II-a 600 iar pentru a III-a 800 lei.

❑ Pe o masă a unui restaurant din Bulevardul Ferdinand, s'a găsit de către poliție un copil sugaci, părăsit.

❑ Duminecă se închide definitiv expoziția de pictură a pictorului O. Briese din palatul Viața Românească.

Serviciul Telegrafic și Telefonic

al ziarului „OPINIA

Pregătirea Constituției

Drepturile minorităților ale evreilor și ale femeilor

— Lucrările comisiunei constituționale. —

București. — Eri după amiază la o a 5, s'a întrunit la președinția consiliului, subcomisiunea parlamentară constituțională. Au participat și miniștrii aflători în Capitală, în frunte cu d. Ionel Brătianu.

Ședința a fost prezidată de d. M. Pherekyde.

*

D. Const. Dissescu a cerut ca guvernul să dea explicațiuni amănunțite asupra punctelor sale de vedere, pentruca lucrările comisiunei să se poată îndeplini mai repede și mai precis.

S'a trecut la studiarea proiectului. E vorba de proiectul întocmit acum doi ani la clubul liberal, căruia i s'au adus mici modificări.

*

In chestiunea minorităților naționale, s'a hotărât să se inscrie în Constituție toate drepturile recunoscute lor, fără însă a se menționa că ele sunt impuse și garantate prin tratatele de pace. Un articol va prevedea drepturile evreilor, conform decretelor în vigoare.

*

S'a hotărât acordarea drepturilor civile pentru femei. In ce privește drepturile politice pentru acest sex, chestiunea se lasă în suspensie, așteptându se ca marile evenimente ale lumei să ne servească și nouă ca îndreptar.

*

S'a intrat apoi în discuția regimului petrolului și a noționalizării integrale a subsolului.

Au vorbit d-nii Ferechide, Ionel Brătianu și Dissescu. Apoi d. Vintilă Brătianu a făcut un larg expozeu, ferindu-se însă de a trage concluziuni.

S'a admis în principiu ca să fie respectate drepturile proprietarilor care au terenurile în exploatare.

Astăzi la 5 p. m. comisiunea se va întruni din nou, când d. prof. Mrazec va face un expozeu.

Consiliu de miniștri

București.— Astăzi dimineață, la ora 12, s'a ținut un consiliu de miniștri sub președinția d-sui Ionel Brătianu.

---

x *Subscripția pentru școala „Steaua".*— Iată numele persoanelor care au subscris pentru școala „Steaua", precum și sumele subscrise:

Jewish Colonization Association 100.000, Ministerul Muncei 40.000. D na și D-l Moriz și Betti Wachel 40.000, D-l S. O. Grossvald 30.000, D-na și D-l Arnold și Ghisela Weinrauch 20.000. D-na și D-l Lupu Leibovici 20.000, D-l I. S. Rozenștein 20.000. D-na și D-l H. O. Spiegler 15.000, d-na și d-l Leiba Segall 15.000, d-l Max Wumbrand 15.000 d-l Solomon Șternu 10.000, d-l Manasse Sterberg 10.000, d-l dr. Nelcker Viena 10.000, d-l și d-na Mărzescu 5.000, d-l N. V. Ștefănin. Sfatul Negustoresc 5,000, d-l Mendel Iurist 5.000, d-na Lowenchuss în memoria def. soț 5.000, d-l Șulem Klepper 5.000, d-l Iancu Hânțeșteanu 5.000, d na Otilia Braunștein și d l H. Braunștein 5.000 d-na Otilia Braunștein în memoria def. sale surori Henriette Diamant 3 000, d na Gavrilescu (Reuniunea) 3 000 d-na și d-l Lupu Goldin 3 000 d-l Peter Ghinsberg 3.000, d-l David Horovitz 3.000, d-na și d-l Isak Moscovici 3 000. d-na și d-l Artur Weinștein 3.000, d-na și d-l Alexandru Funiak 2.000. d-l și d na Ioseph Grunspan 2.000. d-l și d na Avram Brenner 2.000, d-l și d-na Sali și Filip Schiller 2.000. d-na și d-l Zaharia Weiss 2.000, d-na și Dl. Ioseph Zoller 2.000. d na și dl. Natan Gheller 2.000 d-na și dl. Emil Leibovici 2.000, dl. și d-na Rosa Sufrin Directoarea școalei „Steaua" 1 000, dl. Leon Silver 1.000, dl. farmacist Emanoil Lupu 1.000, dl. Elias Șarsga în memoria soției sale Fany 1.000, d-na și dl. Samuel și Anuța Braunștein 1000, d-na și dl. Jacques Leibovici fostul Președinte 1000, dl. dr. Georgescu prefectul orașului 1000, d-na și Dl. N. Weisman 1000, D-na și Dl. Fred. Șarsga 1.000 Dl. avocat H. Gherner 1.000, Dl. Herș Schwartz 1.000, Dl. Șaie Finkelștein 1.000, Dl. Solomon Rosenblum 1.000, dl. deputat D. Dimitriu 500, dl. arhitect Sachelary 500, dl. dr. Wittner 500, d-na și dl. Iție și Rosa Marcovici 500, dl. Herșcu Morovitz Președintele Junimea 500.

TOTAL 482.500

Greva din Arad

— Concentrarea grevi știlor —

București. — Mișcările greviste la Arad continuă. Lucrătorii uzinelor electrice, ai fabricelor textile, ai fabricelor „Astra" și uzinelor metalurgice încă n'au reluat lucrul.

Autoritățile iau zilnic noui măsuri de represiune.

Ieri au fost expulzați, prin punctul de graniță Curtici, 280 lucrători unguri.

Pentru câteva mii de greviști s'au emis ordine de concentrare.

Conferința orientală de pace

—Modalitatea participării Americei. —

Berna 2. (Rador). — In cercurile guvernamentale elveției, se afirmă că deschiderea conferinței orientale de pace a fost definitiv fixată pentru ziua de 13 Noembrie, Conferința va fi deschisă de către președintele confederațiunei elveției. Vor lua parte 500 de delegați și 300 de ziariști.

*

Constantinopole 2 (Rador). —Din Angora se anunță că delegația kemalistă pentru conferința de pace se va compune din 30 de persoane și va sosi la Lausanne la 11 Noembrie.

*

Londra 2 (Rador). — Agenția „Reuter" anunță că Statele Unite au refuzat în mod formal de a lua parte activă la conferința de pace din Lausanne.

Demisia Ambasadorului Italian de la Berlin

Berlin 2. (Rador).— Ambasadorul italian dela Berlin, senatoral Frassati și-a înaintat demisia în legătură cu schimbarea situației politice din Italia.

Situația în Italia

ROMA. 2 (Rador) Cercurile industriale și bancare italiene privesc cu satisfacție redeschiderea bursei. Ele consideră aceasta ca o dovadă despre rezolvarea definitivă a crizei.

*

ROMA. — 2 (Rador) Parlamentul italian se va reuni la 15 Noembrie.

*

BUCUREȘTI. — „Petit Parisien" află pe cale oficială că fostul prim ministru Nitti n'a fost nici un moment arestat, ci numai somat să părăsească de urgență Italia. El va fi condus la graniță de o gardă militară.

Prima ședință a noului guvern englez

Londra 2. (Rador) — Ieri a avut loc primul consiliu de miniștrii al noului cabinet englez.

Atrocități turcești în Tracia

Atena 2. (Rador). — Informațiuni din mai multe surse confirmă că cu ocazia evacuării Traciei, Turcii au masacrat și au prădat populațiunile creștine.

Accident de aviație

Viena 2 (Rador. — Un avion, care făcea cursa Paris-Praga-Varșovia, s'a lovit în sborul său prin Cehoslovacia de o stâncă de munte. Aparatul a explodat. Pilotul a fost ucis și ofițerul francez, care îl însoțea, este grav rănit.

Tratativele țărăniste-ardelene

București. Nici o consfătuire mai importantă n'a avut loc eri între țărăniști și fruntașii partidului național.

Hotărîrea decisivă asupra colaborarei se așteaptă poimâne.

Cooperativa de Manufactură

FRAȚIA MOLDOVEI - UNITE

din Iași strada Cuza Vodă 67

Face cunoscut D-lor membrii că:

DUMINICA 5 Noembrie 1922

— ora 3 p. m. —

are loc a II-a Adunare Generală Extraordinară în localul Camerei de Comerț și Industrie. Când se va ține cu orice număr de membri vor fi prezenți.

Consiliul de Administrație

DOCTOR

Gh. L. Transilvanu

Elev al Profesorului Landowzy din Paris

— Boli Interne —

Consultații 3—6 în strada Lascar Catargiu No. 38

DOCTORUL

JACQUES GOLDNER

ȘEF DE LUCRĂRI

la Facultatea de Medicină din Iași

∴ BOLI DE COPII ∴

Cons. 2-4

STR. MARZESCU 17, ETAJ

Cabinet dentar

Dr. Med. H. Apter

Specialisat la Berlin în dentistică și boli de gură

Iaș, Str. Lăpușneanu 82

Consult. 9—12, 3—6

CONVOCARE

Societatea SOLIDARITATEA a croitorilor din Iași convoacă pe toți brealașii croitori de a lua parte la

Adunarea Generală

care va avea loc

Duminică 5 Noemb,

orele 10 a. m. în localul corporației din strada Alexandri pentru a protesta contra nemulțumirilor provocate din partea Comitetului corporației.

COMITETUL

INSTITUTUL DE

RADIOLOGIE

(RAZE X)

DIAGNOSTIC ȘI ::::::

:::::::: TRATAMENT

Consultații zilnic: 4.30—8 p. m.

Dr. E. RADU

Docent Universitar

Str. Elena Doamna 25

LA STEIN

Str. Cuza-Vodă 69 Iași Palatul Camerei de Comerț

Forme fetru dela	Lei 140
Forme Charmeuse	lei 180
Forme plușate	„ 350
Forme Biber cu silindru	„ 400

N. B. Ori ce formă pentru transformare se efectuează în 48 ore — deasemenea și pălăriile bărbătești.

La depozitul fermei Badarău

se vinde vin nou fiert netălet, cu prețul de en-gros Pentru cumpărătorii din Iași care locuesc pe strade practicabile transportul e gratuit.

Firme

cu prețuri pe jumătate pentru comercianți, meseriași-profesioniști, bănci, birouri și autorități comandați la

I. MAX

Str. C. Negri 58

CIMENT

Portland cal. I-a

VINDE

BANCA DACIA,—IAȘI

cu 2 lei kilogramul

Becuri electrice

— toate voltajele —

cele mai solide, cele mai bune fabricate Osram, Tungsram, Philips, Westinghous Wertax, etc. găsiți cu prețul fabricei la depozitul general

Zaharia Weiss

Piața Unirei, Iași

„Opinia“ în țară

MARAȘEȘTI

Evitarea unei catastrofe la C. F. R.— In ziua de 26 | X un tren de marfă plecând din stația Pădureni a fost oprit la semnalul de distanță din cauză că liniile fiind blocate, nu era loc de garare. Intre timp impiegatul intern fără a se mai convinge dacă sosit tren a fost garat, dă liber trenului 148 de persoane.

Din cauza ceței, mecanicul trenului de persoane a observat prea târziu trenul de pe linie astfel că a oprit numai la câțiva metri depărtare, evitând astfel o nouă catastrofă.

Panica între călători a fost mare.

Ciocniri de trenuri.— In seara zilei de 30 | X, un tren de marfă pleont din Pădureni a fost oprit la distanță din cauza liniilor blocate. Făcându-se loc, i s'a dat drumul trenului. La manciură s'au rupt opt vagoane care au rămas pe linie. Acest fapt nu a fost observat de personalul de tren. de frânarul de semnal care trebuia să dea semnale și să facă acoperirea și nici de impiegatul sau acarul de la intrare.

Peste două ore i se dă drumul unui tren între Pădureni care ciocnindu-se cu vagoanele rămase pe linie, a aruncat două din ele de pe linie iar restul au fugit în sus.

Linia a fost imediat curățită și predată circulației, urmând a pleca tr. 5 accelerat.

Mai multă atenție din partea personalului executiv la instruirea și încadrarea pers. inferior precum și un control al organelor superioare mai activ imperios de care altfel viața călătorilor, averea publicului și a statului periclitată.

Direcția c. f. r. față de stația principală ca Mărășești care e un nod important ar trebui să facă urgent: 1) Centralizarea, 2) Refacerea triajului, 3) Selecționarea pers. super. de mișcare, 4) Completarea muștor vacanțe a pers. inferior, 5) Iluminatul stației care azi lasă mult de dorit, căci unina e pe mâna unor nepricepuți care adeseori nu își fac datoria lăsând ochi de mai multe ori stația în întuneric.

Coresp. Big.

BALȚI

Incendiu.— In seara de 30 c. a izbucnit un incendiu la moara Brestelcu.

La un moment dat orașul a fost cuprins de panică, crezând că va arde moara.

Din cauza ploii, focul nu s'a putut latinde; a ars numai casa morarului Tenenbaum. Sunt pagube de 100.000 lei.

Numire.— In locul d lui Cruda prefect a fost numit d. Popovici, o personalitate mult apreciată de populația din Bălți. D. Cruda fost prefect a fost numit Inspector administrativ în regat.

D. Popovici e un prieten al d-lui Inculeț și a trecut acuma la org. liberală.

Starea străzei Praporgescu.— Pe locul d-lui Crupeschi s'au clădit case noui moderne, formând noua stradă Praporgescu. Stradă, deși nouă, e foarte rău întreținută.

Pe lângă că primăria locală nu s'a îngrijit s'o pavezze, a lăsat-o fără lumină.

S'a atras atenția d-lui prefect ca s'ar putea întâmpla multe furturi din cauză întunerecului, totuși până'n prezent nu s'a făcut nimica.

Locuitorii au înaintat o cerere spre a se pune măcar 2—3 becuri.

Serviciul telefonic.— Pe lângă că obicinuite servicii de la poștă funcționează într'un mod excelent, telefonistul Monastireschi își face serviciul conștiincios.

Coresp. Ilaș

LEI 70

Marele Atelier **Photo „REMBRANDT“**

Str. Lăpușneanu No. 6

Primind un mare transport de materiale

A redus prețurile

executând

12 Fotografii (cărți poștale)

în culoarea sepia (mare)

cu lei 70

dând și un TABLOU GRATIS

BLANURI

Vulpi albe de Alasca, Croise și Silberfuchs, Biber și Biberette Lutru, Pottes-gris, Scongs veritabil și opozonsongs, Nutria, Tibet Katzen. Vulpine, Tibet-Mongolia, albe și gri, Patagonia, Top, etc. etc.

Atelierul Special de blănărie atașat la acest magazin primește comenzi pentru confecțiuni și reparațiuni montează gulere și manchette și dosuri de blană, jachete de astrachăn, vulpi etole pelerine, după ultimele jurnale de blănuri ce stau la dispoziție.

Depozit permanent de **blănuri Confecționate**, (Gulere, Etole, Manșoane, eearfe, etc).

Sosindu-ne un transport de **PĂLĂRII BARBATEȘTI**, forme și culori moderne, cumpărate într'o epocă avantajoasă de valută, le desfacem foarte eftin.

A la Bonheur

Magazin și Atelier de Blănărie

Iași, Unirei 4 lângă

Cinema Sidoli

Onorata clientelă a **vechiului magazin** **La DOCAN**

Str. I. C. Brătianu No. 141 vis-a-vis de Sf. Spiridon

este înștiințată pe această cale, că pentru sezonul de toamnă, a sosit un asortiment complect în articolele următoare:

Pentru raionul de galanterie

Mănuși, ciorapi, gulere, cravate, manșete, jartiere, bretele, flanele, culoți, jambiere, eșarfe, etc., etc.

Pentru raionul de manufactură

Velours în toate culorile, Stofe, Haine bărbătești, gabardinuri pentru dame, șevioturi, pirineuri. barcheturi, șifoane, zefiruri, satinuri, picheturi, gradel, indianuri, catifele în toate colorile, etc.

Defid orice concurență

Vizitați magazinul pentru a vă convinge

Proprietar

Iosef Abzug

Părul nu mai cade

MATREAȚA cât și orice afecțiune ale pielei capului dispar sigur NUMAI în urma întrebuințărei loțiunei

„PETROLOL“

singurul remediu preparat riguros după principiile științei de d-rii KONYA și FIU, chimiști.

Pomada Tanno Chinin veritabil numai cu marca FORTUNA depusă.

DIGESTON Dr. KONYA Praf digestiv, restabilește digestia dificilă; ușurează asimilația alimentelor; taie acreala și arsurile din stomac

Depozit la Farmacia Dr. KONYA și FIU.

AVIZ

La moara Raiul (Taxier) șoseaua Națională lângă podul de piatră se primesc fete și băeți de la 10—12 ani în sus și femei și bărbați pentru spart nuci, unde vor avea de lucru pentru toată iarna având căldură.

Se plătesc prețuri bune fiind cea mai bună ocazie de câștig ușor pentru iarnă.

Doritorii a se adresa la Moara Raiul.

Maculatură (ziare vechi) de vânzare la administratia ziărului.

∴ AU SOSIT ∴

Blănările

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazinul din strada Ștefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAȘILOR

Sanatoriul Dr. Tzalcu

Iași, Str. Carol 20, Telefon 363

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului s'a reorganizat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai rigurosă. Se practică orice intervenție.

Adaptat la chirurgia de urgență.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici d stinși, pă specialități, boli interne și nervoase (excluse îl contagioase și nervoși turbulenți).

Informații și consultațiuni între orele 2—4 p m. —

A sosit la magazinul

O. MELIXON

Iași Str. Cuza Vodă 83 (vis a-vis de librăria Socec)

INCALTAMINTE de tot felul

precum și un mare transport de

GALOȘI și ȘOȘONI mărcile Trotorn și Pentagon

CAETE creioane, condeie, hârtie, caiete de desemn și muzică, cerneluri, genți, etc. Registre de contabilitate, hârtie de mătase, carnete, plicuri etc.

SE VINDE MAI EFTIN CA ORI-UNDE LA

LIBRARIA CENTRALĂ

IAȘI — Str. Mărzescu 25

EN-GROS și EN-DETAIL

LA BANCA MOLDOVA

IAȘI — Secția Mărfuri

au sosit cantități importante de:

Parafină americană 50/52°, Glycerină Farmaceutică 30 B M E, Lumânări, Sâu frigorific „La Plata“ alb. sau francez 44° alb Untdelemnuri de Măsline garantat pur marca „Caissen et Brocard“, Nice, Ape minerale „Giesshübler“

CU PREȚURI FOARTE CONVENABILE

Inștiințare

Fac cunoscut onor. public că m'am stabilit în localitate ca Subchirurg cu o practica de 20 ani.

Fac serviciul conform ordonanței medicilor.

Rog a mă vizita și veți fi mulțumit de mine.

La chemare vin acasă.

Cu stimă

Gh, L. Nută

Str. Eternitate 80

Podul de fer

Casele Oișie Goldman

Cea mai bună apă minerală purgativă este

APA DE BREAZU, Iași

Efect sigur, fără dureri doză mică, gust plăcut.

Premiată la expozițiile din Paris și București

Mircea G. Serion

DOCTOR IN DREPT

fost Procuror

:: AVOCAT ::

Sf. Sava 14, Iași

A sosit un nou transport de

Hârtie natur toate culorile

„ **matase** „ „

„ **tipar** toate formatele

„ **concept** „ „

„ **comercială** cadrilată

care se vând cu prețurile cele mai reduse care desfid ori-ce concurență la

Librăria Universală

M. H. Schoenfeld str. Cuza Vodă 52, vis-a-vis de Palatul Braunstein.

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embericos & Co.

București, — Str. Paris No. 1

Linie regulată și rapidă bilunară

Constanța direct New-York

Cele mai mari transatlantice confortabile lux din Constanța

Transatlanticele de lux

Themistocles

Sosește în portul Constanța la 1 Noembrie și pleacă la 2 Noembrie direct la New-York. După plecarea acestui vapor urmează transantlicele: **Constantinopole. Megalii, Hellas, King Alexandor**

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul înscrieri și rezervări de cabine pentru pasageri, precum și mărfuri pentru New-York cu escale la Cospoli și Pireu,

Pentru orice informațiuni detaliate și formalități de îndeplinit pentru înscrierea și primirea singurei vize americane, vă rugăm a vă adresa cu toată încrederea unui serviciu conștiincios la adresa biroului nostru central.

M. Embiricos & Co.

București Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89

Sucursale: Constanța—Str Lascăr Catargiu 28 Galați str Speranței 28, Brăila Str. Belvedere 1

La Cocoșul de Aur

Iași, Strada Ștefan cel Mare 4, IN CURTE

a sosit un mare transport de păslari marca **Ambrosius** precum și pantofărie de stofă pentru iarnă, străine

Tot felul de galoși și șoșoni marca „PENTAGON“

En-gros și En-detail

ANUL AL XVIII-le No. 4636 — 1 leu NUMARUL — LUNI 6 NOEMBRIE 1922

ABONAMENTE: UN AN . . . LEI 300 — ȘASE LUNI . . . 160 — TREI LUNI . . . 80

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI Se primesc la toate Agențiile de Publicitate și la ADMINISTRAȚIA ZIARULUI — IAȘI. — STR. MĂRZESCU 17 —

UN NUMĂR VECHIU 2 LEI

Biblioteca Universității Iași

Represiunea lucrătorilor

— CU PRILEJUL GREVEI DIN ARAD —

Partidul poporului a reprimat greva generală, pur și simplu...fără argumentații teoretice. D. Argetoianu proceda după dreptul pumnului. Partidul liberal însă are mulți teoreticiani. D. General Văitoianu simtă nevoia, de pildă, în represiunea grevei din Arad, de temeiuri doctrinare.

Lucrătorii din Arad au cerut sporuri de salarii. Ar fi vorba deci de-o deplasare a averii patronilor în favoarea lucrătorilor. Dar „economiștii nenumărați, — spune „Viitorul", — au constatat că averile toate, cele mari cași cele mici de s'ar împărți, de-abia ajung câteva zile pentru îndestularea omenirii întregi. Prin urmare, nu numai, în această concepție primitivă care reduce totul la bunurile materiale, stă fericirea oamenilor".

Lucrătorii din Arad trebue să renunțe deci la revendicările lor, fiindcă... dacă li s'ar repartiza, nu numai o parte din plus-valuta respectivă, dar chiar toată averea patronilor localnici și din lumea întreagă... ei, cași patronii, n'ar fi îndestulați decât câteva zile. Apoi — mizeria i-ar copleși și pe lucrători și pe patroni.

Problema se pune astfel: Ce-i mai bine? Indestularea tuturora, câteva zile,— și în urmă mizeria tuturora în permanență? Sau: îndestularea de veci a patronilor și mizeria de veci a lucrătorilor, — o mizerie însă care „nu reduce totul la bunurile materiale".

Guvernul a pus la cale, în ultimul timp, mari serbări patriotice cu steaguri, tunuri și discursuri: Ce rost au avut oare aceste serbări, dacă nu ridicarea morală a maselor muncitoare de-asupra mizeriilor zilnice—care în nici un caz, n'ar putea fi îndestulate prin frățeasca împărțire între oameni a tuturor bogățiilor din lume?.

Totuși lucrătorii din Arad s'au pus în grevă. Față de considerentele economice ale „Viitorului", greviștii n'au putut avea în vedere un scop profesional și bănesc. Altăceva a animat muncitorimea ardeleană: iredentismul maghiar. Deci o mișcare „politică" agită Ardealul. Guvernul a hotărât concentrări de lucrători, trimiteri de inculpați în fața curților marțiale și expulzări (Ultima telegramă vorbește de 280 expulzați).

Credem că guvernul s'a pripit în chestia expulzărilor Intr'adevăr, „Viitorul" anunță: „De altfel justiția va descoperi desigur întregul fir al acestei afaceri și toți vinovații își vor lua pedeapsa".

Justiția „va descoperi..." vinovații „'și vor lua..." Deci —în viitor.

Guvernul, grăbindu se în afacerea expulzărilor, poate a izgonit peste graniță tocmai pe autorii principali ai grevei dela Arad, care — datorită principiilor „Viitorului" — a luat caracterul unui atentat contra siguranței statului. Din pricina aceasta, „întregul fir al afacerii" poate nici nu va mai fi descoperit, niciodată...

In chestii de siguranță a statului—trebue tact, nu glumă. O măsură pripită are uneori consecințe dezastruoase.

In privința lucrătorilor arestați și concentrați, „Viitorul" ne asigură: „La rândul nostru, am știut a da instigatorilor pedeapsa cuvenită". De asta— nu ne îndoim. Ne pare rău numai de expulzați. Sau, poate, și aceștia n'au fost trecuți peste graniță, decât după ce autoritățile le-au aplicat „pedeapsa cuvenită"? Aceasta ar fi unica noastră consolare patriotică.

M.

Alegerile comunale din Anglia

Votul femeilor a fost determinant

Alegerile municipale din Anglia au dat rezultate surprinzătoare.

Partidul muncitoresc, împotriva tuturor așteptărilor a suferit înfrângeri grele atât la Londra unde a pierdut 320 locuri cât și în provincie, unde din 589 candidați muncitorești au reușit numai 280.

Conducătorii partidului muncitoresc explică aceste insuccese prin participarea femeilor la alegerile comunale.

Elementul femenin este, în toate țările, un element conservator. Păstrătoare a datinelor, a religiei, a limbei, cu atât mai vârtos femeile nu se vor împăca cu acele curente sociale care urmăresc schimbarea alcătuirilor de astăzi.

Și desigur acesta a fost motivul cel mai temeinic al socialiștilor belgieni când s'au opus la acordarea dreptului de vot femeilor din țara lor.

Având în vedere însă faptul că în Anglia femeile n'au dreptul de vot pentru alegerile parlamentare, se poate foarte bine ca rezultatele să fie schimbate aici pentru partidul muncitoresc.

In orice caz, nu se poate spune că alegerile comunale alcătuesc un indiciu sigur pentru rezultatele ce se vor obține la Cameră, fiind în joc cu totul alte elemente determinante.

INSEMNARI

Discuții subversive

In chestia incidentului antisemit de la teatrul ieșan (încă nu s'a epuizat chestiunea!) comitetele teatrale au publicat un proces-verbal în care se constata neputința autorităților polițienești de a-și îndeplini rolul ei de păstrătoare a ordinei publice.

Distinsul nostru concetățean d. C. B. Penescu, a subliniat îndată naivitatea stranie a acestui proces-verbal care atribuia poliției o convingere perfectă asupra propriei incapacități. Și d. Penescu a chemat, în termeni energici, pe autorități la datorie.

Desigur că sublinierile d-lui Penescu sânt limpezi ca o axiomă. Nu mai puțin însă ele deschid o portiță pe un drum nou.

Adica, e așa mare nenorocire când poliția noastră se declară incapabilă și se abține de la atribuțiunile ei obișnuite?

In materie de „ordine publică" Siguranța d-lui Romulus Voinescu a jucat un rol formidabil de prim amorez. Ea a corectat legile penale, a dat interpretări noui Constituției, a pus în scenă melodrame complotiste și a plămădit din apă și aer personagii mitice de talia contelui Fiquelmont de Belmont. Zelul siguranței a frânt oase omenești și a suprimat întregi realități sociale și politice.

Intrebați spiritul legilor și conștiința cetățenească dacă n'ar fi fost mai bine — de la război încoace — ca organele „de ordine" să se fi abținut de la groaznicul lor zel.

Și mai ales dacă poliția dispare în cazurile rare când e nevoe de dânsa, n'ar fi mai bine să-și ia un deplin și nelimitat congediu?

Pentru convingere, propunem consultarea plebiscitară a țaranilor și muncitorilor, dacă au multă dragoste de jandarmerie și siguranță.

RENOVATUS

CATE-VA NOTE

Ziarele guvernului au acuzat și acuză pe țărăniști că au vândut cadrilaterul d-lui Stamboliiski... pentru 20,000 lei.

Acest complotist de Stamboliiski are îndrăzneala acum să vie la București și să viziteze familia Brătianu.

Credeam că guvernul va ordona cel puțin expulzarea bulgarului. Când colo, îi trimite tren special și-i pregătește primire oficială.

S'a dat și guvernul cu trădătorii!

*

Mussolini a sechestrat pe omul politic și marele economist Nitti, declarându-l indezirabil.

Economistul nostru, d. A. C. Cuza se simte atins în propria-i „Poporație" la care Nitti a contribuit cu ceva.

Și când te când te gândești că durerea aceasta a d-lui Cuza e provocată de un Mussolini, adică un tovarăș întru fascism...

VIAȚA POLITICA

INTRANSIGENȚA DOCTRINARA ȘI SCHIMBAREA DE REGIM

— In jurul interviewului d lui Bajor.— Punctul de neînțelegere între țărăniști și ardeleni—O dorință a Suveranului.— Condiția schimbărei de regim.—

In interviewul acordat ieri ziarului nostru, d. Paul Bujor, fostul președinte al Senatului și distinsul fruntaș țărănist, a deschis o chestiune delicată în ce privește tratativele dintre țărăniști și partidul național.

„La începutul tratativelor —ne-a spus d. Bujor— ardelenii se arătau în dispoziții cu totul satisfăcătoare. Mi se pare, tărăgănirea se produce în urma unor indicații venite din anumite cercuri palatiste."

•

Lucrul la care fruntașul țărănist face aluzie, este punctul de vedere al partidului ardelean, privitor la modul schimbărei de regim și preluarea succesiunii actualului guvern.

Atât țărăniștii, cât și ardelenii au cerut categoric, în diverse rânduri ca să se alcătuiască un guvern neutru sau neutralizat, care să prezideze noui alegeri, cu adevărat libere. Apoi, parlamentul astfel alcătuit, ca o expresiune reală a voinței țărei, să emane un guvern parlamentar — oricare ar fi compoziția lui, dar expresie fidelă a curentelor de opinie publică.

A survenit însă un fapt care pare să fi îndemnat pe fruntașii ardeleni la unele concesiuni.

*

S'a spus din loc bine informat că Suveranul e gata la o schimbare imediată de regim, dar cu condiția să urmeze actualului guvern un cabinet definitiv care să-și creeze parlamentul.

Suveranul nu admite formula unui guvern de tranziție, cu misiunea limitată de a face alegerile. Și dacă opoziția nu primește injoncțiunele factorului suprem, atunci liberalii vor rămâne mai departe la cârmă.

Or, ardelenii găsesc absolut necesar ca guvernul să plece. Și dacă punctul democratic al unui guvern special pentru alegeri libere constitue o piedică pentru schimbarea de regim, fruntașii partidului național să primească formula Regelui.

Acesta este punctul nou și principal care a venit să împovăreze tratativele țărănisto-ardelene.

Fruntașii țărăniști nu vor să renunțe la principiul lor primordial pe care ardelnii vor să-l părăsească din tactică și oportunism.

*

E de văzut dacă intransigența țărănistă nu decurge cumva din situația în care este pus acest partid de a nu căpăta încrederea Suveranului la alcătuirea viitorului guvern — fapt care nu s'ar putea produce când țărăniștii ar fi impuși la putere prin votul alegătorilor.

In orice caz, este de subliniat că pentru câștigarea victoriilor în politică, calea oportunității este cea mai recomandabilă.

In cazul de față, formula este: ori opoziția renunță la intransigența doctrinară, ori actualul guvern rămâne mai departe stăpân pe țară.

Grevele din Arad

— REPRESIUNEA —

București.—Situația grevistă la Arad este critică.

Comandamentul militar a dat greviștilor un termen, de 48 ore pentru a se prezinta la lucru și în special a începe lucrul în atelierele c.f.r.

Altfel, greviștii vor fi arestați și trimiși în judecata Curții Marțiale.

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

Alfred Capus. — *La Paris a încetat din viață reputatul ziarist și autor dramatic Alfred Capus, membru al Academiei Franceze.*

Capus a scris comedii de salon, în felul lui Flers și Caillavet, dar de o valoare literară mult superioară. O parte din timp a lucrat în colaborare cu scriitorul Descaves. In ultima vreme s'a devotat publicisticei politice, în calitate de director politic al marelui ziar „Figaro", alături de directorul literar al lui Robert de Flers.

Capus s'a născut la Aix in 1858.

Moare în etate de 64 ani.

*

Progresele nebuniei.— *O ultimă statistică prezentată la Academia de medicină din Paris, arată că în ultimii 30 ani cazurile de nebunie au crescut cu sută la sută, în Egipt ca și în celelalte țări.*

In ce privește Egiptul, faptul se datorește intoxicărilor cu hașiș, zguduirilor morale provocate de război și mai ales progreselor infecțiunei sifilitice.

Filantropia, virtute americană

Profesorul L. Blayney, se ocupă în „North American Review", cu aportul original pe care America l-a adus în civilizația lumii. Printre altele, el caută să arate ce idealism au adus Statele-Unite în raporturile internaționale.

Tot așa cum legislația a fost alcătuită pentru întâia oară într'un mare sistem la Roma, zice profesorul Blaynay, tot așa și filantropia a devenit pentru prima dată un serviciu social universal în America, pentrucă idealul Statelor Unite, este, înainte de orice, un ideal umanitar.

Statele Unite sînt singura nație a lumii care a făcut servicii sociale cu spirit desinteresat.

Istoria poate sluji de mărturie pentru a arăta binefacerile aduse de America omenirii. E o greșală să credem că ea și-a asumat rolul acesta numai în timpul războiului mondial.

In realitate, încă dela războiul cu Spania, ea s'a arătat ca o putere binefăcătoare. Atunci Statele Unite au cheltuit pentru salvarea populațiilor din Cuba, Havana, Panama, Filipine, riscând viața cetățenilor pentru combaterea epidemiilor de ciumă.

De asemenea, Statele Unite au plătit Chinei, fără să i se fi cerut, sume considerabile drept indemnități în urma revoltei boxerilor.

La intrarea Americei în războiul european, ea n'a făcut deci decât să asculte o înclinare atotputernică pentru serviciul și binele omenirii. Această înclinare își are rădăcina în idealul de ajutor mutual, care a fost acela al pionierilor, primii strămoși așezați pe un pământ necunoscut. Astăzi acest sentiment s'a dezvoltat subt formele variate ale filantropiei.

Umanitarismul american se împacă admirabil cu spiritul alcătuirii sociale din Statele-Unite, manifestat prin o tendință constantă de cooperare la binele comun.

*

Profesorul Blayney are păreri juste și bune despre țara lui. Totuși, cetindu-i articolul ne gândim în acelaș timp și la marii filantropi miliardari, și la reclama... americană.

Dela conferința internațională a Muncii

Geneva 3 (Rador)— Delegatul guvernului român d-l Petrescu Commen a prezentat la adunarea conferinței muncii un raport relativ la chestiunea amendamentelor convențiunei. Raportul a fost adoptat în unanimitate.

CRONICA DRAMATICA

Teatrul Sidoli: *Ansamblul*: **„Scena populară din Viena"**

(Protagonist **Dr. PAUL BARATOV**)

„Străinul" de GORDIN „D-zeul răzbunării" de SCHALOM ASCH

Nerăbdarea cu care am așteptat ciclul reprezentațiilor ansamblului care-l are ca protagonist pe marele artist *Baratof*, este cu atât mai explicabilă cu cât de la oameni experți în teatru (unii chiar profesioniști de seamă) auzisem mult bine despre actorul, care în fruntea numelui poartă și un prefix academic.

Și dacă mai era vre-o rezervă, aceasta se reducea mai mult cu privire la ansamblu. De vreme ce am ajuns să ne deprindem cu nenorocitul sistem al „*star*"ilor, care de atâta vreme (ca să cităm un exemplu tipic: cazul Moissi) pare să se înrădăcineze definitiv. In dauna producțiunii artistice—fără îndoială.

Dar a fost o surpriză plăcută. Țin s'o spun de la început. O fericită notă de ansamblu s'a evidențiat odată cu primele două reprezentații, l-a dat ast-fel putința artistului —cu bogate însușiri înzestrat să producă o impresie care esă cu mult din cadrul obișnuit.

Chiar dacă—din motive pe care nici nu voim să le cunoaștem, ciclul de numai 5 reprezentații a început cu una din multele lucrări ale prolificului pastișeur, cu „Străinul" lui Iacob Gordin".

Judecat cu obiectivitate, fecundul Gordin are un mare merit. Acela de a fi fost printre primii—poate chiar întâiul care a făcut trecerea din teatrul evreesc, de la piesele biblice la teatrul modern. A luat subiecte de la toți, din toate genurile, le-a „prelucrat" creînd situații și tipuri evreești —unele până la un punct reușite și pe deasupra a impestrițat lucrările cu sclipiri din tezaurul inepuisabil al spiritului și al sarcasmului evreiesc.

Ceia ce nu împiedecă o altă constatare: *azi* acest soi de teatru nu mai poate fi gustat. Dacă modelele — originalele, sunt demodate, cu atât mai mult vor apare în toată goliciunea lor pastișările naive ale lui Gordin. De pildă—și aici revenim la subiect, „Străinul" este o pastișă după „Moartea Civilă". Dar, după cum Conrado e un rol care și azi mai tentează actorii mari, tot așa „Străinul" tentează și el. D-l Baratof îl are în repertor—alături de alte „*roluri*" din lucrările lui Gordin.

Cum „Moartea civilă" e archi-cunoscută nu vom spune nimic despre „Străinul". Atâta doar că protagonistul redându-ne cu *multă putere* tipul evadatului (care după aproape 20 de ani își regăsește familia) și prezentându-ni'l cu inima zdrobită (fizicește vorbind) ar putea—fără să comită vre-o impietate, să suprime scena morții prin otravă și s'o înlocuiască cu un acces de inimă— rezultat logic al zguduirilor profunde suferite de un cardiac. Ar fi poate mai puțină zvârcolire (pentru galerie), dar ar compensa-o momentul dramatic intens—moartea subită. Le spunem acestea *numai* fiindcă rolul e jucat de un artist de valoare excepțională— de D-l Baratof.

Ca să trecem acum la adevărata lucrare, în care protagonistul și-a putut evidenția impresionantele sale însușiri, la puternica dramă a lui Schalom Asch: „*D-zeul răzbunării*".

Schalom Asch face parte din puținii scriitori evrei care scriind în jiddisch au pătruns și în limbile europene. (pe lângă traducerile în rusește) Reinhard nu s'a sfiit sa'i monteze lucrările dramatice, între care „*Gott der Rache*" ocupă locul de frunte. De mare valoare atât din punct de vedere technic, cât și literar. Profunda milă de oameni care respiră din toată lucrarea, denotă că Asch este un demn discipol al marilor săi dascăli—autorii ruși.

Tema tratată de autor deși nu e nouă (*Shaw: Meseria D-nei Warren*) etc. dar este totuși cu măestrie susținută. Lucrarea e plină de momente înalt dramatice. Ideia se poate rezuma: dorința sălbatecă a părintelui de-a'și păstra neîntinată singura lui copilă. Indiferent dacă acest tată este proxenent de zeci de ani și nevasta lui care e „madama" bordelului, este și ea o fostă prostituată. Sau poate—tocmai pentru aceasta.

Și pentru a'și ilustra și mai puternic ideia obsedantă—puritatea copilei sale, eroul: *Iankel Șepșovici* nu se dă în lături de la nimic. In primul rând vrea să'și asigure sprijinul dumnezeirei. Comandă o

(Continuarea în pagina II-a)

MOLDOVA MARE

Societate anonimă Română de automobile -- Centrala 11 Str. Alexandri 11 Iaşi (In faţa primăriei)

Reprezintanţii autorizaţi ai uzinelor FORD, FORDSON, U. S. *etc. etc. Automobile, Tractoare agricole, CAUCIUCURI, piese de schimb, accesorii. STOC COMPLECT de toate articolele atingătoare de ramura automobilă agricolă şi technică cu preţuri sub orice concurenţă*

CINEMA MODERN

Sâmbătă 4 Noembrie 1922
Eminenta tragedie mondială

ISGONITA

Grandioasa montare in 8 acte cu mondiala tragediană

POLA NEGRI

Puternică tragedie din viaţa reală a femeilor cinstite. Adaos la program superba comedie in 2 acte **ZIGOTO răpitor de femei**

Este incontestabil cel mai delicios spectacol

CINEMA ELISABETA

Azi Sâmbătă 4 şi Duminică 5 Noemb. la ambele matineuri la 3 şi 5 jum. şi seara la ora 9 jum.— O MARE INOVAŢIE 2 FILME ODATĂ 14 mari acte

LE ROI MENDIANT (Prinţul Cerşetor)

Superbă inscenare după romanul strălucit al marelui scriitor MARK TWAIN. Montată de celebrul scenarist ABEL GANCE. Se reprezintă OPERA COMPLECTA. Pe lângă acest grandios film mai rulează cel mai nou film de până astăzi în fruntea căruia răsună numele celei mai mari vedete a ecranului frumoasa şi eleganta

Makowska apare in cea mai putern'că creaţie Femeia şi Apaşul

superbă dramă sentimentală din viaţa reală a demimondenelor Parisului.

Preţurile obişnuite 12 lei rezervat

Aprobate de Consiliul Sanitar superior şi premiate

Ascultaţi copiii ce spune la gazetă de minunata preparaţie „Unt de Peşte Iodoferat Werner".

CURA cea mai raţională de unt de peşte

pentru copii şi adulţi e numai aceea cu

Unt de peşte Iodoferat WERNER

Tonic, depurativ, nutritiv, recomandat contra anemiei, scrofulozei, reumatism, etc.

Unt de peşte Iodoferat cu fosfor WERNER

special contra răchitismului, limfatismului şi reconfortant pentru copii şi adulţi slăbiţi de munca intelectuală

Unt de peşte Iodoferat cu mercur WERNER

Tonic depurativ şi curativ pentru reconvalescenţi sif litici
Depozit principal Farmacia CONST. I. WERNER, Iaşi

LEI 70

Marele Atelier **Photo „REMBRANDT"**
Str. Lăpuşneanu No. 6
Primind un mare transport de materiale

A redus preţurile

executând

12 Fotografii (cărţi poştale)

în culoarea sepia (maro)

cu lei 70

dând şi un TABLOU GRATIS

Firme

cu preţuri pe jumătate pentru comercianţi, meseriaşi-profesionişti, bănci, birouri & autorităţi comandaţi la

I. MAX
Str. C. Negri 58

DOCTORUL
JACQUES GOLDNER
ŞEF DE LUCRĂRI
la Facultatea de Medicină din Iaşi
∴ BOLI DE COPII ∴
Cons. 2-4
STR. MARZESCU 17, ETAJ

„OPINIA" in ţară

BOTOŞANI

Aseară cu trenul de 6 p. m. a sosit în oraşul nostru directorul general al P. T. T. din Bucureşti d-l Inginer inspector Ocrohes, în tot cursul zilei de azi a inspectat oficiul poştal cu amănunţime şi a rămas încântat de modul de conducere şi de displină a întregului personal superior şi inferior. A adus elogioase mulţumiri D-lui inspector regional Gh. Simionescu, şi d-lui Theodor Şahan dirigintele of.

Visitând Biblioteca înfiinţată de oficiu, a rămas impresionat cum este aranjată şi condusă.

A promis tot concursul pentru înfiinţarea unei cantine a oficiului. A părăsit oraşul condus la gară de personalul superior al oficiului.

Louis Adler.

VASLUI

Agresiune.—**Cărăuşul Gh Bondrilă din strada Paun, luându-se la ceartă cu cumnatul său V. Spiridon pentru faptul că acesta îi datora 20 lei, la un moment de furie, Bondrilă înfipse o furcă de fier în abdomenul cumnatului său.**

Rănitul a fost pansat la Dispensarul Serv. Sanitar, iar agresorul dat în judecată.

Boicotarea trupelor de teatru românesc.— **Populaţia evreiască din localitate a luat hotărârea ca să nu mai ia bilete pentru reprezentaţiile ce le dău trupele române care trec în turneu prin localitate, până ce nu se va da satisfacţie cerută privitor la incidentul cu d-ra Burgher de la Teatrul Naţional din Iaşi.**

Boicotul acesta constitue o grea lovitură pentru trupele de teatru care sunt în turneu întrucât majoritatea locurilor bune erau reţinute mai înainte de către evrei.

Diverse.— **In ziua de 21 Noembrie c. fiind patronul gimnasiului „Mihail Kogălniceanu", va avea loc, cu această ocazie, o producţie şcolară în amfiteatrul gimnaziului.**

Conferinţele: „România mare preistorică" ale d-lui G. M. Ionescu sub director în Ministerul Instrucţiunei Publice, care necesitau explicaţii prin proecţii luminoase, s'au amânat din cauza lipsei de curent electric, pentru zilele de 10 şi 11 Noembrie c.

Aurică

ECOURI

— Propritarul Croitoriei şi Postăvăriei A. I. Rosenblum Iaşi Str. Ştefan cel Mare No. 23 întorcându-se din străinătate anunţă onor. clientela că a adus un mare asortiment de stofe fine englezeşti pentru comenzi de Paltoane şi Costume.

Pentru D-nii funcţionari şi studenţi furnisează Paltoane pentru sezonul de iarnă, 1922 dupe măsură din stofă fină englezească nevopsită de la Lei 2100. Se vinde stofe şi cu Metrul.

— Deliciosul oţet de vin natural, se află de vânzare numai cu lei 6 litrul, la „Concurenţa" magazin de coloniale Solomon Blumer str. I, C. Brătianu.

Prin serviciul Telefonic
ULTIMA ORA

REGELE RÂSULUI

MAX LINDER

SUVERANUL COMEDIEI

Soseşte peste câteva zile la TEATRUL ELISABETA

DOCTORUL
H. Wechsler
Boli interne, venerice, sifilis
Cons. 8—10 a. m. şi 1—4
— Str. Armeană 4 —

De vânzare

La Tribunalul notariat Iaşi are loc 9 Noembrie supralicitarea imobilului din Iaşi strada I. C. Brătianu No. 78, adjudecat cu 62.000 lei.

INFORMAŢIUNI

x **Regina şi ziariştii ieşeni**—La telegrama Sindicatului ziariştilor din Iaşi, prin care s'au transmis felicitări Suveranilor cu ocazia încoronărei d. Rudolf Suţu, preşedintele Sindicatului, a primit următorul răspuns telegrafic al M. S. Reginei:

„Din toată inima mulţumesc d-stră şi ziariştilor din Iaşi.

„Iaşul, a cărui amintiri mi-au rămas atât de scumpe, pe care nădăjduesc să-l revăd în curând şi să aflu pe toţi sănătoşi şi fericiţi."

ss. Maria

❑ *Teatrul Naţional.*— **Ordinea spectacolelor societăţei Dramatice Iaşi, Sâmbătă 4 Noembrie „Hamlet", Duminică 5 Noembrie matineu „Răzvan şi Vidra", seara „Ciuta". spectacolul se va începe cu „Ariciul şi Sobolul" piesă într'un act de V. Eftimiu.**

Compania Mărioara Voiculescu prima reprezentaţie va avea loc Mercuri 8 Noembrie seara cu piesa Nora de Ibsen iar Sâmbătă 11 Noemvrie a doua şi ultima reprezentaţie Hotel de Bernstein. Biletele la Braşcu.

❑ **D-l Gabriel Pârvu, directorul Mitropoliei, este suferind. Ii dorim o grabnică însănătoşire.**

❑ **A fost înaintat parchetului individul Gh. Pamfil din comuna Ciurea. care în ziua de 31 Octombrie a ucis din răzbunare pe locuitorul Petrache Dodi.**

❑ **Mai mulţi locuitori de pe strada Costachi Negri ne roagă să atragem atenţia celor în drept că pe strada lor între str. Cismăriei şi str. Elena Doamna, nu se ridică gunoaiele depositate în faţa caselor şi nu se curăţă noroiul care opreşte aproape complect circulaţia pe această stradă stradă.**

❑ **Mâine seara se închide expoziţia pictorului Briese.**

❑ **Duminică 5 Noembrie a. c. are loc la Ateneul Popular din Tataraşi a 52-a şezătoare literară şi artistică în onoarea Maestrului Antonin Ciolan.**

Vor fi recitări, cor, concerte (vioară, violoncel şi piano) şi o conferinţă ţinută de d. Prof. universitar Minea despre „Iaşul de altă dată".

❑ *Tâlhărie în miezul zilei.*— **Eri pe la orele 11 jumătate a. m. două femei au năvălit în locuinţa femeei Olga Enăchescu şi tăbărând asupra ei, au maltratat-o îngrozitor.**

Femeia, cu dinţii scoşi şi coastele rupte a căzut în nesimţire.

Necunoscutele au jefuit-o şi au dispărut.

Organele poliţieneşti cercetează.

Noua împărţire a ţărei în regionale sanitare

După cum se ştie, printr'o nouă lege, ţara a fost împărţită în 11 regiuni sanitare.

In Iaşi are reşedinţa regiunea a VII-a, care cuprinde judeţele: Iaşi, Soroca, Bălţi, Vaslui şi Botoşani.

Diviziunile sanitare sub denumirea de inspectorate regionale sanitare şi de ocrotiri sociale, inspectorate civilo-militare, de igienă, secretariate generale, sunt şi rămân desfiinţate.

Direcţiunile de regiuni sanitare vor avea echipe volante de desinfecţiuni pentru combaterea epidemiilor, laboratorii de igienă cu secţiuni de bacteriologie şi chimie, depozite de medicamente şi de economat echipe, dispensarii şi ambulatorii pentru combaterea boalelor sociale, precum şi orice alte servicii sanitare ar fi necesare pentru bunul mers al serviciului.

Directorii de regiuni sanitare vor face parte de drept din comitetele de asistenţă ale Oficiului naţional I. O. V şi ale societăţilor delegate cu ocrotirea invalizilor, văduvelor şi orfanilor de războiu, exercitând o acţiune permanentă de supraveghere asupra serviciilor şi aşezămintelor cu caracter sanitar depinzând de acest oficiu sau de aceste societăţi delegate.

Expunerea de motive a legii arată că prin descentralizarea uniformă în administraţia sanitară, spitalele vor putea fi aprovizionate la timp cu cele necesare, iar salariile funcţionarilor vor putea fi ordonanţate fără întârziere.

Stabilirea legăturilor de conducere şi de directive tehnice şi administrative între regiuni şi direcţia generală a serviciului sanitar va avea drept rezultat împărţirea echitabilă a forţelor de muncă şi refacerea instituţiunilor existente.

❑ Carnavalul din acest an îl începe de astă dată societatea „Cultura" din Iaşi.

Desigur că va fi una din cele mai grandioase serbări ce s'au dat în oraşul nostru.

Serbarea va avea loc în zilele de 9 şi 10 Decembrie.

Biletele au şi fost puse în vânzare.

x In astă seară are loc în sala Gesang Verein (str. Arcu) o serată dansantă organizată de un comitet de amatori.

Invitaţii sunt rugaţi să participe.

✱ Mişcarea populaţiei ieşene pe luna Octombrie este următoarea:

Morţi 154, Născuţi 215, Căsătorii 115, Divorţuri 11.

Faţă cu situaţia din aceiaşi lună în anii trecuţi, se constată scăderea importantă atât a mortalităţei cât şi a natalităţei. In schimb căsătoriile şi divorţurile au sporit.

Tora sfântă şi aduce pergamentul manuscris în odaia fecioarei. Preface astfel colţul acesta al casei în templu, în lăcaş stăpânit de curăţenia dumnezeiască, în care nimic să nu pătrundă din murdăria din etajul de jos, de acolo de unde îi vine toată averea. Jos e „afacerea", sus e familia.....Sărmanul nu ştie, nici nu bănueşte măcar, că odorul lui e demult captivat de către una din „pensionarele" sale, femeie prostituată cu inclinaţii lesbice şi care'i momeşte fata, ca s'o exploateze în altă parte.

Momentele: când caută fata prin toată casa şi n'o găseşte (Shylok) când imploră sfânta Thora—făcătoare de minuni şi când constatând neputinţa ei—sau impasibilitatea ei la rugăminţile sale sfâşietoare se leapădă de dânsa şi o restitue lui rab Eli, toate sunt de un dramatism zguduitor, culminând în gestul mare al aruncării fetei—al idolului său, în catul de jos—în mijlocul prostituatelor.

Pe acest Iankel Şepşovici l'a jucat, nu, *l'a incarnat* artistul Baratof. Nu prin gesturi groaznice, nu prin urlete înfiorătoare, ci mai mult prin comunicarea sfâşietoarei lupte care'i mistue sufletul. Tocmai aceste momente, când zdrobit, în genunchi, cu glasul întretăiat de suspine imploră Thora în fraze scurte, în cuvinte repetate—sau când vrea să afle cu orice chip dacă fata—reîntoarsă în casă e încă fecioară, neîntinată, acestea le-a plasticizat artistul Baratoff cu atâta putere, ne a răscolit sufletul atât de adânc că nu ne sfiim să-i punem numele alături de marii de puternicii zguduitori ai sufletului omenesc.

Groaza pe care-o arată privirea rătăcită a tatălui disperat căutându'şi copila, bucuria care'i se vedea sculptată pe faţă când o vede regăsită şi apoi apatia totală—dispariţia ori-cării mişcări din aceiaşi faţă, acum devenită cu totul impasibilă, toate aceste părţi constitue un tot, care nu se poate uita multă vreme.

Şi de aceia pe lângă senzaţia artistică, ni s'a strâns inima de durere auzind *pronunţarea* marelui artist. Imperfecţia exprimării cuvântului iddisch este o pagină dureroasă, de către mulţi necunoscută, din tragedia uriaşă de peste Nistru. Nenumăraţi actori—din cei mai de vază sunt pieritori de foame.

Căci zeci de ani au învăţat şi jucat rolurile în ruseşte şi acuma, pentru a'şi putea agonisi existenţa sunt siliţi să înceapă a învăţa pronunţarea iddisch. Cât tragism şi câtă jale!...

Spaţiul nu'mi îngăduie să insist mai mult asupra valoroaselor elemente care au secundat pe protagonist. In special Sofar-ul, nevasta, misitul (un fel de Zeilig Şor), *toţi* au fost neobişnuit de adaptaţi marelui lor coleg. Nădăjduesc să mă mai ocup de ei, cu prilejul celorlalte spectacole.

Imensul, dar la început tot pe atât de nedisciplinatul public a salutat cu ovaţii pe marele artist şi pe merituoşii săi camarazi.

Wratislavius

SPECTACOLE

— Teatrul Cinema SIDOLI.— cu începere de azi şi în zilele următoare, opera complectă *Romanul unei femei*, mare dramă sentimentală in 6 mari acte după romanul lui Marcel Prevost. In rolul principal frumoasă artistă Pina Menichelli.

Cinema ELISABETA.— Astăzi Sâmbătă şi mâine Duminică se reprezintă Program ultra-excepţional 2 filme de odată 14 mari acte.

1) LEROI MENDIANT Prinţul Cerşetor, grandioasă dramă din viaţa reală a înaltei nobilimi după celebra scriere lui Mark Twain montată de cel mai mare scenăriste Abel Gance.

Pe lângă acest film mai rulează unul din cele mai noi filme jucate cu celebra şi frumoasa vedetă a ecranelor mondiale, Helène Makowska apare în FEMEIA şi APAŞUL.

ULTIME INFORMAȚIUNI

x Comisiunea numită de Ministerul Artelor pentru aplanarea conflictelor de la Teatrul național și-a început astăzi lucrările în localul teatrului.

Suntem informați că dorința expresă a d-lui ministru Banu este de a se ajunge numai decât la o înțelegere satisfăcătoare pentru părțile în litigiu.

x **Piața Valutară.** — *Aseară la închiderea Bursei Capitalei francul francez a suferit o mare scădere. Cu toate acestea, au scăzut și leul și marca.*

Devizele au notat:

Francul francez 11,30; lira engleză 731; lira italiană 6,95; coroana cehoslovacă 5 10; dolarul 163,50; coroana austriacă 0,20 și jum. marca germană bani 2,50.

x Cu referire la o informație din numărul nostru de ieri, d. Th. Bădăreu, directorul Liceului Internat, ne răspunde că la acea școală nu se practică de către nimeni antisemitismul și că cele publicate de noi sunt cu desăvârșire eronate.

Luăm act cu plăcere de această lămurire a d-lui Bădăreu.

Dealtfel noi n'am urmărit decât asigurarea raporturilor de armonie și civilisație în școli; Și numai cu acest gând bun am dat curs unei plângeri făcute unui colaborator — informativ al nostru.

In numărul de ieri am și făcut apel la d. Bădăreu, rugându-l să cerceteze în școală provinienta acelor plângeri. Căci am avut și păstrăm toată stima și încrederea în persoana directorului Liceului Internat.

x Cauzele agitației morarilor sunt: neplata primelor pentru grâu și interzicerea de a scoate făina din oraș.

Ei cer să li se dea permisiunea de a scoate făină din oraș pentru nevoile comerțului garantând însă aprovizionarea îndestulătoare a comunei cu făină.

Memoriul cuprinzând revendicările morarilor, s'a fost înaintat comunei.

D. Bruno Finghérut și-a susținut ieri teza de doctorat tratând despre „Protsinoterapie".

Candidatul a fost viu felicitat de comisie, fiind proclamat doctor în Medicină și Chirurgie.

x **Plata impozitelor.**— Se aduce la cunoștință d-lor comercianți și meseriași că plata impozitului pe lux și cifra afacerilor cu începere de la 5 Noembrie, se va face în modul următor:

Zilele 5-9 inclusiv literile A. B. C., zilele 10-14 D. E. F. G., zilelele 15 19 H. I. J. K. L. M., zilele 20 25 N. O. P. Q. S., zilele 26-28 S. T. U. V. W. X. Y. Z., zilele 29-31 societățile.

Contribuabili cere nu se vor prezenta în zilele fixate la Percepțiile respective pentru vărsarea impozitelor, vor fi amendați conform legei.

Tot casa din str. Râpei.— **In urma descoperirei făcute de poliție a clubului comunist din str. Râpei, a cărei proprietar este anarhistul Max Goldștein, autoritățile au ocupat această casă ajutorului comandant de sergenți Leonte.**

Casa a fost apoi închiriată cu 80 lei lunar unui plutonier care ocupă numai două din cele 4 camere ale imobilului.

S'a atras atențiunea plutonierului să vegheze ca să nu se introducă nimeni în imobil.

Ori ieri noaptea, plutonierul găsi un musafir care se pregătea de culcare în una din camerile goale.

Vesti poliția care recunoscu pe Bernard Goldștein, fratele anarhistului.

Bernard Goldștein afirma că e proprietarul legiuit al casei cu pricina, având acte de proprietate în regulă autentificate de Trib. Ilfov.

Dus la parchet, se constată că actul de vânzare a fost făcut de o persoană interpusă, pe care autoritățile o urmăresc.

Bernard Goldștein refusând să dea lămuririle cerute, a fost reținut la Poliție pentru a se face cercetări le. Rep.

x Albumul istoric care va fi oferit de comună în dar Suveranului, a fost adus azi în localitate.

El va fi expus într'o vitrină a unui magazin de pe strada Lăpușneanu.

Afacerea Brauner.— Eri tribunalul S. III a, compus din d-nii Trandafirescu și Lupu, a reconfirmat mandatul de arestare a lui Bernhard Brauner, casierul general al Băncei Moldova.

Pentru motivele în virtutea cărora d. prim-procuror Coroi a cerut reconfirmarea mandatului, este și acela nou că o doamnă Ramadan s'a plâns contra lui Brauner de a-i fi eliberat în 1918 o chitanță de 7000 lei pentru o sumă de 27 mii lei pe care ar fi depus-o la zisa Bancă. Deci, necesitatea instrucției cere... etc.

*

Foarte ciudat lucru este și plângerea aceasta a d-nei Ramadan! Lucrul este mai ales ciudat pentru acei care cunosc cât de cât ruajul la bănci.

Un deponent se duce la lichidatură unde face declarație de vărsământ și capătă o fișă. Apoi se duce la casier unde dă banii și i se vizează fișa. De acolo trece la comptabilitate unde i se oprește fișa și i se eliberează o chitanță care primește semnătura direcției.

Prin urmare, în speță, nu Brauner a eliberat chitanță d-nei Ramadan. Și apoi toată operația depunerei a ținut o durată de timp, așa că deponenta—care probabil știe carte—ar fi văzut că se fac scriptele pe suma de 7000 lei.

D-na Romadan a depus însă 27,000 lei și n'a observat pierderea unei sume de 20,000 lei care în 1918 însemna o valoare importantă. Ba ceva mai mult. I-au trebuit deponentei patru ani încheiați ca să observe că a fost frustrată cu 20,000 lei. Și de atunci până acum d-na Ramadan a mai depus bani și a mai făcut operații cu Banca Moldova....

Intr'adevăr, e foarte ciudat acest cap de acuzare ridicat împotriva lui Brauner!

x In urma unui control la brutării, s'a confiscat la brutăria Haimsohn, din str. Cuza, 125 pâini pentru lipsă la cântar.

Tot din aceiaș cauză, numitul brutar a fost obligat să vândă restul pâinilor cu 3 lei kilogramul.

Deasemenea la brutăria Stancu și Marcu Leiba din str. Eternității s'au confiscat 60 pâini.

x JUDICIARE.— Trib. S. I-a a condamnat pe femeia Maria Termiceru la 100 lei amendă pentru lovire.

— I. Ungureanu dat în judecată pentru abuz de încredere a fost achitat.

— D. Popovici din Tg. Frumos a fost condamnat la 500 lei amendă pentru ultraj.

— Leon Șmilovici comerciant, a fost condamnat la 200 lei amendă pentru neafișarea listei de prețuri.

— Pentru aceiași cauză condamnă pe Ida Herșcovici la 100 lei amendă.

— Gh. Adamache, muzicant, a fost condamnat la o zi închisoare polițienească pentru lovire.

Instințare

Subsemnatul P. Dumitrescu Comerciant din Dorohoi, în baza hotărârei Tribunalului local prin sentința No. 118 din 15 Sept. 1922 s'a declarat desfăcută căsătoria mea cu fosta mea soție Ana P. Dumitrescu Aduc la cunoștință: rudelor, amicilor, prietinilor, cât și întregului public că cu începerea dela 20 Septembrie a. c. d-na Ana P. Dumitrescu se va numi în viitor cu numele ei de naștere Ana Braunștein zis Dărăbăneanu, și tot odată interzic cu desăvârșire d-nei de a se folosi sau a permite cuiva să utilizeze numele meu.

1922 Oct. 30 Dorohoi

P. DUMITRESCU

CONVOCARE

Societatea SOLIDARITATEA a croitorilor din Iași convocă pe toți brașlașii croitori de a lua parte la

Adunarea Generală

care va avea loc

Duminică 5 Noemb,

orele 10 a. m. în localul corporației din strada Alexandri pentru a protesta contra nemulțumirilor provocate din partea Comitetului corporației.

COMITETUL

Serviciul Telegrafic și Telefonic

al ziarului „OPINIA

Chestiunea naționalizării subsolului

— Principiul definitiv câștigat. — Divergință între d nii Vintilă Brătianu și Al. Constantinescu.—

BUCUREȘTI.— Comisiunea parlamentară Constituțională a ajuns la un punct principal în chestia petrolului.

Principiul naționalizării subsolului este definitiv câștigat.

Astăzi dimineață s'au întrunit d-nii Vintilă Bratianu, Al Constantinescu și Mrazec pentru a redacta o formulă a chestiunei care se va lua în discuția ședinței de după amiază a comisiunei Constituționale.

* * *

Există divergință de păreri între d nii Vintilă Bratianu și Al. Constantinescu, mai ales în ce privește drepturile câștigate și exploatările în curs.

D Vintilă Bratianu cere rambursarea celor cărora li se va lua subsolul, pe când d.Constantinescu cere despăgubiri și daune, considerând că se face o nouă expropriere atingand și drepturile câștigate.

Este însă sigur că guvernul se va opri la formula respectarei drepturilor câștigate până la epuizarea concesiunelor în ființă.

Răspunderile în Grecia

Acțiunea monarhiștilor.— Achitarea generalului Dusmanis

Capete de acuzare contra ex-regelui Constantin

Atena 3.— (*Rador*) *Generalul Metaxas, șeful monarhiștilor din Grecia a adresat o proclamațiune către popor, in care arată dezastrul in care ar fi târâtă Grecia in caz când ar reuși republicanii in alegerile viitoare.*

Proclamația lui Metaxas termină făcând apel la patriotismul cetățenilor greci, pentru salvarea Patriei.

Republicanii incercând să rupă depe ziduri proclamația au fost maltratați de mulțime. Incăerări s'au produs pe străzi, sunt mulți răniți.

*

Atena 3. (Rador). Fostul șef al statului major, generalul Dusmanis, învinuit că a pricinuit dezastrul armatei grecești din Asia Mică a fost achitat de tribunalul militar.

Fostul rege Constantin care după cum reese din depozițiile martorilor, poartă o parte din vina catastrofei, va fi judecat și eventual pedepsit în contumacie.

*

Bucuresti. — Din Atena se anunță că darea în judecată a fostului rege Constantin se bazează următoarele capete de acuzare:

Și-a asumat comandamentul efectiv al operațiunelor din Asia Mică și e răspunzător de dezastru.

Cu toate că regele a știut că prin abdicarea sa va aduce servicii națiunei, totuși a întârziat abdicarea.

Și a părăsit postul în fața inamicului.

Demiterea Sultanului Turc

— Autoritatea guvernului Kemalist asupra țărei intregi. —

București.—Agenția Havas transmite știrea că Adunarea Națională din Angora a suprimat instituția Sublimei Porți și a preluat guvernarea legitimă a țărei întregi.

In urma discursului lui Kemal Pașa, in ședința din 3 Noembrie, Adunarea Națională a votat denumirea de „Califat" pentru Turcia care incetează a mai fi imperiu.

Conferința Orientală tot se amînă

București.— O telegramă din Lonnra exprimă credința că conferința orientală de la Lausanne va fi amânată.

Situația politică se prezintă așa fel incât nu se știe dacă, in urma alegerilor, Bonar Law se va menține la putere. De aceia, Anglia ar dori o amânare a conferiței.

Rezultatul alegerilor comunale din Anglia

Londra 3 (Rador).— Rezultatul alegerilor comunale din Anglia și Wales, cunoscute până în momentul de față, arată că muncitorii au suferit o grea înfrângere; pretutindeni au reușit candidații partipului conservator mai cu seamă în centrele industriale, care au avut o atitudine hotărâtă în contra candidaților partidului muncitoresc. In două circumscripții electorale din Londra muncitorii au pierdut toate locurile, în total 54.

Tratativele țărănisto-ardelene

Bucuresti.—D. Volcu Nițescu, în numele partidului național, a înmânat d-lui Mihalache contra-propunerile în chestia colaborărei celor două partide.

D. Mihalache va da astăzi răspunsul d-lui Nițescu.

Comitetul executiv al partidului țărănist se vor întruni săptămâna viitoare când va lua o hotărâre definitivă.

Prognosticurile rămân sumbre.

Cazul de la liceul din Huși

Ancheta ministerului de instrucție

Huși.— Pentru anchetarea cazului de antisemitism de la liceul Coza Vodă din Huși, a sosit în localitate d. Georgescu inspector general al învățământului secundar care a audiat un mare număr de părinți precum și părțile interesate.

Odată cu d. inspector general, a sosit și d. Ad. Magder, secretarul general al U. E. P. care a luat parte la anchetă din partea evreilor.

Au fost aduse la cunoștința d-lui inspector cele petrecute la Huși.

Rezultatul anchetei se va cunoaște mai târziu.

*

Importantele declarații ale d-lui N. N. Tiron prefect

Cu ocazia aflării în Huși a reprezentantului autorizat al organizației U. E. P. aceasta a avut o convorbire cu d. N. N. Tiron, prefectul județului, privitor la tulburările antisemite petrecute de la o vreme încoace în Huși.

D. Tiron s'a exprimat în termeni foarte concludenți *contra acestor tulburări* cari nu sunt folositoare neamului românesc și cari trebuesc combătute de toți românii luminați.

Leontiu

Un atentat

în contra ministrului ceh al apărărei. —

București. — Din Praga se anunță că un atentat a fost săvârșit în contra ministru lui cehoslovac al apărărei naționale. In următoarele împrejurări:

Ministrul se afla, cu șeful statului major, în inspecție la Kosice. La un moment dat, niște indivizi au descărcat mai multe focuri de armă asupra automobilului ministerial.

Atentatorii sunt irredentiști unguri.

Alte amănunte lipsesc.

Situația în Italia se clarifică

— Noul guvern urmărește o politică de consolidare—

București. — Ieri s'a întrunit la Roma consiliul de miniștri care a ținut 3 ore.

Mussolini a făcut un referat asupra situației.

Guvernul vrea să ducă în interior o politică de armonie națională.

In chestia externă, s'a luat contact cu străinătatea și s'au risipit îndoielile care existau

*

Roma 3. (Rador) Consiliul de miniștri italian a dat depline puteri primului ministru Mussolini, relativ la conferințe ce vor avea loc la Lausanne și la Bruxelles. Consiliul de miniștri a aprobat în una imitate răspunsul ce l-a dat dl. Mussolini la cererea contelui Sforza de-a fi pus în disponibilitate. Cabinetul italian a mai aprobat punctu de vedere al primului ministru, relativ la întreprinderile de stat cari lucrează cu deficite. Mussolini este de părere că aceste întreprinderi trebue să fie concesionate particularilor.

*

Roma 3. (Rador) — Viața politică în Italia își reia cursul normal. Plecarea trupelor fasciste din Roma s'a efectuat în cea mai bună ordine. Mussolini are deplină încredere în viitor și va lua măsuri energice pentru ameliorarea situației din Italia.

Salandra și Giolitti au declarat că sunt dispuși să susțină guvernul Mussolini.

LA FRIZERIA

„HAMBURGER"

Se închiriază COSTUME DE CARNAVAL, DEGHIZAMENTE și FRIZURA DE TEATRU

Se află la dispoziția publicului amator o garderobă renovată cu costume noi și de tot felul.

Variația *calităților* și a *genurilor* poate satisface gusturile cele mai alese.

Se găsesc costume de la cele mai serioase până la cele mai hazlii.

Specialist în deghizări.

Se primesc angajamente și în provincie pentru TEATRE, REVISTE, BALURI MASCATE.

Cumpără costume de ocazie

Cooperativa de Manufactură

FRAȚIA MOLDOVEI - UNITE

din Iași strada Cuza Vodă 67

Face cunoscut D-lor membrii că:

DUMINICA 5 Noembrie 1922

— ora 3 p. m. —

are loc a II-a Adunare Generală Extraordinară în localul Camerei de Comerț și Industrie. Când se va ține cu orice număr de membri vor fi prezenți,

Mircea G. Serion

DOCTOR IN DREPT

fost Procuror

:: AVOCAT ::

Sf. Sava 14, Iași

Făină de scrobeală și Dextrină

garantat pură, din cartofi, livrează cu cele mai avantajioase prețuri și în orice cantitate:

Fabrica de scrobeală de cartofi și de Dextrină

AMYLON Societate anonimă pentru industrializarea cartofilor SIBIU

Reprezentant general pentru vechiul regat: **MAURICE SIMON**

BUCUREȘTI STRADA CAROL No. 18

TEATRUL SIDOLI Turneul Triumfător al celebrului Tragedian

Dr. PAUL BARATOFF

Cu Trupa Israelită de artă „Freie Ji dische Volksbiime"—Vien. Sub Direcțiunea valorosului artist I. GOLDENBERG fiul resfățat al evreilor leșeni. Director artistic I. DEUTCH.

Sâmbătă 4 Noemb. ora 3 jum. Matineu DER FREMDER

piesă in 4 acte de I. GORDIN

Sâmbătă seara ora 9 EIKELE MAZEC piesă 4 acte de Ben Șumer

Evrei leșeni au suprema datorie de a nu lipsi de la aceste grandioase reprezentațiuni al celei mai mari trupe Israelită din lume, care este fala scenei Teatrului Israelit și mândria poporului Evreu.

H. BRAUNSTEIN, Impresar Teatral

BLANURI

Vulpi albe de Alasca, Croise și Silberfuchs, Biber și Biberette Lutru, Potits-gris, Scongs veritabil și opezonscongs ,Nutria, Tibet Katzen. Vulpine, Tibet-Mongolia, albe și gri, Patagonia, Top, etc. etc.

Atelierul Special de blănărie atașat la acest magazin primește comensi pentru confecțiuni și reparațiuni montează gulere și manchette și dosuri de blană, jachete de astrachan, vulpi etole pelerine, după ultimele jurnale de blănuri ce stau la dispoziție.

Depozit permanent de **blănuri Confecționate,** (Gulere, Etole, Manșoane, eearfe, etc).

Sosindu-ne un transport de **PALARII BARBATEȘTI,** forme și culori moderne, cumpărate intr'o epocă avantajoasă de valută, le desfacem foarte eftin.

A la Bonheur
Magazin și Atelier de Blănărie
Iași, Unirei 4 lângă
Cinema Sidoli

Onorata clientelă
a
vechiului magazin **La DOCAN**
Str. I. C. Brătianu No. 141 vis-a-vis de Sf. Spiridon

este înștiințată pe această cale, că pentru sezonul de toamnă, a sosit un asortiment complect in articolele următoare:

Pentru raionul de galanterie

Mănuși, ciorapi, gulere, cravate, manșete, jartiere, bretele, flanele, culoți, jambiere, eșarfe, etc., etc.

Pentru raionul de manufactură

Velours în toate culorile, Stofe, Haine bărbătești, gabardinuri pentru dame, șevioturi, pirineuri. barcheturi, șifoane, zefiruri, satinuri, picheturi, gradel, indianuri, catifele în toate colorile, etc.

Defid orice concurență
Vizitați magazinul pentru a vă convinge
Proprietar
Iosef Abzug

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embericos & Co.
București, — Str. Paris No. 1
Linie regulată și rapidă bilunară

Constanța direct **New-York**

Cele mai mari transatlantice confortabile lux din Constanța

Transatlanticele de lux

Themistocles

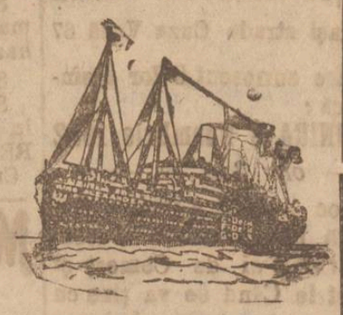

Sosește in portul Constanța la 1 Noembrie si pleacă la 2 Noembrie direct la New-York. După plecarea acestui vapor urmează transatlicele:

Constantinopole, Megalli, Hellas, King Alexandor

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul inscrieri și rezervări de cabine pentru pasageri, precum și mărfuri pentru New-York cu escale la Cospoli, și Pireu,

Pentru orice informațiuni detailate și formalități de indeplinit pentru inscrierea și primirea singurei vize americane, vă rugăm a vă adresa cu toată increderea unui serviciu conștiincios la adresa biroului nostru central.

M. Embiricos & Co.

București Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89
Sucursale: Constanța—Str Lascăr Catargiu 28 Galați str Speranței 28, Brăila Str. Belvedere 1

MARGOT
CREMA
LAPTE DE CRIN
SOPON, PUDRA
POMADA, EAU DE CUININE
EAU DE COLOGNE. DEPH. ATOR
PARFUM
DEPOZIT GEN. FARM. Dr KONYA IASI
DE VÂNZARE LA TOATE FARMACIILE ȘI DROGUERIILE

∴ AU SOSIT ∴

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazinul din strada Ștefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAȘILOR

OST-AUTO

RUDOLF MILLER
Turnătorie și Fabrică de mașini
CERNAUȚI, Strada Gării 4

Livrează prompt din depozit:

Motor de Benzină, stabil, 14 P. S.
Locomobilă 8 PS., Hoffher-Schrantz.
Pressă de săpun.
Pressă de uleiu.
Pietre franceze pentru mori.
Mașini de tăiat și despicat lemne.

REPREZENTANT GENERAL PENTRU ROMANIA
al Firmei Struach și Schmiedt, Neisse
Fabrici speciale pentru instalațiuni de Fabrici de Spirt și Drojdie presată.

La Cocoșul de Aur

Iași, Strada Stefan cel Mare 4, **IN CURTE**

a sosit un mare transport de păslari marca **Ambrosius** precum și pantofărie de stofă pentrù iarnă, străine
Tot felul de galoși și șoșoni marca „PENTAGON"
En-gros și En-detail

Sanatoriul Dr. Tzalcu

Iași, Str. Carol 20, Telefon 368

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului s'a reorganizat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai rigoroasă. Se practică orice intervenție.

Adaptat la chirurgia de urgență.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici deștinși, pă specialități, boli interne și nervoase (exclusă ll contagioase și nervoși turbulenți).

Informații și consultațiuni între orele 2—4 p m. —

A sosit la magazinul

O MELIXON

Iași Str. Cuza Vodă 83 (vis a-vis de librăria Socec)

INCALTAMINTE de tot felul

precum și un mare transport de

GALOȘI și ȘOȘONI mărcile
Trotorn și Pentagon

AVIZ

La moara Raiul (Taxier) șoseaua Națională lângă podul de piatră se primesc fete și băeți de la 10—12 ani în sus și femei și bărbați pentru spart nuci, unde vor avea de lucru pentru toată iarna având căldură.

Se plătesc prețuri bune fiind cea mai bună ocazie de câștig ușor pentru iarnă.

Doritorii a se adresa la Moara Raiul.

Maculatură (ziare vechi) de vânzare la administratia ziarului;

CAETE creioane, condeie, hârtie, caiete de desemn și muzică, cerneluri, genți, etc.
Registre de contabilitate, hârtie de mătase, carnete, plicuri etc.

SE VINDE MAI EFTIN CA ORI-UNDE LA

LIBRARIA CENTRALA

IAȘI — Str. Mărzescu 25
EN-GROS și EN-DETAIL

LA BANCA MOLDOVA

IASI — Secția Mărfuri
au sosit cantități importante de:
Parafină americană 50/52°, Glycerină Farmaceutică 30 B M E, Lumânari, Sâu frigorific „La Plata" alb, sau francez 44° alb Untdelemnuri de Măsline garantat pur marca **„Caissen et Brocard", Nice, Ape minerale „Giesshübler"**
CU PREȚURI FOARTE CONVENABILE

MAMELE DORITOARE
de a avea
COPII SĂNĂTOȘI
în tot timpul anului
să-și facă o datorie de a le
Primeni Sîngele stricat cu Siropul Dr Racovitza
JODO-TANAT

care are darul de a curăți sângele de toate necurățeniile ce plutesc în el prefăcându-l în sânge curat roșu, plin de viață și de putere, de a hrăni tot trupul dându-i acea aparență de sănătate care se arată prin rumeneala obrajilor, volciunea mișcărilor, a privirei și a gândirei, creșterea regulată, pofta de mâncare întovărășită de veselia caracteristică a copiilor sănătoși. Cura se face toată vara. Modul de întrebuințare întovărășește fiecare sticlă.

De vânzare la toate farmaciile și droguriile din Romăcia.

Instiințare

Fac cunoscut onor. public că m'am stabilit în localitate ca Subchirurg cu o practica de 20 ani.

Fac serviciul conform ordonanței medicilor.

Rog a mă vizita și veți fi mulțumit de mine.

La chemare vin acasă.

Cu stimă,
Gh, L. Nută
Str. Eternitate 80
Podul de fer
Casele Oișie Goldman

COLECTURA
Regatul Român
S. Haifler
Iași, str. Ștefan cel Mare 33
Controlează tot felul de lozuri străine, contra
5 lei bucata

Cea mai bună apă minerală purgativă este
APA DE BRAZU, Iași
Efect sigur, fără dureri doză mică, gust plăcut.
Premiată la expozițiile din Paris și București

A sosit un nou transport de
Hârtie natur toate culorile
„ **matase** „ „
„ **tipar** toate formatele
„ **concept** „ „
„ **comercială** cadrilată
care se vând cu prețurile cele mai reduse care desfid ori-ce concurență la
Librăria Universală
M. H. Schoenfeld str. Cuza Vodă 52, vis-a-vis de Palatul Braunstein.

25.000
SACI
VINDE EFTIN
Banca Uniunea Română
IAȘI

ANUL AL XVIII-le No. 4637

1 Leu NUMĂRUL

MERCURI 7 NOEMBRIE 1922

ABONAMENTE:
UN AN . . . .
ȘASE LUNI
TREI LUNI

IAȘI — STR. MĂRINESCU 17

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate Agențiile de Publicitate
ȘI LA
ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
IAȘI — STR. MĂRINESCU 17

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII
Biblioteca Universității Iași

ȘAH LA GEORGEL

— Lovit prin propriile sale arme —

Ministrul Muncei este mai lung—nu și mai mare însă—la București, unde este cunoscut ca George Mărzescu, pe când la Iași este mai scurt: pur și simplu Georgel.

Ieșenii sunt foarte ingrați. Ar fi meritat să treacă la posteritate Mărzescu, legând activitatea a 2 generații. Dânșii au preferat însă să suprime pe Ghiță Mărzescu, care a umplut Iașul cu activitatea lui de profesor universitar, de avocat, de om politic, de publicist timp de 40 ani, pentru a începe o nouă eră de la Georgel *tout court*.

Numele pe care i l'a dat partizanii săi președintelui clubului liberal indică un program și trădează intențiile prietenilor: *Să ajungi deja din copilărie; să fii o operă a cărora meșteri să se vadă lămurit, pentru ca dreptul lor la plată și răsplată să nu poată fi contestat.*

D. Mărzescu n'a desfășurat nici o activitate fie pur intelectuală, fie politică în afară de cea electorală și s'a lăsat dus și *ridicat* exclusiv prin activitatea intimilor săi. Nu făcea altă chetuială de cât distribuirea de grade de intimitate și titluri mari de valori politice, cu mari speranțe în viitor.

Cu această metodă și-a constituit nu un partid ci o familie politică. Cu „intimii" săi a operat pentru a distruge tot ce-i stătea în cale. Prin intimi și-a făcut un club personal la Târgu Frumos, care cu strigăte și arătare de pumni a decis de soarta clubului liberal din Iași, și deci de politica acestui mare oraș intelectual.

Clubul personal a d-lui Georgel, a expulzat pe d. Petru Poni din președenția clubului în care d. Mărzescu nu ocupa de cât locul al treilea. La locul făcut astfel vacant a fost ridicat d. C. Stere, dar d. Mărzescu abea adolescent a trecut prinț moștenitor. După puțin timp s'a gândit că are totul de câștigat scurtând șefia d-lui Stere.

La alegerile din 1910 d. Mărzescu a răsvrătit clubul contra d-lui Stere și l'a făcut să lucreze în contra hotărîrilor formale luate de comitet și majoritatea clubului.

La 1915 intimii d-lui Georgel a înlăturat pe d. Stere din șefie, d. Mărzescu temându-se pentru viitor de metoda distrugerii șefilor, s'a supus la acceptarea bătrînilor. Abea a reținut pe intimii săi să nu-l proclame șef fără avizul bătrînilor.

Acasă la d. Costache Cimescu au fost convocați bătrînii în cap cu d. Pandele Zamfirescu. Cel mai tînăr din bătrâni a fost la acel moment dl. Tică Crupenschi. In acea întrunire, după propunerea d-lui Pandele Zamfirescu adunarea a luat act de abdicarea (?) președintului Stere, și a votat ridicarea d-lui Mărzescu la demnitatea vacantă. Clubul cu aclamațiuni natural entusiaste și desinteresate, a proclamat pe d. Georgel președinte și conducător al partidului liberal din Iași.

Dar astăzi? Ce schimbare colosală! Puțini mai aprobă activitatea politică a lui Georgel.

Mulți îi caută un succesor, care să fie din nou operă lor exclusivă. Foarte mulți pregătesc golul în jurul președintului cu tendința de a distruge și pe Georgel și clubul.

Care din aceste curente va reuși? Atîrnă ceva și de situațiunea d-lui Mărzescu la centru. Dacă îi va fi restituit portofoliul internelor pentru care d. Mărzescu se crede născut, băeții îi vor mai face credit cu termen scurt. Dacă însă împrejurările vor constrânge pe Georgel să se mulțumească cu scaunul de deputat, clubul liberal sau va lichida sau va aclama alt șef.

Școala d-lui Mărzescu a dat roade.

De la comisia reparațiunelor

București. — Viitoarea ședință a comisiei reparațiunelor se va ocupa de stabilizarea cursului mărcei și de livrarea cărbunilor pentru aliați.

Situația mondială înrăutățită

— Degringolada francului francez. —

Cu toată aparența că multe din conflictele internaționale capătă în cele din urmă o resolvire mulțumitoare, situația mondială continuă a fi rea și se înrăutățește tot mai mult.

Un indiciu sigur în această privință îl formează piața valutară, care în ultimul timp marchează o adevărată degringoladă a francului francez. In ultimele zile piața Parisului a marcat pentru francul francez o scădere de un punct în 24 de ore, ceiace însemnează enorm de mult. Scăderea aceasta a francului francez în raport cu dolarul și lira sterlină este un fenomen constant și studiul cotagiului la bursa din Paris arată că în ultimele șase luni francul francez a pierdut 32 la sută din valoarea sa.

Cât despre valuta leului român, impresia de stabilizare nu este decât aparentă și în fapt el continuă a scădea zilnic, căci cotajul fiind în raport cu francul francez iar acesta scăzând mereu fără ca noi să ne urcăm, aceasta înseamnă că de fapt scădem și noi

Scăderea francului francez, acest barometru al situației financiare din Europa, indică apropierea unor zile de ingrijitoare d presiune. Cancelarul Wirth a spus cu oarecare trufie: o soluție cu adevărat folositoare tuturora va fi numai aceia care va înlesni deopotrivă urcarea mărcii și a francului.

Alunecarea valorilor franceze pe povârnișul scăderii, alunecare întrevăzută de unii ca foarte rapidă, înseamnă sărăcirea completă a tuturor statelor din Europa. Aliate sau dușmane, țările vechiului continent se văd tot mai mult înăbușite sub povara datoriilor de războiu.

In mintea tuturor, nu mai este decât o singură soluție: ertarea datoriilor interaliate, liman de uitare, de unde o nouă viață va putea reîncepe.

INSEMNARI

CIMITIRE

Un ziar se plânge că cimitirul eroi or de la Răcăciuni (Bacău) este lasat uitărei și paraginei. Buruiana a năpădit mormintele, crucile au căzut pe cărări, vitele și-au făcut loc de păscut; iar pe deasupra copiii veseli și neastîmpărați, se zbîntue prin locașul morții, bat mingea sau își fac jucării din cruci.

Or fi, poate, prea nepăsători paznicii cimitirului din Răcăciuni. Dar de ce atîta supărare?

In legea eternă a omenirei, moartea are aceiași însemnătate ca și fenomenele variate și tainice ale vieții. Dar pe pământul acesta plin de ciudățenii și răutăți, se cinstește prea puțin măreția existenții, simțirea și truda omului. Și atunci, de ce să zeificăm neființa în aceiași morți în care am batjocorit viața cu toate darurile ei?

Cultul morților pare să aibă ceva ipocrit într'însul!

Natura se preface mereu, creiază, consumă energii și renaște din moarte. Omenirea propășește în spirit și materie, pe temelia vastă a cimitirelor și ruinelor. Un cimitir este venerabil într'atît pe cît poate sprijini vieți noui, faună și floră.

Lăsați să crească ierburile, să pască vitele, să zburde copiii în grădina fermecată a mormintelor.... E un simbol de bună-vestire!

RENOVATUS

Alegerile în Polonia

București. — Alegerile pentru Dieta poloneză au început Duminică, pe baza sufragiului și cu votul femeilor.

Femeile sînt și eligibile!

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

Viața omenească evaluată în bani. — *Un incendiu care s'a produs acum trei ani într'un cinematograf din Tunis, a provocat moartea a 15 copii.*

Zilele acestea, Curtea de Apel din Aix a condamnat definitiv pe proprietarul cinematografului cu pricina, să plătească câte 2000 fr. de fiecare copil mort. Deasemenea, primăria din Tunis a fost și ea condamnată să plătească câte 1000 franci de copil.

*

Și tot zilele acestea, poliția din New York a fixat un premiu de 20,000 dolari pentru arestarea a doi hoți francezi care au operat în America.

Comparând cifrele, am putea constata că magistrații francezi socotesc viața unui copil de treabă de 180 ori mai ieftină decum prețuesc americanii capul unui escroc francez!

Norocul însă că deosebirea cazurilor exclude comparația....

INTERESE IEȘENE

Incidentul Cuzinski-Codreanu rezolvit

— O soluție pregătită. — Plecarea directorului. — Sfîrșitul unei șefii. — Povestea unui codicil —

Juriul de onoare instituit pentru a tranșa incidentul Codreanu Cuzinski a dat o hotărîre, menită a pune capăt unei stări de lucruri intolerabile, care dăinuia la această instituție.

In esență hotărîrea juriului de onoare înseamnă că d. Codreanu este apărat de învinuirile ce i s'au adus în materie de nereguli bănești. Demisia d rei Sorana Țopa din funcția de șef de cabinet este primită, iar pedeapsa dată d lui Cuzinski este micșorată.

Precum se vede hotărîrea confirmă complectamente ceiace d. inspector al artelor Șoimescu a anunțat de acum o săptămînă ziarelor din București că se va întâmpla Aranjamentul este dar evident, precum este evident și că d. Șoimescu n'a știut să țină discrețiunea necesară în asemenea ocaziuni.

*

Hotărîrile juriului în chestiune au însă și o altă latură. Aranjamentul pus la cale la București a urmărit trei lucruri și anume:

1) Plecarea d lui Codreanu dela Teatrul Național în condițiuni onorabile. **In acest scop, concomitent cu hotărîrea juriului, d. Codreanu și-a prezintat demisiunea pe ziua de 1 Ianuarie.**

2) Să se pună capăt padișahismului actual și direcția s'o aibă efectiv cel numit ca atare și nu persoane substituite. Deși este vorba de teatru, la directorat nu se poate admite dublură. In acest scop, demisia d rei Sorana Țopa a fost primită.

3) In fine s'a urmărit a se da o satisfacțiune societarilor, în nenumărate rânduri jigniți în drepturile și sentimentele lor, prin capriciile unui atot puternic, lesne explicabile, dar de loc justificată.

*

După cele ce transpiră. comisiunea ar fi dorit să nu se menție în cadrul strict delimitat prin aranjamentul dela București și prin încheerile sale, ar fi voit, pe deoparte, să sublinieze necesitatea schimbării actualului directorat și pe dealtă parte să dea anume indicațiuni pentru a se evita în viitor întâmplări ca cele ce-au adus la conflictul de astăzi.

In urma unor mari insistențe s'a renunțat la partea primă, la care unii din comisiune țineau, deși li s'a anunțat demisia de fapt a d-lui Codreanu. Codicilul dar, pe care l susțineau unii. n'a mai luat ființă.

In ce privește însă partea a doua, procesul-verbal încheiat de juriul de onoare cuprinde o frază care cu siguranță că va fi considerată de persoana vizată ca o atingere directă, în urma căreia e probabil că persoana vizată va pleca dela Teatrul Național.

IN ORIENT

București. — Delegații aliați au descoperit în Tracia trei centre militare regulate ale armatei turcești, contrar dispozițiunelor tratatului din Mudania„

*

Monsengiorul Marmaggi, nunțiu papal, a plecat la Angora pentru a asigura protecțiunea creștinilor din Orient.

Tratativele între d-nii Averescu și Brătianu

Averescanii pretind 3 portofolii, în schimbul reîntrării în parlament

București.— Se află din sursă guvernamentală că, în ultimile zile, au avut loc importante întrevederi între d-nii general Averescu și colonel Brătianu, în chestia reintrării averescanilor în parlament.

Generalul Averescu a condiționat această reintrare, de acceptarea a trei miniștri averescani în actualul cabinet și anume a d-lor Avarescu, Goga și Petrovici.

La această propunere, d. colonel Brătianu a răspuns că va consulta pe colegii membri ai guvernului și pe comitetul executiv al partidului liberal.

Este însă probabil că propunerile averescane nu vor fi primite și că deci nici parlamentarii averescani nu vor participa la lucrările sesiunei ordinare.

Germania la lucru

— Vaste lucrări pentru navigabilitatea internă —

In Germania se lucrează pe un picior vast la propășirea economică a țărei. Odată cu votarea unei sume de 11 miliarde mărci pentru reconstruirea flotei comerciale, s'au destinat și 16 miliarde pentru căi ferate și s'a aprobat un program de 52 miliarde mărci pentru navigația interioară, program reprezintând 2720 km. de lucrări, din care o parte însemnată a și fost pusă în execuțiune.

In primul rând se va organisa o puternică cale navigabilă, având Hamburgul cap de linie, pentru traficul din America. Această cale navigabilă va fi în așa chip regulată încât să dubleze Rinul și să scurgă spre Elveția pe la marginea Pădurei Negre și prin valea Neckarului. Neckarul, întâi canalizat și apoi prelungit printr'un canal, se va uni cu Dunărea care va fi ea însăși legată printr'un canal de lacul Constanța. Astfel, canalizarea Neckarului, canalul Neckar-Dunărea, canalizarea Rin-Main - Dunărea, canalizarea Dunărei superioară și canalul Dunărea-lacul Constanța, vor dărui Germaniei un vast sistem de navigație interioară care va pătrunde până în Elveția.

După această primă rețea renană, elvețiană și dunăreană germanii proectează dezvoltarea tuturor căilor de apă în direcția Dunărei, în special canalul Elba-Oder, așa încât să lege Dunărea cu toate porturile maritime și fluviale germane.

In fine, inginerii germani au stabilit un proect formidabil, pentru unirea directă a Niemenului cu Dunărea, prin Polonia și Cehoslovacia. Lucrul a și fost început, pe 51 Km. de canal la lacurile Mazuriene, în limitele unei cheltueli de 30 miliarde mărci aur.

Astfel, până acum sunt proectate 18 mari căi de navigațiune, care vor asigura traversarea Reichului în toate direcțiile printr'o rețea de drumuri pe apă, întreță ndu-se unele pe altele și colaborând între ele foarte strâns, de la o extremitate la alta a teri-

(Continuarea în pagina II-a)

TRIBUNA JURIDICA

ERORI JUDICIARE

Casierul unei bănci fiind arestat preventiv, faptul a produs oarecare zgomot și reputația lui de om corect a făcut, pe ici-colea, în soapte, să se vorbească de posibilitatea unei erori judiciare.

Intr'un înțeles larg, se consideră ca victimă a unei erori judiciare persoana contra căreia s'au luat măsuri de o gravitate excepțională, cum ar fi arestarea preventivă și în urmă se stabilește indiscutabil (de ex. printr'o hotărâre indecătorească condamnatorie definitivă) că altul este vinovatul.

Procedura noastră penală, în materie criminală și numai în cele trei cazuri limitativ determinate de ea, admite calea ravizuirii, care poate prentîmpina executarea unei hotărâri nedrepte. După executarea pedepsei, revizuirea vorește să spele reputațiunea osânditului de o condamnațiune nedreaptă. Dar chiar în aceste cazuri, revizuirea nu a totdeauna îndestulătoare. Pe lângă pagubele morale pe care le suferă un condamnat pe nedrept, sunt și pagube materiale, pentru care, în legislațiunea noastră, nu există reparațiune.

Dar dacă în aceste trei cazuri de eroare judiciară—în sensul special pe care i-l dă Guilhermet acestui cuvânt—calea revizuirei poate duce la o reparațiune relativă,—în celelalte cazuri, în materie corecțională și cele de eroare judiciară în sens larg, legislațiunea noastră, spre deosebire de cea din țările apusului, nu prevede nici un drept la vre o despăgubire de ori-ce natură ar fi. Acoperirea acestei lacune se impune imperios și cu atât mai grabnic cu cât în țara noastră, pentru cei mai mulți, între detențiunea preventivă și pedeapsa închisorii nu există deosebire. Nevinovatul, care a făcut sacrificiul libertății lui în interesul superior al societății, este privit ca un condamnat.

Cazuri de eroare judiciară propriu zisă în materie criminală la noi sunt rare. Cazurile de eroare judiciară în sens larg, sunt mai numeroase. La Iași se citează cazul Ecaterincatz. Totuși ele n'au făcut obiectul unui studiu mai aprofundat. Ar fi cu deosebire interesant și util de studiat cauzele particulare țării noastre și mijloacele de înlăturare sau împuținarea lor,

In lipsa despăgubirii victimelor erorilor judiciare, s'a realizat în legi în alte țări (Franța, Germania). La noi nu există măcar acea dispoziție de lege prin care, în caz de condamnare, să se țină în seamă culpabililor timpul cât au stat închiși preventiv și să li se scadă din pedeapsă.

Să sperăm că, cu ocazia unificării legislațiunii penale, aceste principii vor fi înscrise și în legea noastră. Admițând închisoarea preventivă, legiuitorul va prevedea și măsuri de reparare a acestei „nedreptăți necesare" în caz de vădită eroare.

Până atunci însă se impune din partea magistratului anchetator maximum de sforțări pentru dobândirea cunoștințelor speciale și multă prudență în luarea măsurilor de prea mare gravitate.

Felul de organizare a magistraturei noastre nu încurajează specializarea cel puțin în materie penală. Din contra, pe cât posibil magistrații noștri se feresc de parchet și instrucții, unde o prea mare vechime poate constitui carecare piedici la avansare sau trecere în magistratura assise.

De aceia nu avem magiatrați de carieră formați în această direcție.

Cu toate acestea progresul realizat în timpul din urmă în domeniul anchetei criminale este covârșitor. Ar fi de ajuns să citez în această materie lucrările lui Reiss, Dr. Edmond Lovard, Bert Wentworth, ș. a.

Câți însă din magistrații noștri anchetatori le cunosc! Ce mult ar folosi cercetărilor metodele descrise și aplicate de autorii mai sus citați! Nu s'ar mai comite greșeli ca acea comisă cu ocazia cercetărilor în crima din Str. Coroi, când

(Continuarea în pagina II a)

Cereți Becuri „Philips“

Se găsesc de vânzare la toți depozitarii de becuri electrice

CINEMA ELISABETA

Astăzi la ambele matineuri și seara rulează cu mare succes marele film

Femeia și Apașul LA FEMME ET L'APACHE cu renumita vedetă a ecranului frumoasa și elegantă tragediană **Hèlène Makowska.**

Începând de Mercuri 8 Noembrie, am obținut cu foarte mari sacrificii ultimul și cel mai reușit film cu cel mai mare comic parisian Regele râsului. — Suveranul Comediei.

MAX LINDER PETRECE

Superbă inscenare comică din aventurile lui MAX LINDER 3 mări epoci — 3 mari acte 8. Se reprezintă filmul complect. Monop l Gaumont Paris

CINEMA MODERN MERCURI 8 Noembrie. Eminentul tragedian Francez care a jucat înainte cu 12 ani în Iași MARELE.

LE BARGY

în formidabila montare franceză

L'appel du Sang

Triumfalul succes francez în 12 acte care s'a representat cu un formidabil succes în Capitală până Dumineică seara 5 Noembrie 1922. Biletele de pe acuma la Casa Teatrului

Untura de pește Norvegiană

importată direct din Alesund (Norvegia) se găsește la

FARMACIA Dr. A. RATEANU

IAȘI, Str. Cuza-Vodă 46

In timpul iernei untura de pește pură și proaspătă, extrasă din ficații speciei Gadus Morrhua, constitue cel mai eficace tratament pentru copii lymfatici, rachitici, scrofuloși și anemici.

Pentru convalescenții adulți cereți **Chinovinul dr. Râteanu** preparat cu China, Kola, Coca și Glicerofosfat de Calciu excelent întăritor al corpului slăbit de boală.

Pentru calmarea nervilor cereți **Valerianatul de Amoniac** preparat de d-rul RATEANU după formula Pierlot.

Pentru întărirea sistemului nervos și a puterei slăbite prin surmenaj și excese, cereți **Siropul de Hypofosfiți** compus preparat de dr RATEANU după formula Felew.

Laboratorul Farmaciei Dr. RATEANU prepară la cerere și untură de pește iodoferată, fosforată, precum și Emulsie de untură de pește cu lactofosfat de calciu

∴ AU SOSIT ∴

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazin l din strada Ștefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAȘILOR

FOTOGRAFII

artistic executate toate formatele până și mărimea naturală, după natură și după orice fotografie, FOTOGRAFII pe porcelan (Photo-cheramic) pentru morminte, arse în cuptoare, 1000 grade căldură asemănarea garantată obțineți numai la Fotograful, Curții Regale **WEIS** Iași Piața Unirei.

DOCTORUL

C. Gancevici

Vechi intern al Spitalelor din București

Specializat la Paris și Berlin în

Boale de piept

Medic-șef al Sanatoriului Bârnova

Consultații: Luni, Mercuri, Vineri de la 10—12

Str. Lascar Catargiu No. 38 (Piața Sf. Spiridon)

DOCTORUL

Alex. Hochmann

CHIRURG-MAMOȘ

Specialist IN BOLI DE FEMEI de la clinicele din Viena și Budapesta,

fost mulți ani de zile asistent la spitalul comunal din Budapesta, va începe consultațiunile în STR. PACURARI 56

Orele consult. 12-1 și 4-6 p. m.

D. Ciolan la Ateneul Popular

— Ședința de ieri.— Serbătorirea d-lui Ciolan.— Un demers.— Cuvântările d-lor Ifrim și Meissner. —

A 52-a ședătoare, dela Ateneul popular din Tătărași, ce a avut loc ieri, a fost consacrată serbători ei d-lui A. Ciolan, directorul Conservatoriului din Iași.

Ateneul popular din Tătărași, care a sărbătorit pe d nii T. Burada și Ed. Caudela în anii trecuți, a ținut și dintr'un sentiment de recunoștiință pentru concursul totdeauna extrem de bine-voitor ce d. Ciolan a dat acestei instituții de cultură și din acel datorit programului de activitate, să se solidarizeze cu meritul și dreptul unui fiu al Iașului, valoros artist, și să protesteze împotriva nedreptății ce i s'a făcut.

*

Ședătoarea s'a desfășurat după programul anunțat. D. Gh Ghibănescu a ținut o prea frumoasă conferință despre: *„Iașii de acum 100 ani“.*

Urmează concertul de vioară și piano, în care maiștrii Ciolan și Barba pun atâta simțire și artă că entuziasmează sala. Tot asemenea bucățile cântate de profesorGl Breviman cu violoncelul și maistrul Ciolan sunt executate cu un farmec artistic ce vrăjește întregul auditor,

Corul Ateneului execută ca totdeauna admirabil că eva bucăți alese sub conducerea inimosului dirijor, profesoul V. Popovici. D Ghițescu declamă cu desăvârșită artă două frumoase poezii.

D. C. Ifrim' președintele Ateneului, expune publicului motivele pentru care Comitetul a hotărât să manifeste pentru dreptul nesocotit al maistrului Ciolan și într'o adâncă simțită cuvântare arată meritele acestui fiu al Iașului. organizatorul concertelor simfonice, care a cinstit arta românească.

Propune un comitet compus din mai multe persoane distinse care să se ocupe de această chestiune și să intervină la ce în drept pentru a i se da dreptatea bine meritată maistrului Ciolan.

D-l Ciolan mulțumește publicului pentru manifestarea sentimentelor pentru artă și dreptate. D. C. Meisner se solidarizează cu comitetul de inițiativă și vestejește purtarea incalificabilă a acelor ce voesc să pălmuiască opinia publică, cercând să nedreptățească în evidentele merite și drepturi pe maistrul Ciolan.

D sa fiind în comitetul școlar al Conservatorului declară că nu poate figura în comisiunea aleasă, însă va exercita acțiunea acolo unde are căderea pentru respectarea dreptului.

Sala întregă extrem de entuziasmată aclamă pe maistrul Ciolan, manifestând astfel solidaritatea.

Cinstea Ateneului popular din Tătărași care și de data aceasta a dovedit că știe să se pună în serviciul dreptelor cauze, când e vorba de propășirea culturei și a educației.

SPECTACOLE

Cinema ELISABETA.— Astăzi la ambele matineuri și seara rulează cu mare succes marele film FEMEIA și APAȘUL La femme et L'apache cu renumita vedetă a ecranului frumoasa și eleganta tragediană Helène Makowska.

Bogatul program conținând în total 8 acte mari este completat cu o vedere și o comedie.

Începând de Miercuri 8 Noembrie MAX LINDER.

— Teatrul Cinema SIDOLI.— cu începere de azi și în zilele următoare, opera complectă mondialul film MAIMUȚA JACK Extraordinară dramă în 6 colosale acte.

In curând: O mie și una de nopți.

INFORMAȚIUNI

O mare bancă din capitală, a transmis o circulare prin care se obligă a plăti deponenților cu termen fix **2 la sută pe lună**, *pentru mărcile depuse. Termenul fix, se socotește, o lună, două sau trei.*

Dobânda, precum se vede este excesiv de mare. Combinația se explică în sensul că banca în chestiune joacă **a la baisse.**

Convingerea multora este că marca germană va ajunge în halul coroanei austriace, De aceia ei încearcă operațiuni în sensul arătat mai sus.

❑ D-ra Sorana Topa, și-a dat demisia din postul de șef de cabinet al directorului teatrului național.

❑ D na Margareta Sakelary, și-a înaintat telegrafic demisia din postul de profesoara la conservatorul de muzică din localitate.

❑ Bri a încetat din viață, d. Emil Iorga, șeful serviciului domeniilor comunei.

Regretatul a fost bolnav câte-va zile.

Transmitem familiei condoleanțele noastre.

x Membrii comisiei interimare, vor fi convocați în ședințe ordinară, în cursul acestei săptămâni, Ședințea are a ține 15 zile.

x Printre notabilii ieșeni decorați cu prilejul încoronărese află și d. Lupu Weissgrün, procurist la *Banca Daciei.*

x Parchetul continuă cercetările pentru a găsi persoana interpusă care a vândut lui Goldștein casa din Str. Răpei.

Bernard Goldștein e reținut la arestul Poliției.

x La Prefectura de poliție, a sosit adresa ministerului de interne, prin care se cere a se trimite de urgență statele personalului, pe luna Octombrie trecându-se și sporul acordat de lege.

❑ Fruntașii preoți din localitate, s'au întrunit azi dimineață și au încheiat un proces-verbal, prin care după ce arată nesuccesul obținut pe lângă preoții din Chișinău, propune ca viitorul congres general al preoților, să aibă loc la Cernăuți.

Copii de pe procesul verbal au fost transmise la toate organizațiile preotești din țară.

x Comitetul „Maxim Gorki“ pentru ajutorarea înfometaților din Rusia aduce la cunoștința deținătorilor listelor sale de subscripție că biroul său este deschis în fiecare zi între orele 6—9 p. m.

❑ In ziua de 8 Noembrie a. c. va avea loc adunarea generală a Soc. Studenților în Științele Agricole, în amfiteatru de chimie la ora 4 p. m. având de discutat următoarele chestiuni:

1. Darea de seamă asupra activității vechiului comitet.
2. Demisionarea Comitetului și alegerea Comisiei Interimare.
3. Situația Agronomilor titrați în România și în special în Basarabia.
4. Modul de participare la Expoziția Agricolă Horticolă și de Industrie Casnică ce va avea loc la Iași între 15 Sept. și 15 Oct. 1923.
5. Atitudinea noastră față de manifestațiunile antisemite.

D-șoarele și D-nii studenți ai secțiunei de mai sus sunt rugați să ia parte.

⁂ Ministerul sănătății, a făcut cunoscut șefilor diferitelor servicii sanitare, dependinte de acest minister, că în conformitate cu noua organizare, ori ce numire are a se face numai de direcția generală a serviciului sanitar.

x Dl. Alfons Velcin având a plăti la Banca Moldova, pentru niște materiale de cherestea ale Soc. An. Goetz Vatra Dornei, Lei 88.000, și din eroare dând cassierului băncei, *Bernard Brauner* 100.000 lei, numitul casier l-a restituit imediat diferența 12000 lei dată în plus — sumă pe care nici nu știa că urmează a o primi.

❑ *Muncitorești.*— Săptămâna aceasta reapare ziarul „Putarea Sindicală“, organul comisiei locale a sindicatelor.

*

Ziarul „Iașul Socialist“ organul secțiunei comuniste locale și-a suspendat brusc apariția.

*

In cursul săptămânei dela 26 Noembrie—3 Decembrie se va face o activă propagandă pentru organizarea muncitorilor în localitate.

❑ Mercuri Sf. Dumitru, are loc la Podul Iloaei, un bal dat de corporația meseriașilor înființată de curând în acea localitate. Balul se dă sub auspiciile d-lui ministru Mârzescu.

x Funcționarii Epitropiei Sf. Spiridon cotizând, au luat hotărârea să facă o pomenire în ziua de Sft. Dumitru la biserica Sft. Spiridon, pentru defunctul Dimitrie Nicolcea, fost mulți ani intendant al Spitalelor.

Defunctul a fost iubit și stimat de funcționari care își aduc aminte de dânsul, de și au trecut 15 ani dela moartea lui.

⁂ Azi dimineață, în fața unei case din strada Muzeelor, a încetat subit din viață locuitorul Ion Pops, din strada Conta.

Moartea se datorește unui vechi boale de cord.

La administrația financiară, s'au făcut avansările următoare:

D-nii Vicol și Popescu au fost avansați șefi de secție cl. I a, și d. Tanasă Alexandrescu șef de secție clasa a doua.

❑ *Licitație.*— La 12 Noembrie va avea loc, în localul consilieratului Agricol din str. Alexandri, o licitație publică cu oferte închise, pentru vânzarea magaziilor de pe moșia Stânca foasta proprietatea Creditului funciar rural, și de pe moșia Stânca foasta proprietatea d-nei Lucia Grecianu, actualmentele proprietatea statului prin expropriere.

Licitația începe de la suma de 14000 lei.

Ofertanții vor depune ca garanție, în numerar, efecte publice, sau efecte garantate de stat, 10 la sută din valoare a prețului de estimație.

Adjudecarea se va face sub rezerva aprobărei Casei Centrale a cooperativelor și împroprietăririlor sătești.

ECOURI

— D. profesor dr. C. I. Parhon, și-a reluat consultațiunile (boale nervoase și m.. în toate zilele de lucru (4—5 p. m. str. Coroi 49)

— Vizitați expoziția de pictură din sala „*Expresul* Piața-Unirii, a pictorului B. Ignatov

Expoziția va fi deschisă dela 1 Noembrie până la 1 Decembrie.

— Vinuri albe, speciale pentru masă, se găsesc de vânzare la „Concurența“ magazin de coloniale și băuturi Solomon Blumer, str. I. C. Brătianu.

Marele magazin DERBY din str. Lăpușneanu No. 30 aduce la cunoștința Onor Public cât și onoratei sale clientele ca în vederea sezonelor de toamnă și iarnă i-au sosit mari transporturi de stofe engleze din cele mai renumite fabrici pentru Costume raglane și paltoane și care se execută după ultima creație a Casei **Daroux Paris**

Totodată i-au sosit mari transporturi de articole de galanterie, mantale de ploae și gabardine pentru Domni și Doamne.

✝ Familia Gr. Corivan adânc îndurerată, anunță rudelor și cunoscuților parastasul de 40 de zile a prea iubitei lor

D-ra Doctor Lucia Corivan

ce se va oficia Mercuri 8 Noembrie a. c. la biserica Sft. Spiridon ora 10 jum. a. m.

Firme

cu prețuri pe jumătate

pentru comercianți, meseriași-profesioniști, bănci, birouri și autorități comandați la

I. MAX

Str. C. Negri

ULTIME INFORMAȚIUNI

x In diferite o aziuni, și pe baza unor întîmplări concrete, s'a subliniat antipatia profundă pe care palatul îl manifestă față de partidul țărănist.

Deși lucrul nu corespundea rolului de arbitru între partide, pe care, constituționalicește, îl are Coroana, nu mai puțin partidul țărănist nu s'a intimidat și și-a continuat activitatea și organizarea, tot mai temeinică și mai cu răspândire.

Se pare însă, că în fond s'a dat o greșită interpretare gesturilor palatului.

U timele întâmplări, în legătură cu tratativele dintre ardeleni și țărăniști, au învederat acest lucru.

Acest din urmă partid știe din loc competent că nimic nu i va sta în calea ajungerei la guvern, dacă va reprezinta o forță reală exprimată din voința națională.

De alt fel faptul corespunde vremurilor. Nimic nu poate opri decursul evenimentelor, în senzul indicat de opinia publică.

Această constituie un adevăr pretutindeea și în ultimul timp și la noi.

x Informațiunea dată de unele ziare din capitală cum că comisiunea constituțională ar fi statuat in chestia minorităților, in chestia emancipărei evreilor ș. a. m. d., nu corespunde adevărului.

Faptul ne-a fost dezmințit de însăși unii membrii ai comisiunei.

De altfel nu corespunde nici metodei de lucru a acestei comisiuni, care procedează pe capitole și n'a parvenit încă la cercetarea acestei probleme.

❑ *Se pare că incidentele dela Teatrul Național în nuanța celui produs contra dlui Burgher, n'au luat încă sfârșit.*

De astădată este vorba de Concertele orchestrei Simfonice „George Enescu".

D. Prefect de poliție a primit chiar o somație în care se arată că aceste concerte nu vor putea avea loc dacă d. Ciolan nu va fi reintegrat și dacă d. Zadic, precum și toate elementele discutabile din punct de vedere naționalist, nu vor fi îndepărtate.

x S'a vorbit la timp de tratativele ce se urmează între șefii autorităților dnoparte, și comisiunea de șapte, aleasă la întrunirea evreiască de la Cultura, în vederea ridicărei boicotului de la Teatrul Național.

Astă-zi la ora 11 a avut loc o nouă conferință, în cabinetul primarului.

După cât se pare delegația evreiască solicită ca și autoritățile, să confirme principiul că pe scena teatrului Național pot să și valorifice talentul orice artist din țară, indiferent de credință.

Că nu acceptă nici forma nici fondul ideilor emise de un domn inspector al artelor, în ce privește raportul dintre artă și religie.

Că, în fine autoritățile se obligă a lua măsuri ca liniștea la spectacole să fie asigurată și evreii ne expuși la insulte și atacuri.

❑ *O schimbare s'a făcut în alcătuirea administrației comunale.*

D. profesor Diaconescu a primit delegația de ajutor de primar, iar în locul d-sale ca ofițer al stărei civile a fost delegat d. Dobrovici.

Delegațiunile vor fi ratificate în prima ședință a comisiei interimare.

x Dl. I. Rozenthal, directorul ziarului „Adevărul", va pleca la Lausanne, odată cu delegația română pentru conferința orientală.

D sa va rămîne acolo pe toată durata conferinței, pentru a-și informa ziarul.

x La concursul ținut pentru ocuparea catedrelor vacante la Conservatorul de muzică din localitate, au reușit cu deosebire d-na Silvia Căpățînă la piano; d-ra Fotino la piano și d-na Cristea la canto.

x In prima ședință a comisiei interimare se va supune spre aprobare rectificarea budgetului, pentru sporul ce se va acorda funcționarilor, în conformitate cu legea.

După socotelile făcute, suma ce trebue afectată pentru acest scop, pe timp de 6 luni, se urcă la 1.300.000 lei.

x D. dr. Vasiliu, medic primar al județului Dorohoi, a obținut un concediu de 30 zile.

x Astă noapte, poliția, a făcut câte-va descinderi prin mahalale Nicolina și Socola.

Descinderea s'a făcut sub conducerea d-lui dr. Georgescu, prefect de poliție.

Au fost arestați 11 muncitori învinuiți de agitație comunistă, instigări de grevă și grava lovire a unui lucrător, dela fabrica Victoria, pentru, a-l sili să nu reia lucrul.

Cei arestați au fost azi înaintați parchetului.

x Comisia superioară de loterii, de lângă ministerul de interne, a acordat autorizarea unei loteri bănești cerută în comun de societățile „Reunirea Femeilor române", societatea simfonică Gh. Enescu și societatea care a luat inițiativa înființărei expoziției agricole.

x Luni 18 Noembrie a. c. se va redeschide vechea școală de analfabeți, în localul școlei Junimea No. 2.

Cursurile se vor ține între orele 8-10 seara, predându-se toate obiectele de curs primar.

Inscrierile au început și se fac în localul „Tineretului Socialist din str. Lunga No. 7.

Sălile sunt bine încălzite iar elevii sunt ajutați cu rechizite școlare.

x *Universitare.*— Cursurile de clinică chirurgicală se țin în sala serviciului de Radiografie.

*

Dl. profesor P. Anghel va începe cursul cu studenții anului II Mercuri 7 Noembrie ora 10 în amfiteatrul facultății de medicină.

*

Deschiderea cursurilor de Fiziologie va avea loc Joi 9 Noembrie ora 10 a. m, în amfiteatrul.

Cursurile vor continua în fiecare Joi și Sâmbătă de la 10—12.

Lucrările practice se vor face Mercuri, Joi și Sâmbătă, dela 2 - 5 p. m.

*

Cursul de Higienă cu studenții anului IV va începe Joi 9 Noembrie ora 4 p. m. în sala de curs.

*

Conferințele de Osteologie se țin în sala de curs a Institutului anatomic.

*

Cursul de Anatomie patologică începe azi 6 Noembrie ora 4 p. m. în amfiteatrul Facultății și va continua în fiecare Luni și Mercuri.

Cursul de clinică obstetricală va începe Marți 7 Noem. ora 9 a. m. la Institutul Gregorian.

„Pratizmul animal" lucrarea dlui profesor Leon se află de vânzare la laboratorul Facultății de medicină.

❑ *Se aduce la cunoștința* deținătorilor de liste de subscripție eliberate de Comitetul pentru ajutorarea înfometaților din Rusia „Maxim Gorki", că ultimul termen pentru restituirea lor, este ziua de 10 Noembrie.

Persoanele care au primit aceste liste sunt stăruitor rugate a le înapoia până la data susziso, având a se înainta ministerului Muncii bilanțul de activitate al Comitetului.

Reg. 13 Ștefan cel Mare
PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința publicului amator că în ziua de *10 Noembrie 1922* ora 9 a. m, se va ține licitație publică la reședința acestui corp—Cazarma Copou—Iași, pentru vinderea reformăturilor de efecte de mic echipament, îmbrăcăminte, obiecte diverse și instrumente muzicale.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72 83 din Legea Contabilității prin STRIGARI ORALE.

Informațiuni detaliate se pot lua de la cancelaria serviciului Imbrăcămintei acestui corp în toate zilele de lucru de la 8—12 a. m. și 3—6 p. m.

Com. Reg. Ștefan cel Mare 13
Colonel C. IONESCU

Cemptabil în Materii
Indescifrabil

Serviciul Telegrafic și Telefonic
al ziarului „OPINIA

Situația în Italia

-- Comemorarea victoriei. — Reprezintanții italieni în străinătate — Chestia datoriei publice —

București.—Simbătă s'a celebrat la Roma aniversarea armistițiului și victoriei, în prezența Regelui, a familiei regale, membrilor guvernului etc. După serviciul religios, s'a făcut un pios pelerinagiu la mormântul soldatului necunoscut.

*

O delegație fascistă s'a prezintat principelui moștenitor la San Rosore și i-a oferit o cămașă neagră, simbolul fascismului, rugînd-l tot odată să ia comanda onorifică a companiei de grenadieri.

*

Ambasadorul Italiei la Washington fiind demisionat, a fost înlocuit cu baronul Avezzana. Ambasador la Berlin a rămas temporar tot Frassatti.

*

Primul ministru Mussolini a rugat pe reprezintanții diplomatici italieni din străinătate să se refugieze imediat la posturile lor.

Deasemenea a trimis o circulară tuturor reprezintanților diplomatici, invitându-i să nu facă declarațiuni și să nu acorde interviewuri, fără autorisația guvernului.

*

Se dezminte oficial svonul despre reducerea dobînzei datoriei publice italiene.

Noua organizare de stat a Turciei

—Ziua istorică de 2 Noembrie—

București. — In ședința Adunărei naționale din Augora din noaptea de 1 spre 2 Noembrie, s'a votat anularea Constituției din 1908, s'a abolit sultanatul și s'a anunțat decăderea din drepturi a actualului sultan. Se menține Califatul ca putere spirituală și se retrage dawis guvernul din Constantinopol.

Ziua de 2 Noembrie a fost admisă ca sărbătoare națională.

Datoriile Ungariei

— Evaluarea materialelor din teritoriile alipite la vecini —

București. — O telegramă din sursă engleză anunță că comisia reparațiunelor lucrează la stabilirea sumelor datorite de țările Europei centrale.

In ce privește Ungaria, se evaluează în bani pădurile căile ferate, instalațiile de telegraf și telefon, căile navigabile etc. din teritoriile care au fost atribuite cehoslovaciei, României și Jugoslaviei. Suma rezultată va fi scăzută din datoriile statului maghiar.

Guvernul din Budapesta pretinde că lucrările și materialele din teritoriile foste ungare se ridică la valoarea de aproape 10 miliarde coroane aur.

Complot monarhist în Bavaria

— Reintronarea Witelsbachilor — Unirea cu Austria.—

București.— „Vossische Zeitung" confirmă știrea că în Bavaria a fost organizată o lovitură de stat pentru reintronarea dinastiei Witelsbach și anexarea Austriei.

Criza ministerială bavareză continuă.

Ușurarea înarmărilor

București.-Președintele consiliului Societății Națiunelor a trimis o invitație guvernelor aliate de a pregăti proecte de garanții reciproce pentru ușurarea reducerei armamentelor.

Intrunirea de la Oradea Mare

— a partidului național —

București. — Ieri dimineață a avut loc la Oradea Mare o mare întrunire a partidului național. Fruntașii partidului au fost primiți cu mari ovațiuni de publicul onădean. La întrunire a participat un public imens. Intercările de scandal ale câtorva agenți liberali, au fost repede dejucate.

După discursurile dlor M. Popovici și Maniu, s'a votat o moțiune prin care se cere plecarea acestui guvern și alcătuirea unui guvern de coaliție, compus din elementele cinstite ale opoziției

Un tratat economic româno-bulgar

— Schimb de mărfuri. — Repatriarea prizonierilor. —

- INTREVEDEREA BRATIANU-STAMBOLIISKY-

București.— O importantă întrevedere a avut loc Sâmbătă între d. Ionel Brătianu și d. Stamboliisky, primul ministru bulgar.

Guvernul a avut grijă să nu divulge nimic în această privință, dar totuși s'au putut afla chestiunile de bază care formează obiectul și rezultatul vizitei d-lui Stamboliisky.

Cei doi barbați de stat au discutat în special asupra legăturelor economice româno bulgare.

Se afirmă chiar că s'a și încheiat un tratat economic care organizează în special schimbul de mărfuri, și care va intra în vigoare la începutul anului 1923,

*

S'a mai discutat asupra repatrierei prizonierilor de război aflați încă, în număr destul de mare, atât în Bulgaria cât și în România.

Repatrierile se vor face din ambele părți, în masă, și fără nici o formalitate.

Cea mai bună apă minerală purgativă este
APA DE BREAZU, Iași
Efect sigur, fără dureri doză mică, gust plăcut.
Premiată la expozițiile din Paris și București

Accesul bulgar la marea Egee

București.— Pentru soluționarea problemei orientale, guvernul bulgar — în înțelegere cu Jugoslavia — a propus împărțirea țărmului Mărei Egee în două părți egale, stabilindu-se astfel accesul bulgar la Mediterana. Compensație urmează a se recunoaște definitiv Salonicul pentru Grecia.

Cine dorește

o geantă bine reparată și arginta să se adreseze la singura specialistă din localitate care garantează o bună execuție la

Cesornicăria și giuvaergeria
Mendel Moscovici
Str. Cuza No. 33

Pai de tătarcă

pentru fabricarea de mături
păr de cal și de porc
cumpăr în cantități nelimitate
A se adresa la administrația ziarului sub A. M.

Blănăria artistică
LA DAVID
Str. Lozonschi 1

Asortiment de blănării fine. Soncs veritabil, opozon soncs, vulpi gri, negre alaska și argintii. Tibet de Mongolia, nutria, biberette, lutru, jder, dihor și vidre.
Piei de îmbălănit și brumării, etc.
ATELIERUL SPECIAL
execută lucrări artistice și transformări de orice blană
Se curăță vulpi albe, făcându-le ca noi

A sosit un nou transport de
Hârtie natur toate culorile
„ **mătase** „ „
„ **tipar** toate formatele
„ **concept** „ „
„ **comercială** cadrilată
care se vând cu prețurile cele mai reduse care desfid orice concurență la
Librăria Universală
M. H. Schoenfeld str. Cuza Vodă 52, vis-a-vis de Palatul Braunstein.

INSTITUTUL DE
RADIOLOGIE
(RAZE X)
DIAGNOSTIC ȘI ::::::
:::::::: TRATAMENT
Consultații orele: 4.30—8 p. m
Dr. E. RADU
Docent Universitar
Str. Elena Doamna 25

LA STEIN
Str. Cuza-Vodă 69 Iași Palatul Camerei de Comerț

Forme fetru dela	Lei 140
Forme Charmeuse	lei 180
Forme plușate	„ 350
Forme Biber cu cilindru	„ 400

N. B. Ori ce formă pentru transformare se *efectuează în 48 ore* — deasemenea și pălăriile bărbătești.

DOCTOR
Gh. L. Transilvanu
Elev al Profesorului Landouzy din Paris
— Boli Interne —
Consultații 3—6 în strada Lascar Catargiu No. 38

Dr. med.
Iosif Smilovici
Specialist pentru afecțiunile: Pielei, Venerice, Sifilis, Microscopie și Ultramicroscopie.
— Strada Stroescu 6 —
(fostă Zoe)
CONSULTAȚIUNI:
în zilele de lucru 3-6.
Duminică: 10—12.

Cabinet dentar
Dr. Med. H. Apter
Specialisat la Berlin în dentistică și boli de gură
Iași, Str. Lăpușneanu 32
Consult. 9— 12, 3—6

DOCTORUL
H. Wechsler
Boli interne, venerice, sifilis
Cons. 8—10 a. m. și 1—4 p.
— Str. Armeană 4—

LA FRIZERIA
„HAMBURGER"
Se închiriază COSTUME DE CARNAVAL, DEGHIZAMENTE și FRIZURA DE TEATRU
Se află la dispoziția publicului amator o garderobă renovată cu costume noi și de tot felul.
Variația *calităților* și a *genurilor* poate satisface gusturile cele mai alese.
Se găsesc costume de la cele mai serioase până la cele mai hazlii.
Specialist în deghizări.
Se primesc angajamente și în provincie pentru TEATRE, REVISTE, BALURI MASCATE.
Cumpără costume de ocazie

Instiințare

Fac cunoscut onor. public că m'am stabilit în localitate ca Subchirurg cu o practică de 20 ani.

Fac serviciul conform ordonanței medicilor.

Rog a mă vizita și veți fi mulțumit de mine.

La chemare vin acasă.

Cu stimă,
Gh, L. Nută
Str. Eternitate 80
Podul de fer
Casele Oișie Goldman

De vânzare

La Tribunalul notariat Iași are loc 9 Noembrie supralicitarea imobilului din Iași strada I. C. Brătianu No. 78, adjudecat cu 62.000 lei.

OST-AUTO
RUDOLF MILLER
Turnătorie și Fabrică de mașini
CERNAUȚI, Strada Gării 4
Livrează prompt din depozit:
Motor de Benzină, stabil, 14 P. S.
Locomobilă 8 PS., Hoffher Schrantz.
Pressă de săpun.
Pressă de uleiu.
Pietre franceze pentru mori.
Mașini de tăiat și despicat lemne.
REPREZENTANT GENERAL PENTRU ROMANIA
al Firmei Struach și Schmiedt, Neisse
Fabrici speciale pentru instalațiuni de Fabrici de Spirt și Drojdie presată.

Mare reducere de preţuri

„Moldova Mare“

Societate Anonimă Română de automobile -- Iaşi

Agenţie directă a uzinelor

„FORD“ şi „FORDSON“

Automobile şi Tractoare agricole

„STEYR“, „PANHARD-LEVASOR“,
„HYSPANO-SUIZA“, „DELAGE“

STOC COMPLECT DE

Cauciucuri
„Michelin-Cable“, „Continental“, „U. S.“, „Pirelli“, etc.

Bandaje pline
„Continental“, „Pirelli“, „Lutetia“, etc
CAUCIUCURI DE TRASURĂ

Piese de schimb, accesorii
ORIGINALE
pentru „Ford“ „Fordson“ şi alte maşini.

TOATE ARTICOLELE
atingătoare de ramura:
automobilă,
agricolă,
technică.

Secţiune specială pentru articole de Sport

Toate mărfurile noastre fiind provenite DIRECT din cele mai importante uzine suntem în măsură a le furniza cu preţuri absolut ORIGINALE şi sub orice concurenţă.

Amatorii pentru agenţii în provincie se pot adresa la Sediul Societăţii Str. Alexandri 11.

LEI 70

Marele Atelier **Photo „REMBRANDT“**
Str. Lăpuşneanu No. 6
Primind un mare transport de materiale

Aredus preţurile

executând

12 Fotografii (cărţi poştale)
in culoarea sepia (maro)

cu lei 70

dând şi un TABLOU GRATIS

AVIZ

La moara Raiul (Taxier) şoseaua Naţională lângă podul de piatră se primesc fete şi băeţi de la 10–12 ani în sus şi femei şi bărbaţi pentru spart nuci, unde vor avea de lucru pentru toată iarna având căldură.

Se plătesc preţuri bune fiind cea mai bună ocazie de câştig uşor pentru iarnă.

Doritorii a se adresa la Moara Raiul.

Vinul Konya

cu principiile conţinute în *Kola, Coca, Guarana* şi *Cacao* reunite

Reconstituantul, tonicul şi nutritivul cel mai renumit în combaterea **anemiei, debilităţei, maladiilor nervoase,** *de cea mai mare valoare în convalescenţa.*

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embericos & Co.

Bucureşti, — Str. Paris No. 1
Linie regulată şi rapidă bilunară

Constanţa direct New-York

Cele mai mari transatlantice confortabile lux din Constanţa

Transatlanticele de lux

Themistocles

Soseşte în portul Constanţa la 1 Noembrie si pleacă la 2 Noembrie direct la New-York. După plecarea acestui vapor urmează transantlicele: **Constantinopole, Megalli, Hellas, King Alexandor**

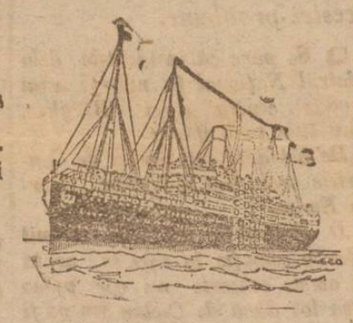

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul înscrieri şi rezervări de cabine pentru pasageri, precum şi mărfuri pentru New-York cu escale la Cospoli şi Pireu,

Pentru orice informaţiuni detaliate şi formalităţi de îndeplinit pentru înscrierea şi primirea singurei vize americane, vă rugăm a vă adresa cu toată încrederea unui serviciu conştiincios la adresa biroului nostru central.

M. Embiricos & Co.

Bucureşti Str. Paris No. 1 — Telefon 36|89
Succursale: Constanţa—Str Lascăr Catargiu 28 Galaţi str Speranţei 28, Brăila Str. Belvedere 1

BLANURI

Vulpi albe de Alasca, Croise şi Silberfuchs, Biber şi Biberette Lutru, Potita-gris, Scongs veritabil şi opozonscongs ,Nutria, Tibet Katzen. Vulpine, Tibet-Mongolia, albe şi gri, Patagonia, Top, etc. etc.

Atelierul Special de blănărie ataşat la acest magazin primeşte comenzi pentru confecţiuni şi reparaţiuni montează gulere şi manchette şi dosuri de blană, jachete de astrachan, vulpi etole pelerine, după ultimele jurnale de blănuri ce stau la dispoziţie.

Depozit permanent de **blănuri Confecţionate,** (Gulere, Etole, Manşoane, ecarfe, etc).

Sosindu-ne un transport de **PALARII BARBATESTI,** forme şi culori moderne, cumpărate într'o epocă avantajoasă de valută, le desfacem foarte ieftin.

A la Bonheur
Magazin şi Atelier de Blănărie
Iaşi, Unirei 4 lângă
Cinema Sidoli

A sosit la magazinul

O. MELIXON

Iaşi Str. Cuza Vodă 83 (vis a vis de librăria Socec)

INCALTAMINTE de tot felul

precum şi un mare transport de

GALOŞI şi ŞOŞONI mărcile
Trotorn şi Pentagon

La Cocoşul de Aur

Iaşi, Strada Ştefan cel Mare 4, **IN CURTE**

a sosit un mare transport de păslari marca **Ambrosius** precum şi pantofărie de stofă pentru iarnă, străine

Tot felul de galoşi şi şoşoni marca „PENTAGON“

En-gros şi En-detail

Onorata clientelă
a
vechiului magazin

La DOCAN

Str. I. C. Brătianu No. 141 vis-a vis de Sf. Spiridon

este înştiinţată pe această cale, că pentru sezonul de toamnă, a sosit un asortiment complect în articolele următoare:

Pentru raionul de galanterie

Mănuşi, ciorapi, gulere, cravate, manşete, jartiere, bretele, flanele, culoţi, jamblere, eşarfe, etc., etc.

Pentru raionul de manufactură

Velours în toate culorile, Stofe, Haine bărbăteşti, gabardinuri pentru dame, şevioturi, pirineuri. barcheturi, şifoane, zefiruri, satinuri, picheţuri, gradel, indianuri, catifele în toate colorile, etc.

De fid orice concurenţă
Vizitaţi magazinul pentru a vă convinge

Proprietar
Iosef Abzug

CAETE

creioane, condeie, hârtie, caiete de desemn şi muzică, cerneluri, genţi, etc. Registre de contabilitate, hârtie de mătase, carnete, plicuri etc.

SE VINDE MAI EFTIN CA ORI-UNDE LA

LIBRARIA CENTRALA

IAŞI — Str. Mârzescu 25
EN-GROS şi EN-DETAIL

Magazinul de Mobile

Ioil Ghelberg & Fiu

Iaşi, Str. Ştefan cel Mare 11 şi str. Costache Negri 3

EN DETAIL EN GROS

Depozit permanent de tot felul de mobile solide şi anume: dormitoare, sufragerii, birouri, salonaşe cele mai moderne, fabricate proprii.

Preţurile cele mai reduse
Cumpărăm şi vindem mobile de ocazie.

COLECTURA

Regatul Român

S. Haifler

Iaşi, str. Ştefan cel Mare 33

Controlează tot felul de lozuri străine, contra

5 lei bucata

La depozitul fermei Badarău

se vinde vin nou fiert nefălet, cu preţul de en-gros Pentru cumpărătorii din Iaşi care locuesc pe strade practicabile transportul e gratuit.

Înştiinţare

Subsemnatul P. Dumitrescu Comerciant din Dorohoi, în baza hotărârei Tribunalului local prin sentiuţa No. 118 din 15 Sept. 1922 s'a declarat desfăcută căsătoria mea cu fosta mea soţie Ana P. Dumitrescu Aduc la cunoştinţă: rudelor, amicilor, prietinilor, cât şi întregului public că cu începerea dela 20 Septembrie a. c. d-na Ana P. Dumitrescu se va numi în viitor cu numele ei de naştere Ana Braunştein zis Dărăbăneanu, şi tot odată interzic cu desăvârşire d-nei de a se folosi sau a permite cuiva să utilizeze numele meu.

1922 Oct. 30 Dorohoi
P. DUMITRESCU

Maculatură

(ziare vechi) de vânzare la administratia ziaruuli.

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

ANUL AL XVIII-le No. 4638 — 1 leu NUMARUL — JOI 8 NOEMBRIE 1922

ABONAMENTE:
UN AN . . .
ŞASE LUNI . . .
TREI LUNI . . .
REDACTIA
— IAŞI. — STR. MĂRZESCU 17 —
TELEFON No. ...

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate Agenţiile de Publicitate
şi la
ADMINISTRAŢIA ZIARULUI
— IAŞI. — STR. MĂRZESCU 17 —
TELEFON ...

PRIZONIERII

— Cu prilejul vizitei d-lui Stamboliiski —

O telegramă din Bucureşti, publicată în numărul nostru de eri, anunţă că, în întrevederea dintre d-nii Ionel Brătianu şi Stamboliisky, s'a discutat şi asupra „repatrierii prizonierilor de războiu aflaţi încă, în număr destul de mare, atât în Bulgaria, cât şi în România. — Repatrierile se vor face din ambele părţi, în masă, şi fără nici o formalitate".

Cum? Mai avem prizonieri în Bulgaria? După patru ani de la războiu? Sunt deci soldaţi români, „în număr destul de mare", care — fie din pricina greşelelor comandanţilor, fie din împrejurări generale — au căzut în mâna inamicilor. Pe lângă suferinţele războiului, ei au îndurat şi chinurile umilitoare ale prizonieratului. „Patria recunoscătoare", în schimb, i-a părăsit, i-a uitat... Familiile lor dezorganizate îi aşteaptă şi astăzi.

Vina-i a Bulgariei, a României, — sau a amândurora? Nu ştim. Constatăm numai că chestiunea a fost pusă, mai întâiu, de d. Stamboliiski. Intr'adevăr, dacă primul ministru bulgar, în călătoria-i peste graniţă, nu s'ar fi oprit şi'n Bucureşti, — prizonierii români, „în număr destul de mare", ar mai fi stat în Bulgaria încă multă vreme.

Dar prizonieri români mai sunt, în număr încă mai mare, peste Nistru, în Rusia cea flămândă şi în clocot. E vorba de prizonierii români, luaţi de Ruşi din armata austriacă, sau de austro-germani de pe frontul nostru şi duşi de Nemţi în dosul frontului oriental sau în Ukraina, rămânând în Rusia în urma luptelor izolate ori a retragerilor în masă.

Aceşti prizonieri români, în număr enorm, au suferit toate chinurile unei revoluţii străine. Foamea şi nesiguranţa i-au purtat pe drumurile fără sfârşit ale Rusiei. Molimele i-au bântuit.

Dacă prizonierii noştri din Bulgaria, cu care suntem demult în relaţii diplomatice, au aşteptat patru ani peste Dunăre vizita primului ministru bulgar la Bucureşti, — care peste câţi ani prizonierii din Rusia inamică se vor reîntoarce în ţară? Când îl va vizita Troţki pe d. Ionel Brătianu? Nu?

Mulţi din aceşti prizonieri nici nu se vor mai întoarce. Unii au căzut jertfă războiului civil, alţii au murit de foame sau de boli. Câţi-va, desigur, au fost opriţi pe malul Nistrului de gloanţele fraţilor lor. Cel puţin unul a fost, probabil, ucis.

Schimbul de prizonieri se face uneori chiar în timpul războiului şi al armistiţiului. Această operaţie umanitară nu-i legată în deobşte de raporturile diplomatice.

Nu-i putem aduce pe prizonierii români din Rusia decât odată cu instalarea miniştrilor plenipotenţiari? Sau, poate, îi ţinem acolo pentru a ne căra în spate tezaurul dela Moscova?

Zeci de mii de Români, — cel puţin, — trăesc departe de căminurile lor. Zeci de mii de familii îi aşteaptă. Avem datorii şi faţă de dânşii şi faţă de ele.

Cînd ne vom hotărî să le îndeplinim?

M.

NEAPOLI ÎNUNDAT

Roma 6. — (Rador). Inundaţia de la Neapoli a făcut ravagii. Multe case sau prăbuşit. Sunt zece victime.

Cînd doi se ceartă, Iaşul pierde

— In chestia simfonicelor —

Avem o chestie Ciolan, care ameninţă însă şi existenţa mult gustatelor şi utilelor concerte simfonice. Doi se ceartă, iar Iaşul este ameninţat cu o nouă pierdere.

Intr'adevăr, este în afară de ori-ce îndoială că agitaţia şi învrăjbirea ce s'a produs, în legătură cu dirigenţa concertelor, este de natură să zguduie din temelie plăpânda societate simfonică, după cum este perfect exact că suspendarea concertelor ar însemna o grea lovitură pentru Iaşul artistic, rămas în atât de mare regres din acest punct de vedere.

Am spus că se ceartă doi — fiind-că cei de al treilea, elementele care voiesc să pescuiască în apa turbure, nu pot fi luate în seamă, iar baza lor strâmt şovină, la care se adaugă nedemne mijloace de luptă, nu merită cinstea de a fi discutată.

Sunt doi — ambii de o potrivă de utili. Este, deoparte, presidenta, d-na Mârzescu, care a făcut dovada de o muncă permanentă, plină de sacrificii şi o dragoste nețărmurită de artă; de alta, d. Ciolan, care a muncit şi este socotit ca nedreptăţit.

Prima susţine că, pe temeiul voinţei exprese a personalului artistic, a îndepărtat pe d. Ciolan, fără să se fi preocupat de alt mobil de cât acel al bunului mers al societăţei. Cel de al doilea susţine că este victima unei cabale şi că dreptatea e de partea d-sale.

Ori, noi socotim că se poate găsi o formulă de reconciliaţiune, iar barbaţii aleşi în comisiunea de cinci de la Ateneul Popular din Tatăraşi, prezintă prea multă seriozitate pentru ca să ne îndoim că vor face alt ceva de cât a aplana un conflict, din care, în primul loc, Iaşul are ceva de pierdut.

Opinia, şi de astă dată ecoul ieşenilor, cere tuturor celor ce au cuvânt în această nenorocită chestie să păşească în grabă la găsirea unei formule de împăciuire. Ei datoresc aceasta Iaşului bătut de furtuni şi plin de mizerii, pe care îl apasă într'atât fatalitatea, încât până şi o operă pur locală este ameninţată cu distrugere fiind-că nu există înţelegere acolo unde cu niţică bună-voinţă ar fi foarte uşor ca aceasta înţelegere să aibă loc.

Voim însă să sperăm că, în cele din urmă, va triumfa bunul simţ şi o bună pricepere a interesului artistic. Cei în joc sunt prea buni ieşeni, ca să nu facă cele necesare, chiar dacă ar fi nevoe de unele abdicări de la amorul propriu jignit a unor merite nesocotite.

Să se restabilească armonia şi societatea Simfonică „George Enescu" să-şi continue rodnica activitate a răspândirei culturei muzicale..

INSEMNARI

VREDNICIA POPOARELOR

Intr'un număr trecut al „Opiniei", colegul nostru d. M. Sevastos, a arătat cât e de greşit sistemul de a se batjocori şi condamna popoarele în totalitatea lor. Cu o serie de citate variate şi impresionante, d. Sevastos a scos în evidenţă nedreptatea şi insulta făcută poporului român de către diferiţi publicişti străini, impulsivi şi simplişti în caracterizările lor, pătimaşi, superficiali şi preocupaţi mai mult de efectele stilistice, decît de fondul lucrurilor.

Noi românii, tocmai pentru că am suferit aspre nedreptăţiri de asemenea natură, trebue cu atât mai mult să ne ferim a nedreptăţi pe alţii. Comiţînd greşala de a batjocori naţiile ca unităţi etnice, pierdem autoritatea morală de a respinge batjocurile aduse propriei noastre naţiuni.

Fiecare popor are şi defecte şi calităţi; şi s'a putut constata că acestea din urmă — din fericire — precumpănesc. Şi se poate spune că toate naţiile sînt deopotrivă vrednice a sorbi lumina soarelui şi a nădăjdui o viaţă mai limpede într'o lume mai bună. Dacă unele popoare sînt mai înapoiate şi dau impresia unei inferiorităţi în concertul neamurilor, faptul se datoreşte unor sumedenii de împrejurări istorice, geografice etc. independente de calităţile fiziologice omeneşti. In orice caz, fapt cert este că incriminări în ordine naţională nu trebuesc aduse nimănui. Nu e vina bulgarilor, de pildă, că stau pe o scară de progres inferioară romînilor, după cum nu este o vinovăţie a noastră specific naţională, că sîntem spiritualiceşte inferiori ungurilor. Ungurii n'au dreptul să ne dispreţuiască şi să ne conteste, dar — fireşte — nici noi n'avem asemenea drept asupra bulgarilor.

Popoarele pot fi criticate în anumite acţiuni ale lor şi pentru anumite momente ale manifestărei naţionale. Dar în deosebi criticarea unui popor trebue făcută în persoana conducătorilor lui şi în modurile de conducere. Mai ales că la conducători — din nefericire — precumpănesc defectele.

O critică şi cu atât mai puţin o batjocură a fiinţelor colective ale neamurilor, este lipsită de cuviinţă şi înţelepciune. Toate seminţiile pământului sînt respectabile, brave şi utile pentru propăşirea şi gloria Umanităţii.

RENOVATUS

A se ceti pagina 3-a
Ultimele ştiri telegrafice şi telefonice

VIAŢA POLITICA

Iar problema măsurilor excepţionale

— Principii bune, aplicaţiunea rea. — Chestia speculei. — Intre două rele. — Orientalismul notoriu. Cei care aplică. —

In al său minunat articol intitulat „Supremaţia legii", (Viaţa Românească No. 9) d-l C. Stere a scos în lumină cele două cauze profunde ale falşificării sistemului nostru constituţional. Temelia unui regim cu adevărat constituţional lipseşte la noi, întrucât nu avem garanţia libertăţii individuale.

Dl. C. Stere ar mai fi putut pune în discuţie şi un alt element şi anume că adoptăm principii bune, occidentale, dar aplicaţiunea lor este păcătoasă, cu adevărat orientală.

Adevărul acesta se pune încăodată în evidenţă cu prilejul manifestării intenţiunilor guvernului de a reînfiinţa măsurile pentru combaterea speculei.

*

Principiul spune că numai prin liberul comerţ se poate ajunge la jocul firesc al cererii şi oferlei, deci şi la normalizarea comerţului. In sensul acesta s'au luat în occident o sumă de măsuri care să asigure triumful acestui principiu.

Concomitent cu aceasta se agită la noi ideia reînfiinţării măsurilor excepţionale pentru combaterea speculei, de oarece specula a luat proporţii fantastice.

Motivat de faptul acesta, organizaţiile comercianţilor se agită şi protestează împotriva unor măsuri la care Occidentul se grăbeşte să renunţe.

Incontestabil că este o enormă distanţă între cele ce se pregătesc în Apus şi măsura ce este pe cale de a fi din nou introdusă la noi. Contradicţia este însă numai aparentă, fiindcă în fond totul se reduce la faptul că cele mai bune principii devin la noi o nenorocire, din cauza organelor chemate a le pune în aplicare.

Liberul comerţ este justificat — dar comerciantul nostru este prea hrăpăreţ şi hrăpăreţ, pentru ca, în condiţiile de acum, să nu transforme comerţul într'o Vlasie. Preţuri maximale ar fi şi ele poate un rău necesar dacă funcţionarii puşi să supravegheze n'ar fi corupţi, până'n măduva oaselor şi n'ar provoca scumpirea din cauza bacşişurilor.

*

Aşa dar avem de ales între două rele: comerţul liber cu comercianţi...orientali sau preţuri maximale cu funcţionari comptibili. Nici una din aceste căi nu este bună. Căci într'un caz caşi în celălalt, se schimbă numai forma subt care sărmanul consumator trebue să-şi golească punga. Alegerea este grea. Pentru a putea fi cu totul de partea libertăţii comerţului ar trebui să fim sigur că negustorii noştri sunt convinşi că n'au dreptul să ia decât preţul care se cuvine; iar pentru a crede în eficacitatea corectivului adus de preţurile maximale ar trebui să fim siguri că funcţionarii însărcinaţi cu aplicarea măsurilor şi a controlului speculei vor fi perfect corecţi şi incomptibili.

Ne este greu să credem şi una şi cealaltă din ipoteze.

Deci principiile sunt bune la noi, dar aplicaţia lor e rea.

CATE-VA NOTE

Un excelent colaborator al *Opiniei*, ocupându-se de cele ce se petrec în clubul liberal local, vorbeşte de *Şah la Georgel*.

Adevărul este că în acest club se pot vedea actualmente pionii, caii şi toate celelalte varietăţi. Se găseşte până şi nebunii.

Lipseşte însă omul, care să facă jocul.

* * *

In chestia Codreanu — Cuzinski juriul a găsit o incompatibilitate între aceşti doi comperi. In consecinţă a decis că în ziua când va reveni la teatru cel din urmă, să plece cel dintâi.

Incompatibilitatea aceasta apare ca un lucru foarte recent. Nu este mult de când Codreanu şi Cuzinski erau vecinic împreună iar lumea spunea: *ils se valent*.

* * *

Nu ştim dacă mişcarea în favoarea d-lui Ciolan va triumfa.

Credem a şti însă că toată chestia provine din faptul că cine-va a umblat după un cielan, iar acuma se prea poate ca simfonicele să devie ocazie pentru ruptul ciolanelor.

BLANZY

FARSA POLITICA

Pentru observatorul imparţial, aspectele comice ale vieţii noastre publice alcătuesc astăzi un izvor de reflecţii triste: comicul devine dureros atunci când se naşte din păcate şi lipsuri greu de înlăturat.

Poporul e foarte îngăduitor cu cei care se joacă pe seama lui. Prea mult i au plăcut comediile întotdeauna. De aceea actualii comedianţi sunt şi vor fi încă îndelungă vreme îngăduiţi în bâlciul nostru politic. De altfel, pentru ceea ce li se cer, s'au dovedit foarte meşteri: Au făcut nişte alegeri, cum nu s'au mai pomenit: deputaţii au eşit din urne cum es panglicile pe nasul boscarilor şi votul cetăţenilor a fost un fel de „uite popa, nu e popa", foarte distractiv şi igienic din punct de vedere moral. Apoi, după o pauză de câteva luni, o nouă comedie a fost pusă pe scenă: Incoronarea. De data aceasta spectacolul a luat proporţii uriaşe: globul întreg a fost rugat să vie să ne vadă. Şi-au venit unii din ţări străine care nu s'au arătat mulţumiţi numai cu parada. Ar fi dorit să vadă pe lângă măşti şi feţe de oameni adevăraţi. De aceia ne-au dojenit prin jurnalele lor; iar vecinii, care nici înainte nu ne iubeau prea mult, au găsit prilej de veselie.

Totuşi cârmuitorii noştri nu s'au lecuit de fatala lor patimă pentru farsă. Dimpotrivă, ei lucrează acum la înscenarea celei mai formidabile glume: schimbarea constituţiei cu actualul parlament şi fără asentimentul partidelor viabile din opoziţie.

Noi credem că noile împrejurări create de Războiu impun refacerea pactului nostru fundamental.

Dar credem aceasta cu toată seriozitatea şi nu putem înţelege cum un partid care vrea să se laude cu activitatea istorică de peste o jumătate de veac, poate păşi cu atâta uşurinţă la un act, a cărui înfăptuire cere nemăsurat mai mult decât voinţa şi ordinul unui şef de partid. De aceia, toate pregătirile şi toată reclama făcută în jurul „comisiunii parlamentare constituţionale", apar ca gesturile ratate de uriaş ale unui pitichindel. E comic, şi e dureros în acelaşi timp, pentrucă toate acestea, cum spuneam la început sunt urmările unor defecte moştenite de actualii politicieni dela înaintaşii ca Farfuridi, Caţavencu-Brânzovenescu şi încă dela alte neamuri mai îndepărtate în timp..

Socotim că a venit vremea când putem pretinde mai mult dela oamenii noştri politici.

(Continuarea în pagina II-a)

IMPRESII DE TEATRU

Hamlet la Teatrul Naţional

— Protagonist: St. Braborescu —

Am remarcat într'un număr precedent cum artistul Braborescu interpretează — în chip măestru rolul lui Hamlet, trezind admiraţia publicului. Cu un temperament liric şi cu o imaginaţie sensitivă puternică, reuşeşte aşa de adânc a emoţiona inimile, de la înălţimea cugetărei lui Schachespeare, că fără voe impresia tragică trăeşte încă multă vreme în suflet. Simţind şi înţelegând fiecare cuvânt, d. Braborescu apare în faţa publicului nu ca artistul care se transpune într'un rol, ci ca filosoful adevărat care-şi pune cu seriozitate problema vieţii şi pe fruntea căruia sclipesc de departe razele binefăcătoare ale culturei.

Cu o muzicalitate în voce adânc impresionantă şi o tonalitate care desprinde unul de altul fie-care cuvânt pentru a-i trezi un puternic ecou, făcând să vibreze în suflet toată gama de sentimentalism, artistul exprimă în mod sguduitor abstractele gândiri. Modernizând apoi interpretarea prin mijloacele artistice cele mai noi, face ca piesa Hamlet scrisă acum 320 ani să fie gustată şi înţeleasă absolut în totul, de cel mai umil spectator. Geniul suferinţei, al sacrificiului, este latura caracteristică a talentului lui Braborescu.

Fără a fi entuziaşti şi fără a exagera întru nimic, putem afirma cu siguranţă că din acest punct de vedere, d. Braborescu este un mărgărintar nepreţuit al teatrului ieşan.

Suflet modest şi discret, sensibil şi pasionat cu o psichologie complexă capabilă de orice studiu, în ochii căruia nu se întrezăreşte nimic din frământările unei vieţi, cu o distinsă fineţă în atitudini şi mişcări, lăsând să se înţeleagă de multe ori cu totul alte porniri decât acele care trăesc în sufletul său, convins însă de personalitatea sa, Braborescu apare şi în afară de scenă ca tipul omului nemulţumit de soartă căruia talentul nu i'a dat decât un modest mijloc de existenţă. El trece prin viaţa gândind că zădărnicia zilei de mâne care nu-i oferă ce cât salarul lunar.

Nu aceasta însă încurajează în muncă pe un artist. Idealismul şi sensibilitatea sa însenitate de o glorie meritată cer apreciare şi înţelegere. Dar cum rar la noi adevăratele talente găsesc un răsunet, descurajarea îl face să-şi străbată calea fără nici o dorinţă şi fără nici un impuls, trăind viaţa potrivită timpurilor, care îl îndepărtează de artă, reducându-l la nivelul omului obicinuit care-şi face meseria din carieră fără a mai pune deloc suflet în îndeplinirea ei.

Deci nu lipsa de talente face sarbăd teatrul ieşan, ci lipsa de încurajare şi indolenţa noastră, sărbătoare pentru un suflet simţitor ce aşteaptă pe lângă răsplata materială şi cea spirituală, balsamul isbăvilor care-i măreşte forţele dându-i mereu puteri noi de muncă şi noi energii.

*

D-na Braborescu în rolul Ofeliei a pus multă viaţă în nuanţarea nebuniei prin expresia ochilor, prin gesturi şi râsul ilariant.

In special apreciat a fost D-nul Vernescu-Vâlcea în rolul primului gropar. De remarcat a fost D-nul Meicu în rolul lui Polonius şi D-nul Găiţescu în rolul lui Claudius.

Vulcan

CINEMA MODERN MERCURI 8 Noembrie. Eminentul tragedian Francez care a jucat înainte cu 12 ani în Iaşi MARELE.

LE BARGY

în formidabila montare franceză

L'appel du Sang

Triumfalul succes frances în 12 acte care s'a reprezentat cu un formidabil succes în Capitală până Dùminică seara 5 Noembrie 1922. Biletele de pe acum la Casa Teatrului

CINEMA ELISABETA *Astăzi la ambele matineuri şi seara rulează cu mare succes marele film*

Femeia şi Apaşul LA FEMME ET L'APACHE cu renumita vedetă a ecranului frumoasa şi eleganta tragediană **Hélène Makowska.**

Incepând de Mercuri 8 Noembrie, am obţinut cu foarte mari sacrificii ultimul şi cel mai reuşit film cu cel mai mare comic parisian Regele râsului. — Suveranul Comediei.

MAX LINDER PETRECE

Superbă înscenare comică din aventurile lui MAX LINDER 3 mă i epoci — 8 mari acte 8. Se reprezintă filmul complect. Monop l Gaumont Paris

DURERI DE CAP
ALUNGĂ IMEDIAT
TESTA

De vînzare în toate Farmaciile şi Drogueriile din România.

Paie de tătarcă
pentru fabricarea de mături,
păr de cal şi de porc
cumpăr în cantităţi nelimitate
A se adresa la administraţia ziarului sub A. M.

DOCTORUL
H. Wechsler
Boli interne, venerice, sifilis
Cons. 8—10 a. m. şi 1—4
— Str. Armeană 4—

Aprobate de Consiliul Sanitar superior şi premiate

Ascultaţi copii ce spune la gazetă de minunata preparaţie „Unt de Peşte Iodoferat Werner".

CURA cea mai raţională de unt de peşte

pentru copii şi adulţi e numai aceea cu

Unt de peşte Iodoferat WERNER

Tonic, depurativ, nutritiv, recomandat contra anemiei, scrofulozei, reumatism, etc.

Unt de peşte Iodoferat cu fosfor WERNER

special contra rachitismului, limfatismului şi reconfortant pentru copii şi adulţi slăbiţi de munca intelectuală

Unt de peşte Iodoferat cu mercur WERNER

Tonic depurativ şi curativ pentru reconvalescenţi sifilitici
Depozit principal Farmacia CONST. I. WERNER, Iaşi

Printr'o sforţare eroică (care s'a dovedit cu putinţă în alte ţări), oamenii noştri politici ar putea să facă mult pentru ţară, făcând ceva mai puţin pentru ei. In acest deziderat plin de idealism naiv, cuprindem şi pe oamenii din guvern şi pe cei din opoziţie. O activitate rodnică pornită de azi înainte, ar şterge toate amintirile neplăcute din trecut şi ne-ar face să renunţăm la ironie. Dumnezeu, spunea Nietzsche, a pus uitarea ca paznic la poarta templului închiriat demnităţii omeneşti...

I. L.

ECOURI

— *La 15 Noembrie reapare la Bucureşti ziarul „Mântuirea" organ naţional evreesc.*

— Propritarul Croitoriei şi Postăvăriei A. I. Rosenblum Iaşi Str. Ştefan cel Mare No. 23 întorcându se din străinătate anunţă onor. clientela că a adus un mare asortiment de stofe fine englezeşti pentru comenzi de Paltoane şi Costume.

Pentru D-nii funcţionari şi studenţi furnisează Paltoane pentru sezonul de iarnă, 1922 după măsură din ştofă fină englezească nevopsită de la Lei 2100. Se vinde ştofe şi cu Metrul.

— Deliciosul oţet de vin natural, se află de vânzare numai cu lei 6 litrul, la „Concurenţa" magazin de coloniale Solomon Blumer str. I, C. Brătianu.

— D. profesor dr. C. I. Parhon, şi-a reluat consultaţiunile (boale nervoase şi mentale) în toate zilele de lucru (4—5 p. str. Coroi 49)

— La 15 Noembrie reapare la Bucureşti ziarul „Mântuirea" organ naţional evreiesc.

SPECTACOLE

Cinema ELISABETA.— Astăzi la ambele matineuri şi seara rulează cu mare succes marele film FEMEIA şi APAŞUL La femme et L'apache cu renumita vedetă a ecranului frumoase şi eleganta tragediană Hélène Makowska.

Bogatul program conţinând în total 8 acte mari este complectat cu o vedere şi o comedie.

Incepând de Miercuri 8 Noembrie MAX LINDER.

— Teatrul Cinema SIDOLI.— cu începere de azi şi în zilele următoare, opera complectă mondialul film MAIMUŢA JACK Extraordinară dramă în 6 colosale acte.

In curând: O mie şi una de nopţi.

Familia Gr. Corivan—adânc îndurerată, anunţă rudelor şi cunoscuţilor parastasul de 40 de zile a prea iubitei lor

Doctor Lucia Corivan

ce se va oficia Mercuri 8 Noembrie a. c. la biserica Sf. Spiridon ora 10 jum. a. m.

Cetiţi pag. 4-a

IN MEMORIAM

Amintiri dureroase

† Locot. aviator D. Mitache

E ziua numelui tău, Deprins ca altă dată, aş fi vroit să te văd, să te cuprind în braţe, să te sărut dulce, frăţeşte şi să-ţi fac urări de fericire şi viaţă. Dar... tu eşti mort; şi când mă gândesc că nimic nu se mai poate face, că trebue să mă resemnez şi să-ţi spun: *dormi în pace*, sufletul mi se sdrobeşte, ochi-mi joacă'n lacrimi, aş vroi să nu cred adevărul, sa mă înşel, dar nu se poate.

Mi-ai fost drag şi chipul tău adesea îmi apare'n minte încă viu...

Iar când soarele pe cer îmi zâmbeşte şi norii se mai risipesc, o ură de pământul ce te-a înghiţit mă cuprinde, fug de el, mă urc în aer, sbor mereu, mă uit, te caut, aşi vroi să te văd pe tine, dar negăsindu-te mă cobor din nou pe pământ şi protestez contra celei ce te-a răpus...

Crudă moarte! Cum de te-ai îndurat tu ca din înălţimile plăcute, frumoase şi ispititoare ale aerului şegalnic, din nemărginitul spaţiu în care camaradul meu plutea cu atâta dragoste şi curaj de erou, să-l cobori, să-l sdrobeşti şi să-l închizi pe veci în cimitir, într'o căsuţă întunecoasă, mică, rece.

Sărmane vultur — pasăre măreaţă — ce prin sborurile tale îndrăzneţe ai întrecut păsările toate, *dormi acuma'n pace.*

Copil răsfăţat al aerului în ale cărui braţe vântul te-a legănat adesea; la capul tău două elici stau astăzi puse'n cruce. Zadarnic va sufla printre ele vântul, căci corpul tău nu-l vor mai putea ridica de pe pământ spre ceruri. *Fie-ţi dară somnul dulce.*

Fluture zburdalnic ce din zori de zi şi până în apus de soare pluteai pe deasupra câmpiilor, văilor, grădinilor şi codrilor cu flori, *dormi liniştit deapururi între flori*, căci sacrificiul vieţei tale e sacrificiu de fire; iar cu viaţa ta de aviator — viaţă de floare — o viaţă de erou s'a stins!...

Căpit. aviator **I. T. Banu**

Informaţii

❑ *Astă noapte, la ora 3, nişte necunoscuţi au spart geamurile de la redacţia ziarului* Naţionalistul.

Iată dar că persistă încă sistemul înlocuirei discuţiilor. libere de presă. prin acte de violenţă care fac necinste celor ce le comit.

Protestăm împotriva acestor acte necugetate care constitue un atac la libertatea presei. şi rugăm autorităţile în drept să exercite represiunea legală asupra devastatorilor.

x *Din cauza serbătoarei legale de mâne (Sft. Dumitru), numărul viitor al „Opiniei" apare Joi la orele obişnuite.*

x Azi s'a judecat primul proces de expropriere, ca apel contra deciziunei comisiunei judeţene şi anume apelul d-nei Brătescu şi cel al locuitorilor din comuna Mogoşeşti.

Tribunalul prezidat de d. prim preşedinte Eugen Petit, a respins ambele apeluri, menţinînd hotărîrea comisiunei de ocol.

❑ D. Zipă, directorul serviciului de aprovizionare, vizitează acuma diferitele localităţi pentru a culege informaţiuni cu privire la debitarea cărnei de măcelar.

Aceste informaţiuni vor servi ca bază la orarul ce se va ţine în localitate, în cursul săptămânei viitoare.

❑ P. S. S. Gurie, episcopul Basarabiei, va trece azi prin localitate, plecând la Bucureşti.

❑ Ministrul de finanţe, a făcut cunoscut administraţiei financiare, că de acuma înainte ori ce recomandare pentru înaintarea funcţionarilor, va trebui făcută de consiliul şefilor de secţie, ceia ce va însemna acordul tuturora.

Este o revendicare cerută şi prin statutul funcţionarilor publici.

x **Referendul Codreanu-Cuzinski.**— In legătură cu cele ce am publicat ieri în chestia soluţiunii ce s'a dat incidentului Codreanu-Cuzinski se cuvine a mai fi subliniat faptul că prin deciziunea juriului de onoare se recunoaşte o incompatibilitate între cei doi *comperi*. In adevăr, pe ziua de 15 Noembrie când d-l Cuzinski revine la Teatru, d-l Codreanu pleacă într'un concediu care va dura dela acea dată până la 1 Ianuar, zi în care demisia actualului director va fi primită.

In ce priveşte directoratul de scenă, s'a decis ca această atribuţiune să fie încredinţată pe rând societarilor de clasa I-a şi anume acelui care are rolul principal în piesă, pentru a-l stimula în îngrijirea montării.

*

In legătură cu soluţia dată incidentului în chestiune, următoarea telegramă a fost adresată d-lui C. Banu, ministru al Artelor:

„Dreptatea, Cinstea şi Adevărul au triumfat, pe cupola întunecată a Teatrului Naţional din Iaşi. Nepreţuită cinste celor ce au statornicit că Teatrul se sprijină pe numărul artiştilor, şi nepreţuită slavă Ministrului Artelor, care prin oameni bine aleşi a ştiut să dea ce i se cuvine artistului dramatic român. Prin aceasta aţi făcut ca un soare nou, să lumineze o eră nouă, în sânul artiştilor chemaţi să cimenteze sufletul de mâine al neamului Românesc întregit.

Să trăiţi".

Artişti ai Teatrului Naţional din Iaşi:

Verena Cuzinschi, L. Braborescu, D. Castriş, A. Braeschi, M. Harga, L. Popescu, E. Melinte, V. Vernescu, V. Stamaţian, M. Baciu, V. Cuzinski P. Petrone, R. Dumitrescu Vernescu-Vâlcea, I. Damira, V. Boldescu, T. Morcovescu, I. Nosek, Gh. Popovici I. Doroşcan, I. Pascu, Meicu, C. Ramadan, M. Popovici, B. Braeschi.

Artiştii mai sus semnaţi au adresat şi o scrisoare deschisă d-lui Şoimescu, inspectorul teatrului, care a reuşit să facă să triumfe adevărul, având lozinca că teatrul este a artiştilor şi nu al unui om sau al unui partid politic şi că talentele trebue să izvorască şi să strălucească din *soarele virtuţii.*

❑ Direcţiunea parcului de automobile Socola, a societăţei „Refacerea industrială", a reclamat parchetului că mecanicul P. Stănescu a sustras din depozitul parcului mai multe piese de automobil.

Făcându-se o descindere în atelierul acestui mecanic, s'au găsit nişte piese provenind din depozitul parcului.

Interogat, mecanicul Stănescu a declarat că va da explicaţiunile cuvenite în faţa justiţiei.

❑ Din Negreşti au fost aduşi eri în localitate 3 ţigani, bănuiţi a nu fi streini de crima din şoseaua Nicolină.

Cercetările însă făcute azi, au dovedit nevinovăţia celor arestaţi.

❑ D. Ministru Mârzescu în neputinţa de a lua parte la serbarea, pe care Corporaţia din Podul Iloaei o dă mâine, a delegat pe d. Sion, inspector, să-l reprezinte.

❑ In cursul săptămânei viitoare, s'a încasat de comuna, din taxa contingentări pentru vite, suma de 130.000 de lei.

❑ D. C. Toma, preşedintele comisiei interimare, pleacă Joi seara la Bucureşti, în interesul comunei.

x Azi au sosit statele pentru magistraţi. Statele cuprinzînd lefile pe luna Noembrie şi sporul acordat, prin noua lege, pentru lunile Octombrie şi Noembrie.

x In dreptul băiei Sarata, a încetat azi subit din viaţă muncitorul Ion Bronzoiu.

Nu există nici o bănuială.

x *Universitare.* — Examenele de limba greacă, cu d. profesor Papacostea, s'au fixat pe ziua de 9 Noembrie ora 3 p. m.

*

D. profesor P. Dragomirescu va începe cursul de drept comercial cu studenţii anului III Vineri 10 Noembrie ora 9.

Cursurile vor continua regulat în fiecare Luni, Mercuri şi Vineri dela 9—10.

*

Marţi 7 Noembrie ora 5 jum. p. m. va avea loc deschiderea cursurilor de drept constituţional şi administrativ, cu d. Florin Sion.

Cursurile vor continua în fiecare Marţi, Joi şi Sâmbătă, dela 5 jum. la 7.

*

Pentru Universitate au sosit trei vagoane cu ţiţeiu.

Cantitatea aceasta este insuficientă pentru a garanta continuarea normală a cursurilor.

De altfel o cantitate prea mare nici n'ar putea fi depozitată în cisterna Universităţei, ea fiind actualmente în reparaţie.

※ *Teatrul Naţional.*— Societatea dramatică Iaşi Marţi 7 Noembrie ora 9 seara pentru prima oară în această stagiune „*Faust*", Joi 9 Noembrie se va juca HAMLET.

— Mercuri 8 Noembrie, prima reprezentaţie a companiei *Marioara Voiculescu* cu piesa NORA de Ibsen.

Sâmbătă 11 Noembrie a doua şi ultima reprezentaţie HOŢUL de Bernstein.

Biletele la Braşcu.

x Aflăm cu multă părere de rău încetarea din viaţă a d-nei Stănescu, mama d-lui judecător Stănescu.

Condoleanţele noastre întristatei familii.

※ Solemnitatea deschiderei Universităţei, va avea loc mîine, la ora 4 după prânz.

Solemnitatea a fost redusă, în senzul că vor avea loc numai în aula universităţei, în azistenţa profesorilor şi a studenţimei.

Se va oficia un serviciu religios de sfinţirea apei. Răspunsurile vor fi date de corul studenţilor basarabeni, va urma o dare de seamă a d-lui Bratu, rectorul Universităţei.

Conferinţa va fi ţinută de d. dr. Demetriade.

❑ *Se aduce la cunoştinţa* deţinătorilor de liste de subscripţie eliberate de Comitetul pentru ajutorarea înfometaţilor din Rusia „Maxim Gorki", că ultimul termen pentru restituirea lor, este ziua de 10 Noembrie.

Persoanele care au primit aceste liste sunt stăruitor rugate a le înapoia până la data sus zisă, având a se înainta ministerului Muncii bilanţul de activitate al Comitetului.

x Sindicatul lucrătorilor brutari înştiinţează populaţia Iaşului că de oarece Mercuri e Sf. Dumitru (sărbătoare legală). lucrătorii brutari nu lucrează şi deci populaţia să-şi procure pâine pentru această zi.

x In comuna Pereni, va avea loc mâine o frumoasă serbare religioasă, la care vor participa numeroase persoane din Iaşi. Serviciul religios va fi oficiat de părintele Niculi, protiereul oraşului.

O osebită atracţiune va fi acea, că răspunsurile vor fi pentru întâia oară dată de un cor de săteni, condus de preotul Ion Popa, parohul acelei biserici.

❑ Serviciul Maritim romîn, face cunoscut, că s'au reluat curse directe Constanţa-Constantinopol-Pireu.

Vapoarele pleacă în fie ce Marţi.

Biletele în localitate se pot obţine la d. Caravis, şeful agenţiei vagoanelor paturi.

La 15 Noembrie
reapare
„Mântuirea"
organ naţional evreesc

ULTIME INFORMAȚIUNI

Ziarele readuc din nou în discuțiune chestiunea proectului de lege de amnistie militară, care ar urma să fie supus Parlamentului în sesiunea din Noembrie.

Suntem în măsură de a afirma că deși angajamentul în această privință există, cu toate acestea până acum guvernul n'a păsit încă la pregătirea proectului de amnistie.

Deși diriguirea socoatt ca dată fiind caracterul acestei amnestii ea nu poate fi numai un act de clemență regală ci trebue să izvorască dintr'un act al parlamentului, pentru ca ertarea să provin dintr'o cooperare temeinică dintre reprezentanța națională și Coroană, cu toate acestea până acum principiul ertărei delictelor militare, în ce privește dezertarea la inamic, n'a fost încă câștigat.

De altfel, cum am spus, discuția n'a început încă în sânul comisiunilor dela Ministerul de Război și Minist. de Justiție în ce privește forma pe care o va îmbraca proectul în chestiune.

x Leul la Paris a cotat astăzi 9.05.

Devisele in Capitală au notat: Francul francez 10.25; lira engleză 730; lira italiană 6,80; coroana cehoslovacă 5,16; dolarul 163; marca germană bani 2.25; coroana ungară 6,25; coroana austriacă 0.21.

x In curând va fi normalizat și trenul Iași Chișinău, ce circulă încă pe linia largă și pleacă din Iași, la ora 1.20 noapte.

Mărindu-se astfel viteza trenului, și orarul va suferi o modificare.

x Inaugurarea liceului Seminar din Botoșani, ce era să aibă loc în cursul acestei luni și la care avea să participe M. S. Regina, a fost amânată pentru primavara.

In urma invitației d-lui ministru al instrucțiunei, și în scop de a se aplana conflictul dintre d-nii Bratu, rectorul universității și A. C. Cuza, decanul facultății de drept, s'a convenit ca un jurin de arbitri să soluționeze conflictul, pe bază de acte și memorii.

D. Bratu cel dintâi s'a declarat gata, a se supune hotărârei comisiunei de arbitri.

Vor fi trei arbitri, unul numit de d. Bratu, altul de d. Cuza și un al treilea de ministrul instrucțiunei.

D. Bratu a numit ca arbitru din partea d sale, pe d profesor Gusti.

Se crede că juriul se va întruni la București.

x Ministrul de justiție a retras delegația d lui judecător Popp, de la oficiul de inchiriere.

Plecarea d-lui Popp dela oficiul de inchiriere, încă neexplicată, este mult regretată, căci toată lumea a putut constata munca devotată ce o depune.

In conformitate cu legea, d. Eugen Petit, primul președinte al tribunalului a delegat la oficiul de inchiriere pe d. judecător Caliano.

Primim următoarele:

Comisiunea aleasă de adunarea evreească în vederea combaterei ultimilor agitații antisemite, in diferitele intrevederi ce a avut cu reprezentanții autorităților locale față de care s'au formulat dezideratele stabilite de acea adunare văzând că autoritățile recunosc și asigură că vor apăra principiile indicate de comisiune prin reprimarea oricăror incercări de tulburare a ordinei, consideră ultimile incidente. inclusiv cel dela teatrul național, inchise.

De mâine încep judecarea contestatorilor la impuneri. Ședințele vor avea loc, în fie ce zi la altă percepție.

Comisiunea se compune din d-nii Vasile Ionescu, reprezentând administrația financiară, ca președinte, Jean Constantinescu, reprezentând comuna și Ion Badareu ca reprezentant al contribuabilelor.

Serviciul Telegrafic și Telefonic

al ziarului „OPINIA

Lucrările comisiunei reparațiunelor

Chestia valutei germane.— Plecarea experților financiari

Berlin 6 (Rador) Guvernul german a înaintat comisiunei reparațiunilor un memoriu, în care își exprimă părerea că valuta germană poate fi stabilizată numai prin acordarea unui împrumut extern. Delegații comisiunei reparațiunilor au transmis guvernelor respective propunerea germană, cerând instrucții.

•

Berlin 6. —Rador. Tratativele de la Berlin continuă în jurul propunerilor guvernului german și se vor termina probabil la finele acestei săptămâni. Azi au avut loc o ultimă convorbire între experții financiari străini și reprezentanții guvernului german.

•

Berlin 6. Rador. Experții financiari străini, cari au fost invitați la Berlin, vor depune azi raporturile lor la comisiunea reparațiunilor și vor pleca din Berlin.

Mica înțelegere și Italia

Praga 6 (Rador) Ministrul de externe Cehoslovac, d. Beneș, a declarat în comisiunea parlamentară pentru afacerile externe că în curând va apare o carte diplomatică care va conține istoria relațiilor între Cehoslovacia, România și Jugoslavia.

Cu privire la evenimentele din Italia, d. Beneș a declarat că Cehoslovacia dorește să colaboreze în mod pașnic, pe aceleași baze ca până acum, cu Italia. Același lucru dorește și Jugoslovia, care, împreună cu aliații săi, se străduește pentru a evita orice conflict cu Italia.

Programul

— demersurilor d lui Stamboliisky. —

București. — Ziarul „Poveda" din Sofia anunță că, după terminarea misiunei la București, primul ministru bulgar d. Stamboliisky se va reînfoarce la Sofia pentru a prezida congresul tinerilor agrarieni. Cu acest prilej, d-sa va rosti un discurs în care va arăta rezultatele demersurilor sale la București.

Apoi, în cursul săptămânei viitoare, d. Stamboliisky va pleca probabil la Belgrad.

Tulburări în Silezia

— *Muncitorii devastează prăvăliile* —

București. — In orașul Forth (Silezia), muncitorii din industriile textile, exasperați de faptul că patronii nu le admit cererile de ordin economic, au somat la rândul lor casele de comerț și pe marii comercianți, să vândă cu preț scăzut, Strânși în grupuri compacte, muncitorii au devastat în special prăvăliile de alimente, stofe și ghete. Intervenția poliției a fost tardivă.

x O dispoziție a d-lui Tancred Constantinescu, directorul general al căilor ferate, dispune eliminarea treptată a domnișoarelor de la serviciul de telegrafie, sub motiv că ele ar fi cauza diferitelor accidente.

In localitate, dispoziția aceasta nu găsește aprobarea directorilor de serviciu.

Amânarea conferinței din Lausanne

Paris 6. (Rador).—E posibil ca conferința de la Lausanne să fie amânată pentru câte-va zile.

In cercurile oficiale franceze se spune că în legătură cu evenimentele recente din Turcia și Italia negocierile nu vor putea începe înainte de 20 Noembrie.

Conferință sârbo-grecească

—D. Politis la Belgrad—

Bucuresti. — D. Politis, ministrul de externe a Greciei, a sosit aseară la Belgrad pentru a conferi cu d-nii Pasici și Nincici în chestia atitudinei comune la conferința de la Lausanne și pentru încheerea unui tratat comercial sârbo-grec.

D. Politis a declarat ziariștilor că nu crede probabilă reînchegarea unei aliante balcanice; și aceasta din cauza conduitei Bulgariei.

D. Politis a fost primit în audiență de regele Alexandru.

Consfătuire takistă

București.—Fruntașii democrați s'au întrunit ieri după amiază acasă la d. M. Dețiu. Au participat și acei fruntași care au lipsit în ultimul timp din țară. Aceștia au fost puși în curent cu tratativele dintre partidul takist și partidul național, tratative care sunt în curs.

S'a hotărât apropiata convocare la București a șefilor organizațiunilor de județe, când se va hotărâ atitudinea definitivă a partidului democrat.

In jurul conferinței de la Bruxelles

Geneva 6.— (Rador) Se anunță convocarea unei conferințe preliminare a primilor miniștri ai Franței Belgiei și Italiei, înainte de deschiderea conferinței de la Bruxelles. Această conferință se va deschide la 15 Decembrie.

Germania electorală în Polonia

Varșovia 6. (Rador).—Data alegerilor pentru camera deputaților se apropie. Campania electorală este în toiul ei. Nu se semnalează decât mici agitațiuni locale fără importanță. Ordinul a fost restabilit grație măsurilor luate de autorități pentru a asigura libertatea deplină a alegerilor.

Prînz în onoarea d-lui Stamboliisky

București.— Asearâ la ora 9, un dineu a avut loc la Athenee Palace, în onoarea d-lui Stamboliisky, primul ministru bulgar.

Au participat miniștrii Ionel Brătianu, I. Duca, dr Angheleșcu, Gh. Mârzescu, generalul Moșoiu, Jean Th. Florescu, Aurel Cozma, generalul Ficef ministrul Bulgariei la București, d-ra Stanciov secretara prémierului bulgar, Romulus Voinescu, Tancred Constantinescu, general Nicoleanu, tot personalul legației bulgare.

Nu s'a ținut nici un toast.

Banchetul a luat sfârșit la ora 10 și jum.

EXPLOZIE DE DINAMITĂ

Piatra-Neamț. — Pe când lucrătorii Anton Novac și Ioan Cóvaci lucrau la sfărâmarea unei stânci, o explozie de dinamită i-a ucis pe amândoi.

Intre tovarăși de moravuri

București. — Organizația „Ungurii care se deșteaptă" a felicitat telegrafic pe Mușolini și pe fasciștii italieni pentru succesul înregistrat.

Ciocniri între turci și englezi la Constantinopole

Constantinopole. —(Rador) Intre manifestanții turci și poliția engleză, a avut loc o ciocnire. Patru turci și un polițist englez au fost uciși.

Situația în Turcia

Sultanul nu vrea să abdice

Bucureștii, — Guvernul din Constantinopol și-a dat demisia, motivând-o pe faptul că Sultanul n'a ținut seamă de hotărârile Adunărei Naționale din Angora.

In adevăr, Sultanul refuză să abdice.

Refec Pașa, guvernatorul militar al Traciei, a luat direcția administrativă, în numele guvernului din Angora.

DOCTORUL
JACQUES GOLDNER
ȘEF DE LUCRĂRI
la Facultatea de Medicină din Iași
∴ BOLI DE COPII ∴
Cons. 2-4
STR. MARZESCU 17, ETAJ

DOCTORUL
L. Weiselberg
Boale interne, nervoase
Venerice și sifilis
Str. Anastasie Panu No. 19
(Piața Halei)
Cons: 9-11 a. m; 2-4 p. m.

DOCTOR
Gh. L. Transilvanu
Elev al Profesorului Landowry din Paris
— Boli Interne —
Consultații 3—6 în strada Lascar Catargiu No. 38

Pentru păstrarea fără întrerupere a unor dinți sănătoși, tari și frumoși nu există de cât un singur mijloc: Odol!

Reprezentanți
bine introduși pentru desfacere (în sticle și butoaie):
Cognac de vin, malaga, madera, Tokai, Marcat Lunel și Cotnar superior
caută
„Sarpivin"
Societate anonimă
Iași, str. Sărăriei 15

De vânzare
La Tribunalul notariat Iași are loc 9 Noembrie supralicitarea imobilului din Iași strada I. C. Brătianu No. 78, adjudecat cu 62.000 lei.

LA FRIZERIA
„HAMBURGER"
Iași Str. Costache Negri No. 32
Se închiriază COSTUME DE CARNAVAL, DEGHIZAMENTE și FRIZURA DE TEATRU
Se află la dispoziția publicului amator o garderobă renovată cu costume noi și de tot felul.
Varietatea *calităților* și a *genurilor* poate satisface gusturile cele mai alese.
Se găsesc costume de la cele mai serioase până la cele mai hazlii.
Specialist în deghizări.
Se primesc angajamente și în provincie pentru TEATRE, REVISTE, BALURI MASCATE.
Cumpără costume de ocazie

Blănăria artistică
LA DAVID
Str. Lozonschi 1
Asortiment de blănării fine. Sconcs veritabil, opozon sconcs, vulpi gri, negre alaska și argintii. Tibet de Mongolia, nutria, biberette, lutru, jder, dihor și vidre.
Piei de îmblănit și brumării, etc.
ATELIERUL SPECIAL
execută lucrări artistice și transformări de orice blană
Se curăță vulpi albe, făcându-le ca noi

Cabinet dentar
Dr. Med. H. Apter
Specialisat la Berlin în dentistică și boli de gură
Iaș, Str. Lăpușneanu 32
Consult. 9—12, 3—6

DOCTORUL
Alex. Hochmann
CHIRURG-MAMOȘ
Specialist IN BOLI DE FEMEI
de la clinicele din Viena și Budapesta,
fost mulți ani de zile asistent la spitalul comunal din Budapesta, va începe consultațiunile în STR. PACURARI 56
Orele consult. 12 1 și 4-6 p. m.

A sosit la magazinul
O. MELIXON
Iași Str. Cuza Vodă 83 (vis a-vis de librăria Socec)
INCALTAMINTE de tot felul
precum și un mare transport de
GALOȘI și ȘOȘONI mărcile
Tretorn și Pentagon

Becuri electrice
— toate voltajele —
cele mai solide, cele mai bune fabricate Osram, Tungsram, Philips, Westinghous Wertax, etc. gasiți cu prețul fabricei la depozitul general
Zaharia Weiss
Piața Unirei, Iasi

1850
HUTCHINSON
C.N.D.C.
PARIS
CEI MAI BUNI
Galoși și Șoșoni
MARCA PENTAGON
Vânzare exclusivă pentru toată România
Societatea Pentagon
Iași str. Ștefan cel Mare No. 4. Depozitele principale en-gros Iași H. Braunstein str. Ștefan cel Mare 4, București A. Saltman str. Carol 35, Chișinău B. Lempet Armeansca 71.
Vânzare EN-DETAIL la toate magazinele de încălțăminte din țară.

„Opinia“ în țară

BOTOȘANI

Alegere.— In noul consiliu de Administrație al societății cooperative „Infrățirea“ a funcționarilor și pensionarilor publici din Botoșani, au fost aleși cu majoritate de voturi următorii:

Const. Ficșinescu, preș.

Haralamb Vasiliu, vice președinte.

Membrii: dr. N. Smeiț, inginer M. Zarlo, D. Mersvinschi, C. Ionescu, C. Serghievici, Gh. Petrescu și C. Teodersa.

Cenzori, N. Adam, D.V. Arnovici și D. Mironescu.

Director I. I. Popescu.

Bal.— Sâmbătă seara a avut loc un mare bal dat de societatea sportivă „Macabby“ în sălcanele cinematografului „Popovici“.

Succesul material și moral a întrecut toate așteptările.

Lemnele.— Lemnele urmează a se scumpi mâine.

Sata de kgr. a ajuns la 55—60 lei.

După o anchetă ce voi întreprinde, voi arăta cine este causa scumpirei și cine sunt jefuitorii orașului.

Până atunci rugăm pe cei în drept de a lua măsuri urgente contra acelora cari jefuesc populația,

Teatrale.— In zilele de 12 și 14 Botoșenenii vor avea fericirea să admire pe celebra artistă Marioara Voiculescu, având ca elemente de valoare.

Vor avea loc trei representații pe scena teatrului „Eminescu cu piesele: Nóra, (Sau casa de păpuși) de H. Ibsen, Hotul de Bernstein și Salomea.

Se prevede un mare succes

Louis Adler

TG. FRUMOS

Inaugurarea Școalei de ucenici și adulți.— Astăzi pe la orele 2 p. m. a avut loc inaugurarea școalei de ucenici și adulți în localul gimnaziului din Tg. Frumos, deschiderea cursurilor școalelor de adulți ce vor funcționa în localul gimnaziului. La această solemnitate au luat parte în afară de directorul și profesorii acestei școli, comitetul școlar și mai mulți patroni. Serbarea se începe printr'un scurt serviciu religios după care părintele Director Preot Neculai Dărângă, rostește o cuvântare prin care arată rolul frumos și folositor acestei școli, rugând pe cei de față a da tot concursul pentru îndeplinirea rolului. Urmează cuvântarea Sf. Preotul Victor Diaconescu, care, după ce arată rodul ce îl dau aceste școli în alte părți îndeamnă pe patroni să-și dea ucenicii la aceste școli. D-nii I. Toma, Gh. Tărdea și N. Răpeanu, institutori și profesori complectează cele spuse de d-l Director.

Răspunde la aceste d-l Lupu președintele corporației și d-l Victor Tanasevici, comptabilul corporației. După comunicarea ce se face de preotul N. Dărângă, directorul școalei că cursurile încep de azi. Serbarea s'a terminat la ora 5 jum.

*

Conferință.— In seara de 2 Noembrie a. c. s'a ținut o conferință plenară a profesorilor la gimnaziul din Tg. Frumos, a hotărât instituirea unui ateneu popular pentru a ține un ciclu de conferințe de vulgarizare a științei. Aceste conferințe vor fi ținute de profesorii gimnazului și ceilalți intelectuali ai târgului,

A rămas a se stabili dacă aceste conferințe se vor ține gratuit sau în o mică plată în folosul unei biblioteci.

— *Donații bisericești.*— Zamfira și Nicolai Ancuța din Prigoreni jud. Iași a donat bisericei Sf. Gheorghe din Hăbășești jud. Roman un policandru de 6000 lei. D-l Gh. D. Timofti a donat bisericei din Prigoreni un policandru de 5900 lei. D-l Simion D. Timofti a donat 4 mii lei pentru un rând de veșminte iar restul până la 10000 lei dat restul satului Prigoreni (Iași) D-l Grigore Mihalache tot din Prigoreni, a donat o perdea, icoana maicei Domnului în valoare de 3200 lei și un sveșnic de 3100 lei, Aceste donații merită a fi imitate și de alți.

— *Visarea livretelor.*— De la 28 Octombrie s. c. până la 4 Noembrie inclusiv s'a făcut vizarea livretelor a subcentrului III la Tg. Frumos.

— *Servitoare Hoață.*— Servitoarea Paraschiva Dumitrescu din Galați, angajată de către cărciumarul Maron Specler din Tg. Frumos după o ședere de câteva zile, s'a gândit să se îmbrace cu o rochie frumoasă, cu ghete noi și cu o bertă și s'o șteargă, dar neavând noroc a fost prinsă de d-l Specler pe când voia să plece cu trenul. Adusă la poliție, ea a făcut mărturisiri complecte. Se crede că are vre-o 2 condamnări. Poliția a înaintat o șefului jandarmeriei pentru a fi trimisă parchetului Iași.

Dela Strunga

PIATRA-NEAMȚ

Copil găsit. — Zilele trecute s'a găsit aruncat între vagoanele din stația Buhuși, un copil nou născut de sex masculin, care avea la scutecele cu care era învelit un bilețel în care scria „nebotezat“.

Până în prezent nu s'a putut găsi care este mama copilului.

S'a găsit și în Buhuș un om bun la inimă care a luat copilul.

Furt.— Intr-una din nopțile trecute mai mulți indivizi s'au introdus în curtea locuitorului Dumitru Proină din com. Pipirig furându-i două oi, un berbeș și diferite încrări.

Teatrale.— O telegramă anunță sosirea în localitate a mărei tragediene Măricara Voiculescu, pentru zilele de 18 și 19 Noembrie, cu reprezentațiile „Nora“ și „Hotul“.

Vestea aceasta a produs o mare bucurie indescriptibilă, întru cât d-na Marioara Voiculescu va fi pentru orașul nostru un eveniment, o dovadă dă de înșușirile deosebite ale publicului pietrean, care e înzestrat de tot ce e frumos și e îndestul de apt pentru a înțelege și gusta arta cea mai pretențioasă și mai dificilă.

M. M.

„ALBINA“

1) Fabrica sistematică de sopon de toaletă și parfumerie Prețuri de reclamă, vinde en-gros Cereți săpunul Royal Willy, Cocoș, etc. produsele fabricei.

2) Fabrica sistematică de pungi de hârtie

„Furnica“

3) Noua Fabrică sistematică de apă gazoasă vinde sifonul cu 75 bani predat domiciliu sau la fabrică

Str. Păcurari 73 bis

La depozitul fermei Badareu se vinde vin nou fiert netălet, cu prețul de en-gros Pentru cumpărătorii din Iași care locuesc pe strade practicabile transportul e gratuit.

Magazinul de Mobile

Ioil Ghelberg & Fiu

Iași, Str. Ștefan cel Mare 11 și str. Costache Negri 3

EN DETAIL EN GROS

Depozit permanent de tot felul de mobile solide și anume: dormitoare, sufragerii, birouri, salonașe cele mai moderne, fabricate proprii.

Prețurile cele mai reduse Cumpărăm și vindem mobile de ocazie.

UN APARAT INGENIOS

„TARANTELLA“

Ascute lamele sistem GILLETE atât la piatră cât și la curea, devenind mai bune ca noi. Costul unui aparat complect lei 175.

ROMANIA MUZICALA
Finkelstein
Lăpușneanu 24 Iași

Se primesc lame pentru ascuțit lei 2 bucata.

N. B.—Au sosit „Sonerii fără baterii“ care sună foarte puternic, aplicabile la entreuri.

Sanatoriul Dr. Tzalcu

Iași, Str. Carol 20, Telefon 368

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului s'a reorganisat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai rigurosă. Se practică orice intervenție. Adaptat la chirurgia de urgență.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Vindecoterapie. Se primesc în consult cu medici de știință, pă specialități, boli interne și nervoase (excluse fi contagioase și nervoși turbulenți).

Informații și consultațiuni între orele 2—4 p. m.

Sobe teracotă

DIN

FABRICI RENUMITE

SE POT ANGAJA

Domnii clienți sunt rugați a'și face comenzile din timp pentru a obține reduceri

Reprezentant: I. ZLATOVICI
Str. Muzeelor 40

LEI 70

Marele Atelier Photo „REMBRANDT“

Str. Lăpușneanu No. 6

Primind un mare transport de materiale

Aredus prețurile

executând

12 Fotografii (cărți poștale)

in culoarea sepia (maro)

cu lei 70

dând și un TABLOU GRATIS

Părul nu mai cade

MATREAȚA cât și orice afecțiune ale pielei capului dispar sigur NUMAI în urma întrebuințărei loțiunei

„PETROLOL“

singurul remediu preparat riguros după principiile științei de d-rii KONYA și FIU, chimiști.

Pomada Tanno Chinin veritabil numai cu marca FORTUNA depusă.

DIGESTON Dr. KONYA

Praf digestiv, restabilește digestia dificilă; ușurează asimilația alimentelor; taie acreala și arsurile din stomac

Depozit la Farmacia Dr. KONYA și FIU.

∴ AU SOSIT ∴

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazin I din strada Ștefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAȘILOR

Maculatură (ziare vechi) de vânzare la administratia ziarului.

BLANURI

Vulpi albe de Alasca, Croise și Silberfuchs, Biber și Biberette Lutra, Potits-gris, Sconga veritabil și opozonsconga, Nutria, Tibet Katzen. Vulpine, Tibet-Mongolia, albe și gri, Patagonia, Top, etc. etc.

Atelierul Special de blănărie atașat la acest magazin primește comenzi pentru confecțiuni și reparațiuni montează gulere și manchette și dosuri de blană, jachete de astrachan, vulpi etole pelerine, după ultimele jurnale de blănuri ce stau la dispoziție.

Depozit permanent de blănuri Confecționate, (Gulere, Etole, Manșoane, eearfe, etc).

Sosindu-ne un transport de PĂLĂRII BĂRBĂTEȘTI, forme și culori moderne, cumpărate într'o epocă avantajoasă de valută, le desfacem foarte eftin.

A la Bonheur

Magazin și Atelier de Blănărie
Iași, Unirei 4 lângă
Cinema Sidoli

La Cocoșul de Aur

Iași, Strada Ștefan cel Mare 4, IN CURTE

a sosit un mare transport de păslari marca Ambrosius precum și pantofărie de stofă pentru iarnă, străine Tot felul de galoși și șoșoni marca „PENTAGON“

En-gros și En-detail

Școala de Băeți „A. Vlăhuță“

aprobată de Minister cu Ordinul 83359 din 4 Noembrie 1922 a început cursurile regulat de astăzi 6 Noembrie. Pentru completarea locurilor se mai primesc înscrieri PANA LA 20 NOEMBRIE pentru elevii cari sunt înscriși la examenele particulare de Stat.

Taxa 1000 lei anual, cu excepție pentru elevi săraci 600 lei.

Orice informațiuni se pot lua la cancelaria școlii între orele 9-12 dim. și 2-6 după amiază Strada Banu No. 12 (în dosul liceului „Național“).

Direcțiunea.

CAETE creioane, condeie, hârtie, caiete de desemn și muzică, cerneluri, genți, etc. Registre de contabilitate, hârtie de mătase, carnete, plicuri etc.

SE VINDE MAI EFTIN CA ORI-UNDE LA

LIBRARIA CENTRALA

IAȘI — Str. Mărzescu 25

EN-GROS și EN-DETAIL

Instințare

Subsemnatul P. Dumitrescu Comerciant din Dorohoi, în baza hotărârei Tribunalului local prin sentința No. 118 din 15 Sept. 1922 s'a declarat desfăcută căsătoria mea cu fosta mea soție Ana P. Dumitrescu Aduc la cunoștință: rudelor, amicilor, prietinilor, cât și întregului public că cu începerea dela 20 Septembrie a. c. d-na Ana P. Dumitrescu se va numi în viitor cu numele ei de naștere Ana Braunștein zis Dărăbăneanu, și totodată interzic cu desăvârșire d-nei de a se folosi sau a permite cuiva să utilizeze numele meu.

1922 Oct. 30 Dorohoi

P. DUMITRESCU

Cea mai bună apă minerală purgativă este

APA DE BREAZU, Iași

Efect sigur, fără dureri doză mică, gust plăcut. Premiată la expozițiile din Paris și București

COLECTURA

Regatul Român

S. Haifler

Iași, str. Ștefan cel Mare 33

Controlează tot felul de lozuri străine, contra

5 lei bucata

ANUL AL XVIII-le No. 4639 — 1 Leu NUMARUL — SAMBATA 10 NOEMBRIE 1922

ABONAMENTE
UN AN ...
ȘASE LUNI
TREI L[UNI]
— IAȘI. — STR. MĂRZESCU 17 —

Biblioteca Universității Iași

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate Agențiile de Publicitate și la ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
— IAȘI. — STR. MĂRZESCU 17 —

Pacostea circulației în Iași

— Primarul să adopte soluțiuni juste —

Dacă s'ar fotografia stradele Iașului și imobilele în construcție din noile cartiere: șesul Bahluiului și zona șanțului Păcurari și s'ar compara orașul nostru cu orașele Turciei asiatice, s'ar constata că iubitul nostru oraș e nu numai cu mult în urma acelor orașe, dar o adevărată oroare.

Lipsa de fonduri, chiar dacă ar fi reală nu legitimează o așa stare nenorocită.

Noroc de uzinele electrice și de apa cu conductă mare și conductele mici de distribuție, create de alți primari și executate de societăți străine, că fac din Iași un oraș suportabil dacă nu ieși din casă sau ai destulă vreme ca să circuli cu tramvaiul. In casele din principalele cartiere avem lumină frumoasă și cu galantomie, iar apă excelentă și în profunsiune avem peste tot locul.

Incolo numai desolare. Cele două artere economice principale: strada Socola și strada Zugravilor, sunt într'o stare spăimântătoare. Dacă nu vine repede înghețul cel mare amândouă aceste străzi vor trebui condamnate și închise.

Strada Socola peste câteva zile va avea linia de tramvai scurtată până la fabrica de țesătorie, terasamentul liniei de tramvai fiind așa de deteriorat încât șinele pe unele locuri sunt în aer și trec micile animale pe sub dânsele. Gropile în multe locuri au ajuns până la terenul vegetal. Linia de tramvai e transformată în viaduc, pe care pot numai circula pietonii. De câteva ori pe zi circulația e suspendată, strada fiind blocată de vehiculele rămase fără roți și fără osii.

Știu că primarul e dese ori la București pentru chestiuni politice și pentru unele chestiuni economice. Apreciăm interesul care și-l dă pentru ca Ministerul de comerț să mai lase ceva din spiritul rapace cu care conta să și îngroașe bugetul suplimentar cerând comunei 4000 000 lei pentru cele 2 uzine pe care le-a scetit emaților 1.500.000, dar tot ar putea da ajutoarelor sale oare care instrucțiuni, dacă ar avea spiritul de gospodărie.

Stradele de care vorbim sunt slabe și necanalizate. Ar putea fi întreținute și reparate bine. Cu praful de Repedea nu se întreține o arteră principală ca strada Socola. Pentru reparația cu bolovani și întreținerea continuă ar avea administrația comunală destule mijloace. Are un buget suplimentar de mai multe milioane din contingentarea vitelor și taxele de la bariere.

Dar chiar fără mijloace suficiente cu simț de gospodărie, tot s'ar putea evita dezastrul, luându-se oare cari măsuri la timp. Dar primarul nostru, cu toate ajutoarele sale—de fapt întreaga comisiune interimară, căci toți membrii comisiei au delegațiuni plătite—sunt numai biurocrați. De unde ar eși simțul gospodăriei?

Stradele necanalizate chiar pavate, sunt mai puțin rezistente de cât șoselele numai prundite. Aceste din urmă au șanțurile, niște adevărate canale de scurgere pentru apele din ploi. Stradele n'au nici un fel de scurgere, deși la stradele fără canalizare se adaogă la apele ploilor, apele și gunoaele gospodăriilor.

Astfel de strade trebuesc menajate înainte de toate cu circulația. Totuși pe ambele artere de care vorbim, se permite circulația vehiculelor de 4—5000 kilograme, Cum are să reziste stradele la cotiugare care duc pe dânsele o jumătate de vagon. La incuria administrației, se adaugă sălbătăcia și inconștienta cărăușilor. Pe strada Socola întâlnești cotiugare care goale cântăresc 1000 k. încărcate cu 2 vase cu vin care cântăresc 3000 k iar în urma lor târâș 2 corcii imense care brăzdează adânc strada. Nimene nu vede, nu pricepe.

Tot așa încărcăturile cu lemne și cu mărfuri de la gară, în ce privește strada Zugravilor.

Primarul n'are soluție de cât pentru strada Zugravilor.

Cărăturile să se facă prin piața de bazalt a gărei și dealungul Bulevardului Ferdinand.

Dăm o simplă alarmă de ocamdată.

Catastrofă minieră

București. — Cu prilejul unei mari explozie, produsă la o mină de cărbuni din Pensilvania (America), 140 lucători au fost îngropați în galeriile minei.

Noua constituție și libertatea presei

— Spre absolutismul desăvârșit —

Cârmuitorii noștri, neputându-se opri la o soluție în chestia naționalizării subsolului, au abordat între timp o altă problemă: aceia a libertății presei.

Primul ministru și-a exprimat părerea că delictele de calomnie prin presă ar trebui să fie luate din competința curții cu juri și trimise spre judecare tribunalelor ordinare. Acest fapt are mare importanță, căci se știe câtă influență are premierul liberal asupra celorlalți miniștri și asupra parlamentului.

Dacă s'ar adopta ideia emisă de d. Brătianu, ar însemna trecerea României subt un regim absolutist. Căci abuzurile unora din instituțiile noastre sânt controlate de instituții de acelaș fel, care la urma urmelor sânt produsul aceluiași sol. Singură presa exercită până azi un real control a acestor abuzuri

Orice atingere adusă libertății presei înseamnă o lovitură grea adusă vieții democratice, care constă, mai cu seamă în participarea masselor la cercetarea critică cu ajutorul publicității, a tuturor actelor guvernului.

Soluția d-lui Brăteanu înseamnă de fapt mormântul libertăților din România.

Cu texte ca acele pe care voiește să le făurească permierul român și cu un guvern à la d. Argetoianu, țara noastră devine repede o nouă regiune absolutistă, în mijlocul Europei liberale, căci, cum am mai spus'o, nu principiile importă la noi ci rolul celor chemați să le aplice.

INSEMNARI

INTRE CULISE

Un ziar anunță demisia din societatea dramatică ieșană a d-lui St. Braborescu, d-ra Sorana Țopa și d. Aurel Ghițescu. Confirmarea faptului ar fi o dureroasă pierdere pentru Teatrul nostru Național.

D. Braborescu este artistul de rasă care susține pe umeri cel mai frumos și util gen dramatic. Plecarea lui din teatrul nostru ar deschide un gol aproape imposibil de umplut, în actualele împrejurări. D-ra Sorana Țopa are daruri naturale ușor de îndrumat pentru a deveni o foarte bună artistă. In fine, d. Ghițescu s'a afirmat ca un element necesar teatrului nostru, cu calități artistice bine definite.

Teatrul Național îndeplinește o misiune culturală și de agrement dovedită ca destul de importantă pentru îmbătrânitul nostru Iași. Imprejurările sânt de așa natură încât e temerar a nădăjdui mai mult. Și deci ne închipuim ce rezultate ar avea disoluția mănunchiului atât de limitat al artiștilor buni care fac cinste societății noastre dramatice

Un suflu de furtună a trecut prin culisele singurei noastre scene permanente. Câteva persoane au înregistrat neplăceri — ca după furtună. Supărările, nemulțumirile, izbucnirile de amor propriu, sânt omenești. Dar cei trei demisionați au un rol special de slujitori ai artei. In calitate de artiști, iubitori ai scenei și ai Iașului, ar trebui să-și stăpânească eul particular prin abnegațiunea și devotamentul eului artistic.

In duioasele sale „Amintiri din Teatru“, marea artistă d-na Aglae Pruteanu subliniază de cât idealism și spirit de jertfă au dat totdeauna dovadă artiștii dramatici din Iași. Ei au avut odinioară de luptat cu dificultăți și nemulțumiri nemăsurat mai descurajatoare ca acum. Dar au rezistat și au răzbit cu căldura sufletului lor. Pentru ce să nu se mai poată astăzi, ceia ce s'a putut atâtea zeci de ani?

Ni exprimăm speranța că spiritul de solidaritate se va menține deasupra micelor intrige care mijesc — la noi ca și pretutindeni — între culisele teatrului.

Spec.

Dreptul de vot pentru femei

în discuția Senatului francez

București.—In ședința de Marți a Senatului francez, s'au inceput dezbaterile asupra proectului pentru acordarea dreptului de vot la femei.

Senatorii Loius Martin și Ourjon au susținut proectul.

VIAȚA POLITICA

Degringolada francului francez

Ultimul buletin de la Paris.— O cădere extraordinară.— Tablou comparativ.— Explicațiile. Repercuțiunea asupra României.

Opinia a atras din timp atențiunea asupra faptului grav al căderei constante a francului francez. Ziarul nostru a subliniat importanța faptului și cât de mult el poate contribui la o și mai mare înrăutățire a situației generale economice.

Intima conexiune între fenomenele economice și cele politice au constituit pururea un adevăr netăgăduit. Cu atât mai mult această conexiune există acum după război. Agravarea situațiunei economice implică noui complicațiuni, în ce privește mersul politicei statelor europene și perspectiva unor noui colisiuni în raporturile economice dintre state ca și în raporturile de clasă, din lăuntrul statelor.

Degringolada francului francez era evidentă. In ultimele șase luni moneda de schimb franceză a perdut 32 la sută din valoarea sa — ceea ce este enorm. Nimenea n'a putut prevedea însă căderi ca cele întâmplate pe ziua de 7 Noembrie. Buletinul bursei din Paris pe acea a alarmat, cu siguranță, nu numai Franța dar și Europa întreagă.

Câte-va cifre vor lămuri pe cetitori despre ce este vorba.

*

Procedând pe calea de comparație francul francez a pierdut, pe ziua de 7 Noembrie, precum urmează:

In ziua de 6 Noembrie o liră engleză costă Paris 66.09 franci francezi; iar pe ziua de 7 Noembrie 69.50. *Dolarul, care la 6 Noembrie era 14.82, devine a doua zi* 15.59. *Și tot așa, coroana ceho-slovacă se urcă de la 47,30 la* 51.25, *francul elvețian de la 272 50 la 286, lira italiană de la 61.30 la* 64.30. *Leul saltă și el frumos — dar numai aparent, în comparație ca francul frances, nu și cu monedele nobile — de la 9 10, la* 9 centime 70. *Singur marca germană, cu toată căderea francului frances, își continuă prăbușirea și cade de la 0.20 la 0.17 jum.*

Ast-fel dar, două monede sunt în mare scădere: francul frances și marca germană. Poincaré, poate fi mulțumit, nu este așa? A reușit să distrugă Germania, și, prin risoșă, Franța suferă și ea enorm. Ceea ce au prevăzut atâția economiști mari ai lumei, a fost nesocotit de premierul Franței. Rezultatul se vede: o nenorocire generală.

*

Cum se explică fenomenul? In afară de motivele generale politice, căderea francului francez provine din faptul că în întreaga lume se joacă francul *à la baisse*—cași marca germană. Ceea ce n'au voit să înțeleagă francezii și anume, strânsa legătură care există actualmente între francul francez și marca germană, înțelege lumea financiară. Ea crede în scădere și a început să împrumute franci francezi cu termen de o lună și cu dobânzi mari, în tocmai cum se face și pentru marca germană.

* * *

Care vor fi consecințele acestor întâmplări îngrijitoare este la mintea omului. Europa trebuie să se aștepte la noi mari zvârcoliri. Până atunci și ca o primă repercusiune, în ce ne privește, trebuie de remarcat că din cauza scăderei francului francez exportatorii noștri de cereale pierd sumi însemnate. Recolta noastră merge mai mult spre Belgia și Franța. Ori și una și alta din aceste țări își văd moneda scăzută, în special Franța. Deținătorii de devize franceze încearcă deci pierderi simțitoare.

Dar aceasta primă repercusiune este din cele mai mici. Sunt altele și de o importanță mondială.

Despre aceasta, altă dată.

ECONOMIST

Proect de reorganizare a Curților cu juri

x Din București se anunță, că la ministerul de justiție, se lucrează la un proect de reorganizare a Curților cu juri. Intre altele se revine la vechea dispoziție, ca prezidarea Curților cu juri să revie iarăși consilierilor de curte, prin tragerea la sorți.

CATE-VA NOTE

E lapoviță, vânt, rece, cer de plumb—intre timp girezile au înverzit. Este iarba care crește pe mormântul proaspăt al avuției naționale, ucise de iarna timpurie.

* * *

Francul francez urmează calea mărcei germane. Se învederează dar că tot Franța a găsit mijlocul unei apropieri franco-germane.

Francul francez spune mărcei: „Nu vrei să te sui până la mine, atunci mă cobor eu până la tine“.

* * *

Se zice că d. Gh. Scebai va pleca de la primărie. D-sa are într'adevăr, dezavantajul că nu face nimica și totuși încurcă pe ceilalți.

După cât se spune îi s'a găsit și compensație și lecțiitor. Ii se vor acorda într'adevăr cât va ore suplimentare la o școală paralelă și va fi înlocuit cu amicul Eduard Lăzărescu, care dacă nu lucrează are cel puțin avantajul că nu deranjează pe nimene.

BLANZY

Progrese editoriale și grafice

Editura „Cultura Națională“

Este un adevăr banal că tiparul dă măsura gradului de cultură al unei societeți. Ori cât de răspîndit ar fi azi tiparul, mai este încă mult de făcut pentru propagarea scrisului în așa chip încît opera culturală să devie o obișnuință populară, bine înrădăcinată și cu rezultate temeinice. De aceia, perfecționarea și răspîndirea tiparului este încă o preocupațiune generalizată la toate neamurile, chiar la acele mult avansate pe drumul propășirei omenești. Cu atât mai vârtos munca trebue mult sporită în direcția aceasta, la noi remînii, care avem de făcut mari și iuți pași pe urmele popoarelor înaintate.

Inainte de război, am avut institutul de editură „Minerva“ bine organizat și cu o activitate în adevăr lăudabilă. Alături de acesta s'a dezvoltat editura populară „Minerva“ și mai cu seamă Alcalay cu „Biblioteca pentru Toți“, Au existat și alte multe edituri bune și ieftene, dar cu o activitate mai restrânsă. Nu le amintim și nici nu ne coborîm în trecut până la biblioteca „Șaraga“ din Iași și „Samitca“ din Craiova — căci nu este acesta mobilul preocupărilor noastre în rîndurile de față.

Vrem să spunem cîteva cuvinte asupra tiparului și editurelor românești de după război.

In locul institutului „Minerva“, s'a organizat marea editură „Cartea Romînească“. Aici se lucrează cu intensitate și cu mult spor pentru folosul public. Se remarcă însă o mare lipsă de discernămînt în alegerea lucrărilor de editat și o indiferență față de estetismul grafic.

Aceste ultime defecte sînt cu succes corectate de editurile „Socec“ și „Steinberg“ care au în schimb neajunsul că lucrează puțin,

Trecem peste întreprinderile grafice mai mărunte, cu însemnătatea și valoarea lor îmbucurătoare, pentru a sublinia importanța marelui institut „Viața Românească“ cu instalațiile în Iași și București. Acest institut dezvălue o activitate intensă, de un folos mai presus de critică. Dirijorii acestei edituri — mai ales la Iași — selecționează operile într'un chip eminent, Se pun deasemenea lăudabile sforțări pentru propășirea editurei și din punctul de vedere al estetismului grafic.

Din acest ultim punct de vedere, avem datoria a menționa admirabilul nivel atins de institutul „Ardealul“ din Cluj.

Ajungem în fine la cea mai superioară și mai recentă în-

(Conntinuarea în pagina II-a)

CRONICA DRAMATICA

Turneul „Mărioara Voiculescu“

„NORA“

De când s'a fărâmițat cel mai strălucit ansamblu pe care l'a înregistrat vre-odată teatrul românesc—*Compania Davila* și protagoniștii ei s'au risipit pentru a nu se mai reuni nici-odată, cel mai puternic element D-na Voiculescu revine periodic pe la noi, cu înjghebări efemere, pentru a reîmprospăta care-cum legăturile strânse cu publicul care a primit-o și-o primește cu multă căldură.

Repertorul este alcătuit parte din vechile roluri, parte din noi creațiuni, care ne-întăresc afirmațiunea repetată că: d-na Voiculescu este cel *mai puternic și cel mai personal* talent dramatic dintre toate câte trăesc și joacă în tot cuprinsul României-Mari.

De astă dată noutatea la care ne-a chemat a fost: prezentarea în ipostasul vechei și bunei noastre cunoștințe, acela al tipului știut azi de toată lumea—al *Norei* lui Ibsen. Despre marele norvegian s'au scris volume multe. S'ar putea umplea cu ele rafturi destul de respectabile. Nici un critic literar, nici un profesor de literatură n'a trecut fără să se oprească îndelung la personalitatea și la opera creată de nemuritorul norvegian, care pare-se că a atins în arta dramatică acel punct culminant de-asupra căruia e foarte grea să se mai urce cineva—fără mari primejdii.

Și de acela despre lucrarea dramatică „în sine“ nu vom spune nimic. Cel mult vom aminti că dintre toate lucrările din teatrul lui Ibsen, „Nora“ stă în frunte în ce privește condițiunile cerute, ba chiar impuse artiștilor care vor s'o interpreteze.

In primul rând aceia ce înțelegem prin cuvântul *ansamblu*. Și cum nu artiștii înșăși pot avea și darul de a avea *privirea generală* cerută, pentru aprecierea armonizării necesare, o altă personalitate trebue să intervină și să preieie acest rol—rolul foarte greu al *regisorului*. Numai în cazul acesta lucrarea are sorți de reușită. Căci atmosfera necesară o poate crea „Nora“ numai atunci când *nici-unul* din personagii nu esă din cadru sau se strecoară palid—aproape neobservat.

Peste greutatea aceasta D-na Voiculescu n'a putut trece—cu tot excepționalul d-sale talent. Căci nici Helmer n'a fost Helmer, nici doctorul Rank nici... nici-unul. Afară de Nora, care a fost... prea mult Nora, supradozată.

Și ca o dovadă că e absolut necesară cumpănirea precisă de care vorbeam mai sus, vom aminti că marea interpretă franceză Suzanne Desprès și-a luat ca tovarăș pe adevăratul ei soț Lugné Poe. Iar Reinhardt încredințând rolul lui Helmer lui *Bassermann* și-a expus artiștii la o grea încercare. Erau momente când Helmer era nucleul—cu toată puterea de interpretare a celorlalți. Confirmarea pe de altă parte a rațiunei pentru care Ibsen s'a opus multă vreme la schimbarea titlului: *Casa de păpuși* dat de el lucrării sale în acel de *Nora*, introdus astă zi.

Și de aceia „Nora“ d-nei Voiculescu o privim ca o încercare nereușită a marei artiste. Indiferent dacă d-sa și-a câștigat încă un drept la admirația noastră prin faptul că ne a arătat că e în continuă frământare, căutând și studiind roluri noi, roluri mari, tipuri care esă din cadrul acelora care prin efecte violente cuceresc publicul.

Noi o admirăm mult pe D-na Voiculescu, chiar dacă „Nora“ așa cum ne-o prezintă d-sa e un tip cu totul altul decât acel pe care'l știm, acel indicat de Ibsen, ci e mai mult o ființă meridională, arsă de soarele fierbinte al sudului și nu respirând aerul răcoros al fiordurilor.

Probabil că aceasta a simțit o și marea artistă. A vrut atunci să tempereze atmosfera, să introducă din răceala nordică. Și a r e c u r s la un truc. la o inovație. Dar și aici

(Continuarea în pagina 2 a)

TARIF REDUS

la Cauciucuri pentru Automobile, Bandaje pline pentru Camioane, Cauciuc pentru Trăsuri.

Toate ACCESORIILE și piesele de schimb ORIGINALE.

Scule de tot felul -- Articole de Sport

Moldova Mare

Societate Anonimă Română de Automobile, Centrala Iași 11 Strada Alexandri

(IN FAȚA PRIMARIEI)

CINEMA ELISABETA

As'ăzi Joi 9 Noembrie la ambele matin ur și seara se reprezintă eminenta creație a marelui comic. Cel mai mare succes francez — Răsfățatul Parisienilor

MAX LINDER PETRECE

Sublimă reproducere cinematografică după aventurile comice ale lui Max Linder. După o lipă de 5 ani Linder reapare din nou de astădată in filme complecte. Se reprezintă filmul complect 8 MARI ACTE 8 impărțit in 3 epoci și anume:

Max conduce un tacsimetru
divorțează
Pleacă la America

Bogatul program este complectat cu cel mai nou GAUMONT Journal și o comedie
Monopol Gaumont Journal

CINEMA MODERN Astăzi in matineuri și seara Marele tragedian francez

LE BARGY

in puternica montare franceză

L'APPEL DU SANG

Toaletele de la Cassa Poiret Paris 12 acte mari 12

Uriașă dramă pur franceză după romanul lui Robert Hickens. Adaos la program: BIGORNO și d-rele de la P. T. T. Un spectacol extraordinar și grandios.

Untura de pește Norvegiană

Importată direct din Alesund (Norvegia) se găsește la

FARMACIA Dr. A. RATEANU

IAȘI, Str. Cuza-Vodă 46

In timpul iernei untura de pește pură și proaspătă, extrasă din ficații speciei Gadus Morrhua, constitue cel mai eficace tratament pentru copii lymfatici, rachitici, scrofuloși și anemici.

Pentru convalescenții adulți cereți **Chinovinul dr. Răteanu** preparat cu China, Kola. Coca și Glicerofosfat de Calciu excelent intăritor al corpului slăbit de boală.

Pentru calmarea nervilor cereți **Valerianatul de Amoniac** preparat de d-rul RATEANU după formula Pierlot.

Pentru intărirea sistemului nervos și a puterei slăbite prin surmenaj și excese, cereți **Siropul de Hypofosfiți** compus preparat de dr RATEANU după formula Felow.

Laboratorul Farmaciei Dr. RATEANU prepară la cerere și untură de pește iodoferată, fosforată, precum și Emulsie de untură de pește cu lactofosfat de calciu

FOTOGRAFII

artistic executate toate formatele până și mărimea naturală, după natură și după orice fotografie, FOTOGRAFII pe porcelan (Photo-cheramic) pentru morminte, arse in cuptoare, 1000 grade căldură asemănarea garantată obțineți numai la Fotograful, Curții Regale **WEIS** Iași Piața-Unirei.

La 15 Noembrie

reapare

„Mântuirea"

organ național evreesc

ECOURI

— *Doamna și d. dentist D. Grinberg-Moldovan* au plăcere de a anunța rudelor și prietenilor nașterea primului lor copil SUZICA la 7 Noembrie 1922.

— Astă-zi dimineață a sosit in localitate marele rabin Friedman din Pașcani și este găzduit la d. Solomon Falbiș str. Costachi Negri 24.

— D. profesor dr. C. I. Parhon, și-a reluat consultațiunile (boale nervoase și mentale) in toate zilele de lucru (4—5 p. str. Coroi 49)

Marele magazin DERBY din str. Lăpușneanu No. 30 aduce la cunoștința Onor Public cât și onoratei sale clientele ca in vederea sezoanelor de toamnă și iarnă i-au sosit rituri de stofe engleze din cele mai renumite fabrici pentru Costume raglane și paltoane și care se execută după ultima creație a Casei **Daroux Paris**

Totodată i-au sosit mari transporturi de articole de galanterie, mantale de ploae și gabardine pentru Domni și Doamne.

— Vizitați expoziția de pictură din sala „*Expresul* Piața-Unirii„ a pictorului B. Ignatov

Expoziția va fi deschisă dela 1 Noembrie până la 1 Decembrie.

—In loc să reușească, a distrus cu total atmosfera ibseniană. Teatrul lui Ibsen *nu permite* ceia ce tolerează Shakespeare. Decorul de catafalc — cum a fost ornamentată locuința lui Helmer, distruge ori-ce iluzie, chiar dacă pe lângă negrul in falduri al pereților se arată o bogăție de violet cu desemnuri și inscripții haldeice.

...Ceia ce nu impiedecă repețirea din nou a celor afirmate la inceput și anume că d-na Maricara Voiculescu este cea mai mare și cea mai puternică artistă dramatică dintre toate câte trăesc și joacă in România Mare.

Wratislavius

jghebare de editură, de la noi —institutul bucureștean „Cultura Națională".

Acest institut apropie acțiunea culturală și progresul grafic românesc, de marile intreprinderi similare ale străinătăței. Institutul „Cultura Națională" și-a asociat competența unor reputați profesori și cărturari, pentru triajul operelor originale sau traduceri din literatură beletristică și științifică universală. In plus, această editură a ingrijit in așa măsură condițiunile tehnice de imprimare, incât tipăriturile ei sunt un adevărat instrument de cultivare a simțului estetic.

Ne luăm permisiunea a exprima dezideratul ca editura „Cultura Națională" să descopere chipul inființărei unei serii de tipărituri populare, cu preț cât se poate de ieftin, pentru a satisface și masa de cetitori care găsește in eftinătatea cărților un indemn la cetit.

*

Iată ultimile lucrări editate de „Cultura Națională":

In colecția Literaturei Universale, sub ingrijirea d-lui prof. V. Pârvan, au apărut:

„*Laude*", de scriitorul spaniol Ioan Maragall, „*Trei Comedii*" de scriitorul danez Ludwig Holberg. „*Din lirica armeană*", traduceri de Mircea Gheorghiu și Gr. Avakian. *Iubirea Iubirilor* de spaniolul Ricardo Leon. *Aristofan și contemporanii săi* studiu de St. Bezdechi. *Renașterea la Florența* (in timpul Mediciștilor) de prof. Ramiro Ortiz, cu admirabile ilustrațiuni.

In colecția Scriitori Români, sub ingrijirea d-lui Marin Simionescu-Râmniceanu, au apărut:

Viața la Țară de Duiliu Zamfirescu. *Parasiții* de Delavrancea. *Revizuiri* de H. St. Streitman. *A doua tinerețe*, 8 acte de Mihail Sorbul.

In colecția agricolă și rurală, sub ingrijirea d-lui C. Sandu-Aldea, au apărut:

Despre semănături de C. Sandu Aldea. *Ingrășămintele* și folosirea lor practică in agricultură, de Ion Enescu.

In colecția politică, socială și filosofică, sub ingrijirea d-lui prof. D. Gusti, au apărut:

Elemente de Estetică de Benedetto Croce, tradus de St. Nenițescu. *Dela democrație la robia de stat* de Karl Kautski, tradus de Șerban Voinea. *Fenomenele sociale in Statele Unite* de Nicolae Petrescu.

Ne vom ocupa treptat și pe larg, despre fiecare lucrare in parte.

SPECTACOLE

Cinema ELISABETA.— Astăzi la ambele matineuri și seara se reprezintă eminenta creație a marelui comic, Regele râsului. MAX LINDER „PETRECE. Se reprezintă filmul complect conținând 8 mari acte impărțit in 3 epoci și anume: Max conduce un taximetru, Max divorțează, Max pleacă la America.

— Teatrul Cinema „SIDOLI.— cu incepere de azi și in zilele următoare cea mai uriașă montare americană a casei Pathe MILIARDARA FARA ZESTRE Emoționantă dramă senzațională in 8 acte, in frunte cu protogoniștii filmului Masca cu dinții albi. O interesantă vedere și o hazlie comedie complectează bogatul program.

In curând: LANDRU !!!

Solemnitatea deschiderei cursurilor universitare

— Cuvântul Rectorului. -- Universitatea cel mai de seamă laborator pentru unitatea conștiinței naționale a cetățenilor.— Iubire și muncă pentru inălțarea neamului.—

La ședința inaugurală a deschiderei cursurilor universitare, d. Traian Bratu rectorul universității, a expus starea morală și materială a Universității pe anul școlar expirat. Fără nici un artificiu oratoric, fără tendință, numai prin puterea adevărurilor exprimate de d-sa, a iubirei pentru instituția in fruntea căreia se află, cuvântarea d-sale a impresionat asistența. Nimic din ceia ce s'a accentuat in viața universitară, n'a scăpat ochiului atent și binevoitor al rectorului.

Grija pentru tot ce trebue să inalțe viața universitară a străbătut in fiecare frază rostită.

Regretăm că spațiul restrâns al ziarului, ne obligă să publicăm in rezumat această cuvântare.

*

Neamul nostru luptând cu nenumărate greutăți, a zis d-sa, se zbate și se zbuciumă ca să vindece rănile rămase de pe urma războiului și să orânduiască noul stat.

Tot așa și Universitatea, in cadrul ei mai restrâns, oglindește starea generală a țărei, prin viața ei plină de cele mai variate semne ale vremilor pe care le trăim, de la cele mai imbucurătoare până la acelea care pricinuesc cele mai mari griji și cel mai dureros zbucium.

Universitatea simte pe deplin vremurile mari prin care trece neamul nostru, dar in acelaș timp se resimte de toate greutățile acestor vremi și de toate problemele care se pun de odată cu realizarea unităței noastre naționale.

Nu ajung cuvintele ca să poată exprima fericirea pe care o simte această alma mater a noastră când vede cum nu numai din toate ținuturile României Mari de astăzi, ci și din Transnistria și Macedonia vin să caute căldură la sânul său studenți și studente.

Din cei 4656 studenți inscriși in anul trecut, peste jumătate vin de dincolo de granițele vechiului regat.

Acestea sunt lucruri atât de nespus de mari, incât pot să zic că noi suntem cea mai fericită generație a neamului nostru.

*

Dar din noua situație au răsărit multe greutăți care sunt departe de a fi cu totul inlăturate.

Lumi deosebite au inceput a se intâlni in Universitate.

Basarabenii, până acum izolați aproape hermetic de ceilalți Români, crescuți sub influența culturei slave, intemeiată cu totul pe alte rădăcini istorice și sufletești decât a noastră cu rădăcinile ei greco-latine, infățișau cu totul o altă lume decât cei din Bucovina, crescuți sub influența culturei germano-austriace. Iarăși alta decât cultura noastră românească, cu influențe venite din multe părți.

Acești studenți trebuiau apropiați intre ei pentru ca să vadă că sunt nu numai cetățenii aceluiași stat, ci că sunt frați și că trebue să se ințeleagă și să se iubească intre ei ca buni frați.

Universitatea din Iași și-a dat seamă din primul moment de rolul excepțional de mare ce-i revenea și discret, dar conștient și cu tenacitate, după puterile ei, a inlesnit această apropiere intre frații de un sânge și intre toți fiii noului stat român, căutând să stabilească punțile de ințelegere intre ei.

Universitatea e mândră de a releva cu prilejul acesta solemn, că studenții de peste Prut, la un moment dat, numai și numai din indemnul inimei lor, au știut să renunțe la un protest public in contra păcatelor administrative din Basarabia, pentru a nu face un rău serviciu țărei tocmai in timpul conferinței de la Genua.

O amintesc cu plăcere și ca un inceput de unitate sufletească, ca un rod, la producerea căruia Universitatea iși revendică partea ei.

Dar ca o dovadă că apropierea și ințelegerea devin din ce in ce mai intime, este faptul că avem colaboratori și asistenți recrutați din studenții veniți din lumea până eri atât de deosebită de peste Prut.

*

Universitatea, a urmat d. Bratu, fiind croită intr'un trecut nu prea indepărtat, inaugurarea acestui palat s'a făcut in anul 1898, când nimeni nu intrezărea posibilitatea unei realipiri atât de apropiate a provinciilor răpite, cu misiunea de a lumina o provincie mică și modestă, nu poate corespunde rolului de mâna intâi, in ceia ce privește numărul studenților, ce-i incumbă.

Sălile de cursuri sunt neindestulătoare, laboratoriile, seminariile, clinicile sunt mici și slab inzestrate.

Datoriile mari ale statului, valuta atât de scăzută, complică grav problema aceasta.

*

Căminurile care dau casă și masă la circa 500 studenți și studente și numai masă la incă 200, trebue să devină centrul central, inima, vieței universitare și să adăpostească floarea studențimei.

Studențimea trebue să contribue in mai largă măsură la progresul lor moral și material: moral, abținându-se de la agitațiuni sterpe și vătămătoare, păstrând ordinea și disciplina. Material, ocupându-se de mărirea fondului inalienabil al Căminului.

Urmează apoi darea de seamă asupra activităței didactice, după care Rectorul termină expunerea cu două apeluri și anume:

Un apel adresat foștilor și actualilor elevi, precum și tuturor iubitorilor Universităței, pentru a a contribui materialmente la ridicarea acestei instituțiuni care trebue să fie creerul și fala Moldovei Mari.

Celălalt se adresează numai studenților pentru a propovădui pretutindeni iubirea, căci numai ea e rodnică, pe când ura e stearpă ca tot ce e negativ.

Rep.

Informații

x D-ra Țopa și d-nii Braborescu și Ghițescu, au înștiințat, direcția teatrului național, că se retrag din teatru pe ziua de 7 februarie 1923. Legea ii obligă a face o atare înștiințare cu 3 luni inainte de termenul la care vor să se retragă.

x A se vedea in pagina a 4 a lista tragerei scrisurilor urbane Iași care a avut loc Duminecă 5 și Luni 6 Noembrie a c.

❑ Astăzi au sosit in localitate d-nii Georgescu, inspector general școlar, și Magder, secretar U. E. P., pentru a ancheta condițiunele in care s'au produs in oraș ultimele incidente notorii.

※ Aseară, pe șoseaua Ipsilante, s'a găsit cadavrul unui necunoscut.

S'a constatat că moartea e naturală.

Identitatea cadavrului n'a putut incă fi stabilită.

※ Incepând de Marți 7 Noembrie c., confratele nostru economic „Argus", apare zilnic in cel puțin șase pagini, dintre cari una va cuprinde partea informativă a ziarului și in limba germană.

Este o inovație menită a pune acest ziar românesc al comerțului, industriei și finanței, in mâna minorităților germane din noile teritorii.

❑ Marele comitet al expoziției agricole, se intrunește azi la ora 4, in locuința d-lui P. Poni, prezidentul comitetului.

Se vor discuta mai multe chestiuni importante.

x Marele azil pe Bătrâni va institui o comisiune de doamne din elita ieșană, care zilnic va vizita căminul bătrânesc, pentru a se convinge de bunul tratament al bătrânilor internați.

x Consisteriul bisericesc superior și Sf. Sinod se intrunesc in ziua de 15 Noemb.

ULTIME INFORMAȚIUNI

x Cu toată multiplicitatea și acuitatea evenimentelor politice la ordinea zilei, chestiunea reparațiunilor continuă să primeze. Privirile lumii continuă a fi îndreptate spre Berlin, unde au loc ședințele comisiunii de reparațiuni.

Rezultatul dezbaterilor interesează deopotrivă și politica statelor, și așezarea economică și pedetentorii mărcilor germane.

In legătură cu această chestiune, se cuvin a fi subliniat faptul, scos în relief de unanimitatea ziarelor străine, că atmosfera în care au loc dezbaterile e cu mult mai bună. Principiul unui lung morateriu este definitiv câștigat. Persistă încă divergința între Anglia și Franța în ce privește modalitatea acestui moratoriu în sensul că Franța cere gajuri iar Anglia se opune.

In ce privește stabilizarea mărcii, se recunoaște că numai un împrumut extern în aur și sfârșitul oscilațiunilor bugetare germane ar putea duce la acest rezultat.

Expozeul d-rului Hermes, ministru de finanțe german a vorbit de un proect concret în acest sens. El a subliniat însă că consorțiul financiar dispus a acorda împrumutul cere anumite garanții și gajuri. E de văzut dacă Franța, care pretinde prioritatea în materie de gajuri, va renunța. In acest din urmă caz se poate spera la o întremare a finanțelor germane.

❑ *Scrisurile fonciare urbane și rurale din cauza greului imposit de 15 la sută au scăzut la un nivel neînregistrat încă de când există aceste instituțiuni.*

Ministerul de finanțe în urma discuțiunilor avute în comisiunea pentru așezarea nouilor imposite a primit ca impozitul actual să fie redus la un minim posibil astfel aceste scrisuri vor inregistra la timp o urcare simțitoare.

x *In legătură cu inițiativa Ministerului de Instrucție de a soluționa conflictul de la Universitate printr'o comisie de arbitraj, aflăm următoarele:*

D l Traian Bratu, rectorul, a dat înscris adeziunea sa la această propunere, și după cum am anunțat la timp a ales ca arbitru pe d l Gusti.

Nu se știe încă ce atitudine va lua și de această dată d-l A. C. Cuza.

Un ziarist întrebând eri pe d l Traian Bratu ce posibilități de soluționare a conflictului întrevede d sa, rectorul a refuzat să răspundă, declarând numai atât;

—„Sper și doresc din toate puterile să se ajungă la o soluție împăciuitoare".

❑ *In legătură cu cele ce publicăm in pagina intâia subt titlul „Degringolada francului frances" adăogăm că Radio pe ziua de 8 Noembrie notează o nouă urcare a valutelor nobile și o nouă cădere a francului francez. Lira englesă a ajuns 72 jum., dolarul 16.06, francul elvețian 289 jum, leul s'a urcat la 10 cent'me, marca s'a urcat la 0 20, francul belgian a căzut la 91 30.*

x D. C. Toma președintele comisiei interimare a plecat aseară la București. D sa va fi primit mâine în audiență de M. S. Regele, căruia va remite albumul ca dar al comunei cu prilejut incoronărei.

D. Toma va mai prezinta Suveranului un memoriu, cuprinzând doleanțele Iașului.

x Membrii clubului partidului poporului, întruniți aseară, au ales delegația, care să reprezinte organizația ieșană la Congresul partidului din Sibiu.

Intrunirea a fost prezidată de d. P. Dragomirescu, prezidentul clubului.

Au fost aleși în delegație d-nii P. Dragomirescu, Pogonatu, Suțu, Petrea și Manea.

x *Albumul Iașului.*—Primarul orașului a plecat la București pentru a preda Suveranilor darul făcut de orașul nostru cu prilejul încoronării. Acest dar este, precum se știe, un album a cărui executare s'a făcut sub conducerea d-lor E. Diaconescu, ajutor de primar, și I. Mateescu, profesor la școala de Belle-Arte.

Coperta Albumului constă din următoarele: Un chenar de metal aurit cu motive dela Trei Erarhi; la colțuri în partea de sus peste chenar este așezată efigia Iașilor executată în aur și cu email, iar la mijlocul copertei sunt insignele Suveranilor, tot în aur și email.

Fiind expus și la București a făcut admirația tuturor celor cari l'au văzut.

Persoane cari l'au văzut și cari s'au interesat de aproape de acest Album și mai ales dintre acei cari și-au petrecut refugiul în Iași au fost de părere să se reproducă această lucrare — bine înțeles într'un format mai puțin costititor — pentru a și-l putea procura ca o amintire din timpul refugiului.

x D. Inspector general administrativ Alexandru N. Ștefănescu din Ministerul de Interne, a fost numit membru in comisia superioară „oficiul controlului grâului făinei și păinei" din Ministerul de Industrie.

❑ *Iașul model*—D. Roy Georges, primarul celui de al treilea arondisment din Paris, a trimis o scrisoare d-lui C. Toma, pe care îl cunoaște personal, rugându-l a-i trimite un raport despre felul cum funcționează serviciul apei în Iași, d-sa fiind însărcinat de municipalitatea din Paris de a studia modalitatea alimentărei cu apă în străinătate.

D. Roy Georges adaugă:

„— Făcând parte în timpul războiului din statul major al d-lui general Berthelot, am locuit în Iași mai multe luni, înainte de a pleca spre frontul român și am putut constata buna funcționare a serviciului apei în această localitate, iată pentru ce doresc azi a vedea figurând ca model la comisiunea noastră de studiu serviciul apei în Iași, așa de reputat.

Dorința primarului de Paris se'ndeplinește și d. inginer Nicolescu directorul serviciului apelor, a redijat un raport documentat, ce va fi trămesis la Paris, în cursul acestei săptămâni.

x Mitropolia a intervenit la moștenitorii fostului domn al Moldovei Mihail Sturza, pentru a ajuta la întreținerea capelei ortodoxe din Baden-Baden, fundată de numitul fost domnitor.

x I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei a plecat la București pentru a lua parte la lucrările preliminare pentru unificarea bisericei.

x Rugăm Serviciul gunoaelor de pe lângă Primăria orașului să ia act de reclamațiunile noastre și să dispună imediata ridicare a gunoaelor din curtea ziarului nostru.

❑ Direcția IV Sanitară din Ministerul de Războí, invită pentru ultima oară pe medicii, veterinarii și farmaciștii care nu și-au clarificat nici până în prezent situația militară, să întocmească și să înainteze de urgență următoarele acte:

1) Un act de situația militară.
2) Diplomele respective sau M. O. F. cu libera practică.
3) Un act de naționalitate.
4. Extractul de naștere.

❑ Mitropolia Moldovei primind din partea d-nei Săulescu, membră a Soc. pentru ocrotirea orfanilor din războí București, suma de 5000 lei pentru a procura untura de pește orfanilor, a convenit cu farmacia Căpățină să predea 70 kgr. untură comitetului central Iași.

Dl- farmacist Alex. Rățianu a binevoit a dona 40 flacoane untură de pește pentru orfani.

x INCENDII.— Astă noapte, un incendiu a distrus casa ostășească al batalionului IV de vânători.

Focul a distrus întreaga clădire, aprinzând sala de spectacole și de conferințe.

Focul a isbucnit la ora 4 și jumătate ziua.

D. dr. Georgescu, prefect de poliție a anchetat personal cauza incendului, constatând că provenit dela un scurt circuit.

*

Tot aseară un început de incendiu a isbucnit la o cameră dela otelul Traian.

Focul a fost observat de un călător, ce se afla într'o cameră vecină care a dat alarmă.

D. dr. Georgescu, prefect de poliție, a fost de îndată la fața locului și mulțumită măsurilor luate, focul a fost curând stins.

Din ancheta făcută de prefectul de poliție, rezultă că focul a provenit dintr'o neglijență, dar nici de cum din vre-o rea voință.

■ Comitetul Soc. Cercurilor de Gospodine adcce și pe calea publicității călduroase mulțumiri tuturor persoanelor care au participat la Ciaiul dansant dat în folosul dispensariilor și a grădinelor de copii!

Mulțumește asemenea d-nei Leliana O. Popovici care cu puterea d-sale de a spune versuri, a fermecat sala, d-nei Braborescu cunoscuta și apreciata noastră artistă, precum și tânărului domn Miron Popovici care a cetit — în hazul tuturor așa de frumos, versuri dintr'un album.

Nu mai puțin, comitetul reînoește mulțumirele sale Onor. presei care i-a dat întotdeauna binevoitorul și prețiosul său concurs.

※ Astă noapte, la otelul Bulevard prostituată Olga Zvorișteanu a încercat să se sinucidă, înghețind o soluție de inpermanganat.

A fost internata la spitalul central.

※ Aseară, în strada Păcurari 133, s'a spart locuința d-lui Eenach, furându-i efecte în valoare de 40.000 lei și mai multe lucruri din casă.

Se bănuește că furtul a fost comis de o servitoare, care a dispărut.

x D. Vasiliu-Voina, ajutor de primar, inspectând eri hala, a confiscat o mare cantitate de carne alterată, ce se vindea în mod clandestin.

Carnea a fost denaturată.

D. Voina aflând că un mare internat a fost aprovizionat cu carne alterată, a înștiințat de îndată direcțiunea acelui internat, care la rândul ei a denaturat întreaga cantitate primită. S'a evitat astfel o adevărată nenorocire.

x Cu începere dela 8 Noembrie 1922 Primăria a fixat prețul în detail la carne de porc după cum urmează:

Carne de porc 1 kgr. lei 16. Mușchi și antricoate 1 kgr. lei 18, Slănină 1 kgr. lei 30, Osînza kgr. lei 34, Untura (grăsime topită) kgr. lei 35.

x Pentru a se accelera lucrările marei expoziții agricole din localitate, vor avea loc în cursul acestei luni trei mari întruniri.

Prima are loc Duminică la Cernăuți și va fi prezidată de d. ministru Nistor.

A doua va avea loc peste 15 zile la Chișinău și va fi prezidată de d. ministru Inculeț.

In fine la sfârșitul lunei, va avea loc o mare întrunire la Iași, la care vor participa delegați din Bucovina, Basarabia și Moldova.

Comitetul central a invitat pe d. ministru Mârzescu, de a prezida întrunirea ieșană.

❑ La 4 Decembrie, se va ține la prefectura de județ, examenul de administratori de plasă.

Comisiunea va fi prezidată de d. Petru Fântânaru, prefect de județ,

LA PIELĂRIA
Berman Haimovici
Str. ELENA DOAMNA No. 1, Etaj II
Se găsește de vânzare ȚALPA CEA MAI GROAȘA
Cu prețurile cele mai eftine

Serviciul Telegrafic și Telefonic

al ziarului „OPINIA"

Indrâzneață operație banditească din trenul Simplon

— Furt de 5 milioane —

București.— Asupra furtului senzațional comis în noaptea de Sâmbătă în trenul Simplon, se mai anunță următoarele:

Doi bandiți s'au urcat în tren în gara de nord au intrat într'un compartiment și au adormit cu cloroform pe toți pasagerii. Apoi au furat bijuterii și bani în valoare de 5 milioane lei. Actele luate de la pasageri au fost depozitate în closetul vagonului.

Bandiții s'au dat jos la Pitești și au dispărut.

PROBLEMA ORIENTALA

Anglia cere amînarea Conferinței din Lausanne

— Rezervele Franței.— Atitudinea Italiei —

-- Turcii își afirmă suveranitatea națională --

Cererile la conferință.— Arabii revendică independența Palestinei,

București. — Guvernul englez a comunicat Marți ministrului de externe al Franței, dorința sa de a se amâna conferința din Lausanne pentru 27 Noembrie.

D. Poincaré a făcut cunoscut ambasadorului Harding că admite oportunitatea unei amânări, dar refuză să și asume râspunderea faptului, căci turcii ar avea impresia că sânt din nou înșelați.

*

Italia este pentru urgenta întrunire a conferinței orientale, accentând dacă e posibil, data de 13 Noembrie.

*

O telegramă a Agenției Reuter confirmă știrea că Sultanul a fost oprit de populație să părăsească Capitala. Guvernul din Constantinopol a demisionat.

Situația e de așa natură încât e probabil că și Turcia ar avea nevoe de o amânare a conferinței.

*

Se confirmă știrile că oficiul poștal italian din Constantinopole a fost percheziționat de autoritățile turcești. Turcii au închis tribunalul mixt. Comisia sanitară a fost înlocuită printr'un organ pur turcesc. Impozitele vamale care se aplică în Anatolia, au fost extinse și asupra Constantinopolului. Funcționarii europeni au demisionat.

*

Adunarea Națională din Angora a hotărât să ceară, la conferința de pace, următoarele lucruri:

1) Delimitarea unei frontieri naționale a statului turc. 2) Plată de despăgubiri din partea Greciei. 3) Suprimarea Capitulațiunelor. 4) Rectificarea graniței în Mesopotamia 5) Complecta independență financiară, economică și politică a Turciei.

Delegația turcă, compusă din 30 persoane, și având în frunte pe d. Ismed Pașa, a plecat la Lausanne.

In acest timp a plecat și delegația arabă. Ea va cere independența complectă a Palestinei.

*

Adunarea din Angora a votat suspendarea Senatului turc.

Marea întrunire a chiriașilor

— CUPRINSUL MOȚIUNEI VOTATE —

BUCUREȘTI. — O mare întrunire a chiriașilor a avut loc ieri în sala Dacia. Asista o lume imensă. Sala, curtea și strada erau complect tixite.

A prezidat d. Mincimer, industriaș. Au vorbit d nii dr. Rădulescu, Em. Socor, Sarontes, Goldenberg, A. Camburopol, A. Magder, Gene Marinescu și alții.

La urmă, d. Camburopol dă citire unei moțiuni prin care se protestează energic contra tendințelor anarhice ale speculatorilor și acaparatorilor de imobile; se cere un regim de închirieri e hitabil; conviețuire armonică între proprietari și chiriași; măsuri severe împotriva contravenienților, interzicerea o l-cărei vânzări și cumpărări de imobile (ca în Serbia); prelungirea tuturor contractelor de locațiune, fără excepție, suspendarea tuturor evacuărilor, încurajarea construcțiilor, un regim special de impozite pe terenurile virane, abrogarea legei proprietarilor,

S'au expediat telegrame către Rege, primul ministru și miniștrii de justiție și interne.

Pentru astăzi la 11, toți chiriașii au fost invitați să se aducă în fața ministerului de justiție. O nouă întrunire va avea loc.

Germania în pragul falimentului

București.— O mare panică domnește la Bursa din Berlin. Valutele străine au înregistrat urcări enorme.

Germanii se află în pragul falimentului.

Săptămâna trecută s'au tipărit din nou peste 30 miliarde mărci.

*

La comisia reparațiilor din Berlin s'au început negocierile pentru stabilirea cursului mărcei.

Cordealitatea raporturilor dintre d. Duca și fascismul italian

București.—In urma unei telegrame primită de guvernul nostru din partea d-lui Mussolini, ministrul nostru de externe d. Duca, a însărcinat pe d. Lahovary, ministrul nostru la Roma, să exprime d-lui Mussolini mulțumirile și felicitările României, cât și dorința sinceră ca legăturile Italo-române să devie din ce în ce mai strânse și mai cordiale, conform prietenirei tradiționale dintre cele două națiuni surori.

Problema refacerei financiare

In discuția Camerei franceze

București.—D. Loucheur a expus în fața Camerei un program pentru îmbunătățirea financiară a Franței.

Programul prevede: Orânduiala generală a datoriilor interaliate și a despăgubirilor de război; stabilizarea schimbului în străinătate; controlul impozitului pe venit; înființarea unei camere compensatorii pentru stabilizarea schimbului.

Fascismul ungar

—Deosebire de fascismul italian. —

București. — Fasciștii unguri au lansat un manifest semnat de Friedrich.

In manifest se cere: Restaurarea autorității monarhice a statului; independența față de factorii economici străini; o politică deintransigentă creștină; oprirea înstrăinărei averi i statului; oprirea îmbogățiților de a-și risipi bunurile și a face cheltueli imorale.

*

D. Mayer, ministrul Ungariei la Roma, a fost primit în audiență de d. Mussolini. Acesta a declarat că *noul guvern italian urmează politica guvernelor precedente.*

D. Mayer a putut constata că fascismul italian se deosebește foarte mult de cel ungar.

Blănăria artistică
LA DAVID
Str. Lozonschi 1
Asortiment de blănării fine. Sconcs veritabil, opozon sconcs, vulpi gri, negre alaska și argintii. Tibet de Mongolia, nutria, biberette, lutru, jder, dihor și vidre.
Piei de îmblănit și brumării, etc.
ATELIERUL SPECIAL
execută lucrări artistice și transformări de orice blană
Se curăță vulpi albe, făcându-le ca noi

A sosit un nou transport de
Hârtie natur toate culorile
„ **matase** „ „
„ **tipar** toate formatele
„ **concept** „ „
„ **comercială** cadrilată
care se vând cu prețurile cele mai reduse care desfid ori-ce concurență la
Librăria Universală
M. H. Schoenfeld str. Cuza Vodă 52, vis-a-vis de Palatul Braunstein.

Chrisantemele
cele mai frumoase și eftine se vând în strada Nicolae Gane 7.

„Opinia" în țară

PODUL-ILOAEI

Bal.— Sâmbătă 4 Noembrie e. a avut loc în localul școalei israelite-române din localitate balul dat de Organizația sionistă locală, în folosul reînființărei cursului de limba Ebraică. La acest bal a fost și d-nii L. Saubman secretarul departamentului cultural al Federației Zioniștilor din România.

Din partea autorităților locale au asistat:

jude Iancalescu, d. sublocot. de jandarmi Dorofteiu cu d-na, d. perceptor Bălan cu d-na și d. șef al secției de jandarmi locale cu d-na.

In asistență mai remarcăm: D-na și d. avocat Gh. Popovici d. Antonio Paulina directorul morei „Ceres", d. contabil al morei Șmilovici, d-na și d. M. Marcovici, etc.

Asistă întreg comitetul organizației în frunte cu d-sa și d. Moise Solomon președintele organizației.

Balul a avut un frumos succes moral și material, atingând suma de 7000 lei beneficiul net.

Coresp.

BOTOȘANI

Un strigăt de alarmă.—Intr'un timp relativ scurt, se observă o mare urcare de prețuri, insuportabilă față de timpul de astăzi.

Voi începe cu peștele. Sunt în orașul nostru câțiva negustori de pește rămași încă din timpul normal.

Acești negustori jefuesc lumea ca în codru și sub ochii autorităților.

Zilele acestea au adus un transport de pește și fără nici o rușine și teamă au vândut cu 25 lei kgr. ba au spus că nu câștigă nimica.

De ce oare tolerează cei în drept acest jaf neomenos, de ce nu iau măsuri urgente pentru eftenirea traiului așa de scump astăzi.

Al doilea, lemnele.

Sunt vre'o 4—5 negustori cari au acaparat căruțele de transport. Acești ărățași sunt obligați de a căra lemne numai, acești negustori care au acaparat pe toți cărățașii.

Rezultatul e că plătim lemnele azi cu 50—60 suta de kilograme.

Nu este oare un leac pentru acești jefuitori ai populațiunei nevoiașe? Oare autoritățile nu pot lua măsuri urgente? Sperăm că de data aceasta glasul va fi ascultat.

Logodnă.— Aflăm cu plăcere că zilele aceste s'a sărbătorit în frumoasele saloane ale hotelului Regal, logodna simpaticei d-șoare Etty Rachmuth, fiica d-lui Osias L. Rachmuth cu tânărul Elias Perper manufacturist din Bacău.

S'a petrecut admirabil până în zorii zilei.

Cu această ocazie d. Rachmuth a donat suma de 700 lei pentru azilul de bătrâni, cantina școlară și spital.

Urăm tinerilor logodiți unire pe veci.

Coresp.

DOROHOI

Ne trebue un bun local de poștă— Sub toate raporturile, Dorohoiul a rămas încă mult în urmă.

Biata populație a acestui oraș uitat de Dumnezeu și de oameni, îndură multe și mari nevoi, pe care nimeni nu se gândește să le îndeplinească.

Se vede că aceasta este soarta orășelului Dorohoi.

In primul rând dorohoenii se plâng de lipsa unui local de poștă, căci numai local de poștă nu este acela ce în derâdere se intitulează astăzi la Dorohoi „Oficiul telegrafo-poștal".

Pe lângă că poșta este situată a marginea orașului, într'un loc impracticabil pe timp de ploaie, pe când ar trebui să fie instalat în centrul orașului, la îndemâna tuturor, dar însuși localul este un pericol pentru bieții funcționari, cari se îmbolnăvesc și mor unul câte unul. D. C. Zmeu, inspectorul poștal de Dorohoi, drin repetate rapoarte adresate Direcțiunei generale a poștelor, a semnalat această alarmantă stare de lucruri, cerând grabnice măsuri de îndreptare.

Zilele acestea d. N. Cerchez, directorul general al poștelor, a fost în Dorohoi și vizitând oficiul nostru, se pare că în sfârșit s'a convins și d-sa, de altfel ca și toți inspectorii trimiși înainte, că serviciile poștei nu mai pot funcționa în localul de acum și că se impune mutarea poștei într'un alt local.

Dar unde și când va fi aceasta? După ce toți funcționarii poștei vor fi murit.

MUȘI

O fată împușcată din imprudență.— Individul G. V. Juverdeanu din Dolhești, venind în casa locuitorului V. Nița din Petriș județul Fălciu și umblând cu o armă încărcată a împușcat din imprudență pe fata Elena Grig. Ifrim, aflată întâmplător în casa numitului locuitor.

Pacienta grav rănită la picior a fost internată în spital iar imprudentul criminal a fost arestat.

Leontin

„ALBINA"

1) Fabrica sistematică de sopon de toaletă și parfumerie
Prețuri de reclamă, vinde en-gros
Cereți săpunul Royal Willy, Cocoș, etc. produsele fabricei.
2) Fabrica sistematică de pungi de hârtie

„Furnica"

3) Noua Fabrică sistematică de apă gazoasă vinde sifonul cu 75 bani predat domiciliu sau la fabrică

Str. Păcurari 73 bis

LA FRIZERIA

„HAMBURGER"

Iași Str. Costache Negri No. 32
Se închiriază COSTUME DE CARNAVAL, DEGHIZAMENTE și FRIZURA DE TEATRU
Se află la dispoziția publicului amator o garderobă renovată cu costume noi și de tot felul.
Variația *calităților* și a *genurilor* poate satisface gusturile cele mai alese.
Se găsesc costume de la cele mai serioase până la cele mai hazlii.
Specialist **în deghizări.**
Se primesc angajamente și în provincie pentru TEATRE, REVISTE, BALURI MASCATE.
Cumpără costume de ocazie

Magazinul de Mobile

Ioil Ghelberg & Fiu

Iași, Str. Ștefan cel Mare 11 și str. Costache Negri 3

EN DETAIL — EN GROS

Depozit permanent de tot felul de mobile solide și anume: dormitoare, sufragerii, birouri, salonașe cele mai moderne, fabricate proprii.
Prețurile cele mai reduse
Cumpărăm și vindem mobile de ocazie.

Cea mai bună apă minerală purgativă este

APA DE BREAZU, Iași

Efect sigur, fără dureri doză mică, gust plăcut.
Premiată la expozițiile din Paris și București

„FERRUM" Frații Wachtel & Co.

Strada I, C. BRATIANU

A PRIMIT UN MARE TRANSPORT DE

Sobe Premier, Mașini pentru gătit, mașini pentru carne, înghețată Alexander-Werk precum și un mare transport de: Ciment de Crackovia Ipsos, Cărămidă refractare, prafchamot, sape, hârlețe, lopeți, târnăcoape de oțel, traverse de fer toate profilurile, *fer laminat, tablă albă* în lăzi *neagră,* plumbuită și galvanizată, *Teschen,* cue de fier, lanțuri, nicovale, mingheline curele, păr de cămilă, curele de balată și de piele

Pietre de moară din renumita fabrică „La Ferte sous Jouarre", vermorele, *Rafia, sulfat de cupru, foarfeci* pentru vie, cuțite de altoit, țevi de fer, de plumb și galvanizate precum și de locomotive, *robinete, rezervoare, closete, căzi, sobe de aramă pentru bai tuburi* de fer pentru instalațiuni de apă și canal precum și toate articolele *technice* în legătură cu branșa ferăriei.

COLECTURA

Regatul Român

S. Haifler

Iași, str. Ștefan cel Mare 3

Controlează tot felul de lozuri străine, contra

5 lei bucata

LA STEIN

Str. Cuza-Vodă 69 Iași Palatul Camerei de Comerț

Forme fetru dela — Lei 140
Forme Charmeuse — lei 180
Forme plușate — „ 350
Forme Biber cu cilindru — „ 400
N. B. Ori ce formă pentru transformare se *efectuează în 48 ore* — deasemenea și pălăriile bărbătești.

CREDITUL FONCIAR URBAN DIN IAȘI

CONTABILITATEA.—SERVICIUL CUPOANELOR

Tragerea 80-a
Amort. sem. 2|922

LISTA

scrisurilor eșite la sorț în tragerea 80-a din 3, 4 și 5 Noembrie 1922 pentru lei **587.400**

18 scrisuri a 10.000 lei = 180.000 lei

74141	74267	74884	75181	78168	79233	81294	82016	82536				
248	312	911	985	79220	572	519	279	884				

52 scrisuri a 5000 lei = 260.000 lei

1260	38085	42764	52765	55737	59339	67336	68296	70260	76248	77575	78894	79608
14375	419	50840	901	56509	62235	820	320	74510	77020	78318	979	81102
23255	883	51001	53370	57301	858	68156	69367	75012	119	765	79039	82365
29627	39067	52413	54787	58968	66515	272	70106	76230	558	766	279	379

140 scrisuri a 1000 lei = 140.000 lei

838	11871	17492	27081	32781	39732	45747	56752	61090	65556	70946	72279	75638
843	956	851	28257	33525	40143	46517	57389	368	66135	71221	317	76268
4632	12473	19330	29199	35119	382	615	649	768	156	364	326	438
808	605	565	30195	133	951	708	58318	786	67153	419	428	599
837	633	21878	276	582	978	47275	327	62025	69001	658	73126	79442
5460	874	22387	279	37032	42178	49099	59239	965	277	685	556	82207
894	13086	24008	667	173	456	50767	501	63169	70391	807	960	740
8258	133	078	31527	483	716	53769	633	183	584	821	964	758
311	536	25334	658	38376	43347	983	971	572	747	858	74640	
314	14438	484	32008	39158	45211	54213	60187	577	820	72031	75067	
9271	464	26542	241	184	340	56364	323	64267	846	182	277	

74 scrisuri a 100 lei = 7400 lei

484	9150	16194	18576	23221	25099	31294	34818	39812	47749	57019	61248	78004
1717	10188	380	19060	419	26372	32136	35815	42798	51323	688	66118	793
2049	200	513	21201	834	29867	168	36408	45043	52145	695	67372	
244	424	17593	642	24054	30430	925	881	905	198	58092	72407	
3607	11535	612	777	607	615	33445	38911	46255	53406	59446	73996	
7074	15289	18412	22594	774	698	34099	39708	669	56020	605:4	75489	

Scrisurile se vor plăti al pari, începând dela 1 Ianuar 1923 în Iași la Cassa Societății și la București la **Banca Națională.** *Ele trebue să aibă* **nedetașat** *cuponul de* **Iulie 1923.**

DIRECȚIUNEA

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embericos & Co.

București, — Str. Paris No. 1
Linie regulată și rapidă bilunară

Constanța direct **New-York**

Cele mai mari transatlantice conforiabile lux din Constanța

Transatlanticele de lux

„Constantinopole"

Sosește în portul Constanța la 7 Noembrie și pleacă la 2 Noembrie direct la New-York. După plecarea acestui vapor urmează transantlice'e:
Megalli-Hellas, King Alexandor și **TEMISTOCLES**

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate classele. Se primesc tot timpul înscrieri și rezervări de cabine pentru pasageri, precum și mărfuri pentru New-York cu escale la Cospoli, și Pireu,
Pentru orice informațiuni detailate și formalități de îndeplinit pentru înscrierea și primirea singurei vize americane, vă rugăm a vă adresa cu toată încrederea unui serviciu conștiincios la adresa biroului nostru central.

M. Embiricos & Co.

București Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89
Sucursale: Constanța—Str Lascăr Catargiu 28 Galați str Speranței 28, Brăila Str. Belvedere 1

∴ AU SOSIT ∴

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazin 1 din strada Ștefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAȘILOR

Sanatoriul Dr. Tzaicu

Iași, Str. Carol 20, Telefon 368;

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului s'a reorganizat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervențiune. Adaptat la chirurgia de urgență.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medicii d-nșii,sti pe specialități, boli interne și nervoase (excluse ii contagioase și nervoșii turbulenți).

Informații și consultațiuni între orele 2—4 p m. —

ANUL AL XVIII lea No. 4640 — 1 LEU NUMARUL — DUMINICA 12 NOEMBRIE 1922

ABONAMENTE
UN AN . . .
ŞASE LUNI
TREI . . .
REDACŢIA
— IAŞI — STR. MĂRZESCU 17 —

Biblioteca Universitatei Iaşi

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate Agenţiile de Publicitate şi la ADMINISTRAŢIA ZIARULUI
— IAŞI, — STR. MĂRZESCU 17 —
UN NUMĂR VECHIU 3 LEI

Politica Partidului Naţional

— Ardelenii vor să aibă mâinele libere —

Tratativele dintre ardeleni şi partidul ţărănist continuă. O nouă prelungire de termen a avut loc. In cursul săptămânei viitoare se va putea şti rezultatul definitiv — deşi pronosticul rămâne sumbru.

Motivele care justifică acest pronostic privesc însă-şi fondul cugetului diriguitorilor ardeleni. Acest cuget într'adevăr înseamnă: „Suntem gata la luptă pentru răsturnare. Nu ne angajăm, însă, pentru ziua de mâine, în ce priveşte forma viitorului guvern. Voim să avem mâinele libere".

Mare greşală în contra democraţiei româneşti, acest oportunism rău mascat! Greşală imensă—aproape o crimă!

* * *

Incontestabil că ardelenii au opinităţi cu elementele democratice din vechiul regat. La noi, într'adevăr, democraţia nu înseamnă programe radicale, avansate, extremiste. In România democratismul se confundă de fapt cu cerinţa ca domnia legilor să fie întronată şi organele care deţin o parte din autoritatea publică să adopte o linie de conduită occidentală. Se ştie cuvintele cugetătorului democrat, care a spus că cea mai mare revoluţie la noi ar constitui-o: întronarea domniei legilor.

Or, ardelenii, care au trăit lumea occidentală, cu legalismul ei definitiv înfipt în moravuri, cu respectul demnităţei şi libertăţei omului, sunt foarte aproape de democraţie — deşi pe chestiuni de program social ar putea fi socotiţi poate chiar conservatori. Şi cum, în condiţiile de astă-zi de la noi. când persoana, averea şi libertatea nu contează, democraţia înseamnă lupta încordată şi crâncenă pentru introducerea cu adevărat a unui regim constituţional şi asigurarea legalismului, afinitatea dintre această democraţie şi partidul naţional e cât se poate de naturală. Programul legalismului prevalează toate problemele la ordinea zilei. Natural ar fi fost dar ca înţelegerea să se facă repede. Şi totuş ea n'a venit încă.

* * *

De ce? Pentru că ardelenii urmăresc puterea—şi o vor pentru mâine, fără ca să fie încurcaţi de un angajament luat astăzi.

Oportunismul acesta, însă, îi îndepărtează de la scopul urmărit. Partidul naţional ardelenesc s'a încumetat să declare război partidului liberal-naţional—adică celei mai puternice organizaţiuni politice din ţară—fără ca să se fi pus de acord cu un partid, ori care ar fi el, din vechiul regat. Ardelenii nu s'au gândit că au absolută nevoie de un atare pivot, căci este doar la mintea omului, ca singuri, fără colaborare cu un partid din vechiul regat, este exclus ca să poată veni la guvern.

* * *

Interesul bine cumpănit al ţărei, al democraţiei româneşti şi al însă-şi partidului naţional ardelenesc, cere ca această greşită tactică să ia sfârşit.

Nimenea nu tăgăduieşte marile servicii din trecut făcute de partidul ardelenesc cauzei naţionale. Nimenea nu contestă marea chemare pentru prezent şi pentru multă vreme în viitor în Ardeal, unde, cu tot caracterul regional, partidul naţional are o mare menire, în ce priveşte realizarea unităţei naţionale. Şi iarăşi este evident pentru toată lumea că ardelenii au în sânge dragostea pentru legalitate. Atâtea condiţiuni favorabile deci —şi care pot servi cauzei generale a democraţiei. De ce dar oportunism? La ce nevoe calculele mici, când sunt în joc probleme atât de mari? Şi mai cu seamă la ce nevoie oportunism, când e atât de sigur că nimeni, absolut nimenea, n'ar putea sta în calea unei alianţe dintre ţărănişti şi ardeleni?

Rămâne de văzut deci, dacă partidul naţional va putea fi scos din tactica sa, pretinsă abilă, dar în fond dăunătoare democraţiei. Zilele acestea se va cunoaşte precis ultimul lui cuvânt, Nu este riscat, însă, a spune, că de vor perzista pe calea oportunismului, ardelenii îşi vor fi săpat mormântul.

Istoria cunoaşte oameni mari politici, care au sfârşit prin a fi oportunişti. Ea nu cunoaşte însă pilde de oportunişti, deveniţi oameni mari politici.

C. Serin

Ziarişti împotriva libertăţii presei!

Cazul ziarului „Viitorul"

Ziarul „Viitorul" se crede dator să susţină părerile guvernului asupra restrângerii libertăţii presei. Ziariştii dela această gazetă socot că a scrie într'un ziar guvernamental înseamnă a susţine orice „fantezie a Şefilor şi a nu avea drept la o idee personală chiar când este vorba de un drept de care ei se folosesc in fiecare clipă. Un exemplu asemănător cu gestul zeloşilor confraţi dela „Viitorul" nu poate fi găsit in nici o vreme şi in nici o ţară din lume.

Dar ziarul liberal nu se mărgineşte numai să anunţe cu bucurie dorinţele d-lui Brătianu, ci argumentează şi se entusiasmează in faţa unor perspective surâzătoare: Inhămaţi la căruţa guvernului, aceşti ziarişti, subt îndemnul imperios şi convingător ca un biciu al celor care îi strunesc, şi-au luat vânt şi au izbit cu oiştea in gard. Căci ei depăşesc orice margini când strigă împotriva calomniei uitând că partidul pentru care scriu, are pe conştiinţa sa calomnierea Mitropolitului Ghenadie in complicitate cu plastograful Mărgăritescu Colecţia „Voinţei Naţionale" le poate mărturisi oricând. Şi doar chestia Ghenadie tulburase adânc viaţa noastră publică, răscolind cea mai pasionată problemă de conştiinţă pe care a cunoscut-o vreodată poporul român!

Am luat cazuri mai îndepărtate. Am putea insă vorbi de cazul recent al inginerului Manoilescu şi de altele incă.

Dar la urma urmelor, atitudinea aşa de puţin frumoasă a ziariştilor duşmani libertăţei presei, va rămânea fără nici o urmare. Gestul lor izolat va alcătui numai un document ciudat pentru publicistica românească. In adevăr, nu putem crede că proectul guvernului va fi transformat in text de constituţie.

INSEMNARI

CÂT MAI MULT REACŢIONARISM

Discuţiunele care se urmează în comisia constituţională sânt numai o formă goală. Adevăratele discuţiuni au avut loc acum doi ani când s'a alcătuit ante-proectul de Constituţie al partidului liberal, ante-proect respectat ad litteram de actualii constituţionalişti ai guvernului.

Dacă se admit pe ici-pe cole, unele modificări, lucrul se întâmplă numai când ante-proectul liberal s'a nemerit ceva mai larg decât textul vechei Constituţii. Şi atunci bineînţeles, se menţine textul mai vechi. Aşa s'a întâmplat cu problema căsătoriei.

Art. 139 al anteproectului reproduce aidoma art. 22 din Constituţie, numai că suprimă partea finală referitoare la obligativitatea benedicţiunei religioase. Comisiunea constituţională a aranjat zilele acestea un mic tablou melodramatic, împărţind majorităţii membrilor rolul de a pretinde obligativitatea solemnităţii religioase pentru valabilitatea căsătoriei. Şi d. Ionel Brătianu — mărinimosul — a putut propune o soluţie mijlocie, determinând menţinerea vechiului art. 22.

Dar vechiul text constituţional, atât în el însuşi, cât şi în raport cu situaţia de fapt, este un non-sens. Redactarea noului art. 139 al anteproectului, e mai limpede, mai logică şi mai democratică.

Dar tocmai de aceia s'a menţinut vechiul text înapoiat şi confuz, conform principiului naţional—liberal: „Cât mai mult reacţionarism"!

RENOVATUS

CATE-VA NOTE

Reporterul nostru şef, cunoscut prin senzibilitatea sa excesivă, se emoţionează de faptul că farmacişti ieşeni au căzut victima unui excroc.

Reporterul nostru uită se vede că există în lume o lege a compensaţiei — a cărei explicaţie scapă cercetărilor cugetărei omeneşti.

După ce de ani de zile farmaciştii noştri fac atâtea victime, era fatal să devie şi ei macar odată, victimele altora.

* * *

Ex-Kaiserul s'a însurat. La nuntă pastorul a ţiuut o predică, pe tema aleasă de Wilhelm, şi anume versul al 13 le-a, din scrisoarea Corintiniană. care spune: „*Şi acum n'a mai rămas decât credinţă, speranţă şi iubirea, dar iubirea cea mai puternică din toate.*

Socotim că la vrâsta ex-Kaiserului iubirea şi speranţa prezintă risc. Singur credinţa este asigurată — judecând după vrâsta miresei. Or poate nici asta?

* * *

Ziariştii liberali jubilează că este vorba să se restrângă libertatea tiparului.

Nu-şi dau seama oamenii că-şi taie craca de sub picioare. Cum îşi vor mai alcătui foile de opoziţie — care excelau în materie de calomnie?.

BLANZY

VIAŢA POLITICĂ

DIFICULTAŢILE INTERNAŢIONALE PERZISTA

— Problema reparaţiilor. — Conflictul oriental. — America şi problema armamentului. —

E pur si mouve, a spus marele cugetător al trecutului—vorbind de fenomonele cosmice. *Şi totuşi lucrurile stau pe loc*,—ar putea spune un observator al fenomenelor de politică internaţională de astă-zi,

Intr'adevăr, plecarea lui Lloyd George n'a modificat nimic din starea de tensiune anglo-franceză, în ce priveşte problema reparaţiilor şi datoriile germane, iar venirea lui Bonar Law, socotită ca un triumf al lui Poincaré şi al politicei franceze, n'a adus nici o schimbare, în ce priveşte politica Angliei în chestiunele referitoare la Orientul apropiat.

Statul—quo se menţine, pentru ca să confirme două adevăruri şi anume: că atunci când există un substrat economic, politica marelor puteri nu este în funcţie de persoane sau partide, şi, în al doilea loc, nu voinţa sau ideologia diriguitorilor poate forma lege în materie de raporturi internaţionale, ci necesitatea, care deşi nu cunoaşte legi, le impune totuşi.

* *

In ce priveşte problema reparaţiunelor, comisiunea a părăsit Berlinul, după ce a respins propunerea guvernului german în chestia stabilizărei mărcei Nota pesimistă domneşte din nou de aseară încoace, în centrele mari ale lumei.

Cu toate acestea ceva va trebui să se facă, pentru a ajunge la această stabilisare, fără de care falimentul german nu mai poate fi evitat, iar desastrul Reichului va insamna şi desastrul altora, desastrul tuturor. Bursa Paris ne aduce anume sinistre ecouri în această privinţă.

Nu s'a terminat însă bine conferinţa de la Berlin şi iată că se anunţă, pentru primele zile ale lui Decembrie, cei de la Bruzelles, căreia i se atribue o importanţă mondială.

Obiectul principal: problema reparaţiilor şi datoriile interaliate, adică exact ceea ce era la ordinea zilei şi în Noembrie anul trecut. Nimic nu s'a schimbat. Dificultăţiile internaţionale perzistă.

*

Ba sa schimbat un lucru. Fiind vorba de chestiuni financiare şi economice America va participa efectiv, printr'un delegat, nu printr'un simplu observator Dar şi aci schimbarea nu i esenţială. America va participa efectiv, dar pune o condiţie şi mai efectivă. In materie de datorii interaliate marea republică de dincolo de Ocean cere ca să se pue în discuţie normele bugetare, în ce priveşte armamentul statelor.

Cu alte cuvinte iarăşi un punct vechiu, o cerinţă esenţială, despre care s'a vorbit atâta.

*

Intre timp mulţimea care suferă se întreabă: când vor începe lucrurile să mişte din loc? Când vor lua sfârşit, cu adevărat dificultăţile internaţionale de astă-zi? Când?.

Răspunsul e foarte simplu. Nu când vor fi oamenii politici in măsură să se înţeleagă, ci când va ajunge cuţitul la osul popoarelor. Atunci toate greutăţile vor dispare ca prin farmec şi apele vor intra în albia lor.

Iar ceasul acesta numai e departe. E de văzut dacă diriguitorii de astă-zi vor putea să'l supravieţuiască!

SINUCIDEREA UNUI IEŞAN la BUCUREŞTI

Bucureşti.— Studentul în arhitectură Al. Mangiurea s'a sinucis eri după amiază în localul şcoalei de arhitectură din str. Brezoianu, trăgându şi un glonte de revolvor în tâmpla dreaptă. Moartea i a fost fulgerătoare.

Sinucigaşul este originar din Iaşi. Actualmente, tatăl său este administrator financiar la Silistra.

Corpul neînsufleţit a fost transportat la morgă.

Cauzele acestui act disperat au rămas necunoscute.

ACTUALITĂŢI DIN AFARĂ

Autosugestia.— *Se ştie că japonezul Tu Se Ka Ri sfătuia pe femeile insărcinate să repete in fiecare seară frasa: „vreau să am un băiat" (sau o fată — după dorinţă) Se asigură că sfatul avea urmările aşteptate.*

Iată acum că se află in Paris un farmacist numit Coué care invaţă pe bolnavi că se pot insănătoşi singuri, afirmându-şi fără răgaz că se simt din zi in zi mai bine. Ba chiar ar fi avut loc experienţe incoronate de succes

O dovadă mai mult că autosugestia poate lecui foarte mult boli nervoase.

*

Nouă emisiune în Rusia.— *Sovietul central din Moscova a hotărât să emită un nou stock de ruble hârtie, pe anul 1923. O rublă din noua emisiune va valora un milion ruble din emisiunea 1921.*

Scrisori din Berlin

SITUAŢIA MĂRCII GERMANE

Invazia devizelor străine. Măsurile luate de guvern.

O corespondenţă primită din Berlin arată că acolo populaţia a pierdut orice încredere în marca germană. De aceia toată lumea caută să scape de ea cu orice preţ. Prin aceasta, marca tinde să-şi piardă în Germania caracterul de monedă legală.

Instituţiile comerciale îşi convertesc capitalurile lichide în devize străine; acelaşi lucru fac celelalte clase populare cu economiile lor. S'a stabilit obiceiul ca facturile să se elibereze în moneda străină, chiar în relaţiile comerciale din interiorul ţării.

Este evident că cererea de devize străine a crescut enorm, trecând cu mult peste nevoile importului şi ale sarcinilor financiare ale ţării faţă de străinătate. Pe de altă parte oferta scade mereu, de oarece monedele străine sunt tezaurizate.

Astăzi, când se constitue o societate pentru întreprinderi de diferite construcţii, ea e nevoită să-şi constitue capitalul în devize străine, pentru a preîntâmpina o nouă depreciere a mărcii care i ar răsturna toate calculele.

*

Pentru a opri cererea prea mare de monedă străină, guvernul german a luat măsuri de ordin restrictiv, limitând comerţul cu devize.

Aceste măsuri însă n'ar fi adus nici o îmbunătăţire reală, dacă n'ar fi fost însoţite de o dispoziţie pozitivă, care prevede emisiunea de bonuri de tezaur rambursabile în aur.

Noul regulament relativ la comerţul devizelor interzice plăţile în monezi străine în detaliu precum şi emiterea de facturi în mărci pe baza schimbului unui deviz străin. Achiziţia devizelor nu este autorizată decât în vederea importului sau a rambursării unor efecte în străinătate. Această achiziţiune este subordonată obţinerii unui permis special.

Măsura aceasta, datorită socialistului Hirsch, sub-secretar de Stat la Comerţ, va atinge grav interesele industriei şi ale comerţului. Din

(Continuarea în pagina 2 a)

NOTE ŞI IMPRESII

INDUSTRIA GHICITORIEI

de M. SEVASTOS

Gazetele din Bucureşti şi din Iaşi publică zilnic anunţuri ale prezicătorilor de ambe-sexe. Subt strigătul de alarmă: „Atenţiune!", cititorii fac cunoştinţă c'un domn cu barbă,—ca o figură dintr'un tablou cu modeluri de coafure, pe care l-am văzut cândva într'o frizerie. Sau poate actualul prezicător nu-i personajul din tablou, ci-i însuşi patronul frizeriei, care pe vremuri tăia barba şi părul, cu mai multă precizie însă, decât caută acum norocul în cărţi, în palmă ori în fundul ceştii de cafea...

Domnul X. a fost bărbier. Doamna Y.—spălătoreasă. Domnişoara Z. de-abia a eşit dintr'o casă de toleranţă... Cucoana W. e o boeroaică scăpătată, etc., etc...

Aceştia îşi scot bilet de prezicător, îşi pun firme, dau anunţ la gazete...

Clienţii abundă: studenţi, doctori, magistraţi... In plus,—poporul de jos. Toţi intră cu grijă în odaia bărbierului sau a spălătoresei. Insfârşit,—gura magică se deschide: o „legătură" de amor... o neşansă... un succes... ochi albaştri, negri... Clienţii stau grav cu degetul în fundul ceşcuţei,—subt teroare lui Nemesis. In timpul acesta, prezicătorul se gândeşte desigur la mustaţa clientului, ne-artistic tăiată; iar prezicătoarea—la batista clientei, „băgată în boală"...

Aceştia-s intermediarii între divinitate şi om, sau numai interpreţii semnelor sacre. Aceştia—care în alte ţări sunt pasibili de amendă şi închisoare, vina lor fiind calificată, în unele împrejurări, chiar excrocherie.

Nu cerem, şi noi, pedepse împotrivă-le. Prigoana i-ar face martiri şi le-ar mări prestigiul. Pedepsele din evul mediu, care au trecut zeci de mii de vrăjitori în împărăţia cerurilor, n'au stârpit magia. Cultura numai a putut smulge înătura din mâna participanţilor la Sabat,

Acei magicieni însă, în mare parte, erau nişte pezevenghi,—pe când prezicătorii de azi au mai multe raporturi cu penitenciarul decât cu spitalele de boli nervoase şi mintale.

Numai cultura va izbăvi lumea de excrocii norocului. Până atunci, oameni simpli şi civilizaţi vor pătrunde, cu inima strânsă de emoţie, în bojdeucele dela periferie. Toţi vor să fure secretul soartei...toţi au nevoe de o speranţă. Sufletul lor sterp nu le furnizează destule arme în viaţă. Ei au nevoe de un crez, scos din combinarea unor cărţi slinoase, din direle întortochiate ale drojdiei de cafea sau din ridicăturile şi cutele palmei stângi...

Mijloacele prezicătorilor moderni sunt atât de simple şi lipsite de poezie! — La cărţi. figurile de pică şi de treflă reprezintă persoane brunete sau şaten-închis; pe când figurele de cupă şi de caro—persoane blonde sau şaten-deschis. „Ochii" de caro şi de pică sunt de rău augur. Cei de cupă şi de treflă—dimpotrivă. Cupa înseamnă fericire, caro-ul —indiferenţă, trefla—, noroc pica—nenorocire. Apoi fiecare carte are o semnificaţie aparte, -cum scrie un cunoscător. Astfel, diferitele combinaţii ale celor 32 de foiţe cu figuri şi „ochi", zvârlite de mâini deprinse cu alte meserii, reprezintă,— după explicaţiile prezicătorilor,— viaţa complicată şi profundă, din viitorul fără nerme al omului! — Intre zenitul şi nadirul palmei stângi, prezicătorii,—studiind muntelii Venerii, al lui Jupiter, al lui Saturn, etc., linia cardială, linia lui Marte, linia fericii ii,

Conntinuarea în pagina II-a

Străzile orașului Iași sunt luminate cu becuri **„PHILIPS"**

Anvelope și Camere de aer

Asortiment PROASPAT de toate dimensiunile din cele mai renumite uzine cu prețuri sub ori-ce concurență

„MOLDOVA MARE"

Societate Anonimă Română de Automobile, Iași. Amatorii pentru Agenții in Basarabia și Bucovina se pot adresa la Centrala din Strada Alexandri No. 11 (In fața Primăriei).

„MANTUIREA"

Organ național-evreesc independent

reapare la

15 Noembrie

în condițiuni redacționale și technice superioare.

*

Ziarul **„MANTUIREA"** care a avut totdeauna publicitate vastă, oferă și azi —când apare cu un tiraj mărit—tuturor întreprinderilor comerciale și industriale, coloanele sale pentru

RECLAME

în condițiunile cele mai avantajoase.

*

Pentru a servi pe cetitorii din provincie ziarul **„Mântuirea"** a înființat un

CONTENCIOS

care va avea grija să rezolve IN TIMPUL CEL MAI SCURT și IN MODUL CEL MAI CONVENABIL orice afacere i se va încredința ca: *legalizări de acte, prezentarea și susținere de cereri in fața autorităților administrative, chestiuni fiscale, informațiuni juridice, etc., etc*, economisind astfel solicitatorilor din provincie, pierdere de timp și cheltueli de deplasare.

Pentru abonamente, publicitate sau chestiuni dependente de contencios a se adresa la ziarul **„MANTUIREA"**, București—Str. Academiei 75.

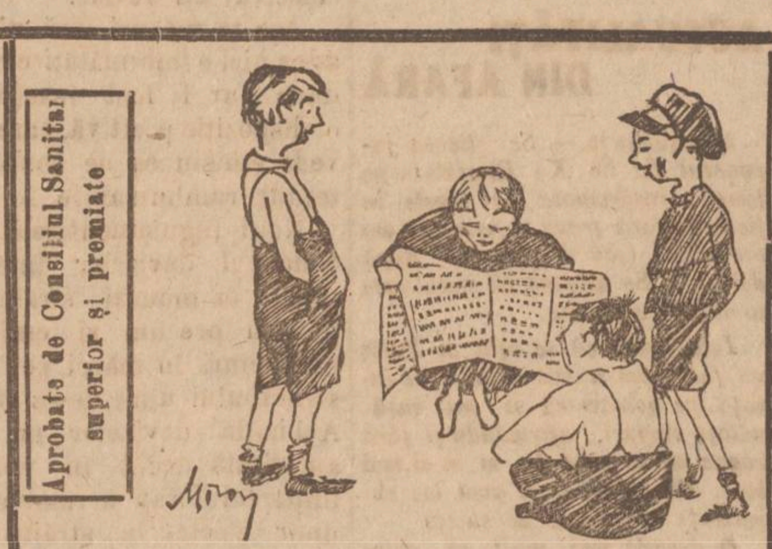

Ascultați copii ce spune la gazetă de minunata preparație „Unt de Pește Iodoferat Werner".

CURA cea mai rațională de unt de pește

pentru copii și adulți e numai aceea cu

Unt de pește Iodoferat WERNER

Tonic, depurativ, nutritiv, recomandat contra anemiei, scrofulozei, reumatism, etc.

Unt de pește Iodoferat cu fosfor WERNER

special contra rachitismului, limfatismului și reconfortant pentru copii și adulți slăbiți de munca intelectuală

Unt de pește Iodoferat cu mercur WERNER

Tonic depurativ și curativ pentru reconvalescenți sifilitici

Depozit principal Farmacia CONST. I. WERNER, Iași

DOCTOR

Gh. L. Transilvanu

Elev al Profesorului Landouzy din Paris

— Boli Interne —

Consultații 3—6 în strada Lascar Catargiu No. 38

DOCTORUL

L. Weiselberg

Boale interne, nervoase Venerice și sifilis

Str. Anastasie Panu No. 19 (Piața Halei)

Cons: 9-11 a. m.; 2-4 p. m.

toate părțile vin moțiuni de protestare.

Se pare de altfel că cercurile interesate își dau foarte bine seamă că aceste două măsuri nu vor aduce o stabilizare definitivă a mărcii atât timp cât problema reparațiilor nu va fi efectiv rezolvată.

ECOURI

— Propritarul Croitoriei și Postăvăriei A. I. Rosenblum Iași Str. Ștefan cel Mare No. 23 întorcându-se din străinătate anunță onor. clientela că a adus un mare asortiment de stofe fine englezești pentru comenzi de Palteane și Costume.

Pentru D-nii funcționari și studenți furnisează Palteane pentru sezonul de iarnă, 1922 după măsură din stofă fină englezească nevopsită de la Lei 2100. Se vinde stofe și cu Metrul.

— *La 15 Noembrie reapare la București ziarul* „Mântuirea" *organ național evreesc.*

— Deliciosul oțet de vin natural, se află de vânzare numai cu lei 6 litrul, la „Concurența" magazin de coloniale Solomon Blumer str. I. C. Brătianu.

— D. profesor dr. C. I. Parhon, și-a reluat consultațiunile (boale nervoase și mentale) în toate zilele de lucru (4—6 p. m.) str. Coroi 49)

— La 15 Noembrie reapare la București ziarul „*Mântuirea*" organ național evreiesc.

DOCTORUL

H. Wechsler

Boli interne, venerice, sifilis Cons. 8—10 a. m. și 1—4

— Str. Armeană 4 —

etc., triunghiul mare, mic și minor,— citesc în palmă nu numai sufletul omenesc, Iar și evenimentele viitoare!— In drojdia de cafea, dintr'o ceșcuță cu coada și zbârciturile florilor, murdare,—prezicătorii, din mingitari ce seamănă c'un șarpe, scot dușmani... și din altele, cu labe și bot de cine—prieteni...

Ce poetică,— pentru noi,—e practica prezicătorilor din antichitate! Cuvintele scrise pe foi de smochine, de verbină, de tamaris, și lăsate în voia vânturilor. Foile de trandafir pocnite de frunte. Crengile de dafin aruncate pe foc. Contemplarea apei din vase de aramă, în vânt, pe vârful munților.

Și alte multe sisteme de a zmulge soartei, taina...Toate ne farmecă astăzi prin poezia lor.

Prezicătorii moderni sunt mai lucizi de cât cei vechi: ei nu se lasă vrăjiți. Exercecheria lor e limpede și prozaică.

Unde-s, cel puțin, foile de verbină și crengile de dafin?

M. Sasanes

Informații

❏ **Piața valutară.**— *Leul, care ajunsese la 10 și 20, a căzut din nou la 9 și 75.*

Francul francez 9 lei 90. lira englesă 720, lira italiană 6 lei 75 dolarul 162, coroana cehoslovacă 5 lei 10.

Marca germană 2 bani, coroana austriacă 0.22, coroana ungară 6 și 50.

❏ ***Hușul fără pâine.***— Un mare morar din Huși a comunicat eri Inspectoratului industrial din localitate că din cauza lipsei de combustibil morile nu lucrează.

Știrea n'a putut fi încă controlată.

❏ D. Constantin Codreanu, frizer, cu domiciliul în strada Uzinei 30 ni se plânge încă a fost prădat, în ziua de 7 Noembrie de tot ce a avut în casă, deși a înștiințat autoritățile în chiar seara acelei zile, nici până astă-zi comisariatul respectiv nu s'a sinchisit să facă o cercetare oarecare.

Aducem faptul la cunoștiința d-lui prefect de poliție.

❏ Duminică 12 Noembrie ora 10 dimineața se întrunește în localul liceului Internat Str. Toma Cozma 6—Adunarea generală extraordinară a Comunității acestei școli.

Părinții și corespondenții elevilor, foștii elevi ai Liceului sunt rugați cu insistență a lua parte la această întrunire chiar dacă nu vor fi primit invitațiuni speciale (din pricina necunoașterii exacte a adreselor.)

❏ Azi are loc în Capitală întrunirea comitetului executiv a partidului țărănist.

Din Iași va lua parte d. profesor Borcea.

Intrebat de un colaborator al nostru d. Borcea a desmințit categoric știrea despre o neînțelegere între d-nii Stere și Mihalache.

❏ In ziua de 2 Decembrie c. se va ține în localul Primăriei licitație prin oferte închise pentru darea în întreprindere pe timp de un an a furniturei imprimatelor necesare Comunei.

Universitare.— Cursurile de istorie universală cu d. profesor Mina încep la 13 Noembrie ora 9 a. m.

— Examenele de limba greacă cu d. profesor Papacostea s'a amânat pentru o dată care se va anunța ulterior.

— Cursurile de slavistică încep Luni 13 Noembrie ora 2 jum. p. m.

❏ Un hoț rămas încă necunoscut, a pătruns în timpul nopței la baia comunală, de unde a furat instrumentele și rechisitele d-lui Ichim, bărbierul băei.

Poliția anchetează.

x Individul Sava Popă din comuna Ungheni a împușcat pe flăcăul Gh. Anițai în pântece, din răzbunare.

A fost arestat și dat judecăței.

❏ ***Presimțirea unui gardian.***— D. Pintilie primul gardian al penitenciarului, ar putea fi un excelent medium.

Iată cum se dovedește aceasta.

Alaltăeri noapte, Pintilie se duse acasă, liniștit, că hoții sunt bine ferecați și bine închiși.

Dar în zadar încerca să doarmă, căci somnul nu venea. Pintilie vedea în zare, cum Jean Alexandrescu și doi tovarăși ai săi, cari se găsesc în penitenciarul local, așteptând rezultatul recursului, sunt pe cale să evadeze.

In zadar d. Pintilie încerca să se convingă că aceasta e cu neputință, dar mereu vedenia îl obseda.

Se scoală, intră în penitenciar, se duce de a dreptul la camera unde se află Alexandrescu, și vede, că unul urcat pe umerii celuilalt, cu schimbul, făcură o gaură în zid, în apropiere de coș. Doi din bandiți isbutiră să scoată lanțurile de pe picioare, și numai Alexandrescu le mai avea, căci nu reușise să le scoată.

Se înțelege că cei trei bandiți au fost puși, pentru multă vreme, în imposibilitate, de a mai încerca să evadeze. Iar la penitenciar nu se vorbește de cât de „presimțirea" d-lui Pintilie.

x Marele Hotel Traian, din Piața Unirii, împreună cu restaurantul și cafeneaua, au fost închiriate d-lui Solomon Bercovici sub a cărui direcțiune vor continua pentru viitor.

Atât hotelul cât și cafeneau și restaurantul vor fi închise pentru a fi renovate și amenajate astfel ca să corespundă cerințelor moderne.

❏ Duminecă, ora 10 dimineață, se vor relua ședințele soc. științifice Atomul.

Ședința va fi prezidată de d. prof. dr. Bacaloglu.

Sunt înscrise importante comunicări.

❏ Dumineci în 12 a lunei, ora 4 p. m. membrii cercului didactic sunt convocați la adunare generală.

Fiind a doua chemare, hotărârile se vor lua cu ori câți membri vor fi prezenți.

❏ In piața halei a fost găsit mort negustorul Ion Brânzoi.

Făcându-se autopsia cadavrului de către d-na doctor Ropală s'a constatat că moartea a survenit în urma unei puternice lovituri în țeastă.

Autoritățile cercetează.

x Mulți oameni săraci, care locuesc la periferiile orașului sunt nevoiți să plătească pentru cele 4 curse zilnice cu tramvaiul, 8 lei din cei 20 pe care-i câștigă.

Pentru aceastä categorie de cetățeni se impune o soluție care să le ușureze actuala situație.

❏ Const. Tănasă, manipulant la tramvai, a fost prins furând 3000 lei din buzunarul cârciumarului D. Herșcovici, în timpul parcursului.

A fost arestat și dat judecăței.

⁕ Dl. controlor industrial C. Vintilescu va pleca Duminică la Huși pentru a participa la lucrările comisiunei pentru afectarea primelor de 5000 lei de vagon cuvenite morarilor.

⁕ Duminică 12 Noembrie ora 10 a. m. va avea loc în sala de curs a clinicei medicale ședința științifică a societăței de neurologie și psihiatrie sub președinția d-lui prof. dr. C. Parhon.

x **CRIMA DIN STRADA NICOLINA.**— Unii dintre autori ai crimei din șoseaua Nicolina, au fost descoperiți.

Faptul descoperirei se datorește amantei unuia dintre ucigași, anume Dimitriu, care, de și terorizată de amantul ei, a știut aseară să scape și să comunice subcomisarului Sârbu bănuiala ei, că Dimitriu ar fi unul dintre autorii crimei.

*

Dimitriu cercetat, nu a negat faptul, dar aruncă toată vina asupra unui cunoscut pungaș Vasile Aparu, care ar fi lovit, pe când dânsul făcea numai paza în stradă.

Vasile Aparu a fost de îndată arestat.

*

De remarcat că chiar în prima zi, după săvârșirea crimei, Vasile Aparu a fost cercetat, după îndemnul d-lui Marcu, directorul prefecturei de poliție, însă Aparu reușise să-și stabilească un alibiu și a fost pus în libertate.

Acum se dovedește că Aparu ar fi autorul principal, de și el continue încă a nega.

*

Azi a avut loc reconstituirea crimei. Se constată că banda se compunea din cinci indivizi, dintre care trei au pătruns în casă și au săvârșit crima, iar doi au stat de pândă afară.

Ceilalți trei complici printre cari un soldat de la infirmeria Frumoasa, au dispărut din localitate, însă după măsurile luate, se crede că vor fi curând prinși.

Lucrul curios, e că bandiții n'au furat din casă, de cât o mică cantitate de zahăr și câteva lucruri vechi. In casă se aflau și unele lucruri noi, de care însă bandiții nu s'au atins.

x Cazurile de scarlatină continuă a se înmulți în localitate.

La institutul Sacre Coeur s'au constatat zece cazuri.

Serviciul sanitar al orașului a luat cuvenitele măsuri. Elevele externe și semi interne au fost retrimise la locuințele lor, cele bolnave au fost internate la spitalul de izolare.

Au rămas în școală numai elevele interne, care sunt supraveghiate de d. dr. Tănăsescu medicul șef al orașului și de d. dr. Apotheker, medicul școalei.

❏ La prefectura de județ s'a ținut aseară o importantă consfătuire, în chestia clădirilor școlare din județ.

La consfătuirea prezidată de d. R. Fântânaru, prefect de județ, au luat parte toți administratorii de plasă, d-na dr. Grigoriu medic șef al județului, inspectorii școlari d-nii Sacharescu și Stoica, d. Duțu, directorul răpiunei tehnice, Zaharia revizor școlar și inspectorii silvici.

S'au luat toate dispozițiile, pentru a se aduna materialul necesar, chibzuindu-se mijloacele de transport, așa ca la un moment dat, să se poată începe construirea a 60 focalari de școli.

Se crede că statul va veni în ajutorul acestei opere școlare cu o sumă importantă.

DOCTORUL

JACQUES GOLDNER

ȘEF DE LUCRĂRI

la Facultatea de Medicină din Iași

∴ BOLI DE COPII ∴

Cons. 2-4

STR. MARZESCU 17, ETAJ

Tablă Plumbuită

Englezească 23×33 țoli 22 foi la legătură 49 legături la tona, englezească

Tablă Galvanizată

englezească 1.50×0.75 metri. 12 foi la legătură 28 legături la tonă, precum și un mare transport de *CURELE DIN PAR DE CAMILA* originale de *BALATA, «PATENT DYC»* și de piele englezești au sosit și s'au pus in vânzare

CU PRETURI REDUSE

— la —

Ferăria H. L. Segal

STR. ACADEMIEI 3 — Vis a-vis de Hotel Traian

ULTIME INFORMAȚIUNI

x Știrile sosite din București au un caracter ceva mai alarmant pe ziua de azi.

La Constantinopole a fost proclamată starea de războiu, iar radiogramele străine vorbesc și de o eventuală intervenție a României, în cazul când Aliații ar fi nevoiți a lua măsuri de constrângere împotriva Turcilor.

Cu toată nervozitatea manifestată, avem convingerea că evenimentele din Orient nu vor îmbrăca un caracter grav și că Kemal Pașa va reveni la vederi mai juste.

Mai serioasă și de un imediat interes ni se pare noua tensiune între guvernul sovietic și România. Dacă se adeverește ultimul demers al Rusiei pe lângă guvernul nostru, noua stare încordată are o importanță mult mai mare actualmente, întrucât Rusia nu mai este statul politicește ciumat de până acum, ci și a făcut intrarea diplomatică în Europa și a devenit obiectul tuturor solicitărilor.

Greșita politică făcută de noi în Răsărit, începe să și dea roadele.

❏ *Din București se comunică faptul că comitetul I. O. V., presidat de d. ministru G. Mârzescu, a votat suma de 300.000 lei pentru intreținerea mormintelor eroilor. S'a dispus ca lucrările de îmbunătățire să înceapă imediat.*

x Din București ni se anunță, că la ministerul de justiție se pregătește un proect de reorganizarea Curților cu juri, prin care se crează o curte cu juri permanentă la București.

Presidentul, asesorii, și grefierul, vor fi numiți in permanență numai pentru această curte după normele obicinuite.

Curtea cu juri va judeca in permanență, distanțându-se numai câte-va zile o seziune de alta, pentru alegerea juraților.

❏ **Conflictul Cuza-Bratu.**— *In cercurile universitare, se afirmă că d. A. C. Cuza, ar fi desemnat pe d. Iulian Teodorescu, ca arbitru in comisiunea care are a soluționa conflictul între d-sa și d. Bratu, rectorul universității.*

*

In conflictul acesta, întrebând pe mai mulți profesori universitari am primit un răspuns identic;

„—Comisiunea de arbitri nu are a se ocupa de cât de conflictul personal, dacă există între d nii Bratu și Cuza.

Nu poate fi vorba însă de a se aduce in discuție hotărârile colegiului universitar, hotărâri ce nu pot fi supuse unor arbitri.

❏ **Farmaciști excrocați.** — Farmaciștii din localitate au căzut victima unui excroc îndrăzneț.

Acum trei săptămâni, se prezintă la diferite farmacii un tânăr, care se recomandă ca trimis special al fabricei de medicamente Vesta din Oradea-Mare. El exibă o procură, ce părea în prefectă regulă, și prin care avea și dreptul de a încasa 20 la sută asupra comandei.

Farmaciștii făcură câte o comandă, și fiecare dădu reprezentantului câte o sumă importantă, drept acompt asupra mărfei, ce urma să fie livrată până în zece zile.

*

Trecură trei săptămâni și nici o veste nu sosi de la fabrică.

Această fabrică însă are în Iași un reprezentant permanent, care aflând că fusese în Iași un trimis special, se plânse de aceasta direcțiunei fabricei cu care lucrează de mai mult timp.

Nu trecu mult și primi răspunsul, că fabrica n'a trimis pe nimenea, și că totul nu este decât opera unui îndrăzneț excroc.

*

Circulări fură trimise în toate părțile și s'a primit înștiințarea, că excrocul, un anume Andel a fost prins la Buzeu și peste două zile va fi adus la Iași.

Andel este un excroc în stil mare, și are la activul său numeroase excrocheri.

x **Judiciare.**— Curtea de apel de sub președenția d-lui Volanschi a judecat eri opoziția făcută d-ra R. Finkelstein pentru inscrierea în barou.

A pledat d-nii Eugen Merovanu și C. Faur. Pronunțarea se va da în 13 Noembrie.

— Curtea de Apel Secția II-a a admis opoziția făcută de comerciantul I. Gheltar, achitându-l pentru contravenție la legea sanitară.

— Comerciantul Brodschi din Chișinău a fost reclamat parchetului pentru abuz de încredere și excrocherie, săvârșită în dauna d-lui A. Carnes, comerciant din localitate.

— Curtea de Apel S. II-a a respins apelul făcut de Ministerul Domeniilor—Casa Pădurilor—și proprietarului moșiei Horpazu com. Galata contra deciziei Comisiunei centrale județene de expropiere prin care s'a fixat prețul terenului expropiat din sus zisa moșie la 1120 lei hectarul de arătură, 1400 lei ha. fânaț și 840 lei ha. imaș.

— La 15 Decembrie se va judeca cererea făcută de societatea anonimă Luigi Stepani din Milano pentru declararea în stare de faliment a firmei Iosef Marcu din Iași str. Anastasie Panu 47.

Cererea e motivată de neplata sumei de 174000 lei.

— Trib. S. III-a a judecat eri procesul intentat de Banca Moldova contra comerciantului Alex. Scorțescu din Iași pentru plata sumei de 48655 lei. derivată dintr'un cont curent.

Tribunalul a admis cererea băncei obligând pe intimat la plata sumei de mai sus plus 9275 lei daune și 1600 lei cheltueli de judecată.

— Deasemenea s'a judecat procesul intentat de societatea Leonida contra d-lui A. Ghica Deleni pentru restituirea sumei de 3000 lei derivată dintr'un compt curent.

Pronunțarea s'a amânat pentru 13 Noembrie.

— Tribunalul S. I I-a Iași. a judecat procesul intentat de Banca Iașilor comerciantului Adolf Bigman din Iași pentru neplata sumei de lei 278 000, derivată dintr'un compt curent.

Banca a fost reprezentată prin d. avocat Demostene Botez. Tribunalul a admis cererea băncei obligând pe pârât să plătească suma de 278000 lei cu 10 la sută dobândă anuală și 1 la sută comision lunar plus 2000 lei cheltueli de judecată.

x Membri Lojei B' Brith sunt convocați la ședința de Duminică 12 Noembrie ora 5 p. m, fiind chestiuni importante la ordinea zilei.

Agitația chiriașilor

— Chestiunea evacuărilor —

București. — Aseară la ora 8 a avut loc in sala Dacia o nouă intrunire a chiriașilor.

D. dr. Rădulescu a comunicat rezultatul audienței la ministrul justiției.

D. Florescu a convenit ca chiriașii evacuați să fie prefe ați de oficiul de inchiriere la procurarea de locuințe.

Se institue o comisiune permanentă compusă din d-nii general Nicoleanu, Oarașu, magistrat Davidoglu și Iasipasiu care să cercetoze dacă proprietarii folosesc ei apartamente devenite libere prin evacuare. In caz contrar, chiriașii evacuați vor fi reintegrați.

D, Jean Th. Florescu și a manifestat dorința de a și prelungi actuala lege încă pe doi ani.

Chiriași au hotărât să continue campania de intruniri. O nouă intrunire va avea loc Luni seara.

Noul prim ministru al Bavariei

Berlin 9 (Rador). — Dieta bavareză a ales cu 86 contra 57 de voturi pe fostul ministru de culte von Knilling ca prim ministru.

Serviciul Telegrafic și Telefonic

al ziarului „OPINIA"

Amnistia militară

București.---Redactarea proectului de amnistie militară a fost terminată. Proectul va fi depus în primele zile ale sesiunei ordinare a parlamentului.

Se afirmă că amnistia militară va fi foarte largă. Ea va îngloba aproape totalitatea delictelor din timpul și de după război.

Criza Orientală

Un nou ultimatum către TURCIA

— Inrăutățirea situației in Orient. — Declararea stărei de război la Constantinopol. —

Constintinopole. 9 — (Rador) — In cercurile diplomatice din Constantinopole, se afirmă că înalții comisari aliați vor trimite o notă ultimativă ministrului de externe Ismed Pașa, care este și șeful delegației pentru conferința de la Lausanne.

Aliații vor cere kemaliștilor ca să respecte hotărârile dela Mudania, atrăgându le atenția asupra pericolului ce s'ar ivi in caz când Turcii ar încerca să pună pe aliați în fața unor fapte îndepliuite.

*

Ziarul „Daily Chronicle" anunță că guvernul englez a hotărât să refuze cererea turcească de a evacua Constantinopolul.

*

Inalții comisari aliați de la Constantinopol au declarat starea de război.

O telegramă din Paris subliniază constatarea d-lui Poincare că aliații au fost unanimi în declararea stărei de război la Constantinopol.

Antanta va trimite noui forțe la fața locului. România a aderat și ea la înțelegerea aliaților de a trimite trupe în Orient la caz de nevoe.

*

Constantinopole (Rador) Situația s'a înrăutățit în ultimele două zile. Kemaliștii se dedeau la o intinsă propagandă îndemnând populația turcească să se înroleze voluntari în armata lui Kemal. Pentru preîntâmpinarea eventualelor dezordini, generalul Harington a interzis circulația pe străzi după ora 8 seara.

Rominia va trimite trupe în Orient

ADERAREA LA INȚELEGEREA ALIAȚILOR

— Franța nu găsește faptul necesar —

Primejdia unui atac al Rusiei

București.— Se anunță din Paris că România a aderat laInțelegerea aliaților, fiind gata a trimite și ea trupe în Orient, când nevoea o va cere.

Guvernul francez nu găsește lucrul acesta necesar Căci o intervenție a României ar da prilej Rusiei să intervie. Și în primul loc, intervenția Rusiei ar însemna atacul militar contra României însăși.

O nouă notă a Rusiei

— Sovietele suparate de neparticiparea României la conferința dezarmărei. —

-- Rușii cer Basarabia --

București. — La 12 Noembrie se deschide la Moscova, conferința pentru dezarmare.

Ambasadorul Poloniei la Moscova, d. Knoll, va fi și reprezintant autorizat informativ al României.

Sovietele au trimis o notă la București prin care protestează contra atitudinei României. Indemnată de această atitudine, Rusia declară că refuză a mai avea relațiuni cu România până ce nu i se retrocedează Basarabia.

Fața de noua situațiune, preocupațiunea de dezarmare răsună falș. Succesul conferinței de la Moscova este dinainte compromis.

Administrarea Porților de Fier

Praga 9. (Rador).— Comisiunea dunăreană interaliată din Bratislava a admis în mod definitiv ca România și Jugoslavia să administreze Porțile de Fier.

P. T. T. în Olanda

București. Consiliul de miniștri olandez a hotărât sporul cu o oră pe zi, pentru lucrul în serviciile de poștă telegraf și telefon.

Convocarea noului parlament polonez

Varșovia 9 (Rador) Noul parlament polonez va fi convocat pentru 28 Noembrie.

Revoluția în Albania

Atena 9. (Rador).— Telegrame oficiale sosite la Ioanina, anunță că in Albania a isbucnit o nouă revoluție.

Membrii guvernului albanez amenințați să fie făcuți prizonieri de către revoluționari, au fugit din Tirana.

De la comitetul executiv țărănist

București. — Pentru astăzi dimineață a fost convocat comitetul executiv al partidului țărănist.

La ordinea zilei: hotărâri în legătură cu congresul țărănist de la Iași din 24, 25 și 26 Noembrie; chestia acordului cu partidul național.

Anarhismul în Bulgaria

București. — La alegerile comunale care au avut loc în Bulgaria, au candidat și organizațiile anarhiste.

Partidul anarhist este recunoscut de guvernul bulgar ca organ politic legal, având dreptul de întrunire, de liberă propagandă și de luptă electorală.

Cazul ziaristului Scântee

București.—Ziaristul Achille Scântee din Timișoara, expulzat de autorități, a fost transportat la granița ungară. Acolo, autoritățile maghiare au refuzat să-l primească. El a fost adus în Capitală, la dispoziția Siguranței Generale.

Scântee era supus argentinian, stabilit de 10 ani în țară și devenit cetățean român.

Expulzarea este un act de samavolnicie.

Descoperirile d-lui SASSU

București. — In consiliul de miniștri de eri, d. ministru Sassu a făcut o surpriză țărei.

D sa a arătat, prin cercetări comparative, că în România viața este relativ mai ieftină ca aiurea. Prin urmare, poporul țării poate fi convinsă că... trăește bine!

Nevoile căilor ferate

— Un memoriu înmânat d-lui Zaharof —

București.— Guvernul a pus la dispoziția d-lui Zaharof un memoriu întocmit de d. Tancred Constantinescu, asupra necesităților urgente ale căilor noastre ferate.

D. Zaharof va studia acest memoriu împreună cu financiarii și industriașii englezi, pentru a vedea ce condițiuni se pot oferi Rominiei, în această privință.

SPECTACOLE

Cinema ELISABETA.— Astăzi la ambele matineuri și seara se reprezintă eminenta creație a marelui comic, Regele râsului. MAX LINDER PETRECE. Se reprezintă filmul complect conținând 8 mari acte împărțit în 3 epoci și anume: Max conduce un taximetru, Max divorțează, Max pleacă la America.

Bogatul program este complectat cu cel mai nou Gaumont Journal și o nostimă comedie.

— Teatrul Cinema SIDOLI.— cu începere de azi și în zilele următoare cea mai urîașă montare americană a casei Pathe MILIARDARA FARA ZESTRE Emoționantă dramă senzațională în 8 acte, în frunte cu protogoniștii filmului Masca cu dinții albi. O interesantă vedere și o hazlie comedie complectează bogatul program.

In curând: LANDRU !!!

De vânzare

La 14 Noembrie 1922 înaintea Tribunalului Iași S. III, se va vinde prin licitație, pentru ieșire din indiviziune, imobilul din Iași strada Coroi No. 4, foastă proprietate a defunctei Calypso Panopol, compus din zece camere, două bucătării, și tot locul din împrejmuirea actuală.

Licitația va începe de la suma de 400.000 lei.

Act de mulțumire

Aduc prin aceasta vii'e mele mulțumiri d-lui dr. Ioan D. Moțoc din Str. Cuza Vodă 41, pentru corectitudinea, silința și energia ce a depus-o în greaua operație pe care a făcut-o soției mele la piept, salvând'o.

Ii voi purta eternă recunoștință.

MARCU A. GRINBERG
Str. Gh. Mârzescu 20

PIERDUT

2 titluri de pensie pe numele Brucha Garber tutore, actele de cununie precum și actele de moarte Moise Weintraub și Huna Ițic, 2 certificate de la judecătorie și un certificat al Primăriei Comunei Iași.

Declar actele acestea nule și fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi— și ofer o bună recompensă aceluia ce mi le-ar aduce.

HAIM GARBER 1
Iași, Șos. Păcurari 1

DOCTORUL

Alex. Hochmann

CHIRURG-MAMOȘ
Specialist IN BOLI DE FEMEI
de la clinicele din Viena și Budapesta,
fost mulți ani de zile asistent la spitalul comunal din Budapesta, va începe consultațiunile in STR. PACURARI 56
Orele consult. 12 1 și 4-6 p. m.

∴ AU SOSIT ∴

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazin 1 din strada Ștefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAȘILOR

Becuri electrice

— toate voltajele —

cele mai solide, cele mai bune fabricate Osram, Tungsram, Philips, Westinghous Wertax, etc. gasiți cu prețul fabricei la depozitul general

Zaharia Weiss

Piata Unirei, Iasi

„Opinia" în țară

BOROHOI

Chestia liceului de fete.— Am semnalat, într'unul din numerile noastre trecute, că funcționarea liceului de fete din localitate, de sub prezidenția d-nei Eugenia Scriban, este din nou amenințată, din cauză că ministerul Instrucțiunei publice impune anumite condițiuni pentru funcționarea acestui atât de util așezământ de cultură.

In adevăr ce ândure-se aprobarea înființărei clasei a V și a VI, ministerul a condiționat această aprobare, recrutarei unui personal didactic femenin, la înălțimea cerințelor actuale, pe când în realitate liceul are profesori de ai gimnaziului local, iar restul suplinitoare.

Pe de altă parte Ministerul impune facerea unui local propriu, întrucât funcționarea liceului de fete se face foarte anevoe, în localul gimnaziului de băeți, care are și el 6 clase.

Chestiunea este prea importantă pentru ca organele superioare ale învățământului să treacă atât de ușor asupră ei. Credem că Statul este dator să contribue ca inițiativa particulară, admirabil manifestată în această împrejurare, să fie dusă la bun sfârșit.

Părinții elevelor lipsiți de mijloace trebue să aibă posibilitatea de a le da fetelor cuvenita instrucțiune, fără a le trimite în alte orașe.

Chestia conflictului teatral. Conflictul de la teatrul „Unirea" al gimnaziului local s'a aplanat.

Comitetul teatrului întrunit din nou pentru a decide dacă să se dea ori nu sala trupelor străine, au urmat îndelungate discuțiuni.

In cele din urmă s'a decis ca sala să se dea trupei Baratoff, care a și jucat cu deplin succes în două seri consecutive.

Numeroasa asistentă a fost pur și simplu fascinată de jocul admirabil al întregului ansamblu.

Omega

—

BALUȘENI-Botoșani

Moarte subită.— In satul Cristești, a încetat subit din viață locuitorul Pintilie Anușcă pe când lucra la o mașină de treerat.

Cum circulă „poșta română". De modul cum se distribue corespondența în satele acestei comune, ziarul nostru a mai vorbit. Am arătat și continuăm a arăta, că aceasta lasă mult de dorit. In urma celor denunțate de noi, din trecut s'a hotărât o anchetă de către inspectorul poștal Botoșani, după care s'a putut constata spre mulțumirea generală — însă aceasta numai pentru un scurt timp — o îndreptare a mersului poștei.

De la aceasta se cunoaște o „schimbare la față" asupra celor doi factori ai acestei localități.

Prin comune poate dacă se mai rătăcește vreun factor de două ori pe lună.

De câtva timp se simte mare lipsă de produsele R. M. S. în special chibriturile.

S'a putut vedea oameni care chilometri întregi s'a dus la comunele învecinate pentru o cutie de chibrituri.

Interesându-ne asupra acestei lipse ni s'a spus că nu vine, nu aduce poșta.

Oare nu-i o bătae de joc din partea poștei pentru locuitorii acestei comuni?

Inspectorul poștal Botoșani este dator de a face regulă în modul distribuțiunei corespondenței cât și pentru produsele R. M. S. de a nu mai lipsi.

Dacă va mai fi nevoe vom mai reveni.

Cot. Kudue

—

BALȚI

Starea nenorocită a orașului nostru.— Cum încep ploile toamnei orașul nostru devine o adevărată baltă mocirloasă. Străzile se află într'o stare mizerabilă. La fiecare pas sunt gropi și băltoace.

Ca adaus, mai avem și gropile rămase de la canalizare. Strada poet Stamati a devenit locul unde podarii depun neroziele. In fața gării sunt gropi și băltoace.

Supunem căsul zemstvei și primăriei.

Numire.— In locul d-lui Teodorescu în fruntea siguranței Ieșeile fost numit d. Ștefănescu, un distins polițist din regat.

Diverse.— In orașul nostru s'a luat ființă un corp de pompieri voluntari sub conducerea d-lui Cănicescu.

Artistul Gaasp (?) i-a cedat o reprezentație teatrală.

Coresp. Ihaș

Reprezentanți

bine introduși pentru desfacere (în sticle și butoaie): Cognac de vin, malaga, madera, Tokai, Muscat Lunel și Cotnar superior caută

„Sarpivin"
Societate anonimă
Iași, str. Sărăriei 15

Firme

en prețuri pe jumătate pentru comercianți, meseriași, profesioniști, bănci, birouri și autorități comandați la

I. MAX
Str. C. Negri

„ALBINA"

1) Fabrica sistematică de sopon de toaletă și parfumerie
Prețuri de reclamă, vinde en-gros
Cereți săpunul Royal Willy, Cocos, etc. produsele fabricei.
2) Fabrica sistematică de pungi de hârtie

„Furnica"

3) Noua Fabrică sistematică de apă gazoasă vinde sifonul cu 75 bani predat domiciliu sau la fabrică

Str. Păcurari 73 bis

Paie de tătarcă

pentru fabricarea de mături
păr de cal și de porc
cumpăr în cantități nelimitate
A se adresa la administrația ziarului sub A. M.

La depozitul fermei Badaron

se vinde vin nou fiert netăiet, cu prețul de en-gros
Pentru cumpărătorii din Iași care locuesc pe strade practicabile transportul e gratuit.

Cea mai bună apă minerală purgativă este

APA DE BREAZU, Iași

Efect sigur, fără dureri doză mică, gust plăcut.
Premiată la expozițiile din Paris și București

Cine dorește

o geantă bine reparată și argintata să se adreseze la singura specialistă din localitate care garantează o bună execuție la

Ceasornicăria și giuvaergeria Mendel Moscovici
Str. Cucu No. 33

Mircea G. Serion

DOCTOR IN DREPT
fost Procuror
:: AVOCAT ::
Sf. Sava 14, Iași

CINEMA MODERN

Astăzi în matineuri și seara
Marele tragedian francez

LE BARGY

în puternica montare franceză

L'APPEL DU SANG

Toaletele de la Cassa Poiret Paris — 12 acte mari 12

Uriașă dramă pur franceză după romanul lui Robert Hichens. Adaos la program: BIGORNO și d-rele de la P. T. T. Un spectacol extraordinar și grandios.

CINEMA ELISABETA

Astăzi Vineri 10 Noembrie la ambele matineuri și seara se reprezintă eminenta creație a marelui comic. Cel mai mare succes francez — Răsfățatul Parisienilor

MAX LINDER PETRECE

Sub imă reproducere cinematografică după aventurile comice ale lui Max Linder. După o lipă de 5 ani Linder reapare din nou de astădată în filme complecte. Se reprezintă filmul complect 8 MARI ACTE 8 împărțit în 3 epoci și anume:

Max conduce un tacsimetru / divorțează / Pleacă la America

Bogatul program este complectat cu cel mai nou GAUMONT Journal și o comedie
Monopol Gaumont Journal

1850 HUTCHINSON C.N.D.C. PARIS

CEI MAI BUNI

Galoși și Șoșoni

MARCA PENTAGON
Vânzare exclusivă pentru toată România
Societatea Pentagon

Iași str. Ștefan cel Mare No. 4. Depozitele principale en-gros Iași H. Braunstein str. Ștefan cel Mare 4, București A. Saltman str. Carol 35, Chișinău B. Lempet Armeanasca 71.

Vânzare EN-DETAIL la toate magazinele de încălțăminte din țară.

Școala de Băeți „A. Vlahuță"

aprobată de Minister cu Ordinul 83359 din 4 Noembrie 1922 a început cursurile regulat de astăzi 6 Noembrie. Pentru complectarea locurilor se mai primesc înscrieri PANA LA 20 NOEMBRIE pentru elevii cari sunt înscriși la examenele particulare de Stat.

Taxa 1000 lei anual, cu excepție pentru elevi săraci 600 lei.

Orice informațiuni se pot lua la cancelaria școlii între orele 9-12 dim. și 2-6 după amiază Strada Banu No. 12 (în dosul liceului „Național").

Sobe teracotă

DIN

FABRICI RENUMITE

SE POT ANGAJA

Domnii clienți sunt rugați a'și face comenzile din timp pentru a obține reduceri

Reprezentant: I. ZLATOVICI
Str. Muzelor 40

LEI 70

Marele Atelier **Photo „REMBRANDT"**
Str. Lăpușneanu No. 6
Primind un mare transport de materiale

A redus prețurile

executând

12 Fotografii (cărți poștale)
în culoarea sepia (mare)

cu lei 70

dând și un TABLOU GRATIS

Depurativul Regenerator Salparill

Cel mai puternic depurativ vegetal recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor: gută, litează renală, boli de piele, eczeme, boli sifilitice, etc. și în ori-ce afecțiuni ale sângelui viciat.

Depozitul general: FARMACIA Dr. KONYA—Iași
Se trimite contra-ramburs în toată țara

LA FRIZERIA

„HAMBURGER"

Iași Str. Costache Negri No. 32
Se închiriază COSTUME DE CARNAVAL, DEGHIZAMENTE și FRIZURA DE TEATRU
Se află la dispoziția publicului amator o garderobă renovată cu costume noi și de tot felul.
Variația calităților și a genurilor poate satisface gusturile cele mai alese.
Se găsesc costume de a cele mai serioase până la cele mai hazlii.
Specialist **în deghizări.**
Se primesc angajamente și în provincie pentru TEATRE REVISTE, BALURI MASCATE
Cumpără costume de ocazie

COLECTURA

Regatul Român
S. Haifler
Iași, str. Ștefan cel Mare 3
Controlează tot felul de lozuri străine, contra
5 lei bucata

Chrisantemele

cele mai frumoase și eftine se vând în strada Nicolae Gane 7.

Dr. med.
Iosif Smilovici

Specialist pentru afecțiunile: Pielei, Venerice, Sifilis, Microscopie și Ultramicroscopie.
— Strada Stroescu 6 —
(fostă Zoe)
CONSULTAȚIUNI:
în zilele de lucru 3-6.

UN APARAT INGENIOS

„TARANTELLA"

Ascute lamele sistem GILLETE atât la piatră cât și la curea, devenind mai bune ca noi. Costul unui aparat compleet lei 175.

ROMANIA MUZICALA
Finkelstein
Lăpușneanu 24 Iași

Se primesc lame pentru ascuțit lei 2 bucata.

N. B.—Au sosit „Sonerii fără baterii" care sună foarte puternic, aplicabile la antreuri.

La Cocoșul de Aur

Iași, Strada Stefan cel Mare 4, IN CURTE

a sosit un mare transport de păslari marca **Ambrosius** precum și pantofărie de stofă pentru iarnă, străine
Tot felul de galoși și șoșoni marca „PENTAGON"
En-gros și En-detail

Onorata clientelă a vechiului magazin

La DOCAN

Str. I. C. Brătianu No. 141 vis-a-vis de Sf. Spiridon
este înștiințată pe această cale, că pentru sezonul de toamnă, a sosit un asortiment complect în articolele următoare:

Pentru raionul de galanterie
Mănuși, ciorapi, gulere, cravate, manșete, jartiere, bretele, flanele, culoți, jambiere, eșarfe, etc., etc.

Pentru raionul de manufactura
Velours în toate culorile, Stofe, Haine bărbătești, gabardinuri pentru dame, seviotur, pirineuri, barchetturi, șifoane, zefiruri, satinuri, pichetturi, gradel, indianuri, catifele în toate colorile, etc.

Desfid orice concurență
Vizitați magazinul pentru a vă convinge
Proprietar
Iosef Abzug

Maculatură

(ziare vechi) de vânzare la administrația ziarului.

ANUL AL XVIII lea No. 4641

1 LEU NUMARUL

LUNI 13 NOEMBRIE 1922

ABONAMENTE: UN AN ... ŞASE LUNI ... TREI LUNI ...
REDACTIA - IAŞI. - STR. MĂRZESCU ...

Biblioteca Universităţii Iaşi

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI Se primesc la toate Agenţiile de Publicitate şi la ADMINISTRAŢIA ZIARULUI - IAŞI. - STR. MĂRZESCU 37 -
UN NUMĂR VECHIU 2 LEI

Libertatea presei

— ARGUMENTE OFICIALE —

Sub comisiunea constituţională s'a ocupat, în u timul timp, de restrângerea libertăţii presei. D-nii I. Brăteanu, J. Th. Florescu dr. Cosma, general Moşoiu au fost de părere ca procesele de calomnie prin presă să fie date în jurisdicţia tribunalelor (Delictele de opinii rămânând în competinţa juraţilor, de drept, — iar de fapt: în competinţa curţilor marţiale. Vezi cazul congresiştilor comunişti).

Guvernul are mare încredere în severitatea tribunalelor care, subt viziratul d-lui Argetoianu, au eşit bine la lecţia de probă... N'avem nimic de zis!

Poporul român, dela războiu încoace, şi a pierdut rând pe rând libertăţile. Acum pierdem şi libertatea presei. „E curios însă, — se miră chiar „Viitorul", — că nici unul din membrii de faţă ai subcomisiunii constituţionale nu s'au pronunţat pentru absoluta libertate a presei, aşa cum ea se află garantată în actuala Constituţie".

Intr'adevăr, — e curios... în primul moment.

Totuşi având în vedere că partidul liberal n'are presă (jandarmii şi siguranţa posedând argumente destule pentru convingerea poporului), parcă nu i atât de curioasă, în fond, suprimarea libertăţii presei, care — singură — mai exercită acum un oarecare control asupra actelor arbitrare ale acestui guvern autocrat.

Preferăm însă ca suprimarea libertăţii presei să se săvârşească printr'un gest franc şi brutal, à la general Averescu, — nu în urma unor exerciţii de retorică, ca în acea subcomisiune, şi de stil... ca'n „Viitorul".

Gazeta oficială a partidului liberal vorbeşte de „presa scrisă în româneşte de oameni care nu simt romîneşte" şi mai departe, punând punctul pe i, de o „anumită presă", —exact ca'n ziarele şovine.

„Viitorul" nu uită nici gazetele din timpul ocupaţiei. regretând că — odată cu suprimarea lor — n au fost suprimaţi şi ziariştii respectivi.

Dacă aceste organe de publicitate au fost suprimate, — subliniază „Viitorul", — „ziariştii care le-au redactat continuă să scrie în coloanele presei chemată azi să îndrumeze opinia publică din România întregită".

Ba,—mai mult încă. Neruşinarea lor nu se opreşte aici. Unul dintr'înşii, d. T. Arghezi, a cutezat chiar să-şi publice „Amintirile din închisoare" alături de un articol al d-lui Ionel Brătianu, — în ultimul număr al „Cugetului Românesc"...

Dar chestia-i mai gravă. „Libertinajul" presei nu se mărgineşte numai să tulbure funcţionarea bilei guvernanţilor noştri,— ci are urmări dezastruoase pentru ţara întreagă.

„Avem curajul să spunem, — termină ziarul d-lui Brătianu,—că România dacă este azi bolnavă, faptul se datoreşte în mare parte şi libertăţii nelimitate a presei"...

!....

Acestea-s... argumentele „Viitorului".

De-aceia preferăm pumnul d-lui Argetoianu: ar fi mai loial.

M. Sevastos

CATE-VA NOTE

Plecarea d-lui Scobai de la primărie fiind hotărâtă, a rămas în discuţie chestiunea compensaţiei ce i se datoreşte.

Cum câte-va ore suplimentare, la clasele paralele, sunt socotite ca insuficiente, ar fi vorba să i se încredinţeze directoratul Teatrului Naţional. Aceasta, întru cât d-sa are comun cu instituţia teatrului îndeletnicirea notorie de a face politică de culise.

Singura dificultate este că i s'a pus în cale un concurent primejdios: d. Const. Manciu, care râvneşte la aceiaş demnitate.

* * *

Apropos de unele noui întreprinderi ieşene, puse la cale de doi cunoscuţi mincinoşi, fără a se putea spune precis care-i mare din ei, se povestesc următoarele.

Doi ovrei fac rămaşag care va fi în stare să spuie o minciună mai mare.

Primul spune:

— „Luasem parte la o mare manifestaţie antisemită. La un moment dat m'am văzut înconjurat de huligani, gata să mă sfâşie. Nu ştiu cum, dar, în momentul cela am simţit că am aripi şi am zburat din rândul lor exact până în faţa locuinţei mele.

„Am sfârşit. Recunosc că minciuna-i mare. Iţi dau răgaz două zeci patru de ore să croieşti una şi mai mare".

—„N'am nevoie, replică celalt. Iţi dau imediat replică. „Eu fac jurământ că te-am văzut zburând".

BLANZY

ACTUALITĂŢI DIN AFARĂ

Serbările bolşevicilor.— *Isvestiia din 8 Octombrie, publică:*

Pentru aniversarea Revoluţiei din Octombrie. Inştiinţare Gardei Roşii

Se pregătesc cu sârguinţă serbările din Octombrie. Casărmile garnizoanei din Petrograd vor fi refăcute.

Armata roşie va primi timp de patru zile raţia dublă. Intreaga garnizoană va merge la bae; Regia grăsimilor dărueşte 16,000 kilograme săpun. Regia textilelor dărueşte 15 miliarde pentru rufăria de pat.

*

Un cartel al zaharului.— *Rafinăriile din Cehoslovacia au încheiat un acord pentru vânzarea în comun a zaharului. E vorba ca la acest acord să adere şi fabricile de zahar din republica vecină.*

Se crede că în curând se va constitui marele cartel al intregii industrii de zahar cehoslovace.

INSEMNARI

EXCROCHERIE OFICIOASA

Liberalii îndeplinesc metodic opera de...unificare sufletească a Basarabiei. Operaţia se face „prin noi înşine", adică printr'o mică excrocherie a Băncei Naţionale.

Iată, într'adevăr, ce găsim în oficiosul liberal „Dreptatea" din Chişinău: „Banca Naţională a adus la cunoştinţa centralei băncilor populare să pue în vedere sătenilor că, în viitor, Banca Naţională nu va mai primi la preschimbare biletele sale deteriorate din cauza proastei întreţineri, prin păstrare în locuri umede şi supuse incendiului..."

Vedeţi ce chilipir s'a rezervat ţăranului basarabean! Banca emitentă îi anulează pur şi simplu hârtia monedă...Fie motiv de „umezeală", fie primejdie de incendiu, fie alt pretext idiot...dar faptu-i fapt. Şi care-i rostul de căpetenie al al acestei hotărâri — să-i zicem revoluţionare?

Tot oficiosul „Dreptatea" are grijă să ne explice că: „sătenii pot foarte bine să le depună (biletele) spre fructificare la băncile populare chiar la vedere".

A ha! — veţi spune — toată afacerea asta e jumătate în glumă. Nu se anulează biletele Băncei Naţionale, ci se face numai reclamă băncilor populare... Da, aşa este! Dar nu e la mijloc numai o reclamă, ci o adevărată excrocherie. Oficiosul liberal din Chişinău anunţă cele de mai sus sub titlul gras: „Biletele Băncei Naţionale — o dispoziţie a băncei asupra banilor — hârtie deterioraţi".

Şi avându-se în vedere naivitatea ţăranului basarabean şi obişnuinţa lui cu exploatările de tot felul ale noilor stăpâni de peste Prut, e lesne de închipuit că anunţurile în felul celor de mai sus, sînt luate în serios. Şi apoi, cine garantează că ghişeurile Băncei Naţionale nu pun în practică respingerea bancnotelor „umede", pentru a favoriza depunerile la băncile populare vintiliste?

Manoperile acestea „prin noi înşine" constitue, desigur, un scandal.

RENOVATUS

O SINUCIDERE

Bucureşti. Profesorul veterinar Locusteanu, în etate de 74 ani, s'a sinucis aseară cu un glonte de revolver.

Sinucigaşul a fost director la şcoala veterinară şi era un vestit colecţionar de porumbei.

El a lăsat prin testament câteva zeci de mii de lei pe la diferite societăţi veterinare.

VIAŢA POLITICĂ

Alegerile în Anglia şi altele

Situaţia electorală engleză. — Ce cred conservatorii.—Cazul lui Lloyd George. — Angora şi Antanta.— Un incident.

Lupta electorală în Anglia este în toi — şi încetul cu încetul încep să răsară şi pronosticurile. Cum rezultatul actualelor alegeri interesează lumea întreagă socotim util a releva câte-va fapte interesante.

In primul loc este de remarcat că Lloyd George care pururea s'a ales combătut de adversari a fost declarat ales, fără contra-candidat şi este singurul şef de partid ales în ast-fel de condiţiuni. Pe când Bonar Law, Asquith şi Chamberlain au avut contra candidaţi, nimenea n'a voit să primească lupta cu acel ce a condus în mod atât de strălucit destinele Marei Britanii, în cea mai gravă clipă din întreaga istorie engleză. Faptul e caracteristic şi arată starea de spirit din Anglia în ce priveşte personalitatea acestui om politic.

In al doilea loc e de remarcat începuturile de pronostic. In rândurile corifeilor guvernamentali se manifestă convingerea că dezbinarea din partidul conservator a provocat o stare generală de zăpăceală. Rezultatul alegerilor, din această cauză, nu va aduce nici o clarificare, iar noul parlament nu va putea asigura viabilitatea unui guvern. Convingerea conservatorilor este că alegerile actuale nu constitue de cât o repetiţie generală şi că peste câte-va luni va trebui negreşit să aibă loc o nouă consultaţiune naţională.

*

In ce priveşte problema Orientului apropiat situaţia nu este nici ea mai clară.

Guvernul din Angora s'a convins, se vede, că i merge prea bine şi s'a pornit a se da pe ghiaţă. El nu cere nici mai mult nici mai puţin de cât plecarea imediată a puterilor şi stăpânirea absolută a Turciei „în graniţele ei naţionale".

Atitudinea aceasta natural că a provocat oare-care apropiere între Franţa şi Anglia. Am zis oare-care, fiindcă în fond un acord nu poate exista. Problema orientului apropiat este legată de fundamentul însă-şi al politicii engleze şi de nouile tendinţi imperialiste franceze, în această parte a Europei. O conciliaţiune între aceste două interese, diametralmente opuse, este exclusă. Pentru moment însă Anglia şi Franţa se vor uni, pentru a înfrânge cerbicia turcească. Odată această chestiune rezolvită, divergenţa va bate din nou în plin.

*

Care este natura intereselor în joc, în chestiunea orientală se poate lesne deduce dintr'o laconică telegramă, publicată în presa străină şi care spune că guvernul din Angora a remis aliaţilor o notă prin care declară că statul turc este decis a prelua administraţia căilor ferate, despăgubind societăţile străine. Se subliniază de către Quai d'Orsay că şi această cerinţă turcească va fi respinsă în unanimitate de aliaţi — spune telegrama.

Aţi înţeles — este în joc interesul economic şi de subjugare — în privinţa căreia aliaţii sunt *asta zi* **de acord, atâta timp cât Turcia rădică capul. Quai d'Orsay e de acord cu Londra — deşi şi de data asta tot de cei poietizaţi de Pierre Loti, atât de dragi francezilor, este vorba.**

Ce va fi însă când Turcia va fi răpusă şi conflictul de interese se va manifesta între marile puteri europene? Unde sunteţi voi, imbecili idealişti care aţi crezut în vorbele mari şi aţi socotit că marele războiu, odată Germania răpusă, va însemna şi ultimul carnagiu dintre oameni?

„Supără-te pe ea"

Este cunoscut obiceiul locuitorilor mahalalelor noastre de a face în zilele de sărbătoare un chef cu cel puţin un lăutar.

Cheflliul bea şi ordonă lăutarului să i cânte bucăţile de predilecţie.

Când însă s'a încălzit de băutură, chiotele şi cântecele nu-l mai distrează îndeajuns; lăutarul trebue să se producă cu o mulţime de artificii ale breslaşului.

Intr'o Duminică observam într'un birt popular un asemenea chef.

Un cântăreţ din armonică mângâia cerinţele muzicale ale unui cetăţean, pe care efectul vinului şi cântecul îl adusese într'o stare vecină cu deplina fericire.

Contemplam cu tristeţe cum se adoarme sclavul inconştient, când firul gândurilor îmi fu întrerupt de o poruncă adresată cântăreţului din armonică.

„Supără-te pe ea".

Atunci lăutarul se încruntă, ameninţă armonica cu capul, îşi îndoae umerii înainte şi bruschează mecanismul armonicei, care scoate sunete mai repezi, mai nervoase.

Lăutarul s'a supărat pe armonică, dar băgând de seamă aerul cu care observ scena, îmi aruncă o privire tristă, ruşinată.

*

Sistemul acesta de „supără-te pe ea" se practică cu deosebire în viaţa politică internă şi externă.

Dacă consorţiile financiare, trusturile industriale şi petrolifere ale diferitelor state nu se pot înţelege la împărţirea produsului muncei sclavilor pământului, atunci reprezentanţii

(Continuarea în pagina 2 a)

RUPTURA

— Comunicatul partidului ţărănesc —

Prevederile noastre se realizează cu precizie aproape matematică. „Opinia" a arătat, încă decând a fost în discuţie abţinerea dela încoronare, că este foarte puţin probabil ca între ţărănişti şi partidul naţional să se poată ajunge la o înţelegere în fond, pentru o acţiune politică de o durată mai mare. Şi în adevăr, după un şir de tratative şi „vertractări", comunicatul de azi al partidului ţărănesc anunţă ruptura cu ardelenii.

Astfel, s'au spulberat cele din urmă speranţe pentru pornirea unei acţiuni curat democratice care să se întindă dintr'un hotar într'altul al ţării. Consecinţele sunt numeroase. Cea dintâiu este că ţărăniştii vor reintra în Parlament. Din punct de vedere principial, faptul e îmbucurător. Retragerea din Parlament — de fapt negaţiunea acţiunii politice,— este ceva specific parlamentarismului român: în nici o altă ţară acest soi de abţinere nu poate fi socotit ca o armă de luptă.

Revenirea ţărăniştilor, însă îngreuiează situaţia liberalilor în parlament, de oarece îndată ce se va aduce în discuţie Constituţia, ţărăniştii, împreună cu celelalt elemente ale opoziţiei se vor retrage. Acesta va fi actul care va desemna limpede nerecunoaşterea unui simplu parlament transformat în constituantă.

A doua urmare: partidul naţional îşi va alcătui în regat un pivot din frânturi e puţin numeroase şi fără suprafaţa a fostului partid takist. Confuzia şi zăpăceala vor fi menţinute, căci nu putem aştepta nimic dela un organism cu picioare de lut, cum este partidul democrat.

A treia urmare: Oportunismul partidului naţional aduce apa la moară generalului Averescu. Prin aceasta, acţiunile d-lui Octavian Goga cresc. Deci nimic îmbucurător nici pentru ţară, nici pentru partidul naţional.

Alcătuirile politice au soarta pe care singure şi-o aleg.

A se ceti pagina 3-a
Ultimele ştiri telegrafice şi telefonice

NOTE INEDITE de Gerhart Hauptmann

Cu prilejul sărbătoririi lui Hauptmann [1]) editorul Fischer a oferit publicului o ediţie festivă a operelor poetului. In ultimul volum se găsesc multe lucrări *inedite*—între care şi notele de mai jos, scrise în forma aforistică.

(N. Tr.)

Eu

Unde vrei să stai: sus sau jos? ascuns sau în faţa tuturor—pe tribuna oratorilor? pe puntea de comandă a unui vapor sau a unui stat?

Vreau să stau acolo—unde trebue să spun tuturor şi mie însumi: „stau aci—nu pot altfel, ajută'mi Doamne, Amin!"

Cu mâna pe cârmă, nu cunosc frica, dar o simt intens ca pasager inactiv.

Viaţa mea—într'o zi fără singurătate, e ca viaţa peştelui într'un iaz fără apă.

„Şi mai ştiţi ceva? eu pot râde în tăcere". Cei mai puţini dintre oameni pot aceasta.

Adevăratul om, nepoliticos, colţuros, neşlefuit, îndărătnic când reacţionează, se coboară numai când e silit; el trebue să pară tiran, naiv, histeric! Alt-fel merge pe drumul platitudinei.

Desigur că este dovada unui suflet puternic când după ce a fost expus zeci de ani la atacuri publice (abstracţie făcând de celelalte suferinţe) în loc să se lase prefăcut într'o oglindă convexă sau concavă, rămâne continuu—ea şi mai înainte, aceiaşi oglindă netedă şi precisă şi oglindind—fără să desfigureze, pe D-zeu pe om şi lumea.

Omenia

Unde voiţi să călătoriţi când—cu ajutorul ştiinţei, progresul modern va fi construit şi trăsura? Spre un om voiţi să călătoriţi! Dar atunci băgaţi de seamă, ca undeva, în vârtejul civilizaţiei, să mai rămână unul.

In natură există un ritm obscur impetuos. Noi nu'l mai auzim! Cine'l aude e zmuls spre dansul firii, al viziunii, spre ditirambul totului.

Tocmai noi, cei care voim să reconstituim liga omenirei adevărate, noi putem trăi fără legătură, şi cu toate acestea, uniţi-vă, cu toate acestea, voi unitarilor

Să fii ceva nu este atât cât să devii ceva. Cel mai puţin este să fii ceva—fără s'o fi devenit.

Fie-cărui con-sentiment îi procede o senzaţiune de frumuseţe.

Despre bărbat şi despre femeie.

Neplăcerile cele mai rele ale vieţii îşi au rădăcina în presupunerea falsă, că doi oameni s'ar putea contopi complectamente.

Există concrescenţa care pornesc de la bărbat spre sufletul femeiei. Sufletul fiinţei seducătoare se scoboară în tine cu rădăcinii invizibile—de polipi. Tu treci în faţă, fără grijă şi iai parazitul cu tine. Parazitul consumă din tine, dar nu e tot şi parazit într'atâta încât sa nu poţi şi tu consuma nimic dintr'însul.

Indrăgostiţii sunt uniţi în interiorul lor înainte de a o fi în afară.

Despărţirea silită e dureroasă—şi acolo unde nu ucide, lasă răni în urmă. Există cu toate acestea şi o demembrare după cum există o concreştere. Una se înfăptueşte cu iuţeala gândului, cealaltă are nevoe de vreme lungă. Când procesul nu e întrerupt, el decurge fără durere.

Vorbeşti despre dureri proprii, extrem de adânci şi care

Continuarea în pagina II-a

1) Despre care s'a scris la timp şi în Opinia. N. T.

Cea mai mare fabrică de becuri electrice din lume este
PHILIPS

Bandaje pentru Camioane
CAUCIUC pentru TRASURI
Toate dimensiunile din mărcile cele mai renumite cu preţuri EXCEPŢIONALE
„MOLDOVA MARE"
Societate Anonimă Română de Automobile, Iaşi. Strada Alexandri No. 11 (In faţa Primăriei). Amatorii pentru Agenţii in Provincie, Basarabia şi Bucovina se pot adresa la Centrală.

CINEMA ELISABETA
Incă 2 zile.—Astăzi Sâmbătă 11 şi Duminică 12 Nov- Irestibilul comic
MAX LINDER PETRECE
Sublimă reproducere cinematografică după aventurile comice ale lui Max Linder. După o lipă de 5 ani Linder reapare din nou de astădată în filme complecte. Se reprezintă filmul complect 8 MARI ACTE 8 impărţit in 3 epoci şi anume:
Max conduce un tacâmetru / divorţează / Pleacă la America
Bogatul program este complectat cu cel mai nou GAUMONT Journal şi o comedie
Monopol Gaumont Journal
In pauza mare la matineul al 2-lea şi seara grandioasele debuturi ale renumitului Enciclopedist Italian Prof. MARCELLO LIRI având un program foarte bogat constând din iluziuni, Manipulaţii, telepatie

CINEMA MODERN
Astăzi in matineuri şi seara
Marele tragedian francez
LE BARGY
in puternica montare franceză
L'APPEL DU SANG
Tealetele de la Cassa Poiret Paris
12 acte mari 12
Uriaşă dramă pur franceză după romanul lui Robert Hichens. Adaos la program: BIGORNO şi d-rele de la P. T. T. Un spectacol extraordinar şi grandios.

Făină de scrobeală şi Dextrină
garantat pură, din cartofi, livrează cu cele mai avantajioase preţuri şi în orice cantitate:
Fabrica de scrobeală de cartofi şi de Dextrină
AMYLON
Societate anonimă pentru industrializarea cartofilor SIBIU
Reprezentant general pentru vechiul regat: MAURICE SIMON
BUCUREŞTI
STRADA CAROL No. 18

lor de pe scena politică, deţinătorii puterei, primesc ordinul „supără-te" şi se execută.

Iată de unde provine agravarea situaţiei politice internaţionale, care apasă aşa de greu pe umerii popoarelor.

Iată de ce se încordează relaţiunile dintre poporul francez şi cel german, de ce se răcesc raporturile anglo-franceze, de ce prietenia anglo-americană e ameninţată să se rupă şi de ce America nu participă la conferinţele pentru „reclădirea Europei".

De îndată ce capitaliştii unui stat găsesc că nu li s'au acordat suficiente terenuri de exploatare sau dobânzi destul de mari, începe punerea în scenă a naţiunei jignite în interesele ei sacre, începe montarea farsei politice tricolorate.

Dacă montarea se face pe spinarea poporului, politicianii joacă de îndată farsa supărărei unora pe ceilalţi, având ca motiv jignirea de către concurent a intereselor sacre ale naţiunei.

Pe când însă lăutarul era ruşinat de procedeul pe care era silit să-l întrebuinţeze, corifeii politici, egoişti şi ipocriţi, se dedau acestei farse imorale şi păgubitoare cu deplină şi satisfăcută conştiinţă.

Lucian Sorre

Reconstituirea crimei din Nicolina

— Noui amănunte senzaţionale.— Cum s'a decis crima.—Un atac la conacul din Lungani. Procedeul banditilor —

In ajunul Sfintei Paraschiva cei 5 bandiţi se întruniră, la ora 5 seara, cu hotărârea de a da o lovitură formidabilă.

Nu era vorba nici de Moise David, pe care nu-l considerau destul de bogat, dar care era trecut numai pe lista celor ce trebuiau jefuiţi.

Conveniseră ca prima mare lovitură s'o dea la Lungani, la conacul d-lui Costică Cerchez. Voiau să plece cu trenul până la Sirca şi de acolo să găsească o căruţă, care să-i ducă până la Lungani.

Dar în acest moment începu să cadă o ploaie torenţială şi banditii amânară pentru o altă zi excursiunea la Lungani.

*

Porniră apoi hoinărind de a lungul şinelor de drum de fer şi ajunseră astfel la şoseaua Nicolina, oprindu-se la cârciuma d-lui Leiba.

Aci s'au petrecut lucrurile, întocmai după cum ziarul nostru le-au înregistrat, de îndată ce s'a cunoscut crima.

In cârciumă intrară numai trei dintre bandiţi.

In dugheană nu se găsea decât un băet de serviciu. Vasile Aparu crezu nimerit a se da lovitura la cârciumă şi porunci băetului să închidă uşa, căci îi este frig. Băiatul răspunse că are ordin de a lăsa uşa deschisă, până se întoarce stăpânul. Aparu propuse să atace pe băet, dar în acest moment trei căruţe intrară în curte, iar căruţaşii intrând în cârciumă, cerură câte un rachiu. Planul eşuase şi bandiţii părăsiră cârciuma. Dimitriu mulţumindu-se a lua de la un car ţăpoiul ce i-a servit la săvârşirea crimei.

Părăsind cârciuma, unul dintre bandiţi propuse atacarea locuinţei lui Moise David, propunere acceptată de toţi.

Se făcuse ora 11 şi jumătate noaptea. Trei dintre bandiţi în frunte cu Dumitriu şi Aparu, deschiseră uşa. Toţi în casă dormeau. Aparu făcu mai mare lumina de la o lampă ce ardea. Inarmaţi cu ţăpoaele, banditii aplicară o lovitură lui Moise David, pe care moartea îl surprinse în somn. Rând pe rând fură loviţi celelalte victime. Un soldat, care făcea parte din bandă, a lovit şi cu baioneta pe soţia comerciantului, făcându-i grave leziuni pe obraz. Crezându-i pe toţi morţi, banditii se retraseră, după ce furară suma de 1000 lei şi câteva lucruri din casă.

*

Aseară a fost adus în localitate, şi un treilea dintre bandiţi, soldatul Panciu, care se găsea la Vasile Lupu. El nu dispăruse, ci era trimis acolo cu treabă. In momentul arestărei, încă nu ştia de mărturisirile lui Dumitriu.

*

Starea victimelor internate la spitalul Israelit, este satisfăcătoare.

Trebue relevat devotamentul extraordinar, depus de d-nii profesor dr. Anghel şi dr. Ochs, care zi şi noapte au dat şi dau încă tot ajutorul lor, pentru salvarea victimelor, precum şi-a unei nepoate a victimelor d-ra Tennen Ţilly, venită acum din Roman pentru a-i îngriji.

*

Banditii arestaţi au fost depuşi aseară la penitenciar. Se crede că azi vor fi prinşi şi ceilalţi doi, cari sunt dispăruţi

Informaţii

x D. P. Fântânaru, prefect de judeţ, a fost azi oficial înştiinţat, că M. S. Regina Maria soseşte în Iaşi, în dimineaţa zilei de 24 Noembrie. Regina vine pentru a vizita instituţiile caritabile şi va rămâne în localitate două zile.

Baia Comunală şi Populară urmează a fi închise timp de 15 zile cu începere de la 14 Noembrie crt. urmând a se face reparaţiile necesare la cazane şi rezervoare.

Timp de 24 de ore circulaţia trenurilor pe linia Vasile Lupu-Bălţi a fost întreruptă, din cauza arderei unui pod, lângă staţia Rintel. Azi circulaţia a fost restabilită.

In chestia filarmonicei.— D. George Enescu a avut zilele aceste o întrevedere cu maestrul Nedbal, cu care s'a întâlnit la Bucureşti şi de la care a aflat că la conducerea societăţei filarmonice din Iaşi.

Maestrul Enescu a adresat cri d-lui Nedbal, scrisoarea următoare:

„Bun venit, Maistrului Nedbal. eminentului şi mult sărbătoritului şef, pe care societatea G. Enescu va avea fericirea să-l aibă la capul ei.

E de dorit ca toţi muzicianii lui, compozitori, şefi şi instrumentişti să profite de învăţămintele şi de sfaturile maistrului, creând astfel o atmosferă de artă, de muncă şi de colegialitate".

§

Pe de altă parte, compozitorul Enescu a adresat d-nei Zoe Mârzescu, prezidenta societăţei filarmonice G. Enescu scrisoarea următoare:

„Scumpă şi prea stimată d-nă. Ca artist şi ca român, vin să vă mulţumesc pentru nepreţuita şi neobosita activitate desfăşurată de d-voastră în favoarea Filarmonicei Gh. Enescu, fără de care societatea aici n'ar mai exista azi. Cerându-vă să binevoiţi a vă interesa şi în viitor de dânsa, pentru mai marele bine al nostru şi renumele nostru în Bucovina şi Basarabia, vă rog să primiţi aci, scumpă şi mult stimată Doamnă, omagiul neclintitei mele recunoştinţi şi al prea respectuosului meu devotament.

George Enescu

P. S. Aveaul cum că m'aşi fi exprimat nefavorabil faţă de talentul şi cunoştinţele violoniste ale d-lui profesor Zadé fiind neîntemeiat, vă rog dispune a i se da o dezminţire categorică"

De la Facultatea de Medicină — In acest an s'au înscris la Facultatea de medicină în anul I numai 250 studenţi şi vin regulat la cursuri 150. Se pare că soarta a favorizat această serie de oarece sunt puţini—faţă de 450 câţi erau anul trecut—şi „numărul cadavrelor pentru disecţie este suficient", spune Domnul prosector Zamfirescu.

Se resimte în schimb lipsa oaselor datorită faptului că anul trecut „Institul Anatomic" era lipsit de o persoană conducătoare şi astfel totul era lăsat pe seama unui intendent şi a personalului de serviciu inferior. Anul acesta conducătorul s'a reîntors şi astfel lucrurile încep să reintre în normal. Vorbim de d. Dr. Zamfirescu, care a fost anul trecut în Paris pentru specializare. De unde anul trecut cursuri regulate mai că nu existau, anul acesta se ţin conferinţe în fiecare zi de la 8—10 dim. de către Dl. prosector. După amează studenţii prepară cu asistenţii şi sub supravegherea prosectorului. Seara d. Zamfirescu complectează conferinţa cu proecţii luminoase.

Cursurile nu se vor întrerupe de loc—sigur—din cauză că „Institutul Anatomic" este aprovizionat din vreme cu combustibilul necesar."

Disecţiile vor începe în ziua de 20 Noembrie.

Studenţii basarabeni au un asistent care e şi el basarabian şi astfel se uşurează mult situaţia acestora care nu sunt deprinşi tocmai bine cu graiul celor de dincoace de Prut.

x Săteanul Ion Cărjan era gelos pe soţia sa Maria. Certuri dese aveau loc între soţi, cu grozave izbucniri de violenţă.

In noaptea de 8—9 Noemb. furia săteanului ajunse la culme şi pe la ora 24 se năpusti asupra femei sale cu un ciomag, lovind-o până o lăsă moartă.

Criminalul a fost arestat.

Luni are loc la direcţia generală c. f. r. o consfătuire la care vor lua parte toţi directorii regionali.

Se va căuta a se soluţiona chestia transporturilor.

x Cu începere de azi, 11 Noembrie, Cassa de Bilete din oraş, — Piaţa Unirei,— fiind închisă, publicul călător este rugat a se adresa Caselor de bilete din gara Iaşi.

+ Este îndeajuns cunoscută ingenioasa inovaţie a ziarelor „Adevărul" şi „Dimineaţa", care în schimbul modicei sume de lei 20 peste plata abonamentului, asigură pe ori-ce abonat contra accidentelor de cale ferată şi tramvay pentru suma de 100.000 lei în caz de deces şi 50.000 în caz de invaliditate gravă.

Această ingenioasă ideie a găsit ecou în toată ţara şi administraţia ziarelor „Adevărul şi „Dimineaţa" este zilnic asaltată cu cereri de abonamente ale acelora care vor să-şi pue familia la adăpost în caz de ar suferi vre-unul din accidentele aşa de numeroase acum.

Pentru Iaşi, abonamentele pot fi făcute şi achitate la *administraţia ziarului nostru* str. Gh. Mârzescu 17.

Agenţii poliţiei au arestat aseară pe cerşetorul Constantin Pandelea bănuit a fi gazda unei bande de pungaşi, care a săvârşit numeroase furturi.

Mâne Duminecă 12 Noembrie se va deschide în sala „Expresul" (fostă Evenimentul) expoziţia de pictură a d-relor A. Aconts şi A. Văsliu.

— La 15 Noembrie reapare la Bucureşti ziarul „Mântuirea" organ naţional evreiesc.

TEATRU CINEMA ELISABETA
SUCCES ASIGURAT
LUNI 13 Noembrie
Celebra artistă
Priscilla Dean
apare în noua şi formidabila montare
MOLLY LA CHARMEUSE
(Fermecătoarea Molly)

ECOURI

— Se aduce la cunoştinţa publicului că şcoala „Al. Vlăhuţă" str. Banu 12 a deschis cursuri germane sistemul „Berlitz School" cu preţuri reduse.

Pentru Domni şi doamne cari ar dori să se perfecţioneze în limba germană şi în corespondenţa comercială, aceste cursuri predate de profesori cu studii academice sunt foarte recomandate.

De vânzare

La 14 Noembrie 1922 înaintea Tribunalului Iaşi S. III, se va vinde prin licitaţie, pentru ieşire din indiviziune, imobilul din Iaşi strada Corei No. 4, foastă proprietate a defunctei Calypso Panopol, compus din zece camere, două bucătării, şi tot locul din împrejmuirea actuală.

Licitaţia va începe de la suma de 400.000 lei.

Cititi pagina IV-a

—ca şi fericirea cea mai intensă, îşi au obîrşia în dragoste. Vorbeşti către alţii, auzi răspunsul şi eşti cel mai ades jignit—chiar de către cei binevoitori, De ce? Tocmai pentru că simţirea subiectivă rămâne ceva străin pentru amici şi împărtăşirea în această direcţie e superficială; pentru care motiv o şi simte ca atare, ba cele mai adese-ori o califică drept brutală. Acestea nu permit totuşi vre-o concluzie asupra individului care ne a jignit acest sentiment.

Traducere de W.

Indurerata familie anunţă moartea prea iubitului lor.

Berman Rozenştein

droghist în etate de 55 ani şi roagă pe cunoscuţi să binevoiască a asista la înmormântarea care va avea loc Duminică 12 Noembrie ora 1 p. m.

Cortegiul funebru va porni de la locuinţa defunctului din Str. Hagi Lupu 6, (colţ cu Cămila).

PARINTE

Iţi mulţumesc că m'ai aranjat bine Părintelui Rosmoşanu. Ai dorit să fim în conflict, iaca suntem. Asta e mulţumirea pentru cinstea ce ţi-am căutat întotdeauna, şi pentru binele ce ţi l-am făcut.

De azi înainte nu-mi mai eşti prieten şi te voi servi şi eu la fel.

C. MRFJERU.

DEUTSCHE SPRACHKURSE
für Beamte, Kaufleute, Studierende, Damen und Herren.
Ermässigste Preise Abendkurse.
Grammatik, Sprachübungen. Schriftübungen,
Konversation, Handelskorrespondenz.
Rascher, gründlicher Erfolg
Beginn: 20 November 7 uhr
Anmeldungen: Şcoala Al. Vlahuţă Strada Banu 12. Direcţiunea.

Recompensă 1000 lei

cui a găsit şi va aduce la domiciliul meu din stradela Ipsiiante No. 10 un căţel roş cu pată albă la piept, picioare scurte, la gât o sgardă cu 9 clopoţei. Răspunde la numele de FOX.

ULTIME INFORMAȚIUNI

✱ „Viitorul" revine în chestia libertății presei și protestează în contra faptului că se atribue guvernului intențiunea de a restrânge libertatea presei. Oficiosul guvernului accentuiază că nu este vorba de o atare restrângere ci de o mai eficace stabilire de răspunderi în materii de calomnie.

Nimeni nu urmărește asigurarea impunității în materie de calomnie și ar fi a aduce o insultă presei românești dacă s'ar presupune că imensa majoritate a celor ce mânuesc condeiul nu înțeleg să poarte întreaga răspundere a celor ce scriu.

Chestiunea e însă de a se ști dacă în materie de delicte de presă se menține sau nu la jurisdicția juraților. Dispozițiuni de lege pentru a grăbi stabilirea răspunderilor, e liber guvernul să introducă câte vo este. Nu se poate însă tolera și nu se va tolera ca în România din 1922 cercetarea conflictelor de presă să treacă în puterea tribunalelor ordinare, care sunt incontestabil influențate de guvern.

Să spuie dar precis guvernul, dacă este sau nu hotărât să menție cercetarea cauzelor relative la presă în competența juraților. Aci este mezul chestiunei și în această privință nu se admite subterfigii.

x Congresul țărănist, care are loc loc în localitate, la 26 a lunei, va ține 3 zile.

In prima zi, congresul va avea forma unui mare meeting cetățenesc, în celelalte două zile, delegații se vor întruni la consfătuiri intense, pentru discutarea programului.

Meetingul va avea loc, probabil, în sala Sidoli.

x In legătură cu numirea noului director al Teatrului Național suntem în măsură de a da următoarele amănunte:

D. Toma, înainte de a pleca la București, și pe basa unei comunicări primite din capitală, a avut o lungă convorbire cu d. Al. O. Teodoreanu, căruia, după ce i-a expus dificultățile ce-l așteaptă pe noul director, l-a întrebat dacă ar fi dispus să primească această direcțiune, d. Teodoreanu a declarat că primește.

Rămâne de văzut acum, dacă din convorbirea care avut loc la București între d-nii Mârzescu și Toma va resulta în mod definitiv numirea d-lui Teodoreanu.

Cercurile liberale din Iași ar fi închinat pentru dl. Eduard Lăzărescu și în acest sens s'au făcut comunicări d-lui Mârzescu.

x Din București ni se comunică:

La Ministerul de Externe s'a pornit o anchetă în ce privește neregulile care se practică cu privire la transmisiunea cursului leului.

Precum se știe unele bănci din capitală aveau prilejul de a obține Radio cu mult înainte de restul publicului și de aci rezultau o mulț me de speculațiuni îndrăznețe pe baza cursului leului.

D-l I. G. Duca este decis a pedepsi sever pe acei cari s'au pretat la astfel de manopere și să împiedice pe viitor aceste nereguli.

x PIAȚA VALUTARA. *Leul la Paris a cotat aseară 9,87.*

Devizele în Capitală au notat: Francul francez 10,15, lira engleză 707, lira italiană 6,70; coroana cehoslovacă 5,07, dolarul 160, marca germană 2 bani și jum. cu tendința fermă.

❑ Aseară, d. Berman Rosenstein, cunoscutul comersiant droghist pe când se ducea spre locuința sa, a căzut în strada Hagi Lupu, lovit de un acces de apoplexie.

Cu tot ajutorul dat, d. Berman Rosenstein a încetat din viață după câteva ore de suferință.

x *Judiciare* — In toamna anului 1917 d-l Crisoveloni vinde fabricei de ulei „Steaua" din Vaslui a d-lor Spodheim și Zeller 80 vagoane de floarea soarelui cu prețul de 4000 lei vagonul, primind un acont 25000 lei.

Vânzătorul predă numai 42 jum. vagoane și vinde din restul de 37 jum. vagoane, câteva zeci de vagoane cu prețul de lei 10000 vagonul prețul max mai fixat la acea epocă.

Din această cauză, cumpărătorii intentară vânzătorului în Iulie 1917 proces la Tribunalul S. III-a Iași, cerând 225000 lei daune ca diferență de preț la cele 37 jum. vagoane, 90.000 lei daune pentru nepredarea mărfei la timp și restituirea acomptului.

In lipsa pârâtului tribunalul admise cererea.

Firma Crisoveloni făcând opoziție, tribunalul admise în parte opoziția reducând daunele pe care fusese obligată să le plătească la 114000 lei, cu obligația de a restitui acomptul de 25000 lei plus 3000 lei cheltueli de judecată.

In contra acestei sentințe a tribunalului comercial, ambele părți au declarat apel.

Apelul s'a judecat la Curtea de Apel S. I-a Iași, sub președenția d-lui Volanschi, care s'a pronunțat Joi 9 Noembrie admițând apelul firmei Crisoveloni scutind-o de plata daunelor de 114000 lei fiind însă obligată la restituirea sumei de 25000 lei cu procente de 6 la sută din 20 Iulie 1918 până la achitare și 2000 lei cheltueli de judecată.

Decizia va fi redactată de d-l Prim Președinte Volanschi.

Firma Zoller et Spodheim va face recurs.

— Baronul de Lustru la banca acuzaților.— Mihai Pozaru, cunoscut de ieșeni sub numele de baron de vax sau baron de lustru, a fost dat judecății pentru atentat la bunele moravuri, fiind surprins de d. prefect Georgescu oferind publicului spre vânzare o colecție de tablouri rasnite într'o broșură intitulată „La femme„ și care reprezentau femei foarte sumar îmbrăcate. Pronunțarea s'a amânat pe ziua de 11 Noembrie.

— Deținutul Crâșmăreanu fiind eliberat din închisoare unde pe baza legei Antonescu își săvârșea osânda pentru furt, fugind dela muncă, a fost condamnat pentru acest fapt la 2 luni și 10 zile închisoare.

— C. Buccă și Gh. Crețu fiind condamnați în lipsă la 25 zile închisoare pentru furt au făcut opoziție.

Pentru a beneficia de decretul de grațiere au declarat în ședință că-și retrag opoziția.

— Tribunalul a respins apelul comerciantului Aron Lupu, condamnat la 200 lei amendă pentru neafișare de prețuri.

— Apelul parchetului contra deciziei prin care comerciata Tinca Vasilescu a fost condamnată la 100 lei amendă pentru neafișare de prețuri, a fost respins.

— S'a respins apelurile făcute de A. Grinbach și Alex. Agapi, condamnați la câte 1000 lei amendă de către Comisiunea oficiului de închirier pentru că și-au închiriat imobilele în afară de oficiu.

— S'au audiat martorii în procesul de calomnie intentat de grefierul Pădlaru avocatului P. Sion, care a acuzat pe grefier că a falsificat un proces-verbal cuprinzând un interogatoriu luat lui A. Teitler în procesul de divorț cu soția sa.

— **Faliment.** La cererea lui D. Eișou a fost declarat în stare de faliment comerciantul C, Cărănu.

— **Avocat insultat.** S'a amânat la 14 Noembrie pronunțarea în procesul intentat de M. Veilor contra lui S. Druckman pentru insulte grave, numitul avocat fiind apostrofat de acesta din urmă cu cuvintele de excroc și pungaș în sala Tribunalului,

— **Consiliul de Război.** Caporalul grănicer Rusu Nec. a fost condamnat la 2 luni închisoare pentru părăsirea postului în fața inamicului.

— Soldatul Slavov Neculai, dat judecății pentru dezertare în străinătate în timp de război, a fost achitat în urma pledoariei d-lui avocat C. Petrea, care a dovedit că numitul soldat a fost evacuat cu spitalul în Rusia, de unde nu s'a putut întoarce din cauza bolșevicilor.

Serviciul Telegrafic și Telefonic

al ziarului „OPINIA"

Ruperea tratativelor dintre țărăniști și ardeleni

Comunicatul partidului țărănist

BUCUREȘTI. — Comitetul executiv al partidului țărănist a ținut ieri ședință de la 10 a. m. la 2 după amiază și de la 5 seara la 11 noaptea discutând chestiunea tratativelor cu partidul național.

După lungi deliberări, s'a hotărât publicarea următorului comunicat:

„Partidul țărănist, constatând cu regret că, din pricini ce se vor atâta la timp, n'a putut termina înțelegerea precisă cu partidul național, înăuntru termenelor fixate, — încetează tratativele și își reia libertatea de acțiune".

Cicerin pleacă la Lausanne

BERLIN. 10 — (Rador) „Vossiche Zeitung" află că Cicerin se va duce la conferința dela Lausanne ca reprezentant al Rusiei.

x Astă noapte, un individ a fost prins de un agent de poliție, pe când spărgea geamurile la redacția ziarului *Naționalistul.*

In urmărirea individului, se luase mai mulți trecători, cari indignați de fapta acestui agent provocător, vreiau să-i dea o lecție bine meritată și cu greu a putut fi salvat de agenții de poliție.

Individul a fost încarcerat și azi urmează a fi instruit, pentru a se stabili în numele cui lucrează acest agent provocător.

Individul, care este creștin, este acelaș care a spart geamurile acum câte va zile la *Naționalistul,* dar care în acelaș timp a spart câte va geamuri la o sinagogă din apropiere.

x Mâine dimineață la ora 10, în sala „Elisabeta", d. maior Ștefănescu-Drăgănești va ține o conferință publică asupra rolului politic și programului partidului național ardelenesc.

Conferențiarul a fost comisar regal în Iași și a funcționat doi ani ca agiotant al principelui Nicolae la Londra. Actualmente este avocat la Brașov.

Prin gura d-lui Ștefănești-Drăgănești, partidul național se adresează intelectualilor și muncitorilor ieșeni, fără osebire de confesiuni religioase.

❑ In urma întrevederei ce a avut loc între delegația viticultorilor ieșeni, în frunte cu d. dr. Georgescu, președintele societăței cu d. Vintilă Brătianu, d. ministru de finanțe a telegrafiat iar că podgorenii, care nu au crame în viile lor, au dreptul de a depozita produsele lor la depozitele din oraș, și a le desface, fără brevet de licență. Deasemenea vor fi păsuiți cu plata taxelor, până după desfacerea vinurilor.

Dispoziția aceasta înseamnă un mare ajutor pentru podgoreni.

Dispoziția este bine venită, fasă stăruințe societăței viticole este, că eliberarea brevetelor pentru desfacerea vinurilor și produselor livezilor să se elibereze de către administrația financiară a județului, pentru a evita cheltuelile și greutățile ce le întâmpina la minister.

❑ Comitetul cetățenesc ales cu prilejul serbătoririi maestrului Gielan, se întrunește mâine Duminecă la ora 2 p. m. la locuința d-lui Gh. Lascar, pentru a discuta mijloacele de acțiune cu privire la reintegrarea d-lui Antonin Gielan. Tot odată se vor coopta noui membri.

Ruperea relațiilor diplomatice dintre Rusia și Polonia

Varșovia 10. (Rador). — Ziarele poloneze anunță că reprezentantul diplomatic al Rusiei Sovietice, d. Obolenski a declarat guvernului polon că va pleca imediat la Moscova, cerând totodată rechemarea reprezentantului polonez din Rusia, de oarece acesta n'a prezentat până acuma scrisorile sale de acreditare guvernului sovietic.

Ruperea legăturilor diplomatice între Rusia și Polonia este o urmare a cererei guvernului rus ca Obolenski să nu fie numai reprezentant diplomatic, ci să fie recunoslut ca ministru plenipotențiar al Sovietului. Nu se cunoaște încă, răspunsul guvernului polon.

D. Poincaré asupra situației

— Discuția din Senatul francez. —

București. — Răspunzând unor interpelări la Senat, primul ministru francez, d. Poincaré a declarat că reprezentanții Franței n'au dat nici odată îndărăt în fața nevoei de a face economii și a conveni la impunerea de sacrificii contribuabililor francezi.

După ce a afirmat marea importanță a conferinței din Bruxelles, d. Poincaré a spus că Franța se sprijină pe prietenia Angliei după cum și Anglia se poate sprijini pe Franța.

„Noi nu sântem nici imperialiști, nici militariști, a continuat d. Poincare. Nu voim ruina Germaniei; dar vrem să câștigăm dreptatea ce ni se cuvine".

Senatul a votat în unanimitate încrederea în guvern.

Guvernul și Reșița

București.—Consiliul superior economic s'a întrunit aseară la ora 6, în localul președenției consiliului de miniștri.

Au participat miniștrii Al. Constantinescu, Vintilă Brătianu, Sasse, Moșoi și d. Tancred Constantinescu.

S'au luat în discuție propunerile societății „Reșița", privitor la cointeresarea guvernului, pentru consolidarea... economiei naționale.

Discuțiile au continuat până la ora 8 seara, fără a se lua vre-o hotărâre.

Viitoarea ședință a consiliului va avea loc Luni.

ODOL se găsește în fiecare colț al lumii
Imprăștierea acestui mijloc indispensabil pentru ingrijirea și intreținerea dinților nu-și are seamăn!

Amânarea conferinței din Lausanne

BUCUREȘTI. — Guvernele aliate, de comun acord, au hotărât amânarea conferinței orientale din Lausanne, pentru ziua de 20 Noembre.

•

Ieri a plecat spre Lausanne delegația turcă de pace, în frunte cu Ismed Pașa și Hamid Bey.

Ismed Pașa și-a manifestat dorința ca lucrările conferinței să înceapă cât mai curând.

•

Primul delegat italian la conferința orientală încă n'a fost numit. Al doilea delegat va fi marchizul Garroni.

•

Guvernul bulgar a intervenit pe lângă marile puteri, cerând ca Bulgaria să fie admisă nu numai la conferința asupra regimului Strâmtorilor, ci și la tratativele păcei orientale.

Teroarea la Constantinopol

— Oameni politici se refugiază în România. — Asasinarea unui fost ministru. — Suspendarea comerțului. —

București.—Ieri au sosit la Constanța pe bordul vaporului „România" fostul ministru de interne în ultimul cabinet constantinopolitan, Mehmet Ali, cu un frate al său și cu fostul ministru al justiției. Ei s'au refugiat de teama Kemaliștilor.

Foștii miniștrii au cerut protecția comisarului englez, generalul Harrington. Aceasta i-a îmbarcat pe vaporul „România".

*

Se anunță din Constantinopol că Ali Kemal Bey, fost ministru de instrucție publică, a fost înconjurat pe stradă, în cartierul Pera, de un grup de Kemaliști. Aceștia i-au pus căluș în gură, i-au îmbarcat într'un vas la cheiul Galata și l-au transportat la Ismid unde l-au dat pradă furiei populației. Nefericitul a fost ucis prin linșare.

La Constantinopol domnește cea mai desănțată teroare naționalistă.

*

Inaltul comisariat francez din Constantinopol a primit numeroase proteste ale supușilor francezi în contra impozitelor împovărătoare aplicate de autoritatea comunală turcească.

Activitatea comercială a încetat aproape complect. In ultimile două zile s'au expediat peste 1700 telegrame la fabricile și instituțiile din Franța, prin care se contramandează comenzile de mărfuri.

Colonelul Mangin a sosit la Constantinopol venind din Angora. El a prezentat un raport generalului Pelle, arătând situația precară a comerțului francez.

Acțiunea takiștilor

—Consfătuirea de aseară. Pregătirea congresului.—

București. — Fruntașii partidului democrat s'au întrunit aseară la ora 6 în localul clubului.

Au fost prezenți d-nii Mișu Cantacuzino, Jean Cămărășescu, Stelian Popescu, Grigore Filipescu, C. Xeni, G. Mironescu, dr. Toma Ionescu, Pavlică Brătașianu, M. Sipsomo, Negulescu și alții. A prezidat d. Mișu Cantacuzino.

D. Sipsomo a cerut convocarea de urgență a congresul partidului, pentru a examina situația și a aviza.

D. dr. Toma Ionescu a mulțumit pentru credința și solidaritatea membrilor față de fostul lor șef și și-a exprimat dorința că vederile lui Take Ionescu să fie urmate.

D. Mișu Cantacuzino a propus ca membrii comisiunei însărcinate cu examinarea situației, să formuleze chestiunele care vor fi supuse dezbaterile congresului takist.

A urmat apoi o ședință intimă.

Consfătuirea s'a terminat la ora 8 seara.

America îndeamnă pe italieni la moderațiune

București.— Ziarele sârbești anunță că Statele Unite au sfătuit guvernul italian să nu provoace in ordare in politica europeană, ci să aibă o atitudine pașnică față de Jugoslavia și Grecia.

Plecarea delegației române la Lausanne

București. In astă seară pleacă la Lausanne o parte din delegația română, sub conducerea d-lui Diamandy. Restul delegațiunei va pleca peste 4 zile.

D. Diamandy pleacă mai înainte, întrucât se prevede o serie de consfătuiri preliminare la care România ține să participe.

Tot în astă seară pleacă la conferință și d. Rozenthal unul din directorii ziarului „Adevărul".

DOCTORUL
H. Wechsler
Boli interne, venerice, sifilis
Cons. 8—10 a. m. și 1—4 p.
— Str. Armeană 4—

„Opinia“ în țară

VASLUI

Hoți de buzunare. — Au fost arestați și lsatați pârcălabului cunoscuții hoți de buzunare: Maron Nisma din Brăila și Ion Ibănescu din Bârlad, care au fost surprinși operând în trenul accelerat de București între stațiile Banca și Vaslui.

Furt. — În comuna Moara Domnească, necunoscuți făcători de rele, prin potrivire de chei false au sustras banii din cutia pusă la ograda din latrăfăra drumurilor, în care creștinii depuneau sume pentru restaurarea bisericei din sat.

Șeful postului de jandarmi anchetează.

Diverse.— La școala primară No. 2 de băieți, s'au deschis cursurile serale ale școalei de ucenici și adulți.

Militare. — Primăriile de județ au primit ordin să întocmească tabelele de recensământ pentru tinerii din clasa anilor: 1924, 1925 și 1926.

Edilitare.— Membrii comisiunei interimare s'au întrunit în ședință și au decis ca să se pavaze străzile de la periferia orașului.

Lucrările vor începe la 1 Mai cât timpul va permite.

Aurică

RÂȘCANI (Bălți)

Frauzele de la poștă.— V'am relatat la timp că funcționarul Marazino de la poșta din Râșcani, după ce a furat banii de la mandate, efecturi din scrisori, banii pentru rambursare, căutând să dispară având asupra sa suma de 50.000 lei, a fost prins la Ungheni.

După ce a fost readus la localitate și cercetat, a fost depus la închisoarea din Bălți.

Postale.— Poștalul care se afla în apartamentul Tighiman s'a mutat în localul școlii de lângă gimnaziul de Stat. Serviciul telefonic care era foarte deranjat funcționează în prezent într'un mod excelent.

Telegraful e condus de distinsa funcționară d-na Golban.

În fruntea postei se află dirigintele Popov. De curând drumul de la Râșcani la Drochia e foarte anevoios, și serviciul automobilului rău întreținut, poșta suferă întârzieri de săptămâni. De joi n'a plecat încă nici o cursă.

Voiu reveni.

De la Tarbat.— La acest an Directoratul prin circ. No. 60 | 922 a hotărît ca elevii gimnaziului local „Tarbat“ să aibă drept a se examina la Liceul de Stat I. Creangă. E o măsură bine venită. *Coresp. Ihaș*

1850
HUTCHINSON
C.N.D.C.
PARIS

CEI MAI BUNI
Galoși și Șoșoni
MARCA PENTAGON
Vânzare exclusivă pentru toată România
Societatea Pentagon
Iași str. Ștefan cel Mare No. 4. Depozitele principale en-gros Iași H. Braunstein str. Ștefan cel Mare 4, București A. Saltman str. Carol 35, Chișinău B. Lempet Armeansca 71.
Vânzare EN-DETAIL la toate magazinele de încălțăminte din țară.

Magazinul de Mobile
Ioil Ghelberg & Fiu
Iași, Str. Ștefan cel Mare 11 și str. Costache Negri 3
EN DETAIL EN GROS
Depozit permanent de tot felul de mobile solide și anume: dormitoare, sufragerii, birouri, salonașe cele mai moderne, fabricate proprii.
Prețurile cele mai reduse
Cumpărăm și vindem mobile de ocazie.

„FERRUM“ Fratii Wachtel & Co.
Strada I. C. BRATIANU
A PRIMIT UN MARE TRANSPORT DE
Sobe Premier, Mașini pentru gătit, mașini pentru carne, înghețată Alexander-Werk precum și un mare transport de: Ciment de Crackovia Ipsos, Cărămizi de refractare, prafchamot, sape, hârlețe, lopeți, tărnăcoape de oțel, traverse de fer toate profilurile, *fer laminat, tablă albă* în lăzi *neagră*, plumbuită și galvanizată, *Teschen*, cue de fier, lanțuri, nicovale, minghine curele, păr de cămilă, curele de balată și de piele
Pietre de moară din renumita fabrică „La Ferte sous Jouarre“, vermorele, *Rafia, sulfat de cupru, foarfeci* pentru vie, cuțite de altoit, țevi de fer, de plumb și galvanizate precum și de locomotive, *robinete, rezervoare, closete, căzi, sobe de aramă pentru băi tuburi* de fer pentru instalațiuni de apă și canal precum și toate articolele *technice* în legătură cu branșa ferăriei.

Reprezentanți
bine introduși pentru desfacere (în sticle și butoaie):
Cognac de vin, malaga, madera, Tokai, Mascat Lunel și Cotnar superior
caută
„Sarpivin“
Societate anonimă
Iași, str. Sărăriei 15

Firme
cu prețuri pe jumătate
pentru comercianți, meseriași-profesioniști, bănci, birouri și autorități comandați la
I. MAX
Str. C. Negri

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON
M. Embericos & Co.
București, — Str. Paris No. 1
Linie regulată și rapidă bilunară
Constanța direct New-York
Cele mai mari transatlantice confortabile intrate din Constanța
Transatlanticele de lux
„Constantinopole“
Sosește în portul Constanța la 7 Noembrie și pleacă la 2 Noembrie direct la New-York. După plecarea acestui vapor urmează transatlanticele:
Megalit Hellas, King Alexandor și
THEMISTOCLES

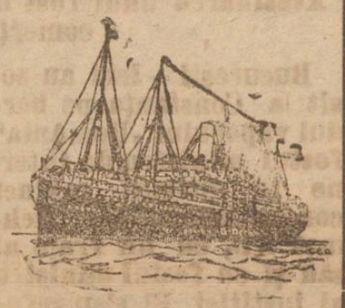

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul înscrieri și rezervări de cabine pentru pasageri precum și mărfuri pentru New-York cu escale la Cospoli și Pireu,
Pentru orice informațiuni detaliate și formalități de îndeplinit pentru înscrierea și primirea singurei vize americane, vă rugăm a vă adresa cu toată încrederea unui serviciu conștiincios la adresa biroului nostru central.
M. Embiricos & Co.
București Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 83
Succursale: Constanța—Str Lascăr Catargiu 28 Galați str. Speranței 28, Brăila Str. Belvedere 1

FOTOGRAFII
artistic executate toate formatele până și mărimea naturală, după natură și după orice fotografie, FOTOGRAFII pe porcelan (Photo-cheramic) pentru morminte, arse în cuptoare, 1000 grade căldură asemănarea garantată obțineți numai la Fotograful, Curții Regale **WEIS** Iași Piața Unirei.

UN APARAT INGENIOS
„TARANTELLA“
Ascute lamele sistem GILLETE atât la piatră cât și la curea, devenind mai bune ca noi. Costul unui aparat complect lei 175.
ROMANIA MUZICALA
Finkelstein
Lăpușneanu 24 Iași
Se primesc lame pentru ascuțit lei 2 bucata.
N. B.—Au sosit „Sonerii fără baterii“ care sună foarte puternic, aplicabile la entreuri.

Școala de Băeți „A. Vlăhuță“
aprobată de Minister cu Ordinul 83359 din 4 Noembrie 1922 a început cursurile regulat de astăzi 6 Noembrie. Pentru completarea locurilor se mai primesc înscrieri PANĂ LA 20 NOEMBRIE pentru elevii cari sunt înscriși la examenele particulare de Stat.
Taxa 1000 lei anual, cu excepție pentru elevi săraci 600 lei.
Orice informațiuni se pot lua la cancelaria școlii între orele 9-12 dim. și 2-6 după amiază Strada Banu No. 12 (în dosul liceului „Național“).

La Cocoșul de Aur
Iași, Strada Ștefan cel Mare 4, IN CURTE
a sosit un mare transport de păslari marca Ambrosius precum și pantofărie de stofă pentru iarnă, străine
Tot felul de galoși și șoșoni marca „PENTAGON“
En-gros și En-detail

Sobe teracotă
DIN
FABRICI RENUMITE
SE POT ANGAJA
Domnii clienți sunt rugați a'și face comenzile din timp pentru a obține reduceri
Reprezentant: I. ZLATOVICI
Str. Muzelor 40

Părul nu mai cade
MATREAȚA cât și orice afecțiune ale pielei capului dispar sigur NUMAI în urma întrebuințărei loțiunei
„PETROLOL“
singurul remediu preparat riguros după principiile științei de d-rii KONYA și FIU, chimiști.
Pomada Tanno-Chinin veritabil numai cu marca FORTUNA depusă.
DIGESTON Dr. KONYA — Praf digestiv, restabilește digestia dificilă; ușurează asimilația alimentelor; taie acreala și arsurile din stomac
Depozit la Farmacia Dr. KONYA și FIU.

Onorata clientelă a vechiului magazin **La DOCAN**
Str. I. C. Brătianu No. 141 vis-a-vis de Sf. Spiridon
este înștiințată pe această cale, că pentru sezonul de toamnă, a sosit un asortiment complect în articolele următoare:
Pentru raionul de galanterie
Mănuși, ciorapi, gulere, cravate, manșete, jartiere, bretele, flanele, culoți, jambiere, eșarfe, etc., etc.
Pentru raionul de manufactură
Velours în toate culorile, Stofe, Haine bărbătești, gabardinuri pentru dame, jachete, pirineuri, barcheturi, șifoane, zefiruri, satinuri, piquețuri, gradel, indianuri, catifele în toate colorile, etc.
De fid orice concurență
Vizitați magazinul pentru a vă convinge
Proprietar
Iosef Abzug

Maculatură (ziare vechi) de vânzare la administratia ziarului.

∴ AU SOSIT ∴
Blănăriile
DE LA CASSA
Alter David S-sor
In magazin I din strada Ștefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAȘILOR

A sosit la magazinul
O. MELIXON
Iași Str. Cuza Vodă 83 (vis a-vis de librăria Socec)
INCALTAMINTE de tot felul
precum și un mare transport de
GALOȘI și ȘOȘONI mărcile
Tretorn și Pentagon

1 LEU NUMĂRUL

ANUL AL XVIII lea No. 4643 — JOI 16 NOEMBRIE 1922

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ŞASE LUNI . . . 100
TREI LUNI . . . 50
REDACŢIA
— IAŞI. — STR. MĂRZESCU 17 —
TELEFON 80

ANUNCIURI
Se primesc la toate Agenţiile de Publicitate
şi la
ADMINISTRAŢIA ZIARULUI
— IAŞI. — STR. MĂRZESCU 17 —
UN NUMĂR VECHIU 3 LEI

Biblioteca Universităţii Iaşi
BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Analfabetismul rural

— Soluţiile guvernului. —

Unii cred că guvernul nu se îngrijeşte îndeajuns de ţară. Aceia, fără îndoială, greşesc. Guvernul e preocupat nu numai de reformele imediate, dar şi de cele mult viitoare.

N'avem şcoli rurale, n'avem învăţători... Acest lucru îl ştie şi d. dr. Anghelescu care,—într'un consiliu de miniştri — a procedat, cu spirit ştiinţific, la clasificarea şcolilor, înainte chiar de crearea lor...

„Viitorul" intră însă în amănunte. Un ziar oarecare ar vorbi, pur şi simplu, de clădirea noilor localuri de şcoală şi despre învăţătorii necesari acestor localuri. Ar formula, cu alte cuvinte, un deziderat.

Organul oficial al guvernului trece însă mai departe.

Intr'adevăr,—spune „Viitorul": „Dacă şcoala nouă s'ar construi pretutindeni după un model tip rural, cu clase mari spaţioase şi luminoase, cu sală de recreaţie etc., etc., etc., — atunci ar rămâne să vedem cum ar trebui condusă şi cum ar putea să funcţioneze şcoala nouă rurală".

„Viitorul" face un tablou detailat al viitoarei şcoli rurale: Copii vin la şcoală, unde — la uşă — îşi şterg, de o „scoarţă udă sau rogojină udă", tălpile picioarelor, murdare „toamna şi iarna de noroiu, iar primăvara şi vara de praf". In „vestiar", copiii se îmbracă în nişte bluze „de pînză albă sau colorată, închise cu nasturi la gât şi la mâneci". La plecare, ei îşi spală mâinile la lavabouri... Odată pe săptămână elevii fac „duş cu apă caldă şi săpun" şi se spală pe dinţi. Aici, — paranteză. „Cum la ţară, — adaogă „Viitorul". — nu vor avea perie de dinţi, căci n'au nici la oraş", se vor spăla cu degetul şi cu săpun foarte bine". Un bărbier ambulant îi tunde, în serii, pe elevi. In fiecare clasă, o scuipătoare — pe picior mai nalt sau mai scurt — poartă o tăbliţă: „nu scuipaţi pe jos, etc."... deşi „copiii mici în genere nu scuipă". Asta însă le serveşte pentru mai târziu: „vedem bine cu toţii cum scuipă cetăţenii pretutindeni!". Fiecare şcoală va avea, pe lângă o infirmieră, 1 sau 2 servitoare, ori femei din sat benevole".

Dar ne oprim... Ne mirăm doar cum aceste lipsuri n'au fost până acum semnalate de cei în drept. „Viitorul" reclamă foarte just: „Ce or fi făcut pedagogii, medicii şcolari, inspectorii, revizorii, etc., Dumnezeu ştie! Poate că au atribuţiuni pur administrative!".

Chestia, astfel pusă, este de o extremă gravitate. Ziarul oficial al guvernului afirmă că pedagogii, medicii şcolari, inspectorii, revizorii, etc., nu-şi fac datoria...

Am redat în amănunt planurile „Viitorului" pentru a arăta cum guvernul, în actuala lipsă de şcoli şi de învăţători, se gândeşte la uniforma viitorilor şcolari şi la degetul lor, care va servi de acum înainte, drept periuţă de dinţi oficială...

Am redat aceste planuri poate şi pentru a pune în evidenţă modul uşuratec şi hilariant, în care guvernul discută chestiunea tragică a analfabetismului rural.

M.

CATE-VA NOTE

Căile ferate se reorganizează... în scop de a se dovedi că poate exista o şi mai mare dezorganizare de cât cea în fiinţă.

*

Se zice că d. dr. Antonom Georgescu a ridicat puternice obiecţiuni, când delegaţia evree a prezentat un proiect de proces-verbal pentru aplanarea incidentului de la Teatru.

Când s'a convenit însă ca procesul-verbal să nu fie iscălit, prefectul de poliţie s'a declarat perfect de acord cu cele în el cuprinse.

Caragiale rămâne etern: dacă-i anonimă iscălesc şi eu!

*

In sânul comisiunei evreeşti, în chestia incidentului de la Teatru, s'au pus în evidenţă mari duşmănii şi pasiuni.

Are dreptate scriitorul care a spus că dacă celelalte popoare ar fi urât pe evrei, cum ştiu ei să se urească între dânşii, de mult n'ar mai fi fost evrei pe pământ.

BLANZY

ACTUALITĂŢI DIN AFARĂ

Valorificarea picioarelor. — *In cas de daune, ce valorează mai mult în monedă sunătoare, piciorul unui bărbat sau acel al unei femei?*

Iată problema pusă nu de mult spre resolvare tribunalelor din New York într'un proces care a interesat mult pe Americani. Piciorul femenin aparţinea d-rei Noahes, o tânără şi graţioasă „sportswoman"; piciorul masculin aparţinea şoferului domnişoarei, un tânăr sănătos şi voinic un anume Spencer.

Cu prilejul unui accident de automobil maşina fiind lovită de un tren în trecere, cei doi tineri căzură pe şine; dar într'o poziţie atât de identică încât picioarele drepte respective le fură la fel sfărămate şi trebuiau să fie amputate.

Se iscă un proces de daune, contra societăţii de cale ferată. Când veni vorba să fie valorificate cele două picioare, judecătorii se găseau foarte încurcaţi. Trebuau acordate daune egale sau diferite? In acest ultim caz — cui ar fi revenit suma mai mare?

Judecătorii ţinură însă să rămână cavaleri. Evaluară la 10 mii dolari piciorul domnişoarei şi la ...trei mii dolari pe acel al şoferului.

Preşedintele Millerand

despre amiciţia franco-romînă

Paris 13. (Rador) Preşedintele Millerand a rostit un discurs la aeroportul le Bourget, cu ocazia inaugurării monumentului comemorativ a primei călătorii cu aeroplanul dela Paris la Constantinopole.

Preşedintele a salutat pe miniştrii republicei Cehoslovace şi României mulţumindu-le pentru prezenţa lor. El a lăudat sforţările acestor naţiuni cari astăzi sunt state puternice şi independente, şi care încă eri aşteptau momentul liberării şi unirii. Aceste state s'au întors spre republica franceză, cu convingerea că ea este un agent al progresului, al libertăţii şi justiţiei. Victoria dreptului şi a civilizaţiei nu ar da roade dacă nu am lucra în fiecare zi să desvoltăm consecinţele sale. Acesta este singurul nostru scop şi străduinţele noastre vor restrânge raporturile cari leagă Franţa de naţiunile Europei Centrale, România, Cehoslovacia, Polonia şi Jugoslavia, a căror desvoltare o salutăm cu bucurie.

INSEMNARI

Infrînarea speculei

Cu toată declaraţia d-lui ministru Sassu că în România lumea zburdă de bună stare în raport cu străinătatea, poliţia din Iaşi se încăpăţinează totuşi să constate că preţurile la toate mărfurile sînt scumpe foc şi că unii comercianţi speculează până la turbare.

Tari pe această descoperire — care constitue şi o indelicateţă la adresa d-lui Sassu— eminenţii noştri detectivi au dat în judecată pe speculanţi ... care anume? Pe câte un dughianagiu din str. A. Panu; Pantelimon, C. Negri, Cizmăriei şi Păcurari.

Aici era tot nodul speculei! Bieţii mari comercianţi din străzile Ştefan cel Mare, Cuza-Vodă sau Lăpuşneanu aproape vând sub cost, sau, în orice caz, încasează preţuri derizorii în raport cu tejghetarii căpcăuni din Pantelimon sau Cizmăriei...

Marii comercianţi fac altruism în loc de comerţ, sînt oameni cu trecere şi bani, plătesc cotizaţia de membru la cluburile politice. Cum pot fi ei speculanţi? Poftim de-i dă în judecată.

Când eşti însă un „jidan fricos" obscur şi zgârcit, locuind prin str. Cismăriei.., se schimbă povestea.

Dar tot îi bine. Din str. Cismăriei, poliţia ar avea poate ocazia să facă doi paşi până în Hală şi să vadă ce se petrece pe acolo... că noi ne-am săturat de ceia ce vedem!

RENOVATUS

Grecia şi mica Antantă

Atena 13. (Rador). In cercurile diplomatice se afirmă că Grecia va intra în Mica Antantă, toate tratativele la acest scop fiind aproape terminate.

La conferinţa Mica Antantă se va prezenta unită.

Scandalul edilitar

Edilii amatori din fruntea comunei noastre au aşteptat să înceapă a ninge pentruca, la gura sobei şi cu un ceaiu bun dinainte, să fie prinşi de o subită patimă meditativă, şi să se gândească la refacerea străzii Socola.

Edilii au stat la sfat şi au găsit că este necesar a se face o licitaţie pentru lucrările de canalizare şi pavare ale acestei principale artere a Iaşului.

Din 1918 până astăzi, strada Socola a rămas dovada vie a incapacităţii administraţiilor comunale numite de guverne. Mocirla indiferenţii şi nepriceperei edililor noştri, s'a revărsat parcă asupra acestei principale artere a Iaşului transformând-o într'o mocirlă în care trecătorii se văd ameninţaţi să-şi piardă viaţa.

„Competenţele" care ocupă azi scaunele dela „Primăria Iaşi, au fost foarte darnice în critici la adresa altor administraţii comunale. Dar de când au venit la ciolan, nu fac decât să întărească credinţa publicului că n'avem nici acuma administraţie comunală.

Nu mai subliniem ridicolul edililor de contrabandă, care se fac că se ocupă de practicabilitatea arterelor Iaşului, în plină iarnă.

Ne mulţumim să amintim necesitatea alegerilor comunale, care ar aduce în fruntea oraşului nişte gospodari adevăraţi.

Inarmările Jugoslaviei

Credite pentru armament

Belgrad 13. Rador. Adunarea naţională în şedinţă secretă a votat un credit de 800 milioane dinari pentru armamente, în urma intervenţiei primului ministru, miniştrilor de războiu şi de externe. Aceştia au arătat că ţara nu are decât porniri pacifice însă este necesar ca statul Jugoslav să fie gata să asigure executarea tratatelor. Armamentele cerute corespund unor necesităţi normale şi numai o simplă coincidenţă face ca aceste credite să fie cerute tocmai în momentul complicaţiunilor care rezultă din desfăşurarea crizei orientale.

CRONICA POLITICĂ

Succesiunea lui Take Ionescu

Partidul conservator democrat. Trecut fără viitor

De moştenirea geniului politic al lui Take Ionescu natural că nu poate fi vorba. Ilustrul dispărut n'a avut copii cărora să le transmită în mod natural măcar o parte din aptitudinile sale politice. Fratele său, d. dr. Toma Ionescu, cu mari însuşiri nu numai pentru profesiunea sa, dar şi pentru cariera politică, crescut la umbra fratelui, a lăsat să i se atrofieze unele aptitudini de temperament necesare conducătorului unei organizaţiuni politice.

De moştenire de bunuri materiale, afară de acele lăsate de Take Ionescu prin testament tovarăşei lui din ultimii ani, nu poate fi vorba. Take Ionescu, care a fost în capul unui mare partid, dar pe care îl trata ca pe proprietatea lui, începuse să-l risipească încă din 1913, pentru a trăi în „genul Venizelos", numai prin ideile şi soluţiunile sale politice, bazându-se pe admiratorii acestor idei şi soluţiuni.

A rămas, din fostul partid conservator-democrat, un schelet constituit din şefi cu titlu şi fără titlu, sau din candidaţii la astfel de şefii, deci de fapt din nişte minuscule soviete.

Aceste resturi îşi vor mai da un şef?

Primul amator la succesiunea partidului lui Take Ionescu este N. Iorga, împins mai alea de d. Grigoraş Filipescu. D. Iorga însă nu primeşte succesiunea de cât sub beneficiu de inventar. Majoritatea foştilor takişti găsesc că supunerea lor la inventariere este o injurie.

Sunt însă candidaţi la şefia totalităţii resturilor. Cel mai tăcut este d. Stelian Popescu pe baza „Micei publicităţi" a „Universului", unită cu cultura sa enciclopedică dovedită cu ocazia miracolului de la Olăneşti.

In al doilea loc este d. Jean Cămărăşescu cu titlul lui de vornic, ca fost ministru de interne, cu multe merite de administrator,—o recunoaştem.

In al treilea loc este d. Mironescu, benjaminul partidului, recrutul de ceasul al 12 lea, fost ministru de instrucţie, soţ consorţiu la averea colosală a întreprinderilor Bragadiru, care posedă deja o imensă tipografie, cu care ar putea continua „Lupta" etc.

Băluţă se gândeşte, ca totdeauna şi la d. Nicu Cananău care astăzi este preşedintele clubului altă dată cel mai celebru din cluburile partidului takist. D-lui A. Ciurea, ungerea d-lui Cananău i se pare uşoară, pentru că pe vremurile acestea de surogate, sfântul mir se poate înlocui cu untdelemnul de... floarea soarelui, din care d. Wachtel tot a mai lăsat ceva la „Olea".

Iată însă că pe neaşteptate ia loc în rândurile luptătorilor pentru şefia partidului, prezidentul clubului din Bucureşti care timp de mai bine de un an, acaparat de grijele petrolifere, „Sospiro" nu mai dăduse pe la club.

D. Mişu Cantacuzino a fost odată, în calitate de fiu al babacăi, kronprinţul partidului. In speranţa viitorului, a făcut tot ce a putut ca să reducă pe Take Ionescu, să-i paralizeze activitatea, săi distrugă partidul.

In ţara nostră totul e posibil, deci chiar instalarea d-lui Cantacuzino la şefia partidului takist.

Chiar în acest caz, pe care cei ce nu cunosc fondul lucrurilor, îl vor considera ca pe un eveniment politic, d. Cantacuzino nu va fi decât sindicul care va lichida partidul.

Urcarea rentei române

— LA BURSA BERLIN —

Bucureşti. — Odată cu scăderea mărcei, se manifestă la Bursa din Berlin o mare cerere de rentă română, ceia ce a provocat o importantă urcare a acestei rente.

Produsul impozitelor în Franţa

Paris 13. (Rador). Produsul impozitelor pe luna Octombrie 1922 a atins cifra 1.502.662.000 franci. Această cifră, care n'a fost până acuma nici odată atinsă reprezintă o plusvaloare de 59.658.800 franci faţă de evaluaţiunile budgetare şi o sporire de 197.551.000 franci, faţă de perioada corespunzătoare din anul 1921.

Ameliorarea progresivă constatată în lunile precedente, se accentuiază şi pentru prima dată dela începutul anului, plusvaluta faţă de evaluările budgetare atinge 40 la sută.

Ministrul finanţelor Dl. de Lasteyrie, a declarat la comisiunea senatorială a finanţelor că până la sfârşitul anului, perceperea impozitului faţă de anul trecut se va cifra cu o sporire de 2 miliarde. Pentru primele 10 luni ale anului în curs, această sporire se ridică deja la 1.614,4500 franci. Ministrul a adăugat că prin aplicarea strictă a impozitelor existente, încasările ce se vor efectua în cursul celor doi sau trei ani viitori, vor acoperi deficitul existent.

CRONICA MEDICALĂ

Şedinţele Societăţilor de Anatomie ş Neurologie

Duminică 12 Noemb. s'au reluat şedinţele foarte interesante ale acestor două societăţi, care s'au dovedit în anii trecuţi a fi extrem de instructive pentru marele număr de studenţi ce asistă la ele.

Au luat parte D-nii prof. Bacaloglu, Demetriade, Parhon, Tănăsescu, Hortolomei, D-na Puşcariu, medicii secundari ai Spit. Sft. Spiridon şi foarte mulţi studenţi.

D-l prof. Parhon, deschide şedinţa Soc. de Neurologie prezentând un bolnav cu gigantizm (1 metru 82 înălţime) şi accese de epilepsie. Prof. Parhon care studiază de multă vreme interesanta chestie a glandelor cu secreţie internă, scoate în evidenţă cu multe detalii raportul ce ar putea exista între epilepsia la acest bolnav cu turburările ce le încearcă glanda lui hipofizară. Termină arătând că anatomia patologică şi clinica nu fac decât să pue diferitele probleme, ce se rezolvă numai cu ajutorul ştiinţei biologice, studiul sângelui şi diferitelor reacţiuni individuale, ce te pun pe calea diagnosticului.

D-na dr. Balif citeşte observaţia unui bolnav internat în ospiciul Socola cu Sindromul cotar al paraliziei generale.

Bolnavul B. de meserie muzicant, a apucat într'o vreme de o înclinare puternică spre băutură şi chefuri, neglijându-şi complect familia. După consultarea medicilor, e internat la ospiciu, unde se observă pe lângă simptomele proprii paraliziei generale (nu poate face calculele cele mai simple, memoria, atenţia turburate) o autoacuzare vehementă în contra păcatelor ce le-a săvârşit şi pentru care ştie că nu-l aşteaptă decât pedeapsa cea mai înfiorătoare: să fie tăiat în bucăţi.

Dar fapt straniu, cu toate grozăviile chinurilor ce-l aşteaptă, faţa lui păstrează o mină veselă, toată făptura lui trădează pe omul fericit şi nici decum frica şi anxietatea.

Mai prezintă Dl. Dr. Balif nişte piese anatomice interesante; două tumori cerebrale, una aşezată între cele două hemisfere ale creerului, care aparţinuse unui bolnav ce avea accese de epilepsie şi care în urma unei puncţii lombare ce i se face pentru extragere de lichid cef. rachidian, moare subit—deci insistă asupra periculului puncţiilor lombare la tumorile cerebrale, având în vedere decompresiunea ce se produce—şi o a doua tumoare tot a unui bolnav ce era internat în ospiciul Socola, care-şi avea sediul în pro-tuberanţă. Ca simptome bolnavul prezinta de la intrarea în spital, o durere atroce de cap, cu dureri la înghiţit şi turburări de vorbire — dar iar fapt curios, o veselie extremă, cu toată starea lui îngrijitoare.

*

După terminarea şedinţei de Neurologie Dl. prof. Bacaloglu ia preşidenţia societăţei de Anatomie, dând cuvântul D-lui Dr. Petrescu care prezintă o porţiune de stomac cu pereţii extraordinar de groşi, pe care dl. prof. Hortolomei o rezecase de la o bolnavă de 20 ani, ce era în serviciul clinicei D-sale şi care în prezent se află în perfectă stare de sănătate— (Era şi ea de faţă). In acest caz era vorba de o linită plastică asupra istoricului căreia insistă cu multă precizie Dl. prof. Hortolomei.

Se mai adaoga două piese anatomice, un rinichi în basinetul căruia este anclavat un calcul enorm, şi un mare fibrom uterin. ambele operate de Dl. prof. Tănăsescu, reeşând încă odată până la evidenţă, succesele şi progresul mereu crescânde ale chirurgiei.

După o expunere a D-nei prof. Puşcariu asupra unei tumori melanice a pleoapei inferioare operată de d-sa la clinica oftalmologică dela Spit. Sft. Spiridon, se închide şedinţa, anunţându-se cea următoare pe Duminica viitoare.

D-rand

A se ceti pagina 3-a
Ultimele ştiri telegrafice şi telefonice

Dacă doriţi spor la lumină întrebuinţaţi becul

PHILIPS ARGENTA,

Un glob luminos care nu oboseşte ochii, nu produce umbre, înfrumuseţează lustrul chiar în timpul zilei.

1850 HUTCHINSON C.N.D.C. PARIS

CEI MAI BUNI

Galoşi şi Şoşoni

MARCA PENTAGON

Vânzare exclusivă pentru toată România Societatea Pentagon

Iaşi str. Ştefan cel Mare No. 4. Depozitele principale en-gros Iaşi H. Braunstein str. Ştefan cel Mare 4, Bucureşti A. Saltman str. Carol 35, Chişinău B. Lempet Armeanscă 71.

Vânzare EN-DETAIL la toate magazinele de încălţăminte din ţară.

Aprobate de Consiliul Sanitar superior şi premiate

Ascultaţi copii ce spune la gazetă de minunata preparaţie

„Unt de Peşte Iodoferat Werner"

CURA cea mai raţională de unt de peşte

pentru copii şi adulţi e numai aceea cu

Unt de peşte Iodoferat WERNER

Tonic, depurativ, nutritiv, recomandat contra anemiei, scrofulozei, reumatism, etc.

Unt de peşte Iodoferat cu fosfor WERNER

special contra rachitismului, limfatismului şi reconfortant pentru copii şi adulţi slăbiţi de munca intelectuală

Unt de peşte Iodoferat cu mercur WERNER

Tonic depurativ şi curativ pentru reconvalescenţi sifilitici
Depozit principal Farmacia CONST. I. WERNER, Iaşi

FOTOGRAFII

artistic executate toate formatele până şi mărimea naturală, după natură şi după orice fotografie, FOTOGRAFII pe porcelan (Photo-cheramic) pentru morminte, arse în cuptoare, 1000 grade căldură asemănarea - garantată obţineţi numai la Fotograful, Curţii Regale **WEIS** Iaşi Piaţa Unirei.

Bucuria copiilor!

Vizitaţi

MARELE BAZAR DE

Jucării

din str. CUZA-VODA 71

Vânzare cu preţuri reduse

LEON GOLDENBERG

CEASORNICE ŞI BIJUTERII

se repară, garantând pentru cea mai perfectă executare, la

CEASORNICARIA

Fraţii TISCHLER

str. Ştefan cel Mare 33

Blănăria artistică LA DAVID

Str. Lozonschi 1

Asortiment de blănării fine. Sconcs veritabil, opozon sconcs, vulpi gri, negre alaska şi argintii. Tibet de Mongolia, nutria, biberette, lutru, jder, dihor şi vidre.
Piei de îmblănit şi brumării, etc.

ATELIERUL SPECIAL

execută lucrări artistice şi transformări de orice blană
Se curăţă vulpi albe, făcându-le ca noi

Recompensă 1000 lei

cui a găsit şi va aduce la domiciliul meu din stradela Ipsiante No. 10 un căţel roş cu pată albă la piept, picioare scurte, la gât o sgardă cu 9 clopoţei. Răspunde la numele de FOX.

Se vinde

din cauza plecării o jachetă de astrahan, lungă, cu guler de biber nou.

A se adresa la ziar sub R.B.

Casieriţă

cu bune referinţe se angajează la FARMACIA BECHANU.

INSTITUTUL DE

RADIOLOGIE

(RAZE X)

DIAGNOSTIC ŞI :::::: :::::::: TRATAMENT

Consultaţii orele: 4.30—8 p. m

Dr. E. RADU

Docent Universitar

Str. Elena Doamna 25

DOCTORUL

Alex. Hochmann

CHIRURG-MAMOŞ

Specialist IN BOLI DE FEMEI

de la clinicele din Viena şi Budapesta,
fost mulţi ani de zile asistent la spitalul comunal din Budapesta, a început consultaţiunile în STR. PACURARI 56
Orele consult. 12-1 şi 4-6 p. m.

DOCTORUL

L. Weiselberg

Boale interne, nervoase
Venerice şi sifilis

Str. Anastasie Panu No. 10
(Piaţa Halei)

Cons.: 9-11 a. m.; 2-4 p. m.

DOCTORUL

A. Gancevici

Vechi intern al Spitalelor din Bucureşti

Specializat la Paris şi Berlin în

Boale de piept

Medic-şef al Sanatoriului Bărnova
Consultaţii: Luni, Mercuri, Vineri de la 10—12
Str. Lascar Catargiu No. 38
(Piaţa Sf. Spiridon)

DOCTOR

Gh. L. Transilvanu

Elev al Profesorului Landouzy din Paris

— Boli Interne —

Consultaţii 3—6 în strada Lascar Catargiu No. 28

Dr. med.

Iosif Smilovici

Specialist pentru afecţiunile: Pielei, Venerice, Sifilis, Microscopie şi Ultramicroscopie.

— Strada Stroescu 6 —
(fostă Zoe)

CONSULTAŢIUNI:
în zilele de lucru 3-6.

Mircea G. Serion

DOCTOR IN DREPT
fost Procuror

:: AVOCAT ::

Sf. Sava 14, Iaşi

Cine doreşte

o geantă bine reparată şi argintată să se adreseze la singura specialistă din localitate care garantează o bună execuţie la

Ceasornicăria şi giuvaergeria Mendel Moscovici

Str. Gr... No. 33

IN CHESTIA CĂRNEI ALTERATE

O lămurire a d lui medic veterinar Cernăianu —

Din partea d lui dr. veter. Cernăianu primim următoarea scrisoare:

Domnule Director

In ziarul de sub conducerea D-voastră am citit relativ la unele confiscări ce de altfel se petrec mai des cu cărnuri alterate făcute în Halele centrale de alimente precum şi împedecarea de a se pune în consumaţie a unei cantităţi de carne alterate, de către o mare instituţie din Iaşi. Redau mai la vale adevărul faptelor petrecute.

In ziua de 7 curent am confiscat în Hala Centrală dejaliamente circa 700—800 kg. cărnuri de vită, vădit alterată. Această confiscare s'a făcut cu asentimentul proprietarilor cărnurilor. Animalele de la care au provenit cărnurile au fost sacrificate în Abatorul comunal în ziua de 3 curent. Fiind o tăiere mare şi între numărul vitelor sacrificate, stocul cel mare reprezentându-l vitele slabe, era firesc ca cărnurile să nu poată avea o lungă durată de rezistenţă.

Prin urmare după 4 zile cărnurile provenite de la vitele slabe mai cu seamă, nu mai puteau resista unei vădite alteraţiuni; fiindcă între cauzele principale ce a determinat această stare de lucruri a contribuit şi marea distanţă între tăeri, adică: în loc de 3 tăeri săptămânale s'au făcut numai 2 şi încă pe timpul când temperatura avea variaţii brusce de ridicare şi scădere.

Am comunicat aceasta şi autorităţilor comunale rugându-le să ia măsuri ca tăerile să se facă cel puţin de 3 ori săptămânal şi la distanţe egale între ele deoarece măcelarilor angrosişti, deşi le convin astfel de tăeri distanţiate, pentru că între tăeri să poată fi liberi, spre a-şi procura stocul de vite indispensabile tăerilor în curs, însă starea normală actuală cere să fim îngrădiţi de măsuri raţionale pentru ca publicul consumator să nu fie expus a consuma cărnuri care în cea mai mică măsură chiar ar depăşi regulilor sanitare sub toate raporturile.

Concomitent cu cele petrecute am găsit am găsit la trunchiul Popovici zis şi Bargheler, circa 50 kgr. carne vită cu caracter la suprafaţă de alterare. Am dispus să fie scoasă din vânzare. Şi fiindcă proprietarul ei susţinea că a vândut o institutului de Călugăriţe cu atât mai mult am accentuat asupra măsurilor luate. Dar pentru a face atent proprietar, care susţinea că carnea este de bună calitate însă trebue curăţită la suprafaţă, i-am dat această permisiune rămânând ca imediat să văd carnea curăţită. Revenind nu am găsit carnea, numitul o trimisese institutului de călugăriţe. Atunci telefonic am comunicat comisariatului Circ. III-a în raza căruia se află institutul, să ia măsuri ca această carne să nu se puie în consumaţie, deoarece nu îndeplineşte condiţiunile cerute a unei cărni de bună calitate. Faţă de cele ce preced mă miră că starea reală de fapte a luat o altă întorsătură, ştind fiind că legea nu dă dreptul de cât organelor de control competinte.

Bine voiţi a primi D-le director încredinţarea stimei ce v'o păstrez.

Medic Veter. Cernăianu

— La 15 Noembrie reapar la Bucureşti ziarul „*Mântuirea*" organ naţional-evreiesc.

— Deliciosul oţet de vin natural, se află de vânzare numai cu lei 6 litrul, la „Concurenţa" magazin de coloniale Solomon Blumer str. I. C. Brătianu.

— *La 15 Noembrie reapare la Bucureşti ziarul „Mântuirea" organ naţional evreiesc.*

INFORMATIUNI

x **Falimentul bolşevismului.** — *O telegramă din Roma arată că la al 10-lea congres al Internaţionalei III-a, Lenin a pronunţat un discurs criticând sistemul sovietic actual. Intrunirea a aprobat noul codicil, care desfiinţează lucrul obligatoriu, recunoscând dreptul proprietăţii private şi de moştenire.*

x **Crima din Nicolina.** —Eri, cei trei bandiţi, autori ai crimei din şoseaua Nicolina, readuşi de la palatul de justiţie spre penitenciar, au fost urmaţi de o mare mulţime, cari îi huiduia fără întrerupere.

*

In continuarea cercetărilor, a fost un moment arestat un anume Axinti, bănuit a nu fi străin de crimă. El însă a fost curând eliberat, dovedindu-se deplina sa nevinovăţie.

x Din partea comunităţei israelite primim următorul comunicat:

„Comunitatea israelită, luînd „cu plăcere act de raportul „declaraţiunei care a tranşat „diferendele cunoscute, roagă „populaţiunea israelită să frecventeze Teatrul Naţional".

x Pe cale particulară, se află, că M. S. Regina cu prilejul vizitei în Iaşi, va face o vizită şi la Maxut, la d-na Polizu-Micşuneşti.

La Maxut se fac pregătiri în vederea acestei vizite.

x Aflăm că d. Th. Speranţa cunoscutul publicist şi profesor din Bucureşti, va ţine o conferinţă în scop de binefacere Duminică 10 Decembrie orele 10 jum. a. m. Dată fiind reputaţia conferinţiarului, îndemnăm publicul să asiste în număr cât mai mare.

x Doamna Henrieta Gavrilescu, cunoscuta conferinţiară foarte mult apreciată pentru activitatea şi talentul său oratorie, va vorbi despre „*Menirea Femei*" Duminică 19 Noembrie a. c. la Ateneul popular din Tataraşi.

x Comenduirea pieţei Iaşi roagă pe toate persoanele decorate cu Ordinul Mihai Viteazul să se înscrie la prânzul de gală ce se va da în ziua de 21 Noembrie 1922 la Palatul Regal din Bucureşti.

Chestiunea fiind foarte urgentă, urmând a se înainta un tabel Mareşalului Palatului Regal la timp.

x In ziua de 12 Decembrie crt. ora 11 dimineaţa se va ţine în localul Primăriei Iaşi licitaţie publică prin oferte închise pentru furnizarea a 14 vagoane fân, 10 vagoane ovăz şi 4 vagoane orz necesare pentru hrana animalelor de la serviciul Străzilor.

Garanţia provizorie 20.000 lei sau efecte garantate de Stat.

Dispoziţiunile art. 72—83 din legea Comptabilităţei se vor aplica acestei licitaţii.

Caetul de sarcini poate fi văzut în fie-care zila la serviciul Curăţirei Străzilor.

x Ministerul de finanţe a făcut cunoscu Administraţii financiare că sporul de sa ar pe lunile Octombrie şi Noembrie se va plăti funcţionarilor cu ocazia achitării salariului pe luna Noembrie,

Sporul pensionarilor se va plăti pe întreg trimestrul la achitarea pensiei pe luna Decembrie.

*

x D. Toma, preşedintele comisiei interimare, a luat eri dispoziţia, ca uzina de electricitate să furnizeze combustibulul necesar teatrului naţional, pe preţul costului şi nici decum pe preţul din comerciu, cum se făcea până acuma.

In şedinţa ce a avut loc în palatul Băncei Iaşilor s'a decis sporirea capitalului Societăţei „Forestiera Baia" dela 9 la 18 milioane.

In conformitate cu hotărârea din ultima întrunire de la societatea Cultura, comisiunea evreească s'a prezintat eri la Primărie, pentru a ruga ca toate hotărârile luate pentru stingerea incidentului de la teatrul naţional, şi în care a fost angajată populaţia israelită, să fie consemnată într'un proces verbal şi semnat de reprezentanţii autorităţei.

Pe când se discuta, d. Isac Moscovici, declară, că ori se va semna sau nu procesul verbal, d-sa consideră incidentul închis.

D. Vurmbrand şi alţi membri din comisiune au protestat împotriva acestei afirmări, reprezentanţii autorităţilor bine înţeles n'au mai semnat procesul şi comisiunea s'a retras, fără a fi soluţionat chestiunea.

Se aduce la cunoştinţa domnilor patroni meseriaşi şi industriaşi din localitate, că Duminică 12 Noembrie ora 5 p. m, s'au deschis cursurile şcoalei industriale de ucenici No. 1 în localul şcoalei primare de băeţi „Mihail Cogălniceanu" din str. Lascar Catargi.

Comitetul Eforiei şcoalelor industriale de ucenici din Iaşi roagă cu insistenţă pe domnii patroni să-şi trimeată ucenicii la şcoală, în mod regulat, cu începere de la data mai sus arătată.

La Palatul metropolitan a avut loc eri o consfătuire a protoereilor din eparhia Moldovei, sub preşedinţia P. S. S. Iacob Bârlădeanul, vicarul metropoliei. S'au discutat diferite chestiuni, în legătură cu cercurile culturale din comunele rurale.

Prefectura poliţiei Iaşi face cunoscut proprietarilor de automobile etc... care nu s'a prezentat înainte comisiunei de clasare la prefectura de judeţ, să se prezinte neaparat până în ziua de 15 a. c. la care dată se vor încheia lucrările.

Neprezentarea lor va atrage cu stricteţă consecinţele legei.

Toţi directorii de întreţinere au plecat aseară la Bucureşti, convocaţi la ministerul comunicaţiilor, în vederea întocmirei noului budget al căilor ferate.

x In procesul dintre ziarul „Aurora" şi Zelea Codreanu, Dimitraşcu, Ghica ş. a. care va avea loc la 17 Noembrie la Oc. I. Urban, partea civilă va fi reprezentată prin d-nii avocaţi V. Roban şi Heine Stein.

x La Consiliul de Războl s'a judecat procesul soldatului M. Dospinescu care în 1917 a împuşcat un soldat rus venit cu alţii să-l prade.

Soldatul a fost achitat.

Balul mascat şi nemascat al asociaţiei „Hacoah" va avea loc în saloanele Societăţii de Sport şi Muzică Sâmbătă 16 Decembrie a. c. a doua zi de Hanuka.

Invitaţiile de familie şi persoanele sunt netransmisibile.

— Vinuri albe, speciale pentru masă, se găsesc de vânzare la „Concurenţa" magazin de coloniale şi băuturi Solomon Blumer, str. I. C. Brătianu.

x Două mari echipe de vânători, au părăsit eri localitate. Echipa „cercului vânătorilor" a plecat eri la Brăeşti, iar a doua a cercului „Vidra" la Ceplăniţă.

SPECTACOLE

Cinema ELISABETA.— Astăzi în matineuri şi seara celebra vedetă a ecranelor mondiale sublima Priscilla Deanapare în MOLLY LA CHARR. MEUSE (frumoasa Nolly). Se reprezintă opera complectă.

Programul se complectează cu o vedere şi o nostimă comedie americană în total 12 mari acte.

In pauză mare la reprezentaţiile serale grandioasele debuturi ale renumitului esciclopedist Italian Marcello Liri.

— Teatrul Cinema SIDOLI.— cu începere de azi şi în zilele următoare cea mai uriaşă montare DEMONUL PARISUL (Le roi de Paris). La fine: O frumoasă comedie americană în 2 acte Carolică Vulturascu Maestrul Detectivilor.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Declarațiile d lui Vaida.— La întrunirea ținută Sâmbătă la Oradia Mare, dl. Vaida-Voevod a ținut un discurs, lămurind unele chestiuni la ordinea zilei.

Vorbind despre refuzul ardelenilor de a intra în Parlament, dl. Vaida, spune, că dacă în camera din Budapesta s'a întors, deși era dat afară, s'a întors, acolo pentru a susține cauza sfântă a românismului. In Parlamentul urnelor furate din București însă nu vrea să meargă chiar dacă i s'ar anula mandatul de-o sută de ori câci, spune fruntașul ardelean „nu pot să stau alături de hoți de urne".

Vorbind apoi despre încoronare, zice:

„D-l Brătianu a vrut însă să arăte—cu prețul oricărei jertfe a sentimentelor dinastice ale acestei popor—că e mai tare decît întreg poporul romînesc, mai tare decît Regele țării—că face ce vrea în această țară disconsiderînd-o, numai și numai ca să-și acopere, prin faptul că prezidează încoronarea Suveranilor, toate păcatele guvernului său".

x Prețul vagonului de lemne in localitate a ajuns eri la 6.200 lei, și incă lemnul este de o calitate inferioară.

x D. Iorgu Sion a depus astăzi suma de 400,000 lei, care împreună cu garanția de 150 000 lei, acoperă lipsa din casa biroului „Expresul".

De remarcat că d. Sion este proprietarul unui imobil din str. Lascar Catargiu pentru care amatorii au oferit prețul de 1.200000 lei, și proprietar al unei vii in podgoria Nebuna, în valoare de 6—700 mii lei.

x Femeia avocat.—*Eri s'a judecat la secția I-a Curții de Apel opoziția d-rei Regina Finkelștein la decizia prin care se admitea contestația înscrierii sale în Barou, contestație susținută de dl. avocat C. Faur.*

Din partea opozantei a vorbit d-l Eugen Herovanu, decanul Baroului de Iași Curtea sub președinția d-lui Volanschi, a respins opoziția.

A surprins faptul că decizia a fost dată în unanimitate.

D-nii consilieri Vârgolici și Georgescu care până acum au fost pentru admiterea femeii avocat, de astă dată s'au pronunțat împotriva ei, urmând hotărârea Curții în secțiuni unite.

x Cursul devizelor în capitală: Francul francez 1o,25, lira engleză 712, lira italiană 6.3o, coroana cehoslovacă 5,0&, dolarul 162, marca germană bani 2,05, coroana austriacă 0,21 și trei sferturi.

Judiciare.— La Curtea de Apel S I-a s'a judecat eri apelul făcut de Ministerul Public contra sentinței penale a Trib. Bacău prin care este achitat funcționarul comunal fost șef al aprovizionărei Crupenschi Edgar, învinuit de delapidare.

Acuzatul este asistat de d-l Eduard Racoviță, avocat din Bacău, care arată motivele întemeiate pe care s'a sprijinit tribunalul când a achitat pe Crupenschi.

In nici un caz nu poate fi acuzat Crupenschi de delapidare el nefiind mânuitor de bani publici așa cum prevede legea de organizare a comunelor. Numai casierul și agenții săi sunt mânuitori de bani publici.

De aceia învinuirea ce i se aduce lui Crupenschi este în drept antijuridică și în fapt inexactă.

Curtea se va pronunța la 17 Noembrie.

*

— La Trib. S II-a Iași, s'au reconfirmat mandatele de arestare emise contra indivizilor Sigmund Cataci zis Gică Constantinescu, V. Gheorghiu, și Bonifaciu Prisacaru zis Holban pentru furt de materiale din stația C. F. R. Socola.

*

— *Crima din Nicolina..*—S'au confirmat, la Trib. S. III a Iași mandatele de arestare a lui V. Aparu și P. Dimitriu, autorii crimei din Nicolina.

x Conflictul de la Universitate.—La rectorat a sosit telegrafic înștiințarea că ministrul instrucțiunei a numit ca supra arbitru pe d. profesor Pangrati.

Prin urmare până acum sunt desemnați d-nii Pangrati și Gusti, ultimul reprezentând pe rector.

Atitudinea d lui Cuza este încă un semn de întrebare. De la decanatul Facultății de Drept nu s'a trimis până în prezent nici o adresă la minister în această privință.

Dacă d. Cuza nu și-o luat vre-un angajament în această privință la București, nu se poate ști dacă a admis în principiu până ac m ideia arbitrajului.

Universitare. — Se știe că Ministerul de Instrucțiune publică comunicase luna trecută Rectoratului că diplomele absolvenților școlilor militare și a seminariștilor se echivalează cu cele ale absolvenților de licee.

Ministerul a revocat acum asupra acestei dispoziții.

Seminariștii, atât cei din regat cât și cei din Basarabia, nu vor putea obține înscrierea decât la Facultatea de Teologie.

Examene de diferență pentru seminariști nu se mai admit sub nici un chip.

— Cursurile de Fiziologie vegetală vor începe la 15 Noembrie ora 5 p. m.

— Cursurile de Parazitologie vegetală vor începe la 20 Noembrie ora 10 jum.

— D. Matei B. Cantacuzino va începe cursul de drept civil cu studenții anului II la 28 Noembrie ora 10 jum.

— Lecția de deschidere pentru cursul de limba și literatura greacă cu d. Papacostea va fi ținută la 16 Noembrie de la 5—6.

— Cursul de istoria literaturei cu d. G. Pașcu, va începe la 15 Noembrie ora 4 p. m.

D. profesor Misea va începe cursul său cu prelegerea inaugurală Structura interiei Românilor care va fi ținută la 17 Noembrie ora 9.

Astăzi la ora 6 seara va avea loc în sala „Cultura", ședința Comitetului provizor al Comunității Israelite. spre a se continua discuția pe articole asupra anteproectului de lege pentru organizarea comunităților din țară.

x Sunt unele cinematografe care anunță filme nouă, iar când publicul vine la reprezentație, trebue să constate că numai titlul era nou pe când filmul era unul din acele demult reprezentate. De asemenea s'a constatat și Duminica și sărbătorile întreaga sală de spectacol la un cinema e transformată în loc rezervat, așa că în aceste zile publicul nu poate găsi locuri cu un preț mai moderat.

Toate aceste fapte constituind cazuri de specule, s'au îndreptat plângeri la parchet, pentru a se lua măsurile de cuviință.

x S'a inconviințat, ca până a se repune strada Zugravilor în stare carosabilă, transportul mărfurilor să se poată prin intrarea principală a gării.

La căile ferate din localitate circula eri un svon straniu.

Se spunea, că ministerul de finanțe ar fi dispus, ca toate încasările de la căile ferate să fie vărsate la administrația financiară, iar eri ce plata să se facă prin ministerul de finanțe.

Starea, care ar insemna o adevărată perturbare în actuala organizație, nu se confirmă încă prin nimic.

x Agenții poliției au arestat eri pe pungașii Ion Zmeu și Ion Sion. La locuințele lor s'au găsit numeroase lucruri de furat. In ultimul timp s'au specializat în furarea porcilor. Zmeu a explicat sistemul. Se apropiau amândoi de curți, și tot aruncând grăunțe atrageau porcii în stradă. Aici Zmeu arunca un sac peste mascur, îl rădica cu ajutorul lui Ion Sion și o dată transportat la un anume loc, porcul fu taxat, după toate regulile măcelăriei.

Ambii pungași, fără sfială au declarat, că ei sunt autorii cari mai dăunăzi au furat doi porci, din curtea locuinței d-lui Jude de [illegible]

x Printre funcționarii Băncei Moldova domnește o vie nemulțumire în contra modului cum s'au acordat indemnizațiile de scumpete.

Pe când unii funcționari au primit ca alocație întregul salar pe o lună, ceilalți au primit numai o jumătate din salar.

x Membrii comisiei interimare, au fost convocați pe vocați pentru mâine Mercuri, la ora 5 seara.

La ordinea zilei numeroase chestiuni importante.

x Un grup de profesori au luat inițiativă pentru a se obține statizarea liceului Wachtel și reorganizarea acestei instituții

x Ziarul Le „Semaphore de Marseille" anunță că guvernul sovietic a întocmit un plan general pentru lărgirea porturilor din Petrograd, Arhangel, Novorossisk, Odessa și Mariopol. Devizul acestor lucrări se urcă la 274.000,000 ruble aur.

Transportul lemnelor în oraș.— Comisia interimară a Comunei Iași văzând că cotiugarii încasează prețuri de speculă pentru transportul lemnelor dela gară în oraș și de la depozite acasă a fixat cu începere de Luni 13 Noembrie a. c., costul transporturilor de lemne după cum urmează:

Pentru transportul lemnelor dela orice depozit la domiciliu cumpărătorului se va încasa câte patru lei de fiecare sută de kg.

Pentru transportul lemnelor din gară în oraș se va încasa câte 4 lei de fiecare sută de pentru străzile din zona I și anume:

Străzile Zugravii, Păcurari, Toma Cozma, Carol până la intrarea cu str. Gl. Berthelot, L. Catargi până la intrarea cu str. Rallet, Sărărie până la intrarea cu str. Muzelor, I. C. Brătianu, Vovidenie, Stroescu, Băpusneanu, Piața Unirei, Cuza-Vodă, Elena Doamna până la intrarea cu Anastase Panu, Anastase Panu, Ștefan cel Mare, Uzinei, Sf. Andrei, B-rd Ferdinand, strada și șoseaua Arcu, Petru Rareș, Negruzzi, Săulescu.

Precum și toate străzile intercalate în rayonul străzilor de mai sus.

Pentru transporturile de lemne din gară în oraș se va încasa câte 5 lei de fiecare sută de kg. pentru străzile din zona 2-a și anume:

Strada Carol din dreptul str. Gl Berthelot, L. Catargi din dreptul str. Rallet, Codrescu, Sărărie din dreptul străzei Muzelor. Albinet până la intrarea cu Țicău de jos, Elena Doamna din dreptul străzei Anastase Panu, Bucșinescu, Tătărași, Ioan Creangă până întretăierea cu Vasile Lupu, Vasile Lupu, B-d Brătianu, Cucu, Palat, Sf. Lazăr, Smârdan, Săvescu. Vulpe, Carchiz, Eternitatea până în dreptul școalei C. Negri.

Precum și toate străzile intrecalate în rayonul străzilor de mai sus.

Pentru transporturile de lemne din gară în oraș se va încasa câte șase lei de fiecare sută de kg. pentru străzile din zona 3-a și anume:

Strada Aurora, Albinet până în dreptul străzei Țiganul de jos, Țicău de jos, Țicău de sus, Salhana, Mora de Vânt, apitalul Păscanu, Cirlo, Fântânelor, Socola, Nicolina, Crucei, Mahalaua Iarmaroc, Mahalaua Broscăriei, str. Ciurchi, Bularga, Eternitatea din dreptul școalei Costache Negri.

Precum și toate străzile intrecalate în rayonul străzilor de mai sus.

Contravenienții la dispozițiunele prezentei ordonanțe vor fi dați judecății și li se vor retrage autorizațiile de cotiugare fără a mai avea dreptul să capete altul.

Magazinul de Mobile

Ioil Ghelberg & Fiu

Iași, Str. Ștefan cel Mare 11 și str. Costache Negri 3

EN DETAIL EN GROS

Depozit permanent de tot felul de mobile solide și anume: dormitoare, sufragerii, birouri, salonașe cele mai moderne, fabricate proprii.

Prețurile cele mai reduse Cumpărăm și vindem mobile de ocazie.

Serviciul Telegrafic și Telefonic

al ziarului „OPINIA"

Grozăviile cutremurului din America de Sud

-- Distrugeri înspăimântătoare. --

Berlin 13. (Rador).— Stațiunile sismografice din Europa occidentală au înregistrat un cutremur de pământ îndelungat și de-o violență extremă. In Bolonia cutremurul s'a resimțit așa de tare încât aparatele sismografice au suferit. In Florența aparatele au înregistrat timp de 4 ore cutremurul.

Din Londra se anunță că un violent cutremur urmat de un puternic curent de ape ale Oceanului Pacific s'a produs dealungul coastei republicei Chili. Nu se cunoaște încă, întinderea catastrofei, de oarece toate firile telegrafice au fost rupte.

După știri din Santiago cutremurul s'a produs pe o întindere de 1.500 de mile engleze. — Orașul Coquino a fost complect distrus, 500 de case s'au dărâmat, până acum au fost găsiți 200 de morți. In toată țara sunt câte-va mii de case dărâmate.

Cutremurul s'a resimțit puternic și în Argentina. In Buenos-Aires s'au oprit ceasornicele și s'a stins lumina. In toată America de Sud, domnește panică din temeri ca cutremurul să nu se repete.

Din New-York se anunță că și insulele Haval au suferit din cauza cutremurului, un puternic curent de ape a inundat porturile și a rupt vasele cari erau acolo ancorate.

O nouă întrevedere

între d. Maniu și Mihalache

București.— D. Maniu se înapoiază astăzi în Capitală.

Se șoptește în unele cercuri că o nouă întrevedere urmează a avea loc între d-nii Maniu și Mihalache, pentru a se face o ultimă încercare de a se găsi modalitatea unui acord.

x Furtul dela magazinul Hirshensohn.—Frații Hirschensohn, comercianți de țesături, din strada Ștefan cel Mare, au fost vizitați astă noapte de o îndrăzneață bandă de spărgători.

*

După toate probabilitățile hoții s'au pornit la operație, la ora 1 de noapte. Ei au intrat în curtea prăvăliei, prin curtea alipită, unde se găsește templul Solomon. O dată ajunși în curte, ei au desfăcut zăplazul ce desparte curtea de gang și au intrat în gangul prăvăliei, a cărui lumină tocmai se stingea.

Cu instrumente fine au desfăcut cărligele dela ușă ce dă în biroul prăvăliei, și au ridicat obloanul de fier. Erau stăpâni în biroul prăvăliei.

De îndată au pornit la spargerea casei de fier. De astă dată nu au operat cu o lampă oxigenată, ci cu instrumente fine.

Clește speciale, au rupt sacalele de la lada de fier, deschizând-o larg.

Dar au fost păcăliți. In lada de fier nu au găsit decât 200 lei în numerar și 12 linguriță de argint, o antichitate.

Hoții au intrat apoi în prăvălie, au desfăcut birourile, și unele lăzi se se găsesc, dar de lucruri nu s'au atins, iar bani n'au găsit nicăieri, frații Hirschensohn obicinuind a ridica sumele produse din vânzarea zilnică.

Banditi s'au retras apoi, lăsând ușile deschise în urma lor. De notat, că deasupra biroului se află locuința unuia dintre proprietari prăvăliei, însă hoții au operat cu atâta dibăcie, încât în casă nu se auzise nici un zgomot.

Condamnarea baronului de lustru.— După cum am anunțat baronul de lustră, cu numele lui adevărat Mihai Popazu, a fost dat judecății pentru atentat la bunele moravuri.

Pricina este că a căutat să vândă în stradă niște albumuri conprinzând tablouri de femei foarte drăguț dezbrăcate.

Dar nu femeile de pe tablouri sunt cu pricina ci faptul că aceste femei sunt împodobite cu pene de păun etc. și se joacă cu niște specii de maimuțe foarte urâte, cu pisici sau alte animale.

Tribunalul și-a cercetat cu deamănuntul acestei tablouri ca și personalul grefei.

Rezultatul a fost condamnarea lui M. Popazu la 200 lei amendă.

Ușurarea condițiilor de imigrare în America

Londra 13.—(Rador). Din cauza insuficienței de brațe, a început o urcare de prețuri pentru diferite mărfuri în Statele-Unite, In legătură cu aceasta președintele Harding ar fi dispus să ușureze condițiile de imigrare în America.

Conflictul Oriental

București. — E probabil că conferința orientală se va ține în clădirea hotelului „Le Chateau" din Lausanne.

*

Administrația turcă din Constantinopol a dat o ordonanță prin care toți europenii sunt somați a evacua orașul în maximum o lună.

Faptul a produs o vie impresie.

De la Comisia constituțională

— D. Ionel Brătianu vrea introducerea pedepsei cu moarte —

Egalitatea confesiunelor și biserica de Stat

București. Ieri, între orele 5—8 seara comisiunea Constituțională a ținut ședință în localul președinției consiliului.

Pe lângă aproape toți miniștri, au mai asistat Mitropolitul Primat dr. Miron Cristea și Episcopul Bartolomeu Stănescu.

*

S'a luat în discuție chestia introducerei în Constituție a pedepsei cu moarte.

D. Ionel Brătianu s'a pronunțat categoric pentru pedeapsa cu moarte, argumentând că sub acest regim au trăit până acum noui le provincii, că măsura ar lovi mai mult pe străini de oare ce majoritatea criminalilor din România sînt străini, și arătând că în țări civilizate ca Franța și Anglia există pedeapsa cu moarte.

Părerile primului ministru au fost susținute de d. ministru Cozma și de deputatul bucovinean Răuțin.

D. ministru Sassu a protestat vehement contra introducerei pedepsei cu moarte.

S'au pronunțat deasemenea contra d-nii Al. Constantinescu și Vintilă Bratianu.

D. Ioanițescu a propus ca chestiunea să se lase în rezolvirea marei comisiuni constituționale. Propunerea s'a admis.

*

S'a luat în discuție chestiunea confesiunelor religioase și a bisericei de Stat.

Mitropolitul Prtmat s'a pronunțat pentru recunoașterea egalității și libertății tuturor confesiunelor. dar cu o precădere pentru biserica ortodoxă care să ia denumirea de „biserica națională".

Episcopul Bartolomeu s'a pronunțat contra denumirelor de biserică „dominantă", „națională" sau „de Stat" El a propus ca biserica ortodoxă să poarte denumirea de „biserică a poporului român".

D. Const. Dissescu a propus denumirea de „biserică a statului român".

D. Ioanițescu a cerut să se prevadă în termeni categorici întâietatea bisericei ortodoxe. Prelații au fost pentru dar s'a opus d. Ionel Brătianu.

D. Sassu a propus întâietatea biserice ortodoxe numai ceremoniile oficiale.

Nu s'a luat nici o hotărâre, rămânând ca d. I. G. Duca să caute o soluție acceptabilă.

Comisia constituțională se reîntrunește astăzi după amiază la ora 5.

Succesul comuniștilor bulgari

la alegerile comunale din Sofia

Sofia 13.—Rador. La alegerile comunale din Sofia, partizanii foștilor miniștri Malinoff și Daneff au obținut 25 locuri, partidul lui Radoslavoff și Stabuloffiștii (liberali) 4, partidul țărănesc 18, comuniștit 22 și social democrații 2. In consecință, partidul lui Stanboliski va trebui să intre în coaliție cu comuniștii,

Un vranghelist mai puțin

--Impușcarea generalului Pokrowski. —

București.— Generalul Pokrowski, șeful statului major al armatei vranghelliste, a fost ucis de o santinelă pe când trecea clandestin granița din Bulgaria în Serbia.

Pakrowski era implicat în complotul monarhist descoperit la Varna. Fiind urmărit de poliție, a voit să fugă și a fost ucis.

Practicant

La biroul „PROGRESUL CEREALIST" este loc vacant pentru un practicant.

Oferte se primesc în str. Săulescu No. 1 între 1—7 p. m. zilnic,

Școala profesională de fete „STEAUA"

— Str. Elena Doamna 23 —

Aducem la cunoștință că odată cu începerea cursurilor am redeschis atelierele de lenjerie și croitorie și rugăm onoratul public să ne onoreze cu comenzi, asigurându-l că comenzile vor fi executate cu mult gust și minuțiozitate. Prețuri foarte avantajoase.

Direcțiunea

Aspectul lumei
La anul 2000

Fantezie ştiinţifică—Secolul lucrurilor artificiale

de C. V. GHEORGHIU

Bazat pe cunoştinţele actuale şi pe descoperirile făcute până acum în ştiinţe, îmi voi permite a schiţa care va fi viaţa la anul 2000, au profetizat şi de celebrul chimist Berthelot, care într'o reuniune ştiinţifică, spunea că chimiştii nu vor face în retortele lor alimente care vor înlocui pâinea, carnea, untul; iar Louis Houllevigue conchide într'un articol din „La science et la vie" că într'un viitor mai mult sau mai puţin apropiat, chimistul va putea produce cu ajutorul razelor invizibile ale lămpilor electrice, din câte-va elemente, toate alimentele şi atunci omul scăpând de sub sclavia plugului pământul nu va fi decât o grădină producând flori şi fructe pentru plăcerile noastre.

Dacă problema gastronomică a chinuit lumea din timpurile cele mai vechi, astăzi cu scumpetea excesivă a alimentelor se pune iarăşi problema de a mânca bine, vorba lui Arpagon şi a şheitui puţin.

La anul 2000, când se va putea obţine energie în mod economic întrebuinţându-se razele invizibile ultraviolete a lămpilor electrice, a căror energie va fi dată de *huila albă*, atunci se va fabrica cu carbonul luat din acidul carbonic pe care-l dau afară toate fiinţele în actul respiraţiei, cu hidrogenul scos din apă şi oxigenul şi azotul luat din aer, multe produse alimentare şi atunci omul va putea purta cu el hrana necesară care ar consta dintr'o pastilă cu materiale azotoase, un bulgăraş de grăsime artificială, un pacheţel cu zahăr şi un mic flaconaş cu aroma acomodate după gustul fiecăruia şi toate acestea căpătate în uzine chimice, făcute în orice anotimp indiferent dacă plouă sau e secetă.

Oamenii se vor îmbrăca cu mătasă, căci aceasta făcută în mod artificial din făină de lemn va costa mult mai eftin de cât lâna atunci când acidul azotic care se întrebuinţează acum la facerea mătasei artificiale, se va prepara în mod mai avantajos din aerul atmosferic.

Comunicaţia va fi făcută cu mijloace neînchipuit de repezi pe lângă cele existente azi în România, calea aeriană fiind deschisă, se vor face gări speciale pentru îmbarcări aeriene şi comunicaţia terestră, fiind mai redusă, nu se va mai face cu învechitele locomotive cu gătăirea lor greoaie, ci prin trenuri electrice mânate de huila albă.

Automobilele mâncând kilometri, nu vor mai consuma benzină, care va fi pe sfârşite, ci vor bea alcool pur scos din lemne.

Comunicaţia va fi mai repede, ca vântul, căci telegrafia fără fir va duce gândurile noastre la sute şi mii de kilometri fără a mai fi nevoie de atâta sârmă şi de simpaticii saramgoi, ce ornează şoselele noastre.

Se vor putea transmite gândurile noastre scrise sau verbal cu o telefrafie fără fir, care lucrează cu unde calorice şi care dacă ar fi existat pe vremea când s'a lansat nenorocitul Titanic, de sigur ar fi fost vestit de prezenţa acelui uriaş bloc de gheaţă care i-a răpus zilele.

Dar omul să va putea distra văzând drumul pe care-l urmează o bomboană ce a roaţăit'o, din momentul când a introdus'o în gură şi până când a ajuns în sânge. căci radiografia făcută cu ajutorul razelor se va putea cinematografia şi cei îndrăgostiţi vor putea vedea în toată amploarea bătăile inimei la citirea scrisorilor care le sunt dragi mai mult, oamenii, î-şi vor putea fotografia vocea şi atunci un director de teatru va putea foarte uşor—fotografiind vocea să se pronunţe, asupra calităţilor tenorului prezentat spre angajare.

Omul se va împodobi cu petre preţioase făcute în laborator diamant din cărbune, smaralde şi rubine din sticlă, şi coliere din brânză, toate acestea realizate chiar în prezent.

Casele se vor încălzi cu calorifere electrice, s'au chiar cu vre'o substanţă radioactivă. şi atunci nu va mai fi grija lemnelor de toate zilele căci uzinele electrice, alimentate cu huila albă, pe care Dumnezeu ne-o pune la îndemână, vor funcţiona ne mai fiind la dispoziţia trenurilor-navetă de combustibil.

Dar şi unde energia electrică nu se va putea introduce, lemnele vor fi tăiate şi cărate cu tancurile anume amenajate şi atunci aceşti monştri de fier din războiul modern vor putea fi mai de folos omenirei.

Toţi îşi vor putea permite luxul să aibă parfumeriile preferate care vor costa foarte puţin fiind preparate syntetic şi atunci cred că va dispare şi mirosul specific raselor.

Doctorii vor vindeca bolnavii lor cu razele invizibile fie venite dela soare sau de la lămpile electrice.

Oamenii vor fi oare mai buni? Inălţarea omului din timpurile cele mai primitive şi până astăzi n'a fost decât o luptă grea şi continuă contra naturei pentru cuceriri de noi energii fizice, care sunt la baza vieţei Universului.

Energia este bogăţia reală a naturei şi când oamenii, vor şti a exercita cât mai multe forme din această energie. care se degradează mereu, şi le vor putea stăpâni, atunci desigur şi relaţiile interumane vor fi mai strânse pentru a putea smulge încă din energiile pe care Natura le ţine ascunse astăzi, păstrându-le pentru viitor.

Omul va fi mai puţin criminal căci îşi va putea procura cele necesare din natura moartă şi din energiile degradate.

Toate progresele ştiinţei se vor îndrepta spre humanitarism.

Ce ne îndreptăţeşte să credem aceste lucrari care par o utopie astăzi? Daniel Berthelot a reuşit cu ajutorul razelor ultra-violete să producă combinaţii care nu se puteau face înainte decât în ţesăturile vii ale plantelor sub acţiunea clorophilei.

Emil Fischer a syntetizat un zahăr pe care l'a numit isolactoză şi tot el a preparat nişte grăsimi şi nişte materii albuminoide asemănătoare cu albuşul de ou, pe care le-a numit polipeptide şi dacă chimia până acum ne-a dat tot ce trebue să murim ca explosibile, otrăvuri, gazuri asfexiante, ee ce n'ar produce şi lucrari folositoare pentru prosperarea omenirei! Să vedem ce s'a făcut până în prezent.

S'a preparat zaharina acea substanţă de 500 ori mai dulce că zahărul, care dă şi diabeticilor iluzia de dulce, şi care acum după război se întrebuinţează în mod curent în locul zahărului.

Moscul artificial, preparat de Bauer, pe care numai pisicile pot să-l recunoască, a înlocuit produsul natural, care costa înainte de război 1800 lei kilogramul cel artificial costând 70 lei.

Germanii au putut obţine un brevet în timpul războiului pentru prepararea alcoolului din lemne.

Interesant este cazul vanilinei un produs obţinut de chimist ajutând natura şi acest produs care la început costa 1800 franci kgr. ajunsese înainte de război 45 franci şi aproape înlocuia produsul natural.

Esenţa de roze costa înainte de război 2500 fr. kilogramul şi o altă esenţă asemănătoare fabricată—esenţă de geranium numai 25 franci.

Aşi putea înmulţi exemplele în sfârşit dacă aşi trece şi multe ştiinţe dar nu voi de cât am citat din cartea lui L. Poincare „L'electricite".

„Când suveica va lucra singură, zicea Aristot, atunci se va putea suprima sclavii". Aceste timpuri par a fi foarte apropiate şi în curând, suveica, mişcată prin energie pe care ştiinţa a ştiut s'o cucerească, va lucra sub direcţia omului şi atunci „Electricitatea va fi marea liberatoare". **C. V. Gheorghiu**

Chimist. Şef de lucrari
Universitatea din Iaşi

CINEMA ELISABETA — Astăzi MARŢI 14 Noembrie la ——— ——— ambele MATINEURI şi SEARA

NOU! Prima viziune! NOU! — Cea mai sublimă creaţie a celebrei vedete

Priscilla Dean

Apare în **MOLLY LA CHARMEUSE**

SE REPREZINTA OPERA COMPLECTA 10 ACTE

Bogatul program este complectat cu o vojere şi o comedie americană. In total bogatul program conţine **12 MARI ACTE 12**

In pauză mare la repr. serale grandioasele debuturi ale renumitului enciclopedist italian **MARCELLO LIRI**

CINEMA MODERN — ASTAZI IN MATINEU SI SEARA — Eminentul film francez —

FRUMOASA fără MILA (La belle Dame sans Merci)

puternică dramă pur franceză în 9 ACTE MARI, cu celebrul JEAN TOULONT în rolul prim. — — — — MERCURI 15 Noembrie: Genciala operă a lui

∴ FEDOR DOSTOYEWSKY ∴

SONIA WOLKOWSKY

cu graţioasa şi superba **LYA MARA** zguduitoare montare în 9 ACTE

∴ AU SOSIT ∴

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazin 1 din strada Ştefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAŞILOR

Onorata clientelă a vechiului magazin **La DOCAN**

Str. I. C. Brătianu No. 141 vis-a-vis de Sf. Spiridon

este înştiinţată pe această cale, că pentru sezonul de toamnă, a sosit un asortiment complect în articolele următoare:

Pentru raionul de galanterie

Mărunţi, ciorapi, gulere, cravate, manşete, jartiere, bretele, flanele, cuieţi, jambiere, eşarfe, etc., etc.

Pentru raionul de manufactura

Velours în toate culorile, Stofe, Haine bărbăteşti, gabardinuri pentru dame, ţevioturi, pirineuri. barchetturi, şifoane, zefiruri, satinuri, piehetuti, gradel, indianuri, catifele în toate culorile, etc.

De fid orice concurenţă

Vizitaţi magazinul pentru a vă convinge

Proprietar **Iosef Abzug**

Publicaţiune

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 11 Decembrie st. n. ora 10 dimineaţă va avea loc în cancelaria Regiunei VII sanitară Iaşi str. Păcurari 33 licitaţia publică cu oferte închise pentru vânzarea de efecte, obiecte şi articole de menaj deteriorirate de la depozitul de economat şi anume:

588 kgr. ţăsătură de bumbac (cearşafuri, ismene, feţe de pernă, halate de vară, batiste etc.

784 kgr. ţăsătură de lână (pături, halate de bolnav, mantaie, vestoane ciorapi de lână etc.)

285 kgr. ţăsătură groasă de cânepă (dos mindire, saci, dos de pornă etc), precum şi diferite articole de menaj şi obiecte de gospodărie şi un vechicul pe două roate.

Concurenţii pentru a fi admişi în licitaţie vor depune o garanţie provizorie de 5 la sută din valoarea ofertei, în numerar sau în efecte garantate de stat.

Concurentul asupra căruia se va adjudeca vânzarea materialelor, este obligat ca în termen de 10 zile să complecteze garanţia de 10 la sută şi să înceapă ridicarea lor care se va termina în termen maximum de 30 zile de la data comunicărei adjudecărei depunând costul.

Taxele de timbru şi înregistrare, sunt în sarcina cumpărătorului.

Lămuriri referitoare se dau în toate zilele de lucru între orele 11 a. m. — 1 p. m, la cancelaria Regiunei VII sanitară Iaşi str. Păcurari No. 33.

Matertalele se poţ vedea în zilele de Marţi şi Joi după ora 3 p. m.

Inspector general sanitar
Dr, Casacu

No. 9458 | 922

„FERRUM" Fraţii Wachtel & Co.

Strada I. C. BRATIANU

A PRIMIT UN MARE TRANSPORT DE

Sobe Premier, Maşini pentru gătit, maşini pentru carne, ingheţată Alexander-Werk precum şi un mare transport de: Ciment de Crackovia Ipsos, Cărămide refractare, prafchamot, sape, hârleţe, lopeţi, târnăcoape de oţel, traverse de fer toate profilurile, *fer laminat, tablă albă* in lăzi *neagră*, plumbuită şi galvanizată, *Teschen*, cue de fier, lanţuri, nicovale, minghene curele, păr de cămilă, curele de balată şi de piele

Pietre de moară din renumita fabrică „La Ferte sous Jouarre", vermorele, *Rafia, sulfat de cupru, foarfeci* pentru vie, cuţite de altoit, ţevi de fer, de plumb şi galvanisate precum şi de locomotive, *robinete, rezervoare, cloşele, căzi, sobe de aramă pentru băi tuburi* de fer pentru instalaţiuni de apă şi canal precum şi toate articolele *technice* in legătură cu branşa ferăriei.

Şcoala de Băeţi „A. Vlahuţă"

aprobată de Minister cu Ordinul 83359 din 4 Noembrie 1922 a început cursuri e regulat de astăzi 6 Noembrie. Pentru complecta ea locurilor se mai primesc înscrieri PANA LA 20 NOEMBRIE pentru elevii cari sunt înscrişi la examenele particulare de Stat.

Taxa 1000 lei anual, cu excepţie pentru elevi săraci 600 lei.

Orice informaţiuni se pot lua la cancelaria şcolii între orele 9-12 dim. şi 2-6 după amiază Strada Banu No. 12 (în dosul liceului „Naţional").

Cea mai bună apă minerală purgativă este **APA DE BREAZU, Iaşi**

Efect sigur, fără dureri doză mică, gust plăcut. Premiată la expoziţiile din Paris şi Bucureşti

A sosit la magazinul **O. MELIXON**

Iaşi Str. Cuza Vodă 33 (vis-a-vis de librăria Socec)

INCALŢAMINTE de tot felul

precum şi un mare transport de

GALOŞI şi ŞOŞONI marcile **Tretorn** şi **Pentagon**

COLECTURV

Regatul Român

S. Haifler

Iaşi, str. Ştefan cel Mare 3

Controlează tot felul de lozuri străine, contra

5 lei bucata

LA PIELARIA

Bermann Haimovici

Str. ELENA DOAMNA No. 1, Etaj II

Se găseşte de vânzare TALPA CEA MAI GROASA

Cu preţurile cele mai eftine

Firme

cu preţuri pe jumătate pentru comercianţi, meseriaşi-profesionişti, bănci, birouri şi autorităţi comandaţi la

I. MAX

Str. C. Negri

Chrisantemele

cele mai frumoase şi eftine se vând în strada Nicolae Gane 7.

ANUL AL XVIII-lea No. 4644

VINERI 17 NOEMBRE 1922

ABONAMENTE:
UN AN . . . LEI 360
SASE LUNI . . . 180
. . . 90

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate
Agențiile de Publicitate
și la
ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
— IAȘI, — STR. MĂRZESCU 17 —

Mihai Cațichi magistrat
str. Carol 44
Loco.

Regimul presei
ȘI DEMORALIZAREA PUBLICĂ

In neputința de a-și atrage simpatia și sprijinul reprezintanților firești ai Ardealului, d. Ion I. Brătianu s'a mulțumit cu prietenia unor bărbați obscuri cărora d sa le-a împrumutat iluzia de purtători ai cuvântului românesc de pestemunți. Asemenea barbați, de talia miniștrilor Moșoiu și Cozma, constitue materialul docil în serviciul unui regim de complot îndrăzneț contra dezvoltărei libere și democratice a societății românești.

Miniștrii ardeleni ai d-lui Brătianu nu lipsesc niciodată de la obligațiunea de a susține cele mai reacționare principii ale Constituției noui ce se pregătește. Tot ei au fost aceia care au cerut restrângerea libertății presei, invocând faptul că regimul românesc ar fi demoralizat presa din Ardeal.

In fond, argumentul acesta este inexact. Presa din Ardeal a rămas și până astăzi sub vechiul regim restrictiv al ungurilor. Și deci, nici nu e locul macar a se anticipa asupra influenței pe care ar avea-o un regim al presei libere.

Dacă însă este cumva adevărat că, de la unirea cu vechiul regat, presa ardeleană s'a demoralizat, apoi cauza trebue căutată nu în regimul legal al presei (care a rămas acelaș) ci în influența publică a regatului asupra nouei provincii.

Presa este oglinda societății. In statul maghiar, presa ardeleană era la nivelul mai înalt și mai ordonat al mediului social și politic în care ființa. Restricțiunile publicistice din fosta monarhie — ca ori și ce restricțiuri — n'aveau chemarea reală de a menține presa la nivelul social, căci situațiunea aceasta exista în chip firesc; ci urmăreau tocmai de a facilita menținerea prestigiului public al acelor guvernanți care eventual s'ar coborî sub nivelul comun al societății pe care se încăpățânează s'o conducă în chip autoritar. Căci pretutindeni și în toate timpurile încătușarea libertății scrisului favorizează tendințele demoralizării în societate.

Fondul vieții publice a regatului român a trecut munții odată cu alipirea Ardealului. Efectul inevitabil a fost demoralizarea societății ardelenești, cel puțin în unele puncte și direcții. Iar presa ardeleană, oglindind cu exactitate mediul, cum se putea feri de a împrumuta un aspect demoralizat? Politicianii noștri nu vor să-și recunoască pacatul de a fi introdus în nouile provincii corupția, abuzul și descurajarea cu care au torturat țara veche; ci caută vina pe aiurea, pe unde nu există.

Oligarhia liberală vrea să-și tăinuiască, prin încătușarea presei, înspăimântătoarele păcate. In limbajul liberalilor, aceasta înseamnă „operă de moralizare".

Dar n'au decât să-și moralizeze apucăturile lor, viața lor, presa lor care este o diabolică însăelare de calomnii și neadevăruri!.

Privindu și în oglindă chipul intinat, d. Brătianu vrea să acopere sau să spargă oglinda nevinovată, în loc să se spele bine cu săpun sau chiar să-și frece cu cărămidă epiderma adânc pătrunsă de urma multelor pacate.

Moralizarea presei se poate îndeplini numai prin moralizarea celor care vor s'o încatușeze. Altfel, ori ce atingere la libertatea tiparului este o favorizare a desfrâului oficial.

C. R. Ghiulea.

Lupta paralelă a opoziției

In urma ruperei tratativelor dintre țărăniști și partidul național, fruntașii ardeleni — întocmai ca și țărăniștii — declară că acest fapt nu înlătură o acțiune paralelă a opoziției în lupta pentru doborârea guvernului și sistemului actual politic din țara românească.

Se prea poate să fie așa. Se prea poate ca opoziția democratică să ducă o luptă paralelă. Dar chestiunea este dacă lipsa unui acord concret nu cumva înlătură succesul luptei contra actualului regim.

Și tocmai aici e buba. Acțiunile paralele, în materie de lupte politice, nu pot mărgini irosirea energiilor, nu pot favoriza condițiunele loviturelor decisive, nu pot intimida îndeajuns, și mai cu seamă nu pot evita suspiciunele și procedeele divergente ale combatanților din lagărul opoziționist.

Efectele rele ale lipsei de unitate se produc, dealtfel, și pe alt tărâm decât acel al luptelor politice. Să ne amintim ce s'a petrecut cu comandamentul aliaților în războiul contra germanilor.

Armatele dușmane Germaniei duc o luptă paralelă, cu un scop comun. Dar nu există un acord al planurilor de operațiuni și nu există o comandă unică. Faptul acesta favorizează succesele inamicului german. Și aliații n'au putut înregistra isbânzi militare până când nu și-au acordat operațiunele sub comandamentul unic al mareșalului Foch.

Țărăniștii și ardelenii pot fi sinceri în hotărârea lor de a duce lupta paralelă contra guvernului. Numai atât, însă, nu le asigura victoria.

A se ceti pagina 3-a
Ultimele știri telegrafice și telefonice

INSEMNARI

Chestiunea Cultelor

In comisiunea constituțională a guvernului se discută și chestiunea cultelor. Domnii din comisiune se sbuciumă aprig și se fac că nu se înțeleg în principii. Dar în fond, au aranjat de mult compromisul egalității confesiunilor, cu precumpenirea bisericei ortodoxe.

Era o vreme când biserica ortodoxă se confunda cu însăși ființa statului. Astăzi însă vremurile s'au schimbat și ceia ce a fost necesar odinioară, acum a devenit inutil și chiar primejdios.

Pentruce să se înscrie în Constituție că biserica ortodoxă este dominantă a statului? Care e folosul practic.?

Pentru exercitarea drepturilor civile și politice, confesiunea nu joacă nici un rol. Obligațiunile sociale și cetățenești nu sunt legate de natura cultului. La solemnitățile oficiale, slujbele religioase au început să se facă în casele de rugăciune ale tuturor cultelor și confesiunelor. Libertatea conștiinței și a cultelor este recunoscută. Atunci?

Se gândesc legiuitorii la învățământul religios în școli? Dar învățământul dogmelor bisericei ortodoxe nu poate fi generalmente impus. Depildă, el nu se poate aplica într'o comună ardeleană cu desăvârșire catolică. Sau aiurea, pentru elevii neortodoxi, frecventarea cursurilor de religie n'a fost nici până acum obligatorie. Pentru mulțumirea tuturor locuitorilor țărei, s'ar impune în școli o catedră de istorie generală a confesiunelor predată în mod imparțial. Sau — mai practic — scoaterea educației religioase din școli și abandonarea ei în comptul educației în familie sau influenței duhovnicești.

In ce privește întreținerea cultelor, sau Statul le subvenționează pe toate, sau pe nici unul, lăsîndu-le în seama credincioșilor. Așa e drept.

Și atunci, pentru ce să se prevadă în Constituție supremația bisericei ortodoxe?

RENOVATUS

Din spiritul altora

Sărăcia nu-i rușine; dar nici cinste nu face.

*

Un hornar nu trebue luat niciodată ca martor. Pentru câți-va lei își pune ori-când viața în joc.

*

Prietenului să-i dai totdeauna un sfat prost și dușmanului unul bun. (Se știe, că omul face totdeauna pe dos decât ce-i spui).

*

Scărpinatul și împrumutul nu ajută decât pentru moment.

*

Dacă dușmanul tău cade, să nu te bucuri. Asta nu însamnă însă că ești obligat să-l scoli.

Pedeapsa cu moarte
Zelul primului ministru.—Poporul refractar pedepsei cu moartea.— Inutilitatea măsurii.

In comisia pentru redactarea constituției, d. prim ministru Ionel Brătianu a cerut introducerea pedepsei cu moarte. După înlănțuirea pedepsei pedeapsa cu moarte. Nici nu se putea altfel. Reacționarismul are și el o logică: pornit pe calea aceasta, premierul nostru d sigur va merge până la capăt. Așa dar nu va trebui să rămânem surprinși dacă mâne va propune introducerea inchiziției și alte măsuri de acelaș soiu, menite să completeze pe cele de până acum.

*

Pentruca o măsură să fie inscrisă in pactul fundamental al unei țări, ca trebue să răspundă unor grave și urgente necesități sociale.

Pedeapsa cu moarte se impune oare astăzi ca o măsură menită să aducă reale servicii siguranței publice? A fost ea cândva cerută de popor? Nimeni până astăzi nu s'a gândit să pledeze pentru introducerea unei pedepse care nu răspunde felului de a fi al Românilor. Construcția noastră sufletească poate concepe crieat de grele pedepse, dar nu ridicarea vieții. Dăruită de o putere mai presus de noi, viața nu poate fi luată printr'o hotărâre luată de oameni.

In amintirea tuturor stărue încă, fantomatic, execuțiile impuse de starea de război. Și dacă atunci când se întâmplă o crimă oribilă, strigăm în primul moment de indignare că uzigașul ar trebui împușcat la sid, totuși la judecata vinovatului nu se va găsi nimeni să pronunțe o condamnare la moarte.

Pe lângă considerațiile acestea de psihologie specific națională, mai pledează împotriva unei asemenea măsuri mai toată doctrina juridică, unde se pune între altele chestia erorilor judiciare imposibil de reparat in cazul pedepsei cu moarte. Și greșeli se pot întâmpla. Cazul locotenentului Ciulei este o dureroasă pildă.

Trebue apoi să adăugăm că cele mai alese minți din toate vremile au predicat și au scris împotriva pedepsei cu moartea.

*

Măsura preconizată de d-l Ionel Brătianu apare așa dar ca un anacronism, menit să dispară prin inutilitate.

In adevăr, chiar dacă pedeapsa cu moartea va fi legiferată, este sigur că ea nu va fi aplicată și în scurtă vreme va cădea în desuetudine.

Se pune deci întrebarea: pentruce să se înscrie în constituție măsuri menite să rămână literă moartă? Legiuirile făcute în afara necesităților organice ale unei societăți sunt o inutilă pierdere de vreme pentru cârmuitori.

Un singur lucru ar putea explica pornirea preistorică a d-lui Brătianu: poate s'a gândit la pedeapsa cu moarte în stil Vlad Țepeș. In acest caz însă, șefal liberal ar fi amenințat să rămână fără partizani, marea lor majoritate prezentând toate calitățile cerute pentruca, imediat după votarea legii, să treacă în țepile purificatoare ale neuitatului Voevod.

I. L.

Turburări comuniste în Germania

Din centrele industriale ale Germaniei apusene, în special la Colonia și Duseldorf, se anunță izbucnirea mișcărilor revoluționare muncitorești.

Elementele comuniste an trecut la acțiunea de stradă. Intervenția autorităților a rămas neputincioasă.

La Dusseldorf s'a proclamat greva generală.

*

In Hangora și alte orașe, populația flămândă s a dedat la devastări.

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

O aniversare. — *Distinsul economist ceh, d. Ciril Horacek, a fost serbătorit la Praga, cu prilejul împlinirei a 60 ani.*

D. Horacek este profesor universitar, rector al universității ceche din Praga și vice-președinte al Senatului republicei. El s'a remarcat pe tărâmul economiei politice, scriind lucrări care fac autoritate, în special asupra chestiunei agrare și problemei muncitorești în Cehoslovacia. A scris și un sistematic tratat de economie politică.

* *

Abjurări de la iudaism. — *O statistică oficială a consiliului municipal din Viena arată că, în prima jumătate a anului curent, 437 de evrei vienezi au abjurat iudaismul. Dintr'ingii 40 la sută n'au aderat la nici o altă religie positivă,*

S'a produs și un fenomen invers, 187 persoane îmbrățișând iudaismul, cea mai mare parte din ele fiind evrei care abjuraseră iudaismul și acum s'au reintors la vechea lor religie.

MIȘCAREA FEMINISTA
— Memoriul Asociației Feministe din Iași, adresat comisiunei Constituționale —

„Asociația pentru emanciparea civilă și politică a femeilor române", cu sediul în Iași, a trimis comisiunei de elaborare a noui Constituții, următoarea adresă acoperită cu mii de semnături:

Astă-zi când România Mare este realizată și când Dv. sunteți chemați a înfăptui Romînia Nouă, refăcând din adânc pactul nostru constituțional, așezând viața statului și principiile justiției sociale și politice, astăzi când ați deschis porțile vieței publice, țăranimei și evreilor pământeni, credem că nu este nici drept nici priincios desvoltărei morale și naționale a poporului român, ca numai emanciparea civilă și politică a femeei să fie lăsată pe seama viitorului.

O constituție, știm cu toții, nu se poate revizui în fiecare an pentru a putea nădăjdui că ceia ce ar scăpa acum prevederei ei, s'ar putea împlini ușor într'o sesiune a Corpurilor Legiuitoare ordinara.

Constituțiile, în genere, sufăr așa de rari revizuiri, încât emanciparea civilă și politică a femeei nu mai poate aștepta deceniile unei revizuiri viitoare.

Rolul pe care l'a îndeplinit femeia în timpul războiului fără a mai vorbi de evoluția firească a societăților moderne, credem că impune revizuiri imediate textelor constituționale din care se poate deduce incapacitatea politică a femeei.

Sistemul constituției actuale nu mai poate dăinui.

Dacă însușirea de român, de care constituția leagă drepturile și libertățile publice, n'a exclus niciodată femeea dela libertatea individuală, dela libertatea conștiinței, dela libertatea presei, dela libertatea întrunirilor și a asociațiunelor, nu este logic ca fără o rezervă expresă aceiași însușire să implice excluziunea femeei dela funcțiunile publice, dela exercițiul profesiunilor libere, dela electorat sau dela eligibilitatea în Adunările Leginitoare, în consiliile județene sau în consiliile comunale.

E necesar ca noua constituție să determine în mod formal drepturile și libertățile ce garantează femeei și se facă imposibil pe viitor interpretarea atbitrară care stabilește astăzi din incapacitatea politică generală din incapacitatea civilă excepțională a femeei măritate.

De altminteri întrun regim de sofragiu universal egal și de reprezentare proporțională a opiniunilor nu se poate nescoti populația femeiască care reprezintă o parte însemnată din populația generală a țărei, nu se poate contesta dreptul

(Continuarea în pagina II)

CRONICA MUZICALĂ

Decadența „Operei" în Germania

Intre nenumăratele urmări nefaste ale războiului mondial proeminează și nota de descompunere în domeniul artei muzicale. Odată cu puternica zguduire politică suferită de poporul german—sau mai bine zis paralel cu ea, a avut loc și revoluționarea vieții economice. De această depinzând în bună parte și starea de înflorire a artelor, e foarte firesc că și acestea poartă pecetea degringoladei care din zi în zi se evidențiază tot mai puternic. Arta dramatică propriu zisă, muzica dramatică în special, nemai având suportul indispensabil—venituri și subvenții, oferă producțiuni din ce în ce mai mediocre.

„*Operele*" germane, care până mai eri erau fala fie-cărela din capitalele respective, nu numai prin valoarea personală a elementelor de rang pe care le posedau, ci mai mult—sau mai ales, prin acea minunată *atmosferă de ansamblu*, pierd din zi în zi tot mai mult din această însușire. Protagoniștii nepuțând căpăta nici măcar o parte din cela ce străinătatea—în special America, le oferă, se expatriază pentru vreme îndelungată și descompleotează astfel ansamblul cu care ani dearândul se prezentaseră. Iar dacă revin pentru o scurtă perioadă și-și reiau locurile, se simte atunci mult absența îndelungată. Căci între timp rolurile lor fiind jucate de artiști de mâna a doua mediocritatea acestora se repercutează asupra tuturor celorlalți și când revine vechiul „stăpân" al rolului, îi lipsește anturajului mult din însuflețirea de odinioară. Aceasta pe de-o parte.

Pe de alta, condițiunile de viață fiind actualmente atât de grele, faimoasa pepinieră de tinere talente tinde și ea să dispară. Cântăreții tineri se răresc din ce în mai mult. Căci cum am spus: pe de-o parte îi îndepărtează lupta pentru trai, iar pe de alta, îi atrage cu putere acea nouă excrescență care înflorește de câtă-va vreme în mod excepțional: *cabaret*ul. Rezultat firesc al setei nesputse de plăceri și distracții ale păturei actualmente bine-situată, muzica ușoară e mult căutată și ca atare și bine retribuită. Dacă mai adăugăm că genul acesta nu cere nici calități vocale sau scenice excepționale și mai puțin pregătirea serioasă, grea și îndelungată cerută de muzica de operă, înțelegem atunci ușor de ce tot mai rare devin exemplarele care să perseverez pe calea ades extrem de anevoioasă a muzicei înalte.

Și de acela sunt foarte impresionante constatările făcute mai zilele trecute de către *Georg Hartman* directorul operei din Charlottenburg cu privire la starea jalnică a instituțiunilor de muzică, toate cu un trecut și o tradițiune atât de glorioase.

Când ne gândim ca înainte cu 7—8 ani numai, erau atât de numeroase cererile de a fi admis ca începător la vre-o operă, că direcțiunile fixaseră zile de cânt, adică zile în care petiționarii trebuiau să se prezinte—pe rând, pentru a da prilej să li se cunoască însușirile *vocale* și scenice.

Sistemul constituia un fel de tirej. Deși nu erai admis decât dacă prezentai certificate de studii serioase, cu toate acestea, abia *după* reușita la prima încercare—făcută de obicciu în fața a 2—3 membri ai operei, aveai putința să te produci și în fața direcțiunei, care avea cuvântul hotărâtor. Și încă și atunci căpătai un loc destul de modest— un loc de *voluntar*, cu însărcinarea mai mult de a vedea și auzi pe cei mari și în cazul cel mai fericit de a fi gata să joci ca înlocuitor al artistului impiedicat sau îmbolnăvit subit. Prin urmare era încă condițiune *sine qua non*: să posezi întreg sau aproape întreg repertorul respectiv. Tempi passati....

Azi „*zile de cânt*" aproape nu mai există. Iar când se prezintă vre-unul, în general e sub mediocru. Cu rarisime excepțiuni, atât în ce privește calitățile personale (voce, joc, și fizic) cât și acele de stu-

Continuarea în pagina II-a

TARIF REDUS

la Cauciucuri pentru Automobile, Bandaje pline pentru Camioane, Cauciuc pentru Trăsuri.
Toate ACCESORIILE şi piesele de schimb ORIGINALE.

Scule de tot felul-Articole de Sport

„MOLDOVA MARE"

Societate Anonimă Română de Automobile
Centrala Iasi. 11 Strada Alexandri (In faţa Primăriei).

CINEMA MODERN Astăzi MERCURI 15 Noembrie în ambele în ambele matineuri şi seara

Cea mai nouă şi zguduitoare operă a lui DOSTOEVSCHI.
OPERA COMPLECTA —— SPLENDIDA MONTARE —— 9 ACTE 400 m.

SONIA VOLKOVSCHY

Cea mai superbă capo d'operă a nemuriătorului autor Feodor Dostoewsky, după celebra scriere umiliţi şi obijduiţi. — In rolul prim apare superba şi cea mai — | — Graţioasă stea mondială — | —

LYA MARA

adaos la program: Prima şi cea mai nouă Comedie din stagiunea 1922

EL ŞI CEI DOI RIVALI adorabilă şi briliantă Comedie cu neintrecutul comic mondial, LUI

CINEMA ELISABETA Astăzi MERCURI 15 Noembrie la —— ambele MATINEURI şi SEARA

NOU ! Prima viziune ! NOU ! — Cea mai sublimă creaţie a celebrei vedete

Prìscilla Dean

Apare în **MOLLY LA CHARMEUSE**
SE RERREZINTA OPERA COMPLECTA 10 ACTE
Bogatul program este complectat cu o vedere şi o comedie americană. In total bogatul program contine la pauză mare la repr. serale grandioasele debuturi ale renumitului enciclopedist italian **12 MARI ACTE 12 MARCELLO LIRI**

Untura de peşte Norvegiană
Importată direct din Alesund (Nervegia) se găseste la
FARMACIA Dr. A. RATEANU
IAŞI, Str. Cuza-Vodă 46

In timpul iernei untura de peşte pară şi proaspătă, extrasă din ficaţii speciei Gadus Morrhua, constitue cel mai eficace tratament pentru copii lymfatici, rachitici, scrofuloşi şi anemici.

Pentru convalescenţii adulţi cereţi **Chinovinul dr. Răteanu** preparat cu China, Kola, Coca şi Glicerofosfat de Calciu excelent întăritor al corpului slăbit de boală.

Pentru calmarea nervilor cereţi **Valerianatul de Amoniac** preparat de d-rul RATEANU după formula Pierlot.

Pentru întărirea sistemului nervos şi a puterei slăbite prin surmenaj şi excese, cereţi **Siropul de Hypofosfiţi** compus preparat de dr RATEANU după formula Felow.

Laboratorul Farmaciei Dr. RATEANU prepară la cererе şi untură de peşte iodoferată, fosforată, preoum şi Emulsie de untură de peşte ca lactofosfat de calciu

DEUTSCHE SPRACHKURSE
für Beamte, Kaufleute, Studierende, Damen und Herren.
Ermässigste Preise Abendkurse.
Grammatik, Sprachübungen. Schriftübungen,
Konversation, Handelskorrespondenz.
Räscher, gründlicher
Erfolg
Beginn: 20 November 7 uhr Anmeldungen: Şcoala Al. Vlahuţă Strada Banu 12. Direcţiunea.

DOCTORUL
JACQUES GOLDNER
ŞEF DE LUCRĂRI
la Facultatea de Medicină din Iaşi
∴ BOLI DE COPII ∴
Cons. 2-4
STR. MARZESCU 17, ETAJ

Obiecte de aur,
ARGINT. PLATINA, BRILIANTE,
cumpără, oferind preţuri mari
— CEASORNICARIA —
Fraţii TISCHLER
Str Ştefan cel Mare 38

SPECTACOLE

Cinema ELISABETA.— Astăzi în matineuri şi seara celebra vedetă a ecranelor „mondiale sublima Priscilla Dean apare în MOLLY LA CHARMEUSE (frumoasa Nolly). Se reprezintă opera completă.

Programul se complecteazăcu o vedere şi o nostimă comedie americană în total 12 mari acte.

In pauză mare la reprezentaţiile serale grandioasele debuturi ale renumitului enciclopedist Italian Marcello Liri.

— Teatrul Cinema SIDOLI.— cu începere de azi şi în zilele următoare cea mai urlasă montare DEMONUL PARISUL (Le roi de Paris). La fine: O frumoasă comedie americană în 2 acte Carolică Vulturescu Maestru Detectivilor.

reprezentării intereselor şi opiniunilor ei.

Diviziunea naturală a muncei între cele două sexe nu poate conduce la o concluzie protivnică exercitării drepturilor politice de către femee.

Concepţiunea veche care a stăpânit atâta timp omenirea şi care mărginea funcţiunea socială a femeei la economia casnică, a trăit.

In majoritatea din statele Americei şi ale Europei în unele din Asia, Oceania şi Africa, femeile au exerciţiul drepturilor politice atât electoratul cât şi eligibilitatea.

Primirea favorabilă care în puţinele state în care femeile n'au încă drepturi depline s'a făcut propunerilor de deplină emancipare a femeei, nu ne lasă nici o îndoială asupra neîntârziatei şi dreptei soluţionări a legitimelor revendicări femenine.

Aceiaşi credinţă ne dă primirea binevoitoare ce Parlamentul român a făcut petiţiunilor noastre din trecut.

Femeia participă astăzi la viaţa intelectuală a ţărei, cu aceiaşi destoinicie şi putere de muncă ca şi bărbatul, aproape în toate profesiunile: în medicină şi farmacie, în ştiinţe şi litere în toate gradele învăţământului.

Sunt femei care cinstesc literatura noastră.

Nu e nimic din viaţa economică a ţărei la care ea să nu contribue: în ateliere, în magazii, în bănci, în comptuare, în agricultură, în comerţ şi în industrie, pretutindeni femeia aduce partea ei de inteligenţă, de suflet şi de muncă la desvoltarea economiei naţionale.

Războiul a învederat şi mai mult acest adevăr. In toate ţările beligezante femeia, în lipsa bărbaţilor, a asigurat mersul serviciilor publice. La noi femeile la ţară au asigurat munca câmpului, iar femeile dela oraş a făcut în numeroase ocaziuni dovada netăgăduită a spiritului de iniţiativă şi de organizare, a puterei ei de muncă şi de jertfă în serviciul binelui obştesc.

Din punctul de vedere civil-femeia care în timpul războiului a fost recunoscută capabilă şi substituită bărbatului ca mandatara legală în administrarea averilor şi încheierea convenţiunilor, nu poate fi readusă odată cu pacea în rândurile minorilor şi a interzişilor.

Ideia autorităţei trebue să cedeze ideiei asociaţiunei în raporturile dintre soţi, şi codul civil ca şi celelalte legi ale ţărei trebue pus în concordanţă cu principiul constituţional ce se admite în aşezămintele societăţei moderne.

Având în vedere consideraţiunile de mai sus „Asociaţiunea pentru Emancipărea Civilă şi Politică a Femeilor Române" vine să vă solicite ca şi femeia română să fie ridicată la demnitatea de cetăţeană acordând *tuturor femeilor* drepturi integrale, civile şi politice *egale cu ale bărbaţilor*, pentru ca astfel să se menţină neştirbite principiile de dreptate şi democraţie la care are astăzi dreptul să participe orice fiinţă umană, principii care se găsesc în zilele noastre la bazele reformelor sociale din toate ţările civilizate.

— La 15 Noembrie reapare la Bucureşti ziarul „*Mintuirea*" organ naţional-evreiesc.

Din ediţia I-a specială

ŞTIRI GRAVE DIN ORIENT

—Condamnările la moarte în Grecia—Intervenţia Europei—atitudinea României—

Masacrele din Constantinopol

Măsurile europene la care se asociază România

Importantul Consiliul de Miniştri de aseară

Bucureşti ora 10

Aseară la ora 8, şedinţa comisiunei constituţionale a fost brusc întreruptă, pentru ca miniştrii să se întrunească în Consiliu sub preşedenţia d-lui Ion Brătianu.

Acest consiliu a fost impus de ştirile grave din Orient, comunicate guvernului nostru.

D. Duca, ministru de externe, a comunicat Consiliului o telegramă din Atena care înştiinţează că tribunalul revoluţionar a condamnat la moarte pe fostul prim ministru Gunaris şi pe ceilalţi colaboratori ai lui.

Anglia a intervenit imediat la guvernul grec cerând suspendarea eventualei execuţii

Guvernul britanic a făcut deasemenea un demers la aliaţi, rugându-i să intervie la Atena.

Asemenea cerere s'a făcut şi României.

*

Consiliul de miniştri a hotărât ca, în cazul când Franţa şi Italia se vor decide a interveni, să se asocieze şi România la intervenţie.

Măcelurile din Constantinopol

D. Duca a mai comunicat miniştrilor că turcii au început în stil mare măcelurile în contra creştinilor din Constantinopole.

Situaţiunea a luat un caracter foarte grav.

Guvernele aliate au hotărât deocamdată să trimită neîntârziat vase la Constantinopol pentru salvarea populaţiei creştine.

Guvernul român a hotărât să se ralieze la actiunea aliaţilor şi va trimite un vas în rada capitalei turceşti.

O monstruozitate omenească

Regele George al Greciei a semnat decretul prin care tatăl său, exregele Constantin e dat în judecată pentru înaltă trădare.

INFORMAŢIUNI

x De către Federaţia Sioniştilor din Bucureşti se desminte în mod formal, că în Palestina ar fi avut loc desordine contra evreilor.

Nimic anormal nu s'a petrecut, toate fiind în perfectă regulă.

x Faţă de urcarea bruscă a preţului lemnelor de foc şi în chip nejustificat, prefectura de poliţie a dat în judecată pe toţi depositarii de lemne, rămânând ca ei să-şi facă la judecată justificarea dorită.

Trib. S II-a judecând procesul intentat funcţionarului de grefă, de la biroul comercial, al Trib. S III-a Iaşi Nec. Constantinescu, pentru lăsare de mită, l-a achitat.

Numitul a fost apărat de avocaţii Bădărău şi Goldental.

Se aduce la cunoştinţa tuturor membrilor Societăţei Generale a Funcţionarilor Publici din oraşul şi Jud. Iaşi că ori de câte ori vor avea nevoie de medic, să se adreseze la d-l Doctor E. Hurmuzachi, medicul secundar la Spitalul Sf. Spiridon dom. str. Lascar Catargi care va da consultaţiuni gratuite, iar când va fi nevoie a se transporta la domiciliu, funcţionarul va pune la dispoziţie mijloacele de transport.

x Duminica are loc la Bucureşti, la direcţia generală a poştelor, examenul de înaintare la gradul de impiegate, pentru funcţionarele de telegraf şi poştă.

Din Iaşi pleacă mâine 20 de funcţionare de la telefon şi telegraf.

Delegaţii organizaţiei averescane din localitate pentru congresul din Sibiu pleacă în seara de 27 Noembrie.

Congresul are loc în zilele de 28 şi 29 acestei luni.

La spitalul militar din localitate, a încetat din viaţă căpitanul aviator Mihail Biţa. Regretatul căpitan s'a îmbolnăvit de scarlatină, boală căreia a şi căzut victima.

x Tribunalul secţia a treia, se va ocupa azi de diferendul, care a făcut ca otelul şi cafeneaua Traian să nu fie încă predate noului antreprenor.

x In vitrina magazinului de mobile „Frucht" de pe Str. Lăpuşneanu, se observă tablouri pictate de oare-care valoare artistică. Datorită D-rei Veronica L. Florescu, o distinsă absolventă a şc. Belle Arte din Iaşi.

Ştiri din judeţ, arată că din cauza ploilor incontinue, semănăturile de grâu n'au putut fi efactuate.

x D. Şadbey, subinspector, a luat toate dispoziţiile, pentru ca vagoanele la trenul accelerat de 7,35 să fie încălzite indiferend dacă tuburile de la vagonul cu paturi funcţionează sau nu.

„Uniunea Generală a Meseriaşilor, patroni şi lucrători", din Iaşi. Cheamă pe toţi membri Uniunei şi ai comitetelor de breasle să se întrunească în localul corporaţiei Joi 16 Noembrie 1922 ora 8 seara fix, când urmează să aleagă ce trebue să plece la Bucureşti în vederea cotelor de 5. 7 şi 10 lei pe săptămână.

Dăta de 1 Decembrie 1922 se apropie şi casa centrală încă nu a chemat membri consultativi din Iaşi.

x Studenţii agronomi sunt înştiinţaţi că pe ziua de 22 Noembrie vor avea loc alegerile pentru comitetul societăţii „Ion I. Brad".

Candidaturile se primesc până în 21 Noembrie ora 12 a. m.

Faimente.— La cererea comerciantului pe vinuri David Elişcu au fost declaraţi în stare de faliment următorii comercianţi:

Gh. Savu din Vaslui, A. Proteasa din comuna Ciur a jud. Iaşi.

Comerciantul Elişcu a fost reprezentat prin d. avocat Marcu Moscovici.

Şedinţa comisiei interimare, ce urma să aibă loc astăzi, a fost amânată pentru Sâmbătă la ora 5 seara.

Pe cale particulară aflăm din Cernăuţi, că a fost prins acolo, unul dintre banditi, care zilele trecute a jefuit Banca Halpern de acolo. Banditul arestat e un tânăr basarabean.

Se crede, că în urma destăinuirilor făcute de dânsul întreaga bandă va fi curând prinsă.

D. Săvescu, directorul serviciului de comptabilitate, le înaintat administraţiei comunale situaţia financiară încheiată a 30 Septembrie. Se arată că până la acea dată, s'a realizat la budgetul ordinar, un escedent la numerar de 1,888,000 lei iar la budgetul extraordinar un escedent de 420.000 lei.

din. Căci toţi vin cu studii incomplecte, cu alure de dilettanţi, nerăbdători de a ajunge cât mai repede la ultima treaptă.

Mai poţi fi oare atât de exigent ca înainte, când ştii că la primele bariere pe care încerci să le pui, misiţii de operete şi varietăţuri care stau la pândă i-au şi convins?

In schimb se înmulţesc din ce în ce mai mult elementele străine—în special *ruşii* şi *italienii*. Unii dintr'ânşii aduc cu ei o notă nouă, originală şi mai creiază care-care însufleţire. Dar în acelaş timp reîntronează primejdiosul sistem de „*star*", cel mai primejdios, adesea fatal atmosferei de ansamblu şi tot odată corupător al gustului public. Ascultătorul nu mai vine cu „gândul de a se cultiva, de a gusta opera muzicală în întregime, ci mai mult pentru a se extazia în faţa excepţiei, a „stelei". Şi restul nu mai prezintă nici-un interes. Ba adesa plictiseşte, enervează o scenă mai lungă fără „*el*" (sau „*ea*") indiferent dacă din punct de vedere muzical, scena este o minune de armonie şi inspiraţie poetică.

Şi e într'adevăr dureros gândul că în locul faimoaselor producţiuni ale întregei lucrări şi care rămâneau o bogăţie sufletească „*für's Leben*" pentru toată viaţa, se instalează sistemul nenorocit al reprezentaţiilor în care nu opera muzicală ci o persoană, e punctul de atracţie...Pierderea este cu atât mai mare cu cât încă pe departe nu se întrevede o schimbare în bine. Dimpotrivă.

...Şi nu vor trece mulţi ani şi se va povesti în tonul: A fost odată.., şi despre minunatele lăcaşuri, adevărate temple unde preoţii mari ai artei se închinau înaintea zeiţei eterne cântând în slavă imnurile măreţe ale lui Wagner şi Mozart...

Wratislavius

ULTIME INFORMAȚIUNI

Guvernul are bani ieftini!

Un comunicat al ministerului de agricultură

Lumea se plânge că criza de bani este mai mare decât oricând și nu numai că paralizează activitatea noastră economică, dar îngreuiază chiar peste măsură traiul. Guvernul crede însă că avem bani mulți și eftini. S'ar putea ca faptul să fie adevărat pentru cei din guvern, dar nu și pentru cei din afară.

Aceste impresii le scoatem din comunicatul ministrului de agricultură, care s'a trezit din somn nu pentru a da un impuls producțiunii ci pentru a trâmbița valoarea intențiunilor sale.

Comunicatul este plin de neadevăruri. Astfel, afirmă falș că comisiunile judecătorești au terminat până în acest moment toate lucrările de expropriere. In al doilea loc prevede că până la sfârșitul lunei Ianuar 1923 vor fi judecate toate apelurile, când se vor elibera proprietarilor bonurile, iar țăranilor actele de proprietate.

Dacă nu este la mijloc o greșală de cifre, punându-se 1923 în loc de 1924, afirmațiunea comunicatului nu este conformă cu realitatea. Insuși comunicatul recunoaște că instanțele de apel au primit până acum 150 de mii de apeluri.

Vom avea deci în total peste 200.000 apeluri. care repartizate la cele 74 de tribunale județene, ar reveni câte 3000 apeluri de fiecare tribunal de judecat.

Ia al treilea loc guvernul anunță că va face apel la colțunul țăranului. Citâm textual din comunicat: „Guvernul va face toate sforțările, sfătuind pe țărani să-și plătească pământurile acum *când banul este eftin* și ajutând pe foștii proprietari să-și înoaseze sumele de bani la care au dreptul după lege".

Paște murgule...

x **UN PARICID LEGAL.**— *Cele ce se întâmplă astăzi în Grecia, ne ridică părul pé cap de groază. „Opinia" în ediție specială de azi dimineață e publicat o telegramă din Atena care anunță că Regele George II, a semnat decretul prin care Regele Constantin—tatăl său— este trimes în judecată pentru crimă de înaltă trădare.*

.....

Va urma desigur și decretul pentru executarea deciziei tribunalului extraordinar care va condamna și pe Constantin la moarte când... va fi prins.

Înțelegem toate ficțiunile pe lume. Regele este un simplu mandatar, care întocmai ca figanii de șatră n'are nimic omenesc, nu cunoaște în exercițiul misiunei sale nici tată, nici mamă, nici frate.

Regele domnește dar nu guvernează. El poate da sfaturi guvernului, dar nu-i poate refuza semnătura pe ori ce decret cerut de acesta, căci altfel ar fi un conflict cu urmări.

Dar Coroanei îi trebue un mare prestigiu în persoana celui ce o poartă. Ce fel de prestigiu poate să mai aibă un rege, care prin actul său declară că autorul său și-a trădat țara?

Iată însă și pe România atrasă în sfera acestor grozăvenii. Anul trecut, în două rânduri, cu ocazia celor două încoronări repetate, a îmbrățișat pe înfamul trădător al Greciei, pe care chiar guvernul nostru îl invitase să intre în Mica Antantă și se obliga să-l ajute în contra Turciei.

Ce ne facem cu prestigiul dinastiei noastre care din orbire ar fi contractat așa alianțe?

Tot ce a fost se năruește!... Cine poate prevedea ce va mai fi?

Ziarul „Dimineața" anunță, în chestia neînțelegerilor dela Universitatea din Iași, că d l A. C. Cuza, după ce si-a ales ca arbitru pe d. Iulian Teodorescu, a revenit apoi, declarând că nu primește arbitrajul.

x **Afacerea Brauner.** — Se știe că unul din motivele, ce fac pe judecătorul de instrucție, să menție în stare de arestare pe d. Brauner, casierul Băncei Moldova, ar fi asemănarea scrisului de pe plic cu scrisul d-lui Brauner.

Un expert ieșan ar susține că literele ar fi asemănătoare, pe când d. Brauner afirmă că nu e scrisul lui.

Acuma judecătorul de instrucție, a cerut avizul unui expert din București, al căruia răspuns se așteaptă neîntârziat.

x Cursul devizelor în Capitală: Francul francez 1035; lira engleză 695; lira italiană 7,17; coroana cehoslovacă 5,15; dolarul 159; marca germană boni 2,35; coroana ungară 6,25; coroana austriacă 0,21,75.

x **Vizita Reginei în Iași.** D. C, Toma, președintele Comisiei Interimare, a plecat azi la ora 1 la Sinaia pentru a supune M. S. Reginei programul întocmit de reprezentanții autorității. în vederea vizitei pe care Suverana o va face Iașului.

S'a stabilit definitiv că M. S. Regina va sosi în Iași, în dimineața zilei de 24 Noembrie și va rămâne în localitate până în seara zilei de 25 Noembrie.

*

D. Ministru Mârzescu a telegrafiat azi prefectului de poliție, că e cert că M. S. Regina Maria sosește în Iași în ziua de 24 Noembrie.

Suverana va părăsi Sinaia cu trenul regal în noaptea de 23 Noembrie și va ajunge în Iași la 24 a lunei, ora 9 dimineața.

In cele două zile cât va sta în Iași, Regina va viza instituțiile filantropice și școlile,

Combaterea speculei— Leon Hart dat în judecata comisiunei de judecată a negustorilor speculanți pentru neafișare de prețuri a fost achitat.

A fost asistat de d-l avocat Mancin.

*

Avram Nuță, preocupeț de fructe în piața Halei, a fost condamnat la 200 lei amendă pentru neafișarea prețurilor.

*

D. procuror Pogonat a dresat proces verbal de dare în judecată pentru speculă, a societățel Traiul din str. Lăpușneanu.

Termenul la 30 Noembrie.

Deasemenea a fost dat în judecată tot de d. Pogonat, brânzarul Solomon Liber pentru că a vândut kgr. de brânză de burduf cu 50 lei.

Comisiunea a pus sub inculpare și pe producătorii Moise si Leon Moscovici din comuna Hermeziu care au vândut scump brânza lui Liber.

De la Consiliul de Război.— Eri s'a judecat la Consiliul de Război al corpului IV de armată procesul soldatului A Ilenei din reg. 15 infanterie Fălticeni învinuit de omor prin imprudență.

Numitul soldat fiind de gardă la arestul preventiv din Fălticeni, curățindu-și arma care era încărcată, un glonte s'a descarcat omorând o altă santinelă.

Consiliul a condamnat pe soldat la 1000 lei amendă.

Din lipsă de concurenți, s'a amânat fără termen vânzarea imobilului Calipso Panopol din Iași strada Română care urma să aibă loc eri la Trib. a. III-a Iași.

Paris 14. (Rador). Academia de științe a acordat o subvenție de 5000 de franci (plătibilă jumătate la început și jumătate la sfârșitul cercetărilor) d-lui Ernest Toporescu preparator la universitatea din Iași, pentru studiul condițiunilor de cristalizare a bicarbonatului de sodiu.

La cercul didactic, a avut loc ălaltăeri sara, adunarea generală, presidată de d. Fedeleș.

S'a făcut darea de seamă de gestiune, dându-se vechiului comitet concesita descărcare.

S'a ales apoi un nou comitet în frunte cu d. Fedeleș.

O organizație de detectivi particulari în Iași.— Un cunoscut funcționar polițienesc superior din Iași își va da în curând demisia din serviciul poliției pentru a organiza un serviciu particular de detectivi.

Personalul insuficient pe carel are azi poliția face că o mulțime de afaceri năvălindu-se una peste alta, nu pot fi soluționate.

Deaceia funcționarul în chestiune crede că instituția pe care vrea s'o creeze este necesară și visibilă.

Universitatea populară „Max Wechsler" din str. col. Lânga 7 își ține regulat cursurile.

Azi Mercuri 15 crt, d. C. Mihai va vorbi despre Istoria socialismului si d. Anca. Biologia. Vineri 17 crt. ora 8—9 seara d-ra G. va începe cursurile de limba franceză și de la 9—10 d. Frasin despre Evoluția mariajului.

Inscrierile se pot face la secretariat zilnic 3—7 p. m. Toți doritorii de Știință și Cultură sunt rugați a lua parte.

O agapă.— **In seara de 12 Noembrie, a avut loc în sala societățel de gimnastică o masă de despărțire, dată de comitetul societății de sport și gimnastică, în onoarea d-lori Șerban Cioranu și Tulică, membrii în comitet.**

D-nii Cioranu și Tulica, ardeleni, terminând în Iași cursurile școalei electro-tehnice, se înapoiază acasa în Ardeal, unde îi chiamă actualele lor ocupațiuni.

Au luat parte la această masă prietenească, d-nii Osvald Racovită, Lazăr Teodorescu, Sever Zotta, Vasile Teodorescu, Nicu Georgescu, Vasilă Georgescu, Petru Șerban, C. Vintilescu, Dal Dăbic Matei, Stmionescu. Al. P. Stoica, căpitan Casotti, I. Dolejan, Ionescu, Hâmbășanu, Lungu, C. Pancu, Adrian Meyer, Emil Rogus etc.

D. Osvald Racovită, președintele societății a rădicat primul toast și într'o cuvântare inimoasă a relevat activitatea devotată desfășurată de d-nii Cioranu și Tulica în favoarea societății si pentru profesorul gimnastică. Le urează bun succes în cariera ce au îmbrățișat și de sigur în orașele unde se stabilesc vor continua activitatea lor în folosul educației fizice.

Au vorbit d-nii Sever Zotta, Lazăr Teodorescu și V. Teodoreanu, cărora a răspuns d. Cioranu.

Intr'o mare înălțare sufletească masa a continuat câteva ore.

x **O LAMURIRE.**— Din partea d-lui M. Isac Moscovici primim:

Domnule Director

Ca răspuns la o notiță apărută în ziarul Dv. cu data de 16 Noembrie, din care rezultă că eu aș fi avut o atitudine personală într'o chestiune de ordin obștesc, am onoarea a vă ruga să publigați următoarea adresă dela colegii cu care formam delegațiunea autorizată a trata în acea chestiune.

D-lui M. Isac Moscovici
Loco

„Dintr'o notiță apărută în „Opinia" de eri ar rezulta că „atitudinea D-tale în fața au„torităților, unde împreună cu „noi ca delegați ai populației „evreești am tratat vidarea „ultimelor incidente, ar fi fost „diferită de a noastră; îdăm „prin aceasta o categorică des„mințire acestor insinuări.

„Atitudinea D-tale n'a dife„rit într'u nimic de a noas„tră, care a fost în concor„danță cu vederile adunărei „mandatat în acest scop".

Primește etc.

H. Gherner, Dr. Frühling
M. Gălătzanu

Sper că aceasta va fi o lecție pentru exploatatorii de ochivocuri.

M. Isac Moscovici

Bucuria copiilor!
Vizitați
MARELE BAZAR DE
Jucării
din str. CUZA-VODA 71
Vânzare cu prețuri reduse
LEON GOLDENBERG

Serviciul Telegrafic și Telefonic

al ziarului „OPINIA"

Dela Comisia Constituțională

— Organizarea bisericească. — Benedicțiunea religioasă la căsătorie —

București.— In ședința de eri a comisiei constituționale, s'a contisuat discuția în chestia bisericească.

Mitro olitul Primat a cerut ca biserica să aibă o organizare autonomă, sub controlul statului. Biserica să se administreze singură în ce privește afacerile ei interne.

D. Vintilă Brăiianu s'a pronunțat contra termenului „autonomă". Tot contra a fost și d. Banu, spre a se evita o interpretare greșită, mai ales în Basarabia.

D. Const Dissescu a susținut că autonomia nu este în tradiția bisericei ortodoxe.

S'a hotărât ca o comisiune compusă din Mitropolitul Primat, episcopul Bartolomeu, ministrul Banu și d. C. Dissescu, să se întrunească astăzi la Mitropolie pentru a găsi o soluție.

*

S'a reluat apoi discuția obligativității benedicțiunei religioase a căsătoriei.

D. Bălănescu a cerut menținerea actualului text al Constituției vechi.

D. Ioanițescu a arătat că e de prisos a se menține în Constituție un text mort, constatat ca atare prin repetatele decizii ale Curței de Casație.

Comisiunea a hotărât menținerea actualului text constituțional.

Criza politică din Germania

— Probabila demisie a guvernului —

Berlin 14. (Rador).— Criza internă din Germania s'a înăsprit din nou în legătură cu cererea partidului popular german de-a se forma o mare coaliție de guvernământ. Partidul centrului și democrații cer intrarea partidului popular german in guvern. Cancelarul Virth s'a asocait la această cerere și a trimis social-democraților o notă prin care declară că dacă condițiile partidelor Burgheze nu vor fi admise, ministerul își va da demisia.

Partidul socialist unificat a hotărât în ședința extraordinară să mențină cererea sa cu privire la stabilizarea mărci și să uu facă parte dintl'un minister care nu urmărește in mod consecvent această politică; partidul popular german nu reprezintă nici o garanție in această privință.

Tratativele continuă.

Pregătirea congresului țărănist

— Convocarea comitetului executiv central. —

București. — In vederea congresului țărănist dela Iași, comitetul executiv central al partidului țărănesc a fost convocat pentru Mercuri 23 Noembrie la Chișinău.

Va participa și toți parlamentarii partidului.

Cine a cerut pedeapsa cu moartea?

— Primul ministru adevăratul inițiator —

București.— Un ziar de seară a afirmat că nu d-l Ionel Brătianu ci d l Dissescu ar fi cerut pedeapsa cu moartea în comisia constituției. Adevărul însă este că d-l I. Bratianu, a vorbit, fiindcă d-sa a luat în incintă această „chestie larg democratică". D-l Dissescu nici n'a luat cuvântul în discutarea chestiunii.

Aplanarea neînțelegerilor dela Curtea din Belgrad

București.—Incidentul dintre Regele Alexandru al Serbiei și fratele său prințul Gheorghe a fost definitiv aplanat. Prințul a trimes o scrisoare Regelui prin care îl roagă să uite neînțelegerile dintre dânșii și îl asigură formal că va respecta statutele casei regale.

Un mare incendiu

Uzinele Siemens distruse

București.— La marile uzine Siemens-Schuckert de lângă Berlin a izbucnit un groaznic incendiu. Sunt victime omenești. Amănunte lipsesc.

O nouă orientare

în politică externă a Statelor-Unite

Londra 14 (Rador).—La sărbătoarea armistițiului în Statele-Unite, a declarat președintele Harding, probabil sub impresia rezultatului recentelor alegeri, că Statele Unite sunt azi convinse că nu trebuiau să se sustragă obligaților și responsabilităților pe care li le impune faptul că fac parte din obștea națiunelor.

Victimele jocului de bursă

Moartea lui Sami Grinberg

București. — Comerciantul Sami Grinberg, victimă a jocului de bursă, care s'a împușcat în condițiunile știute, a murit eri la spitalul Filantropia.

DIN TURCIA

Constantinopole 14. — (Rador). Guvernul kemalist a cerut aliaților să-i predea liniile ferate și materialul rulant al căilor ferate.

*

Constantinopole 14.— (Rador). Toate autoritățile și particularii au înlocuit portretul sultanului cu acela al lui Kemal Paşa.

ALEGERILE senatoriale din Polonia

Varșovia 14. (Rador) – La Varșovia au fost aleși senatori d nii Ceskowski, pub icist și președintele consiliului municipal și dl. Balunski ambii din partidele din dreapta. Dl. Limanowski, socialist, decanul mișcării socialiste din Polonia și isto ic bine cunoscut. Rabinul Thon, reprezentant al blocului minorităților.

Conferința dela Lausanne

Genova 14. (Rador) — In cercurile politice de aici, se afirmă că Belgia, Suedia, Spania și Danemarca vor fi admise și ele la conferința dela Lausanne, când se vor discuta chestii economice și financiare cari ating direct interesele lor.

Sinuciderea unei tinere doamne din București

București.— Doamna Margareta Stefănescu-Catigra, o tânără foarte frumoasă de 26 de ani din București, a plecat eri cu trenul la Ploești și a descins la Hotelul Moldavia, camera No. 19; a ieșit apoi în oraș de unde și-a cumpărat cărbuni, s'a reîntors la Hotel si s'a închiat în cameră. Peste câteva ore, personalul Hotelului a găsit-o moartă prin asfixie.

N'a lăsat nici o scrisoare în care să lămurească motivele sinuciderii. Actul disperat se poate însă pune în legătură cu faptul că bărbatul ei a părăsit-o de câtăva vreme, plecând în societatea unei doamne din București.

x *O scrisoare a baronului de vax.*— Din partea concetățeanului nostru Baronul de Vax (zis si Mihai Popazu), primim următoarea scrisoare:

Domnule Director,

Cu respect vin prin aceasta d-le Director, ca să bine voiți a da ordin redacției *Opinia* ca să se rectifice publicația făcută în acest ziar pe ziua de 13 Noembrie, relativ la subsemnatul Baronu de vax. Cele arătate în ziar nu sunt adevărate, întru cât acestea (baronul vorbește de ilustratele cu femei goale). sunt lucruri de artă ce se afișează si prin vitrine iar nici de cum atentat la bunele moravuri.

Daci d-le Director vă rog a publica din nou o contra publicație, a se arăta nevinovăția mea opiniei publice.

Cu respect
Baronu de Vax

*

N. R Precum se vede, directorul „Opiniei" a dat ordin redacției ca să rectifice. Din nefericire însă n'a putut da un astfel de ordin și Tribunalului care a nesocotit „arta", condamnând pe Baron la 200 lei amendă.

Blănăria artistică
LA DAVID
Str. Lozonschi 1
Asortiment de blănării fine. Sconcs veritabil, opozon sconcs, vulpi gri, negre alaska și argintii. Tibet de Mongolia, nutria, biberette, lutru, jder, dihor și vidre. Piei de îmb ănit și brumării, etc.
ATELIERUL SPECIAL
execută lucrări artistice și transformări de orice blană
Se curăță vulpi albe, făcându-le ca noi

De vînzare o casă compusă din 4 camere, în curte având atenanse cu o cameră și bucătărie, a ă și curte spațioasă. Doritorii de a o cumpăra, se va adresa la redacția ziarului pentru informațiuni.

Firme
cu prețuri pe jumătate
pentru comercianți, meseriași-profesioniști, bănci, b rouri ș autorități comandați la
I. MAX
Str. C. Negri

Instiințare
Fac cuno out onor. public că m'am stabilit în loca tate ca Subch rurg cu o practică de 20 ani.
Fac serviciul conform ordonanței medicilor.
Rog a mă vizita și veți fi mulțumit de mine.
La chemare vin acasă.
Cu stimă
Gh. L. Nută
Str. Eternitate 80
Podul de fer
Casele Oișie Goldman

„Opinia" în țară

HUȘI

Agresiune. — Locuitorii V. Stoica și I. Stoica din Vutcani găsind niște vite de pripas au vrut să le ducă la ocolul comunal.

In drum au fost acostați de mai mulți indivizi necunoscuți care în urma unei neînțelegeri au tăbărât asupra numitilor locuitori maltratându-l îngrozitor.

Săteanul I. Stoica în stare desperată a fost transportat la spitalul Mărășești.

Agresorii, după săvârșirea faptei criminale a dispărut.

Până acum s'a putut stabili că sunt din comuna Râncení.

Cercetările continuă.

Leontin

—

VASLUI

Furt.— Necunoscuți făcători de rele s'au introdus prin forțarea unui geam în casa locuitorului H. Barasch din strada națională, furând mai multe lucruri de valoare din casă.

Alt furt.— Hoți necunoscuți au pătruns prin efracție în prăvălia d-lui S. Segal din strada Bârladului, de unde au furat suma de 700 lei și un palton.

Tăiată de tren.— A fost găsit pe linia ferată dintre canton și gară cadavrul fetei Eliza Ivanciu din str. Traian.

Din cercetările făcute rezultă că numita s'ar fi aruncat înaintea trenului din cauza persecuțiilor ce le îndura de la mătușa și tutoarea ei Elisa Ion Raseti.

Politice.— Țărăniștii au scos ziarul local de propagandă „Desrobirea" care va apare săptămânal.

Artistice.— In urma renovărei sălei, cinematograful „Victoria" și-a deschis stagiunea de iarnă, asigurându-și exclusivitatea filmelor de artă interpretate de cele mai mari celebrități ale ecranului, care se vor reprezenta treptat.

In fiecare Marți, Joi, Sâmbătă, Duminica și sărbătorile mari matineuri familiare. Biletele se pot reține din timp la cassa cinematografului.

Diverse — Pe lângă școala primară No. 1 de fete va funcționa cu începere de la 15 Noembrie c. o grădină de copii unde nu se va percepe nici o taxă.

Aurică

—

PAȘCANI

Revenire.— D. ad-tor de plasă Crivaț, care a fost mutat la Cerna-Vodă, a fost readus printr'o decizie ministerială la postul său din localitate.

Repausul duminical.— In trecerea sa spre București d. Șt. Ion deputat de Suceava și șef al organizației liberale județene a primit la gara locală, o delegațiune a comercianților pașcaneni, cari i-au solicitat să revie asupra deciziei pentru închiderea prăvăliilor Dumineca și în zile de sărbătoare.

D. Șt. Ion a promis că va studia chestiunea, căutând a-i da o soluție satisfăcătoare.

Politice.— In seara zilei de 11 Noembrie a. c. a avut loc o consfătuire a organizației țărăniste locale, la care au asistat mai mulți fruntași din Fălticeni.

Școlare. — Mercuri 8 Noembrie a avut loc la gimnaziul local o adunare comitetală.

S'a discutat chestia chiriei și alte chestiuni în legătură cu mersul școalei.

A. Haimovici

—

ROMAN

Logodnă.— Zilele acestea s'a serbat în cerc intim la Băcești (Roman) logodna simpaticei d-șoare Tony Cats cu d. Max Lăzărescu.

Transmitem felicitările noastre tinerilor logodiți.

Școlare.— Din inițiativa corpului contabililor secția Roman s'a înființat în localitate o școală comercială industrială, care își va deschide în curând cursurile.

Judiciare.— Procesul de speculă intentat de un grup de avocați ai baroului local, fabricei de zahăr din localitate, a fost amânat pentru a doua oară din cauza lipsei de martori.

Edilitare.— In dorința de a procura orașului o mai mare energie electrică, primăria a apelat la cetățeni pentru un împrumut de 2 milioane jum. lei, împrumut amortizabil în timp de 10 ani.

Imprumutătorii afară de dobânda anuală de 5 la sută vor beneficia și de o reducere de 40 la sută asupra kilovatului de lumină și 50 la sută la cel de forță motrice, bucurându-se și de neîntreruperea luminei până la facerea noilor instalațiuni.

Furt. — Necunoscuți făcători de rele introducându-se în casa d-nei Mina Sachter i-au furat lucruri și bani în valoare de 20,000 lei.

Deasemenea s'a furat d-lui Jenică Walt 40 saci goi și alte lucruri casnice.

Mese.

— —

LA FRIZERIA

„HAMBURGER"

Iași Str. Costache Negri No. 32

Se închiriază COSTUME DE CARNAVAL, DEGHIZAMENTE și FRIZURA DE TEATRU

Se află la dispoziția publicului amator o garderobă renovată cu costume noi și de tot felul.

Variația *calităților* și a *genurilor* poate satisface gusturile cele mai alese.

Se găsesc costume de la cele mai serioase până la cele mai hazlii.

Specialist **în deghizări.**

Se primesc angajamente și în provincie pentru TEATRE, REVISTE, BALURI MASCATE,

Cumpără costume de ocazie

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 11 Decembrie st. n. ora 10 dimineața va avea loc în cancelaria Regiunei VII sanitară Iași str. Păcurari 33 licitația publică cu oferte închise pentru vânzarea de efecte, obiecte și articole de menaj deteriorate de la depozitul de economat și anume:

588 kgr. țesătură de bumbac (cearșafuri, ismene, fețe de pernă, halate de vară, batiste etc.

784 kgr. țesătură de lână (pături, halate de bolnav, mantale, vestoane ciorapi de lână etc.)

285 kgr. țesătură groasă de cânepă (dos mindire, saci, dos de pernă etc), precum și diferite articole de menaj și obiecte de gospodărie și un vehicul pe două roate.

Concurenții pentru a fi admiși în licitație vor depune o garanție provizorie de 5 la sută din valoarea ofertei, în numerar sau în efecte garantate de stat.

Concurentul asupra căruia se va adjudeca vânzarea materialelor, este obligat ca în termen de 10 zile să complecteze garanția de 10 la sută și să înceapă ridicarea lor care se va termina în termen maximum de 30 zile de la data comunicărei adjudecărei depunând costul.

Taxele de timbru și înregistrare, sunt în sarcina cumpărătorului.

Lămuriri referitoare se dau în toate zilele de lucru între orele 11 a. m. — 1 p. m. la cancelaria Regiunei VII sanitară Iași str. Păcurari No. 33.

Materialele se pot vedea în zilele de Marți și Joi după ora 3 p. m.

Inspector general sanitar
Dr. Cazacu

No. 9458 | 922

D-nii Funcționari, Ofițeri etc, înscriși la oficiul de închiriere sau cari au nevoie de locuință sunt vestiți că în ziua de 12 Noembrie a. c. am eliberat o locuință în str. Anastasie Panu, No. 4, compusă din 2 odăi, cămară, antret, etc. et închiriată din 1918.

Informații gratuite la d-l Gh. BUCHMAN *str. Bosensky No. 6*

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embericos & Co.

București, — Str. Paris No. 1

Linie regulată și rapidă bilunară

Constanța direct **New-York**

Cele mai mari transatlantice conforiabile lux din Constanța

Transatlanticele de lux

„Constantinopole"

Sosește în portul Constanța la 7 Noembrie și pleacă la 2 Noembrie direct la New-York. După plecarea acestui vapor urmează transantlice e:

Megalii Hellas, King Alexander și TEMISTOCLES

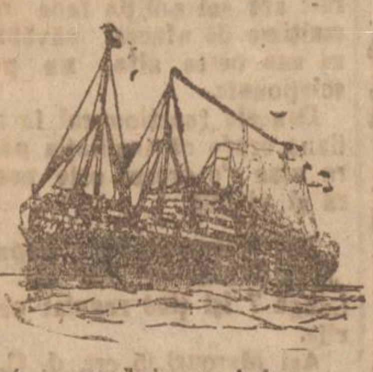

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot con ortul modern având cabine pentru toate classele. Se primesc tot timpul înscrieri și rezervări de cabine pentru pasageri, precum și mărfuri pentru New-York cu escale la Cospoli, și Pireu.

Pentru orice informațiuni detailate și formalități de îndeplinit pentru înscrierea și primirea singurei vize americane, vă rugăm a vă adresa cu toată încrederea unui serviciu conștiincios la adresa biroului nostru central.

M. Embiricos & Co.

București, Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89

Sucursale: Constanța—Str Lascăr Catargiu 28 Galați str Speranței 28, Brăila Str. Belvedere 1

Părul nu mai cade

MATREAȚA cât și orice afecțiune ale pielei capului dispar sigur NUMAI în urma întrebuințărei loțiunei

„PETROLOL"

singurul remediu preparat riguros după principiile științei de d-rii KONYA și FIU, chimiști.

Pomada Tanno-Chinin veritabil numai cu marca FORTUNA depusă.

DIGESTON Dr. KONYA Praf digestiv, restabilește digestia dificilă; ușurează asimilația alimentelor; taie acreala și arsurile din stomac

Depozit la Farmacia Dr. KONYA și FIU.

UN APARAT INGENIOS

„TARANTELLA"

Ascute lamele sistem GILLETE atât la piatră cât și la curea, devenind mai bune ca noi. Costul unui aparat complect lei 175.

ROMANIA MUZICALA
Finkelstein
Lăpușneanu 24 Iași

Se primesc lame pentru ascuțit lei 2 bucata.

N. B.—Au sosit „Sonerii fără baterii" care sună foarte puternic, aplicabile la entreuri.

LA PIELARIA

Berman Haimovici

Str. ELENA DOAMNA No. 1, Etaj II

Se găsește de vânzare TALPA CEA MAI GROASA

Cu prețurile cele mai eftine

Școala de Băeți „A. Vlăhuță"

aprobată de Minister cu Ordinul 83359 din 4 Noembrie 1922 a început cursurile regulat de astăzi 6 Noembrie. Pentru complecta ea locurilor se mai primesc înscrieri PANA LA 20 NOEMBRIE pentru elevii cari sunt înscriși la examenele particulare de Stat.

Taxa 1000 lei anual, cu excepție pentru elevi săraci 600 lei.

Orice informațiuni se pot lua la cancelaria școlii între orele 9-12 dim. și 2-6 după amiază Strada Banu No. 12 (în dosul liceului „Național").

„FERRUM" Frații Wachtel & Co.

Strada I, C. BRATIANU

A PRIMIT UN MARE TRANSPORT DE

Sobe Premier, Mașini pentru gătit, mașini pentru carne, înghețată Alexander-Werk precum și un mare transport de: Ciment de Crackovia Ipsos, Cărămide refractare, praf-chamot, sape, hârlețe, lopeți, târnăcoape de oțel, traverse de fer toate profilurile, *fer laminat, tablă albă* în lăzi *neagră*, plumbuită și galvanizată, *Teschen*, cue de fier, lanțuri, nicovale, minghene curele, păr de cămilă, curele de balată și de piele

Pietre de moară din renumita fabrică „La Ferte sous Jouarre", vermorele, *Rafia, sulfat de cupru, foarfeci* pentru vie, cuțite de altoit, țevi de fer, de plumb și galvanizate precum și de locomotive, *robinete, rezervoare, elesete, căzi, sobe de aramă pentru băi tuburi* de fer pentru instalațiuni de apă și canal precum și toate articolele *technice* în legătură cu branșa ferăriei.

∴ AU SOSIT ∴

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazin 1 din strada Ștefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAȘILOR

Onorata clientelă a vechiului magazin **La DOCAN**

Str. I. C. Brătianu No. 141 vis-a-vis de Sf. Spiridon

este înștiințată pe această cale, că pentru sezonul de toamnă, a sosit un asortiment complect în articolele următoare:

Pentru raionul de galanterie

Mănuși, ciorapi, gulere, cravate, manșete, jartiere, bretele, flanele, culeți, jambiere, eșarfe, etc., etc.

Pentru raionul de manufactură

Velours în toate culorile, Stofe, Haine bărbătești, gabardinuri pentru dame, șevioturi, pirineuri. barchetturi, șifoane, zefiruri, satinuri, picheturi, gradel, indianuri, catifele în toate colorile, etc.

Desfid orice concurență

Vizitați magazinul pentru a vă convinge

Proprietar
Iosef Abzug

Sanatoriul Dr. Tzaicu

Iași, Str. Carol 20, Telefon 368

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului s'a reorganizat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervențiune. Adaptat la chirurgia de urgență.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici d-lor, sti pă specialități, boli interne și nervoase (excluse li contagioase și nervoși turbulenți).

Informatii și consultațiuni între orele 9 – 4 p m.

Reprezentanți

bine introduși pentru desfacere (în sticle și butoaie): Cognac de vin, malaga, madera, Tokai, Mascat Lunel și Cotnar superior

caută

„Sarpivin"

Societate anonimă

Iași, str. Sărăriei 15

„ALBINA"

1) Fabrica sistematică de sopon de toaletă și parfumerie

Prețuri de reclamă, vinde en-gros

Cereți săpunul Royal Willy, Cocos, etc. produsele fabricei.

2) Fabrica sistematică de pungi de hârtie

„Furnica"

3) Noua Fabrică sistematică de apă gazoasă vinde sifonul cu 75 bani predat domiciliu sau la fabrică

Str. Păcurari 73 bis

Școala profesională de fete „STEAUA"

— *Str. Elena Doamnă 23* —

Se caută o profesoară sau un profesor de desemn pentru 5 ore pe săptămână.

Direcțiunea

ANUL AL XVIII-lea No. — 1 Leu NUMĂRUL — SAMBATA 18 NOEMBRIE 1922

ABONAMENTE
UN AN

REDACȚIA
IAȘI. — STR. MĂRZESCU 17

Biblioteca Universitatei Iași

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNȚURI
Se primesc la toate Agențiile de Publicitate și la
ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
— IAȘI. — STR. MĂRZESCU 17 —

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Starea țăranilor noștri

Dezorganizarea muncei rurale — Muncă puțină și cheltuială multă — Crâșmele — Podoabele femeești — Lipsa de hrană — Țăranii n'au nici bani

De vorbă cu senatorul Ciolan

Intîlnind la Iași pe țăranul senator Ciolan, care trăește în satul Româneşti comuna Movileni acest din județ, am crezut nimerit să-l fac să vorbească pentru „Opinia" de starea economică şi socială a țăranilor noştri.

Cred că cunoaşte bine pe țăran şi este şi acuma singurul parlamentar din Moldova, care trăeşte la un loc cu țăranii.

*

— Eu cucoane, îmi răspunde cu blîndeță şi cu modestie senatorul, nu vin în Iaşi decât de dimineață până sară când am treabă. In alte oraşe nu mă duc, de cât la Bucureşti în timpul sesiunei. Incolo, trăesc cu ai mei fii şi gineri în satul Româneşti unde un ginere este notar, altul învățător, altul preot. Ne îndeletnicim însă toți cu agricultura şi munca câmpului. Eu am fost multă vreme primarul ales al comunei Movileni, dar de când cu comisiile interimare, m'am lăsat.

Este drept că trăesc cam retras în casa mea, nu mă amestec în toate, dar din cele ce văd şi aud, cunosc pe țărani.

— *S'a schimbat cu mult în bine starea țăranului dela marea expropriere încoace? fu a doua mea întrebare.*

— Nu prea!... îmi răspunde Ciolan.

Nu lucrează destul şi lucrează rău. Lucra mai bine țăranul pe când era legea tocmelilor agricole. Ce agricultură făcea cu țăranii noştri d. Gatoschi pe Potlogeni! Câte de ale gospodăriei învățau atunci oamenii! Acum şi bărbații şi femeile cam țin crâşmele satului şi ale Podului-Iloaei. Nu ştiu de ce guvernul n'ar face munca obligatorie!... exclamă cu un răsuflet adânc interlocutorul meu.

— *Dar guvernul şi lumea întreagă cred că țăranii sunt plini de bani; că numerarul a fost strâns la ulcică de dânşii şi de aceea avem mare criză de bani?*

— De ce nu mă întreabă guvernul pe mine, să-i spun eu ce face țăranul cu banii. Femeile când pun mâna pe un ban, fug la târguri unde îşi cumpără de îmbrăcat şi încălțat şi toate fleacurile de împodobit. Acasă nu mai lucrează nimic pentru îmbrăcămintea familiei. Cânepă nu fac, iar lâna o vând.

— *Dar cu ce se ocupă femeile la gospodăria lor?*

— Puține păsări; vaca cu lapte; mâncarea şi uneori câte un sfert de zi la câmp. Incolo, *la crâşmă.* Când au o cumătrie sau o nuntă, nu le mai fac în casă, cum au apucat şi cum sfătuesc şi acum. Târgoveții fac cumătriile şi nuntile la Hoteluri şi restaurante. Țăranii le fac la crîşmă şi țin cumătria două zile, iar nunta patru zile. Nunta începe Sîmbătă seara şi o țin pînă Marți. *Zi şi noapte la crâşmă, părinții cu copii cu tot.* N'auzi la dînşii altă laudă de cît câte zile a ținut nunta şi câți mii de lei au cheltuit.

— *Dar guvernul crede dacă va cere plata imediată a pământului, va scoate de la țărani miliarde, am exclamat şi eu îngrozit de cele ce auzeam dela un om cu experiența de viață şi cumpătat la vorbă, ca senatorul Ciolan.*

— Poate dela alții, dar nu la țăranii de prin părțile noastre. N'au de unde să aibă bani, când muncesc aşa de puțin şi risipesc nebuneşte banul.

Anul acesta n'au avut de vânzare de cât orz. Popuşoiul s'a făcut puțin. Incă cu două luni în urmă au început a-l usca în cuptor şi a-l duce la moară pentru hrană.

Din rest, o bună parte l'au dat pentru velnițe. Mă tem că la primăvară au să ceară porumb dela stat. N'au nici cartofi, nici fasole de mâncare.

Nu ştiu de ce guvernul nu vede ce foc sunt pentru țărănime velnițele şi crâşmele!... exclamă cu revoltă senatorul nostru.

Dacă îi vor sili să plătească pământul cu bani, țăranii au să-şi vândă vitele şi oile din bătătură pe nimic şi vor plăti. Dar cu ce vor mai lucra pământurile şi ce gust de muncă vor avea aceşti țărani rămaşi cu ogrăzile prinse de buruene! Am să le spun şi la Bucureşti cum ți-am spus d-tale, fură cuvintele cu care Ciolan se despărți de mine.

Agr.

Din spiritul altora

Când mănâncă săracul găină, atunci sau e el bolnav sau a fost găina

*

Când ajunge sgârcitul la veselie, apoi nu mai joacă banul străin nici un rol.

*

De când s'a ivit moartea, nu mai eşti sigur cu viața.

*

Trei lucruri cresc şi noaptea: Dobânzile, chiria şi fetele nemăritate.

*

Lauda de sine nu-i tocmai frumoasă. Dar nu strică.

*

E sigur că fata bătrână nu moare timpuriu.

ORIENTUL PRIMEJDIOS

Naționaliştii turci mențin Europa la doi paşi de război. Ei urmăresc restabilirea aproape totală a suveranității otomane în granițele din 1914.

Numai patru zile ne mai despart de conferința orientală din Lausanne, şi totuş e timp suficient ca turcii să provoace complicațiuni prin lovituri de forță care să secondeze intransigența lor diplomatică.

Cele ce se petrec la Constantinopole pot fi preludiul unor dezazperante primejdii, căci Kemaliştii nu ascund cu prea multă grijă degajamentul lor față de acordul din Mudania, acord asupra căruia Reffet Paşa delegatul Angorei la Constantinopol, s'a pronunțat cu atâta dispreț.

Turcii se joacă cu o faclă de incendiu a cărui vâlvătae — din păcate — nu i-ar arde numai pe dânşii.

INSEMNARI

TRAGEDII REGALE

Regele George al Greciei a semnat decretul prin care tatăl său, fostul rege Constantin este dat, în judecată pentru înaltă trădare. Regele Constantin urmează a fi probabil, condamnat la moarte — pedeapsă pronunțată şi contra foştilor săi miniştri. Aceasta, cu atât mai mult cu cât, prin actul de acuzare, regele Constantin a fost considerat de revoluționari ca primul şi cel mai mare vinovat.

Față de actul făcut de regele George, e logic a crede că acesta va semna şi ordinul de executare a unei eventuale sentințe de condamnare la moarte a părintelui, sentința pronunțată în numele fiului!

Sunt îngrozitoare, uneori, atribuțiunele de Rege, exercitate în limitele rigide ale legilor şi impuse de conducători de state aleşi de popoare...

Prin voința de a fi un rege legal, actualul suveran al Greciei a depăşit obligațiunele morale ale unui fiu. Poate că a avut o situație mult mai grea fiind pus în alternativa de a se arăta sau rege bun, sau fiu bun — amândouă aceste însuşiri neputând sta alături. Şi el a preferit tronul...

Sunt taine regale pe care profanii nu le pot pătrunde. Dar pentru un suflet mai puțin regal şi mai mult omenesc, alegerea a fi fost alta.

Decât paricid, mai lesne asvârlirea cât colo a oricărui bun pământesc, fie chiar o coroană de monarh!

RENOVATUS

DEMISIA guvernului german

Berlin 15 (Rador). — Eri seara guvernul german şi-a dat demisia, după ce partidul social democrat unificat a răspuns că nu acceptă pe partidul populist în coaliția guvernamentală. Preşedinția republicei a acceptat demisia guvernului.

Cancelarul Wirt a declarat că nota comisiunei reparațiunilor a fost ultimul act al guvernului său în politica externă, care a fost aprobat de toate partidele burgheze şi de către partidul populist. Pe baza notei s'ar fi putut forma o mare coaliție de guvernământ, dacă n'ar fi întâmpinat rezistența partidului social-democrat.

A se ceti pagina 3-a
Ultimele ştiri telegrafice şi telefonice

Intârzieri în distribuirea justiției

— Tribunalul Iaşi aglomerat.—Afacerile corecționale şi interesul societății. — Cazul d-r Ştefănescu-Galați. —

Tribunalul Iaşi nu mai poate dovedi lucrările ce are de rezolvit şi cu atât mai puțin nu poate judeca cu termene normale procesele, deşi grefele lucrează de la 8 dim iar magistrații dela 12 jum. – 7 p. m.

Din această cauză, în materie corecțională, termenele la apeluri ca şi la procesele pe care Tribunalul le judecă ca primă instanță, se sorocesc peste 5-6 luni. Peste câte va săptămâni Tribunalul va fi nevoit să deschidă, pentru sorociri, condica anului judecătoresc 1923—924 fixând termene pentru Septembrie.

*

In procesele corecționale, interesul societății este mai mare decât în cele civile şi deci lichidarea acestor cauze trebue făcută fără întârziere, cel puțin a acelora în care interesul social este vădit extraordinar de mare.

Astfel, zilele trecute tribunalul a sorocit pentru 23 Aprilie cauza profesorului universitar Ştefănescu-Galați pentru luare de mită.

Se pot face trei ipoteze relativ la acest proces. Sau faptul reclamat este o invenție: d. doctor profesor n'a primit nici o sumă de bani în exercițiul funcțiunei sale de medic al spitalului Sft. Spiridon; sau a primit banii pentru servicii extra-funcționării sale; sau deşi i-a primit în exercițiul funcțiunei sale, era în drept să-i primească, cum crede lumea, pentru că spitalele Sft. Spiridon au fost transformate în sanatorii, ai căror directori sunt doctorii şefi de secții.

Reclamația trebue respinsă cu un ceas mai înainte, pentru că ea crează nu numai o ofensă pentru d. Dr. Ştefănescu Galați care are dreptul s'o disprețuiască, cum a făcu'o nerăspunzând la chemarea Tribunalului, dar ştirbeşte prestigiul unui înalt institut de asistență şi cultură care are — mai ales în împrejurările de astăzi — o mare misiune națională.

Dacă atârnă numai de Epitropia S-tului Spiridon, să declare dacă plângerea este calomnioasă sau nu, fie pentru că doctorii casei au dreptul la onorarii ca şi doctorii sanatoriilor particulare, — să fie constrânsă s'o spue cu un ceas mai înainte.

*

Este pozitiv că astfel de întârzieri în terminarea proceselor provin din cauza supraîncărcării tribunalului. Toate secțiile judecă procesele civile şi corecționale. Secția III-a judecă afacerile comerciale şi pe deasupra se ocupă cu toate actele de notariat.

Magistrații nu sunt maşini. Când au de rezolvit 30 - 40 cauze pe zi, magistrații trebue să expedieze pe o parte, ca să poată *judeca* cealaltă parte.

Se impune înființarea unei a 4-a secțiuni la Trib. Iaşi, sau să revenim la reducerea competinței judecătoriilor de ocoale, pentru a reduce din procesele pe care Tribunalul le judecă ca instanță de apel, adică ca ultimă instanță şi cărora se dă, din această cauză, o mare extensiune.

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

Acord ceho-german. — *In urma tratativelor din Dresda, un acord a fost realisat între Germania şi Cehoslovacia.*

Germania a căpătat concesiuni în ce priveşte reglementarea societăților germane particulare de asigurare, care au lucrat pe teritorul cehoslovac înainte de revoluția din 1918.

Deasemenea, s'a tranşat amical unele chestiuni privitoare la schimbul de mărfuri. Acest acord complectează pe acel închiat în luna April a anului curent.

De la ocrotirea orfanilor

Bucureşti. — Principesa Olga Sturza, preşedinta generală a Societății orfanilor de Războiu a sosit la Giurgiu în inspecție, fiind întâmpinată cu solemnitate şi entuziasm de autorități şi populație.

Seara a avut loc un banchet.

UN POET AL SLOVACILOR

HVIEZDOSLAV

La 8 Noembrie 1921, neamul slovac din țara Cehoslovaciei a pierdut pe cel mai reprezentativ poet al său: Pavol Orszagh, cunoscut mai bine subt numele de Hviezdoslav. El s'a născut la 2 Februar 1849 la Vysni Kulin, unde tatăl îşi avea o fermă. In 1875, terminându şi studiile, s'a aşezat în orăşelul Námestovo, spre a practica avocatura. Acolo, în singurătate, el îşi scrise cea mai mare parte din opera lui poetică. După oarecare lupte duse cu editorii, îşi câştigă renumele de cel mai bun poet al Slovacilor. La vârsta de cincizeci de ani el încetă de a mai practica avocatura şi se mută la Dolni, unde se ocupă cu educația copiilor fratelui său şi îşi aranjă colecția operelor sale.

Hviedoslav nu făcea politică, dar tulburările din 1918 îl puseră printre acei care au reprezintat interesele politice ale Slovacilor.

Anul trecut, o gripă puternică l'a doborât şi a fost petrecut la locaşul de veci de reprezentanții întregului popor Cehoslovac.

Hviedoslav este dintre acei poeți a căror importanță nu poate fi înțeleasă dacă nu avem în vedere împrejurările în care ei au scris şi influența exercitată de ei asupra concetățenilor din vremea lor. In timpul apăsării maghiare, când nu erau nici şcoli, nici academii, nici universități slovace un bun scriitor trebuia să fie un învățător; el trebuia să lumineze şi să încurajeze pe acei care sufereau nedreptăți. Şi Hviedoslav şi-a îndeplinit dintru început aceste datorii.

In prima lui colecție de poezii lirice intitulată Prviesenky (Ghiocei) găsim poeme pătrunse de pesimism; deasemenea în cărțile care au urmat: Letorosty (Ramuri), Stesky (Plângeri) găsim gânduri întunecate frământându-i inima. Dar în întregime, poeziile lui cuprind curaj, încredere şi adâncă dragoste de țară.

La mijlocul activității lui literare, Hviedoslav a scris un mare număr de poeme epice cu subiecte şi personagii împrumutate din Biblie ori din istorie.

Vivacitatea şi puterea multor scene din aceste poeme au pus în lumină talentul dramatic al poetului. El visa de mult să-şi poată realiza o piesă, dar trăind într'un mic oraş de provincie, nu-i era cu putință să capete experiența fără de care este greu de scris o bună dramă. Cea mai mare lucrare a lui în acest gen este „Herod şi Herodias", o tragedie aşa de exuberantă, că nu poate fi jucată în forma ei originală.

Ca şi Vrchlicky, el a căutat să lărgească orizontul litera-

(Continuarea în pagina II)

NOTE ŞI IMPRESII

Amintiri din temniță

D. T. Arghezi, în numărul 6 al „Cugetului Românesc", începe publicarea amintirilor d-sale din închisoare.

In ajunul retragerii din 1916, guvernul român dăduse ordin autorităților să rămână la post. Ministerul de interne numise un nou prefect de poliție—al ocupației—care, în calitate de reprezentant al guvernului român, dădea indicații populației cum să primească inamicul. Palatul chiar lăsase în teritoriul ocupat un reprezentant al afacerilor sale. Mulți deputați şi senatori rămăseseră în Muntenia. Cetățenii aveau impresia că o tacită înțelegere s'ar fi încheiat între Români şi Austro-Germani. In orice caz,—viața țării continua: subt autorități, dacă nu numite, cel puțin recomandate de guvernul român. Profesori, magistrați, copişti, preoți, un fel de „primari", etc. şi-au îndeplinit, subt ocupație inamică, misiunea. Profesioniştii liberi şi-au urmat activitatea.

Când d. Brătianu s'a întors victorios în Capitală, curțile marțiale—trecând peste funcționarii şi profesioniştii liberi care au avut de-a-face cu inamicul—au declarat războiu numai gazetarilor, pentrucă aceştia şi-au exercitat, şi ei, meseria subt ocupație. (Răzleţele urmăriri împotriva câtorva oameni politici au mai mult caracterul unor răzbunări personale şi „scoateri din viața publică",—aranjate pentru mai târziu...).

Deci toți acei funcționari, care au dat ordine de strâns alimente pentru trupe şi aramă pentru tunuri, care—exercitând forța publică—au comis în plus nedreptăți şi violențe asupra populației,—toți aceştia au rămas în afară de urmărirea marțială. Gazetarii însă au înfundat puşcăriile, fiindcă ei au criticat politica d-lui Brătianu, care—pe atunci—nu ştim cu siguranță dacă însuşi nu era de părerea lor.

Funcționarii abuzivi şi violenți n'au fost chemați la răspundere, fiindcă faptele lor n'au lovit decât populația. Iar gazetarii au fost trântiți în închisori, fiindcă articolele, lor loveau actele miniştrilor liberali.

Printre gazetarii întemnițați, d. Arghezi a avut un loc de frunte. D-sa a suferit, cu intensitate, umilinți şi privațiuni.

D. Arghezi, c'un gest brutal, pune astăzi subt ochii d-lui Ionel Brătianu icoana închisorilor liberale. D. Brătianu în zădar îşi dă capul într'o parte. Ambii sunt prea aproape. Se văd bine. Amîndoi îs doar vecini,—în sumarul „Cugetului Românesc".

D. T. Arghezi, într'un număr trecut al acestei reviste, inaugurase o rubrică: „Mizerii". Ar fi şi aceasta o „mizerie",—cu două ascuțişuri însă:

...Să fii torturat de cineva şi apoi să publice în revista lui—alături de dânsul — descrierea acestor torturi... făcându-i oare cum în ciudă...cu prețul unei ofense..însă...

Dar cetitorul paginilor d-lui Arghezi, strălucitoare de culori ca o paletă proaspătă, trece repede peste aceste considerații.

In fața noastră-i închisoarea ..vechea mînăstire... cu clopotnița şi cu bolțile ei, cu arestații maltratați de gardian, de „prim" şi de director. Arestatul, zvârlit de cizmele gardianului într'un colț în altul, „ar voi să zboare, să se arunce în sus, ar voi să facă explozie ca o bombă, pentruca botul cizmelor Domnului Gardian să nu-l mai întîlnească şi să treacă prin el ca printr'un fum". Iată brutalități fără nici un scop—decât doar ca o descărcare de bestialitate...

...Şi toate acestea-s tipărite în „Cugetul Românesc", de d. Arghezi, — alături de d. Brătianu, care a patronat, şi patronează încă, aceste brutalități, dând însă din când unor scriitori posibilitatea nu numai să le cunoască... dar să le şi publice în reviste.

Recenzent

Cea mai mare fabrică de becuri electrice din lume este
PHILIPS

BLANURI

Vulpi albe de Alasca, Croise şi Silberfuchs, Biber şi Biberette Lutru, Potits-gris, Scongs veritabil şi opozonscongs, Nutria, Tibet Katzen. Vulpine, Tibet-Mongolia, albe şi gri, Patagonia, Top, etc. etc.

Atelierul Special de blănărie ataşat la acest magazin primeşte comenzi pentru confecţiuni şi reparaţiuni montează gulere şi manchette şi dosuri de blană, jachete de astrachan, vulpi etole pelerine, după ultimele jurnale de blănuri ce stau la dispoziţie.

Depozit permanent de **blănuri Confecţionate**, (Gulere, Etole, Manşoane, esarfe, etc).

Sosindu-ne un transport de **PALARII BARBATEŞTI**, forme şi culori moderne, cumpărate intr'o epocă avantajoasă de valută le desfacem foarte ief[t]in.

A la Bonheur
Magazin şi Atelier de Blănărie
Iaşi, Unirei 4 lângă
Cinema Sidoli

FOTOGRAFII

artistic executate toate formatele până şi mărimea naturală, după natură şi după orice fotografie, FOTOGRAFII pe porcelan (Photo-cheramic) pentru morminte, arse în cuptoare, 1000 grade căldură asemănarea garantată obţineţi numai la Fotograful, Curţii Regale **WEIS** Iaşi Piaţa Unirei.

.·. AU SOSIT .·.
Blănăriile
DE LA CASSA
Alter David S-sor
In magazin 1 din strada Ştefan cel Mare 48 vis-a-vis de
BANCA IAŞILOR

LEI 70
Marele Atelier **Photo „REMBRANDT"**
Str. Lăpuşneanu No. 6
Primind un mare transport de materiale
A redus preţurile
executând
12 Fotografii (cărţi poştale)
in culoarea sepia (maro)
cu lei 70
dând şi un TABLOU GRATIS

ATELIERUL DE
INSTALAŢIUNI PENTRU
APA ŞI CANAL
GEORGE VELLA
aduc la cunoştinţa onor. public că şi-a renovat personalul technic, cu oameni de încredere şi buni cunoscători în această branşă, fiind în măsură a executa lucrările în mod conştiincios şi cu preţuri convenabile.

DOCTORUL
JACQUES GOLDNER
ŞEF DE LUCRĂRI
la Facultatea de Medicină din Iaşi
.·. BOLI DE COPII .·.
Cons. 2-4
STR. MARZESCU 17, ETAJ

Bucuria copiilor!
Vizitaţi
MARELE BAZAR DE
Jucării
din str. CUZA-VODA 71
Vânzare cu preţuri reduse
LEON GOLDENBERG

De vînzare o casă compusă din 4 camere, în curte având atenanse cu o cameră şi bucătărie, apă şi curte spaţioasă. Doritorii de a o cumpăra, se va adresa la redacţia ziarului pentru informaţiuni.

turii ţării sale prin traduceri din ruseşte, poloneşte, englezeşte, nemţeşte şi ungureşte.

Generaţiile tinere vor alege desigur numai unele din numeroasele scrieri ale lui Hviezdoslav, scrieri care au slujit atât de mult părinţilor şi bunicilor lor.

Dar chiar viitorul îndepărtat îl va cinsti ca un adevărat poet, care a ştiut să prindă din fugarele străluciri ale locurilor unde s'a născut şi care prin versuri şi imagini a sprijinit pe fraţii săi în vremuri de grele apăsări.

Şedinţa Camerei de Comerţ

Transporturile şi halul străzilor.— chestia impozitelor.— Alte chestiuni

Aseară a avut loc o importantă şedinţă a camerei de comerţ. Au luat parte membrii activi şi corespondenţi, sub prezidenţia d-lui N. V. Ştefăniu preşedintele camerei.

Chestia transporturilor

D. Ştefăniu arată că chestiunea cea mai arzătoare pentru comercianţi e acea a transporturilor, de care depinde însuşi desvoltarea economică a Iaşului. Aminteşte de ancheta făcută la gară, şi spune că dacă starea de lucrari va continua, ar însemna o adevărată ruină pentru comerţ. Spune că în urmă consfătuirilor avute cu comercianţii s'a căzut de acord, ca şi comercianţii să facă sacrificiu, şi contribuind o taxă benevolă pentru mărfurile ce intră, şi care să servească la repararea stradelor ce duc la magazia gărei.

In urma discuţiunelor, se hotăreşte în principiu ca pentru mărfurile date ca bagaje sau vagoane colective să se perceapă o taxă de 10 bani de chilogram, 500 lei pentru vagoane întregi şi o taxă mică pentru articolele de prima necesitate.

Chestia impozitelor

Camera se ocupă apoi de chestia impozitelor, în urma primirei de la ministerul de finanţe a anteproectului de lege pentru unificarea contribuţiunelor directe şi pentru înfiinţarea impozitului pe venitul global.

Camera, după explicaţiunele date de d. N. V. Ştefăniu menţine punctul de vedere stabilit, cerând ca percederea dărilor să se facă la locul de producţie şi se cere desfiinţarea impozitului pe cifra de afaceri.

Şcoala comercială

D. Ştefăniu anunţă că şcoala de comerţ, ce se înfiinţează pe lângă camera de comerţ, va lua fiinţă pe ziua de 1 Decembrie. Se hotărăşte a se trimete adresă de mulţumiri d-lori Jean Luca Nicolescu, care a donat 50.000 lei pentru şcoală şi d-lui Anghelescu, care a donat 5.000 lei pentru acelaşi scop. Deschiderea şcoalei se va face cu o deosebită solemnitate.

Auto apărare

D. N. V. Ştefăniu, arată că dorinţa comercianţilor de a înfiinţa o strajă pentru paza prăvăliilor în timpul nopţei, merge spre realizare. Micii negustori din Nicolina au şi înfiinţat o asemenea strajă. Se decide a se invită pe comercianţii din centru, care au aderat la înfiinţarea strajei, să fie convocaţi la o nouă consfătuire pentru a se lua o hotărâre.

In discutarea diferitelor chestiuni, au luat parte d-nii Fuziac, Em. Lupu, Mendelsohn, Zoller, Brener şi Brauchfeld.

COLECTURA
Regatul Român
S. Haifler
Iaşi, str. Ştefan cel Mare 3
Controlează tot felul de lozuri străine, contra
5 lei bucata

Informaţii

x *In cele două zile cât Saverana, va sta in Iaşi, va fi găzduită la palatul comandamentului, care se amenajează pentru acest scop.*

x In vederea unei noui organizări ce urmează a se da Cercului Funcţionarilor Publici din Oraşul şi Judeţul Iaşi, cerc care s'a înfiinţat în anii trecuţi, domnii membrii fondatori cum şi toţi cei care s'au înscris în urmă, sunt rugaţi să binevoească a se întruni în adunare generală, în ziua de Duminică 19 Noembrie 1922. ora 15 (3 p. m. în sala de şedinţe a Camerei de Comerţ din str. Cuza Vodă.

La ordinea zilei darea de seamă a Comitetului şi aşezarea cercului pe alte baze.

Se aduce la cunoştinţa tuturor studenţilor universitari evrei din Iaşi că alegerile noului comitet al Asociatiei, pe anul 1922—1923, s'au fixat pentru Duminecă 25 Noembrie a. c.

Candidaturile se primesc până la seara de 23 Noembrie ora 9, la cancelaria cantinei, din str. Lăpuşneanu 26.

Un proces interesant.— Marţi s'a judecat la Trib. s. III-a Iaşi procesul intentat de Banca Iaşilor d-lui Scorţescu, pentru neplata unor poliţi de 39.000 lei, emise în 1916.

Acţiunea este intentată pe baza unui duplicat vizat de tribunal, întrucât aceste poliţe au fost evacuate în 1917 la Moscova.

Reclamanta este reprezentată prin d-l avocat Demostene Botez, şi apărarea prin d-l H. Saţu.

Apararea cere respingerea acţiunei pentru următoarele motive:

1. Duplicatul după poliţe trebuia vizat de tribunal, fiind citat şi emitentul Scorţescu, lucru care nu s'a făcut.

2. Ceotrolul registrelor Băncei pentru vizarea duplicatelor şi hotărârea tribunalului în acest sens, trebuia dată de completul tribunalului, lucru care nu s'a făcut.

3. Intrucât Banca Iaşilor, printr'o scrisoare, a comunicat lui Scorţescu că poliţele au fost scontate la Banca Românească unde trebue să le achite, rezultă că reclamanta nu mai are calitatea de proprietar şi n'are dreptul să intenteze acţiunea, câtă vreme n'a făcut dovada că e din nou proprietara acestor poliţe.

4. Banca nu poate face dovada că a evacuat poliţele, întru cât se permisese instituţiilor financiare să reţie 30 la sută din efectele ce le aveau în portofoliul lor. Şi nu este normal să fie evacuate poliţe a căror scadenţi era apropiată.

5. Acţiunea pentru vizarea duplicatelor după poliţe e nulă fiindcă a fost rău intentată, fiind introdusă direct la Trib. s. III-a, pe când legea spune cd se va introduce acţiune la Tribunal şi nu la secţia comercială. Judecarea trebuia să vie la această secţiune prin repartiţie.

6. Acţiunea combială a fost prescrisă, întru cât de la 14 Martie 1917 până la 14 Mart 1922 nu s'a făcut citarea reclamantului în judecată pentru neplata poliţelor. Moratoriul s'a fost general, Scorţescu a stat tot timpul în Moldova şi n'a fost mobilizat, aşa că Banca Iaşilor trebuia să intenteze la timp acţiunea şi să facă citarea.

In replică d. D. Botez cere tribunalului să-i încuviinţeze a face dovada că Scorţescu a fost mobilizat şi că în timpul ocupaţiei germane a fost la Bucureşti.

Tribunalul admite cererea şi amână judecarea pentru 20 Decembrie.

Axy.

x Pe strada Mârzescu, la noua proprietate a d-nei Tischler, punându-se eri geamuri mari la toate magazinele din faţă, chitul fiind proaspăt, hoţii le-au furat cu uşurinţă peste noapte.

x *Muncitoreşti* — Lucrătorii tipografi din Iaşi au înaintat patronilor tipografi un memoriu cuprinzând următoarele revendicări:

1) Spor în natură (lemne, alimente etc.).

2) Săptămâna engleză.

3) Higiena atelierelor.

Tratativele de împăciuire urmează.

*

Agitaţia contra sporirei cotelor la Corporaţie.— La 17 Noembrie va avea loc adunarea generală convocată de sindicatul artelor grafice şi corporaţia „Progresul" pentru alegerea delegaţilor la Ministerul Muncei pentru a protesta contra sporirei cotelor şi numirei de delegaţi din oficiu.

*

De la biroul regional Sindical. La 1 Decembrie vor pleca în turneu de organizare în judeţele Piatra şi Bacău, cele mai industriale ale ţărei, doi delegaţi ai Biroului regional sindical.

*

Delegaţii comisiunei regionale au organizat în Basarabia următoarele sindicate, legalizate pe baza legei Trancu:

La Chişinău sindicatul frizerilor şi cismarilor şi la Bălţi sindicatul brutarilor şi hamalilor.

*

Accident de muncă.— Lucrătoarea Rebeca Şchvarţ, de la fabrica de oglinzi Mendelsohn, şi-a fracturat un picior.

*

Muncitorii organizaţi în sindicatele profesionale şi acţionari la Casa Poporului sunt foarte agitaţi din cauza intenţiunei autorităţilor de a institui un post de jandarmi la „Casa Poporului" str. Socola.

x *Intre colegi*— De 8 ani de zile, d. profesor I. Petrovici, ţine cursul său de filozofie, în amfiteatrul facultăţii de Drept sala fiind mai încăpătoare pentru marele număr de studenţi cari frequentează acest curs.

De obiceiu, d. Petrovici vestea de mai înainte pe intendentul facultăţii de Drept, de ziua ţinerei cursului, alegând ziua în care sala era liberă.

Iată însă, că Luni, d. Petrovici fu vestit, că d. decan al facultăţei de Drept, îl roagă să-i facă o cerere formală, în ceia ce priveşte obţinerea sălei.

D. Petrovici se supuse; făcu cererea prin care arăta nevoia de a ţine cursul în amfiteatrul facultăţei de Drept, şi amintind că de 8 ani ţine cursul în acea sală.

Drept răspuns, eri dimineaţă d. Petrovici primi o adresă, prin care d. Cuza, decanul facultăţei de Drept îl înştiinţează, că în anul acesta nu-i mai poate pune la dispoziţie sala, facultatea de Drept având nevoi proprii.

D. Petrovici a fost nevoit să ţie cursul său în aula inproprie pentru ca studenţii să poată lua note.

„Toate bune— zice d. Petrovici într'un cerc de profesori, —iar de când eu am fost oprit a ţine cursul, sala facultate de Drept a rămas neocupată în acele ore".

Azi are loc alegerea noului comitet al societăţei studenţilor în medicină.

In urma examenului depus la prefectura de judeţ din localitate, tinerii Ion Gherman a fost primit ca bursier.

Neculai Simionescu ca extern la şcoala de notari de la Curtea de Argeş.

Muncitorul Pavel Rotaru din comuna Margea, pe când transporta nişte grinzi, i-a căzut o grindă peste piciorul drept, fracturându-l.

Muncitorul a fost internat la spitalul Central.

Pe ziua de eri, din taxa de contingentare pe vite. s'au încasat la abator suma de 65,000 lei.

In urma unui ordin al direcţiei generale a căilor ferate. nu s'au mai rădicat casetele de la Agenţia „Expresul". Casetele şi biletele au fost date în custodia d-lui Stefan Sion.

x Se anunţă din Bucureşti că distinsa artistă americană Mali Picon s'a îmbolnăvit de gripă.

Reprezintaţiile au fost suspendate.

Sfatul Negustoresc

— IAŞI —

Aduce la cunoştinţa membrilor săi că serviciul de contencios al sfatului funcţionează in fiecare zi dela ora 8—9 jum. dimineaţa, in actualul local al sfatului str. Cuza Vodă 71 (vis-a-vis de Banca Moldova) cu indatorirea de a da **gratuit** *membrilor săi orice consultaţiuni de orice natură şi a-i asista tot gratuit la procesele pentru judecarea la legea speculei cum şi pentru cele fiscale până la suma de lei 10.000.*

Calitatea de membru al sfatului negustoresc se va justifica cu cartea de membru.

Cărţile de membru se pot ridica de la sfatul Negustoresc.

Serviciul de contencios este pus sub direcţiunea d lui avocat Alfons Herovanu un distins avocat al baroului local.

Noua organizare sanitară

— Agitaţia corpului medical —

Azi Joi 16 Noembrie ora 8 jum. seara va avea loc în sala Institutului de Anatomie adunarea generală a medicilor din Iaşi pentru a protesta în contra legei noi de organizare sanitară a ţărei.

Se ştie că s'a înaintat de către consiliul Facultăţei de Medicină un memoriu in contra acestei legei.

Un colaborator al nostru cerând lămuriri d-lui profesor doctor Parhon, acesta i-a declarat următoarele:

—„Legea este făcută, prin dispoziţia ca directorul de regiune sanitara să nu ocupe nici o altă funcţiune, ca să lovească în doi oameni, d-rul Slătineanu din Iaşi şi Moldovanu din Cluj.

„Deasemenea ea mai cuprinde dispoziţii de aşa natură încât singur directorul sau chiar sub directorul va putea numi în funcţiune pe ori ce favorit, chiar dacă acesta este abia eşit de pe băncile Universităţei, „Selecţiunea valorilor nu este prin urmare garantată.

„Legea va trebui modificată".

x Direcţiunea Tramvaelor aduce la cunoştinţă că biletele de liber parcurs eliberate se vor preschimba pe ziua de 20 Noembrie 1922, de la care dată biletele vechi nu mai sunt valabile.

ECOURI

— Deliciosul oţet de vin natural, se află de vânzare numai cu lei 6 litrul, la „Concurenţa" magazin de coloniale Solomon Blumer str I. C. Brătianu.

— *La 15 Noembrie reapare la Bucureşti ziarul* „Mântuirea" *organ naţional evreiesc.*

— *Inexactitatea teoriei lui Einştein.* Einştein a arătat că totul este *relativ* şi totuşi, este *absolut* că cel mai frumos bal mascat şi nemascat va fi al asociaţiei sportive „Hacoah" ce va avea loc Sâmbătă 16 Decembrie în saloanele societăţii de sport şi muzică.

SPECTACOLE

Cinema ELISABETA.— Astăzi în matineuri şi seara celebra vedetă a ecranelor mondiale sublima Priscilla Dean apare în MOLLY LA CHARMEUSE frumoasa Nolly). Se reprezint (opera complectă.

Programul se complectează cu o vedere şi o nostimă comedie americană în total 12 mari acte.

In pauză mare la reprezentaţiile serale grandioasele debuturi ale renumitului enciclopedist Italian Marcello Liri.

— Teatrul Cinema SIDOLI.— cu începere de azi şi în zilele următoare cea mai uriaşă montare DEMONUL PARISUL (Le roi de Paris). La fine: O frumoasă comedie americană în 2 acte Carolică Vulturescu Maestrul Detectivilor.

Obiecte de aur,
ARGINT, PLATINA, BRILIANTE,
cumpără, oferind preţuri mari
— CEASORNICARIA —
Fraţii TISCHLER
Str Ştefan cel Mare 33

ULTIME INFORMAȚIUNI

Guvernul și gravitatea situației în Orient.—*In buletinul asupra situației, cu data de 15 Noembrie, oficiosul „Viitorul" scrie:*

Situația în Orient este de o gravitate excepțională. Poliția turcă, jandarmeria turcă nu mai este sub controlul interaliat. S'au infiltrat zeci de mii de oameni înarmați în imensa capitală, deberdând pe aliați. Înalții comisari n ci nu sunt siguri de situație iar dușmănia turcă se îndreaptă deopotrivă și contra creștinilor autoctoni și contra europenilor în genere.

Cercurile politice din Londra sunt așa de alarmate de noua situație în cît Anglia e decisă să nu mai participe la conferința dela Laussanne, fără a obține a numite garanții de la aliați.

Zilele acestea se va vedea dacă, în interesul menținerii alianței, Franța va părăsi complect pe kemaliști, sau, tergiversând, alianța anglo-franceză se va prăbuși și Europa va fi amenințată cu noi catastrofe.

Trecerea Franței de partea Angliei ar fi un pumnal cu două tăiușuri, căci nimic nu-i va mai reține atunci pe turci, să-și facă de cap, să năvălească în Europa, să treacă prin foc și prin sabie populația creștină din Balcani și o nouă navală în genul Timurlenk să transforme Orientul apropiat în pustiu și ruine.

PIAȚA VALUTARA.— *Asară la închiderea Bursei, leul a cotat la Paris 9 55.*

Devisele în Capitală au notat: Francul francez 10,40, lira engleză 709, lira italiană 7,30, coroana cehoslovacă 5,05, dolarul 159, marca germană bani 2,20. coroanele ungară și austriacă neschimbate.

Cursul de Farmacie clinică și Galenică a început azi Joi 16 Nov. ora 10 dim. în Amfiteatrul vechei facultăți.

Cu toate protestele de până acum. telefonul nu este pus în stare de funcționare cu deosebire pentru cetățenii particulari.

O mare parte din abonații la telefon sunt hotărâți să reacționeze și să dea în judecată Direcțiunea Poștelor, care încasează taxe enorme fără a și îndeplini obligațiunile.

Inițiativa acestei acțiuni a luat-o un cunoscut avocat și conferențiar universitar.

Și din cabinetul rectorului a pornit un protest în acest sens.

x La Teatrul Național. Cu privire la situația teatrului din Iași, se comunică următoarele din București:

D. Banu, ministrul artelor, a primit raportul de anchetă făcut de d. Șoimescu, cât și procesul-verbal al juriului de onoare instituit la Teatrul Național.

Ministerul a respins demisia d lui Codreanu și i-a acordat un con ed ù până la 1 Ianuarie, pentru care timp a dat delegația de conducerea a teatrului d-lui Toma, președinte e Co isiei Interimare.

D. Cndreanu însă persistă în hotărârea de a d misiona la expirarea concedi ului.

x Se aduce la cunoștința Direcțiunei Școalelor cari n'au primit până în prezent bi etele cu re ucere pentru elevi la tramvai, să bine voiască a trimite o listă de numărul biletelor de car au nevoie la Direcțiunea Tramvaie'or și vor primi imediat.

x În urma legei votată în ultima sesiune, prin care numărul membrilor din comisiile interimare a Comunelor rurale poate fi sporit până la numărul prevăzut de vechea lege pentru consiliile Comunale, e probabil complectarea comisiilor interimare din județ, cu încă 6 consilieri de fie ce comună.

Jale și groază în Orient

Asasinarea creștinilor - Un vapor român pleacă la Constantinopol - România intervine la Atena, în conformitate cu hotărârile consiliului de miniștri.

București. — Știri transmise pe cale particulară confirmă că situația la Constantinopol este extrem de gravă.

Sângeroase incidente s'au petrecut și se petrece în diverse puncte ale orașului. Intreaga Tracie și Anatolia sunt în fierbere. Asasinări izolate de creștini au loc zilnic, ca un preludiu al unui masacru general.

Mișcarea turcilor începută întâi contra grecilor și armenilor, s'a întins apoi și contra francezilor și a celorlalți creștini.

Trupele aliate din Constantinopol sunt insuficiente pentru a menține ordinea.

*

Conform hotărârei consiliului de miniștri, astăzi pleacă un vapor român la Constantinopol, pentru a salva colonia română de acolo.

*

Deși unele gazete prost informate, au căutat să sugereze ca nimic anormal nu s'ar petrece în Orient —ba chiar au susținut că nici n'ar fi avut loc un consiliu de miniștri român.—faptele transmise ieri sunt totuși perfect exacte.

Marți seara, după ședința comisiunei constituționale, miniștrii români s'au întrunit in consiliu unde d. Duca a făcut gravele comunicări transmise de tră a timp.

*

Oficiosul „Viitorul" – dintr'o obligațiune oficioasă lesne de înțeles—a căutat să mențe liniștea în sufletul publicului, printr'un comunicat prin care, dealtfel, nu dezminte decât că s'ar fi început masacrul general în Orient. Incolo, înregistrează toate știrile cu întreaga lor gravitate și confirmă ședința consiliului de miniștri în care s'a hotărât trimiterea unui vapor la Constantinopol.

Deasemenea guvernul nostru, odată cu guvernele aliate, va cere cabinetului din Atena suspendarea procesului contra foștilor miniștri gunariști.

O DEMONSTRAȚIE MILITARA ENGLEZA LA CONSTANTINOPOL

Constantinopol 15. — Rador — Detașamentele de debarcare a șase mari vase de război Engleze cum și cele depe bordul restului flotei engleze au făcut o demonstrație pe străzile Constantinopolui plecând dela Dolma-Bahce, unde au debarcat, spre cartierul Pera și înapoindu-se prin Galata.

La această demonstrație nu luai parte și trupele Irlandeze care au fost debarcate acum două zile.

Turburările din Regiunea Rhinului

Berlin 15. (Rador) - Din Polonia se anunță că muncitorii revoltați au încercat din nou să facă prădăciuni. A intervenit poliția militară engleză.

La o ciocnire dintre muncitori și poliția din Duesseldorf au fost 4 persoane ucise.

Sindicatele muncitorești au aprobat declararea grevei generale dela Duesseldorf.

Scandalul din Brașov

Deputatul Dobrescu e menținut arestat

București.—Fruntașul ardelean d-l Aurel Dobrescu continuă a fi arestat la Brașov. Dosarul n'a fost încă trimes camerei de punere sub acusare.

Populația Brașovului este foarte nemulțumită de asemenea procedee.

Dela comisiunea constituțională

Puterea legiuitoare.— Validările.— O propunere a d-lui I. Brătianu respinsă.— Noi senatori de drept.—Redactarea textelor.— Lucrările comisiunei sunt aproape de sfârșit.

București.— Asară comisiunea constituțională a ținut din nou ședință. D. Duca a dat citire articolelor din actuala constituție privitoare la puterea legiuitoare. Comisiunea a menținut vechiul text, cu modificările de la Iași, făcând numai unele schimbări de amănunt. De pildă s'a prevăzut că alegerile nu se pot face decât pe circumscripții electorale în mărimea unui județ. De asemenea, după propunerea d-lor Ioanițescu și Jean Th. Florescu, s'a adăugat un aliniat privitor la o mai mare garantare a imunității parlamentare.

In chestia validărilor, d. Ionel Brătianu a propus ca ele să fie trecute în sarcina Curții de Casație. Majoritatea membrilor comisiunei în frunte cu d-nii Disescu și Duca s'au opus, așa că propunerea d-lui Brătianu a căzut.

*

S'a discutat apoi despre organizarea senatului. D. G. Mârzescu a propus o nouă serie de senatori de drept: reprezentanți ai culturii, comerțului, industriei, academiei, foștii președinți de consilii, foștii miniștri în anumite condițiuni, etc.

Orele fiind înaintate, discuția s'a amânat. Domnul G. Mârzescu, a fost însărcinat cu redactarea textelor în chestiunile propuse cât și în chestia organizării muncii.

Azi la orele 6 comisiunea se întrunește din nou.

*

Mai toate chestiunele constituționale au fost tranșate, Comisiunea va mai avea nevoe de câteva ședințe pentru a rezolva problemele rămase în suspensie și anume chestiunile privitoare la biserică, presă și naționalizarea subsolului.

Lucrările comisiei administrative

Situația funcționarilor de județ și comună

București.— Comisia administrativă și-a continuat ieri lucrările.

S'a discutat chestia învățământului profesional și situația funcționarilor de județ și comună. Acești funcționari vor fi numiți de autoritățile locale și vor deveni stabili.

Victimile Cutremurului

București.— Noui cutremure s'au resimțit la Chili.

Sunt peste 2000 victime omenești.

Darea în judecată a foștilor Miniștri Bulgari

Sofia.— 15. (Rador).- Referendul care va decide asupra dării în judecată a foștilor miniștri din cabinetele Ghenoff, Daneff, Kalinoff, și Kosturkoff, va avea loc la 19 Noembrie.

Cabinet dentar

Dr. Med. H. Apter

Specialisat la Berlin în dentistică și boli de gură

Iași, Str. Lăpușneanu 32

Consult. 9—12, 3—6

Nu puteți arăta dicților o bine facere mai mare de cât a vă obicinui la o întrebuințare regulată a lui Odol.

Un consiliu de Coroană la Atena

Atena 15 (Rador).— Azi a avut loc primul consiliu de coroană sub președenția Regelui George. S'a examinat situația creată în Orient de pe urma ultimelor evenimente și s'au luat măsuri inconsecință. Sau stabilit deasemenea condițiunile în care Grecia va participa la conferință.

In jurul conferinței dela Lausanne

Londra 15. (Rador).—Intre Londra și Paris a început un schimb de vederi în scris relativ la chestia orientală. Lordul Curzon va pleca Sâmbătă la Paris. Duminică va pleca împreună cu D. Poincare la Lausanne. D. Mussolini a anunțat telegrafic la Paris și Londra că va fi Luni la Lausanne și că va lua parte la conferința preliminară Se anunță că Ismed Pașa va pleca la Paris pentru a se întâlni cu d. Poincare. E probabil să plece chiar azi la Paris.

Criza de locuințe

— Legația română din Berlin evacuată.—O scrisoare originală. —

București.—Un conflict s'a produs între legațiunea română din Berlin și proprietarul imobilului unde se află instalate birourile legațiunei.

Proprietarul, pretextând că plata unei părți din chirie este în restanță, a denunțat contractul și a cerut evacuarea. Legațiunea a refuzat să evacueze. Proprietarul a început să zidească intrarea și tot odată a adresat regelui Ferdinand o scrisoare prin care îi expune situația și îi cere chiria.

*** *In contra abusurilor dela Corporație.*— Sindicatul Artelor Grafice, întruniți în adunare generală în sala Corporației din Iași, în seara de Marți 14 Noembrie 1922, luând în discuție atitudinea ce o iau unii președinți ai Corporațiilor, de a nu cere avizul breslelor în chestia sporirei cotelor la corporație, practicarea alegerilor între dânșii, precum și intenția Casei Centrale de a numi delegați din oficiu pentru tratativele ce urmează a avea loc la București, au votat următoarea moțiune:**

Lucrătorii tipografi organizați în Sindicat de breaslă pe baza legei Trancu-Iași, având în vedere că unii președinți de Corporații nesocotesc interesele breslelor și a muncitorimei în ce privește sporirea cotelor la Corporații, intenționând să se aleagă singuri ca delegați la tratativele ce urmează a avea loc la București, declară că nu vor recunoaște decât delegații aleși de muncitorime și bresle și cari delegați nu vor putea lucra decât în baza și limitele mandatului ce vor avea de la muncitorime.

Deasemenea declară ca nule și neavenite orice hotărâri ar lua acești delegați aleși fără consultarea breslelor și a muncitorimei, sau acei numiți din oficiul Casei Centrale.

Votată astăzi 14 Noembrie 1922 în adunarea generală a Sindicatului Artelor Grafice Iași.

Eri, resemțând la judecată foștii antreprenori au predat proprietarului atât otelul cât și cafeneaua Traian.

***Universitara.*— Vineri 17 Noembrie se va întruni consiliul Facultății de Litere pentru a statua asupra următoarelor chestiuni:**

1. Fixarea definitivă a orarului cursurilor

2. Alegerea unui delegat al Facultății în comisiunea bugetară parlamentară pentru ca în viitorul buget să se rezerve cele cuvenite pentru satisfacerea nevoilor și doleanțelor Facultății.

3. Numirea comisiunilor pentru examenele de agregație, istorie universală și limba greacă.

4. Reparația bucăților pentru străinătate.

PIERDUT

biletul de identitate, pe numele Binim Plich din Chișinău, actele de naștere ale copiilor, precum și suma de 120 lei.

Rog pe acel ce le-a găsit să-mi trimeată actele pe adresa ziarului sub N. N.

OPINIA IN ȚARA

UNGHENI (Basarabia)

Serbare.— Pe ziua de 21 Octombrie 1922, în sala cinematografului „Redeșteptarea", a avut loc o mare serbare urmată de bal, dată de d-l O. Cravețchi subprefectul Plășei, în folosul „Casei de cetire" a Plășei.

S'a jucat piesa „Iubi eul" de către d-na și d-l dr. Calacov, d-l inginer Crugliţchii și d-na Milev, iar piesa „Ueinl lui Pepelea" de Alecsandri s'a jucat de d-l Milev notarial comunei și d-l Seinca conductor tehnic.

După acéia au început dansurile și muzica au distrat publicul până la orele 4 jumătate dimineață când d-l Cravețchi subprefectul Plășei a mulțumit călduros e lor prezenți pentru concursul arătând că acéastă casă de cetire se înființează pentru luminarea poporului.

A fost bufet și loterie al ară, poștă, bataie de flori, etc.

La bal a luat parte foarte multă lume printre care și d-na și d-l Cravețchi suprefect, d-na și d-l dr. Calacov, d-na și d-l Crugliţchii inginer, d-na și d-l Ungureanu ajutor suprefect, d-na Șimanovs aia, d-l Vocsman prima ul comunei, d-l. Nasu secretarul comisl.i intercimare, d-na și d-l Milev notarul comunei, d-na și d-l Ionescu perceptor, d-l Sciaca etc.

Nasu

——

RAȘCANI (Bălți)

Activitatea noului primar.—Odată cu demisia fostului primar Abțug, a fost ales unul din cei mai activi și stimați cameni din Rășcani Isac Ghelman. Imediat cum a luat în primire Primăria, s'a îngrijit ca populația din Rășcani să aibă lemne eftine și din pădurile apropiate Bolozeni.

Sperăm că noul primar va face ca să se mai curețe noroiu din târg care a ajuns până la genunchiu.

Ar trebui ca fiecare gospodar să pue măcar o scândură de trecere în fața casei.

Primarul e secondat de trei locuitori ai târgului Rotsman, Axenfeld și Roizental, cari fac parte din comisia de îngrijire a Rășcanilor.

Fostul primar însă, a cărui plecare nu e regretată, caută să împiedice pe noul primar în activitatea sa rodnică.

Primăria având în frunte pe cei mai sus numiți și pe notarul Chiția, va satisface nevoile târgului nostru.

Coresp. Ihaș

——

P.-ILOAEI

Bal.— Sâmbătă 19 Noembrie a. c, va avea loc în localul soc. israelite din localitate un grandios bal dat de către corporația „Viitorul" din localitate.

Balul va avea loc sub înaltul patronaj al d-lui ministru al Muncei și Asistenței sociale d. Gh. Gh. Mârzescu.

Comitetul corporației în frunte cu harnicul ei președinte d. Dimitrie Cojocaru pregătește frumoase surprize asistenței.

Sperăm că balul, în urma pregătirilor și muncei depuse, va avea un frumos succes moral și material.

Pentru serviciul tehnic județean
Șoseaua Națională care leagă orașul Iași de Roman și Botoșani, trecând prin orășelul nostru, o formează străzile de jos și de Sus.

Din cauza neglijenței celor de la serviciul technic, a ajuns într'un hal fără hal.

Starea miserabilă a străzei ne aduce aminte timpurile de războl.

Strada e plină de tranșee cari se țin lanț de la un capăt al orașului la celalt.

Seara e imposibil de ieșit din casă.

Credem că ar fi nimerit ca cântonierii cari sunt pentru acest serviciu să nu stea fără lucru ci să aibă de grijă ca șoseaua să fie practicabilă.

Numire.— In localitate a sosit un nou medic angajat de către comunitatea locală, dr. B. Tenenbaum.

Corespondent

Școala profesională de fete „STEAUA"
— *Str. Elena Doamnă 23* —
Se caută o profesoară sau un profesor de desemn pentru 5 ore pe săptămână.
Direcțiunea

CINEMA ELISABETA
Astăzi JOI 16 Noembrie la — — ambele MATINEURI și SEARA
NOU! Prima viziune! NOU! — Cea mai sublimă creație a celebrei vedete
Prìscilla Dean
Apare în **MOLLY LA CHARMEUSE**
SE RERREZINTA OPERA COMPLECTA 10 ACTE
Bogatul program este complectat cu o vedere și o comedie americană. In total bogatul program conține
12 MARI ACTE 12
In pauză mare la repr. serale grandioasele debuturi ale renumitului enciclopedist italian
MARCELLO LIRI

CINEMA MODERN
Astăzi JOI 16 Noembrie în ambele în ambele matineuri și seara
Cea mai nouă și zguduitoare operă a lui DOSTOEVSCHI.
OPERA COMPLECTA — — SPLENDIDA MONTARE — — 9 ACTE 400 m.
SONIA VOLKOVSCHY
Cea mai superbă capo d'operă a nemuritorului autor Feodor Dostoewsky, după celebra scriere umiliți și obijduiți. — In rolul prim apare superba și cea mai — Grațioasă stea mondială — | —
LYA MARA
adaos la program: Prima și cea mai nouă Comedie din stagiunea 1922
EL ȘI CEI DOI RIVALI adorabilă și brilianta Comedie cu neintrecutul comic mondial, LUI

Inștiințare
Fac cunoscut onor. public că m'am stabilit în localitate ca Subchirurg cu o practică de 20 ani.
Fac serviciul conform ordonanței medicilor.
Rog a mă vizita și veți fi mulțumit de mine.
La chemare vin acasă.
Cu stimă
Gh. L. Nută
Str. Eternitate 80
Podul de fer
Casele Oisie Goldman

„ALBINA"
1) Fabrica sistematică de sopon de toaletă și parfumerie
Prețuri de reclamă, vinde en-gros
Cereți săpunul Royal Willy, Cocos, etc. produsele fabricei.
2) Fabrica sistematică de pungi de hârtie
„Furnica"
3) Noua Fabrică sistematică de apă gazoasă vinde sifonul cu 75 bani pre dat domiciliu sau la fabrică
Str. Păcurari 73 bis

TRIBUNALUL Jud Botoșani

PUBLICAȚIE

Conform jurnalul Tribunalului Botoșani No. 6391 din 8 Septembrie 1922, pentru aducerea la îndeplinire a comisiei rogatorii venită de la Judecătoria Ocol Urban Botoșani No, 22654 din 23 Noembre 1921, prin care mijlocește scoaterea în vânzare prin licitație publică a imobilului situat în Botoșani Str. Dubalari No. 23 bis, proprietatea minorilor Emilia, Neculai și Cristofor rămași pe urma defuncților Gheorghe și Maria Popovici, după cererea d-lui Dumitru Mahalu din Botoșani în calitate de tutore ai numiților minori, se publică vânzarea sus menționatului imobil care va avea loc prin licitație publică în ziua de 12 Decembrie 1922, ora II dimineața, în pretoriul Tribunalului Botoșani, începându-se licitația de la prețul de lei 3000 (trei mii).

Imobilul scos în vânzare situat în Botoșani Str. Dubalari No. 23 bis, se compune din o casă construcție de nuiele, acoperită cu tablă având 3 încăperi, din care una servește de bucătărie precum și patru prăjini sau 7 arii, 2 centarii loc imprejur, în hotar la față cu str. Dubalari, la dreapta cu proprietatea lui Adolf Daniș, la stanga cu proprietatea Mariei Luca Rinichi și la fund cu proprietatea lui Constantin Gaftoneanu. Imobilul este liber de orice sarcini.

Sunt somați toți acei cari ar pretinde vor un drept asupra acestui imobil, să-l arate cu pretențiile lor Tribunalui Botoșani inainte de adjudecare, căci in caz contrar nu li se va mai ținea in seamă.

Pos. No 3901 921

Președinte *(ss) C. M. Ciulei*

Portărel *(ss) V. Bobeyca*

No. 10039 | 1922 Noembrie în 13

CEI MAI BUNI
Galoși și Șoșoni
1850 HUTCHINSON C.N.D.C. PARIS
MARCA PENTAGON
Vânzare exclusivă pentru toată România Societatea Pentagon
Iași str. Ștefan cel Mare No. 4. Depozitele principale en-gros Iași H. Braunstein str. Ștefan cel Mare 4, București A. Saltman str. Carol 35, Chișinău B. Lempet Armeanasca 71.
Vânzare EN-DETAIL la toate magazinele de încălțăminte din țară.

CEASORNICE ȘI BIJUTERII
se repară, garantând pentru cea mai perfectă executare, la
CEASORNICARIA
Frații TISCHLER
str. Ștefan cel Mare 33

Cine dorește
o geantă bine reparată și argintata să se adreseze la singura specialistă din localitate care garantează o bună execuție la
Cesornicăria și giuvaergeria Mendel Moscovici
Str. Cuza No. 33

Reprezentanți
bine introduși pentru desfacere (în sticle și butoaie): Cognac de vin, malaga, madera, Tokai, Mascat Lunel și Cotnar superior
caută
„Sarpivin"
Societate anonimă
Iași str. Sărăriei 15

Recompensă 1000 lei
cui a găsit și va aduce la domiciliul meu din stradela Ipsilante No. 10 un cățel roș cu pată albă la piept, picioare scurte, la gât o sgarta cu 9 clopoței. Răspunde la numele de FOX.

UN APARAT INGENIOS
„TARANTELLA"
Ascute lamele sistem GILLETE atât la piatră cât și la curea, devenind mai bune ca noi. Costul unui aparat complect lei 175.
ROMANIA MUZICALA
Finkelstein
Lăpușneanu 24 Iași
Se primesc lame pentru ascuțit lei 2 bucata.
N. B.—Au sosit „Sonerii fără baterii" care sună foarte puternic, aplicabile la intrări.

Blănăria artistică LA DAVID
Str. Lozonschi 1.
Asortiment de blănării fine. Sconcs veritabil, opozon sconcs, vulpi gri, negre alaska și argintii. Tibet de Mongolia, nutria, biberette, lutru, jder, dihor și vidre.
Piei de îmblănit și brumării, etc.
ATELIERUL SPECIAL
execută lucrări artistice și transformări de orice blană
Se curăță vulpi albe, făcându-le ca noi

Școala profesională de fete „STEAUA"
— *Str. Elena Doamna 23* —
Aducem la cunoștință ca odată cu începerea cursurilor am redeschis atelierele de lengerie și croitorie și rugăm onoratul public să ne onoreze cu comenzi, asigurându-l că comenzile vor fi executate cu mult gust și minuțiozitate. Prețuri foarte avantajoase.
Direcțiunea

Școala de Băeți „A. Vlăhuță"
aprobată de Minister cu Ordinul 83359 din 4 Noembrie 1922 a început cursurile regulat de astăzi 6 Noembrie. Pentru complectarea locurilor se mai primesc înscrieri PANA LA 20 NOEMBRIE pentru elevii cari sunt înscriși la examenele particulare de Stat.
Taxa 1000 lei anual, cu excepție pentru elevi săraci 600 lei.
Orice informațiuni se pot lua la cancelaria școlii între orele 9-12 dim. și 2-6 după amiază Ștrada Bașu No. 12 (în dosul liceului „Național").

LA FRIZERIA
„HAMBURGER"
Iași Str. Costache Negri No. 32
Se închiriază COSTUME DE CARNAVAL, DEGHIZAMENTE și FRIZURA DE TEATRU
Se află la dispoziția publicului amator o garderobă renovată cu costume noi și de tot felul.
Variația *calităților* și a *genurilor* poate satisface gusturile cele mai alese.
Se găsesc costume de'a cele mai serioase până la cele mai hazlii.
Specialist în deghizări.
Se primesc angajamente și în provincie pentru TEATRE, REVISTE, BALURI MASCATE,
Cumpără costume de ocazie

Sanatoriul Dr. Tzaicu
Iași, Str. Carol 20, Telefon 368
Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului s'a reorganizat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale.
Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervențiune. Adaptat la chirurgia de urgență.
Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medicii onești pă specialități, boli interne și nervoase (exclusă cele contagioase și nervoși turbulenți).
Informații și consultațiuni între orele 2—4 p. m.

Maculatură (ziare vechi) de vânzare la administratia ziarului.

Se vinde
din cauza plecării o jachetă de astrahan, lungă, cu guler de biber non.
A se adresa la ziar sub B. S.

Vinul Konya
cu principiile conținute în *Kola, Coca, Guarana* și *Cacao* reunite
Reconstituantul, tonicul și nutritivul cel mai renumit în combaterea anemiei, debilităței, maladiilor nervoase, *de cea mai mare valoare in convalescența.*

Sobe teracotă
DIN
FABRICI RENUMITE
SE POT ANGAJA
Domnii clienți sunt rugați a'și face comenzile din timp pentru a obține reduceri
Reprezentant: I. ZLATOVICI
Str. Muzelor 40

ANUL AL XVIII-lea No. 4646

1 Leu NUMARUL

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

DUMINICA 19 NOEMBRIE 1922

[illegible] 300
[illegible] 100
TREI LUNI 60
— IAȘI, — [illegible] MĂRZESCU 17 —
[illegible]

Biblioteca Universității

ANUNCIURI
Se primesc la toate
Agențiile de Publicitate
și la
ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
— IAȘI, — STR. MĂRZESCU 17 —
[illegible]

Cînd Iașul se prăpădește

— Expozițiuni de șapte milioane. —

Suferințele de după război sunt generale. Interesul public este înecat de apetiturile individuale, iar munca productivă, scăzută în proporții îngrijitoare, a făcut loc unei dorinți nebune de bună stare individuală, fără gând la ceea ce se cuvine interesului general.

Indivizii nu sunt preocupați de cât rosturile lor. Obligațiunele izvorâte din legile sociabilității nu mai există. Pătura muncitoare nu râvnește de cât la supra nutriție și exces de băutură.

In zadar se vorbește de scumpetea vieței. Sunt foarte mulți care se simt mai bine astă-zi de cât adineaurea. In genere masele suportă bucuros această scumpete—de altfel dacă ele s'ar resimți în rău, recțiunea n'ar întârzia să se producă.

Și cu toate aceste suferințele generale sunt mari.

* * *

Sunt mari, fiind-că omenirea, care ajunsese să cunoască bine facerile civilizației, este silită a trăi astă zi în condițiuni în care n'a viețuit în România nici macar generația de acum 60-70 de ani.

Din punct de vedere edilitar, ele sunt de așa natură în cât aproape nu-ți poți explica cum oamenii, care au trăit atît de bine ca higienă privată și publică, suportă fără cârtire murdăria generalizată de astă-zi.

In Iași fenomenul e și mai violent exteriorizat de cât ori unde. Faceți o primblare prin Anastasie-Panu, luați-o prin Podu Vechi și eșiți în strada Albă și vă veți convinge lesne unde am ajuns. Bagați de seamă. Am citat străzile principale, din centru. Nu vorbesc de starea străzilor din mahalăli.

* * *

Nu inzist asupra cauzelor. Ele sunt complexe. In primul loc trebuește citat lipsa de trecere a autorităților locale pe lângă centru, în scop de de a obține fondurile necesare, *datorite* unui oraș care a fost adus în stare de ruină de către cei ce s'au refugiat aci.

Desigur că nu mică este și partea de vină a ieșenilor că prin acțiunea lor hotărâtă politică ca și prin hotărârea lor privată nu contribue la remediarea stării actuale de lucruri.

Mai cu seamă inițiativa privată, lasă enorm de dorit. De manifestat se manifestă ea dar într'o formă evident puțin mulțumitoare.

O pildă tipică ne este dată de cei ce organizează așa zisa expoziția agricolă din Iași. N'avem o stradă, n'avem un trotuar, înotăm în noroi, dar ne arde de expoziții, al căror cost se va ridica la rotunda sumă de șapte milioane lei. Sunt multe proverbe populare care zugrăvesc ridicolul unei astfel de situație. Mai adequată de cât toate ni se pare însă versurile din revista cunoscută:

Aoleu, Ciulei, Ciulei!
Eu bolnavă și tu mi ești!

Mai bolnav de cât Iașul de astă zi nu prea sunt multe orașe din țară, iar d. Ciulei nu cere de cât șapte milioane.

Desigur uimirea nu contestă valoarea unor lucruri ca cele intreprinse de agricultorii ieșeni. De cât un lucru. Nu se fac expoziții costisitoare, când orașul se prăpădește și a ajuns să realizeze perfect de bine tipul notoriu al murdarelor orașe asiatice.

Iașul trebue salvat — și asta nu se face cu expoziții.

C. Sorin.

CATE-VA NOTE

Ziarele anunță că într'o comună din Muntenia a încetat din viață primarul, un primar veritabil, ales acum câțiva ani prin votul locuitorilor.

Ce păcat!

Printre cei vre-o zece mii președinți de comisii interimare, [am avut și noi un adevărat primar...și a trebuit să moară.

*

Pe o stradă mărginașă din București, gropile sunt așa de mari, încît un cetățean cu chef s'a înecat de-al binelea.

La noi în Socola se poate îneca coliegarul cu patru cai.. ba chiar și un întreg consiliu comunal.

*

Odată cu inscrierea d-lui prof. N. Șerban in partidul liberal, ziarul „Viitorul" a inceput să se ocupe de revista „Luteția".

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

Premiile Nobel. — *In ziua de 10 Noembrie, academia suedeză și a terminat lucrările, acordând premiile Nobel după cum urmează:*

Pentru literatură, dramaturgului spaniol Amacinto Benavente.

Pentru fizică, prof. A. Einstein din Berlin și prof. Niels Bohr din Copenhaga.

Pentru chimie, prof. Frederick Soddy din Oxford și prof. Francisc Wiliam Aston din Cambridge.

* * *

Femei primari. — *Săptămâna trecută au avut loc alegerile de primari în 28 circumscripții din Londra și în 323 comune din provincie.*

Printre primarii aleși sunt 3 femei în provincie și una în Londra.

Congresul monarchiștilor ruși

Berlin 16. (Rador).—Monarhiștii Ruși au hotărât să convoace un congres la Weisbaden, sub președenția prințului Galitzin.

INSEMNARI

COMEDIA COMPĂTIMIREI

Un teribil cutremur de pământ, produs pe undeva, în America de Sud, a pricinuit multe ruine și a făcut 2000 victime omenești.

Durerea e mare, ziarele publică amănunte cu litere de groază, publicul cetitor se simte obligat să-și arate emoțiunea, ba poate chiar este emoționat cu adevărat.

Dar n'avem dreptul să facem pe compătimitorii și miloșii! Am avea aerul că jucăm comedie.

Noi am fost, cu toții, și spectatorii și actorii cumplitului măcel omenesc care ne stă încă înfipt în nervi. Și criminalitatea noastră, a oamenilor, a întrecut cu mult cele mai nemiloase procese ale naturei.

Forțele oarbe ale naturei sînt neputincioase și anodine, pe lângă capacitatea la rău a forțelor oarbe ale popoarelor. Colectivitatea inconștientă a oamenilor a comis atâtea distrugeri și asasinate, încât noi sântem obligați a fi devenit imuni față de micile răutăți ale firei. Cu răspunderea milioanelor de morți în război, am fi ipocriți dacă ne-ar îndurera un fleac de 2000 victime ale unui fenomen sismic.

Dar astăzi chiar, odată cu jălania năpraznicului cutremur din Chili, popoarele tolerează conducătorilor și diplomaților să trezească arătarea hidoasă a morței din ațipeala ei de-o clipă pe malurile Bosforului. Sântem gata să provocăm un nou război și să pricinuim atâția morți, cât n'au putut toate cutremurile în decursul istoriei pământului.

Intre două băi de sânge, noi asasinii, nu mai putem invoca false compătimiri.

RENOVATUS

Scandalul din Brașov

Aurel Dobrescu a fost eliberat. — Siguranța intră în acțiune

București.— Camera de punere sub acuzare din Brașov a' anulat mandatul de arestare a d lui Aurel Dobrescu. Conform legii, fruntașul ardelean urma să fie pus imediat in libertate. Un ordin de imediată punere in libertate a sosit și dela Minister.

Populația din Brașov a pregătit o mare manifestație de simpatie lui Aurel Dobrescu.

Siguranța din Brașov a făcut în același timp o perchiziție la redacția ziarului „Gazeta Transilvaniei".

VIAȚA POLITICA

Iașul — orașul gâlcevei!

— Un articol al d lui Iorga. — Indignarea justificată. — Cauza relelor. Ea trebuește remediată. —

Neamul Românesc, sub iscălitura d-lui N. Iorga, aduce un violent și plin de indignare articol, împotriva celor ce se petrec în rândurile intelectualității ieșene.

Orașul gâlcevei — iată ce a devenit Iașul, orașul luminei și al culturei de odinioară. Și d. Iorga citează. Rând pe rând sunt subliniate faptele de la Teatru, scandalurile de la Universitate, publicațiile universitare etc. etc:

Ca de obicei însă, d. Iorga cade și de astă dată victima temperamentului și a subiectivităței, de care nici odată n'a știut să se descotorosească. Le amestecă pe toate și face astfel ca unele mișcări juste și simpatice să fie puse pe acelaș calapod ca și cele anarhice și antipatice.

D. Iorga vorbește de Iașul de odinioară, unde la lumina culturei se topeau și dușmăniile. Așa este. Dar atunci conducătorii gândirei erau un Kogălniceanu sau Lambrior, pe când astă-zi cugetarea este înecată de gesturile omului primitiv care răspunde la numele de A. C. Cuza.

* * *

D. Iorga atacă problema și vestește mântuirea. D-sa anunță o mână de fier. Dar se ferește ca de foc de a se opri la cauza profundă și continuă a relelor de astăzi. Numai lovind în această cauză se va ajunge la tămăduirea relelor.

Și cauza constă în celebrul articol 81, care a permis unor anumite elemente să pătrundă în corpul profesoral, iar aceștia au mistificat totul. Astă zi nu mai ajunge profesor cine se ocupă și știe carte, ci acela care se poclonește, care știe să facă scandaluri care, la nevoie știe să ia bâta.

S'a viciat atmosfera profesoratului Universitar. De ce vă mirați de rest, d-le Iorga.

* * *

D. Iorga speră într'o îndreptare. O socoate chiar ca neîntârziată. Dorim din suflet să fie ast-fel. Ne îndoim însă, pentru că nu vedem omul, care ar putea lua taurul de coarne. Ultimele întâmplări n'au inverderat în „orașul gâlcelvii" practici nepermise, viața intimă a unei femei pusă între ghilemete și paranteze — sub iscălituri universitare — fără să se fie produs vr'o reacție? Nu vedem agitațiuni pe chestiuni mici, la care se asociază nume din cele mai respectabile din oraș, dar o totală indiferența și lâncezeală când însăși simțimântul de civilizație și demnitate omenească a fost pălmuit!

D. Iorga spera — poate fiind că cunoaște unele din lucrurile ce se petrec la Iași și nu toate cum le cunoaștem noi. D-sa vorbește de îndreptare. Rămânem sceptici — deși dorim ca d. Iorga să nu se fi înșelat în ce privește ziua de mâine.

Flota Sovietistă

capturează vase italiene

Constantinopol 16 (Rador) Două vase sub pavilion italian au fost capturate de flota sovietică rusă.

Guvernul dela Roma a protestat pe lângă guvernul din Moscova cerând eliberarea lor.

Alegerile din Anglia

Partidul muncitoresc înregistrează succese

Astăzi au sosit primele rezultate ale alegerilor parlamentare din Anglia. Până acum au fost aleși 293 membrii; din aceștia 161 sunt conservatori, 72 din partidul muncitoresc 24 liberali din partidul Asquith, 22 liberali partisani de ai lui Lloyd George și 4 independenți.

Așa cum se prezintă rezultatul, el înseamnă o mare victorie pentru muncitorime. Afară de faptul că a obținut cel mai mare număr de mandate după partidul de guvern, trebue să mai avem in vedere, că in multe locuri diferența de voturi obținute între candidatul conservator și cel muncitoresc, este foarte mică; așa s'a întâmplat de pildă în divizia electorală Claiton din Manchester, unde conservatorii au câștigat locul cu o majoritate de numai de 11 voturi asupra partidului muncitor.

Așa dar este de prevăzut că pentru a putea guverna, toate partidele așa zise burgheze vor fi nevoite să se coalizeze. Se mai poate chiar să se alcătuiască un nou guvern in care partidul muncii să aibă mai multe portofolii. Acolo aceasta se va înfăptui in mod normal, ca o firească urmare a unui regim democratic. Anglia este singura țară in care, după războiu, mișcarea maselor muncitorești a luat un drum evolutiv ascendent care îi va permite să cucerească o parte tot mai însemnată in conducerea statului.

PEDEAPSA CU MOARTEA

de C. Gh. Vasiliu avocat

—O privire istorică asupra existenței pedepsei capitale la români. —

Acuma când comisiunea Constituțională studiază chestiunea introducerea pedepsei cu moartea în Constituțiunea noastră, credem interesant a arunca o privire asupra trecutului istoric și a releva unele date care ni se par a nu fi lipsite de importanță.

Pedeapsa cu moartea la noi a existat din cele mai vechi timpuri. Ea era consacrată în vechiul Drept Bizantin care și-a avut aplicațiunea în hotarele Moldovei și Munteniei încă înainte de apariția unea primelor legiuri românești. Atunci cînd puterea Domnului era discreționară, întâlnim originea hotărîre dictată de împrejurări, a Domnitorului Vlad Țepeș care edictează pedeapsa cu moarte prin tragerea în țeapă. Nu știm dacă mai târziu s'a perpetuat, dar Domnul și Divanul Domnesc având puteri discreționare asupra supușilor, probabil că au avut loc și mai în urmă asemenea executări.

Ceia ce se știe sigur este că în Muntenia sub Matei Basarab în Pravila dela Govora, se întâlnește edictată pedeapsa cu moartea ca și în Moldova sub Vasile Lupu, dar aici era mult condiționată și de hotărârele Divanului Domnesc care aveau putere de lege.

Mai târziu, sub Mihalacha Sturza, găsim din nou introdusă pedeapsa cu moartea și se înființează la Iași un fel de eșafod sub mânuirea călăului Andrei Bozatu, care ar fi executat între alții pe frații Cuciuc, pe mama lor și pe Haiducul Codreanu. Vom căuta să indicăm Hrisovul sau condica penală care consfințise această pedeapsă sub Mihail Sturza alături de alte execuțiuni prin spânzurătoare.

Important este că după Mihalache Sturza nu se mai întâlnește la noi pedeapsa cu moartea și mai mult încă, ea nu a fost cunoscută nici în Basarabia, de și în restul Rusiei execuțiile erau atât de frequente. Este probabil că Rușii au căutat să respecte obiceiul locului și nu au introdus pedeapsa cu moartea și în provinciile ce le alipeau.

Din cele expuse până aici, se vede că introducerea pedepsei cu moartea nu ar fi o inovațiune, în legiuirea noastră, ci—datorită unor împrejurări—o revenire la vechile legiuiri. Dealtfel găsim un partizan al pedepsei cu moartea în cel mai bun penalist al nostru I. Tanoviceanu, care nu puțin a suferit pe urma acestei convingeri. E destul să amintim că era singura condiție care-l făcea să nu fie destul de simpatizat chiar în lumea studențească.

(Continuarea în pagina II)

ZOOLOGIE SOCIALA

Sub-omul politic

de I. LUCHIAN

Pentru simplii contribuabili, oamenii cu îndeletnicire politice alcătuesc un grup aparte, o ciudată specie din fauna României-Mari.

Nu vom căuta să îndreptăm grava rătăcire dela cele statornicite în dicționar asupra cuvântului politică. Oricât am repeta noi că politică înseamnă „arta de a cârmui un Stat", știm că respectabilul cetățean, care e votat întotdeauna cu guvernul și de fiecare dată a fost înșelat, ne va răspunde invariabil: „S'avem pardon, dom'le! Să-ți spun eu ce-i politica!". Și va începe un discurs în care, de pildă, vorbele gașcă—săpătuială, afaceri—tâlhari, se vor împleti cu ajuzii la paște, dumnezei și alte lucruri sfinte.

Pentru a nu intra în conflict cu oamenii de treabă, vom admite, alături de ei, că gospodăria publică la noi este cam ceiace spun gurile rele și necăjite. Odată stabilit acest punct de plecare, vom căuta să cercetăm caracterele speciei politice în țara noastră. Vom face deci operă științifică în ramura zoologiei sociale; iar când gingașele flori ale sexului frumos vor fi chemate și ele la exercițiul drepturilor cetățenești, vom adăuga un capitol de... botanică.

*

Specia care ne interesează se alcătuește din două grupuri deosebite. Unul din ele se compune din oamenii politici propriu ziși. Aceștia posedă știința cârmuirii și pot să cuprindă cu privirea întreaga arenă a vieții noastre de stat. Se găsesc foarte puține asemenea exemplare.

De cele mai multe ori oamenii politici sunt izolați, huliți, neînțeleși. Intre ei și mulțime se află a doua categorie, foarte numeroasă și bine cunoscută. Vom căuta să desprindem câteva din caracterele ei generale.

Pentru a proceda după metodele științifice, vom boteza tipul caracteristic al speciei, numindu-l *sub om politic* (familiar: agent electoral; popular: cățeluș; rural: clănțău).

Sub-omul politic se găsește mai cu seamă în cafenele și cluburi, în comisiuni interimare sau de alt soiu, în parlament și nu rare ori chiar pe fotoliile ministeriale.

Se hrănește cu ciolane, când poate să le prindă. Când nu, se mulțumește cu o decorație, câteva promisiuni și foarte multe speranțe.

Mulți văd în sub omul politic un soiu foarte asemănător cu neamul acelor patrupede bine cunoscute pentru știința lingușirii perfecționată până la perversiune. Și în adevăr, e curios de constatat cu câtă voluptate se aplică sub-omul politic la toate practicile neamului canin, atunci când e nevoe să cucerească bunăvoința vre-unui puternic al zilei, a unui dulău, cum ar zice vulgul. Dacă n'am fi dușmani ai comparațiilor didactice, am putea duce până foarte departe această paralelă abia începută. Dar cetitorul a făcut-o desigur de multe ori înaintea noastră.

Nu se poate stabili un tip anatomic fix pentru sub-omul politic. Totuși el prezintă următoarele caractere generale: creerul cu anumite bosse foarte dezvoltate, fiere abundentă, stomahul voluminos (calități înăscute); șira spinării încovoiată, mînile lungi, gura mare, urechile ascuțite (deformări profesionale).

La schița sumară de mai sus e de ajuns să adăugăm haina de cameleon a ipocriziei, armele intrigii și o chivără din carton colorat cu vopsele de fals idealism, pentru a completa descrierea tipului nostru.

Urmează acum să ne oprim asupra unei grele controverse. Este chestiunea de a se ști dacă sub omul politic are sau nu suflet. In deobște, existența unui asemenea organ este pur și simplu negată, motivându-se aceasta prin inutilitatea lui în speță. Unii însă, bazându-se pe cercetări făcute la întrunirile opoziționiste,

Continuarea în pagina II-a

CINEMA ELISABETA — Astăzi JOI 16 Noembrie la — — —— ambele MATINEURI și SEARA

NOU ! Prima viziune ! NOU ! — Cea mai sublimă creație a celebrei vedete

Prìscilla Dean

Apare în **MOLLY LA CHARMEUSE**

SE RERREZINTA OPERA COMPLECTA 10 ACTE

Bogatul program este completat cu o vedere și o comedie americană. In total bogatul program conține **12 MARI ACTE 12**

In pauză mare la repr. serale grandioasele debutnri ale renumitului enciclopedist italian **MARCELLO LIRI**

CINEMA MODERN Astăzi JOI 16 Noembrie în amb.le în ambele mat'neuri și seara

Cea mai nouă și zguduitoare operă a lui DOSTOEVSCHI.

OPERA COMPLECTA — — SPLENDIDA MONTARE —— 9 ACTE 400 m.

SONIA VOLKOVSCHY

Cea mai superbă capo d'operă a nemuritorului autor Feodor Dostoewsky, după ce'ebra scriere umiliți și obijduiți. — In rolul prim apare superba și cea mai = | — Grațioasă stea mondială — | —

LYA MARA

adaos la program: Prima și cea mai nouă Comedie din stagiunea 1922

EL ȘI CEI DOI RIVALI adorabilă și briliantă Comedie cu neintrecutul comic mondial, LUI

CINEMA ELISABETA

LUNI 20 NOEMBRIE se reprezintă uriașa montare — — — franceză — — —

LA BAILLONNEE
(CĂLUȘUL)

Această puternică dramă familiară care intrece marele succes al filmului GIGOLETTE este datorită aceluiași mare autor PIERRE DECOURCELLE

In rolurile principale sunt interpretate de aceiași artiști de primul rang care au jucat în GIGOLETTE.

Aprobate de Consiliul Sanitar superior și premiate

Ascultați copii ce spune la gazetă de minunata preparație

„Unt de Pește Iodoferat Werner"

CURA cea mai rațională de unt de pește

pentru copii și adulți e numai aceea cu

Unt de pește Iodoferat WERNER

Tonic, depurativ, nutritiv, recomandat contra anemiei, scrofulozei, reumatism, etc.

Unt de pește Iodoferat cu fosfor WERNER

special contra rachitismului, limfatismului și reconfortant pentru copii și adulți slăbiți de munca intelectuală

Unt de pește Iodoferat cu mercur WERNER

Tonic depurativ și curativ pentru reconvalescenți sifilitici

Depozit principal Farmacia CONST. I. WERNER, Iași

Becuri electrice

— toate voltajele —

cele mai solide, cele mai bune fabricate Osram, Tungsram, Philips, Westinghous Wertax, etc. gasiți cu prețul fabricei la depozitul general

Zaharia Weiss

Piata Unirei, Iasi

SPECTACOLE

Cinema ELISABETA.— Astăzi în matneuri și seara celebra vedetă a ecranelor mondiale sublima Priscilla Dean apare în MOLLY LA CHARRMEUSE frumoasa Nolly). Se reprezint (opera complectă.

Programul se complectează cu o vedere și o nostimă comedie americană în total 12 mari acte.

In pauză mare la reprezentațiile serale grandioasele debuturi ale renumitului enciclopedist Italian Marcello Liri.

— Teatrul Cinema SIDOLI.— cu începere de azi și în zilele următoare cea mai urâtă montare DEMONUL PARISUL (Le roi de Paris). La fine: O frumoasă comedie americană în 2 acte Carolică Vultnrescu Maestrul Detectivilor.

ECOURI

— Vinuri albe, speciale pentru masă, se găsesc de vânzare la „Concurența" magazin de coloniale și băuturi Solomon Blumer, str. I. C. Brătianu.

MOARTEA ALBA

JACHETA *de Astrachan* guler Biber, măsură mare, perfectă stare, de vânzare.

A se adresa sub M. M. la ziar.

Croitoreasă

lucrează acasă lenjuri fine de damă.

Preferabil de la magazine.

A se adresa la ziar.

Probabil că tot datorită unor anumite împrejurări, pe la anul 1870 unii prieteni a lui Maiorescu printre care P. Carp, Pogor, poate și blajinul Nicolae Gane, au înmânat un memoriu Regelui Carol cerând introducerea pedepsei cu moartea dar memoriul a rămas un simplu deziderat menit a reveni astăzi după cinci zeci de ani dar sub o formă și inițiativă mult mai puternică.

Constantin Gh. Vasiliu
avocat

Informații

x *«Daily Telegraph» anunță ca guvernul polon a înștiințat guvernul sovietic că dacă trupele roșii vor ataca Basarabia, Polonia va considera acest act drept casus beli.*

❏ *Conflictul de muncă de la R. M. S.*— Lucrătorii dela manufactura de tutun din Iași, au înaintat Ministerului de Finanțe, dir. R. M. S. este instituție pendinte de acest minister, Direcțiunei regionale R. M. S., Direcțiunei R. M. S. și Ministerului Muncei un memoriu cuprinzând următoarele cereri:

1. Fixarea unui salariu de bază, întrucât lucrul se face cu acordul, și acordarea de gratificații în măsura producțiunei fiecărui lucrător.
2. Cum actualmente cantina funcționează în condițiuni defavorabile, muncitorii cer să li se acorde administrația cantinei.
3. Să li se dea lemne, haine și alimente pe preț de cost.
4. Respectarea concediului anual.

In virtutea legei de reglementare a conflictelor colective de muncă este interzisă greva la instituțiile de stat.

Litiganții sunt obligați a se supune arbitrajului.

Muncitorii s'au adresat în consecință Inspectoratului local al Muncei, care a convocat pe delegații acestora și Direcțiile regională și locală R. M. S.

Ori nu numai că reprezentanții acestor instituțiuni refuză să stea de vorbă cu delegații muncitorilor, dar nu răspund la invitația Inspectoratului Muncei.

Lucrul acesta este departe de a duce la aplanarea conflictului și la liniștirea muncitorilor cari văd că nu se pot bucura măcar de puținele garanții acordate de încătușătoarea lege Trancu.

❏ *Un nou metod de a strânge gunoaiele.*— Să nu se sperie nimeni, căci nu e vorba de căruțele primăriei.

Se observă însă din când în când, că pe unele străzi mai frequentate, apar câți'va măturători. Ce fac aceștia?

Mătură noroiul de la mijlocul stradei și-l îngrămădesc lângă trotuar. Se fac astfel lângă trotuare și pe toată întinderea lor normane de glod.

Și acum vă închipuiți, ce se întâmplă cu nenorocitul care vrea să traverseze strada?

La mijloc noroiul e mai mic căci e măturat, dar lângă ambele trotuare e ceva neauzit.

Despre cărațe, nu se aude nimic. Ar fi mai bine să fim scutiți de o așa măturare a străzilor.

x **UN RASPUNS.** — Drept răspuns la cele inserate în *Opinia*, în privința modului cum și-a îndeplinit mandatul, în sânul delegației evreești, însărcinate a tranșa, împreună cu șefii autorităților incidentul de la Teatrul Național din Iași d. Isak Moscovici socoate cu cale a răspunde prin produceri de mărturii și pomeneli despre explicatori de echivocuri.

Răspunsul nostru — care a întârziat din cauză că am voit să controlăm unele fapte — tinde să împiedice or-ce echivoc fie, și acel la care recurge d. Moscovici.

Intr'adevăr, nu este vorba aci și nu interesează părerile — or cine ar fi cei ce se grăbesc să-și le manifeste — ci faptele. Aceste importă în specie și ele cer să fie negreșit lămurite.

Or, faptele impun următoarele categorice chestiuni:

1) Este exact sau ba că adunarea generală de Duminică 12, Noembrie, de la **Cultura** a dat mandat expres delegației, ca să obție de la autorități, consemnarea intr'un proces-verbal a rezultatelor obținute, și că, pe baza acestui proces-verbal dat publicității să se declare boicotul ridicat?

2) Este exact sau ba, că în timpul discuțiunelor cu șefii autorităților, d. Isak Moscovici a declarat că incidentul este închis, indiferent dacă autoritățile semnează sau nu?

Aceste sunt faptele, care cată a fi lămurite. Restul rămâne la conștiința celor ce au crezut de cuviință să dea mandat delegațiunei. Aceștia vor judeca dacă față de declarațiile d-lui Moscovici, ar mai fi fost cu putință ca autoritățile să semneze și deci dacă d-sa le-a apărat cum trebue interesele.

Pe noi aceasta nu ne interesează — ci numai adevărul faptelor inregistrate, fără scopuri ascunse și fără intenții de speculare de echivocuri.

❏ Membrii asociației medicilor, s'au întrunit aseară. în sala amfiteatrului de anatomie sub președinția d-lui dr. Parhon.

S'au discutat chestia directorilor regionali, încheindu-se un proces-verbal, prin care se cere ca în orașele care au universități, profesorii pot fi în același timp numiți și că directori regionali.

S'au mai discutat și alte câte-va chestiuni profesionale.

❏ Marți 21 Noembrie c. ora 3 p. m. Societatea Colonia școlară „Spiru C. Haret" organizează un frumos matineu cinematografic pentru copii în sala Elisabeta.

Comitetul roagă pe toate persoanele ce au binevoit a lua bilete spre plasare, să verse sumele încasate la casă în ziua reprezentației.

x D. general Presan a sosit aseară în localitate, venind de la proprietatea d-sale din județul Vaslui.

La 11 noaptea, d. general Presan, însoțit de d. general Zadic au plecat la Cernăuți.

Se știe că azi are loc la Cernăuți o serbare, dată în onoarea d-lui general Presan de către regimentul 25 Vaslui, în garnizoană la Cernăuți.

+ O interesantă speță se va desbate înaintea tribunalului local.

Un proprietar străin, pus sub sechestru a vândut în timpul războiului, casa sa unui comerciant; cum însă acest proprietar era după lege incapabil de a vinde, a cerut anularea vânzării,

Noul proprietar pe de altă parte va acționa pe avocatul care i-a făcut actele de cumpărarea casei, pe motiv de ușurință și negligență, căci trebuea să se informeze exact de situația legală a vânzătorului.

x Aseară a trecut prin localitate d. Păunescu, sub directorul regionalei c. f. r. din Chișinău.

D sa, împreună cu d. Stoica, directorul de tracțiune din București, pleacă în astă seară la Berlin, pentru a recepționa materialul de tracțiune, pe care statul are a-l primi din Germania.

❏ Renumita trupa *Alfonsi* care a debutat toată vara la cele mai mari teatre din Paris și New Jork sosește Sâmbătă dimineața în localitate unde vor da câte-va antre-acte în sala Cinematografului Elisabeta. Se prevede un succes strălucit.

x *Lumina și tramvaiul.*— Chestiunea iluminatului orașului și a circulației tramvaelor, nu e încă isprăvită, după cum ar fi părut celor mulți.

Dl. Director al uzinelor respective, lucrează la întocmirea unui memoriu în care va arata precis starea de lucruri în această materie și va propune soluțiuni.

Dacă nu se vor lua măsuri urgente, ne putem aștepta ca în curând să se înceapă întreruperea iluminatului, rând pe rând, a câte un sector.

Este absolută nevoe de un motor mare, Diesel sau ori ce altă specie, după aprecierea și alegerea specialiștilor, dar e nevoe de el, cum și de alte accesorii.

Tramvaiele de asemenea nu vor mai putea circula. Ni se spune că acuma s'au pus pe șine mai multe vagoane reparate, mai multe decât pot fi suportate. Ce e de făcut? Se pare că din partea comunei nu ne putem aștepta la mare lucru.

Dar dacă de la Primărie *nu ne vine lumina*, ce e de făcut? Inițiativa particulară să fie moartă în orașul tuturor ideilor mari, ideilor frumoase și sănătoase? Chestiunea, ni se pare că merită o atențiune mai mare și o discuțiune mai serioasă, găsise așa câteva persoane marcante, cari să ia afacerea pe mână și să provoace o consfătuire cu privire la ea? Să sperăm. Dar, cu cât va fi mai repede, cu atât va fi mai bine.

x Prefectura de poliție, a dat judecăței, ca contravenienți la legea speculei, pe comercianții Mihai Cojocaru, vânzător la pescăria statului, Herșcu Hascal,-hala, Pasa Rivan, hala, Moise Șmilo ici-hala, Aron Ghezler-Adamachi 7. Daniel Simionevici, piața Sf. Spiridon și Luca Zilberman depozitar de lemne strada Stroescu și Grinberg, depozitar de lemne strada Săulescu.

MOARTEA ALBA

x Taxele de frecvență la gimnazii s'au ridicat dela 50 lei la 500 lei anual, iar acele pentru cursul superior dela liceu dela 80 lei la 800 lei și tot în aceeași măsură s'au ridicat și cotizațiile școlare așa că un elev de liceu din clasa a 5-a va plăti 1600 lei pe an!

Guvernul mereu promite că va ușura traiul și tot el mereu îl îngreunează!

Cel mai mare speculant e statul.

❏ *Memoriile românilor macedoneni.*— Minoritățile macedonene, intervenind în chestia Traciei Orientale, românii macedonieni au înaintat conferinței dela Lausanne trei memorii în care se plâng despre situația ce li s'a creiat în Bulgaria, Grecia și mai cu seamă în Serbia.

Românii macedoneni relevă, în aceste memorii, că, ei s'au abținut dela orice activitate dăunătoare statelor în cari locuesc și cer respectarea tratatelor dela 1913—1914 care le asigură drepturile de minoritate națională. In caz dacă guvernul sârb și cel grec nu vor respecta aceste drepturi, elementul românesc macedonian va fi silit să se ridice pentru apărarea drepturilor sale.

❏ Comitetul „Maxim Gorki" pentru ajutorarea înfometaților din Rusia, aduce la cunoștința deținătorilor listelor sale de subscripție că biuroul său este deschis zilnic între 6 și 9 în localul din str. Lunga 7.

❏ In astă seară are loc ședința comisiei interimare. D. C. Toma, președintele comisiei interimare, va face o expunere în ceia ce privesc măsurile luate, pentru refacerea străzilor.

❏ Direcțiunea regională c. f. r. a dispus controlul depozitului de bilete, pe care Agenția „Expresul" o avea în gară, și care alimenta biroul din piața unirei.

Verificarea aceasta, se face de d-nii Popovici și Ionescu, controlori.

Se caută

o odae mobilată în centru sau aproape de centru cu o chirie de cel mult 700 lei lunar.

A se adresa la ziar sub E.S

susțin realitatea lui, aducând pilde precum: profesii de credință, lacrimi și mai cu samă entusiasm manifestat prin urale sgomotoase. Dar aceste șubrede dovezi sunt ușor spulberate de observațiile făcute asupra sub omului politic ajuns la putere. Unanimitatea experiențelor arată că sufletul lui e înlocuit printr'un mecanism de pompă aspiratoare—respingătoare, care funcționează în felul dictat de interese și ambiții.

La întrebarea cu ce se îndeletnicește sub-omul politic, vom răspunde că munca lui se asemănă cu acea a lui Tantal: în fiecare zi trebue să reînceapă lucrul dip'omatic. Căci acolo unde a izbutit să ajungă el, pot să ajungă și alții, și este umilitor să cedezi locul la noi veniți. După ce a atacat, el simte nevoia să se apere: aceasta e toată „cariera" lui, fructul dibaciei menit să moară odată cu el.—

Pentru sub oamenii polit'ci nu există Istorie...

Care e situația speciei în fauna globului? In unele ținuturi trăește rău, iar în altele a fost stârpită cu ajutorul ghilotinei și spânzurătorii.

La noi sub omul politic se bucură de o stare înfloritoare. Neamul lui a luat o mare dezvoltare: partide întregi sunt alcătuite exclusiv din acest element. Mulțimea nu-l iubește, dar nici nu caută să-l stârpească. Ea se mulțumește să-l ocărască, numindu-l șarpe, porc, lup flămând. Și de bună samă că sub omul politic va fi doborât numai atunci când aceste năpăstuite jivine vor căpăta graiu pentru a striga împotriva nedreptății ce li se face prin asemenea păgubitoare comparații..

I. Luchian

MOARTEA ALBA

ULTIME INFORMAȚIUNI

x In chestiunea conflictului oriental, cerul pare a se însenina. Franța—conștientă de primejdia exagerărilor turcești — se arată gata a accepta punctul de vedere englez în ce privește respectarea angajamentelor subscrise de turci la Mudania.

Important,din acest punct de vedere, este și gestul Angliei de a evacua Ceanacul în favoarea trupelor turcești. Se știe că Lloyd George nu voise cu nici un preț să abandoneze acest punct strategic. Acum, cabinetul englez a făcut un act de renunțare, în favoarea păcei.

❑ *In aparență s'ar putea considera conflictul Codreanu—Cusinsky trangat altfel de cum s'a anunțat.*

Intr'adevăr, pe stua de ieri d. C. Banu, ministrul artelor, a resolvat demisia d-lui Codreanu în sensul că a respins'o și i a acordat acestuia un lung concediu. In tot acest interval de timp, d. Const. Toma va conduce institutia teatrului.

In realitate însă fondul a rămas acelaș. D. Codreanu pleacă definitiv de la Teatru. La data când va expira concediul, va fi numit un tânăr intelectual din Iași, talent notoriu, și care n'are nici o legătură cu politica.

Putem adăuga că acel tânăr talent notoriu, scrie și d sa versuri, într'un gen care se apropie mult de genul sonetelor, în care excelează atât d Mihai Codreanu.

❑ PIAȚA VALUTARA.—*La închiderea bursei, leul a cotat aseară la Paris 9,30.*

Devizele in Capitală au notat: Francul francez 10.55, lira engleză 712, lira italiană 7,17, coroana cehoslovacă 5.08, dolarul 159 50, marca germană bani 2 15, coroana austriacă 0.22, coroana ungară 6.50.

x *S'a constituit un comitet de inițiativă, care a convocat pe cetățeni la o întrunire publică, pentru Duminică ora 10. în sala Cinema Modern, în care să se ceară desființarea oficiului de închiriere.*

x Legătura Iașului cu trenul berlinez. — La direcția generală c. f. r. în urma intervenției în Parlament a d-lui X. Eraclide, s'a hotărât în definitiv înființarea unui tren special, Iași-Pașcani, în legătură cu trenul berlinez. Acest tren va pleca din Iași la ora 11 noapte va ajunge la Pașcani la ora 2, când trece pe acolo trenul berlinez.

In așteptarea însă formărei celor două garnituri necesare pentru trenul special, direcția regională proectează o măsură provizorie. La trenul de marfă, ce pleacă din localitate la ora 11 noaptea, pentru Pașcani, se vor atașa câte-va vagoane de călători. Trenul de avea viteza necesară pentru a ajunge exact la Pașcani, și a avea legătură cu berlinezul.

Dispoziția aceasta va dăinui numai până la înființarea trenului special.

x D. Duca, ministru de externe, a plecat aseară la Lausanne.

Interimatul ministerului de externe a fost încredințat d-lui G. G. Mârzescu, ministrul sănătății.

x Camera de punere sub acuzare, a respins eri din nou cererea de liberare provizorie formulată de d. Braunr, casierul Băncei Moldova.

Cererea lasă la aprecierea Camerei, dacă liberarea să fie condiționată pe cauțiune sau nu.

❑ D. N. V. Ștefăniu, președintele camerei de comerț și d. Scutaru, directorul regional, vor avea azi o întrevedere cu d. C. Toma, primarul orașului, în chestia transporturilor la gară.

x Programul vizitei Reginei la Iași.— D. C. Toma, președintele Comisiei interimare, s'a înapoiat azi în localitate.

D-sa aduce confirmarea faptului, că M. S. Regina, va veni în Iași în ziua de 24 Noembrie.

Suverana în aceste două zile, va vizita spitalele, Orfelinatele, câte 4 pe fie ce zi. Va mai vizita Azilul de bătrâni de la Galata și Azilul israelit din stradela Sf. Constantin. A doua zi M. S. Regina va vizita căminul studentelor și va lua parte la ședința în vederea expoziției agricole ce va avea loc în aula Universității.

In seara de 24 a lunei, va avea loc un festival la Teatrul Național.

M. S. Regina vine însoțită de o doamnă de onoare și de un aghiotant.

❑ *De la consiliul de Război.* S'a judecat procesul soldatului Ion Baranga din Reg. 7 Roșiori, acuzat de dezertare de război și pierdere de efecte.

Apărarea arată că soldatul acesta fiind bolnav de insuficiență aortică și mintală nu putea îndeplini serviciul cavaleriei și armata noastră nici nu are nevoe de nevolnici

Soldatul Baranga a fost achitat.

❑ O telegramă din București, anunță, că d. G. G. Mârzescu. ministrul sănătății și al ocrotirei sociale, a acordat suma de 50000 lei spitalului Israelit din Iași, ca ajutor pentru realizarea inițiativei luate de această instituțiune, pentru a ridica la cimitirul israelit un monument în memoria eroilor evrei români, căzuți pe câmpul de onoare și înhumați în acest cimitir.

In sânul populației israelite, vestea a produs o excelentă impresiune.

❑ *Universitare.* — Cursurile de istorie cu d l profesor Minea vor începe la 20 Noembrie.

*

Cisterna de petrol care se construește la universitate va fi gata peste o săptămână și se va putea depozita în ea cantitatea de combustibil necesară pentru încălzirea Universității până în Februarie.

Deocamdată au sosit la Universitate 4 vagoane cu păcură.

*

Consiliul Facultății de Drept s'a întrunit eri seara pentru a discuta chestiunea arbitrajului între decanatul acestei facultăți și rectorat.

Știrea publicată încă de o săptămână de „Opinia" că acceptarea arbitrajului de către d l Cuza este îndoelnică, se confirmă

D-sa a declarat că nu va accepta arbitrajul decât după ce va cunoaște și aproba bazele pe care va lucra comisiunea de arbitraj.

Ceilalți membrii ai consiliului socot că este necesară acceptarea ideei arbitrajului fără alte condițiuni, pentru a se restabili armonia și bunul mers al Universității.

INSTITUTUL DE
RADIOLOGIE
(RAZE X)
DIAGNOSTIC ȘI ::::::
:::::::: TRATAMENT
Consultații orele: 4.30—8 p. m
Dr. E. RADU
Docent Universitar
Str. Elena Doamna 25

DOCTORUL
A. Gancevici
Vechi intern al Spitalelor din București
Specializat la Paris și Berlin în
Boale de piept
Medic-șef al Sanatoriului Bârnova
Consultații: Luni, Mercuri, Vineri de la 10—12
Str. Lascar Catargiu No. 38
(Piața Sf. Spiridon)

Serviciul Telegrafic și Telefonic

al ziarului „OPINIA"

SPRE UN ACORD FRANCO-ENGLEZ

în chestiunea orientală

București.—„Times" scrie că schimbul de vederi dintre Londra și Paris a avut succese excelente.

Guvernul francez a dat asigurări e că e gata a înlătura forța prin forță, în cazul când turcii ar călca acordul din Mudania.

*

Paris 16. (Rador). Ziarul „Le Matin" ocupându-se de raporturile franco engleze și de negocierile orientale, constată că nu mai poate fi vorba de o tensiune între Franța și Anglia. Teza franceză și cea engleză s'au apropiat și relațiile sunt excelente, după cum dovedește scrisoarea pe care a trimis-o lordul Curzon d-lui Poincaré pentru a-l felicita relativ la discursul său din cameră.

*

Londra 16. (Rador). In legătură cu plecarea lordului Curzon la Paris, a fost invitat să vie la Paris și primul ministru italian, Massolini, de către ambasadorul englez la Paris.

In cercurile politice se spune că guvernul englez l'a invitat pe Ismed Pașa, care a sosit la Paris ca să viziteze și Londra.

Dela Comisia Constituțională

— Responzabilitatea ministerială. — Inamovibilitatea magistraților. - Constituționalitatea legilor. — Organizarea bisericească. —

București.— In ședința de aseară a comisiei constituționale s'a discutat chestiunea responzabilității ministeriale și s'a admis vechiul text constituțional cu următoarele modificări:

D. Vintilă Brătianu a propus un alineat prin care se stabilește că actul ilegal al ministrului nu înlătură răspunderea funcționarului care execută actul, dacă nu atrage în scris atenția ministrului asupra ilegalității ce se comite.

D. Dissescu a propus ca, dacă Camera pronunță acuzațiunea contra ministrului, instrucția să se facă de justiție și nu, ca până acum. de o comisie parlamentară.

D. Ioanițescu a propus ca să nu se mai înființeze departamente ministeriale, decât prin legi speciale.

*

D-nii Jean Th. Florescu și Ionel Brătianu, au cerut înscrierea în Constituție a principiului inamovibilității magistraților.

D. Dissescu, admițând principiul, a susținut însă că nu este urgentă înscrierea în Constituție, ci trebue făcută o reorganizare generală a magistraturei.

Comisia admite propunerea d-lor Florescu și Brătianu.

*

D-nii Dissescu și I. Florescu propun și comisiunea admite, a se acorda prin Constituție judecătorilor dreptul de a cerceta constituționalitatea legilor.

Apoi, în urma propunerei d-lui Florescu, s'a admis înserarea unui articol tranzitoriu, care să stabilească modalitatea guvernărei prin decrete-legi.

*

Trecându-se la chestiunea bisericească, Mitropolitul Primat citește un text care prevede că Biserica Ortodoxă, fiind a majorității românilor are întâietatea în Stat; și că biserica este liberă a-și da organizațiunea internă și a se administra sirgură în afacerile spirituale și financiare,

D. Dissescu combate acest text, el conținând o autonomie prea mare a Bisericei.

Se admite un alt text care recunoaște libertatea Bisericei de a se administra în chestiunile materiale, dar legi speciale vor stabili controlul Statului asupra Bisericei.

Criza guvernamentală din Germania

Berlin 16. (Rador). Incercările președintelui republicei germane de-a forma un cabinet bazat pe majoritățile parlamentare, n'au dat încă rezultate și continuă și azi.

Ziarul „Vorwaertz" scrie că înțelegerea între partidele politice, privitoare la textul notelor trimise comisiunei reparațiunile dela Paris, este un indiciu că se va continua cu politica de până acum. In consecință se poate vorbi de o criză guvernamentală normală cum se întâmplă din când în când și în altă parte. Ziarul socialist declară că, partidul socialist unificat dispus să iee partea lui de răspundere la formarea noului guvern în condiții care să nu fie în contrazicere cu principiile sale generale.

Noua catastrofă în Chili

Londra 16 (Rador). Din Santiago se anunță că în Chilli s'au produs noui cutremuri de pământ; 1300 de persoane au fost ucise și 2000 rănite.

MOARTEA unui aviator francez

Paris 16.— (Rador) La concursul pentru aeroplane de transport a căzut mortal aviatorul francez Poiret.

Un furt de zece milioane la Reichsbank

Berlin 16.— (Rador) La Reichsbank din Berlin s'a descoperit un furt de zece milioane care a fost săvârșit eri seară.

Comisiunea reparațiunilor

Paris 16.— (Rador). Comisiunea reparațiunilor și a amanat lucrările relative la propunerile germane până la rezolvarea crisei guvernamentale din Germania.

Situația la Constantinopol

Anglia trimite un curier diplomatic special

București.— In urma celor ce se petrece la Constantinopol, Anglia a trimis un curier diplomatic special care să trateze cu autoritățile Kemaliste și să ceară încetarea banditismelor.

Diplomatul britanic s'a oprit ieri în București și toată noaptea a conferit cu ministrul Angliei din capitala noastră.

*

Asasinatele la Constantinopol continuă.

Alți 3 soldați și un sergent englez fau fost uciși în stradă.

Un criminal a fost arestat tocmai când voia să înjunghie pe un ofițer britanic.

Autoritățile Kemaliste au o atitudine din ce în ce mai provocătoare, în special față de englezi.

Victimile mizeriei

Tragica sinucidere a unui student

București. — O tragică sinucidere s'a petrecut eri la cafeneaua Princiar în următoarele împrejurări: Un tânăr a intrat în cafenea la miezul nopții, a scris o scrisoare și apoi a trecut în closet unde și a tras două gloanțe de revolver în regiunea inimei.

In buzunarul paltonului s'a găsit o petiție către decanul facultății de medicină prin care sinucigașul cere să fie mutat la facultatea de medicină din Cernăuți, de oar ce nu mai poate trăi în Capitală cu actuala scumpete a vieței.

E vorba de studentul Max Silberman originar din Cernăuți și domiciliat în București în strada Sf, Ioan Nou, No 25.

In stare gravă, Silberman a fost transportat la spitalul Colțea.

Cabinet dentar
Dr. Med. H. Aptar
Specialisat la Berlin in dentistică și boli de gură
Iaș, Str. Lăpușneanu 32
Consult. 9—12, 3—6

Cetățeni,
veniți cu toții la
Marea întrunire publică
ce va avea loc în
SALĂ CINEMA - MODERN
(Piața Unirei)
în ziua de Duminecă. 19 Noembrie 1922 ora 9 dimineață, pentru a protesta contra menținerei *Oficiului de închiriere.*
Comitetul de inițiativă

DOCTORUL
JACQUES GOLDNER
ȘEF DE LUCRĂRI
la Facultatea de Medicină din Iași
∴ BOLI DE COPII ∴
Cons. 2-4
STR. MARZESCU 17, ETAJ

DOCTOR
Gh. L. Transilvanu
Elev al Profesorului Landoury din Paris
— Boli Interne —
Consultații 3—6 în strada Lascar Catargiu No. 28

DOCTORUL
H. Wechsler
Boli interne. venerice, sifilis
Cons. 8—10 a. m. și 1—4 p.
— Str. Armeană 4 —

DOCTORUL
L. Weiselberg
Boale interne, nervoase
Venerice și sifilis
Str. Anastasie Panu No. 19
(Piața Halei)
Cons: 9-11 a. m; 2-4 p. m.

DOCTORUL
Alex. Hochmann
CHIRURG-MAMOȘ
Specialist IN BOLI DE FEMEI
de la clinicele din Viena și Budapesta,
fost mulți ani de zile asistent la spitalul comunal din Budapesta, a început consultațiunile în STR. PACURARI 56
Orele consult. 12 1 și 4-6 p. m.

Dr. med.
Iosif Smilovici
Specialist pentru afecțiunile: Pielei, Venerice, Sifilis, Microscopie și Ultramicroscopie.
— Strada Stroescu 6 —
(fosta Zoe)
CONSULTAȚIUNI:
în zilele de lucru 3-6.

CAETE
creioane, condeie, hârtie, caiete de desemn și muzică, cerneluri, genți, etc.
Registre de contabilitate, hârtie de mătase, carnete, plicuri etc.
SE VINDE MAI EFTIN
CA ORI-UNDE LA
LIBRARIA CENTRALA
IAȘI — Str. Mârzescu 25
EN-GROS și EN-DETAIL

INȘTIINTARE
Furnizez cu vagonul: **Sticle monopol 0, 6; 0, 5; 0, 3;** asemenea **sticle de Bordeaux și vin de Rhin, sticle de bere** în special sticle **fason pentru likör** în mustre diferite și **calitățile cele mai bune.**
J. FUERST, Lodz, Zakatna 21 (Ecke Nowomiejskiemiane)

OPINIA IN ȚARA

BĂLUŞENI (Botoşani)

Mişcarea populaţiei.— Pe luna Octombrie este următoarea: morţi 9, născuţi 13 şi căsătoriţi 8. Localitatea este contaminată de scarlatină.

Fraudele de la cooperativa Inălţarea.— Abia de câte-va luni înfiinţată, cooperativa „Inălţarea" în loc să ajungă la progrese, a dat înapoi.

Să arătăm faptele: Consiliul de administraţie al acestei cooperative prin diferite mijloace, a convins pe fostul primar d. C. Chihaia, cum că este ordin ca cele 800 h. izlaz comunal să nu se dea spre administrare acestei cooperative. Odată ce această cooperativă a intrat în stăpânirea izlazului, a hotărât preţul de 69–70 lei o vit pentru imaş, cu păzitul oamenilor, deci această cooperativă încasa de două ori mai mult decât preţul regional.

Ţăranii, văzându-se speculaţi au reclamat cazul d-lui Voicu Văscuţă actualul primăr, care cercetând personal, a constatat că ţăranii au dreptate şi le-au înaintat cererile lor originale prefectului de judeţ, care la rându-i a ordonat imediat anchetă.

Venind la anchetă controlorul agr. nom d. C. Popescu, a constatat în adevăr că ţăranii au dreptate şi că cooperatia a încasat în plus 69669,24 lei scăzând 16 la cheltuelile.

D. Voicu Văscuţă, imediat după rezultatul cercetărilor a înaintat copie după procesul-verbal al controlorului agronom d. D. Hangan prefectul judeţului, cerând ca izlazul să fie administrat de comună şi încasările să se facă de către perceptorul respectiv, conf. legei în vigoare şi tot odată cerând ca această sumă încasată în plus de la ţărani să se prédea înapoi.

De la Primărie.— Odată cu venirea în frustea acestei comuni ca primar d. Voicu Văscuţă, a avut grija ca să lucreze numai pentru binele populaţiei, A dispus imediat împrejmuirea localului primăriei.

Lemnăria necesară a obţinut-o gratuit de la domnii Adolf Marcovici şi Spothaim exploatorii pădurei Dracsini, pentru care pe această cale le aducem mulţumiri, iar sârma ghimpată este dată de către prefectura Botoşani. Iat ăcât comuna n'are fonduri, s'a recurs la donaţii.

Pentru reparaţia localului primăriei suntem informaţi că d. Văscuţă va organiza un bal, care iarăşi va scuti comuna de cheltueli. De notat primăria noastră care este un model cum în rare locuri în ţară se poate vedea, construită în 1912 prin stăruinţa acestui harnic primar. Ea a costat suma de 25.000 lei.

Cadelul Deşcă

—

PAŞCANI

Furturi.— De câtva timp, se comit de către o bandă bine condusă şi organizată, o sumedenie de furturi ca: lingeria de la Rozentsveig, un cal şi o trăsura de la Bercovici, câte o vacă de la Şmilovici şi Haber, carne de la Z. Haber, brânză de la Calmar.

Interesant e că toată aceste furturi au fost comise cu o îndrăzneală uimitoare, autorii nefiind nici odată surprinşi şi nelăsând nici o urmă.

Ar fi de dorit ca autorităţile locale, poliţie, etc. să ia măsurile necesare pentru stârpirea acestor jafuri.

Lumină.— De către primăria locală, s'au luat măsurile necesare pentru o mai bună iluminare a oraşului nostru, mai ales drumul gara şi oraş.

Comitetul comisiei interimare locale, deşi are în proiect multe îmbunătăţiri de adus oraşului, totuşi nu le poate pune în practică din cauza budgetului extrem de redus, lăsat de fosta comisie interimară a comunei noastre.

Organisare.— Organizaţia naţionalistă locală a făcut o nouă achiziţie intelectuală în persoana d-lui dr. Samson, un fiu al Paşcanului, stabilit de curând în localitate, în interese familiare.

Vestitor

—

„FERRUM" Fraţii Wachtel & Co.
Strada I. C. BRATIANU

A PRIMIT UN MARE TRANSPORT DE

Sobe Premier, Maşini pentru gătit, maşini pentru carne, ingheţată Alexander-Werk precum şi un mare transport de: *Ciment de Crackovia Ipsos, Cărămide refractare, prafchamot, sape, hârleţe, lopeţi, târnăcoape* de oţel, traverse de fer toate profilurile, *fer laminat, tablă albă* in lăzi, *neagră*, plumbuită şi galvanizată, *Teschen*, oue de fier, lanţuri, nicovale, minghene curele, păr de cămilă, curele de balată şi de piele

Pietre de moară din renumita fabrică „La Ferte sous Jouarre", vermorele, *Rafia, sulfat de cupru, foarfeci* pentru vie, cuţite de altoit, ţevi de fer, de plumb şi galvanizate precum şi de locomotive, *robinete, rezervoare, closete, căzi, sobe de aramă pentru băi tuburi* de fer pentru instalaţiuni de apă şi canal precum şi toate articolele *technice* in legătură cu branşa feräriei.

UN APARAT INGENIOS

„TARANTELLA"

Ascute lamele sistem GILLETE atât la piatră cât şi la curea, devenind mai bune ca noi. Costul unui aparat complect lei 175.

ROMANIA MUZICALA
Finkelstein
Lăpuşneanu 24 Iaşi

Se primesc lame pentru ascuţit lei 2 bucata.

N. B.—Au sosit „Sonerii fără baterii" care sună foarte puternic, aplicabile la entreuri.

Şcoala de Băeţi „A. Vlăhuţă"

aprobată de Minister cu Ordinul 83359 din 4 Noembrie 1922 a inceput cursurile regulat de astăzi 6 Noembrie. Pentru complectarea locurilor se mai primesc inscrieri PANA LA 20 NOEMBRIE pentru elevii cari sunt inscrişi la examenele particulare de Stat.

Taxa 1000 lei anual, cu excepţie pentru elevi săraci 600 lei.

Orice informaţiuni se pot lua la cancelaria şcolii intre orele 9-12 dim. şi 2-6 după amiază Strada Banu No. 12 (in dosul liceului „Naţional").

Sanatoriul Dr. Tzaicu

Iaşi, Str. Carol 20, Telefon 368

Situat in regiunea cea mai frumoasă şi mai higienică a Iaşului s'a reorganizat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune. Adaptat la chirurgia de urgenţă.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecaboterapie. Se primesc in consult cu medici ai noştri pe specialităţi, boli interne şi nervoase (exceptând cei contagioşi şi nervoşi turbulenţi).

Informaţii şi consultaţiuni intre orele 2—4 p. m.

Arterioscleroza, Afecţiunile cardiace, Astma, fizema, Obesitatea, Guta, Reumatismul, Scrofuloza, Limfatismul, Debilitatea generală, Sifilisul etc., se combat cu deosebit succes prin

„Iodopton"

preparat de *Dr. KONYA şi fiu*, Farmacişti-Chimişti

Combinaţiune a Iodului metalic cu Peptona

Cel mai asimilabil şi eficace preparat de Iod, fără de a produce fenomene de iodism. Superior în toate aplicările sale oricărui alt preparat de iod.

— De vânzare la toate Farmaciile şi Drogueriile —

Depozit general: Farmacia Curţei Regale Fraţii Dr. KONYA,

Blănăria artistică
LA DAVID
Str. Lozonschi 1

Asortiment de blănării fine. Sconcs veritabil, opozon sconcs, vulpi gri, negre alaska şi argintii. Tibet de Mongolia, nutria, biberette, lutru, jder, dihor şi vidre. Piei de îmblănit şi brumării, etc.

ATELIERUL SPECIAL execută lucrări artistice şi transformări de orice blană. Se curăţă vulpi albe, făcându-le ca noi

Bucuria copiilor!

Vizitaţi
MARELE BAZAR DE
Jucării
din str. CUZA-VODA 71
Vânzare cu preţuri reduse
LEON GOLDENBERG

LA FRIZERIA
„HAMBURGER"

Iaşi Str. Costache Negri No. 32. Se inchiriază COSTUME DE CARNAVAL, DEGHIZAMENTE şi FRIZURA DE TEATRU

Se află la dispoziţia publicului amator o garderobă renovată cu costume noi şi de tot felul.

Variaţia *calităţilor* şi a *genurilor* poate satisface gusturile cele mai alese.

Se găsesc costume de'a cele mai serioase până la cele mai hazlii.

Specialist **in deghizări.**

Se primesc angajamente şi in provincie pentru TEATRE, REVISTE, BALURI MASCATE, Cumpără costume de ocazie

Cine doreşte

o geantă bine reparată şi argintată să se adreseze la singura specialistă din localitate care garantează o bună execuţie la

Ceasornicăria şi giuvaergeria Mendel Moscovici
Str. Cucu No. 33

„ALBINA"

1) Fabrica sistematică de sopon de toaletă şi parfumerie

Preţuri de reclamă, vinde en-gros

"Cereţi săpunul Royal Willy, Cocos, etc. produsele fabricei.

2) Fabrica sistematică de pungi de hârtie

„Furnica"

3) Noua Fabrică sistematică de apă gazoasă vinde sifonul cu 75 bani pre dat domiciliu sau la fabrică

Str. Păcurari 73 bis

BLANURI

Vulpi albe de Alasca, Croise şi Silberfuchs, Biber şi Biberette Lutru, Pot ts-gris, Sconcs veritabil şi opozonsconcs, Nutria, Tibet Katzen. Vulpine, Tibet-Mongolia, albe şi gri, Patagonia, Top, etc. etc.

Atelierul Special de blănărie ataşat la acest magazin primeşte comenzi pentru confecţiuni şi reparaţiuni montează gulere şi manchette şi dosuri de blană, jachete de astrachan, vulpi etole pelerine, după ultimele jurnale de blănuri ce stau la dispoziţie.

Depozit permanent de **blănuri Confecţionate,** (Gulere, Etole, Manşoane, earfe, etc).

Sosindu-ne un transport de **PALARII BARBATEŞTI**, forme şi culori moderne, cumpărate într'o epocă avantajoasă de valută le desfacem foarte ieftin.

A la Bonheur
Magazin şi Atelier de Blănărie
Iaşi, Unirei 4 lângă
Cinema Sidoli

LEI 70

Marele Atelier **Photo „REMBRANDT"**
Str. Lăpuşneanu No. 6
Primind un mare transport de materiale

A redus preţurile

executând

12 Fotografii (cărţi poştale)
in culoarea sepia (maro)

cu lei 70

dând şi un TABLOU GRATIS

DEUTSCHE SPRACHKURSE

für Beamte, Kaufleute, Studierende, Damen und Herren.

Ermässigste Preise Abendkurse.

Grammatik, Sprachübungen. Schriftübungen,

Konversation, Handelskorrespondenz.

Rascher, gründlicher Erfolg

Beginn: 20 November 7 uhr Anmeldungen: Şcoala Al. Vlahuţă Strada Banu 12. Direcţiunea.

Inştiinţare

Fac cunoscut onor. public că m'am stabilit în localitate ca Subchirurg cu o practică de 20 ani.

Fac serviciul conform ordonanţei medicilor.

Rog a mă vizita şi veţi fi mulţumit de mine.

La chemare vin acasă.

Cu stimă
Gh. L. Nută
Str. Eternitate 80
Podul de fer
Casele Oisie Goldman

Reprezentanţi

bine introduşi pentru desfacere (în sticle şi butoaie): **Cognac de vin, malaga, madera, Tokai, Mascat-Lunel şi Cotnar superior** caută

„Sarpivin"
Societate anonimă
Iaşi. str. Sărăriei 15

CEASORNICE ŞI BIJUTERII

se repară, garantând pentru cea mai perfectă executare, la

CEASORNICARIA
Fraţii TISCHLER
str. Ştefan cel Mare 33

Şcoala profesonală de fete „STEAUA"

— Str. Elena Doamna 23 —

Aducem la cunoştinţă că odată cu începerea cursurilor am redeschis atelierele de lengerie şi croitorie şi rugăm onoratul public să ne onoreze cu comenzi, asigurându-l că comenzile vor fi executate cu mult gust şi minuţiozitate. Preţuri foarte avantajoase.

Direcţiunea

Magazinul de Mobile
Ioil Ghelberg & Fiu

Iaşi, Str. Ştefan cel Mare 11 şi str. Costache Negri 3

EN DETAIL — EN GROS

Depozit permanent de tot felul de mobile solide şi anume: dormitoare, sufragerii, birouri, salonaşe cele mai moderne, fabricate proprii.

Preţurile cele mai reduse Cumpărăm şi vindem mobile de ocazie.

COLECTURA
Regatul Român
S. Haifler
Iaşi, str. Ştefan cel Mare 3

Controlează tot felul de lozuri străine, contra

5 lei bucata

ATELIERUL DE INSTALAŢIUNI PENTRU
APA ŞI CANAL
GEORGE VELLA

aduc la cunoştinţa onor. public că şi-a renovat personalul technic, cu oameni de încredere şi buni cunoscători în această branşă, fiind în măsură a executa lucrările în mod conştiincios şi cu preţuri convenabile.

Obiecte de aur,
ARGINT. PLATINA,
BRILIANTE,
cumpără, oferind preţuri mari
— CEASORNICARIA —
Fraţii TISCHLER
Str Ştefan cel Mare 33

Firme

cu preţuri pe jumătate pentru comercianţi, meseriaşi-profesionişti, bănci, birouri şi autorităţi comandaţi la

I. MAX
Str. C. Negri

Cea mai bună apă minerală purgativă este
APA DE BREAZU, Iaşi
Efect sigur, fără dureri doză mică, gust plăcut. Premiată la expoziţiile din Paris şi Bucureşti

Mircea G. Serion
DOCTOR IN DREPT
fost Procuror
:: AVOCAT ::
Sf. Sava 14, Iaşi

Chrisantemele
cele mai frumoase şi eftine se vând în strada Nicolae Gane 7.

Publicaţiune
R. M. S.

Casierul Manufacturei de Tutun din localitate fiind schimbat, D-nii furnizori care au facturi încă neîncasate sunt invitaţi a reclama aceasta fie la Direcţiunea Regională R.M.S fie la Manufactura de Tutun.

Direcţiunea

Practicant

La biroul „PROGRESUL CEREALIST" este loc vacant pentru un practicant.

Oferte se primesc in str. Săulescu No. 1 între 1—7 p. m. zilnic.

ANUL AL XVIII-lea No. 4647 — 1 LEU NUMARUL — LUNI 20 NOEMBRIE 1922

ABONAMENTE: UN AN . . . . LEI

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

REDACȚIA — IAȘI. — STR. MARZESCU 17 —

ANUNCIURI Se primesc la toate Agențiile de Publicitate și la ADMINISTRAȚIA ZIARULUI — IAȘI. — STR. MARZESCU 17 —

UN NUMĂR VECHIU 2 LEI

Biblioteca Universităței Iași

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Constituția liberală

— „Inovațiile" d lui Brătianu. —

Comisiunea constituțională lucrează cu asiduitate. D. Ionel Brătianu s'a pronunțat pentru restrângerea libertății presei, pentru pedeapsa cu moarte, pentru trecerea validărilor în competința Curții de Casație etc. Deși unii membri ai acestei comisiuni au ridicat câteva obiecții de formă, —credem că, la urma urmei, punctul de vedere al d-lui Brătianu va triumfa...

Aceasta, în definitiv, va aduce mai multă sinceritate în viața publică.

Constituția din 1866 era atât de liberală, încât nu numai că ea nu s'a putut aplica niciodată, — dar un guvern s'a văzut chiar nevoit s'o declare „subversivă" și să-i interzică accesul la țară. Câțiva profesori care împărțiseră constituția prin sate, au fost scoși— ni se pare — din învățământ..

Și dacă înainte de războiu practica politică izbutise să consacre respectul câtorva articole din constituție,— „călcarea" celorlalte articole, „violarea" constituției în diferite alte capitole, etc., stârneau nesfârșite discuții de presă și de tribună.

După război însă constituția nu se mai respectă — din tartaj în tartaj... Atunci — care i rostul acestui „pact fundamental"? Să provoace scandaluri? Să facă greutăți guvernului? Să vicieze atmosfera morală a țării, creând un permanent conflict între starea-i de fapt și cea de drept?

D. Brătianu a văzut clar.

Presa și acum e încătușată. Asupra ziarelor din provinciile alipite, guvernul exercită încă o cenzură severă. Presa din Regat este stingherită și prigonită în nenumărate feluri, — mai ales când ea reprezintă curente de stânga...

Alegerile sânt o bătaie de joc. Nu vom vorbi nici de corupția, nici de teroarea administrativă, — ci numai despre furtul de urne, falșificarea buletinelor, etc... Ce importanță mai are faptul că Curtea de Casație, și nu parlamentul, va face validările?.

Iar protestele presei împotriva pedepsei cu moarte sînt pur și simplu, ridicole. In timpul războiului, când Curțile Marțiale funcționau cu febrilitate, execuții au avut loc, nu numai în virtutea unei sentințe, ci și în urma unui simplu gest din deget.

După război execuțiile s'au practicat, mai departe. D. Argetoianu a mărturisit un fapt. Dar execuțiile există numai când sânt mărturisite?. .

In ultimul timp, câți-va tineri au fost „amnestiați" în Basarabia. In virtutea cărui text din Constituție?...

Execuțiile actuale, făcute pe furiș și fără judecată, poate vor fi desființate sub imperiul unei constituții, care va cuprinde formal pedeapsa cu moarte. In viitor, inamicii averii și ai vieții noastre, precum și ai ordinei sociale, vor fi dați în lături, conform unui articol de lege.

Aceasta-i un procedeu cinstit și pe față. Cetățeanul va ști dinainte pedeapsa faptei lui, — pe care și o va exercita în concordanță cu paragrafele constituționale.

Legiferarea pedepsei cu moarte mai are un avantaj: scutește presa de discuții oțioase și ne apără de oprobriul străinătăței, care crede că guvernul român asasinează ca 'n codru.

Introducerea pedepsei cu moarte în constituție dă astfel un aer de civilizație guvernului nostru ponegrit pe nedrept de o „anumită presă"... în țară și peste hotare.

Din toate punctele de vedere deci, constituția d-lui Brătianu este salutară. **M.**

In chestia edilitară

Propunerea d-lui N. V. Ștefăniu în ședința Comisiei interimare

In ședința de ieri a Comisiei interimare, d. N. V. Ștefăniu, in numele comercianților ieșeni, a făcut o propunere pentru care ieșenii vor avea să-i aducă mulțumiri.

Prin mijloace proprii și prin zadarnicile promisiuni ale Statului, comuna Iași a rămas într'un hal de distrugere și murdărie din care ne pierdusem nădejdea a ne vedea mântuiți vre odată.

D. Ștefăniu, președintele Camerei de comerț și al Sfatului Negustoresc, a determinat pe comercianții ieșeni să admită taxe speciale pe mărfurile în transit, în folosul nevoilor comerțului, străzilor și altor lucrări în legătură cu viața economică a orașului nostru. După calculele făcute, aceste taxe ar realiza o sumă de circa 15 milioane lei anual.

Din acest dar benevol al comercianților, vor folosi instalațiile din gara Iași în legătură cu nevoile comerțului, vor folosi străzile, instituțiile comerciale și poștale pentru care se vor clădi imobile speciale, și în fine va folosi presa ieșană prin ajutorarea ziariștilor profesioniști — lucru pentru care exprimăm d-lui Ștefăniu vii mulțumiri

Această inimoasă propunere a d-lui N. V. Ștefăniu, conținând in miezul ei și putința realizărei practice, va rectifica incuria și risipa care a domnit la primărie de la războiu și până astăzi și care —după constatările d-lui consilier inginer Rullet—domnește și astăzi.

E trist că în țara aceasta Statul se degajează tot mai mult de la obligațiunile ce-i incumbă, făcând loc aproape exclusiv inițiativei particulare, conform programului fascist.

Dar, în speță, trebue să ne bucurăm când propuneri ca aceasta a d-lui Ștefăniu pot ajuta la refacerea acestui târg nenorocit.

INSEMNARI

VIZITA REGALA

Vine regina la Iași! Reprezintanții autorităților au avut buna voință să ne anunțe acest deosebit eveniment pregătit pentru zilele de 24 și 25 Noembre.

Dar chiar în cazul când — printr'o gravă negligență — n'am fi primit cuvenitele informări oficiale, însă am fi putut ști că ni s'a rezervat vizita Majestății Sale, sau a unui alt membru din familia domnitoare.

In adevăr, de vre-o două zile, un fum negricios se încolăcește de muchea clădirilor, în unele străzi principale; apoi se resfiră ca un buchet și se pierde spre coviltirul vast al lui Dumnezeu. E fumul de la cazanele cu smoală apărute iarăși ca un omagiu pentru străzile noastre, invalide din război.

Mai încape îndoială!.. Vine Majestatea Sa! E singurul imbold pentru evenimentul excepțional al reparărei pitoreștelor gropi care mușcă pavajul Iașului, ca niște enorme ciupituri de varsat, sau ca eroice decorații..

Autorități și public, vor întimpina cu dragoste pe Regină și o vor aclama pe străzi. Bine înțeles însă, că nu pe toate străzile, căci ar fi un act de les-majestate de a conduce pe Regina dincolo de cei 200 m. p. de pavaj în care nu se rup roțile dela trăsuri și automobile.

. . . .

Iată și o coincidență!

Regina vine în Iași tocmai în zilele congresului general al partidului țărănist... Tot așa s'a nemerit să se facă încoronarea la Alba-Iulia, tocmai când partidul național voia să-și ție congres.

Ce să fie? Ce să fie!

Or fi prinși Suverani slăbiciune pentru data și locul congreselor opoziționiste!... Sau se alte enigme ale toamnei ploioase! **RENOVATUS**

CATE-VA NOTE

Birjarii din târgul nostru și-au creat o nouă sursă de câștig, cu efect sigur....Au inscris pe tarif taxe speciale pentru transbordarea pietonilor de la un trotuar la altul.

Insă măsura aceasta foarte utilă se practică numai în centrul orașului. Pe la periferii nu se aventurează trăsurile..

* * *

Aflăm că administrația comunală a hotărât să pue, la intrarea în strada Socola, o tăbliță cu inscripția: „Pe aicea nu se trece"...decât cu aeroplanul

D. Vasiliu-Voina, în calitate de confrate cu poetul Dante, propusese incrustarea pe tăbliță a celebrului vers: „Lăsați orice speranță"...

* * *

De câtăva vreme, populația profană și chiar specialiștii ieșeni, confundă str. Socola cu albia Bahluiului

O comisiune de ingineri și geografi a primit însărcinarea de a stabili care-i strada și care-i gârla..

VIAȚA POLITICA

Marele taciturn s'a demascat

— D-l Ionel Brătianu în comisia constituțională Lipsă de tact. — Echivocuri. — Confundarea puterilor statului. —

Dacă discuțiile din comisia constituțională n'a[illegible] contribuții reale pent[illegible] rezolvarea problemelor [illegible], în schimb ele au pus [illegible]mină adevărată, person[illegible] primului ministru d. [illegible] Brătianu. Până acum [illegible] obișnuiți cu tăcerea șef[illegible] liberal care, explicată printr'o finețe diabolica, impunea și de multe ori chiar intimida. Iată însă că marele taciturn a vorbit, și a vorbit atât cât trebuia pentru ca orice umbră de îndoială să dispară. D-l Ionel Brătianu abia acum a eșit de subt bronzul statuei ocrotitoare pentru a-și exiba propria sa făptură.

Trebue să-l felicităm că a avut prevederea să nu se descopere decât după ce a ajuns stăpân deplin pe situație. In adevăr, orice rectificare asupra calității tăcerilor primului ministru este zadarnică, din punct de vedere material, activ. Pentru rectificarea însemnărilor istorice trebue totuși să stabilim adevărata mentalitate a unui personaj care în curând va pretinde titlul de „om mare", „personaj istoric"..

* * *

Dl. I. Brătianu a vorbit în comisia constituțională, cerând restrângerea libertății presei și pedeapsa cu moarte. A vorbit în dubla calitate de om politic și de șef al unui partid „liberal".

In amândouă ipostazele s'a dovedit însă de o naivitate surprinzătoare. In adevăr, nu este admis unui om care de atâta vreme se ocupă cu trebile publice, să nu cunoască principiul elementelar că drepturile câștigate de democrația unei țări nu pot fi restrânse, mai ales atunci când au fost exercitate timp de o jumătate de veac.

Măsurile de mai sus, preconizate de șeful liberal, sunt în fond o restrângere a drepturilor acordate poporului românesc prin constituția dela 1866. Aceasta poate admite, pentru un simplu politician, o simplă pornire reacționară. Pentru capul unui partid cu pretenții liberale însă, constitue o neertată greșală de tact. E aproape imposibil de conceput un șef de partid care, în timp de pace și într'o țară democratică, cere înăbușirea presei și pedeapsa cu moartea.

De aceasta și-au dat seama oameni pricepuți ca d. Alex. Constantinescu, care a căutat să atenueze pe cât cu putință, gafele primului ministru. Dar odată pornit pe calea manifestărilor personale, d. Ionel Brătianu a urmat mai departe a-și afirma cu candoare părerile. Așa, a cerut menținerea aliniatului din constituție care cere benedicțiunea religioasă la căsătorie. Se știe că acest aliniat este echivoc, că a dat prilejul la numeroase discuții. Legiuitorul priceput, care știe condițiile cerute pentru redactarea unei legi bune, desigur ar fi cerut înlăturarea echivocului fie prin înlocuirea lui cu o dispoziție limpede, fie prin eliminarea completă a textului în chestiune. D. Ionel Brătianu a ales soluția omului care nu știe ce vrea și lasă lucrurile baltă.

*

In sfârșit, o strălucită dovadă a capacității d-lui I. Brătianu ne-a mai fost dată când d-sa a cerut ca validările mandatelor de deputați să fie făcute la Curtea de Casație. Aceasta inseamnă pur și simplu confundarea atribuțiunilor diferitelor puteri din Stat, nedumerire și neștiință de neertat unui prim ministru.

*

Domnul Ionel Brătianu nu mai este o enigmă: astăzi toată lumea știe că în dosul zidului de tăceri se ascunde un burghez miop și imprudent.

St.

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

Aniversarea revoluției germane. — *Cu prilejul aniversarii revoluției germane, în ziua de 9 Noembrie, munca n'a fost nicăeri întreruptă și nici liniștea tulburată.*

In seara aceleaș zile s'au ținut la Berlin 45 întruniri ale socialiștilor și 3 ale comuniștilor.

* * *

Persecutarea școlilor evreești în Rusia—*Pretutindeni în Rusia unde se întinde puterea Sovietelor, școlile confesionale evreești sunt persecutate.*

Autoritatea supericară din Odessa a publicat de curând următorul decret:

1) Toate școlile evreești cu caracter religios, sunt suprimate pe toată întinderea guvernământului Odessei.

2) Este oprit a se preda un învățământ religios persoanelor mai mici de 18 ani.

3) Intrebuințarea Bibliei și a tuturor celorlalte cărți religioase, este interzisă persoanelor care predau ebraica.

Contravenienții la decretul de față vor fi dați în judecată tribunalelor.

....Și mai sunt oameni care pretind că bolșevismul rus este un produs semit.

A se ceti pagina 3-a
Ultimele știri telegrafice și telefonice

Mișcarea feministă

FEMEILE IN SERVICIUL C. F. R.

— Un protest —

De la „Asociația pentru emanciparea civilă și politică a femeilor române", primim:

Din ziare aflăm, că D-l T. Ionescu Constantinescu, considerând că telegrafistele femei ar fi cauza diferitelor accidente de căi ferate, a hotărât „proprio moto" eliminarea treptată a femeilor de la telegraf a C. F. R.

Citim și nu ne vine a crede.

Cum, femeile telegrafiste sunt de vină, dacă podurile se prăbușesc, dacă terasamentele se slăbesc, dacă acarii nu schimbă macazurile, dacă în fine prin crearea atâtor direcții regionale s'a concentrat în direcții cea mai mare parte din personalul experient, iar serviciul mișcării de prin gări e lăsat în sama unor elemente nuoi și nepregătite, dacă în fine statul „gospodar prin excelență" cum știm din nenorocire, cu toate prețurile extraordinar de exorbitante ce încasează de la călători și de pe transportul mărfurilor, tot nu găsește banii necesari să schimba traversele, să procure materialul rulant trebuitor unei funcționări a mașinelor și vagoanelor?

Femeile sunt de vină dacă alcoolismul, sub protecția statului condus de bărbați, nu de femei, a luat proporții atât de îngrijitoare? In satele în care înainte de războiu se găsea câte o crâșmă, astăzi se găsesc 3—4, unele conduse de invalizi; toate înfloritoare și câștigând admirabil! E adevărat, câteodată se găsește în unele sate și câte o școală! Iar în apropierea gărilor, dacă nu se găsesc dispensarii, medicamente, grădini de copii, o crâșmă afli întotdeauna, în care acel personal inferior ceferist cu 3—4 clase primare, dar cu lefuri aproape egale cu ale profesorilor universitari, iau forțe și se delectează sporind venitul acelui local menit să-i otrăvească organismul și să-i tulbure creierul! Citiam undeva că *60 la sută din salar cheltuesc unii funcționari inferiori pentru băutură și tutun.*

Știe d-l T. C. câți ceferiști, din crâșmă trec direct la serviciu, iar după ce mașini și vagoane deraiază se duc, să-și pună capetele sub gurele pompelor de apă spre a se desmetici înainte de a spărea în fața superiorilor ce au a-i cerceta?

Dar dacă azi accidentele de tren au devenit sistem, cauzele lor sunt multiple. Nici într'un caz nu e drept ca ele să fie atribuite femeilor telegrafiste?

Ce vină pot avea aceste funcționare? Că țin de vorbă pe funcționarii colegi? Să admitem că-i așa. Dar acești colegi bărbați n'au ei conștiința datoriei? Sunt ei minori și

(Continuarea în pagina II)

DIN GALERIA DISPARUȚILOR

† ALFRED CAPUS: CUGETARI

Din filozofia unui optimist

Săptămâna trecută ziarele ne au anunțat moartea lui Capus. O dungă groasă și neagră a subliniat concludent și pentru totdeauna, activitatea bogată a scriitorului, care a reușit să se reliefeze atât în literatura propriu zisă cât și în acea de toate zilele—în gazetărie.

Romancier mult apreciat, dramaturg care a înregistrat însemnate succese, Capus a stat multă vreme printre primele rânduri ale scriitorilor francezi, întrunind multe din calitățile „modernilor". Fără să fie un răscolitor de suflete, dar nici să rămână în sfera platitudinei sau a banalității. Mai degrabă s'ar putea spune, că latinul acesta s'a străduit să adâncească banalul, dar arătând și tendința de a atenua, de a împăca—în parte cel puțin contradicțiile puternice.

Apostol, sau dacă voiți: adept ultra convins al acelei „veine", care nu se poate defini precis, dar care i-a dat putința să debordeze de un optimism neobișnuit. Poate ceva vecin cu adevărata fericire a vieții, dacă nu chiar fericirea însăși. Bine înțeles acea cântată de sufletul obsedat al cetățeanului din metropola lumei.

De aceia și predilecția sa pentru tipuri care pe jumătate învinse, fără puterea de a duce lupta mai departe și care în loc să cadă, găsesc o soluție fericită: se acomodează unei situațiuni, care dacă nu mai poate înregistra fortuna ca cele din trecut, mai are încă destul farmec pentru ca restul vieții să fie vrednic de a fi trăit. Un fel de regăsire a unor suflete trudite, după ce au fost purtate vreme îndelungată în direcții opuse, de valuri violente.

Și cu toate acestea, nu se poate spune că dramaturgul și romancierul Capus n'a cunoscut viața. Dimpotrivă. A fost un bun cunoscător al ei și a văzut multe. Dar când a venit să le spună, a ales dintr'acele fapte, care erau mai *temperate*. Fără să se abată de la adevăr, dar și fără vigoarea primitivului.

Și de aceia credem, că nu este o simplă coincidență, că tocmai în zilele în care Capus a fost silit să-și încheie pentru totdeauna comptul pământesc, a văzut lumina și sinoptizarea filozofiei lui, quintesențiată în culegerea de gânduri și sentențe extrase din toate operele sale de către amicul și colegul său de redacție *Arsène Alexandre* (de la Figaro.)

Nu vom cita (din lipsă de spațiu) decât o mică parte din cugetările acestea, suficiente totuși pentru a caracteriza pe observatorul fin și spiritual, adept neclintit al „*norocului*", care trece pe lângă fiecare din noi măcar odată în viață ci pe care ești obligat să-l oprești.

„Când ești nenorocit, să'ți spui: că nenorocirea ta e fără margini și că nimeni altul n'a suferit atât. De îndată vei suferi mai puțin.

„Ori-ce om mai înzestrat, nu prea prost și nici prea timid, are în viață ora sa de noroc, o clipă în care se pare că ceilalții oameni muncesc pentru dânsul și în care fructul e în apropiere atât de tangibil, că trebue numai să-l culeagă. Ceasul acesta,—e trist s'o spunem, nu ne-o aduce nici munca, nici curajul. Il bate un ceasornic pe care nu'l vedem și câtă vreme n'a bătut, putem să punem în joc toate talentele și toate virtuțile—e zădarnic.

„Există două categorii mari de oameni civilizați: una, aceia care se adaptează perfect epocei și-i cere numai ceia ce poate da. Dintre indivizii acesteia viața alege pe învingători, căci aceia ce se chiamă noroc este aptitudinea de a te adapta imediat neprevăzutului.

„In unele cazuri întâmplarea este voința altora.

„Cuvintele sunt ca sacii: adoptă forma conținutului.

„Voința este o armă care trebueste mânuită și îngrijită neîncetat, pentru ca să fie pregătită în ziua luptei.

„Declasații sunt atât de numeroși, încât încep să alcătuiască o clasă, care ca și celelalte clase își are bogații și săracii ei, învingătorii și învinșii ei".

„Când dispare o prejudecată, dispare și o virtute".

„Câți oameni nu se dușmănesc între ei, numai fiindcă

Continuarea în pagina II-a

Dacă doriți spor la lumină întrebuințați becul **PHILIPS ARGENTA,**

Un glob luminos care nu obosește ochii, nu produce umbre, înfrumusețează lustrul chiar în timpul zilei.

CINEMA MODERN Astăzi SAMBATA 17 Noembrie în ambele în ambele mat'neuri și seara

Cea mai nouă și zguduitoare operă a lui DOSTOEVSCHI.

OPERA COMPLECTA —— SPLENDIDA MONTARE —— 9 ACTE 400 m.

SONIA VOLKOVSCHY

Cea mai superbă capo d'operă a nemuritorului autor Feodor Dostoewsky, după celebra scriere umiliți și obijduiți. — In rolul prim apare su[...]ea mai

= | — Grațioasă stea mondială — | —

LYA MARA

adaos la program: Prima și cea mai nouă Comedie din stagiunea 1922

EL ȘI CEI DOI RIVALI adorabilă și briliantă Comedie cu neîntrecutul comic mondial, LUI

CINEMA ELISABETA Astăzi SAMBATA 18 și mâine Duminică 19 Noembrie la ambele MATINEURI și SEARA

NOU! Prima viziune! NOU! — Cea mai sublimă creație a celebrei vedeta

Prìscilla Dean

Apare în **MOLLY LA CHARMEUSE**

●●● SE REPREZINTA OPERA COMPLECTA 12 ACTE ●●●

pauza mare la mat. II de 5 jum, și seara grandioasele debûturi a celei mai trupe din lume sosită de curând din Paris. NUMAI 2 ZILE

TRUPA ALFONZI

compusă din 8 persoane care vor uimi publicul prin numerele lor de echilibru de salon, Dansuri naționale, Căzăcești Ceutazione executate cu tot ansamblul trupei. De remarcat: Dansul YAPAN pe sârmă și frânghie. Încă astăzi mai debutează MARCELLO LIRI care umple de haz publicul cu experiențele sale atât de reușite.

CINEMA ELISABETA

LUNI 20 NOEMBRIE se reprezintă uriașa montare — — — franceză — — —

LA BAILLONNEE

(CĂLUȘUL)

Această puternică dramă familiară care întrece marele succes al filmului GIGOLETTE este datorită aceluiași mare autor PIERRE DECOURCELLE

rolurile principale sunt interpretate de aceiași artiști de primul rang care au jucat în GIGOLETTE.

∴ AU SOSIT ∴

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazin 1 din strada Ștefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAȘ[I]IOR

Faină de scrobeală și Dextrină

garantat pură, din cartofi, livrează cu cele mai avantajioase prețuri și în orice cantitate:

Fabrica de scrobeală de cartofi și de Dextrină

AMYLON Societate anonimă pentru industrializarea cartofilor SIBIU

Reprezentant general pentru vechiul regat: **MAURICE SIMON** BUCUREȘTI STRADA CAROL No. 18

iresponsabili? Până acuma numai femeile sunt minore față de legile civile în vigoare. In orice caz e straniu a învinovăți numai pe femei. Căci din două una; Ori femeile vorbind cu colegii lor, nu anunță la timp stația vecină și întâmplându-se un accident sunt deopotrivă de vinovate cu colegii și pasibili de aceeași pedeapsă; ori, colegii provoacă conversații și distrăgând pe telegrafiste de la îndeplinirea datoriei lor, pedeapsa se cuvine amândurora.

Nici într'un caz nu-i admisibil ca *numai femeile* să fie eliminate.

Dar lăsând aceasta la o parte, suntem datoare să atragem atențiunea tuturor, că chestiunea femeilor funcționare este astăzi o chestiune socială în toate țările.

Nu se mai poate suprima prin o simplă decizie, drepturile femeilor la orice muncă. Barbații nu mai pot apoi să-și întrețină singur familiile. Vremurile sunt prea grele. Si femeile și chiar copiii mari trebue să câștige ceva, ca să sporească venitul casei. Fata trebue să aducă în casa tatălui ori zestre mare, ori o carieră, astfel nu se mărită.

Celibatarele trebue de-asemenea să și procure un venit prin muncă, ca să poată trăi. De aceea organele conducătoare nu pot îndepărta pe femei de la funcțiuni. Ele sunt datoare, pentru bunul mers al serviciilor să selecționeze, să supravegheze cu severitate și imparțialitate, să îndepărteze elementele vinovate de neglijențe repetate deopotrivă, fie acele elemente barbați, fie femei.

A îndepărta însă pe toate funcționarele în masă, numai, pentrucă sunt femei, și a păstra pe funcționarii negligenți numai pentrucă sunt bărbați, este nu numai o ignominie anacronică, dar o nedreptate socială contra căreia protestăm cu toată energia.

Cerem tratament egal pentru toți funcționarii—bărbați ori femei, selecțiune dreaptă, salar egal, acelaș drept de înaintare

In caz de incapacitate, negligență sau imoralitate, aceiași răspundere, aceiași pedeapsă pentru vinovați, fie de bărbat ori femee, iar nu eliminarea în masă a tuturor femeilor de teamă că prezența lor impresionează pe colegi.

De ce nu atunci, eliminarea în masă a tuturor barbaților? Sau poate, să tragem la sorți care din cele două tabere să fie eliminată!?

Adevărata cauză a acestei hotărîri stă aiurea. *Femeile n'au drept de vot, deci ele nu comptează. Pot fi eliminate și în masă. Nici o încurcătură pentru guvern, dar ele nu sunt înscrise în cluburi. Găsim atâția alegători pe care-i câștigăm numindu-i în locurile vacante.*

De acea, repetăm ceea ce am susținut și altă dată: *înainte de orice, femeile trebue să lupte pentru dobândirea drepturilor politice. Prin dreptul de vot îți pui în valoare dreptul de om față de stat.*

Cetățeni,

veniți cu toții la

Marea întrunire publică

ce va avea loc în

SALA CINEMA - MODERN

(Piața Unirei)

în ziua de Dum'necă 19 Noembrie 1922 ora 9 dimineață, pentru a protesta contra menținerei *Oficiului de închiriere.*

Comitetul de inițiativă

ECOURI

— Deliciosul oțet de vin natural, se află de vânzare numai cu lei 6 litrul, la „Concurența" magazin de coloniale Solomon Blumer str I. C. Brătianu.

— Dl. Doctor Dimitriu Borșa Docent Universitar de boli și operațiuni *de Nas, gât și Urechi*, s'a mutat în *Strada Cuza-Vodă 42* (lângă Banca Moldova). Consult. 5—7 d. a.

au prieteni comuni!"

„Când vorbești, nu schimbi nici odată părerea altora, dar o schimbi câte odată pe a ta proprie".

„Nu e suficient să spui: cutare sau cutare a ajuns. Trebuește văzut și în ce stare."

„Dacă am pierde ironia, ea n'ar fi înlocuită de frumusețe, ci de prostie."

„Sunt femei cărora nu le place să facă pe mai mulți bărbați să sufere în acelaș timp și care preferă să se țină numai de unul: acestea sunt femeile credincioase."

„Cuvântul de onoare? O femeie răspunde: N'are nici-o importanță. Privește pe bărbați".

„Primejdia în căsnicie e atunci când unul din soți iubește și celalt nu. Dar când nu se iubesc reciproc, poate să fie un menaj fericit.

„O femeie inteligentă nu se înșeală asupra valorii adevărate și intrinsece a aceluia pe care'l iubește. Și când iubește pe un prost o observă imediat. Ceia ce n'o împiedecă să'l iubească mai departe."

„Să nu poruncești nici-odată unei femei, înainte de a ști mai întâi că are să te asculte".

„Fetele din ziua de azi sunt teribile. Cum'or să mai fie copiii lor? Aceasta mă'ntreb. Singurul noroc e că n'ar să aibă. (ocp!)

„Inima n'are argumente, are numai emoții. Când acestea nu înving, atunci e rațiunea mai tare".

„La Paris dispare din ce în ce mai mult, ceia ce se numea înainte: vârsta coaptă. Toți rămân tineri foarte multă vreme, pe urmă se dărapănă deodată fără trecere.

***

... Dacă vom avea „la veine" și se va representa în curând vre-una din lucrările de teatru ale lui Capus ne vom ocupa atunci mai pe larg și de teatrul dramaturgului, care a scris: Brignol, Pasărea rănită, etc.

Wratislavius

ȘEDINȚA COMISIEI INTERIMARE

Propunerea Camerei de comerț — Critica d-lui Ralet asupra risipei de la Primăriei.— Lămuririle primarului în chestia refacerei străzilor. —

Ședința de aseară o comisiunei interimare, a fost în mare parte ocupată cu desbateri în chestia refacerei străzilor.

*

In primul rând, s'a dat cetire propunerei venite din partea camerei de comerț, și prin care comercianții se obligă a contribui cu taxe voluntare ce se vor percepe la expedierea de mărfuri în gară și la colete poștale, după cum am arătat în numărul nostru precedent. Venitul din aceste taxe ce ar putea ajunge la 15 milioane pe an, s'ar repartiza astfel, 35 la sută ca ajutor pentru comună în refacerea străzilor, 35 pentru direcția regională c. f. r. pentru refacerea pieței gărei, construire de magazii și reparare de vagoane, 20 la sută pentru căminul camerei de comerț, 5 la sută pentru îmbunătățiri la serviciul de pompieri și 5 la sută pentru căminul ziariștilor.

După o discuțiune, la care iau parte d-nii Toma, N. V. Ștefăniu, Santaru, Finchelștein Dimitriu și părintele Tudorache, comisia interimară accepta propunerea și exprimă mulțumiri d-lui N. V. Ștefăniu, președintele Camerei de Comerț pentru frumoasa sa inițiativă.

Printr'o modificare a repartiției se va destina și 5 la sută pentru întărirea pazei orașului.

*

D. Ralet, membru în comisia interimară, adresează o interpelare primarului, cu privire la starea rea în care se găsesc străzile orașului, și arată că nu vede speranță de îmbunătățire. Crede că reparațiile provizorii sunt inutile și sunt bani cheltuiți în zadar.

D. Toma, președintele comisiei interimare, răspunde la interpelare. Când a venit în capul comunei, nu a găsit nici un studiu, cu privire la refacerea orașului și nici fondul asigurat din care urma să se îndeplinească refacerea arterelor principale. Ne am pus pe lucru, în primul rând pentru alcătuirea caetului de sarcini, bine chibzuit și să obținem aprobarea consiliului technic superior, așa că avem azi o lucrare temeinică, pe care ne putem bizui.

Ne-am găsit apoi în fața unui budget în curs, din care nu am putut realiza de cât doar să plătesc o parte din datoriile contractate de fostele administrațiuni.

Pentru a proceda la o mare lucrare ca acea a refacerei, a trebuit să ne asigurăm în primul rând și de fondul necesar, căci altfel nici casele serioase nu s'ar prezenta la licitație.

Azi putem avea certitudinea, în ceia ce privește posibilitatea pentru noi de a începe realizarea programului nostru de activitate.

Avem asigurarea unei sumi de 17 milioane, cu care vom putea realiza refacerea acelor artere, ce nu mai pot suferi nici o întârziere. Străzile a căror refacere o vom începe în primul rând sunt strada Zugravilor, strada Socola, strada Salhana, Moara de Vânt, Bulevardul Ferdinand, Cismăriei, Elena Doamna, I. C. Brătianu și Vasile Conta.

Pentru această lucrare, vor ține curând licitație și aprevizionarea de materiale.

Executarea va începe în primele zile ale primăverei, până când vă rog a mi acorda creditul cuvenit.

In ceia ce privește reparațiile provizorii, ele sunt indispensabile, pentru a face străzile cât de puțin circulabile, dentru aceasta nu atingem fondul refacerei, ci ne mărginim să facem cele mai minime cheltueli, din budgetul ordinar unde avem trecută suma necesară pentru întreținere.

După ce mai vorbesc d-nii Finchelștein și Dimitriu, membri comisiei interimare, în unanimitate, aprobă declarațiile primarului.

Camera de Comerț și refacerea Iașului

Textul propunerei făcută de d. N. V. Ștefăniu în ședința de ieri a comisiei interimare Primăriei comunei Iași, Direcțiunea II-a Regională C. F. R. Iași, Direcțiunei Generale P. T. T.

Neputința guvernelor de a veni în ajutorul refacerii Iașului face ca și ca și orașul să decadă, înfățișând o priveliște de compătimire,

Gara Iași, lipsită de magazii și vagoane, drumurile de jur împrejurul gării și căci duc la gară desfundate și impracticabile, străzile și trotuarele deasemenea ruinate, iar conducătorii lui cu toată bunavoința ce o au — din cauza lipsei de mijloace — sunt în imposibilitate de a-i veni în ajutor.

Ca buni ieșeni și cu dragoste de înflorirea și progresul sub toate raporturile a bătrânei capitale a Moldovei — și mai cu seamă sub raporturile economice — Camera de Comerț a hotărât în ședința de la 15 cr. să propună Primăriei, Direcțiunei II-a Regionale C. F. R. Iași și Direcțiunei Generale P. T. T. următoarele:

Să se perceapă o contribuțiune dela toate coletele de mărfuri ce vor pleca și sosi în gară ca bagaje, vagoane colective și întregi, cum și asupra coletelor poștale.

In fața situațiunei financiare precară a statului și comunei, inițiativa particulară trebuie să vină în ajutor.

Recunoaștem că comerțul și industria sunt lovite de grele impozite, dar în fața nevoilor absolute de care depind bunul mers al desvoltării economice a Iașului, trebuie să facem acest sacrificiu vremelnic.

Fondurile ce se vor percepe din această contribuțiune vor fi încasate de serviciul Camerei de Comerț și al Sfatului Negustoresc din Iași și va fi administrat de către un consiliu compus din: delegatul Primăriei, al direcțiunei regionale C. F. R. Iași, direcțiunei generale P. E. T., camerei de comerț, Sfatului Negustoresc, un reprezentant al Asociațiunei Presei din Moldova cu sediul în Iași și prefectura Poliției.

Cuantumul contribuțiunei va fi fixat de către acest consiliu.

Fondul va fi distribuit în felul următor:

35 la sută pentru pavarea grăzii magaziilor gării, facerea de noi magazii și repararea de vagoane necesare facilitării transporturilor mărfurilor comercianților ieșeni,

35 a sută pentru refacerea străzilor din Iași.

10 la sută pentru construirea unei clădiri intitulată; Casa Comercianților și Industriașilor din Moldova, în care să fie instalate următoarele instituțiuni: Bursa de transacțiuni comerciale și de efecte, Posta bursei cu toate serviciile, Organizația Sfatului Negustoresc cu dependințe pentru apărarea intereselor profesionale, educației, culturii și distracții, Centrală telefonică, Școala Comercială practică și birourile telegrafiei fără fir.

5 la sută pentru clădirea unui cămin pentru asociația presei din Moldova,

Incasarea acestei contribuțiuni se va face prin timbre pentru a se evita cheltuelile cu funcționari, birouri etc.

Numai în felul acesta vom face operă pozitivă pentru a veni în ajutorul comerțului și a salva situațiunea mesorocită a mult încercatului Iași.

Printr'o deciziune ulterioară, se va face o mică schimbare de repartiție, destinându-se 5 la sută și pentru întărirea pazei orașului.

SPECTACOLE

Cinema ELISABETA.— Astăzi în matineuri și seara celebra vedetă a ecranelor mondiale sublima Priscilla Dean apare în MOLLY LA CHARRMEUSE frumoasa Nolly). Se reprezint (opera complectă.

Programul se complectează cu o vedere și o nostimă comedie americană în total 12 mari acte.

In pauză mare la reprezentațiile serale grandioasele debuturi ale renumitului enciclopediat Italian Marcello Liri.

ULTIME INFORMAȚIUNI

x **Alegerile din Anglia s'au terminat; au rămas numai 10 rezultate necunoscute, dar numărul acesta este neînsemnat, așa că rezultatele de până acum arată cu preciziune situația diferitelor partide în noul parlament englez.**
Din 605 scaune conservatorii au luat 341, ceiace înseamnă că guvernul Bonar Law și-a asigurat majoritatea cu un număr de 71 glasuri.
Celelalte partide au obținut următoarele rezultate: Partidul muncitoresc 141, partizanii d-lui Asquith 60, partizanii d-lui Lloyd George 52, independenții 10 deputați.

x Ministerul comerțului a hotărât ca pe viitor ori ce morar ar plăti grâul cu un preț mai mare de 30.000 lei vagonul loco gara, va fi amendat și moara i se va închide. Vor fi pedepsiți și producătorii care ver cere pentru grâu, un preț superior celui fixat.
Cum se vor aranja însă morarii și producătorii când prețul transportului a crescut în curs de 1 lună, 15 Octombrie—15 Noembrie cu 200 la sută?
Măsurile absurde ale conducătorilor statului, ne vor duce direct la fascism după al cărui program, statului nu-i rămâne decât politica externă și armata.

Un confrate se grăbește a anunța că d. Mihai Codreanu rămâne mai departe director al Teatrului Național.
La rândul nostru menținem informația dată că la 1 Ianuarie d. Codreanu va părăsi definitiv acest directorat și că în locul d-sale va veni un intelectual ieșan, liber de alte preocupări și străin de orice combinațiuni lăturalnice, în materie de Teatru.

x D. Scutaru, directorul regional a intervenit la comercianți, de a achita în localitate taxele de transport și nu la locurile de destinație.
Aceasta în scop ca direcția regională să aibă mai curând la îndemână sumele necesare pentru achitarea vagoanelor reparate în diferite ateliere.

x D-l Dumitrescu Radu a fost lovit eri în Piața Unirei de către fratele d-rei Sorana Țopa, pe motivul că în timpul anchetei de la Teatru ar fi avut o atitudine jignitoare pentru numita artistă.
Comisia I a polițienească cercetează cazul.

x Fiind că primăria studiază cererea de prelungire a contractului societății „Lăptăria Iași", aducem la cunoștința celor în drept, că aceasta societate vinde ca al său și cu prețuri mari, nu untul produs de d-nsa, ci unt inferior de cumpărătură, percepând o diferență de preț extraordinară numai pentru că împachetează untul cumpărat și pune pe pachete o etichetă cu firma „Lăptăria Iași"
Mai mult scrupul s'ar cuveni de la o lăptărie în care este copărtașă Primăria.

MOARTEA ALBA

x **Afacerea Brauner.** — Una din capetele de acuzări, pe care acuzarea o aduce d-lui Brauner, casierul Băncei Moldova, ar fi acea, că d sa ar fi cumpărat o casă la Berlin.
Pentru a obține lămuriri în această privință, judele de instrucție a cerut informațiuni de la autoritățile germane, prin o comisie rogatorie.
Se cunosc cât de anevoioase sunt atari cercetări, legate cu numeroase formalități, ceia ce înseamnă o nouă prelungire a instrucției.

Comisia interimară a numit o comisiune, care să studieze și refere asupra cererei d-lui Constantin Chiriiă, antreprenorul caselor funebre, de a i se prelungi contractul încă pe 5 ani de zile.

Comitetul „Maxim Gorki" pentru ajutorarea înfometaților din Rusia, aduce la cunoștința deținătorilor listelor sale de subscripție că biuroul său este deschis zilnic între 6 și 9 în localul din str. Langa 7.

D. dr. Georgescu, prefect de poliție, a luat dispoziția de a reorganiza biroul de moravuri și control al prostituatelor, trecându-l dela Siguranță la poliția administrativă.
Biroul a fost pus sub conducerea d-lui comisar Bobescu, sub direcțiunea prefectului de poliție, și în concordanță cu organele sanitare.

Vânzarea prin licitație a efectelor reformate de la corpul de sergenți, din localitate, a produs suma de 11.200 lei.

Din București ni se telefonează că distinsa artistă americană Maly Picon, care se afla suferindă de amigdalită, este aproape restabilită.
In curând reprezentațiile vor fi reluate.

Incasarea taxelor speciale la mărfuri pentru refacerea orașului—conform propunerei Camerei de Comerț—se va face cu începere de la 1 Decembrie.

MOARTEA ALBA

x Sâmbătă 18 Noembrie ora 8 jum. seara are loc a 19-a șezătoare literară-muzicală a cercului „Morris Rosenfeld". Se va conferința despre dr. Baratov.
Programul va fi completat cu numere de muzica vocală și instrumentală, declamații și lectură.

x Sindicatul Artelor Grafice din Iași convoacă de urgență pe toți membrii breslelor cari compun corporația „Progresul" pentru Luni 20 Noembrie 1922 ora 8 seara.
La ordinea zilei:
1) Chestiunea sporirei cotelor la corporatii.
2) Alegerea delegaților pentru tratativele cu Casa Centrală.
3) Chestiunea delegaților numiți din oficiul Casei Centrale.
4) Alte chestiuni ce se vor mai ivi.
Dat fiind importanța acestor chestiuni, domnii membri sunt rugați să ia parte în număr cât mai mare, căci sunt în joc interesele lor materiale.

Eri comisiunea de ingineri numită de administrația comunală, a cercetat cazanele de la băile comunale.
Ele au fost găsite în bună stare.
De astăzi a început curățirea cazanelor.
După dispozițiile luate de d. Frățilă, ajutor de primar, redeschiderea băilor va avea loc cel mai târziu la 1 Decembrie.

x In ședința de aseară, Comisia interimară a ratificat delegațiile de ajutor de primar a d-lor Diaconescu și Dobrovici.

Procesul d-lui Tanasă.— Eri a început la Trib. S. II-a judecarea procesului pentru provocare de grevă, intentat d-lui Gh. Tanase, în baza plângerei d lui ing. Gr. Bejan care s'a constituit parte civilă.
Inculpatul Gh. Tanase la interogator a negat faptul ce i se impută, acuzând la rându-i pe reclamant, susținând că n'a fost grevă ci lockut și a cerut tribunalului încuviințarea de a face dovada aceasta cu martori.
Tribunalul a încuviințat cererea, amânând judecata la 25 Decembrie.

Condamnarea lui S. Druckman.— Inculpatul S. Druckman dat în judecată pentru insultă gravă de către dl. avocat M. Veiler a fost condamnat la 15 zile închisoare și 5000 lei despăgubiri civile, de judecătoria Ocol. I Urban.

Pe strada Toma Cosma No. 37, la d. Fr. Freiteg s'a săvârșit eri ziua'namiaza mare un furt prin spargere.
In decursul a trei zile acesta este al doilea furt săvârșit în acest cartier lipsit cu desăvârșire de ori ce pază polițienească.
Niște cetățeni din partea locului ne roagă să atragem atenția d-lui Georgescu ca să instaleze măcar un gardist în acest cartier.

x Cursul devizelor în Capitală:
Francul francez 10 95, lira engleză 710, lira italiană 7,30, coroana cehoslovacă 5,11, dolarul 160; marca germană bani 2,30, coroana austriacă 0,22, coroana ungară 6,50.

Combaterea speculei.— **Ițic Avram din strada Costache Negri a fost condamnat la 300 lei amendă pentru neafișare de prețuri.**

*

A fost pus sub inculpare producătorul Ion Țelea din Țigănași pentru că a vândut brânza cu 27 lei kgr. comercianților David Ilie și Avram Șoimovici din piața Sf. Spiridon dați în judecată pentru speculă.

*

David Abramovici brânzar din hală, a fost condamnat la 2000 lei amendă pentru speculă

Comitetul școlar al liceului național se întrunește din nou mâine, pentru a discuta chestia taxelor la clasele paralele.
Sunt două păreri.
Una tinde a acorda unele locuri gratuite, iar restul cu taxă de 500, 1000 și 2000 lei, o altă părere este a se înființi o unică taxă suportabilă și egală pentru toți.

x Depozitele Societăței I. R. D. P. au găsit mijlocul rădice cu 20 la sută, prețurile, fără aprobarea Ministerului, vânzând produsele lor cu litru în loc de Kilogram.
Se știe că litru de benzină, petrol etc., nu cântărește decât 800 grame și ceva.

Guvernul Mussolini a desființat ziua de 8 ore de muncă pentru toate categoriile de muncitori, inclusiv cei de la căile de comunicație.

Cu începere de Duminecă 20 a lunei, accesul mărfurilor spre magazii va fi încuviințate prin piața principală a gărei, până ce se va stabili un drum prin strada Zugravilor,

Bibliografie.— **In editura „Viața Românească" va apare în curând un volum de critică literară — „Epoca lui Shakespeare" — datorit distinsului publicist d. I. Botez.**
— La institutul „Viața Românească" se lucrează volumul de poezii „De pe stâncă", al delicatului poet și concetățean al nostru d. Enric Furtună.
— A apărut No. 18 din revista artistică și literară „Cândul nostru.
Colaborează Elena Farago, B. Luca, Eugen Constant, D. Iov, Sabina Georgescu, Sandu Teleajen, R. Hette etc.
D-l St. Braborescu s'a retras din redacția acestei reviste.
— A apărut „Ideea Europeană", anul IV, No. 105, cu articole de Emanoil Bucuță, I. Orășanu, I. Skipor etc. precum și numeroase comunicări literare și artistice.

MOARTEA ALBA

In ziua de 14 Decembrie ora 11 dimineață se va ține în localul Primăriei licitație publică prin oferte închise pentru furnizarea a două vagoane ovăz pentru însămânțare, 500 kgr. orz 100 kgr. lucernă franceză și 700 kgr. porumb furajer cincantin.

x Membrii Comisiei Interimare au fost convocați din nou pentru mâine Duminecă la ora 5 seara.
In această ședință se va vota și suma necesară pentru sporul de indemnizare a funcționarilor comunali, în virtutea legii.
După tabloul prezentat de directorul contabilității, această sumă se cifrează pentru șase luni cu suma de 1 milion 43 mii lei,

Publicațiune

R. M. S.

Casierul Manufacturei de Tutun din localitate fiind schimbat, Domnii furnizori care au facturi încă neîncasate sunt invitați a reclama aceasta fie la Direcțiunea Regională R.M.S fie la Manufactura de Tutun.

Direcțiunea

Serviciul Telegrafic și Telefonic

al ziarului „OPINIA"

Lucrările comisiei constituționale

— Numirile în magistratură. — Organizarea județeană și comunală. — Reorganizarea armatei. — Starea de asediu. — Revizuirea constituției.

București. — In ședința de aseară a comisiei constituționale s'a continuat discuțiunea asupra organizării puterii judecătorești.
D. Bădănescu a propus un aliniat prin care se preconizează modalitățile de numire și înaintare în magistratură, acestea rămânând în competința consiliului superior al magistraturii. D. Ioanițescu a arătat că aceasta e o chestie care se tranșează prin legi speciale și care nu trebue înscrisă în constituție. S'a admis o formulă tranzacțională în senzul că numirile și avansările se vor face de puterea executivă, ținându se seamă și de indicațiile corpului judecătoresc, în baza unei legi speciale.

*

In chestia organizărei comunale și județene s'a prevăzut că alegerile pentru județ și comună se vor face în baza votului universal direct, secret și cu reprezentarea minorităților.
După propunerea d lui Ioanițescu, s'au prevăzut și membrii de drept ai comisiunilor județene și comunale. S'au prevăzut și câteva dispozițiuni de ordin financiar propuse de d. Vintilă Brătianu.
D. Dissescu a propus un aliniat prin care să se prevadă că impozitele nu au efect retroactiv; prevederea aceasta va fi inserată în legea contabilității generale a Statului. D. Vintilă Brătianu a mai propus un control preventiv în materie fiscală și reorganizarea Curții de Conturi.

*

Trecându-se la reorganizarea armatei, d. General Mărdărescu a propus instituirea unui consiliu permanent al apărării naționale.
D. Dissescu a propus, și comisiunea a admis, ca în caz de pericol de Stat, să se poată proclama starea de asediu.
In chestia revizuirii constituției, d. Pherekide a propus ca revizuirea să se facă de ambele adunări legiuitoare întrunite, însă discuția urmând a avea loc în sânul fiecărei adunări în parte.

Dela comisia fiscală

D. Vintilă Brătianu își favorizează afacerile bancare

București.— In ședința de ieri a comisiei fiscale, s'a decis facerea unui recensământ în interes fiscal, cu valabilitatea pentru 3 ani
Apoi s'a admis înființarea de carnete de indentitate pentru contribuabili, și stabilirea domiciliului fiscal.
D. Vintilă Brătianu a făcut o serie de propuneri în ce privește rezervele băncilor și societăților tinzând la susținere de impuneri în anumite condițiuni, în legătură cu beneficiile, d. Vintilă Brătianu a mai susținut favorizarea băncilor și societăților cu capital românesc, pentru a le feri de concurența instituțiilor financiare cu capital străin (adică, cele care nu sunt în mâna liberalilor.
In urmă, s'a ridicat chestiunea degrevărei de impuneri a micei proprietăți rurale, până la 36 procente din venit.
D. Vintilă Brătianu s'a opus.
Nu s'a luat nici o hotărîre.

Problema orientală

O notă a Turciei

București. — O notă a guvernului din Angora arată hotărârea kemaliștilor de a îndeplini condițiunile din Mudania și a conduce tratative pentru stabilirea modalităților.

*

Administrația turcească civilă la Adrianopol se va stabili cu începere de la 22 Noembrie.
Inscripțiile la gările din Tracia au început a fi scrise în turcește.

Ajurnarea congresului țărănist

București. — In urma cererei organizației din Iași, comitetul central al partidului țărănist a dispus amânarea congresului pentru zilele de 26, 27 și 28 Noembrie.
In consecință, și ședința comitetului executiv central și a parlamentarilor, va avea loc la Chișinău Vineri 24 Noembrie.
D. dr. Lupu a părăsit America, luând drumul către țară.

Accident nenorocit

București. — La locuința d-lui Voicu Marin din str. Sebastian, fetița Sofia, în etate de 9 ani, jucîndu se cu un revolver încărcat, a pus în funcțiune trăgaciul.
Glontele a străbătut craniul nefericitei copile, omorînd-o pe loc.

Incetățenire forțată în Elveția

Berna 17.— (Rador) Deoarece față de o populație de 3,000,000 de locuitori elvețieni mai locuesc în Elveția 400,000 de străini; guvernul federal a hotărât încetățenirea a 12,000 de străini anual, în primul rând copii străini născuți în Elveția.

Refugiați politici din Constantinopol

București. — La Constanța au sosit, pe bordul vaporului «Regele Carol», adjutantul Sultanului și câțiva foști miniștrii ai guvernului din Constantinopol refugiați de teama kemaliștilor.

Nu puteți arăta dinților o bine facere mai mare de cât a vă obicinui la o întrebuințare regulată a lui Odol.

Masacrele turcești

Măsuri pentru pace la Constantinopol

București.— La Constantinopol se așteaptă sosirea unei amiralități din Gibraltar și a forțelor militare necesare pentru apărarea creștinilor.
General Pellé a înștiințat guvernul din Paris că demisionează dacă nu i se dă libertatea și nu i se pun la dispoziție mijloacele necesare de acțiune,

*

Culmea sălbătăciilor turcești a fost atinsă la Brussa unde femei și copii au fost trecuți prin sabie. Până și cadavrele din cimitirul Yarli au fost dezgropate și profunde.

Anuța Wasserman
Nathan Pockler
Logodiți
Iași Noembrie 1922

Fabrici și Negustori
Cumpărați și vindeți ori-ce fel de cereale și mărfuri prin *Casa de comision și Agentură.*
CAROL SPODHEIM
Botoșani, Calea Națională 211
Se primesc mărfuri în consemnație. Serviciul onest. Comision modest.

DOCTORUL
L. Weiselberg
Boale interne, nervoase Venerice și sifilis
Str. Anastasie Panu No. 19
(Piața Halei)
Cons: 9-11 a. m; 2-4 p. m.

ATELIERUL DE INSTALAȚIUNI PENTRU
APA ȘI CANAL
GEORGE VELLA
aduc la cunoștința onor. public că și-a renovat personalul téchnic, cu oameni de încredere și buni cunoscători în această branșă, fiind în măsură a executa lucrările în mod conștiincios și cu prețuri convenabile.

INSTITUTUL DE
RADIOLOGIE
(RAZE X)
DIAGNOSTIC ȘI :::::: :::::::: TRATAMENT
Consultații orele: 4.30—8 p. m
Dr. E. RADU
Docent Universitar
Str. Elena Doamna 25

„Opinia" în țară

DIN ȘTEFĂNEȘTI

Agresiune.—Un bătăuș cu renume

In cataneana Popovici, după un schimb de cuvinte între avocatul Neculai Pontescu și ajutorul de primar Podaț, acesta a urmărit la eșire pe Pontescu l'a lovit cu un box la cap. O dată Pontescu la pământ Podaț a continuat a-l lovi repăzadu i o mână. După aceasta a întors pe Pontescu cu fața la jos în mocirla stradei mari și era cât pe ce să-l asfixieze prin noroi.

Noroc că lumea care se adunase la acest spectacol instinctiv n'a putut suferi o așa barbarie și a dat la o parte pe agresor.

Pontescu a fost internat în spitalul local. In urma plângerei telegrafice a victimei d. Podaț a fost chemat la parchet.

Acest Podaț este acelaș care n'a dovedit energia ca un alt fapt memorabil la primăvara anului acesta.

D. avocat Sandulachi avea un loc cu o casă vis a vis de biserică, deci în piața târgului. D. Podaț a găsit că ar putea face o afacere cu acest loc.

L'a cumpărat cu 13000 mii lei. Și a dat vama că dacă s'ar putea debarasa de chiriașul casei de pe acel loc, valoarea locului ar crește. Chiriașul a refuzat să părăsească casa. Atunci Podaț în fruntea câtorva muncitori a dărâmat casa în timpul nopței cu casmale și topoare.

După 48 de ore a vândut locul cu 80000 lei.

In comisia interimară d. Podaț ține locul întâiu prin îndrăsneala, energia și averea lui.

Președintele comisiei interimare Retărescu fost ajutor de primar, om priceput, modest și manierat, fără veleități personale n'a presentat demisia.

Se așteaptă ca noul prefect d. Demostene Virasti, care cunoaște bine Ștefăneștii pentrucă a trăit în vecinătate, la Bârsănești să numească o nouă comisie interimară, rezultată din împăcarea celor 2 nuanțe liberale din localitate.

HUȘI

Afișarea unor anunțuri ațâțătoare.— In cursul nopței mai mulți indivizi au lipit pe zidurile orașului, în străzile centrale și prin suburbii diferite afișe cu inscripții injurioase la adresa evreilor.

Pe vitrinele câtor-va magazine din strada Ștefan cel Mare au fost lipite astfel de inscripții.

Unele cuprinzând un conținut ațâțător a provocat o vie indignare în rândurile populațiunei iar elite și a celei creștine pașnice.

Cetățenii profund indignați au rupt afișele cari puneau într'o tristă lumină manoperile ațâțătorilor.

Deși se știe că este opera unor nevrăstnici totuși ele având tendința de a întreține o permanentă stare de agitațiune provocatoare de dezordine o delegațiune compusă din domnii frunțași evrei d-nii dr. A. Darp și Arnold Rolirlich reprezentanți ai secțiunei U. E. P. s'au prezentat d-lui N. N. Tiron prefectul județului în acest scop.

D-sa având cunoștință despre cele petrecute indignat de opera ațâțătorilor, cari vor să turbure liniștea, a dat asigurări depline delegațiunei că va lua măsuri pentru descoperirea faptașilor cari vor fi pedepsiți exemplar.

D. prefect a comunicat că va lua măsuri de natură a paraliza preventiv orice încercare de turburare și de provocațiune a populației pașnice.

Delegații au plecat încredințați că d. N. Tiron va veghea ca ordinea să nu fie turburată.

Leontin

—

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embericos & Co.

București, — Str. Paris No. 1

Linie regulată și rapidă bilunară

Constanța direct New-York

Cele mai mari transatlantice confortabile lux din Constanța

Transatlanticele de lux

„Constantinopole"

Sosește în portul Constanța la 7 Noembrie și pleacă la 2 Noembrie direct la New-York. După plecarea acestui vaper urmează transantlicele:

Megalii Hellas, King Alexander și TEMISTOCLES

Transatlanticele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul înscrieri și rezervări de cabine pentru pasageri precum și mărfuri pentru New-York cu escale la Cospoli și Pireu,

Pentru orice informațiuni detailate și formalități de îndeplinit pentru înscrierea și primirea singurei vize americane, vă rugăm a vă adresa cu toată încrederea unui serviciu conștiincios la adresa biroului nostru central.

M. Embiricos & Co.

București Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89
Sucursale: Constanța—Str Lascăr Catargiu 28 Galați str Speranței 28, Brăila Str. Belvedere 1

Școala de Băeți „A. Vlăhuță"

aprobată de Minister cu Ordinul 83359 din 4 Noembrie 1922 a început cursurile regulat de astăzi 6 Noembrie. Pentru completa ea locurilor se mai primesc înscrieri PANA LA 20 NOEMBRIE pentru elevii cari sunt înscriși la examenele particulare de Stat.

Taxa 1000 lei anual, cu excepție pentru elevi săraci 600 lei.

Orice informațiuni se pot lua la cancelaria școlii între orele 9-12 dim. și 2-6 după amiază Strada Banu No. 12 (în desul liceului „Național").

DEUTSCHE SPRACHKURSE

für Beamte, Kaufleute, Studierende, Damen und Herren.

Ermässigste Preise Abendkurse.
Grammatik, Sprachübungen. Schriftübungen,
Konversation, Handelskorrespondenz.

Rascher, gründlicher Erfolg

Beginn: 20 November 7 uhr
Anmeldungen: Școala Al. Vlahuță Strada Banu 12. Direcțiunea.

Inștiințare

Fac cunoscut oner. public că m'am stabilit în localitate ca Subchirurg cu o practică de 20 ani.

Fac serviciul conform ordonanței medicilor.

Rog a mă vizita și veți fi mulțumit de mine.

La chemare vin acasă.

Cu stimă
Gh. L. Nuță
Str. Eternitate 80
Podul de fer
Casele Oisie Goldman

Reprezentanți

bine introduși pentru desfacere (în sticle și butoaie) Cognac de vin, malaga, madera, Tokai, Mascat-Lunel și Cotnar superior

caută

„Sarpivin"
Societate anonimă
Iași str. Sărăriei 15

COLECTURA
Regatul Român
S. Haifler

Iași, str. Ștefan cel Mare 3
Controlează tot felul de lozuri străine, contra

5 lei bucata

JACHETA *de Astrachan* galer Biber, măsură mare, perfectă stare, de vânzare.

A se adresa sub M. M. la ziar.

Bucuria copiilor!

Vizitați
MARELE BAZAR DE
Jucării
din str. CUZA-VODA 71
Vânzare cu prețuri reduse
LEON GOLDENBERG

Școala profesională de fete „STEAUA"

— Str. Elena Doamna 23 —

Aducem la cunoștință ca odată cu începerea cursurilor am redeschis atelierele de lengerie și croitorie și rugăm onoratul public să ne onoreze cu comenzi, asigurându-l că comenzile vor fi executate cu mult gust și minuțiozitate. Prețuri foarte avantajoase.

Direcțiunea

Obiecte de aur,
ARGINT, PLATINA, BRILIANTE,
cumpără, oferind prețuri mari
— CEASORNICARIA —
Frații TISCHLER
Str Ștefan cel Mare 33

Se caută

o odae mobilată în centru sau aproape de centru cu o chirie de cel mult 700 lei lunar.
A se adresa la ziar sub L.S

1850 HUTCHINSON C.N.D.C. PARIS

CEI MAI BUNI

Galoși și Șoșoni

MARCA PENTAGON
Vânzare exclusivă pentru toată România
Societatea Pentagon

Iași str. Ștefan cel Mare No. 4. Depozitele principale en-gros Iași H. Braunstein str. Ștefan cel Mare 4, București A. Saitman str. Carol 35, Chișinău B. Lempet Armeansca 71.

Vânzare EN-DETAIL la toate magazinele de încălțăminte din țară.

Cine dorește

o geantă bine reparată și argintată să se adreseze la singura specialistă din localitate care garantează o bună execuție la

Ceasornicăria și giuvaergeria Mendel Moscovici
Str. Cuza No. 38

CEASORNICE ȘI BIJUTERII

se repară, garantând pentru cea mai perfectă executare, la

CEASORNICARIA
Frații TISCHLER
str. Ștefan cel Mare 33

Blănăria artistică LA DAVID

Str. Lozonschi 1

Asortiment de blănării fine. Sconcs veritabil, opozon sconcs, vulpi gri, negre alaska și argintii. Tibet de Mongolia, nutria, biberette, lutru, jder, dihor și vidre.
Piei de îmbrănit și brumării, etc.
ATELIERUL SPECIAL
execută lucrări artistice și transformări de orice blană
Se curăță vulpi albe, făcându-le ca noi

LEI 70

Marele Atelier **Photo „REMBRANDT"**
Str. Lăpușneanu No. 6
Primind un mare transport de materiale

A redus prețurile

executând

12 Fotografii (cărți poștale)
în culoarea sepia (mare)

cu lei 70

dând și un TABLOU GRATIS

„ALBINA"

1) Fabrica sistematică de sopon de toaletă și parfumerie
Prețuri de reclamă, vinde en-gros
Cereți săpunul Royal Willy, Cocoș, etc. produsele fabricei.
2) Fabrica sistematică de pungi de hârtie

„Furnica"

3) Noua Fabrică sistematică de apă gazoasă vinde sifonul cu 75 bani predat domiciliu sau la fabrică

Str. Păcurari 73 bis

Depurativul Regenerator Salparill

Cel mai puternic depurativ vegetal recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor: gută, litează renală, boli de piele, osoase, boli sifilitice, etc. și în orice afecțiuni ale sângelui viciat.

Depozitul general: FARMACIA Dr. KONYA—Iași

Se trimite contra-ramburs în toată țara

Sobe teracotă

DIN

FABRICI RENUMITE

SE POT ANGAJA

Domnii clienți sunt rugați a'și face comenzile din timp pentru a obține reduceri

Reprezentant: J. ZLATOVICI
Str. Muzelor 40

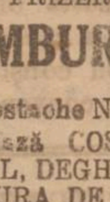

LA FRIZERIA

„HAMBURGER"

Iași Str. Costache Negri No. 32
Se închiriază COSTUME DE CARNAVAL, DEGHIZAMENTE și FRIZURA DE TEATRU
Se află la dispoziția publicului amator o garderobă renovată cu costume noi și de tot felul.

Variația *calităților* și a *genurilor* poate satisface gusturile cele mai alese.

Se găsesc costume de'a cele mai serioase până la cele mai hazlii.

Specialist **în deghizări.**

Se primesc angajamente și în provincie pentru TEATRE, REVISTE, BALURI MASCATE. Cumpără costume de ocazie

UN APARAT INGENIOS

„TARANTELLA"

Ascute lamele sistem GILLETE atât la piatră cât și la curea, devenind mai bune ca noi. Costul unui aparat complect lei 175.

ROMANIA MUZICALA
Finkelstein
Lăpușneanu 24 Iași

Se primesc lame pentru ascuțit lei 2 bucata.

N. B.—Au sosit „Sonerii fără baterii" care sună foarte puternic, aplicabile la entreuri.

Croitoreasă

lucrează acasă lenjuri fine de damă.
Preferabil de la magazine.
A se adresa la ziar.

Firme

cu prețuri pe jumătate pentru comercianți, meseriași-profesioniști, bănci, birouri și autorități comandați la

I. MAX
Str. C. Negri

Cea mai bună apă minerală purgativă este

APA DE BREAZU, Iași

Efect sigur, fără dureri doză mică, gust plăcut.
Premiată la expozițiile din Paris și București

Sanatoriul Dr. Tzaicu

Iași, Str. Carol 20, Telefon 368

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului s'a reorganizat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervențiune.

Adaptat la chirurgia de urgență.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici cunoscuți pe specialități, boli interne și nervoase (excepție cei contagioși și nervoși turbulenți).

Informații și consultațiuni între orele 2—4 p m.

Magazinul de Mobile
Ioil Ghelberg & Fiu

Iași, Str. Ștefan cel Mare 11 și str. Costache Negri 3

EN DETAIL EN GROS

Depozit permanent de tot felul de mobile solide și anume: dormitoare, sufragerii, birouri, salonașe cele mai moderne, fabricate proprii.

Prețurile cele mai reduse
Cumpărăm și vindem mobile de ocazie.

ANUL AL XVIII-lea No. 4648

1 LEU NUMARUL

MERCURI 22 NOEMBRIE 1922

ABONAMENTE:
UN AN . . . LEI 200

— IAŞI. — ... 17 —

Biblioteca Universităţii Iaşi

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate
Agenţiile de Publicitate
şi la
ADMINISTRAŢIA ZIARULUI
— IAŞI, — STR. MÂRZESCU 17 —

RUINA IAŞULUI

Intrăm în iarnă în cele mai nenorocite condiţiuni care au fost să fie hărăzite locuitorilor acestui oraş.

Nu vorbim de specula şi scumpetea alimentelor, de lipsa lemnelor şi de alte chestiuni care sunt generalizate în cuprinsul întreg al ţărei. Ci ne referim la mizeriile specifice ale Iaşului prost răsplătit, prost veghiat şi prost administrat.

Natura întinde muşamaua îngheţată peste incuria edililor noştri. Fulgii de zăpadă întâlnesc iarăşi străzi impracticabile, distruse, asemeni mocirloaselor „drumuri de care" din cele mai sărăcăcioase aşezări rurale. După trei luni de iarnă albă, Iaşul va reapare mai păcătos şi mai murdar de cum l-am cunoscut vre-odată.

Dar pe lângă pacostea impracticibilităţii străzilor, trebue să mai suferim lipsa de lumină în anotimpul nopţilor lungi. Uzina electrică s'a hîrbuit cu desăvârşire. Motoarele nu mai sunt capabile să furnizeze energia electrică nici macar pentru iluminarea târgului, atât de slabă şi redusă cum se făcea de la război încoace. Cartierele vor fi lăsate treptat în întuneric, cu perspectiva ca mizeria aceasta să se întindă asupra oraşului întreg.

In circulaţia de noapte, publicul nu va mai putea evita gropile adânci şi noroaele înnalte; accidentele vor spori; operaţiile hoţilor se vor intensifica. Atelierele cu instalaţiuni electrice îşi vor opri activitatea.

Probabil că soarta uzinei electrice va ajunge şi pe uzina tramvaelor. Rezultatul acesta este fatal într'o gospodărie comunală unde nu s'au făcut de cât cârpeli şi n'au înflorit de cât certuri.

In cei patru ani de după război nu s'au putut aduce două motoare la uzină şi nu s'au putut drege zece străzi! Cu atâtea milioane din bugetul comunal şi în atâta interval de timp n'au putut ajunge la Iaşi câteva trenuri cu materiale, pentru ca târgul acesta să scape de ruină!

Au existat oferte de ale societăţilor străine — în special germane — care puteau reface Iaşul repede şi bine, în condiţiuni avantajoase. Dar incompetenţa edililor noştri n'a avut macar inspiraţia să folosească priceperea altora. S'a urmărit refacerea „prin noi înşine". Şi nu s'a făcut absolut nimic. Am fi fost bucuroşi dacă s'ar fi executat macar una din lucrările urgente, oricât de prost şi scump. Insă patriotarzii noştri s'au mulţumit să respingă propunerile din afară şi apoi s'au pus la odihnă. Totul a rămas de izbelişte şi Iaşul se ingreapă!

Dar pacatul cel mare este că ruina materială a târgului acesta blăstămat s'a încuibat şi în inimile locuitorilor lui. Ieşenii dorm somnul celei mai umilitoare resemnări şi sânt gata a muri odată cu surparea colţului lor de existenţă.

La aşa oameni, aşa edili şi aşa rezultate!

Criza politică germană

Bucureşti. Din cauza neînţelegerei între populişti şi socialişti, d. Cuno n'a putut alcătui cabinetul german şi şi-a depus mandatul.

Cabotinul de la Instrucţie

Ministrul de instrucţie, d. d-r Anghelescu, cultivă cu mare intensitate sportul reclamelor, cu predilecţie pentru acele publicate în ziarele neliberale. Iscusit ca un adevărat cabotin.

Mai zilele trecute a făcut să se publice prin ziare statistica şcolilor înfiinţate de D-sa.

Şcolile sunt însă numai pe hârtie, urmând să fie rădicate şi înfiinţate prin obolul subscripţiilor publice.

Dintre puţinele şcoli înfiinţate după sistemul d-r Anghelescu, vom cita cazul Şcoalei Normale „Ion Creangă" din Roman.

Cursurile se vor ţine în localul liceului în şedinţele de după amează. Profesorii vor reduce orele de liceu şi le vor complecta prin orele făcute după amează pentru Şcoala Normală.

Toţi elevii originari din vechiul regat vor fi externi, adică vor ţine gazdă în mahalale. Cei din teritoriile alipite (majoritatea din Basarabia) vor fi interni.

Pentru internat, Ministerul de instrucţie a obţinut de la Ministerul de război să-i cedeze cazarma părăsită de câţi-va ani, a regimentului 4 artilerie.

Cazarma n'are geamuri, nici sobe. Podelele ca şi tot interiorul cer o reparaţie radicală. Nu s'a făcut nimic, deşi Ministerul de război a cedat localul din luna Iulie.

D. dr. Anghelescu s'a mulţumit să numească un director pentru aceasta şcoală şi să dee un ordin să se înceapă cursurile. Directorul a cerut bani pentru geamuri etc.

Ministrul i-a răspuns că n'are fonduri şi i-a recomandat să se adresese carităţii publice prin liste de subscripţie. Tot aşa şi pentru lemne.

Cursurile n'au început până astăzi.

Ce învăţători ne pregăteşte d. profesor Anghelescu!

INSEMNARI

Teroarea fascistă

D. Mussolini al Italiei a ţinut, în camera din Roma, un discurs fără fineţă şi fără talent. D-sa a spus deputaţilor că le vorbeşte numai de politeţă, dar că n'are nevoe de Parlament, ci se mulţumeşte cu încrederea poporului care l-a uns dictator în cinstea grozavelor sale capacităţi de Mussolini.

Toată afacerea aceasta a fascismului s'a înfăptuit ca într'o operetă. Şi primul ministru de operetă suceşte realitatea lucrurilor.

Excrescenţa fascistă şi grandoarea d-lui Mussolini nu sînt un fruct al poporului. A înarma zeci de mii de tineri şi oameni fără ocupaţie, a opera în bandă aşa fel încât să răzbeşti cu numărul forţele regulate pe care le surprinzi în anumite puncte, a opri cu arma latinsă adevăratele manifestaţiuni populare, a te folosi — în fine — de şovăiala unui guvern şi a unui Rege îngrozit la gîndul unui măcel intern...acestea toate pot fi dovezi de şiretenie, ingeniozitate, avânt, eroism, forţă şi orice, dar n'au nimic a face cu voinţa populară şi încrederea maselor.

Conducătorii fascişti n'au agitat masele prin resortul marelor lor nevoi, nu le-au mişcat cu logica şi avântul irezistibil al cuvântului; ci din potrivă, masele populare au fost terorizate şi molestate, cu ajutorul unor bande organizate milităreşte, repezi la acţiune şi prompte la asasinate şi distrugeri. Fascismul nu guvernează prin voinţa poporului, ci tocmai prin terorizarea lui.

Opereta va avea — fără îndoială—un sfârşit tragic. Când un haiduc cu o bandă puternică cucereşte şi terorizează o regiune, însăşi populaţia se constitueşte în poteră şi prinde pe haiduc.

Potera antifascistă va fi formată de 40 milioane de locuitori ai Italiei.

RENOVATUS

Mesajul lui Bonar Law

Bucureşti.—După terminarea alegerilor, d-l Bonar Law a dat următorul mesaj către naţiune:

„Ţara a votat încredere în guvern. Hotărârea noastră este să justificăm încrederea pe care naţiunea a pus-o în noi".

VIAŢA POLITICA

Rezultatul alegerilor din Anglia

— Succesul travaillist.—Politica ce va fi făcută — Spre pace şi înţelegere. — Surpriza Lloyd George. —

Rezultatul alegerilor din Anglia nu constitue o surpriză pentru cunoscătorii. Se ştia dinainte că graţie puternicilor lor organizaţiuni conservatorii şi travaliştii vor înregistra succese şi că partidul liberal — divizat între partizanii lui Lloyd George şi acei ai lui Asquith — va fi pus în minoritate. Singurul lucru nesigur era raportul de cifre. Astă zi acest raport este cunoscut. Concluziile pot deci fi trase.

* * *

Guvernul are o majoritate de 70 de voturi, asupra tuturor celorlalte partide. Aceasta înseamnă puţin chiar şi în ţara prin excelenţă disciplinată, unde membrii partidului rămân credincioşi şefilor şi feresc ast-fel viaţa politică de fluctuaţiuni şi schimbări prea brusce.

Partidul travailist saltă la 142 de representanţi. Enorm de mult, în ţara în care până acum nu s'a cunoscut de cât două partide: liberal şi conservator. Extra ordinar de mult, fiind-că în ţara unde opinia publică domină totul nu va fi posibil ca vre un guvern să-şi permită a nesocoti ceea ce reprezintă partidul, care a întrunit un atât de mare număr de glasuri.

Care este situaţia internă ce s'a creat? Evident— guvernul Bonar Law poate s'o ducă, afară doar dacă Lloyd George acest neîntrecut oportunist, nu va găsi mijlocul unei coaliţii generale antiguvernamentale. Atunci situaţia conservatorilor se înrăutăţeşte în mod neîndoios şi guvernarea lor devine mai dificilă.

* * *

Toate acestea, în ce priveşte politica internă engleză. Cât despre cea externă, care interesează restul Europei, alegerile terminate conduc şi la anumite consecinţi.

Prima. Guvernul nu va putea face altă politică de cât cea de pace. Aceasta nu înseamnă că va sacrifica interesele proprii engleze. Acolo unde va trebui, va şti să-şi ducă armata. Dovadă nuoile declaraţiuni ale lui lord Curzon în chestia politicei din Orientul apropiat. Dar iarăşi, este absolut sigur că în genere politica conservatorilor va fi influenţată de pacifismul partidului travailist, care mereu a agitat împotriva aventurilor războinice.

A doua. Problema reparaţiunilor şi a raporturilor cu Germania va fi tratată într'un spirit şi mai larg de cât acel de care a dat dovadă Lloyd George. Pe această temă partidul travailist şi-a spus ritos gândul. Necesitatea refacerei şi normalizărei vieţei economice Europene, chiar cu riscul revizuirei tratatului de Versailles, iată lozinca poporului englez. Germania trebue lăsată să se refacă şi sustrasă poverelor extra-ordinare, pusă pe umerii ei.

Desigur că în această privinţă va fi extrem de interesantă politica engleză, condusă de conservatori. Aceştia vor acordul cu Franţa, dar nu vor putea nesocoti cerinţa expresă a opiniei publice engleze. Conciliaţiunea unei politici de acord cu Franţa cu a ea a unei înţelegeri cu Germania, pretinsă de voinţa publică engleză, iată marea operă de artă politică ce-l aşteaptă pe d. Bonar Law.

Va putea s'o facă? E de văzut. Peste dorinţa unei politici pacifiste şi a unei largi înţelegeri pe chestia reparaţiilor, în senzul unei apropieri de Germania, nu se va putea însă trece şi nici nu se va trece.

ACTUALITĂŢI DIN AFARĂ

Cearta pentru o bijuterie a lui Landru. — *La parchetul din Versailles, o sfadă s'a iscat între sora d-nei Cuchet (una din logodnicile lui Landru) şi d-ra Segret fostă deasemenea logodnica a sinistrului satir şi singura care a avut norocul să scape cu viaţă.*

Cearta a prevenit de la o bijuterie rămasă de la Landru şi asupra căreia, ambele femei ridicau pretenţiuni.

Parchetul le-a trimis să-şi susţie pretenţiile în faţa tribunalului.

* * *

Un institut de artă musulmană.— *Autorităţile franceze din Siria au hotărât înfiinţarea la Damasc a unui institut de artă musulmană, care va fi instalat în fostul palat al lui Asad el Azem Paşa.*

Scopul urmărit este renaşterea artelor industriale ale Siriei.

In chestia conflictului dela R. M. S.

De vorbă cu d. director Costin

Intr'un număr anterior al „Opiniei" am arătat cerinţele formulate de muncitorii remesişti şi atitudinea autorităţilor superioare de la R. M. S.

M'am adresat d-lui director Costin pentru a-i cere lămuriri în această privinţă.

D-sa mi-a declarat următoarele:

Nu există nici un conflict de muncă, după cum nu există conflict între noi şi ministerul muncei.

Memoriul înaintat de muncitorii regiei este rezultatul agitaţiei câtorva răuvoitori, lucru de care am convins pe muncitori.

Intre noi şi muncitori nu poate exista conflict, spune d. Costin.

Statul n'are nici un interes să exploateze pe muncitori, ca de ex. industriaşii particulari.

Aceştia suferind din cauza concurenţei nu pot ridica salariile, chiar când ar voi.

Pe stat, care are monopol, nu-l supără nici o concurenţă; deaceia, dacă ar fi necesară urcarea salariilor, n'am avea decât să urcăm preţul fabricatelor regiei şi să satisfacem astfel cerinţele muncitorilor.

Dar astăzi nu este nevoe de o asemenea urcare.

In ce priveşte cererea muncitorilor ca ei să administreze cantina, unde actualmente li se serveşte o hrană imposibilă, d. Costin mi-a dat următoarele lămuriri:

Noi subvenţionăm cantina cu 50000 lei lunar.

Este adevărat că atmosfera nu este aşa de curată de câtva timp încoace, dar funcţionarul care este prins cu neregulî este pedepsit cu cea mai mare severitate şi în urma măsurilor ce le-am luat, atmosfera se purifică din ce în ce.

Intre noi şi muncitori domneşte cea mai deplină armonie.

Cu legea Tancu, continuă d. Costin, nu mă pot împăca. O fi ea bună pentru instituţiile industriale particulare, dar pentru instituţiunile de stat nu. Căci după cum am spus, la stat nu există conflict.

Şi chiar dacă ar exista, cine-i Ministerul de Finanţe? Nu statul? Cine-i Ministerul Muncii? Tot statul. Deci statul ar controla statul.

Ministerul Muncii nici n'a fost pe la noi şi nu văd ce rost ar avea să vie.

Noi avem toată solicitudinea pentru muncitori şi funcţionari.

Cantina a fost creată din iniţiativa noastră, construcţia de locuinţe pentru funcţionari

(Continuarea în pagina II)

JUSTIŢIE MILITARA!

— Cu prilejul unei condamnări indulgente pentru un asasin fioros —

de avocat C. LEON

Stau cu ochii pe ziar, citesc şi nu-mi vine să cred aceia ce văd scris.

Să fie posibil ca atâta sălbătăcie, atâta cruzime şi bestialitate şi atâta toleranţă criminală să se petreacă în „Dulcea Românie", în „România Mare"?

In „Lumea" No. 1328 din 9 Noembrie 1922 se descriu următoarele: „In noaptea de 24 Decembrie 1921, doi săteni din Vârtejeni jud. Soroca se înţeleg cu garda din acel punct, ca pentru suma de zece mii lei, să treacă peste Nistru, din Ucraina, un grup de 8 evrei. Pe la ora 4 dim. în timpul trecerei, refugiaţii sunt surprinşi de caporalul Vasile a Mariei, şeful pichetului din Vârtejeni, care îi duce la pichet şi acolo *pentru a-şi bate joc de ei*, caporalul îi *pune să cânte şi să joace, apoi îi perchiziţionează, şi găsind asupra lor bijuterii de mare valoare*, se decide să-i omoare, pentru a şi le însuşi. In zorii zilei, caporalul ia cu dânsul 4 soldaţi care duc convoiul de refugiaţi la malul Nistrului, acolo îi desbracă, îi împing pe gheaţă *cu armele întinse îi ameninţă, ca să meargă înainte, şi* când ajung la mijlocul gheţei, *caporalul ordonă foc, şi ast fel refugiaţii sunt omorâţi,*

Raportul medico legal, constată că nenorociţii au fost împuşcaţi cu 27 focuri de armă.

După ce i-a omorât, caporalul relatează faptul Locotenentului Morărescu, care *pentru a scăpa pe subalternul său, îi ordonă să facă un raport prin care să arăte, că o bandă de bolşevici trecând Nistrul, a fost surprinsă de patrulele române şi în lupta ce a avut loc, au fost omorâţi 8 evrei.*

Fiindcă în cursul celor ce voi spune aici, n'am să mă mai ocup de acest brav şi conştiincios locotenent, ţin să-i aduc laudele mele pentru ingenuitatea cu care a căutat să-l facă scăpat pe ucigaşul şi jefuitorul celor 8 oameni, inducând în eroare pe şefii săi şi falsificând cu atâta cinism faptele, pentru ca un asasinat îngrozitor şi monstruos să fie trecut drept o bravură, care ar fi trebuit să aducă decorarea caporalului.

De sigur că pentru a împărţi cu caporalul prada luată de la cei asasinaţi, D-l locotenent a tăinuit şi mistificat o atare monstruozitate.

Să continuăm cu descrierea faptelor: S'a deschis o anchetă care a avut de rezultat, darea locotenentului, a sătenilor, a soldaţilor şi a caporalilor, în judecata consiliului militar al comandamentului Basarabiei. Ca toţii au fost amnestiaţi, în baza unui decret de amnestie, iar caporalul a fost condamnat la 5 ani muncă silnică, însă D-sa nemulţumit cu pedeapsa grozavă ce i s'a dat, a făcut apel la Consiliul de Război al Corp. 4 de armată, care. de sigur, ţinând seamă de bravura caporalului în asasinarea celor 8 nenorociţi, i-a redus pedeapsa la 5 ani recluziune.

Acestea sunt faptele în toată grozăvia lor, care te fac să rămâi încremenit în faţa cruzimei cu care s'au comis şi în faţa sancţiunei ce li s'a dat.

Dacă pentru asasinarea şi jefuirea a 8 oameni, ucigaşul e pedepsit cu 5 ani închisoare, se mai poate zice că aceasta e justiţie, sau o parodie de justiţie?

Regret că lipsa de spaţiu mă sileşte să reduc foarte mult extinderea ce voiam să dau acestui articol; dar trebue să mă supun cerinţelor ziarului.

Să analizăm pe scurt numai 2 articole din codul de justiţie militară, pentru ca să vedem nedreptatea strigătoare din acest cod şi nedreptatea şi mai strigătoare a justiţiei militare.

Art. 215: „Se pedepseşte cu „moartea în timp de război, „şi cu muncă silnică pe viaţă „în timp de pace, orice lovitură comisă de un militar la „contra superiorului său".

Va să zică dacă soldatul trage o palmă sergentului e pedepsit cu Ocna pe toată viaţa. Pentru ce dar, când omoară 8 oameni, îl pedepseşti numai cu 5 ani recluziune. E mai grozavă crima de a cârpi o palmă d-lui Plutonier, de cât crima de a omorî 8 oameni?

Art. 147 c. j. m. prevede o pedeapsă de 2—5 ani închisoare, pentru militarul care strică arme sau efecte de îmbrăcăminte, sau care estropiază sau ucide un animal întrebuinţat în serviciul armatei. Prin urmare, dacă un soldat rupe o sabie ori tae coada unui cal e pedepsit cu 5 ani închisoare; iar dacă omoară 8 oameni toţi cu 5 ani de închisoare îl pedepseşti? Asta înseamnă că pentru Dvs. D-lor judecători, viaţa celor 8 oameni asasinaţi nu preţueşte mai mult de cât o coadă de cal tăiată.

Mare şi nesfârşită este puterea ta, Doamne, dar mai mari şi nesecate sunt izvoarele muntei omeneşti, dacă

Continuarea în pagina II-a

Cereți Becuri „Philips"

Se găsesc de vânzare la toți depozitarii de becuri electrice

CINEMA MODERN Mâine MARȚI 21 NOEMBRIE (Sft. Mihail și Gavril) INCEPE

Grandioasa și cea mai uimitoare Montare Daneză din anul 1922
— | — OPERA COMPLECTA 10 ACTE și ZIGOTO-APAȘ 2 ACTE — | —

MOARTEA ALBA

Relucrare formidabilă după popularul roman „VANATORUL DE FEMEI" a regretatului autor francez IULES MARY. Acesta-i filmul care va revoluționa cu adevărat arta cinematografică. Punerea în scenă este făcută de autorul celebrului film ISGONITA. Spectacolul se va începe cu celebra comedie Premieră, Pentru prima oară în orașul nostru

ZIGOTO APAS

care va provoca Ieșenilor câte-va ore de răs sănătos

Cinema Elisabeta Astăzi Luni 20 Noembrie Premieră Celui mai superb film francez.

∴ CEA MAI SUPERBA INTERPRETARE ∴

LA BAILLONNEE

Cea mai formidabilă montare **CALUȘUL** *Superba creație pur franceză*

Puternică dramă familiară montată într'un lux rafinat și artistic și o bogăție de neasemuit. Această sublimă capo d'operă întrece marele succes al filmului *GIGOLETTE* și este datorită aceluiași mare autor și scenarist

PIERRE DECOURCELLE

O omogenitate de ansamblu cum rar s'a văzut în frunte cu *D-l Paul Guide și D-ra Andrée Lionel etc.* Monopol Gaumont-Paris.

Cu mari sacrificii am reținut marele succes Trupa ALFONZI Ei debutează 'n pauza mare la repr. serale cu un *Program cu totul nou* constând în *Dansuri Caucaziene, Mephisto* (Jocul diavolului) *Omul șarpe*, și marele succes *Dansuri Yapane* pe sârmă.

Untura de pește Norvegiană

Importată direct din Alesund (Norvegia) se găsește la

FARMACIA Dr. A. RATEANU

IAȘI, Str. Cuza-Vodă 46

In timpul iernei untura de pește pură și proaspătă, extrasă din ficații speciei Gadus Morrhua, constitue cel mai eficace tratament pentru copii lymfatici, rachitici, scrofuloși și anemici.

Pentru convalescenții adulți cereți **Chinovinul dr. Răteanu** preparat cu China, Kola. Coca și Glicerofosfat de Calciu excelent întăritor al corpului slăbit de boală.

Pentru calmarea nervilor cereți **Valerianatul de Amoniac** preparat de d-nul RATEANU după formula Pierlot.

Pentru întărirea sistemului nervos și a puterei slăbite prin surmenaj și excese, cereți **Siropul de Hypofosfiți** compus preparat de dr RATEANU după formula Falow.

Laboratorul Farmaciei Dr. RATEANU prepară la cerere și untură de pește iodoferată, fosforată, precum și Emulsie de untură de pește cu lactofosfat de calciu

SPECTACOLE

Cinema ELISABETA.— Astăzi în matineuri și seara cea mai nouă producție franceză LA BAILLONNEE (Călușul) Puternică dramă familiară care întrece marele succes al filmului Gigolette datorită aceluiași mare autor Pierre Decourcelle.

Acelaș ansamblu din filmul Gigolette, în frunte cu Paul Guide și Andrée Lionel de la comedia franceză.

In pauza mare debutează cu mare succes la reprezentațiile serale Trupa Alfonzi cu un program cu totul nou.

— Teatrul Cinema SIDOLI.— cu începere de azi și în zilele următoare cea mai uriașă montare în 6 acte CUPA VIEȚEI Sentimentală dramă din viața artiștilor. In rolul principal apare frumoasa artistă Jvette Andreyor de la Teatrul Odéon din Paris.

Bogatul program este complectat cu cel mai nou Gaumont Journal și o nostimă comedie.

și muncitori în valoare de milioane, sporuri gratificații, prime, totul a fost acordat din inițiativa noastră și nu în urma vre-unor presiuni ale altora— termină d. Costin.

*

Aceste declarații arată punctul de vedere al conducătorilor Regiei față de cerințele muncitorilor. Ele sunt cu deosebire interesante pentru d. Trancu, făuritorul legei reglementărei conflictelor colective de muncă.

Am căutat să profit de discuția cu d. Costin cerându-i lămuriri asupra producțiunei de fabricate de tutun ale regiei Iași și ale fabricilor ce le mai are sub control direcțiunea regională din Iași.

D-sa a binevoit să ne dea niște date de un mare interes, pe care le vom publica într'un număr viitor al ziarului.

Rep.

Dela Consiliul de Higienă

Piețele de lemne și furaje.— Diverse autorizații

Sâmbătă 18 s. c. orele 5 p. m. a avut loc în localul Primăriei ședința consiliului de higienă al orașului sub președinția d-lui C. Toma.

Au luat parte d-nii medic șef Tănăsescu, medic-șef Grigoriu, d-nii medici Iamandi, Witner, Tatovir, Zossin, Barbacia, Bușeuchi, Ionescu, inginerii Andriescu și Niculescu, directorul apelor, Sakellary arhitect-șef, Petrovici, directorul institutului de chimie etc.

După ce s'a citit sumarul ședinței precedente s'au desbătut și votat închiderea hanului Ștefănești și Cernea din str. Vasile Conta, s'a autorizat funcționarea fabricei de pesmeți Simon Weiss din str. Sinagogelor, deschiderea farmaciei Daldanu din str. Ștefan cel Mare, libera practică a d-lui medic mamoș Hochman din Ardeal, deschiderea unei fabrici de ulei de vopsele în str. Păcurari etc.

Cea mai importantă chestiune la ordinea zilei a fost acea a transformărei halei și mai ales strămutarea pieței de lemne și furaje de la hală, la punctul Tacu aproape de Bahlui, după propunerea d-lui inginer șef Andriescu. Cale făcută în ședința trecută.

D. *dr. Tănăsescu* citește procesul verbal al comisiunei numite în acest scop și care a fost compusă din d-sa și d-nii ingineri Andriescu și Niculescu raport ce conchide la strămutarea acelei piețe la punctul Tacu de unde să se aprovizioneze întreg orașul.

D. *architect-șef Sakellary* luând cuvântul, arată că este o imposibilitate, ca un oraș suprapopulat ca Iașul să fie nevoit în condițiunile de azi, a veni, din mahalaua orașului la o singură piață situată la periferie pentru a se aproviziona de lemne și furaj, ci că se impune ca în această chestiune a cărei idee este lăudabilă și care face obiectul preocupărilor edililor și serviciilor sanitare și tecnice de ani de zile, ca să se înființeze câte o piață în acel scop în fiecare despărțire, în schimbul celei centrale supusă strămutării și unde populația târguind alimentele trecea alături și cumpăra lemne.

D. *inginer-șef Andriescu* se opune la aceasta, motivând că prea multe piețe, ar murdări stradele în drumul lor, și că amenajarea lor ar costa prea mult, considerând a fi una și aceiaș pentru tot orașul în felul propunerei d-sale.

D. *președinte Toma* luând cuvântul arată că propunerea ce preocupă pe d. Sakellary prezintă un deosebit interes, având în vedere nevoile populațiunei, chestiuni de timp cheltueli etc. și că chestiunea trebue bine desbătută.

D-nii *medici Iamandi și Bușeuchi* se asociază la propunerea d-lui Sakellary ca fiind binevenită.

D. *Președinte Toma* în rezumat arată că din punct de vedere financiar să se înființeze pentru moment *două piețe* una la Tacu și alta în piața Bădărău pentru lemne și furaje, iar mai târziu se vor forma și celelalte.

Pusă chestiunea la vot, se admite în unanimitate minus d. inginer Andriescu care s'a abținut.

La orele 7 jum. ședința s'a rădicat.

In contra Oficiului de Inchiriere

Marea manifestație cetățenească de ieri.—Discursurile.— Moțiunea.— Intervenția la Primărie.— Cuvântul autorităților.

Eri 19 Noembrie ora 10 dimineața a avut loc în sala Cinema Modern, o mare întrunire publică ținută de chiriașii și proprietarii din localitate cu scopul de a protesta în contra menținerei oficiului de închiriere a cărei funcționare nemulțumire și pe proprietari și pe chiriași fără a aduce cel mai mic folos nici unora nici altora.

Sala arhiplină. Intrunirea este deschisă de d-l Colonel Iliescu, aclamat de public ca Președintele întrunirei. Cel dintâiu ia cuvântul d-l avocat Ci. Sion, care demonstrează nelegalitatea instituțiunei oficiului de închiriere, pe care-l califică ca un atentat la legile țărei, nedând nici un rezultat de cât învenind raporturile între proprietari și chiriași. Citează fapte din experiența d-sale de avocat cari dovedesc cele afirmate de d-sa. D-sa a vorbit ca chiriaș.

Cu aceeași calitate de chiriaș vorbește d-l V. Dumitrescu funcționar care arată că a pierdut multe zile bătând scările oficiului, fără a putea căpăta o locuință cât de modestă, de care avea nevoie pentru dânsul și familia d-sale pe când alții înscriși de câteva zile o obțin.

D-l avocat Axinte, proprietar, insistă cu multe amănunte asupra neconstituționalității oficiului de închiriere, asupra rezultatului rău dat de această instituțiune care este o sarcină pentru stat și pentru cei ce au nevoe de el, atât pentru proprietari și chiriași.

D-l dr. Vitner, proprietar arată că singurul serviciu care l'a adus oficiul, este că a întrunit azi la un loc pe proprietari și chiriași, cari au uitat un moment dușmănia ce au săpat'o între dânșii legile excepționale ale chiriilor și și-au dat mâna azi ca să scape de oficiul de închiriere care nu folosește nici unora nici altora, în schimb învrăjbește din ce mai mult pe unii cu alții, pe proprietari, că văd, că nu mai sunt stăpâni pe casele lor, oficiul închiriând casele lor, ca și cum ei ar fi sub tutelă, iar pe chiriașii, cari așteptând rândul ca oficiul să le dea case, acest rând nu le mai vine, pe când lăsați de voia lor, mai ușor și-ar găsi casele necesare.

Se întreabă dacă proprietarii și chiriașii sunt pentru desființarea oficiului, cine mai este pentru menținerea lui.

Mai vorbesc d-l Pasaltescu agricultor și d-l Crăghici avocat. D-l colonel Iliescu dă citire următoarei moțiuni, care e primită cu urale. Moțiunea e expediată telegrafic d-lui prim ministru, ministru de interne și ministrul de justiție.

MOȚIUNE

Cetățenii Iașului, chiriași și proprietari, adunați astăzi 19 Noembrie într'o mare întrunire publică în sala Cinema Modern pentru a protesta contra oficiului de închiriere și a menținerei lui încrezători în spiritul de obiectivitate și dreptate al guvernului și convinși că oficiul de închiriere este o instituție costisitoare, o cauză permanentă de nemulțumire și revoltă generală, o insultă a dreptului cetățenesc, o scădere a prestigiului justiției și o batjocorire a echității, protestează cu ultima energie contra menținerei acesteia și roagă guvernul să-i scape de această pacoste, desființându-l așa cum bine a făcut în mai toate orașele țării, și aceasta înainte de încasarea diferitelor dări impuse de acest oficiu.

Președintele adunării

Colonel Iliescu

După votarea moțiunei întreaga asistență a plecat la primărie unde d-l avocat Axinte a expus d-lui primar scopul întrunirei și moțiunea votată, rugând pe d-l primar să intervie locului în drept pentru desființarea oficiului.

D-l primar a răspuns că până azi n'a fost sezizat direct de nimeni în această privință, dar față de manifestațiunea de azi va arăta celor în drept că populația Iașului, proprietari și chiriași cer desființarea oficiului de închiriere.

D-l Prefect de Poliție, d-l dr. Autonom Georgescu care era de față, a ținut să arăte asistenței, că întrebat de organele superioare a răspuns că sunt nemulțumiri în contra oficiului și din partea chiriașilor și a proprietarilor. Asistența mulțumită de asigurările date de autorități, s'a împrăștiat în liniște după ce au semnat, cererea către d-l primar, pentru desființarea oficiului prezentând și d-sale o copie de pe moțiunea votată.

pentru legiuitor o coadă de cal din serviciul armatei prețuește cât viața a 8 oameni. iar pentru judecătorii militari viața a 8 oameni prețuește cât o coadă de cal!

Cu asemenea pedepse se încurajează cruzimea și bestialitatea, care de la războiu încoace au luat o desvoltare înspăimântătoare. Indivizi fără căpătâi, vițioși, cruzi, pușcăriași evadați, dezertori, toți acei care compun drojdia societăței se constituesc în bande care terorizează populația pașnică a satelor și orașelor, pradă, omoară și jefuesc chiar în ziua mare, cu o îndrăzneală ne mai pomenită.

Ei bine, când astfel stau lucrurile, D-vs D-lor judecători pentru ce faceți exces de indulgență pe spinarea populațiunei pașnice? Când, în loc să dați o pedeapsă exemplară, care să ție în frâu bestialitatea și cruzimea, Dvs îl pedepsiți cu 5 ani de închisoare pe criminalul care a omorât 8 oameni, cu aceasta nu încurajați crimele și nelegiuirele? Dar ce vă pasă, Dvs de dreptate, ? ce vă pasă de viața oamenilor nevinovați cari cad victimile tuturor dezertorilor și tuturor bestiilor care întrec în cruzime și fiarele sălbatece! Zadarnic încerc să'mi explic indulgența judecătorilor acestui curajos ucigaș.

De și ca avocat respect autoritatea lucrului judecat, respect principiul „*Res Judicata pro veritate habetur*", cu toate, că, de fapt, nu toate hotărârile sunt drepte, ca om, însă, nu pot pricepe, cum pentru asasinarea și jefuirea a 8 oameni, ucigașul a fost pedepsit numai cu 5 ani închisoare, când art 232 c. p. prevede lămurit: „*Tot culpabilul de omor „cu precugetare se va pedepsi cu „munca silnică pe viață.*

Tot soiul de presupuneri fac și nu știu la care să mă opresc. Nu cumva judecătorii au fost așa de indulgenți cu asasinul celor 8 oameni, fiindcă aceștia erau jidani? Mai că-mi vine s'o cred!

*

Dar, ori-ce s'ar întâmpla, să comitem o mică indiscreție și să pătrundem nițel cu închipuirea în camera de chibzuință a Consiliului militar din Basarabia, ca să vedem cam ce discuții au avut loc.

„Ei, ce ziceți Domnilor? Să-i dăm lui Vasile a Mariei munca silnică pe viață fiindcă a omorât 8 jidani? Eu socot că ar fi prea mult. Vasile a Mariei e român get-beget, și cată să fim mai blânzi cu el. Hai să-i acordăm circumstanțe atenuante.

Asupra acestui punct fiind cu toții de acord s'au pus să caute circ. aten. și căutând le-au găsit. (Găsește omul și ce nu caută, dar când caută, cum să nu găsească?) Așa, acu ascultați D-lor: Art. 60 din c. p. prevede la aliniatul 6 următoarele: „In caz când „legea pronunță maximum unei pedepse criminale, Curtea „va aplica minimum acelei „pedepse, sau chiar pedeapsa „ce vine cu un grad mai jos".

D-lor art. 232 c. p. prevede pentru fapta „lui Vasile a Mariei munca silnică pe viață, dar noi, făcând *abuz* de art. 60, urmează să-i dăm munca silnică pe timp mărginit, de la 5—20 ani. Intrebarea e câți ani să i dăm? — Să-i dăm 20 ani propune unul din judecători.—Ia lăsați nene cu strășnicia D-vs — Atunci să-i dăm zece—Ași, e prea mult, nu-i destul 5 ani pentru 8 jidani? Eu cred c'ar fi potrivit să i dăm 8 ani, adecă câte un an de fiecare jidan omorât, a propus alt judecător cam timid. Taci D-le, că nu știi ce vorbești.

Stați că facem noi o combinație, așa ca să nu i dăm mai mult de 5 ani, și iacă cum: dăm un an de închisoare, pentru un jidan și jumătate, 2 ani închisoare pentru 3 jidani, 4 ani închisoare pentru 6 jidani, 5 ani ani închisoare pentru 7 jidani și jumătate, iar pentru o jumătate de jidan, acuzatul va fi absolvit. Ei, la urmă, ce lucru mare un jidan, sau 8 sau 80 de jidani, n'o să tăem noi capul lui Vasile a Mariei fiindcă a omorât 8 jidani ca să-i jefuiască!

Așa dar D-lor, ne-am înțeles? 5 ani! — Da, da, 5 ani răspund ceilalți judecători.

Uf! Bine că s'a isprăvit odată și cu daravela asta, că începuse, monșer, să mă cam plictisească. Pe onoarea mea!

*

Și iată cum s'a făcut, ce s'a făcut!

Dar D-lor judecători, eu propun ca Dl. caporal Vasile a Mariei să fie grațiat și decorat cu o decorație specială, pentru „Bărbăție și vitejie", căci în adevăr trebue să fie foarte viteaz caporalul Vasile a Mariei ca să aibă tăria să dezbrace iarna, până la piele, opt oameni, să-i arunce pe ghiață și de la distanță să tragă în trânșii 27 focuri de armă!

Mintea mea refuză să creadă că se poate o bestialitate mai mare.

Dacă aveți conștiință D-lor Judecători, greu are să vă apese dreptatea pe care ați făcut-o.

Constantin Leon

Avocat—Iași

ECOURI

— Deliciosul oțet de vin natural, se află de vânzare numai cu lei 6 litrul, la „Concurența" magazin de coloniale Solomon Blumer str I. C. Brătianu.

— Vinuri albe, speciale pentru masă, se găsesc de vânzare la „Concurența" magazin de coloniale și băuturi Solomon Blumer, str. I. C. Brătianu.

PIERDUT

Eri Duminică, 3 carnete în care erau notate socotelile mele cu diferiți Comercianți, deasemenea cec asupra Băncei Dacia de Lei 14 600 în ordinul Zelig Rubinstein și girate mic, o recepisă de bagaj, pentru Huși și altele.

Cecul l'am anulat și rog foarte mult pe găsitor să-mi trimeată carnetele de care am mare nevoie.

Dau recompensă lei 1000

LEON BLUMENFELD
Str. C. A. Rosetti 3

ULTIME INFORMAŢIUNI

x **Vizita Reginei.** — *La primărie, s'a întrunit eri reprezentanţii autorităţilor şi au întocmit programul de recepţiune a M. S. Regina, care după cum am anunţat soseşte Vineri în localitate.*

Trenul regal va intra la ora 9 în gara Iaşi. După recepţia de la gară, va avea loc un Te-Deum la Mitropolie, unde M. S. Regina va fi întâmpinată de I. P. S. S. Mitropolitul şi clerul catedralei, Suverana va fi găzduită la palatul comandamentului.

*

In timpul şederei Suveranei la Iaşi, vor avea loc două ceaiuri, unul la cercul militar, şi altul la Reuniunea femeilor române, cu câte 100 de invitaţi.

D. Toma, preşedintele comisei interimare, va lansa un apel către populaţie, cu prilejul aducerei la cunoştinţă acestui eveniment.

*

In vederea primirei Suveranei, a început a se ridica de către d. Emil Sachellary Architect şef al comunei, după planurile întocmite de d-sa, un monumental arc de triumf la intrarea din piaţa gării în oraş, alte două mai mici vor fi ridicate la intrarea în piaţa unirei, unul spre strada Arcu şi celălalt spre strada Lăpuşneanu.

Arcurile cu inscripţii, vor fi bogat împodobite şi iluminate.

x *In astă seară părăsesc localitatea toţi foştii parlamentari prefecţi şi primari democraţi, în vederea consfătuirei ce are loc mâini în Capitală.*

Consfătuirea aceasta este antimergătoare congresului, pe care partidul democrat îl va ţine în curând.

x *Confratele „Mişcarea" se crede în măsură a desminţi convorbirea cu senatorul Ciolan publicată în ziarul nostru.*

Deţinem convorbirea de la un personaj de o perfectă încredere. In consecinţă, am cerut referinţe la locul competent şi vom răspunde în timp util la aserţiunea „Mişcărei.

x *Se aduce la cunoştinţă d-lor comercianţi şi publicului în general că începând de la 1 Decembrie, pachetele poştale vor fi duse la domiciliu prin serviciul de destribuirea pachetelor, ce va lua fiinţă la acea dată.*

Taxa este de 3 lei pentru fiecare 5 kgr. sau fracţiune şi de fiecare pachet.

Acest serviciu este în avantajul publicului care va primi pachetele după câteva ore dela sosirea lor, numai fiind necesare formalităţile de avizare ce întârzia cu o zi şi deranjarea destinatorilor de a veni la poştă cât şi ds-a-şi găsi singuri mijlocul de ducere la domiciliu

x D. Bratu, rectorul Universităţei, ţinându-se strict de angajamentul luat, a înaintat azi la Bucureşti, toate doeumentele în legătură cu memorul deja trimis comisiunei de arbitrii, care are a soluţiona conflictul între d sa şi decanul facultăţei de Drept.

La Universitate însă se afirma eri, ca perfect exact ştirea dată de ziarul „Dimineaţa", după care d. A. C. Cuza decanul facultăţei de Drept, ar fi declinat propunerea ca conflictul să fie rezolvit prin arbitru.

x D ra Sorana Ţopa, cunoscuta artistă, a obţinut un concediu 30 zile.

x Sindicatul Artelor Grafice din Iaşi convoacă de urgenţă pe toţi membrii breslelor cari compun corporaţia „Progresul" pentru Luni 20 Noembrie 1922 ora 8 seara.

La ordinea zilei:

1) Chestiunea sporirei cotelor la corporatii.

2) Alegerea delegaţilor pentru tratativele cu Casa Centrală.

3) Chestiunea delegaţilor numiţi din oficiul Casei Centrale.

4) Alte chestiuni ce se vor mai ivi.

Dat fiind importanţa acestor chestiuni, domnii membri sunt rugaţi să ia patte în număr cât mai mare, căci sunt în joc interesele lor materiale.

Congresul ţărănist. — Biroul ieşan de organizare a congresului ţărănist a luat următoarele măsuri:

a) La trenurile ce aduc delagaţii în preziua şi în ziele congresului se vor găsi în restaurantul gării doi membri însărcinaţi cu distribuirea biletelor de găzduire şi pentru a da toate lămuririle şi îndrumările necesare.

b) Se poate face găzduirea numai acelor cari se anunţă; în limita disponibilului se va face şi pentru cei alţi.

c) Anunţurile prin poştă şi toată corespondenţa vor fi adresate dlui avocat Gh Bârgăoanu str. Coroi 1, secretarul organizaţiei din Iaşi.

x Printre brutari domneşte o vie agitaţie din cauza scumpetei excesive a lemnelor.

In adevăr la o brutărie care produce trei cuptoare de pâine se întrebuinţează lemne în valoare de 60 80 lei.

Astăzi a este lemne ei le plătesc cu 200 - 220 lei.

Ei vor adresa Primăriei un memoriu în acest sens.

x Azi se ţine în Capitală două congrese importante a Corporaţii or şi a breslelor.

Din Iaşi i-au sosit la Congresul Corporaţiilor o delegaţie în frunte cu d. Ifrim, preşedintele federalei, iar la Congresul breslelor o numeroasă delegaţie în frunte cu domnii Arsenie, Panaiu şi alţii.

x D-nii D. Volenschi, primul preşedinte al Curţii de Apel Iaşi, M. Patron, preşedintele s. II-a a C. Ap. Iaşi şi Gr. Kasim, procuror general la Curtea de Apel din Iaşi, au fost decoraţi cu Coroana României în gradul de mare ofiţer.

D-nii Eugen Petit, prim-preşedinte al Trib Iaşi şi A. Cosoiu, prim procuror la acelaşi tribunal, au fost decoraţi cu Coroana Romîniei în gradul de ofiţer,

* D. Mărzescu, ministrul sănătăţii, a declarat într'o convorbire particulară că în actuala sesiune parlamentară va veni cu o lege pentru comerţul liber al farmaciei.

Direcţiunea Liceului Naţional face cunoscut tuturor cari se interesează de bunul mers al şcoalei să binevoiască a lua parte la serbarea patronului şcoalei ce va avea loc Marţi 21 Noembrie a. c. ora 10 dim. în sala de gimnastică a liceului.

* In numărul următor al ziarului vom publica un articol privitor la sporul acordat şi la Statutul funcţionarilor, articol datorit d-lui C. Chirica, vice-preşedintele secţiei locale a Uniunei funcţionarilor publici.

Mâne, fiu prilejul sărbătoarea Sft. Mihail şi Gavril, se va celebra patronul Liceului Naţional.

Conferinţa va fi ţinută de d. prof. Stambolii.

Astăzi dimineaţă a sosit în localitate d. Demetrescu, arhitect al ministerului artelor, pentru recepţionarea lucrărilor efectuate la Teatrul Naţional.

— Din Iaşi, M. S. Regina va pleca la Bacău, însoţită de principesa Olga Sturdza.

Acolo se vor celebră primele căsătorii ale orfanilor din război. Nuni vor fi principesa Olga Sturdza şi d. general Petala.

x *Chişinăul şi expoziţia agricolă din Iaşi.*— Eri s'a ţinut la Chişinău o mare consfătuire, în vederea expoziţiei agricole din Iaşi. Au luat parte un mare număr de prefecţi din Basarabia şi toţi fruntaşii organizaţiilor economice din Chişinău.

Consfătuirea a fost prezidată de d. ministru Inculeţ.

D. Tacu, reprezentul comitetului central din Iaşi, a dat toate lămuririle.

Apoi într'o cuvântare inimoasă, d. ministru Inculeţ, a arătat marele folos ce va aduce expoziţia agricolă din Iaşi, şi a îndemnat a se da concursul cel mai devotat.

In mare entuziasm s'a ales un comitet de acţiune de 30 persoane şi o numeroasă delegaţie, care va veni la congresul din Iaşi, ce va avea loc în ziua de Sâmbătă 25 a lunei acesteia.

Serviciul Telegrafic şi Telefonic
al ziarului „OPINIA"

Conferinţa Orientală
— Acordul aliaţilor — Intransigenţa turcilor —

Bucureşti. Un comunicat oficial dela Quai d'Orsay înştiinţează că conferinţa preliminară între delegaţii Franţei, Angliei şi Italiei a dus la un acord complect între Aliaţi asupra tuturor chestiunilor principale care se vor discuta la Lausanne Pe de alta parte însă se menţine nota pesimistă în ce priveşte rezultatul conferinţei, întrucât Izzet Paşa are mandat imperativ şi nu este dispus la nici o concesiune.

De la Comisia Constituţională
Contenciosul administrativ — Problema evreiască — Presa — Subsolul

Bucureşti.—Şedinţa comisiei constituţionale, care a avut loc Sâmbătă seară, a fost, de sigur cea mai importantă din toate câte s'au ţinut.

Au fost soluţionate problemele referitoare la contenciosul administrativ, la chestia evreiască şi presa. Problema proprietăţei subsolului îşi va găsi formula definitivă până Joi.

Dăm în cele ce urmează o expunere a soluţiilor adoptate — aşa cum ele au fost adoptate de comisia constituţională.

*

Chestiunea contenciosului administrativ. *Organizarea acestui contencios constituie singura parte bună din proiectul nouei constituţiuni, întocmit de d. Const. Dissescu.*

Principiul admis spune: „Orice cetăţean lovit printr'un act arbitrar şi abuziv, are dreptul la o acţiune înaintea puterei judecătoreşti. Aceasta, constatând o legalitatea anulează actul şi eventual acordă daune celui lezat".

Se excepţionează, bineînţeles actele de guvernământ.

Competenţa aceasta de contencios administrativ este acordată, prin constituţie, tuturor instanţelor ordinare. O lege specială ordinară va determina competenţa respectivă a judecătoriilor, tribunalelor şi Curţilor de Apel, iar cercetarea causelor se va face pe cale de două instanţe, aşa cum este norma tuturor cercetărilor judecătoreşti actualmente în fiinţă.

*

Problema Evreească. Emancipărea evreilor este consacrată prin înscrierea în constituţia nouă a principiilor din deseretele legi în vigoare. Dacă mai sunt categorii de evrei omişi sau care au pierdut termenul, pe cale de lege ordinară se va remedia neajunsul.

Articolul 7 din constituţia actualmente în vigoare, este suprimat. Incetăţenirea străinilor — *în sensul celor care până la cererea de încetăţenire au fost naţionalii altor ţări,* se va face pe baza de lege ordinară **în concepţia guvernului acesta urmează să fie un atribut al puterei executive.**

*

PRESA. Noua Constituţie consacră în primul loc principiile de libertatea presei, în fiinţă actualmente. Presa este liberă. *Nici o lege excepţională nu se poate face împotriva ei în timp de pace.* **Arestarea preventivă în materie de delict de presă nu există. Căutarea autorului şi percheziţiuni sunt oprite.**

*

Se consacră însă principiul responsabilităţei în presă.

Spre deosebire de textul actual, care prevede un girant, noul text prevede un proprietar girant cunoscut, şi un director sau redactor responsabil al cărui nume să fie pus pe proatispiciul ziarului.

In materie de sancţiuni se prevede în textul actual că toate delictele de presă sunt în competenţa juraţilor, afară de atacurile contra şefului statului, dinastiei, şefilor statelor străine şi reprezentanţilor lor, adică textul actual.

Inovaţia în materie de restrângerea libertăţei presei, începe acolo unde se spune.

„Delictele de presă constând în îndemnurile la asasinat, revoluţie, rebeliune, cele conexe cu fapte de drept comun precum şi CALOMNIA trec în competinţa tribunalelor ordinare".

S'a cerut de unii a se introduce prevederile textului francez în ce priveşte delictul de opinii şi defăimări, dar cererea a fost respinsă.

*

Problema subsolului. Chestiunea va fi rezolvită până Joi de o subcomisiune. Se prevede că se va adopta forma că *Statul este proprietarul subsolului, unde se dovedeşte a fi zăcăminte.*

Proprietarul suprafeţei are dreptul la o revedenţă. Drepturile căştigate sunt respectate.

O mare controversă între miniştri
A fost sau n'a fost Consiliu?

Bucureşti. — După şedinţa de Sâmbătă a Comisiei constituţionale, miniştrii s'au adunat în consiliu. La eşire, reprezentanţii n'au putut afla cu nici un chip dacă a fost într'adevăr un consiliu sau altceva, din cauza teribelei controverse iscate între miniştri.

D-nii Sassu şi Cosma susţineau că a fost consiliu; d-nii A. Constantinescu, Moşoiu şi Mârzescu susţineau că n'a fost consiliu. D. general Mărdărescu afirmă categoric că a fost un consiliu care a ţinut 10 minute.

Nu s'a comunicat presei decât că un consiliu de miniştri... va avea loc Joi.

SCHIMBARI
în organizarea ministerială

Desfiinţarea ministerului de lucrări publice

Bucureşti.— Se pare că o remaniere ministerială nu se va mai face. In orice caz, d. Tancred Constantinescu rămâne la direcţia C. F. R. iar d. Sassu nu plecă de la industrie. Dovadă că a suprimat birourile direcţiei comerciale şi şi-a aranjat un apartament particular.

*

Ministerul lucrărilor publice va fi suprimat. Direcţia podurilor şi soselelor va fi trecută la ministerul comunicaţiilor, iar poşta şi telegraful la ministerul internelor.

Renta de expropriere

Bucureşti. — A apărut rentă de stat pentru plata pământurilor expropriate. Ea s'a vândut Sâmbătă cu 50 la sută sub valoare de emisiune.

Scandalul de la Banca Naţiunei
— D. Stoian mărul discordiei. — Bataia — Intervenţia jandarmilor —

Bucureşti. — Ieri după amiază a avut loc o furtunoasă şedinţă a consiliului de administraţie al Băncei Naţiunei.

Cam pe la mijlocul şedinţei, o mare ceartă s'a iscat la dreapta şi la stînga d-lui I. Stoian. Partizanii şi adversarii fostului director al Băncei s'au luat pur şi simplu la bătae. Încăerarea a luat proporţii.

D. general Nicoleanu, prefect de poliţie, în fruntea unui pluton de jandarmi pedeştri, a sosit la faţa locului şi a răcit entuziasmul combatanţilor.

Toată ziua localul băncei a fost împresurat de armată. Interiorul era înţesat de agenţi.

Şedinţa—şi probabil scandalul—va continua mîne.

Consfătuire takistă
— Fuziunea cu ardelenii —

Bucureşti. — Mâne se întrunesc delegaţii grupărilor takiste din provincie, pentru a se consfătui asupra situaţiei.

Se prevede trecerea takiştilor, fără condiţii, la partidul naţional.

Intruniréa negustorilor din Capitală

Bucureşti.—Eri a avut loc în sala Dacia o întrunire a negustorilor sub preşedinţa dlui Hagi Tudurachi.

Au vorbit dnii: P. P. Niculescu, Constanţiu (care acuză pe liberali că au traficat cu permise de export), Macovei, Brâncovici, Ing. Cristescu Lucasievici, Suliman Abdul-Hamid, Enăchiţă Georgescu, Moldovanu.

D. Steliau Popescu spune că muncitorii sunt adevăraţii speculanţi. Din cauza lor plătim 10 lei Kgr. de carne şi 1000 de lei perechea de ghete. D l Temistocle Alexandrescu cere amnistia pentru speculanţi.

Se trimite o telegramă d-lui Luca Niculescu la Hotel Picadily în Londra.

La urmă se votează o moţiune prin care se cere libertatea comerţului; desfiinţarea preţurilor maximale, statul să nu mai facă negoţ; amnestierea celor condamnaţi pentru specule; hotelurile să fie scoase de sub regimul legii chiriilor.

Discuţiile din Camera italiană
Mussolini atacă pe socialişti

Bucureşti.— In camera italiană, d-nii Turatti, social-democrat şi d'Aragona, secretarul general al confederaţiei muncii, au criticat cu asprime guvernul. D-l Mussolini a ripostat, subliniind defectele funcţionării camerei, din cauza prezenţei deputaţilor socialişti. Intre aspiraţiile maselor şi guvernul fascist a încheiat d-l Mussolini, nu există nici o contrariere.

Camera a votat încredere în guvern cu 306 voturi contra 115 şi 7 abţineri.

Au votat pentru guvern foştii miniştri Salandra, Giolitti, Bonomi, Meda, Ranieri şi Sachi. Au votat contra socialiştii de toate nuanţele, republicanii şi partidul acţiunii din Sardinia.

Ţărăniştii vor intra în Parlament

Bucureşti. — Se anunţă din loc bine informat că d. I. Mihalache este contra intrarei ţărăniştilor în parlament. In schimb, d. Stere este pentru acţiunea parlamentară.

Se dă ca sigur faptul că în apropiatul congres ţărănist, majoritatea va vota pentru reintrarea în parlament.

Accident sau sinucidere?
— Cazul de la consulatul ungar din Capitală. —

Bucureşti. — Sâmbătă seara, la consulatul ungar din strada Boteanu, s'a sinucis, trăgându-şi un glonte de revolver în cap, consulul unguresc Bella von Papp.

Motivele nu se cunosc.

Pe baza principiului exteritorialităţii, ancheta este condusă de funcţionari consulatului.

La această relaţie oficială a consulatului, autorităţile noastre poliţieneşti adaugă că nu e vorba de o sinucidere ci de un accinent. Consulul, umblând cu un revolver, s'a împuşcat din greşeală.

Exportul porcilor

Bucureşti.— Valabilitatea pentru permisele de export al porcilor a fost lăgrădită până la 15 Decembrie.

După această dată, permisele neutilizate vor fi anulate.

Imprumut pentru Garmania

Bucureşti. — Pierpont Morgan, marele financiar american, a sosit la Berlin pentru a discuta chestiunea acordării unui împrumut internaţional Germaniei.

Pecetluirea Stammbulului

Bucureşti.—In urma fugii Sultanului, trupele Kemaliste au ocupat palatul şi au sigilat uşile.

*

Refet Paşa a luat din mâna aliaţilor conducerea politică, administraţia şi cenzura ziarelor şi le-a trecut autorităţilor turceşti.

Vot de încredere în guvernul francez

Bucureşti. In urma discursului d-lui Poincaré, camera franceză a votat încrederea în guvern cu 472 voturi contra 71.

Citiţi în pagina a patra :: darea de seamă asupra :: şedinţei comisiei interimare — şi Opinia în provincie —

SE VINDE

din cauza plecării o jachetă de astrahan, lungă, cu guler de biber nou.

A se adresa la ziar sub R.D.

Mircea G. Serion

DOCTOR IN DREPT
fost Procuror
:: AVOCAT ::
Sf. Sava 14, Iaşi

Ședința Comisiei Interimare

—Sporul pentru funcționari.— Chestia locurilor de la Copou.— Chestia luminei. Chestia lemnelor.— Un vot lăudabil.— O naturalizare.— Regina la Iași

Membrii comisiei interimare s'au întrunit asară, sub președinția d-lui Toma, președintele comisiei interimare.

Sporul pentru funcționari

D. C. Toma, arată, că în conformitate cu legea votată în sesiunea extraordinară a parlamentului, comuna este obligată de a veni în ajutorul funcționarilor săi, acordându-le sporul la îndemnizație de scumpete. După raportul prezintat de directorul contabilității, suma ce trebue alocată pe șase luni atinge cifra de 1 milion 43000 lei. Această sumă se va plăti din excedentul bugetar care este de 1 883.000 lei. Restul din excedent va servi la plata în parte pentru lucrări angajate de fostele administrațiuni.

Părintele Tudorache întreabă dacă de acest spor se vor bucura și diurniștii. La aceasta, d. Toma răspunde că legea e categorică în această privință, e vorbă de funcționari și nu de diurniști.

„Dar,—zice d. Toma—chestia aceasta va forma obiectul preocupațiunei noastre. Înțelegem pe viitor să dispară inutilitățile dela serviciile comunală. Acei cari aduc servicii reale vor fi încadrați ca funcționari și se vor bucura astfel de toate drepturile".

Membrii comisiei interimare aprobă zisele primarului și votează creditele cerute.

*

Se votează diferite vânzări de locuri.

Comuna Copou cere să i se cedeze un loc în apropiere de rondul I, pe care să se construiască un local de școală.

D. Toma arată, că acele parcele au fost vândute unor profesori universitari, de către fosta administrație averese cană, și vânzarea a rămas definitivă, de oarece au sosit posterior și autorizația ministerială.

Totuși se numește o comisiune, care să studieze chestia, la fața locului, în speranța de a se găsi o soluție favorabilă școalei, în folosul căreia d. Moritz Wachtel a donat suma de 250.000 lei.

Chestiunea luminei

D. dr. Ochs, întreabă cum stăm cu iluminarea orașului și se plânge, că unele cartiere rămân în întuneric.

D. Toma arată, că la uzină s'a întâmplat un accident și dacă nu era devotamentul extraordinar al mecanicului Cozeroc am fi înregistrat un adevărat dezastru.

Din această cauză și din pricina întârzierei unei comande făcută la Reșița, orașul are a rămâne în suferință un timp, care, după lămuririle date, nu va trece de o săptămână.

În acest timp, reducerea luminei, va fi parțială, în fiecare seară, în alt cartier, pentru a nu cădea păcatul numai pe anume cartiere.

Membrii comisiei interimare iau act de aceste declarațiuni, și votează și o recompensă mecanicului, care și-a expus viața pentru a salva uzina.

La o întrebare a dlui Stângaciu, cu privire la iluminatul unei părți din Mahalaua Nicolina, d. Toma răspunde că a dispus așezarea de felinare, în acele părți unde nu există instalațiune de lumină electrică.

Chestia lemnelor

D. Stângaciu cere oarecare lămuriri cu privire la aprovizionarea cu lemne.

D. Toma răspunde că administrația comunală s'a îngrijit și a aprovizionat școalele și instituțiile dependinte de comună. În ceia ce privește ușurarea pentru populație, la licitația ținută nu s'a prezintat de cât o singură casă, care are a furniza 3000 vagoane, dar care nu a predat de cât 600.

Aceasta din cauza ploilor necontenite și a greutăților cu obținerea de vagoane. Au pus pe furnizor în întârziere și facem toate sforțările pentru a veni în ajutorul populației.

Un vot lăudabil

D. Vasiliu Voina face propunerea și comisia interimară votează cu drag 5000 lei d-nei Pruteanu, cunoscuta artistă, ca ajutor la imprimarea volumului „Amintiri din teatru".

O naturalizare

Se prezintă o cerere, de a se elibera un certificat de bună purtare pentru a servi la naturalizare.

În trecut asemenea cereri, veneau de la evrei, și de multe ori, consiliile comunale dezmințau chestia, cași cum ele ar fi parlamentul care acorda împământenirea.

De astă petiționarul se numește Mihail Danilotf și e bun ortodox. Cererea e contrasemnată și de părintele Vasilovski, parohul bisericei Toma Cozma.

D-nii Scobai și Leiu cer să li se dea lămuriri, de când e în țară Daniloff, desigur pentru a ști, dacă merită sau nu a fi împământenit.

D. Toma pune capăt discuției parlamentare, amânând chestia până să legalizeze semnăturile de pe cerere.

Regina la Iași

D. Toma, anunță comisiei interimare că M. S. Regina Maria va veni în Iași în dimineața zilei de 24 a lunei acesteia, și va rămâne două zile în localitate și roagă pe membri de a veni cu toții în întâmpinarea Suveranei

Ne vom folosi de acest prilej, pentru ca toți membri comisiei interimare, să înmânăm M. S. Reginei albumul, pe care comuna l'a hărăzit ca dat pentru suverani cu prilejul încoronării.

Vom rămâna darul adaugă d. Toma—la cesiul ce se va în onorarea Suveranei la cercul militar.

Cu aceasta, ședința era terminată.

OPINIA IN ȚARA

PIATRA-NEAMȚ

Cum a fost prins un hoț de tren.— Individul Ieiuă Iițcovici din Botoșani, după ce a făcut câte-va furtari pe linia Cernăuți—Bacău, s'a pripășit și pe linia Bacău—Piatra, unde s'a asociat cu doi pungași, Berco Segal și Friedman, originari din Cernăuți.

Zilele trecute au dat o lovitură în tren între Bacău și Număiuși.

Pe când călătorul Neculai Ciobanu din comuna Dămuș, se înghesuia ca să iasă afară din vagon, ca să se oprească la stație, deodată simte o mână fi umblă în buzunar și îi scoate portmoneul.

Neculai Ciobanu îi pune mâna la gât și cearcă să-l lege cu o curea spre a-l preda poliției locale.

Cei doi tovarăși cari se aflau și ei în tren, au început să facă scandal și unul din ei, amenințând pe pungaș, zise:

„Dați-mi-l pe mâna mea că sunt primar, am să-l învăț eu minte".

Ciobanu neavând încredere în faptul primar, l-a legat pe pungaș, aducându-l în localitate, unde l-a predat poliției.

Imediat a fost luat la cercetare, unde Ieiuă Iițcovici nu spune adevărul, dar luat de d-poliției, a mărturisit toate faptele sale.

Pe lângă hoția sa neisbutită mai are o mulțime de furtari săvârșite la Bacău, Bârlad, Roman, Huși, Tecuci și Pașcani.

Cu actele dresate a fost înaintat parchetului.

Cellalți doi pungași sunt în urmărire.

M. M.

„FERRUM" Fratii Wachtel & Co.

Strada I. C. BRATIANU

A PRIMIT UN MARE TRANSPORT DE

Sobe Premier, Mașini pentru gătit, mașini pentru carne, inghetată Alexander-Werk precum și un mare transport de: Ciment de Crackovia Ipsos, Cărămide refractare, praf-chamot, sape, hârlețe, lopeți, târnăcoape de oțel, traverse de fer toate profilurile, *fer laminat, tablă albă* în lăți, *neagră*, plumbuită și galvanizată, *Teschen*, cue de fier, lanțuri, nicovale, minghine curele, păr de cămilă, curele de balată și de piele

Pietre de moară din renumita fabrică „La Ferte sous Jouarre", vermorele, *Rație, sulfat de cupru, foarfeci* pentru vie, cuțite de altoit, țevi de fer, de plumb și galvanizate precum și de locomotive, *robinete, rezervoare, closete, căzi, sobe de aramă pentru băi tuburi* de fer pentru instalațiuni de apă și canal precum și toate articolele *technice* în legătură cu branșa ferăriei.

LA FRIZERIA

„HAMBURGER"

Iași Str. Costache Negri No. 32

Se închiriază COSTUME DE CARNAVAL, DEGHIZAMENTE și FRIZURA DE TEATRU

Se află la dispoziția publicului amator o garderobă renovată cu costume noi și de tot felul.

Variația *calităților* și a *genurilor* poate satisface gusturile cele mai alese.

Se găsesc costume dela cele mai serioase până la cele mai hazlii.

Specialist **în deghizări.**

Se primesc angajamente și în provincie pentru TEATRE, REVISTE, BALURI MASCATE, Cumpără costume de ocazie

Cine dorește

o geantă bine reparată și argintată să se adreseze la singura specialistă din localitate care garantează o bună execuție la

Cesornicăria și giuvaergeria Mendel Moscovici

Str. Cuza No. 28

Reprezentanți

bine introduși pentru desfacere (în sticle și butoaie):

Cognac de vin, malaga, madera, Tokai, Mascat-Lunel și Cotnar superior

caută

„Sarpivin"

Societate anonimă

Iași, str. Sărăriei 15

Bucuria copiilor!

Vizitați

MARELE BAZAR DE

Jucării

din str. CUZA-VODA 71

Vânzare cu prețuri reduse

LEON GOLDENBERG

DEUTSCHE SPRACHKURSE

für Beamte, Kaufleute, Studierende, Damen und Herren.

Ermässigste Preise Abendkurse.

Grammatik, Sprachübungen. Schriftübungen,

Konversation, Handelskorrespondenz.

Rascher, gründlicher Erfolg

Beginn: 20 November 7 uhr

Anmeldungen: Școala Al. Vlahuță Strada Banu 12. Direcțiunea.

Blănăria artistică

LA DAVID

Str. Lozonschi 1

Asortiment de blănării fine. Sconcs veritabil, opozon sconcs, vulpi gri, negre alaska și argintii. Tibet de Mongolia, nutria, biberette, lutra, jder, diher și vidre. Piei de îmbălsămit și brumării, etc.

ATELIERUL SPECIAL

execută lucrări artistice și transformări de orice blană

Se curăță vulpi albe, făcându-le ca noi

Școala de Băeți „A. Vlăhuță"

aprobată de Minister cu Ordinul 83359 din 4 Noembrie 1922 a început cursurile regulat de astăzi 6 Noembrie. Pentrū completarea locurilor se mai primesc înscrieri PANA LA 20 NOEMBRIE pentru elevii cari sunt înscriși la examenele particulare de Stat.

Taxa 1000 lei anual, cu excepție pentru elevi săraci 600 lei.

Orice intormațiuni se pot lua la cancelaria școlii între orele 9-12 dim. și 2-6 după amiază Strada Banu No. 12 (în dosul liceului „Național").

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embericos & Co.

București, — Str. Paris No. 1

Linie regulată și rapidă bilunară

Constanța direct New-York

cele mai mari transatlantice confortabile lux din Constanța

Transatlanticele de lux

„Constantinopole"

Sosește în portul Constanța la 7 Noembrie și pleacă la 2 Noembrie direct la New-York. După plecarea acestui vapor urmează transantlicele:

Megalii Hellas, King Alexandor și TEMISTOCLES

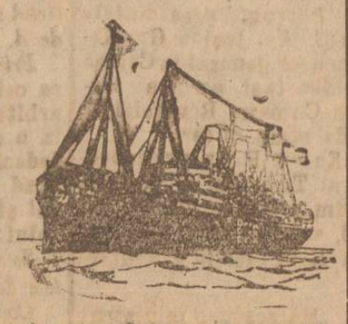

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul înscrieri și rezervări de cabine pentru pasageri precum și mărfuri pentru New-York cu escale la Cospoli și Pireu,

Pentru orice informațiuni detailate și formalități de îndeplinit pentru înscrierea și primirea singurei vize americane, vă rugăm a vă adresa cu toată încrederea unui serviciu conștiincios la adresa biroului nostru central.

M. Embiricos & Co.

București Str. Paris No. 1 — Telefon 26 | 89

Sucursale: Constanța—Str Lascăr Catargiu 28 Galați str Speranței 28, Brăila Str. Belvedere 1

Arterioscleroza, Afecțiunile cardiace, Astma, fizema, Obesitatea, Guta, Reumatismul, Scrofuloza, Limfatismul, Debilitatea generală, Sifilisul etc., se combat cu deosebit succes prin

„Iodopton"

preparat de *Dr. KONYA și fiu*, Farmaciști-Chimiști

Combinațiune a Iodului metalic cu Peptona

Cel mai asimilabil și eficace preparat de Iod, fără de a produce fenomene de iodism. Superior în toate aplicările sale oricărui alt preparat de iod.

— *De vânzare la toate Farmaciile și Drogueriile* —

Depozit general: Farmacia Curței Regale Frații Dr. KONYA,

UN APARAT INGENIOS

„TARANTELLA"

Ascute lamele sistem GILLETE atât la piatră cât și la curea, devenind mai bune ca noi. Costul unui aparat complect lei 175.

ROMANIA MUZICALA

Finkelstein

Lăpușneanu 24 Iași

Se primesc lame pentru ascuțit lei 2 bucata.

N. B.—Au sosit „Sonerii fără baterii" care sună foarte puternic, aplicabile la entreuri.

Depurativul Regenerator Salparill

Cel mai puternic depurativ vegetal recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor: gută, litiază renală, boli de piele, eczeme, boli sifilitice, etc. și în ori-ce afecțiuni ale sângelui viciat.

Depozitul general: FARMACIA Dr. KONYA—Iași

Se trimite contra-ramburs în toată țara

CHASORNICE ȘI BIJUTERII

se repară, garantând pentru cea mai perfectă executare, la

CHASORNICARIA

Frații TISCHLER

str. Ștefan cel Mare 33

NOU ȘI IMPORTANT

pentru societățile . . . . . care angajează

BALURI MASCATE

companiilor de teatru, precum și tineretului amator de serbări și petreceri.

Subsemnatul punându-mă în legătură cu vestitele firme ULSTEIN Berlin și HANS SCHROLL Viena, am obținut și chiar primit o bogată colecție de

Costume și Măști

absolut noi de un lux și finețe ne întrecut, ne mai văzut în Iași, costume naționale, istorice, militare și de fantezie.

De asemenea am primit prin poștă, crepene, perucă, și diverse materiale pentru deghizat.

Zilnic primesc noutăți din străinătate.

La dispoziția vizitatorilor cataloage, și expoziție permanentă de costume pentru alegere. Închirierea costumelor precum și serviciile de deghizat le ofer în cele mai avantajoase condițiuni.

Personal special angajat.

Cu diverse societăți am și făcut angajamente.

Orî-ce fel de informațiuni sau corespondență din provincie adresați

Frizeria și atelierul **FIGARO**

RAHMIL HAIM

În fața Halei colț cu Strada Cizmăriei No. 10

Instiințare

Fac cunoscut onor. public că m'am stabilit în localitate ca Subchirurg cu o practică de 20 ani.

Fac serviciul conform ordonanței medicilor.

Rog a mă vizita și veți fi mulțumit de mine.

La chemare vin acasă.

Cu stimă

Gh. L. Nută

Str. Eternitate 80

Podul de fer

Casele Oisie Goldman

Obiecte de aur,

ARGINT. PLATINA, BRILIANTE,

cumpără, oferind prețuri mari

— CEASORNICARIA —

Frații TISCHLER

Str Ștefan cel Mare 33

COLECTURA

Regatul Român

S. Haïfler

Iași, str. Ștefan cel Mare 3

Controlează tot felul de lozuri străine, contra

5 lei bucata

„ALBINA"

1) Fabrica sistematică de sopon de toaletă și parfumerie

Prețuri de reclamă, vinde en-gros

Cereți săpunul Royal Willy, Cocos, etc. produsele fabricei.

2) Fabrica sistematică de pungi de hârtie

„Furnica"

3) Noua Fabrică sistematică de apă gazoasă vinde sifonul cu 75 bani predat domiciliu sau la fabrică

Str. Păcurari 73 bis

Se caută

o odae mobilată în centru sau aproape de centru cu o chirie de cel mult 700 lei lunar.

A se adresa la ziar sub L.S

ANUL AL XVIII-lea No. 4649 — 1 LEU NUMARUL — JOI 23 NOEMBRIE 1922

ABONAMENTE:
UN AN . . . . LEI 300

IAȘI. — STR. MĂRZESCU 17 —

Biblioteca Universitaței Iași

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI: Se primesc la toate Agențiile de Publicitate și la ADMINISTRAȚIA ZIARULUI — IAȘI, — STR. MĂRZESCU 17 —

Suspendarea libertății presei

— Proectul defintitiv al guvernului. —

Comisiunea constituțională lăsase câte-va chestiuni în suspensie, printre care și restrângerea libertății presei. In ședința de alaltăeri, membrii acestei comisiuni au căzut de acord asupra textului privitor la presă, care va figura în viitoarca constituție brătenistă.

„Opinia" de eri dă amănunte precise.

Spre deosebire de textul vechiu, care prevede ca „orice ziar să aibă un girant răspunzător, care să se bucure de drepturile civile și politice" și spre deosebire de anteproectul de constituție țărănist care adaogă în plus: „numele girantului va figura distinct în cuprinsul publicațiunii", — proectul național liberal prevede „un proprietar girant cunoscut și un director sau redactor responsabil, al cărui nume să fie pus pe frontispiciul ziarului".

Iată deci—în loc de un girant... „un proprietar girant cunoscut" și „un director sau redactor responsabil". Deci — o dificultate mai mult, cu destulă importanță... în unele cazuri.

Dar proectul de constituție liberală mai cuprinde o inovație, — de-o extremă gravitate.

In privința competenței, vechiul text era astfel redactat: „Delictele de presă se judecă de jurii, afară de acele cari s'ar comite în contra persoanei Regelui și a Familiei Regale sau contra suveranilor statelor străine. Aceste delicte se vor judeca de tribunalele ordinare după dreptul comun".

Acest text a fost adoptat întocmai și de autorii anteproectului de constituție țărănistă. Asupra acestui punct, cași asupra multor altora, țărăniștii „bolșevici" de astăzi sunt astfel de acord cu făuritorii Constituției dela 1866!..

Noul text corespunzător are o cu totul altă redactare:

„Delictele de presă consistând în îndemnuri la asasinat, revoluție, rebeliune, cele conexe cu fapt de drept comun, precum și calomnia trec în competența tribunalelor ordinare".

Până acum fruntașii liberali vorbeau numai despre calomnia prin presă, care — după dânșii — ar trebui cu mai mare severitate reprimată (Tribunalele fiind considerate ca instanțe foarte severe sau foarte influențabile!).

Astăzi însă proectul național-liberal cuprinde însă o serie de fapte: „îndemnurile la asasinate, revoluții, rebeliune și ce e conexe cu fapte de drept comun".

Trecerea numai a calomniei de la jurați la tribunale, cu aparatul lor proverbial de șicană, atât de influențabil și atât de maleabil, — ar constitui de fapt însăși suspendarea libertății presei... căci, prin abilități juridice, orice delict de presă poate fi tichetat — chiar în urma unei „păreri separate" — drept calomnie pură...

Dar îndemnurile la asasinate? La revoluție, rebeliune? Apoi delictele de presă, conexe cu fapte de drept comun (care și acum, în mod samavolnic, sunt târâte de justiție în competența Tribunalelor)?

Dacă conexitatea delictelor de presă cu cele de drept comun și îndemnurile la asasinate au nevoe de o gimnastică juridică, — îndemnurile la revoluție și la rebeliune pot fi puse în funcțiune, cu deosebit succes, împotriva tuturor autorilor de presă și cu o extremă ușurință.

Ori ce demascare a fără-de legilor guvernamentale, orice îndemn la reacțiune cetățenească — pot fi considerate de un procuror oarecare, pus subt directă dependență față de Ministrul de justiție, ca „îndemn la revoluție și rebeliune". Și — după toate șicanele „în de-aproape cercetări" și a instrucției tribunale pot da, în anumite împrejurări, hotărâri anumite...

In modul acesta, libertatea presei este zmulsă poporului de membrii comisiunii constituționale, care acum complotează împotrivă ne la București, în așteptarea votului de ratificare al Constituantei d-lui general Văitoianu.

M. Sevastos.

CATE-VA NOTE

Convorbire cu d. Mihai Codreanu.— Am putut vedea o clipă pe d. Mihai Codreanu, azi numai poet și ziarist. Și nu era supărat.

Ce e nou, maistre?

— „Ce să-ți spun.— Totul e o farsă, dar când D-zeu a trimes Farsa pe pământ, a fost găzduită de un actor și invitată la dejun de un ziarist".

— Bine maistre, dar ce zici despre evenimentele din Rusia?

— „Amicul meu Filipescu dela teatru, m'a anunțat, că Țarul trăește încă!

Aci convorbirea noastră era terminată.

INSEMNARI

CONTENCIOSUL BRATIENIST

Comisiunea constituțională a d-lui Brătianu a rezolvit și chestia contenciosului administrativ. Instanțele judecătorești ordinare vor avea căderea să anuleze actele administrative de autoritate pe care le vor constata ilegale și chiar să acorde daune particularului lezat.

Măsura e bună... numai că are o excepție care o anulează!

Art. 120 al ante-proectului de constituție spune în partea lui finală: „Se excepționează actele de guvernământ, privind ordinea publică, siguranța internă și externă a Statului sau alte cerințe de o din superior".

Spuneți, vă rog, dacă mai rămâne tribunalelor vre-o competință de-a judeca și anula actele ilegale ale autorităților. Inchipuiți-vă arestări, violări de domicilii, sechestrări corporale, bătăi și alte moduri de guvernare pe care liberalii le d-z'ântue în alegeri împotriva adversarilor, sau care se aplică muncitorilor cu ocazia unei greve.

Păi fiim de mai caută dreptate, când așa de lesne cazi în „excepția" atât de prevăzătoare a d-lui Brătianu: siguranța statului, cerințe de ordin superior. In fața minciunei or unui agent de siguranță sau ale unui jandarm, ți se năruie tot „dreptul" constituțional.

Infrânarea abuzurilor, pe care liberalii se fac că o prevăd în Constituție, nu se va putea realiza niciodată. Afară de cazul complezenței vre-unui judecător pentru un boer molestat de un agent bătăuș care a depășit în chip prea deochiat măsura... Cazuri rare și niciodată în favoarea simplilor muncitori... căci liberalii nu fac constituții pentru golani!

RENOVATUS

VIAȚA POLITICA

Constituție de partid

— Abținerea întregei opozițiuni. —

Este cert astă zi că întreaga opoziție nu va fi față, atunci când parlamentul actual va pretinde să înzestreze România Mare cu o nouă lege fundamentală, proectată în clubul liberal.

Nu știm dacă prin această măsură opoziția va împiedica realizarea celor ce-și propune d. Brăteanu. Sigur este însă că, chiar de o fi s'o voteze, constituția, tocmită de d-sa, va avea caracterul unei constituțiuni de partid.

Or, în aceasta rezidă răul cel mare.

* * *

Liberalii argumentează în mod foarte simplist, când e vorba de această chestiune. Ei susțin că o constituție ne este absolut necesară pentru o temeinică așezare a României Mari și dacă ar urma să nu fie realizată de actualul guvern, aceasta însamnă să nu mai existe în România pactul fundamental, pentru o bucată de vreme. Cine s'o dea, intr'adevăr? Guvernul slab de mâine, rezultat din opoziția fărâmițată de astă-zi?

In aparență argumentul nu este lipsit de tărie. In fond însă el este fundamental falș.

Se prea poate că Suveranul și d. Brăteanu să creadă — cum credem cu toții — în necesitatea imediată a unei constituțiuni corespunzătoare noilor condițiuni de ciață din România și după războiu. De aci însă până a crede că această constituție poate avea origină dubioasă, iată ce nu se poate nici crede nici concepe. O constituție de partid, produs al atotputerniciei guvernului, care și-a fasonat parlamentul prin cele mai mari fraude, nu schimbă nimic, poartă în el un păcat original, care-i anhilează ființa. Și de cât un astfel de pact fundamental, mai bine haosul constituțional de astă-zi.

* * *

In toate țările din lume cartea legilor — scrisă sau nescrisă — a fost expresiunea liberei voinți a poporului la un moment dat. O constituțiune dată de deputați și senatori aleși prin fraude și asasinate, iată ce nu s'a văzut în cursul istoriei.

Or, se pare că la noi se încearcă și această inovație. Incercarea nu va izbuti — căci prin nimic nu va putea fi impusă acelor ce vor refuza actualmente s'o discute.

Desigur că de pe urma tentativei îndrăznețe de astă-zi se vor produce dificultăți și tulburări. Vina nu va fi însă de cât acelora care și au închipuit că este posibilă o constituție de partid, izvorâtă din conciliabule oculte și simulare de discuțiuni.

Țara nu va tolera o astfel de constituțiune — de acea se înțelege de ce foarte puțini se arată alarmați de măsurile restrictive de libertăți, care se propun și se admit în diferite comisiuni ale guvernului.

Constituția liberală este menită să rămâie o îndrăzneață tentativă și nimic mai mult.

C. SORIN

Accidente de tren

București. — Astă noapte la ora 11 și jum. trenul accelerat de Cernăuți a lovit la o barieră a Ploeștilor o căruță țărănească.

Sătenii din căruță au fost uciși sau răniți.

Vina e a cantonierului care n'a închis rampa.

*

La bariera 13 Septembrie din Capitală, mecanicul Strian Ionescu a fost surprins de o locomotiva de manevră și oribil mutilat.

*

Muncitorul Radu Curteanu a fost călcat cu tren în halta Grivița.

In stare gravă, a fost transportat la spital.

In jurul conferinței orientale

Eri s'a început conferința orientală de la Lausanne.

Aliații, intr'o înțelegere preliminară, s'au pus de acord.

Aceasta ne îndreptățește să nădăjduim că se va putea duce la bun sfârșit opera de pacificare întreprinsă la Lausanne. Singură Turcia ar putea să tulbure bunul mers al lucrărilor, încercând să impună o pace care să fie numai creația ei iar nu rezultatul cooperării tuturor. In cazul acesta bine-înțeles că va fi nevoe de o acțiune mai energică a tuturor celorlalte națiuni interesate.

In legătură cu o asemenea posibilitate, se vorbește insistent în timpul din urmă asupra relațiilor noastre cu Rusia.

Este de mare importanță pentru România să se știe asigurată la granițele ei dinspre răsărit. In adevăr, dacă o acțiune mai violentă a Turciei in Balcani ne ar constrânge să intervenim, atitudinea Sovietelor față de noi ar avea în acest caz o importanță capitală.

In vremea din urmă s'a vorbit despre o propunere de pace venită de la Moscova. Mai mult ca oricând, se impune ca guvernanții noștri că studieze cu toată atenția cuvenită problema păcei romăno-ruse.

Problema funcționărească

SPORURILE ACORDATE și chestia statutului unic

Chestiunea raporturilor juste dintre funcționari și Stat, în care ei își au rolul de frunte, —privită după sporurile acordate cu cari se caută a li se scutura macar o parte din nevoi,—pare că se îndreaptă astăzi spre punctul de deslegare.

Acțiunea întreprinsă de Uniunea funcționarilor și pensionarilor publici fatal trebuia să ducă macar către o satisfacere de moment a unora din nevoile mai presante.

Sporurile și ajutoarele familiare ce s'au acordat pentru durata dela 1 Octombrie 1922 până la 1 Aprilie 1923 sunt succesul și răsplata bine meritată a străduințelor funcționarilor de aproape 4 ani, din care azi se îndulcesc—*și ne pare bine*— și acei șefi ai funcționarilor cari dese ori au căutat să-i oprească în acțiunea lor, și acei dintre funcționari cari nu s'au alipit Uniunei și acea clasă de salariați care, făcându-și deosebit merit din a sta departe de mișcarea noastră, nu s'a putut abține în anumită ocazie de a nu ne dezavua acțiunea.

Corpul funcționarilor și pensionarilor râvnește și îndeamnă la mai multă armonie pe toate elementele ce-l compun, iar în conștiința sa găsește întotdeauna destulă lumină pentruca să vadă și să știe în ce proporție să împartă recunoștința pentru drepturile ce-i se recunosc în mod real.

Pentru aceasta cu toții apreciind cum se cuvine gestul cu care guvernul încearcă primul pas spre îmbunătățirea de *ordin material*, mulțumesc sincer; și considerând aceasta ca primul acont de solicitudine leagă de el nădejdea înfăptuirelor viitoare în ceea ce-i privește.

Dar chestiunea funcționarilor și pensionarilor nu este numai un problem de salarizare. Ci în complexul ei, închide ideea de stabilitate, de clasificare și înaintare după norme juste,—în cari trebue neapărat să se țină samă ca actualilor funcționari meritoși să nu li se treacă înainte la avansări pe cel întâi venit. Mai cuprinde principii de bună și folositoare funcționare, cum și chestiunea pensionarilor și acea a răspunderilor.

Acestea sunt îmbunătățirile de *ordin moral* cari concordate cu cele din *ordin material*, tind să rezolve problemul nostru. Totul a fost îndelung studiat de funcționarii cei mai de valoare ai țărei și înscris în „Statutul Unic" al Uniunei Generale și tot pe atât de mult a fost și discutat în multele adunări și Congrese.

Acum când suntem pe punctul de realizare, pentruca funcționarii să poată fi scoși cu total de sub înrăurirea fluo-

(Continuarea în pagina II)

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

Mișcarea contra juntelor militare din Spania. — *In opinia publică spaniolă s'a produs o reacțiune împotriva dictaturei exercitate de juntele militare (sindicate de ofițeri). Lupta de exterminare a acestor organizațiuni dictatoriale ofițerești, a fost deschisă tot de un ofițer, lt-colonel Millan Astray un personaj din anturajul Palatului.*

Studențimea universitară s'a dedat la manifestații ostile contra juntelor și a devastat localul cercului militar din Madrid.

Partidele de stânga vor adresa guvernului cererea de a dizolva juntele militare.

*

Distincții. — *La 25 Noembre va avea loc la Sorbona solemnitatea remiterei diplomelor de doctori ai universității pariziene, d-lor Masaryk și Beneș, președintele și ministrul de externe al republicei cehoslovace.*

D. Botez va fi present la solemnitate, reprezintând și pe d. Masaryk.

A se ceti pagina 3-a

Ultimele știri telegrafice și telefonice

Oficiul de închiriere

— Un mijloc de martirizare a populației —

de DEMOSTENE BOTEZ

Oficiul de închiriere s'ar putea defini ca o pacoste oficială care năcăjește deopotrivă pe proprietari și chiriași. Această instituție cu funcționare defectuoasă și greoae, stă la răspântia ambelor tabere și pune bețe în roate și unora și altora.

Dacă se poate aștepta cu anii soluția unui proces în care e vorba de bani, nu se poate aștepta nici o săptămână tranșarea unei cereri cu privire la chirie, fiindcă omul, mai ales cel urban, este un specimen zoologic care nu poate dormi noaptea subt cerul liber.

Oficiul de închiriere însă nu vrea să știe de asta. El are un purgatoriu legalmente organizat, și până nu treci subt toate articolele lui cu aliniate și preferințe, nu poți să intri în casă, ci să rămâi în așteptarea deciziunei prin vre-o grădină publică, pe undeva.

Până la această drăcească invenție bietul chiriaș dacă și plătea bine un misit, dacă își căuta singur de dimineață până seara o casă, dacă mai avea prieteni care să facă acelaș lucru, și dacă avea noroc, își putea afla o locuință în care să se mute de îndată. Calvarul era terminat. Oficiul de închiriere face însă ca acest final de odinioară să nu fie decât începutul unui întreg chin și peregrinaj.

Oficiul acesta te învață să fii altruist fără să vrei. Dumneata ai colindat târgul întreg, Dumneata ai avut nemaiauzitul noroc de a trece pe lângă o casă tocmai în clipa în care'i plecase chiriașul, sau Dumneta ai o rudă care vrea să te adăpostească știindcă ești nenorocit și fără domiciliu,—și cu toate acestea Oficiul va decide cui să se dea casa. Se va bate o darabană, se vor adna nevoieșii din toate părțile, și după o muncă de cine știe câtă vreme, tocmai când te credeai fericit, Oficiu îi atribue altuia casa descoperită de Dumneata; și asta numai fiindcă ai alt rost de căt bugetar al Statului, sau ești văduv.

Oficiul, te privește lung, se uită în ochii D-tale, în ochii concurentului la aceiaș casă, la copiii care stau deoparte și de alta, îi place celălalt și copiii lui că's mai blonzi, și te-a ras.

Dumneata trebue să începi iar a-ți căuta casă, și asta până ce se vor aciua toate categoriile de oameni pe care legea asta îi preferă înaintea D-tale. E o operă de desființare a tuturor celor pe care legiuitorul și Oficiul nu'i simpatizează.

Și toată această operație ține cu afișări, cu licitații, cu amânări, cu comunicări, cu apeluri, cu anulări de citații, cu Tribunale aglomerate aproape un an, în care timp mobilul rămâne liber și toți solicitatorii pe afară uitându-se pe ferești, și așteptând să vadă pe cine o să aleagă sorțul.

La aceasta se adaogă pentru Iași mizeria localului unde funcționează această instanță. Parcă ar fi judecarea clandestină a unor comisiuni de conspiratori, cava ca la Cinematograf, prin subsolurile, Primăriei, joase, reci și neluminate.

Cine vrea să-și reîmprospăteze în minte mizeriile și aglomerațiile și așteptările acelea nesfârșite și cenușii de prin gări, să treacă o clipă pe la oficiul de închiriere din Iași.—Este mai mult de cât o lipsă de civilizație, este o barbărie.

Oamenii, chiriași și proprietari, sunt chemați acolo la ora 4 și așteaptă în majoritatea lor până la 7. Și aceste 3 ceasuri se stă în picioare pe culoarul unui subsol, fără bancă, cu ciment pe jos, neîncălzit, neluminat, cu uși care nu se închid.

Cine n'ar ști ce așteaptă acolo oamenii aceia, ar crede că's toți niște criminali condamnați la beci; așa ceva ca'n suplicii Venețiene.

Tratarea aceasta a unor oameni care și altfel sunt destul de necăjiți, este barbară. Un om care umblă azi după locuință este destul de bătut de Dumnezeu pentru a mai fi supus la acest supliciu.

Vine iarna. Nevoia unei locuinți pentru fiecare este mai

Continuarea în pagina II-a

Cea mai mare fabrică de becuri electrice din lume este
PHILIPS

Cinema Elisabeta Astăzi Marți 20 Noembrie Premieră
Celui mai superb film francez.
∴ CEA MAI SUPERBA INTERPRETARE ∴

LA BAILLONNEE

Cea mai formidabilă montare **CALUȘUL** *Superba c... pur fran...*

Puternică dramă familiară montată 'n r'un lux rafinat și artistic și-o de neasemuit. Această sublimă capo d'operă întrece marele succes al filmului *GIGOLETTE* și este datorită aceluiași mare autor și scenarist

PIERRE DECOURCELLE

O omogenitate de ansamblu cum rar s'a văzut în frunte cu *D-l Paul Guide și D-ra Andrée Lionel etc.* Monopol Gaumont-Paris.

Cu mari sacrificii am reținut marele succes Trupa ALFONZI Ei debutează în pauza mare la repr. serale cu un *Program cu totul nou* constând în *Dansuri Caucaziene, Mephisto* (Jocul davolului) *Omul șarpe*, și marele succes *Dansuri Yapane* pe sără.

CINEMA MODERN Cu începere de astăzi Marti 21 Noembrie
la ora 3 și 5 jum, și seara la 9 jum.
Prima și cea mai uimitoare Montare Daneză din anul 1922. Cel mai mare triumf al Cinematografiei Mondiale Prima viziune. Opera complectă 12 ACTE
Toalete, creațiuni de Primăvară 1923

MOARTEA ALBA

Prelucrare formidabilă după nuvelă VÂNATORUL DE FEMEI a celebrului autor Francez JULES MARY.

Uriașă dramă mondială din viața ușuratecă a fetelor „Parisene" Montarea poate fi considerată cu adevărat formidabilă, făcută de autorul celebrului film „ISGONITA". O distribuție artistică care până acuma nu s'a făcut la Teatru, va impresiona adânc spectatorii orașului nostru. In fruntea acestui splendid ansamblu și care interpretează un rol prim este celebra tragediană de la Teatrul Regal din Kopenhaga. Mondiala frumusețe

D-RA ELLEN RICHTER

Acest formidabil program se începe cu brilianta Comedie Premieră în 2 acte 1000 metri

ZIGOTO
∴ APAȘ ∴
care va umplea de râs și hohote pe toti spectatori

UNTDELEMNUL „SASSO"

garantat de pură măslină, de o calitate superioară
. . . incomparabilă, în România nu se vinde . . .
. . . . . nici în sticle, nici în damigeane, ...
. . . nici în butoae, dar numai în bidoane . . .
. . . de culoare verde cu dungi albe și bleu . . .
. . . . având scris în fiecare fată : . . . . . .

„P. SASSO E FIGLI-ONEGLIA"

Nimeni in România nu poate furniza acest produs având exclusivitatea :
— D. Paolini Str. Spital 6 Galatz —
En-detail la Iași numai la Magazinul PIETRO BET
— IAȘI Strada Cuza Vodă 43 —

Aprobate de Consiliul Sanitar superior și premiate

Ascultați copii ce spune la gazetă de minunata preparație
„Unt de Pește Iodoferat Werner"
CURA cea mai rațională de unt de pește
pentru copii și adulți e numai aceea cu
Unt de pește Iodoferat WERNER
Tonic, depurativ, nutritiv, recomandat contra anemiei, scrofulozei, reumatism, etc.
Unt de pește Iodoferat cu fosfor WERNER
special contra rachitismului, limfatismului și reconfortant pentru copii și adulți slăbiți de munca intelectuală
Unt de pește Iodoferat cu mangan WERNER
Tonic depurativ și curativ pentru reconvalescenți sifilitici
Depozit principal Farmacia CONST. I. WERNER, Iași

tuațiilor politice și îndreptați spre acea activitate și independență funcțională care să le permită a-și exercita atribuțiunile numai în cadrul legal,—se cere întâi ca toți salariații publici fără excepție, să facă parte din „Statutul Unic" și al doilea, ca această serioasă lucrare să fie așa fel făcută încât să stabilească pentru totdeauna raporturi juste între Stat și salariații săi, fără nici o deosebire.

Statutul Unic, elaborat de Uniunea Generală a funcționarilor, cuprinde propuneri cuminți și admisibile, este bazat pe principii constituționale și îndeplinește condițiunile de a fi votat de Parlament, ușurând Guvernului sarcina de a mai căuta materialul de care are nevoe în asemenea studii.

Iar dacă tot se găsește că acest Statut are nevoie de unele modificări, atunci colaborare mai prețioasă și mai folositoare nu poate veni decât numai de la acei funcționari de carieră cari au făcut dovada muncei și priceperei și s'au remarcat ca luptători sinceri ai clasei din care fac parte.

Pentru aceste considerații, dorim și rugăm ca funcționarii cari vor lucra în verificarea și punerea în formă definitivă a Statutului Unic, alături de Comisiunea instituită în acest scop, să fie desemnați numai de Uniunea Generală a funcționarilor.

Dreptatea cauzei intrată atât de departe în conștiința publică, va face desigur ca ecoul dorințelor funcționarilor și pensionarilor să fie auzit și ascultat.

G. I. CHIRICA
Vicepreședintele Secțiunei Județene a funcționarilor din orașul și județul Iași

AVIZ

Aducem la cunoștința Domnilor comercianți că D-l M. Lichtblau, ne mai fiind în serviciul societății „MARFA" nu mai are dreptul să încreze în numele societății.

DIRECȚIUNEA

SPECTACOLE

Cinema ELISABETA.— Astăzi în matineuri și seara cea mai nouă producție franceză LA BAILLONNEE (Călușul) Puternică dramă familiară care întrece marele succes al filmului Gigolette datorită aceluiași mare autor Pierre Decourcelle.

Acelaș ansamblu din filmul Gigolette, în frunte cu Paul Guide și Andrée Lionel de la comedia franceză.

In pauza mare debutează cu mare succes la reprezentațiile serale Trupa Alfonzi cu un program cu totul nou.

— Teatrul Cinema SIDOLI.— cu începere de azi și în zilele următoare cea mai uriașă montare în 6 acte CUPA VIEȚEI Sentimentală dramă din viața artiștilor. In rolul principal apare frumoasa artistă Jvette Andreyor de la Teatrul Odéon din Paris.

Bogatul program este complectat cu cel mai nou Gaumont Journal și o nostimă comedie.

imperioasă încă. Și vine frigul. Sute de oameni nu mai pot fi supuși regimului de penitență a oficiului scoborât în subsol.

Dacă e vorba că oficiul în sine nu se poate desființa, fiind că trebue să fie un necaz în plus pentru cetățeni, cel puțin să se dea cât mai degrabă un local în care să se poată judeca, și aștepta judecata, așa cum se cuvine pentru un om, și să se facă ședințe zilnice pentru ca drepturile oamenilor să se poată valorifica fără întârziere.

Din lipsă de mijloace nu se poate martiriza populația unui oraș. Dacă oficiul n'are mijloace de existență să sucombe, fiindcă aceasta e natural și legic, dar să nu ucidă pe alții.

Demostene Botez

Programul vizitei M. S. Reginei în Iași

Ziua de 24 Noembrie

La ora 9 diminiața recepția de la gară.

La 9.45 Te Deum la Mitropolie.

La 10.35 descinderea la Palat.

Apoi vizitarea orfelinat 1 școala de îndreptare, Azilul de bătrâni din strada Buzdugan: orfelinatul Regina Maria.

Ora 12 întoarcerea la Palat, unde are loc un dejun.

După amează vizitarea orfelinatul Regele Ferdinand din Tatarași, Grădina de copii din Tatarași, spitalul israelit, șc. primară de fete Carmen Sylva, orfelinatul israelit, Reuniunea femeilor române, unde are loc un ceaiu.

La ora 7 masă intimă la Palat.

Seara la ora 10, festival la teatrul Național, care va dura până la 11.30, când va avea loc o retragere cu torțe.

Ziua de 25 Noembrie

ora 9 și 30 dimineața, vizita la Invalizi de războiu, spitalul Caritatea, Căminul, spitalul militar, Muzeul regimentului 13.

La 11.40, vizita la ședința festivă a Comitetului organizator al expoziției agricole, „Pâinea saracilor", după care urmează un dejun la Palat.

După amează: școala normală de fete, Spitalul Sf. Spiridon, Dispensarul profilaxiei tuberculozei, Azilul israelit de Bătrâni din stradela Sf. Constantin.

La 5 și 30 un ceaiu la cercul militar.

Seara plecarea.

DOCTORUL
Alex. Hochmann
CHIRURG MAMOȘ
Specialist IN BOLI DE FEMEI
de la clinicele din Viena și Budapesta,
fost mulți ani de zile asistent la spitalul comunal din Budapesta, a început consultațiunile în STR. PACURARI 56
Orele consult. 12-1 și 4-6 p. m

Tânăr
absolvent a 4 clase de liceu dorește serviciu la un birou.
A se adresa la [illegible]

INFORMAȚIUNI

x **Deraere.** — Eri lângă stația Vasile Lupu, a deraiat un tren de lucru. Șase vagoane încărcate cu piatră și nisip s'au răsturnat.

Din aceasta cauză, trenul direct Chișinău-București, a suferit o întârziere de 4 ore, timp ce a trebuit pentru a se degaja linia.

❏ D. Scutaru, a invitat pe d. Sadbey, subinspector, să continue a dirigui administrația gărei, până la 1 Aprilie, când se va numi nou titular ca șef al gărei Iași.

❏ Din îndemnul prefectului de poliție, locuitorii dintr'o parte a suburbiei Nicolina și-au întocmit o pază, angajând pentru acest scop câțiva paznici.

D. dr. Antonom Georgescu, prefect de poliție, a impus ca acești paznici să aibă carte de identitate care vor fi vizate la diferitele însecțiuni din timpul nopței. Se înțelege că prefectura nu va acorda autorizațiunea de paznic, de cât după cercetarea amănunțită a cazierului solicitatorului.

❏ La atelierele C. F. R. particulare Erdem (Socola) s'a declarat lockout parțial, o echipă de 60 lucrători rămânând fără lucru.

❏ D. dr. Bejenaru a fost numit medic la Regia monopolurilor în locul d-lui dr. Bârgan, demisionat.

❏ Studenții din anul I se plâng că nu se pot bucura de reducere la tramvae din cauză că încă nu li s'au putut elibera carnetele de identitate. Ei cer să se admită, în mod provizor un alt mijloc de dovadă a identității, pentru a putea beneficia de o reducere importantă pentru bugetul lor restrâns.

■ Programul ministrului de agricultură din Franța pe care ministrul Chéron l'a formulat astfel: „Franța trebue să se brănească din pământul său și din pământul coloniilor sale" a început a primi executare prin decrete și legi. Brutarii au fost autorizati să întrebuințeze la facerea pâinei făina de secoară 10 la sută, iar în parlament ministrul de agricultură a depus o lege prin care brutarii sunt obligați să întrebuințeze la facerea pâinei 15 la sută cartofi.

Toate aceste pentru a se reduce importul și deci nevoia de devize străine pentru a împedeca dezastrul francului.

⁂ **Inaugurarea lucrărilor pentru Expoziția Agricolă de la Iași.**— Sâmbătă 25 cor. ora 10 dim. va avea loc în Aula Universității din Iași sub președinția Domnului Ministru Gh. Gh. Mârzescu ca Ministru al Iașilor, o consfătuire pentru începerea lucrărilor de organizare a expoziției agricole și de industrie casnică a Moldovei întregite, proectată a avea loc la Iași în toamna anului viitor, sub patronajul și cu participarea oficială a Ministerului de agricultură.

In această consfătuire au fost invitați să asiste pe lângă cei peste o sută de membri din Comitetul central de organizare al expoziției, toți Domnii Prefecti, Consilieri agricoli, delegații Sindicatelor Agricole și Viticole, a federalelor de Bănci Populare și ai Camerilor de comerț și Industrie din cele treisprezece (13) județe ale Moldovei, câte o delegatie din partea Comitetelor Regionale din Cernăuți și Chișinău, precum și numeroși Directori Generali din Ministerul Agriculturei, Directorul General al Industriei și delegații speciali din Partea Uniunei Centrale a Sindicatelor Agricole și Viticole, a Societăței Naționale de Agricultură, a Uniunei Generale a Industriașilor, a Sindicatului General Foristier, etc.

Maestatea Sa Regina Maria cu prilejul vizitei, ce o face Iași-ul în zilele de 24 și 25 cor. va onora această consfătuire cu augusta Sa prezență pentru a i se da lămuriri asupra secțiunei Industriei casnice a expozițiunei proectate.

❏ Mai multe federațiuni radical socialiste din Franța au declarat pe Caillaux președinte de onoare Grupul radical socialist din cameră a luat cu unanimitate hotărârea de a lupta contra acestui curent.

❏ *Serbarea ceferistă din Galați* — In ziua de 19 Noembrie, cu un deosebit fast s'au inaugurat la Galați locuințele eftine, pentru muncitorii ceferiști. Aceste locuințe, pentru moment în număr de 32 au fost rădicate sub auspiciile „Casei Muncei ceferiste". A luat parte d. dr. Costinu, directorul Casei Muncei, împreună cu un grup de funcționari superiori. Au participat la solemnitate reprezentanții autorităților militare și civile și tot ce orașul are mai cult și mai distins. Din Iași a luat parte d. Scutaru, directorul regional și părintele Vasă, conferențiarul direcției din Iași Un Te-Deum a fost oficiat la locul unde s'au clădit pavilioanele, ce prezintă o priveliște admirabilă. Serviciul religios a fost oficiat de părintele Vasă și șase preoți gălățeni.

După terminarea serviciului divin în primul cuvânt P. C. Sa Părintele Arhimandrit Galaction Cordun șeful propagandei religioase în direcția generală, care în cuvinte bine simțite, arătă activitatea Casei Muncei.

Vorbește apoi d. Scutaru, sicând că e mândru că ia parte la această inaugurare, ce însamnă străduința pentru realisarea unor opere frumoase și care fac cinste țărei.

D. Scutaru predă locuințele d-lui primar, care răspunde mulțumind d-lor dr. Costinu și Scutaru, pentru înzestrarea orașului cu un cartier atât de frumos. Mai vorbește d. prefect al județului după care d. dr. Costinu arătă foloasele ce aduce această instituție. Seria cuvântărilor o închee d. inginer Manovel care face o expunere a situației din stația Galați, care merge înflorind.

Sărbarea s'a terminat printr'un banchet oferit de inspecția de mișcare Galați, și care a trecut într'o mare însuflețire sufletească.

x *De la Corporații* — Membrii Corporației „Progresul" din Iași întruniți în adunare generală extraordinară în ziua de 20 Noembrie 1922 ora 8 seara au votat următoarea

MOȚIUNE

Membrii Corporației „Progresul" întrunită astăzi 20 Noembrie 1922 în adunare generală extraordinară în sala Corporațiilor din Iași, convocați fiind de către Sindicatul lucrătorilor tipografi și Comitetul Breslei Corporației „Progresul", ținând în cunoștință că Casa Centrală caută să ne impue delegați din oficiu fără însă a se consulta masele mari cari compun breslele din sus numita Corporație, hotărăsc:

Alege ca delegat al muncitorimei din Corporația „Progresul" pe d-l Ioan Niculi, lucrător tipograf.

Acest delegat are datoria de a susținea la tratativele cu delegații Casei Centrale următoarele:

1) Desființarea Corporațiilor:

3) Autonomia Caselor de boală;

3) Nu se admite cu nimic sporirea actualelor cote.

Numai în vederea punctelor de mai sus dăm mandatul nostru d-lui I. Niculi pentru a ne prezenta.

Orice hotărâre luată afară de cadrul celor arătate mai sus atrage după sine retragerea mandatului dat și nici o obligație pentru noi.

Dacă delegații ceilalți persistă a nu cădea la înțelegere sau dacă se vor căuta alte mijloace pentru a se impune altă soluție, atunci delegatul ales de noi, are datoria de a încheia un proces-verbal de modul cum cum au decurs tratativele și a se retrage din ședință.

Votată astăzi 20 Noembrie 1922 de către adunarea generală a membrilor Corporației „Progresul" din Iași.

Urmează semnăturile.

ECOURI

— D-l Doctor Dimitriu-Borza Docent Universitar de boli și operațiuni de [illegible] și Urechi, s'a mutat în Strada Cuza-Vodă 42 (lângă Banca Moldova). Consult. 5—7 d. a.

— Deliciosul oțet de vin natural, se află de vânzare numai cu lei 6 litrul, la „Concurența" magazin de coloniale Solomon Blumer str. I. C. Brătianu.

Cetăți pagina IV-a

ULTIME INFORMAȚIUNI

❑ *O telegramă anunță că M. S. Regina, în vizita de la Iași va fi însoțită și de Principele Nicolae.*

x *Intr'o singură lună Banca Națională a fost nevoită să scoată din depozitul său 2 miliarde lei. Un miliard lei este restituirea depozitului pe care Banca italiană și Banca belgiană din București il aveau la Banca Națională, iar 1 miliard este împrumutul în lei pe care Banca Națională l'a acordat acestor două bănci.*

x *A propos de desmințirea pe care „Mișcarea" s'a crezut în drept să ne o deie.*

Când confratele nostru „Mișcarea" va publica scrisoarea semnată de senatorul Ciolan, prin care d-sa ar desminți că a arătat într'o convorbire sentimentală și păreri'e sale despre situația morală și materială a țăranilor din regiunea în care trăește, ne angajăm să onorăm semnătura d-lui senator de Iași.

x *Cursul devizelor în Capitală: Francul frances 10,95; lira engleză 700; lira italiană 7.30, coroana cehoslovacă 5, dolarul 160 marca germană bani 3.50 coroana austriacă 0,22 și jum., coroana ungară 6.50.*

x Atitudinea takiștilor. Un prieten al „Opiniei" a vorbit eri la București cu un conservator democrat, fost ministru în cabinetul Take Ionescu.

Intrebându l ce e adevărat în svonul că partidul conservator democrat intră fără condițiuni in partidul național, d-sa i-a confirmat că in intrunirea comitetului executiv împreună cu delegații din provin ie care are loc la București astăzi se va lua o astfel de hotărâre

In privința hotărârei, fostul ministru a declarat prietenului nostru următoarele:

„Să rămînem singuri ar fi o nebunie. Nu ne putem duce cu Iorga care variază prea des în sentimente și chiar in ideile sale politice.

„Cu resturile guvernului Averescan? Dar a fost o rușine chiar când era guvern mare și am greșit că l'am sprijinit.

„Cu țărăniștii? Sunt prea departe de ideile noastre.

„Cu partidul liberal-național? Sunt prea mulți".

x D. Mussolini organizează cu tot curajul dictatura sa, consacrând'o prin legi. D-sa a prezentat parlamentului o lege după care până la 31 Decembrie 1922 n'are a răspunde pentru guvernarea sa de cât către rege care până la acea dată rămâne arbitru pentru măsurile pe care guvernul le va lua pentru: reorganizarea sistemului fiscal, reducerea funcționarilor Statului și reorganizarea administrațiunelor.

x D. Brauner, a făcut recurs la Inalta Curte de Casație, împotriva respingerea cererei sale de liberare de către camera de punere sub acuzare.

E probabil, că încă în cursul acestei săptămâni, Casația se va ocupa de această afacere.

D-nii miniștri G. G. Mârzescu și Al. Constantinescu, sosesc în localitate Sâmbătă dimineață. Ambii miniștri vor însoți, pe M. S. Regina în vizita ce va face la Bacău.

In Iași, vor lua parte la ședința comitetului central de organizare a expoziției agricole.

x Festivalul ce urma să aibă loc la teatrul național, a fost contramandat.

Aceasta, după dorința M. S. Reginei, care ține ca ... să se poată retrage ... la Palat. ... mai de ...

Vizita Reginei Maria în Iași

Manifestul Primarului

D. C. Toma, președintele comisiei interimare, a lansat manifestul următor:

Ieșeni.

Majestatea Sa Regina, însoțită de A. S. Regală Principele Nicolae sosește în Iași Vineri 24 Noembrie ora 9 dimineață.

Majestatea sa vine pentru a revedea orașul și pentru a se interesa de aproape de așezămintele de binefacere.

Ieșeni,

Majestatea Sa Regina, a ținut ca dela Incoronarea, cel dintâi oraș ce vizitează, să fie orașul nostru, bătrâna cetate a Ieșilor, de care o leagă cele mai frumoase și înălțătoare amintiri din noianul zilelor de jertfă și de glorie al războiului pentru unitatea națională.

Să ne simțim mîndri de marea cinste ce ni se face.

Și să ne bucurăm că avem neprețuitul prilej de a-I arata profunda noastră recunoștință, devoramentul nostru neclintit și viia mulțumire, pe care pururi ne-o inspiră apropierea Sa.

Ieșeni,

Să primim pe M. S Regina și pe A. S. R. Principele Nicolae cu toată dragostea și cu respectul ce se cuvine.

Să împodobim orașul cu hainele lui de zile mari. Să Le eșim cu toții întru întâmpinare și cuprinși de fiorii senini și curați ai recunoștinței și venerației profunde să Le urăm buna venire în străvechiul nostru Iași, în capitala jertfelor pentru realizările noastre naționale, în orașul tuturor unirilor.

Președintele Comisiei Interimare
COSTANTIN S. TOMA

x In lunile Octombrie și Noembrie s'au înregistrat în localitate 35 cazuri de scarlatină, 11 de febră tifoidă, 11 de erisipel și 1 de difterie. Bolnavii au fost izolați. Epidemia de scarlatină, inferioară epocei corespunzătoare din anul trecut, e pe cale de a se stinge.

In Basarabia, până la realipire, absolvenții școalelor comerciale se puteau înscrie de a dreptul la Universități. In baza acestui drept, mulți absolvenți de școli comerciale s'au înscris la Universitatea din localitate.

Lucrurile au suferit acum o schimbare. După o dispoziție luată de ministerul de instrucție, absolvenții școalelor Comerciale nu mai pot fi primiți la Universitate. Cei înscriși, se bucură de dreptul câștigat, însă vor fi supuși la un examen de control, în fața unei comisiuni speciale.

❑ Funcționarii comerciali, se întrunesc Duminică într'o mare întrunire, în localul camerei de comerț, pentru a discuta o serie de chestiuni, printre care: aplicarea strictă a repausului duminical, contractul muncei, participarea la beneficiu etc.

In aceiași zi are loc în Capitală un congres al funcționarilor Comerciali, cu delegați din toată țară.

❑ Căminurile studențești sunt amenințate a fi închise, din lipsa de combustibil.

S'au făcut noi și stăruitoare intervențiuni, ale căror rezultat se așteaptă.

x Duminică 26 Noemvrie ora 4 p. m. are loc în Aula Universității prima conferință în folosul filialei societății pentru profilaxia tuberculozei. Ea va fi ținută de D-nu Dr. Gancevici, medicul Sanatoriului Bârnova care va vorbi despre: Aspecte sufletești din viața tuberculoșilor.

In cursul lunei Decemvrie vor conferenția D-nii Profesor Dr. Slătineanu, Profesor Andrei și Inginer Manoilescu.

❑ La Curtea cu Juri s'a judecat eri procesul lui Necolai Ivanov Grigorovschi acuzat de omor săvârșit în 1917 asupra soților Malinofschi din Costiugeni.

Jurații, în unanimitate, au dat un verdict negativ. In consecință, Grigorovschi a fost achitat.

Serviciul Telegrafic și Telefonic

al ziarului „OPINIA"

Problema păcei ruso-române

— O intervenție politică. — Rolul d-lui general Mărdărescu. — Guvernul avizat. — Care ar fi bazele unei păci. —

București. — Un înalt personaj politic a intervenit la d. general Mărdărescu, ministrul de războl, expunându i necesitatea de a se trata pacea între România și Rusia și a se evita necesitatea unui șoc al maselor bolșevice asupra României.

Ministrul de război a replicat că o divizie română bate șapte divizii ruesști.

Totuși, înaltul personaj a insistat, menținându-și punctul de vedere și afirmând seriozitatea împrejurărilor.'

D. general Mărdărescu a avizat guvernul asupra comunicărilor ce-i s'au făcut și care au un caracter oarecum oficial.

Pentru astăzi se așteaptă răspunsul guvernului.

❑ *De la Ateneul Popular din Tatarași.*— Duminică 19 c. a avut loc șezătoarea obișnuită a Ateneului popular din Tatarasi.

S'a ținut prin conferința „Menirea femeei" ținută de d-na Henrieta Gavrilescu venită din Tg. Ocna anume în acest scop. Distinsa conferențiară, o apreciată licențiată în drept, analizează foarte amănunțit nedreptatea ce se face unei jumătăți din populație, care-și depune tot ce are mai bun ca suflet și minte pentru binele țării și care totuși e exclusă de la conducerea fățișă. oficială a destinelor ei.

Arată că „menirea femeei" trebuie să se adapteze evoluției vremurilor și că cei ce dețin puterea schimbărilor conform acestei evoluții ar fi să caute a da un larg și just înțeles ideei de democrație, firma cu care-și împodobesc toate programele de acțiune și să acorde femeei drepturile civile și politice pentru a-i complecta integritatea drepturilor de om. Conferențiara a fost mult aplaudată ca semn că ideale expuse atinsese coardele simțului dreptății și trezise lucidităței dreptei judecăți.

D-na Maria Dr, Gavrilescu, cu simțirea sa plină de finețe inteligentă și vesela vibrândă în fața marilor momente ale neamului recitează propriile-i versuri „Moartea reginei noastre".

Urmează muzică vocală și instrumentală mult gustată de public și bisată, apoi d-na Elena O. Popovici cu neîntrecutu-i dar recitează „Moartea lui Fulger". D-sa lasă în suflete părerea de rău că și-a închis un talent prin care ar fi putut-o avea astăzi, în țara noastră, mai mult de cât demnă înlocuitoare a marei noastre tragediane Agata Bârsescu expatriată de atâta timp și aceasta doar dragostea de meseria aleasă de soartă n'ar fi ținut-o pe d-na Popovici într'o carieră bogată în spini, săracă în recunoștință.

Un grup de patru tinere fete au executat minunat dansuri românești în fermecătoare costume naționale, răsplătire prin ropote neîntrerupte de aplauze.

Corul Ateneului, sub conducerea destoinicului dirijor, desfată publicul și valsul „Dunărea albastră" închie șezătoarea stârnind o veselă și entuziastă admirație.

x **Universitare.**— Studenții înscriși la Facultatea de Litere și Filozofie, care n'au depus acte originale, vor putea să depue aceste acte cel mai târziu până la 1 Decembrie.

Cei cari nu se vor fi conformat acestei dispoziții până la data amintită nu vor fi trecuți în matricule și nu vor fi considerați ca studenți.

— Cursul de Fiziologie animală cu d. profesor Borcea va începe Miercuri 22 Noembrie ora 10 jum. a. m.

Nu se poate afirma precis în ce va consta acest răspuns, dar e probabil că guvernul va considera acest demers ca tardiv.

*

Se spune că unele personalități diplomatice au aranjat astfel lucrurile încât la Lausanne să determine o apropiere ruso-română. Se afirmă chiar, din anumite surse, că pacea ruso-română ar fi o chestie foarte apropiată.

Baze pentru pace există. Incă de la Geneva, dr. Rakovski a propus recunoașterea Basarabiei dacă România renunță la tezaurul de la Moscova.

Rusia e gata a restitui tablourile și bonurile de tezaur; dar aurul nu, fiindcă nu mai există.

Oricum, pacea s'ar putea face.

Amiciția italo-română

București. — Ziarele au remarcat că d. Mussolini în discursul său din camera italiană a trecut repede când a vorbit despre relațiile cu România fără a adăoga vre-un adjectiv cald.

Un ziarist român a întrebat pe Mussolini în privința aceasta și a primit următorul răspuns:

„Imi dau bine seama de însemnătatea rolului pe care România este destinată să-l joace. Discursul meu avea un caracter generic. Doresc legături cât mai strânse de prietenie cu România".

Congresul partidului radical-socialist din Franța

Problemele interne și externe. Chestiunea unei apropieri — franco-germane —

Paris. 20. (Rador).— Congresul partidului radical socialist, care s'a ținut la Marsilia, s'a terminat eri. In cursul ultimei ședințe, congresiștii au adoptat o moțiune foarte lungă prin care se menține opoziția dintre politica radicală și politica blocului național.

S'a adoptat și o rezoluție relativă la Germania, reclamându-se soluțiuni practice și afirmând că deslegarea problemei reparațiunilor este subordonată de solidaritatea tuturor popoarelor. Această chestiune nu se poate trata separat de chestiunea datoriilor, care trebuesc compensate. Rezoluția vorbește de necesitatea emiterii unui împrumut național german și de chestiunea plăților în natură.

Reprezentanții partidului radical vor continua să dea sprijinul lor diferitelor guverne, în vederea apărării intereselor franceze.

La propunerea delegatului radical al orașului Marsilia, care preconizează apropiere între Franța și Germania urmată de reluarea raporturilor comune între Franța, Germania și Rusia, deputatul Herriot a declarat că Franța nu se poate apropia de Germania înainte ca marii industriași financiari germani să fie obligați să plătească ce datorează și ceiace pentru moment, ei refuză să plătească.

Assasinat politic

Constantinopole 20 (Rador) — Fruntașul socialiștilor turci. Hussein Hilmi, a fost asasinat.

Cutremur la Atena

Atena 20 (Rador). — In cursul nopții, s'a înregistrat un puternic cutremur.

CONFERINȚA DIN LAUSANNE

Atitudinea d lui Mussolini.— Acordul între aliați.—Suparerea turcilor.— Aspecte.— Delegații români.

București.— Eri după amiază la orele 5, în sala mare a casino-ului din Lausanne, președintele republicei elvețiene a deschis conferința orientală.

*

Intrevederea dintre d-nii Curzon, Mussolini și Poincare a avut loc la Theritet, deoarece d. Mussolini a avut veleitatea ca primii delegați ai Angliei și Franței să vie la el și să-i aibă ca oaspeți.

In acest mod d. Mussolini a afirmat din capul locului egalitatea intre aceste trei puteri.

D. Mussolini a fost obiectul manifestațiunilor populare conduse in special de femei.

Ziariștii itali ni cred că acum a sosit rândul Italiei să-și afirme hotărârea și drepturile ei, ne mai putând accepta rolul de servitor ce i se impusese până acum.

*

Schimbul de vederi între cei trei barbați de stat a continuat și în tren până la Lausanne. Apoi au continuat Luni dimineață la hotelul Beaurivage.

Acordul între aliați este un fapt îndeplinit. Din această pricină delegații kemaliști sunt indispuși și lasă să se înțeleagă eventualitatea unei rupturi. Dar acest joc al Turcilor nu mai sperie pe nimeni.

*

Grecia joacă un rol șters la conferință și nu este cercetată de nimeni. In schimb Bulgarii apar pretutindeni pe la hoteluri și locurile de conversație.

Rusia, care este foarte de actualitate din punctul de vedere al politicei sale față de Turcia, până acum este nu este reprezentată decât... printr'un admirabil balet foarte mult aplaudat de spectatorii internaționali.

*

D. Diamandy, delegatul României are idei foarte optimiste asupra acordului între Aliați.

D. ministru Duca va avea astăzi o întrevedere cu primul ministru italian Mussolini.

Datoriile României către aliați

— Declarația delegației romîne în America. —

Londra 20 (Rador). — Ziarul Morning Post" află din Washington că tratativele relative la rambursarea datoriilor aliate în America n'au dat până acum decât rezultate negative.

Delegații României, d-nii Eftimie Antonescu și Antoniade au declarat că România n'ar putea încheia un acord pentru a plăti dobânzile datoriei sale față de Statele Unite decât cu multă greutate, însă în nici un caz nu ar putea să plătească simultan dobânzile datoriilor sale față de Franța și Italia. In consecință, ar fi nedrept de a favoriza Statele-Unite, acordându-le o preferință în dauna celortalți creditori ai României. Experții financiari francezi cari au vizitat Statele-Unite luna trecută, au făcut declarațiuni asemănătoare.

Budgetul jugoslaviei

Belgrad 20. (Rador). Guvernul a hotărât să supună proectul de budget pe exercițiul financiar 1922—1923 adunării naționale în ziua de 20 Noembrie.

Proectul prevede la capitolul veniturilor un total de 9 miliarde dinari, reprezentând un excedent de 800.000 dinari față de cheltueli.

Veniturile reprezintă o plus valută de 340 milioane pentru taxele de consumațiune, 415 milioane pentru monopolurile de stat și 650 de milioane pentru noile contribuțiuni. Față de budgetul precedent cheltuelile prevăzute reprezintă o creare de 500 milioane pentru administrația statului 310 milioane pentru comunicații 220 milioane pentru lucrările publice, 100 milioane pentru mine și poduri, 280 milioane pentru armată și marină.

Noul budget va întrece pe cel precedent cu circa de 2 miliarde dinari.

LITWINOW ministru de externe a Rusiei

Riga 20.— (Rador) Din Moscova se anunță că sovietul a desemnat pe D-l Litwinow în postul de comisar al afacerilor externe și pe D-l Karachan ca locțiitor.

DOCTORUL
JACQUES GOLDNER
ȘEF DE LUCRĂRI
la Facultatea de Medicină din Iași
∴ BOLI DE COPII ∴
Cons. 2-4
STR. MARZESCU 17, ETAJ

INSTITUTUL DE
RADIOLOGIE
(RAZE X)
DIAGNOSTIC ȘI :::::: :::::::: TRATAMENT
Consultații orele: 4.30—8 p. m
Dr. E. RADU
Docent Universitar
Str. Elena Doamna 25

Dr. med.
Iosif Smilovici
Specialist pentru afecțiunile: Pielei, Venerice, Sifilis, Microscopie și Ultramicroscopie.
— Strada Stroescu 6 —
(fostă Zoe)
CONSULTAȚIUNI:
in zilele de lucru 3-6.

Cabinet dentar
Dr. Med. H. Apter
Specialisat la Berlin in dentistică și boli de gură
Iaș, Str. Lăpușneanu 32
Consult. 9—12, 3—6

DOCTORUL
A. Gancevici
Vechi intern al Spitalelor din București
Specializat la Paris și Berlin în
Boale de piept
Medic-șef al Sanatoriului Bârnova
Consultații: Luni, Mercuri, Vineri de la 10—12
Str. Lascar Catargiu No. 38
(Piata Sf. Spiridon)

DOCTORUL
L. Weiselberg
Boale interne, nervoase
Venerice și sifilis
Str. Anastasie Panu No. 19
(Piața Halei)
Cons: 9-11 a. m; 2-4 p. m.

„Opinia" în țară

BOTOȘANI

Noua comisie interimară.— In urma împăcărei tuturor grupurilor liberale, s'a compus o nouă comisie interimară din elemente tinere, care au fost primite cu bucurie de cetățenii orașului.

Comisia se compune din:

D. D. Haugan avocat fost prefect ca președinte, I. Romanescu fost revizor școlar și Regea Nicolae, vice președinte, iar membrii:

D-nii Ema Antonescu, dr, Ion Cappe, Cosst, P. Nicoleanu avocat, Carol Spodheim industriaș, P. Demetrescu farmacist, dr. Emil Tamper, pr. H. Manoilescu, dr. M. Comănescu, dr. Frunzescu, Ion Basea comerciant, Herș Iosepovici comerciant și Vasile Cornea meseriaș.

Louis Adler

VASLUI

D. căpitan Șt. Asliovici ne trimite spre publicare următoarea scrisoare adresată d-lui primar al comunei Vaslui:

Domnule Primar,

Subsemnatul căpitan veteran 1877–78 Ștefan Asliovici din acest oraș, fost comandant de pompieri timp de 17 ani iar pe sina de 1 Decembrie 1921 am fost pus în disponibilitate pentru neglijență în serviciu (că am refuzat să fiu sacagiu boerilor) stând până astăzi 18 Noembrie 1922 tot în localul pompierisi, am remarcat următoarele neregului:

D. Octav Balașiu actualul comandant care m'a înlocuit, cu antecedentele știute de dv. (a stat arestat timp de 4 luni pentru mituire pe când era ca subcomisar, scăpând de pedeapsă numai prin amnestie) pe lângă că contra moralităței publice trăește în concubinaj, apoi a comis de când e comandant de pompieri și următoarele abuzuri;

S'a dat de comună 2000 kgr. tărâțe pentru hrana vitelor, din care 100 kgr. s'a dat la cai, iar restul de 1900 kilograme la porcii și vitele lui personale.

Din cauza relei îngrijiri a cailor patru a murit, iar șase s'a reformat.

Peile de la cai și un bou le-a vândut cu 1600 lei, ce s'a făcut cu banii?

Grădinărul Frank, a prins în grădina comunei 2 capre, ce s'a făcut cu ele? o ci a fost prédate la pompierie.

Un fargon cu un cal și godarul Jescu, a lucrat la șoseaua din bariera Iașului, antreprenorul Cristea ce făcea șoseaua, a dat 500 lei, ce s'a făcut cu banii?

Ajutorul de primar a dat la pompierie una pele de porc să facă opinci la pompieri, opinci nu s'a dat, dar nu pelea ce s'a făcut?

A tăiat coziie la toți caii, ce s'a făcut cu păru?

Furgoanele cumpărate de comună cu preț de 20.000 lei stau în ploae și le poartă neunse.

Trăsura comunei stă în ploae și nelăgrijită, iar noaptea se plimbă d. comandant cu concubina lui.

Sergentul major Anetu Vasile care era însărcinat a face porție la cai a asistat la țesălat și adăpatul lor.

Acum e însărcinat cu să hrănească porcii și păsările lui Balașiu și ca lcgofăt în casă.

Din 8 hectare ovăs semănat pe terenul comunei s'a carat 72 care snopi, cum se face ca din atâtea pae a adus la vitele cor numai 4 carațe cu pa,, mestul unde-i?

Găștele și păsările d-lui Balașiu stau toată sina pe nutrețul vitelor unde leapădă pene și mărdărie și în așa hal dă nutrețul la vite, cei ce știut de cel mai profan că nutrețul cu pene este vătămător vitelor.

Ca cetățean și fost comandant de pompieri, vă rog a dispune cercetarea celor de mai sus.

Cu stimă.

căpitan *St. Abliovici*

Vaslui 1922 Noembrie 5

PODUL-ILOAEI

Bal.— In seara zilei de Sâmbătă 18 c. a avut loc balul organizat de către corporația locală, sub patronajul d-lui ministru muncei Gh. Gh. Mârzescu.

Asistă din partea d-lui ministru al muncei un reprezentant în persoana d-lui inspector al muncei St. Sion.

Balul a avut un frumos succes moral.

Din asistență remarcăm pe d-nii St. Sion insp. muncei Iași, Mitică Dimitriu deputat Iași, Valeriu Bulgariu avocat Iași, Cesicoschi avocat Iași, Teodoru avocat Iași, Virgil Popovici Actorul Plășei Bahlui, D. F. Kesiad Actorul Plășei Copou, V. Filipescu primarul comunei P. Iloaei, D. Cojocaru președintele corporației, Sub-locot. Dorofei, Bălan perceptorul local, Haim Pincu, Filip Schroter, Lipa Melzner, Șuli Nuti, Alcle Gavril, Hersen Leibovici, Haimu H. Ibovici, Marcu Tacller, Vasile Jitaru consilier comunal cu d-nele, Piut Dăscălescu, Scorțeanu notarul comunei P. Iloaei etc.

Coresp.

Reprezentanți

bine introduși pentru desfacere (în sticle și butoaie): Cognac de vin, malaga, madera, Tokal, Mascat Lunel și Cotnar superior caută

„Sarpivin"

Societate anonimă

Iași, str. Sărăriei 15

Bucuria copiilor!

Vizitați

MARELE BAZAR DE

Jucării

din str. CUZA-VODA 71

Vânzare cu prețuri reduse

LEON GOLDENBERG

Magazinul de Mobile

Ioil Ghelberg & Fiu

Iași, Str. Ștefan cel Mare 11 și str. Costache Negri 3

EN DETAIL EN GROS

Depozit permanent de tot felul de mobile solide și anume: dormitoare, sufragerii, birouri, salonașe cele mai moderne, fabricate proprii.

Prețurile cele mai reduse

Cumpărăm și vindem mobile de ocazie.

Firme

cu prețuri pe jumătate pentru comercianți, meseriași, profesioniști, bănci, birouri și autorități comandați la

I. MAX

LEI 70

Marele Atelier **Photo „REMBRANDT"**

Str. Lăpușneanu No. 6

Primind un mare transport de materiale

A redus prețurile

executând

12 Fotografii (cărți poștale)

în culoarea sepia (maro)

cu lei 70

dând și un TABLOU GRATIS

1850

HUTCHINSON

C.N.D.C.

PARIS

CEI MAI BUNI

Galoși și Șoșoni

MARCA PENTAGON

Vânzare exclusivă pentru toată România Societatea Pentagon

Iași str. Ștefan cel Mare No. 4. Depozitele principale en-gros Iași H. Braunstein str. Ștefan cel Mare 4, București A. Saltman str. Carol 35, Chișinău B. Lempet Armeansca 71.

Vânzare EN-DETAIL la toate magazinele de încălțăminte din țară.

CEASORNICE ȘI BIJUTERII

se repară, garantând pentru cea mai perfectă executare, la

CEASORNICARIA

Frații TISCHLER

str. Ștefan cel Mare 33

Cine dorește

o geantă bine reparată și argintată să se adreseze la singura specialistă din localitate care garantează o bună execuție la

Cesornicăria și giuvaergeria Mendel Moscovici

Str. Cucu No. 33

Blănăria artistică

LA DAVID

Str. Lozonschi 1

Asortiment de blănării fine. Sconcs veritabil, opozon sconcs, vulpi gri, negre alaska și argintii. Tibet de Mongolia, nutria, biberette, lutru, jder, dihor și vidre.

Piei de îmblănit și brumării, etc.

ATELIERUL SPECIAL

execută lucrări artistice și transformări de orice blană

Se curăță vulpi albe, făcându-le ca noi

LA FRIZERIA

„HAMBURGER"

Iași Str. Costache Negri No. 32

Se închiriază COSTUME DE CARNAVAL, DEGHIZAMENTE și FRIZURA DE TEATRU

Se află la dispoziția publicului amator o garderobă renovată cu costume noi și de tot felul.

Varietția *calităților* și a *genurilor* poate satisface gusturile cele mai alese.

Se găsesc costume de'a cele mai serioase până la cele mai hazlii.

Specialist **în deghizări.**

Se primesc angajamente și în provincie pentru TEATRE, REVISTE, BALURI MASCATE,

Cumpără costume de ocazie

Sanatoriul Dr. Tzaicu

Iași, Str. Carol 20, Telefon 368

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului s'a reorganizat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervențiune. Adaptat la chirurgia de urgență.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici curanți pe specialități, boli interne și nervoase (exceptând contagioase și nervoși turbulenți).

Informații și consultațiuni între orele 2–4 p.m.

Sobe teracotă

DIN

FABRICI RENUMITE

SE POT ANGAJA

Domnii clienți sunt rugați a'și face comenzile din timp pentru a obține reduceri

Reprezentant: I. ZLATOVICI

Str. Muzelor 40

Deputativul Regenerator Salparill

Cel mai puternic depurativ vegetal recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor: gută, litiază renală, boli de piele, eczeme, boli sifilitice, etc. și în ori-ce afecțiuni ale sângelui viciat.

Depozitul general: FARMACIA Dr. KONYA—Iași

Se trimite contra-ramburs în toată țara

Inștiințare

Fac cunoscut onor. public că m'am stabilit în localitate ca Subchirurg cu o practică de 20 ani.

Fac serviciul conform ordonanței medicilor.

Rog a mă vizita și veți fi mulțumit de mine.

La chemare vin acasă.

Cu stimă

Gh. L. Nuță

Str. Eternitate 80

Podul de fer

Casele Oisie Goldman

DEUTSCHE SPRACHKURSE

für Beamte, Kaufleute, Studierende, Damen und Herren.

Ermässigste Preise Abendkurse.

Grammatik, Sprachübungen. Schriftübungen,

Konversation, Handelskorrespondenz.

Rascher, gründlicher Erfolg

Beginn: 20 November 7 uhr

Anmeldungen: Școala Al. Vlahuță Strada Banu 12. Direcțiunea.

ATELIERUL DE INSTALAȚIUNI PENTRU

APA ȘI CANAL

GEORGE VE(?)LA

aduc la cunoștința onor. public că și-a renovat personalul téchnic cu oameni de încredere și buni cunoscători în această branșă, fiind în măsură a executa lucrările în mod conștiincios și cu prețuri convenabile.

Fabrici și Negustori

Cumpărați și vindeți orice fel de cereale și mărfuri prin *Casa de comision și Agentură.*

CAROL SPODHEIM

Botoșani, Calea Națională 211

Se primesc mărfuri în consemnație. Serviciul onest. Comision modest.

COLECTURA

Regatul Român

S. Haifler

Iași, str. Ștefan cel Mare 3

Controlează tot felul de lozuri străine, contra

5 lei bucata

Publicațiune

R. M. S.

Casierul Manufacturei de Tutun din localitate fiind schimbat, D-nii furnizori care au facturi încă neîncasate sunt invitați a reclama aceasta fie la Direcțiunea Regională R.M.S fie la Manufactura de Tutun.

Direcțiunea

Obiecte de aur,

ARGINT, PLATINA, BRILIANTE,

cumpără, oferind prețuri mari

— CEASORNICARIA —

Frații TISCHLER

Str Ștefan cel Mare 33

Cea mai bună apă minerală purgativă este

APA DE BREAZU, Iași

Efect sigur, fără dureri doză mică, gust plăcut.

Premiată la expozițiile din Paris și București

MARGOT

CREMA

LAPTE DE CRIN

SOPON, PUDRA

POMADA, EAU DE CUININE

EAU DE COLOGNE, DEPILATOR

PARFUM

DEPOZIT GEN. FARM. Dr KONYA IAȘI

DE VÂNZARE LA TOATE FARMACIILE ȘI DROGUERIILE

„ALBINA"

1) Fabrica sistematică de sopon de toaletă și parfumerie

Prețuri de reclamă, vinde en-gros

Cereți săpunul Royal Willy, Cocos, etc. produsele fabricei.

2) Fabrica sistematică de pungi de hârtie

„Furnica"

3) Noua Fabrică sistematică de apă gazoasă vinde sifonul cu 75 bani pre dat domiciliu sau la fabrică

Str. Păcurari 73 bis

UN APARAT INGENIOS

„TARANTELLA"

Ascute lamele sistem GILLETE atât la piatră cât și la curea, devenind mai bune ca noi. Costul unui aparat complect lei 175.

ROMANIA MUZICALA

Finkelstein

Lăpușneanu 24 Iași

Se primesc lame pentru ascuțit lei 2 bucata.

N. B.—Au sosit „Sonerii fără baterii" care sună foarte puternic, aplicabile la antreuri.

BLANURI

Vulpi albe de Alasca, Croise și Silberfuchs, Biber și Biberelte Lutru, Pot te-gris, Scongs veritabil și opozonscongs Nutria, Tibet Katzen, Vulpine, Tibet Mongolia, albe și gri, Patagonia, Top, etc. etc.

Atelierul Special de blănărie atașat la acest magazin primește comenzi pentru confecțiuni și reparațiuni montează gulere și manchette și dosuri de blană, jachete de astrachan, vulpi etole pelerine, după ultimele jurnale de blănuri ce stau la dispoziție.

Deposit permanent de **blănuri** Confecționate, (Gulere, Etole, Manșoane, eearfe, etc).

Sosindu-ne un transport de **PALARII BARBATEȘTI**, forme și culori moderne, cumpărate într'o epocă avantajoasă de valută le desfacem foarte ieftin.

A la Bonheur

Magazin și Atelier de Blănărie

Iași, Unirei 4 lângă

Cinema Sidoli

ANUL AL XVIII-lea No. 4650

VINERI 24 NOEMBRIE 1922

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate Agențiile de Publicitate și la ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
— IAȘI, — STR. MÂRZESCU 17 —

Biblioteca Universității Iași

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Intre guvern și popor

Cu cât cresc nevoile, cu atât se adâncește mai mult prăpastie între mulțime și guvernanți.

Acei chemați la cârma trebilor statului, se prefac deodată. Simplul cetățean, care de pildă era până mai eri un foarte simpatic profesor sau avocat, imediat ce i-a venit partidul la putere începe să vorbea că pe un ton ridicat și numai la plural. Raporturi noi se stabilesc între el și restul celorlalți oameni, raporturi foarte asemănătoare cu acelea stabilite între un zeu și adoratorii lui. Adevăratele roluri sunt inversate: în loc ca guvernanții să fie servitorii poporului, să muncească și să se jertfească pentru binele lui, dimpotrivă norodul este cel care muncește și se jertfește pentru binele celor dela cârmă. Este o tristă constatare pe care o facem zilnic, iar ziarele guvernamentale o întăresc prin limbajul lor violent la adresa tuturor acelora care îndrăznesc să ceară ceva pentru binele general.

In tot ce scrie, presa aceasta are pretenția că actele guvernului sunt perfecte și că oamenii care îl compun sunt infailibili. O asemenea atitudine este păgubitoare mai ales bunului mers al trebilor publice. Intâiu de toate nu i cu putință ca niște simpli oameni să cuprindă deodată și fără scrintea întregul câmp al activității sociale. Trebue să spunem chiar că cârmuitorii sunt îndeosebi supuși greșeli. Ei sunt oameni de acțiune mai mult decât de reflecțiune. Lipsiți de idei generale și făcându-și o glorie din a le disprețui, ei n'au nici gustul nici timpul să cerceteze și să adâncească probleme de bună conducere a maselor. Apoi, ei sânt absorbiți de interesele prezentului în dauna intereselor viitoare și a celor generale. In sfârșit, fiind oameni de partid, au legături pe care nu le pot înlătura și care îi oprește în acțiunea lor chiar atunci când ar vrea în mod sincer să lucreze.

Discuțiile și criticile asupra actelor guvernului lucrează ca niște semnale menite să trezească mereu cârmaciul adormit.

Atunci când presa unui guvern respinge orice discuție și orice critică din afară ea nu face decât să ridice stavili între masse și conducători.

Cum spuneam la început, astăzi este între guvern și țară o depărtare prea mare. Corpul social slăbit tremură de goliciune, pe când puterea conducătoare stă deoparte, ca o haină cu fireturi atârnată într'un cuer de aur. Intre trup și veșmânt este prea multă distanță și trebue să ne ferim ca nu cumva norodul să și caute o altă haină, cum s'a întâmplat în Italia, unde a îmbrăcat cămașa neagră a fascismului.

I. L.

Provocări italiene
Ocuparea unei insule în Adriatica

București.—Ziarul „Politika" din Belgrad anunță că fasciștii italieni au ocupat insula Lasseno de la coasta Albaniei, unde debarcă trupe numeroase.

— Italienii fortifică insula cu scopul vădit de a o transforma în bază de operații pentru flotă și armată în vederea dominării mării Adriatice.

LIPSA LEMNELOR
— Pentru d. Scutaru —

Depozitele de lemne sunt absolut goale pe ziua de astăzi, când termometrul a scăzut sub — 8°. Populația este disperată.

Am ruga pe d. director regional Scutaru să facă o anchetă spre a stabili cauzele pentru care nu se găsesc vagoane pentru aducere de lemne de care Iașul are atâta nevoe, pe când s'au găsit sute de vagoane spre a se aduce la Iași, vin de la Odobești, Panciu și Basarabia, vin de care Iașii, mare podgorie, n'are nici o nevoe.

Lucrul curios este că lemnele se mulțumesc cu vagoane deschise ca și poloboacele cu vin.

Cauza n'ar fi cumva pentru că vagoanele cu lemne nu pot suporta cheltuielile suplimentare, pe care le pot însă suporta vagoanele cu vin?

Iacă am fi Franța, am modifica lexiconul înlocuind „les pots de vin" prin „les vagons de vin".

A se ceti pagina 3-a
Ultimele știri telegrafice și telefonice

INSEMNARI

CONFERINȚE

Diplomații lumei fac iarăși risipă de politețuri și oratorie, de data aceasta la Lausanne. Imposibil să precizăm la a câtea conferință ne aflăm, dela armistițiu și până astăzi. O asemenea socoteală n-ar face specialiști în cunoștințe geografice.

In decursul istoriei, câteva orașe au devenit celebre prin rolul lor de gazdă a făuritorilor destinelor omenești, adunați în conferință. Astăzi însă, conferințele s'au îndesit în așa chip încât toate orașele au servit sau au perspectiva a servi curând ca locuri de întâlniri diplomatice. Vom constata negreșit și în timpul cel mai scurt, că toate orașele sînt celebre, după cum toți actorii joacă natural, toate popoarele sînt eroice și toți poeții scriu corect.

Viața popoarelor se amplifică neîncetat. Și câtă vreme la baza organizărei sociale nu vor exista normele de respect al intereselor și aspirațiunei maselor, neînțelegerile se vor îndesi și conferințele vor deveni cronice.

Cuvintele sînt tăioase, sensurile variate, banii fugari. O conferință atrage pe alta și o cheltuială făcută cere alte cheltueli mai mari. Numai în ultimii patru ani, banii cheltuiți la conferințe ar fi fost deajuns ca să se tragă un inel de aur în jurul pământului, sau ca Germania să își plătească datoriile de război.

. . . .

„La o conferință se ivesc atâtea chestiuni neprevăzute — spuneam unui prieten — încât delegații unui stat trebue să aibă latitudinea de a decide personal și a angaja definitiv statele lor în multe chestiuni".

Prietenul meu a observat cu îngrijorare:

— „Atunci d-nii Diamandi și Duca vor rezolvi din capul lor, la Lausanne, interesele României"!

Și prietenul meu luase o înfățișare foarte descurajată.

RENOVATUS

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

Un discurs al lui Wilson.— *Wilson a vorbit zilele acestea în public, pentru întâia oară de la îmbolnăvirea lui.*

Răspunzând d-lui Morghenthau fost ambasador în Turcia, Wilson a declarat că este curios faptul că Statele-Unite, care au prescris condițiile ce urmau să fie impuse Germaniei, nu participă la restabilirea unei păci permanente, care trebue să fie obținută prin menținerea acordurilor comune și o cooperare activă, prin justiție iar nu prin fraze curtenitoare.

VIAȚA POLITICA

FUZIUNEA TAKISTO-ARDELEANA

Insemnătatea politică. — Inlăturarea excrescențelor. — Speranțe de viitor.

Intrarea takiștilor în partidul național este, de netăgăduit, un eveniment politic. Evenimentul constă nu în disparițiunea unui partid care de fapt nu mai exista în vremea din urmă chiar în timpul vieței lui Take Ionescu; ci în faptul că de azi înainte partidul național încetează de a fi un partid politic regional, spre a deveni un partid politic al României Mari. Partidul Național scapă astfel de un pomos pe care partidul liberal îl exploata cu mare iscusință, exploatare care cam rătăcise opinia publică.

*

Dovada că partidul takist nu mai exista a făcut-o neputința acestui partid de a face viabil ministerul Take Ionescu.

Takiștii renunțase de multă vreme la programul care făcuse renumele partidului conservator democrat timp de 15 ani. Ei nu mai aveau decât o singură lozincă care-i aduna „trăiască Șeful". Cu aceiași lozincă au intrat acum în partidul național strigând: „Șeful a murit, trăiască Șeful!" Take Ionescu nu mai este, dar este domnul Iuliu Maniu.

Trebue să ne felicităm că partidul național a găsit în înglobarea unei duzini de cadre takiste, pretextul ca să-și întindă organizația în vechiul Regat, pretext care era de altfel pe punctul de a li-l oferi grupul organizat la București de d-nul Vasile Dimitropol, tot cu elemente takiste.

Hotărârea partidului național este de natură să însănătoșeze viața noastră politică, debarasând'o de unele beșice de săpun sau de unii strigoi care amenințau cu întoarcerea.

*

Așezarea partidului național pe picior de partid de guvern în concurență cu partidul liberal și cel țărănist, pune capăt atât pretențiunilor d-lui N. Iorga de a forma un guvern, adunând în jurul său pentru această operă grupări politice sau elemente refugiate din alte partide; cât și visului nebun al domnului Argetoianu că plimbând moaștele generalului Averescu când la Palat când la bâlci, va ajunge să reconstituiască un guvern averescan care a fost o rușine pentru România Mare și ar fi o rușine nu pentru o Tarcie renăscută, dar chiar pentru Tarcia veche.

*

O țară nu-și poate pune speranța de a fi guvernată decât în guverne eșite din partide mari, izvorâte din credințele celor mulți, cu soluțiuni serioase relativ la principalele nevoi ale țării și care dobândesc colaborarea energică a elementelor de valoare eșite din toate straturile sociale.

„Opinia", ca tribună liberă, credincioasă unei vechi și adânci convingeri, va continua să facă educațiunea opiniei publice, împiedicând o dela enorma greșală de a și aștepta salvarea dela oameni legendari sau dela dictatori, pentru a o determina să indice cu hotărâre preferința sa pentru cel mai bun guvern sprijinit pe cel mai bun și mai sănătos partid politic, însuflețit numai de marile interese ale țării.

D. Iorga pentru pacea cu Rusia

București. — S'a vorbit de un personaj politic care a intervenit la guvern, expunându-i primejdia militară pe care o prezintă Sovietele și afirmând necesitatea neîntârziatei încheeri a păcei între Rusia și România.

Acest personaj politic este d. Nicolae Iorga.

SUCCESUL LABOURIȘTILOR

Un nou partid în istoria Angliei

La deschiderea Camerei engleze, d. Clynes, șeful partidului muncitoresc a fost desemnat ca șef al opoziției. Pentru întâia oară un partid cu trecut de veacuri, cel liberal, cedează acest drept unui partid nou, cum este cel al muncii.

In Anglia, țara tradițiilor, evenimentul acesta prezintă o deosebită importanță. Cum am mai spus, altădată, partidul muncii a urmat un drum evolutiv ascendent.

Treptat, fără salturi prea mari și fără opriri sau retrocedări, democrația engleză, conformându-se spiritului țării în care trăește a luptat prin mijloace puțin violente, dar cu stăruință și seriozitate.

Rezultatul se poate vedea limpede astăzi: partidul muncii a cucerit titlul de partid de guvernare.

De acum înainte, torry-i și whigsii se vor apropia tot mai mult, pentru a forma un singur partid care va fi precumpănit de labour party, expresie a claselor noi create într'un stat industrial cârmuit de un regim perfect constituțional.

O PROPUNERE
în chestia neînțelegerilor dintre proprietari și chiriași

— Infiinţarea unui tribunal de conștiință

Problema *lipsei de locuințe*, agită de multă vreme țara, presa și parlamentul. Este prea adevărat că guvernele, cari s'au succedat, de la război încoace au căutat prin diferite legi să combată acest nou soiu de rău, dar toate sforțările lor, fiind făcute fără metodă și judecată, au terminat cu un fiasco strălucit, producând numai anarhia și desbinare în sânul poporului.

Numai prin mijloace practice se va putea ajunge la un rezultat favorabil, la dreptate și armonie.

Guvernul actual, prin diferite concesiuni ce a acordat constructorilor de imobile noui, scutind de impozite pentru mai mulți ani, și lăsând liberă mâna chiriașului și proprietarului să se înțelegă fără intermediarea vre unui oficiu, a făcut un pas înainte. Dar nu trebue să rămâe la jumătate drum. Guvernul are datoria să continue opera de încurajare a inițiativei private în materie de construcțiuni, punând la dispoziția constructorilor materiale din depozitele statului. Deasemenea, va trebui să atragă în țară societăți străine de construcție oferindu-le toate avantajele posibile pentru a înlesni astfel ridicarea de clădiri în număr cât mai mare. Numai astfel criza de locuințe va putea fi înlăturată cu succes.

Deocamdată, închirierile fiind forțate și arbitrare, o mulțime de neînțelegeri se nasc între proprietari și chiriași, de aici, multe procese interminabile, atât înaintea oficiilor de închiriere, cari trebuesc desființate, cât și înaintea instanțelor ordinare judecătorești. S'a pune întrebarea: nu poate să existe în speță o altă formă de justiție, decât numai aceia impusă până acum? Numai o hotărâre ieșită din gura sfințită a unui judecător poate să aibă valabilitate în regularea raporturilor dintre proprietari și chiriași?

Credem că, fără prejudicii pentru interesele noastre, putem să ne lipsim de justiția oficială și că neînțelegerile ivite între părți pot fi soluționate în mod mai practic, mai convenabil, fără formalități complicate fără cheltuială mare și în scurt timp, prin o *justiție a noastră particulară*.

Propun deci înființarea unui așa zis *tribunal de conștiință*, un fel de tribunal arbitral particular. Acest tribunal, ca să inspire încredere justițiabililor, să fie compus din oameni de valoare, aleși din proprietari și chiriași cu un trecut ireproșabil, adăogându-i-se un ex-

Continuarea în pagina II-a

SPICUIRI ȘI OBSERVAȚII

STUDENȚII MUNCITORI

De la început o spunem: nu despre studenții harnici, silitori—care se ocupă serios de studii și'și trec regulat examenele, voim să vorbim aci. O cu totul altă chestiune se agită în ultimul timp și anume: lucrul în fabrici, ateliere birouri etc. a studențimii universitare.

Una din caracteristicele războiului mondial, sau mai bine zis a consecințelor sale, este și fenomenul nespus de îngrijitor că, odată cu încetarea ostilităților propriu zise, n'a încetat și epoca de ruină, de distrugere a tuturor creațiunilor civilizației. Ci aceasta continuă mai departe, poate cu și mai multă înverșunare. Căci cum odată cu deslănțuirea uraganului a toate nimicitor, așezămintele întâlnite în cale nu numai c'au fost trântite, dar odată cu dislocarea au fost precipitate spre un plan înclinat, unde continuă să patineze spre nimicirea cea mai completă—iremediabilă.

Și așa vedem că după ce s'au ținut o mulțime de conferințe ale păcii, după ce s'au subscris și se iscălesc mereu sumedenie de acte care să consacre încetarea războiului, consecințele nefaste ale acestuia cresc mereu și se înmulțesc pe fie-care zi.

Intre acestea se află natural și miezul întregei civilizații, inima ei: școala universitară. Laboratoriile și clinicile duc lipsă, renovările și completările—înainte vreme tot mai dese, azi nu se fac de loc sau aproape de loc și ceia ce e și mai dureros: *generațiile care mâine-poimâine vor trebui să ne iele locul*, duc o luptă crâncenă cu mizeria, sunt lipsite de cele mai strict necesare elemente: hrana de toate zilele și cărțile. De haine, casă, etc. nu mai vorbim.

Inainte cu numai un deceniu, bursele—azi ridicole ca valoare de schimb și renumerațiile posturilor accesibile studenților erau îndestulătoare tuturor. Erau rare cazurile studenților care o duceau în adevăr greu. Aproape să spunem: erau excepții. Căci tânărul ceva mai energic sau să zicem altfel: studentul nu lipsit complect de puterea de luptă, găsea tot-deauna mijlocul de a'și putea duce la capăt studiile. Evident: unii luptând cu mai multe greutăți, alții favorizați de împrejurări având o luptă mai ușoară.

Dar—cu toții isbuteau. Nu se auzeau cazuri atât de înfiorătoare, ca acelea care din zi în zi se fac mai numeroase: *studenții care se sinucid ne mai putând îndura foamea!!...*

Mai ales în nefericita capitală a sărmanei Austrii, în glorioasa Viena, leagănul de altă dată a acelei mărețe școale medicale, de unde au ieșit atâtea somități și din elevii căreia am avut atâția compatrioți distinși. Acolo jalea este de nedescris. De ani de zile studențimea trăește acolo din *mila publică* (!!) Statul—falit complectamente, nu poate da nici-un ajutor. Profesioniștii liberi—vechii studenți, o duc și ei greu, greu de tot, așa că cu toată durerea, dar nu se mai pot conforma vechei tradiții: de a contribui cu anumite sume pentru *„stipendiarea"* studenților nevoiași.

Și părinții acestora, în mare majoritate ei înșăși quasi pieritori de foame, nu se pot nici măcar gândi să'și întreține copiii. Și dacă mila publică în cazul de față nu este înjositoare, dar e inegală, fluctuează, e nesigură și de aceia demoralizează.

De aceia a fost ca o inspirațiune fericită, ideia introducerei *muncii obligatorii pentru toți studenții*. Proectul a fost apoi discutat în sânul societăților studențești și rezultatul a fost un proect, care e pe cale de a fi aplicat și care va salva studențimea de la pieire. Ideia este următoarea:

Toți studenții sunt obligați ca în cursul studiilor să muncească *șase luni*, (un semestru) deci o vacanță mare, în folosul colectivității universitare. Fie-care în ramura sa—sau dacă găsește în alt loc—cu atât mai bine. Ii vom vedea deci: în fabrici, ateliere, laboratorii particulare, sanatorii, în ferme, domenii etc. timp de șase luni de zile. Din salarul încasat, care se varsă în întregime în casa sus amintită, sunt ajutați *numai acei lipsiți de mijloace*.

Propunerea a fost primită cu entuziasm din toate părțile. De toți studenții—evident. Dar și de „patroni" care au prilejul să facă gratuit pe sentimentalii, pe filantropii. Căci nu trebue scăpat din vedere un lucru: studentul care vine și cere lucru sau care e repartizat, e oare-cum exponentul întregei studențimi. Și cum acolo el se privește — cum și este în adevăr, ca aparținând păturei celei mai civilizate, deci cu cele mai nobile sentimente și deci cu sentimentul cinstei cu adevărat dezvoltat, e firesc ca să'și deie maximul de silință în tot timpul lucrului. Astfel că nici acei „cap de lucru" nu vor păgubi. Și fondul de rezistență

(Continuarea în pagina II-a)

Străzile orașului Iași sunt luminate cu becuri „PHILIPS"

Cinema Elisabeta Astăzi Mercuri 22 Noembre Premieră Celui mai superb film francez.

∴ CEA MAI SUPERBA INTERPRETARE ∴

LA BAILLONNEE

Cea mai formidabilă montare **CALUȘUL** *Superba Comedie pur franceză*

Puternică dramă familiară montată într'un lux rafinat și artistic și o de neasemuit. Această sublimă capo d'operă întrece marele succes al filmului *GIGOLETTE* și este datorită aceluiași mare autor și scenarist:

PIERRE DECOURCELLE

O omogenitate de ansamblu cum rar s'a văzut în frunte cu *D-l Paul Guide și D-ra Andrée Lionel etc.* Monopol Gaumont-Paris.

Cu mari sacrificii am reținut marele succes Trupa ALFONZI Ei debutează în pauza mare la repr. serale cu un *Program cu totul nou* costând în *Dansuri Caucaziene*, *Mephisto* (Jocul dracului) *Omul șarpe*, și marele succes *Dansuri Yapane* pe sârmă.

CINEMA MODERN Cu începere de astăzi Mercuri 2 Noembre

la ora 3 și 5 jum, și seara la 9 jum.
Prima și cea mai uimitoare Montare Daneză din anul 1922. Cel mai mare triumf al Cinematografiei Mondiale Prima viziune. Opera completă 12 ACTE Toalete, creațiuni de Primăvară 1923

MOARTEA ALBA

Prelucrare formidabilă după nuvelă VÂNATORUL DE FEMEI a celebrului autor Francez JULES MARY.

Uriașă dramă mondială din viața ușuratecă a fetelor „Parisene" Montarea poate fi considerată cu adevărat formidabilă, făcută de autorul celebrului film „ISGONITA". O distribuție artistică care până acuma nu s'a făcut la Teatru, va impresiona adânc spectatorii orașului nostru. In fruntea acestui splendid ansamblu și care interpretează un rol prim este celebra tragediană de la Teatrul Regal din Kopenhaga. Mondiala frumusețe

D-RA ELLEN RICHTER

Acest formidabil program se începe cu brilianta Comedie Premieră în 2 acte 1000 metri

ZIGOTO

∴ APAȘ ∴

care va umplea de râs și hohote pe toti spectatori

A sosit noul transport de

BLANURI

ASTRAHAN VERITABIL, LUTRU VERITABIL SILHOTER DE VIRGINIA, BIBER VERITABIL, NUTRIA-LUTER, IMITAȚII DE BIBERETTE, VULPI ALBE VERITABILE, OPOSON, etc. etc. la

Magazinul de Blănării și Pălării

I. M. KUNOVICI

— Iași, Str. Stefan cel Mare 4 —

DOCTOR

Gh. L. Transilvanu

Elev al Profesorului Landouzy din Paris

— Boli Interne —

Consultații 3—6 in strada Lascar Catargiu No. 38

Cabinet dentar

Dr. Med. H. Apter

Specialisat la Berlin in dentistică și boli de gură

Iaș, Str. Lăpușneanu 32

Consult. 9—12, 3—6

Reparator de covoare

repară orice fel de covoare orientale: persiane, turcești, etc.—

A se adresa la magazinul de coloniale,

ARMENEK SARIAN

168 Str. I. C. Brătianu 168

Cal ofițeresc

armăsar, 3 ani la prima vară, rasa Orlof, de vânzare str. Anastasie Panu 15.

Fabrici și Negustori

Cumpărați și vindeți or-ce fel de cereale și mărfuri prin *Casa de comision și Agentură.*

CAROL SPODHEIM

Botoșani, Calea Națională 211

Se primesc mărfuri in consemnație. Serviciul onest. Comision modest.

AVIZ

Aducem la cunoștința Domnilor comercianți că D-l M. Lichtblau, ne mai fiind în serviciul societății „MARFA" nu mai are dreptut să încreze în numele societății.

DIRECȚIUNEA

Tânăr

absolvent a 4 clase de liceu dorește serviciu la un birou.
A se adresa la ziar sub F. Z.

ECOURI

— In locuința d-lui Iosef Weinrauch din Iași, în cerc intim familiar a avut loc logodna domnișoarei Mița Weinrauch cu d. Adolf Leibovici fiul d-lui Lupu Leibovici din Iași.

Transmitem familiei, felicitările noastre.

— Intr'un cerc intim familiar s'a serbat Marți 21 Noembrie logodna d-rei Fanny Hascalovici cu d. Max Hirschhorn.

Transmitem familiei felicitările noastre.

— In localul Societății „Matta" din str. Cuza Vodă casele Dr. Steurman s'a deschis de eri o frumoasă expoziție de Jersseuri, robe, flanele, bluze și bonete de lână, cu prețuri de en-gros.

— Vinuri albe, speciale pentru masă, se găsesc de vânzare la „Concurența" magazin de coloniale și băuturi Solomon Blumer, str. I. C. Brătianu.

IN CURAND

BALUL MASCAT și NEMASCAT

„HACOAH"

pert și un fost magistrat ca sfătuitor.

Atribuțiunea acestui tribunal ar fi de a tranșa litigiul adus înaintea lui, în mod amical, prin o învoială rezonabilă a părților, fără aplicarea vre-unui text de lege. Impricinații se vor apara singuri, și numai în cazuri anume determinate se va putea recurge la sprijinul unui avocat.

Procedura va fi sumară. Nu va fi nevoe nici de timbre, nici de citații sau alte cheltueli. Părțile vor avea numai a se obliga în scris că se supun hotărârei acestui Tribunal. In așa mod, multe procese vor putea fi rezolvite într'o singură zi, adică chiar în ziua înfățișărei părților la judecată.

Pentru ca acest Tribunal să poată funcționa fără griji și să aibă stabilitate, părțile înainte de a se înfățișa, vor fi obligate a depune o taxă care va varia după natura și importanța diferendului destinată a servi ca onorar pentru judecătorii particulari.

Se înțelege că dacă unii din împricinați nu vor putea fi împăcați, precum se poate ușor întâmpla, va fi treaba lor să se adreseze la instanțele judiciare ordinare.

Pentru a da noilor demnitari însemnătatea ce li se cuvine să le fie liber a înscrie pe biletele lor de vizită epitetul de *judecător particular*, sau *judecător onorific*. Această insignă ei vor putea aplica și la tăblițele lipite afară la ușile locuințelor lor, ca firmă.

Sindicatul proprietarilor și liga chiriașilor, care au un interes comun în materia aceasta sunt cei dintâi chemați a lua inițiativa pentru întemeierea acestei utile instituțiuni. Și sunt sigur că părțile din ambele tabere vor găsi mai lesne calea unei repezi și bune înțelegeri.

ISIDOR SCHORR

membru în Sindic. Proprietarilor

N. R. Cu toate că propunerea aceasta ni se pare lipsită de valoarea practică, o înregistrăm pentru partea ei de noutate și pentru calitatea ce-o poate avea de a îndrepta preocupările celor interesați spre noui criterii de cercetare a chestiunei.

SPECTACOLE

Cinema ELISABETA.— Astăzi în matineuri și seara cea mai nouă producție franceză LA BAILLONNEE (Călușul) Puternică dramă familiară care întrece marele succes al filmului Gigolette datorită aceluiași mare autor Pierre Decourcelle.

Acelaș ansamblu din filmul Gigolette, în frunte cu Paul Guide și Andrée Lionel de la comedia franceză.

In pauza mare debutează cu mare succes la reprezentațiile serale Trupa Alfonzi cu un program cu totul nou.

— Teatrul Cinema SIDOLI.— cu începere de azi și în zilele următoare cea mai grandioasă montare în 6 acte CUPA VIEȚEI Sentimentală dramă din viața artiștilor. In rolul principal apare frumoasa artistă Jvette Andreyor de la Teatrul Odéon din Paris.

Bogatul program este completat cu cel mai nou Gaumont Journal și o nostimă comedie.

Cetiți pagina IV-a

al studențimii va crește mereu, salvând de la mizerie pe toții viitorii medici, ingineri, juriști etc.

***

Am fi fericiți dacă rândurile acestea ar provoca, ar da de gândit și studenților noștri, care „și ei sufăr, sufăr mult, cu toate căminurile, cspelurile și bursele existente. Numai de nu s'ar întâmpla ca să'i găsească preocupați de *alte* probleme, străine de menirea *adevăratului student* — adică a tânărului subțire, cu simțiri alese și care va trebui să fie demn să vină azi-mâne în locul nostru.

Și ar fi păcat, ca ideia frumoasă, și sănătoasă să nu prindă și la noi. Să se pună ast-fel stavilă atât mizeriei care minează tiserele organizme, care trebuind să'și agonisească un întreg bagaj de cunoștințe, au nevoe absolută și de hrană substanțială, ba chiar îmbelșugată, au nevoe de haine și de locuințe sănătoase, au nevoe de atâtea, pe care azi sau nu le au de loc sau foarte incomplect.

Pe de altă parte studențimea ar căpăta posibilitatea de a cunoaște de aproape clasa muncitoare, masa poporului, azi totalmente ignorată de clasa intelectuala.

Și ar mai dovedi că știu să ieie ideia sănătoasă — ori de unde vine — fie chiar de la Germani. Așteptăm să vedem ce vor face studenții noștri.

Dr. I. S.—Iași

INFORMAȚIUNI

❑ *La institutul Sacre Coeur, s'au înregistrat eri alte 3 casuri de scarlatină, printre elevele școalei. Serviciul sanitar a luat cuvenitele măsuri.*

❑ Plebiscitul efectuat în Bulgaria, în chestia responsabilității fostelor guverne, a avut ca rezultat afirmarea vinovăției foștilor miniștri, prin 75 la sută din voturile exprimate.

❑ *O propunere originală.*— D. Victor Costin, directorul regionalei R. M. S. Iași, a făcut lucrătorilor următoarea propunere:

Lucrătorii să și aleagă în absolută libertate doi delegați și două delegate care să meargă în Rusia și să vadă situația de acolo.

Cheltuelile călătoriei vor fi suportate în întregime de Regie și deasemenea se va obține pentru acești delegați garanția călătoriei în bune condițiuni.

Până acum lucrătorii n'au acceptat această propunere.

❑ *Manifestație studențească.*— Aseară, un grup numeros de studenți, după o consfătuire avută la cămin, au pornit spre locuința d-lui Bratu, rectorul Universității.

Studenții au protestat împotriva faptului, că sunt siliți a sta în frig, căminul nefiind încălzit.

D. Bratu a eșit în stradă și a discutat cu studenți.

La urmă a rămas, ca toate doleanțele formulate, să fie discutată azi la universitate.

Grupul de studenți s'a înapoiat la cămin, în cântarea imnului național

❑ *Serbarea de la liceul Kogălniceanu.*— Ier Marți 21 Noembrie, liceul de băeți M. Kogălniceanu și-a sărbătorit patronul său cu o deosebită solemnitate la care au participat corpul profesoral, toți elevii școalei și un public select.

Cu acest prilej d-l prof Popa a ținut o frumoasă conferință asupra lui M. Kogălniceanu făcând o schiță biografică a marelui bărbat și relevând faptul interesant că această școală ocupă tocmai palatul în care pe vremuri a locuit domnitorul M. Sturza, nașul și protectorul lui M. Kogălniceanu.

După conferință au urmat variate producțiuni; muzică, recitări și două frumoase comedii. S'au remarcat în mod deosebit elevii: Negreanu P., Kahane Al., Klein F., Mateo Gh. și Zamfirescu N.

Serbarea a lăsat o plăcută impresie celor prezenți.

Cu această ocazie s'a probat încăodată grija pe care această instituție o poartă pentru educația și instrucția elevilor săi.

Sub conducerea d-lor directori Titus Patriciu și Șt. Bărsănescu, sperăm că această instituție va progresa și mai mult, satisfăcând astfel o vădită necesitate culturală a Iașului.

❑ *Un caz de turbare.*— Un băet venit din Tecuci, a fost eri atins de turbare. El a fost mușcat acum 3 săptămâni de un câne și a întârziat a veni în Iași, pentru a se supune la tratamentul antirabic.

Nenorocitul a fost internat la spitalul de izolare.

❑ Aseară, în tramvaiul ce pornea de la gară, un pungaș a furat portmoneul unei doamne.

In fuga sa din vagon, pungașul era cât pe ce să-și rupă capul.

De fapt însă pungașul a eșit păcălit, căci în portmoneu nu se găseau bani, ci numai un carnet de identitate.

❑ Patronul Liceului Național.— La liceul național a avut loc eri o frumoasă serbare, cu prilejul patronului liceului.

Au rostit cuvântări frumoase, părintele Stiubei, și d-nii Bărsan și Stamboliu.

A urmat o producție foarte reușită.

❑ In gară locală, se desfășoară o mare activitate, în ceia ce privește expediarea coletăriei, îngrămădite de mai mult timp.

❑ Cercul de recreatare „Ștefan cel Mare" Iași, aduce la cunoștința publică că în ziua de 1 Decembrie 1922 ora 9 (nouă) se va ține în localul Cercului licitație pentru vinderea de efecte reformate.

Detalii se găsesc în Monitorul Oficial No. 178 din 8 Noembrie 1922.

x *Crima din Prisacani.*— In seara de Duminică, la cârciuma din lui Toader Orgeanu din comuna Prisacani se luară la ceartă locuitorii Gh. Dăscălescu și Gh. Popa.

La un moment dat, Dăscălescu scoase un cuțit și lovi pe Gh. Popa în piept.

Nenorocitul căzu jos scăldat în sânge și expiră după câteva minute.

Criminalul a dispărut.

❑ In interesanta scrisoare din Vaslui, publicată în numărul nostru de ieri, s'a tipărit greșit numele autorului ei care este d. căpitan *Șt. Aebiovici.*

x *Studențești.*— Asociația studenților medicinişti români a înaintat decanatului un memoriu în care îi arată insuficiența cadavrelor pentru disecție.

Aceasta din cauza că se dau spre disecție numai cadavre de creștini.

Studenții cer decanatului să ia măsuri pentru aducerea de cadavre suficiente, fără a se ținea seamă de învechite prejudecăți religioase.

Studenții evrei s'au asociat și ei acestei cereri.

*

In curând va avea loc solemnitatea inaugurărei căminului studențesc al asociației generale a studenților evrei din Iași din str. Păcurari, donațiunea A. Beniaminovici.

Vor fi invitate autoritățile superioare școlare, autoritățile civile precum și un număr de notabilități ale orașului.

*

La căminurile studenților evrei din str. Păcurari și Sărărie se dă adăpost la 120 studenți și studente.

*

Cantina studenților din str. Lăpușneanu funcționează încă dela începutul lunei Octombrie servindu-se masa la 360 studenți zilnic

Studenții plătesc lunar 300 lei.

Este interesant de notat că această cantină nu primește din partea statului nici o subvenție, ea fiind întreținută grație sforțărilor studenților.

*

Pandantivul căminului din str. Păcurari va fi decorat de către artistul Rubin.

x Congresul țărănist.— Prima ședință a Congresului țărănist, va avea loc la Teatrul Elisabeta.

Ședința se va deschide la ora 10 dimineața.

Celelalte ședințe se vor ține la Teatrul Liric.

Organizațiunea locală a luat toate măsurile pentru găzduirea delegaților.

La sosirea trenului de Sâmbătă seara și Duminică câte o delegație va întâmpina în restaurantul gărei pe delegați, și le va da toate lămuririle, ce privesc la găzduire și ședințele Congresului.

❑ Cursul de mașini electrice cu studenții dela Chimia technologică va începe Joi 23 Noembrie ora 8 a. m., fiind ținut de dl. inginer Serghie.

❑ Viza carnetelor pentru reducere la c. f. r., a studenților Facultății de Științe se face până la 23 Noembrie, la secretariatul decanatului acestei Facultăți.

După această dată nu se va mai face nici o viză.

x Acceleratul de București a sosit astăzi cu o întârziere de aproape 4 ore.

INSTITUTUL DE

RADIOLOGIE

(RAZE X)

DIAGNOSTIC ȘI :::::: :::::::: TRATAMENT

Consultații orele: 4.30—8 p. m

Dr. E. RADU

Docent Universitar

Str. Elena Doamna 25

ULTIME INFORMAȚIUNI

x Ancheta asupra excesele antisemite din Iași și Huși a fost terminată.

Rezultatul pentru orașul Huși arată că tulburările s'au desfășurat din vina autorităților școlare de acolo.

Pentru Iași, nu ni s'a comunicat încă rezultatul, dar noi, cei de aici, știm care este realitatea.

Se dovedește, așa dar, că s'a făcut antisemitism oficial.

Așteptăm să vedem ce măsuri va crede guvernul de cuviință să i-a contra vinovaților.

x Informația noastră de eri relativă la legea fundamentală prezentată parlamentului italian de guvernul Mussolini, conținând o eroare de tipar care îi schimbă senzul, o reproducem.

Mussolini a prezentat o lege prin care își asigură o dictatură legală până la 1 Martie 1924. Prin acea lege se admite ca guvernul să nu răspunde până la 31 Decemvrie 1923 de cât către rege care rămâne arbitru în măsurile asupra reorganizărei fiscale, administrative a funcționarismului și a marelor servicii publice; iar pentru 1 Martie 1924, Mussolini se obligă să dee samă parlamentului de toate cele ce a înfăptuit.

❑ *Legea seriei își îndeplinește menirea. Acum câtă va vreme un berbant ministru a avut de înregistrat neajunsuri, de pe urma unei întâlniri într'un separeu, care avea însă comunicație cu salonul principal.*

Zilele acestea un alt ministru, care a căutat recreație într'o întâlnire la Athenée-Palace, a avut de suferit injoncțiunele unui soț înșelat care protesta în numele justiției ultragiate.

Protestările au luat un caracter contondent și cu răsunet nu numai în camera de la Athenée, ci și prin culoare.

x Vizita Reginei. M. S. Regina, în chiar prima zi a prezenței sale în Iași va vizita mormintele eroilor, din cimitirul Eternității.

Suverana va depune o coroană pe mormintele acelora, cari și-au dat viața pentru țară.

*

Pe lângă d-nii miniști Mirzescu și Constantinescu, vor sosi Sâmbătă și d-nii miniștri Inculeț și Nisipor pentru a lua parte la ședința festivă din a la Universității, unde se va dezbate chestia expoziției agricole.

M. S. Regina va onora cu prezența sa această ședință.

*

Ceaiul pe care Comuna îl va da Vineri seara în onoarea M. S. Reginei, va fi servit de Casa Casa din București.

x In ziua de 27 Noembrie ora 1 se va vinde prin licitație publică înaintea Tribunalului Iași secția 3-a viea din Com. Copou proprietatea d-lui general G. Boureanu, fostă V. Jora.

Viea are circa 30 Hectare și licitația începe dela 150 000 lei.

x Autoritățiie locale, conform avizului ministerului instrucțiunei, au decis ca în zilele de Vineri și Sâmbătă — vizita Reginei la Iași — cursurile școlare să fie suspendate.

❑ **Vânătoarea organizată de „Cercul vânătorilor" la pădurea de la Brăești, a dat ca resultat împușcarea de 6 lupi, 5 vulpi și 21 iepuri.**

Pentru Duminecă cercul organizează o mare vânătoare la Borosești.

❑ **Duminecă la 9 Decembrie va avea loc prima producție la conservatorul de muzică și declamațiune din localitate.**

Programu va fi variat și în-

Serviciul Telegrafic și Telefonic

al ziarului „OPINIA"

Conferința din Lausanne

Solemnitatea de deschidere.— Cuvântările d-lor Curzon și Izmet Pașa.— Vaticanul și conferința

București. — Conferința din Lausanne a fost oficial deschisă de președintele republicei Elveșiene, care a salutat pe congresiști.

Á răspuns lordul Curzon care a spus că Lausanne este ultima etapă a ciclului de conferințe din ultimii 4 ani. Toți trebue să avem dorința de a contribui la o bună învoială, încheiad astfel fiecare din noi actul final al frumoasei drame trăite.

*

A vorbit apoi Izmet Pașa care a declarat că Turcii sunt animați de o mare bunăvoință și nu urmăresc decât înfăptuirea dreptății.

In vremuri aspre, Turcia a fost silită ca prin mari jertfe să-și apere existența. Ea nu cere acum decât recunoașterea drepturilor sale la existență, muncă și cultură.

*

Se observă la Lausanne numeroși reprezentanți ai Vaticanului, D-l Mussolini are intențiunea de a cere primirea la conferință a unui delegat al Papei, pentru apărarea interelor locurilor sfinte.

Fuziunea takiștilor cu partidul național

— Bazele acordului. — Declarațiile d lui Cămărășescu. — Banchetul de aseară —

București.—La clubul democrat s'a încheiat aseară acordul definitiv între partidul takist și partidul național din Ardeal.

Bazele acordului sânt:

1) Partidul național român își stabilește sediul principal în capitala țărei,

2) In perfectă egalitate de număr, în comitetul executiv central al partidului unit intră reprezentanți ai vechiului regat și ai Ardealului.

3) Intinderea organizațiunei partidului național în toată țara, fără deosebire de provincii.

4) Modificarea statutelor partidului național în acord cu partidul democrat.

5) Organizațiile democrate devin organizațiuni ale partidului național. Partidul unit ia numele de „partid național român". Șef este d. Iuliu Maniu.

Toți cei înscriși în organizațiile democrate din vechiul regat, fac parte de drept din noul partid întregit. De asemenea congresul separat takist, care fusese convocat, nu va mai avea loc.

*

La clubul democrat din Calea Victoriei s'a arborat drapelul național. Balconul și ferestrele au fost luminate.

O mulțime de curioși staționau aseară în fața clubului.

*

D. Jean Cămărășescu a declarat ziariștilor.

— „Ardelenii au arătat un larg spirit de conciliațiune. La baza acordului încheiat este numai bună-credință desăvârșită și reciprocă și un sentiment de loialitate care garantează trăinicia fuziunei.

„Prin acest acord, s'a adus un real serviciu Coroanei și țărei".

*

Un banchet a avut loc la restaurantul Iordake, la care au participat fruntașii democrați și delegații ardeleni.

Seria toasturilor a fost deschisă de d. Jean Cămărășescu care a închinat pentru partidul unit.

Au vorbit apoi d-nii Brătășanu, Sever Bocu, Mironescu, Mișu Cantacuzino, Grigore Filipescu, N. Cananău-Iași, Cananău-Dorohoi și Saba Ștefănescu.

Banchetul s'a terminat la ora 11.

INCAERARI SANGEROASE LA CONSTANTINOPOL

—Asasinatele și jafurile turcilor - Groaza creștinilor. — Intervenția armatelor aliate. — Bombardarea Stambulului. —

București.—De Luni domnește o mare neliniște la Constantinopol.

Kemaliștii au obținut de la aliați îngăduirea de a ocupa treptat orașul.

Bande turcești inarmate cutreeră străzile orașului.

Grecii și armenii se refugiază prin bisericile creștine, de teama masacrelor.

*

O puternică patrulă americană a fost atacată de la ferestre, cu focuri de revolver. Americanii au năvălit in case, pedepsind pe agresori.

Incăerări sângeroase au loc pe străzi.

Aliații au debarcat noui trupe de marină.

*

Un grup de Kemaliști a năvălit pe bordul transatlanticului „New-York" pe care l-au prădat.

In noapteă de Luni spre Marți turcii s'au dedat la masacre.

Comandamentul flotei aliate din Bosfor a ordonat un bombardament asupra Stambulului.

Problema orientală

Punctul de vedere al guvernului britanic

București.— Ziarul „Echo de Paris" publică textul memorandului adresat guvernului francez de către guvernul britanic.

Punctele principale ale memorandului sunt: stabilirea unei zone neutre la strâmtori subt controlul puterilor apusene. Clauze militare, conform propunerilor făcute de mareșalul Foch. Paza ordinei și protecțiunea minorităților creștine, în care scop să se adauge ofițeri europeni la comandamentul jandarmeriei turcești.

In chestia capitulațiunilor crearea de tribunale mixte pentru judecarea proceselor supușilor străini. Menținerea clauzelor financiare și economice de până acum, pentru asigurarea întreprinderilor străine și respectarea concesiunilor existente.

Bejania Sultanului turc

Londra 21. — (Rador) Sultanul turc a sosit la Malta și a fost invitat de către Sultanul din Maroco ca să se stabilească în Maroc.

Banchetul de la Palat

— Toastul Regelui.— Cuvântarea generalului Prezan. — Asistența. —

București. — Aseară a avut loc la Palat o masă oferită de Rege în onoarea celor decorați cu „Mihai Viteazul".

Generalul Mărdărescu a luat loc la dreapta Regelui, generalul Broșteanu la stânga iar generalul Prezan în față.

In co'țul opus al mesei se afla prințul Carol în mijlocul unui grup de tineri ofițeri.

Au mai participat generalii Văitoianu, Moșoiu Rușchi Gorski, Scărișoreanu, Stratilescu și un mare număr de ofițeri activi și de rezervă, decorați cu „Mihai Viteazul".

Dintre personalitățile politice a fost prezent fruntașul țărănist d. Ion Mihalache.

D. General Averescu a lipsit.

* * *

M. S. Regele a rostit un toast, spunând că această reuniune este de o importanță deosebită pentru afirmarea solidarității dintre armată, popor și tron. Suveranul a terminat manifestându-și convingerea că cei care n'au putut veni la masa de la Palat sunt prezenți cu sufletul. A închinat în sănătatea cavalerilor ordinului „Mihai Viteazul".

A vorbit apoi d. general Prezan care a destăinuit că în zilele grele a sfătuit pe Rege să părăsească țara pentru a nu-și primejdui viața. Dar Regele i-a replicat că nu și părăsește armata și poporul. Prin tăria lui, regele Ferdinand a determinat victoria și a dus țara la izbânoă.

* * *

Banchetul s'a terminat la mieznul nopții, când Regele a plecat la Sinaia.

La intretăierea străzii Sf. Lazar cu str. Palat, in apropiere de podul peste Bahlui, s'a deschis cu incepere de astăzi un chioșc de ziare.

Rugăm pe toți cetitorii noștrii de prin partea locului să-și procure ziarul «Opinia» de la noul chioșc.

Tulburări în Germania

București, — Din cauza scumpetei traiului, mari tulburări populare su a vut loc la Braunswaig și Dresden.

Mulțimea, agitată de elemente comuniste, s'a dedat la devastări producând pagube de sute de milioane de mărci.

La Dresda s'au operat peste 300 de arestări.

Condamnarea atentatorului la viața mareșalului Pilsudschi

Varșovia 21 (Rador).— La Lemberg a fost judecat Stefan Fodak, inculpat de a fi atentat la viața șefului statului și a voevodului Grabowski.

Curtea cu jurați a condamnat pe Fodak la 6 ani muncă silnică. Patru complici au fost condamnați la câte 2 ani jumătate, ceilalți au fost achitați.

In jurul formărei noului guvern german

Berlin 21.— (Rador). Se așteaptă pe azi formarea noului cabinet german de către d. Cuno.

Ședința Reichstagului se va deschide la 23 Noembrie și se așteaptă ca noul cabinet să se prezinte la această ședință.

Afară de socialiști celelalte partide au declarat că vor sustine noul guvern. Fracțiunea socialistă s'a pronunțat în contra dizolvărei Reichstagului.

DOCTORUL
A. Gancevici
Vechi intern al Spitalelor din București
Specializat la Paris și Berlin în
Boale de piept
Medic-șef al Sanatoriului Bârnova
Consultații: Luni, Mercuri, Vineri de la 10—12
Str. Lascar Catargiu No. 38
(Piața Sf. Spiridon)

DOCTORUL
H. Wechsler
Boli interne, venerice, spifilis
Cons. 8—10 a. m. și 1—4
— Str. Armeană 4 —

DOCTORUL
Alex. Hochmann
CHIRURG-MAMOȘ
Specialist IN BOLI DE FEMEI
de la clinicele din Viena și Budapesta,
fost mulți ani de zile asistent la spitalul comunal din Budapesta, a început consultațiunile în STR. PACURARI 56
Orele consult. 12 1 și 4-6 p. m

MIȚA WEINRAUCH
ADOLF LEIBOVICI
Logodiți
Iași Noembrie 1922
In locul oricărei alte înștiințări

Fanny Hascalovici
Max Hirschhorn
Logodiți
Iași, Noembrie 1922

D-na și Dl. Lazăr Șmilovisi
au plăcerea a face cunoscut rudelor și prietenilor nașterea fetiței lor
ROZALIA
Felicitările se primesc Sâmbătă 25 crt. la locuința lor din str. Palat 73

DOCTORUL
L. Weiselberg
Boale interne, nervoase Venerice și sifilis
Str. Anastasie Panu No. 19
(Piața Halei)
Cons: 9-11 a. m; 2-4 p. m.

Școala profesională de fete „STEAUA"
— Str. Elena Doamna 23 —
Aducem la cunoștință că edată cu începerea cursurilor am redeschis atelierele de lenjerie și croitorie și rugăm onoratul public să ne onoreze cu comenzi, asigurându-l că comenzile vor fi executate cu mult gust și minuțiozitate. Prețuri foarte avantajoase.
Direcțiunea

DOCTORUL
JACQUES GOLDNER
ȘEF DE LUCRĂRI
la Facultatea de Medicină din Iași
∴ BOLI DE COPII ∴
Cons. 2-4
STR. MARZESCU 17, ETAJ

Dr. med.
Iosif Smilovici
Specialist pentru afecțiunile: Pielei, Venerice, Sifilis, Microscopie și Ultramicroscopie.
— Strada Stroescu 6 —
(fostă Zoe)
CONSULTAȚIUNI:
in zilele de lucru 3-6.

Firme
cu prețuri pe jumătate pentru comercianți, meseriași-profesioniști, bănci, brouri și autorități comandați la
I. MAX

FOTOGRAFII
artistic executate toate formatele până și mărimea naturală, după natură și după orice fotografie, FOTOGRAFII pe porcelan (Photo-cheramic) pentru morminte, arse în cuptoare, 1000 grade căldură asemănarea garantată obțineți numai la Fotograful, Curții Regale **WEIS** Iași Piața-Unirei.

∴ AU SOSIT ∴
Blănăriile
DE LA CASSA
Alter David S-sor
In magazin I din strada Ștefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAȘILOR

„Opinia" în țară

VASLUI

Locuințe eftine.— Banca „Casa de credit" proprietatea d-lui George Mavrocordat, a vândut în 38 de loturi terenul virau ce-l avea în strada Eternitatea, pentru construcții de locuințe eftine.

Lucrările vor începe la primăvară.

Scandal.— Un enorm scandal a fost provocat de catre căpăușii I. Chirisc și frații Cocoș în str. Hagi Kiriac.

Poliția intervenind numiții au fost arestați.

Furt. — Necunoscuți făcători de rele au furat d-rei Natalia Arnăuta, învățătoare din comuna Moara Domnească, toată rufăria.

Șeful postului cercetează.

Teatrale.— Compania de comedii „Cigalia" va da 3 reprezentații în sala teatrului județean.

Luni 27 Noembrie „Potasch et. Perlmuter", Marți 28 Noembrie „Kiki" și Joi 30 Noembrie „A opta nevastă a lui Barbă albastră".

Biletele s'au pus în vânzare la Agenția teatrală din strada I. C. Brătianu (magazinul Goldstein).

Culturale,— Duminecă 19 Noembrie c. au reînceput în sala teatrului județean șezătorile casei naționale „Viitorul".

A conferențiat d. profesor universitar Harmanescu din Bucur ști despre „Cooperare și solidaritate".

Șezătorile vor continua în fiecare Duminecă.

Diverse.— Societatea de binefacere „Ajutorul" va împărți 4 vagoane de lemne la săraci, în cursul acestei săptămâni.

Aurică

—

BĂLȚI

Scandal provocat de un polițist.— Sergentul Gogoș care stă cu postul la Prefectură, s'a îmbătat Duminecă brâncind populația și insultând-o pe str. Regele Ferdinand, Urcându-se în trăsura No. 121 a birjarului Avram Paiș, a început să-l înjure și să-l lovească.

Starostele birjarilor Ghițan un om pașnic, interdzicod, sergentul a început să-l lovească și să-l fugărească pe str. Stamati cu revolverul în mână. Ca mare greutate acest scandalagiu a fost pus într'o trăsura și dus la poliție. Acolo însă. un domn comisar în loc să dea o lecție sergentului Gogoș, a apostrofat pe staroste cu cuvintele: „Uiți că ești jidan"?

Seara sergentul Gogoș împreună cu soția lui s'au dus la birjarul Paiș acasă, lovindu-l pe el și pe mama sa.

S'a deschis o anchetă.

Voiu reveni.

Coresp. Ihaș

—

Sobe teracotă

DIN

FABRICI RENUMITE

SE POT ANGAJA

Domnii clienți sunt rugați a'și face comenzile din timp pentru a obține reduceri

Reprezentant: I. ZLATOVICI
Str. Muzelor 40

Sanatoriul Dr. Tzaicu

Iași, Str. Carol 20, Telefon 363.

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului s'a reorganizat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervențiune.

Adaptat la chirurgia de urgență.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medicii curanți pe specialități, boli interne și nervoase (excepți, li contagio se și nervoși turbulenți).

Informații și consultațiuni între orele 2— 4 p m.

UN APARAT INGENIOS

„TARANTELLA"

Ascute lamele sistem GILLETE atât la piatră cât și la curea, devenind mai bune ca noi. Costul unui aparat complect lei 175.

ROMANIA MUZICALA
Finkelstein
Lăpușneanu 24 Iași

Se primesc lame pentru ascuțit lei 2 bucata.

N. B.—Au sosit „Sonerii fără baterii" care sună foarte puternic, aplicabile la antreuri.

BLANURI

Vulpi albe de Alasca, Croise și Silberfuchs, Biber și Biberette Lutru, Potits-gris, Scongs veritabil și opozonseongs Nutria, Tibet Katzen. Vulpine, Tibet-Mongolia, albe și gri, Patagonia, Top, etc etc.

Atelierul Special de blănărie atașat la acest magazin primește comenzi pentru confecțiuni și reparațiuni montează gulere și manchette și dosuri de blană, jachete de astrachan, vulpi etole pelerine, după ultimele jurnale de blănuri ce stau la dispoziție.

Depozit permanent de **blănuri Confecționate,** (Gulere, Etole, Manșoane, eșarfe, etc).

Sosindu-ne un transport de **PALARII BARBATEȘTI,** forme și culori moderne, cumpărate intr'o epocă avantajoasă de valută le desfacem foarte ieftin.

A la Bonheur

Magazin și Atelier de Blănărie
Iași, Unirei 4 lângă
Cinema Sidoli

„FERRUM" Frații Wachtel & Co.

Strada I, C. BRATIANU

A PRIMIT UN MARE TRANSPORT DE

Sobe Premier, Mașini pentru gătit, mașini pentru carne, inghețată Alexander-Werk precum și un mare transport de: Ciment de Crackovia Ipsos, Cărămide refractare, prafchamot, sape, hârlețe, lopeți, târnăcoape de oțel, traverse de fer toate profilurile, *fer laminat, tablă albă* in lăzi *neagră,* plumbuită și galvanizată, *Teschen,* cue de fier, lanțuri, nicovale, minghene curele, păr de cămilă, curele de balată și de piele

Pietre de moară din renumita fabrică „La Ferte sous Jouarre", vermorele, *Rafia, sulfat de cupru, foarfeci* pentru vie, cuțite de altoit, țevi de fer, de plumb și galvanizate precum și de locomotive, *robinete, rezervoare, closete, căzi, sobe de aramă pentru băi tuburi* de fer pentru instalațiuni de apă și canal precum și toate articolele *technice* în legătură cu branșa ferăriei.

Laboratorul de chimie analitică

— Dr. KONYA —

Execută analize *medicale, chimice, microscopice, bacterioscopice,* analize alimentare, *lapte, făină, băuturi*; analize *de urină, suc gastric, spute, puroi uretral, calculi biliari, etc.,* analize chimico-technice.

Șeful laboratorului dr. ERMIL GROZEA, fost asistent al laboratorului de chimie analitică al Universității din București.

FIOLAGE de tot felul riguros dozate, perfect sterile a, oliut nedureroase. Depozit de Fiolage conținând orice medicamente întrebuințate în injecțiuni hypodermi fel de de mercuri, arsenic etc.)

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embericos & Co.

București, — Str. Paris No. 1

Linie regulată și rapidă bilunară

Constanța direct New-York

Cele mai mari transatlantice confortabile lux din Constanța

Transatlanticele de lux

„KING ALEXANDER"

Pleacă la 3 Decembrie direct la New-York. După plecarea acestui vapor urmează transatlanticele:

Megalli, Helas, Temistocles, și Constantinopole.

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul înscrieri și rezervări de cabine pentru pasageri, precum și mărfuri pentru New-York cu escale la Cospoli, și Pireu,

Pentru orice informațiuni detailate și formalități de îndeplinit pentru inscrierea și primirea singurei vize americane, vă rugăm a vă adresa cu toată încrederea unui serviciu conștiincios la adresa biroului nostru central.

M. Embiricos & Co.

București Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89

Sucursale: Constanța—Str Lascăr Catargiu 28 Galați str Speranței 28, Brăila Str. Belvedere 1

LA FRIZERIA

„HAMBURGER"

Iași Str. Costache Negri No. 32

Se inchiriază COSTUME DE CARNAVAL, DEGHIZAMENTE și FRIZURA DE TEATRU

Se află la dispoziția publicului amator o garderobă renovată cu costume noi și de tot felul.

Variația *calităților* și a *genurilor* poate satisface gusturile cele mai alese.

Se găsesc costume de a cele mai serioase până la cele mai hazlii.

Specialitate în **deghizări.**

Se primesc angajamente și în provincie pentru TEATRE, REVISTE, BALURI MASCATE, Cumpără costume de ocazie

Inștiințare

Fac cunoscut onor. public că m'am stabilit în localitate ca Subchirurg cu o practică de 20 ani.

Fac serviciul conform ordonanței medicilor.

Rog a mă vizita și veți fi mulțumit de mine.

La chemare vin acasă.

Cu stimă
Gh. L. Nută
Str. Eternitate 80
Podul de fer
Casele Olșie Goldman

Cea mai bună apă minerală purgativă este

APA DE BREAZU, Iași

Efect sigur, fără dureri doză mică, gust plăcut.

Premiată la expozițiile din Paris și București

COLECTURA

Regatul Român

S. Haifler

Iași, str. Ștefan cel Mare 3

Controlează tot felul de lozuri și are, contra 5 lei bucata

Blănăria artistică

LA DAVID

Str. Lozonschi 1

Asortiment de blănării fine. Sconcs veritabil, opozon sconcs, vulpi gri, negre alaska și argintii. Tibet de Mongolia, nutria, biberette, lutru, jder, dihor și vidre. Piei de îmblănit și brumărit, etc.

ATELIERUL SPECIAL

execută lucrări artistice și transformări de orice blană Se curăță vulpi albe, făcându-le ca noi

Reprezentanți

bine introduși pentru desfacere (în sticle și butoaie): Cognac de vin, malaga, madera, Tokai, Mascat Lunel și Cotnar superior caută

„Sarpivin"

Societate anonimă
Iași, str. Sărăriei 15

Bucuria copiilor!

Vizitați

MARELE BAZAR DE

Jucării

din str. CUZA-VODA 71
Vânzare cu prețuri reduse
LEON GOLDENBERG

„ALBINA"

1) Fabrica sistematică de sopon de toaletă și parfumerie

Prețuri de reclamă, vinde en-gros

Cereți săpunul Royal Willy, Cocoș, etc. produsele fabricei.

2) Fabrica sistematică de pungi de hârtie

„Furnica"

3) Noua Fabrică sistematică de apă gazoasă vinde sifonul cu 75 bani pre dat domiciliu sau la fabrică

Str. Păcurari 73 bis

LEI 70

Marele Atelier **Photo „REMBRANDT"**

Str. Lăpușneanu No. 6

Primind un mare transport de materiale

A redus prețurile

executând

12 Fotografii (cărți poștale)

în culoarea sepia (mare)

cu lei 70

dând și un TABLOU GRATIS

Magazinul de Mobile

Ioil Ghelberg & Fiu

Iași, Str. Ștefan cel Mare 11 și str. Costache Negri 3

EN DETAIL EN GROS

Depozit permanent de tot felul de mobile solide și anume: dormitoare, sufragerii, birouri, salonașe cele mai moderne, fabricate proprii.

Prețurile cele mai reduse

Cumpărăm și vindem mobile de ocazie.

ATELIERUL DE INSTALAȚIUNI PENTRU

APA ȘI CANAL

GEORGE VELLA

aduce la cunoștința onor. public că și-a renovat personalul technic cu oameni de încredere și buni cunoscători în această branșă, fiind în măsură a executa lucrările în mod conștiincios și cu prețuri convenabile.

CEASORNICE ȘI BIJUTERI

se repară, garantând pentru cea mai perfectă executare, la

CEASORNICARIA

Frații TISCHLER

str. Ștefan cel Mare 33

Mircea G. Serion

DOCTOR IN DREPT
fost Procuror
:: AVOCAT ::
Sf. Sava 14, Iași

Obiecte de aur,

ARGINT. PLATINA, BRILIANTE,

cumpără oferind prețuri mari

— CEASORNICARIA —

Frații TISCHLER

Str Ștefan cel Mare 33

NOU ȘI IMPORTANT

pentru societăți e . . . care angajează

BALURI MASCATE

companiilor de teatru, precum și tineretului amator de serbări și petreceri.

Subsemnatul punându-mă în legatură cu vestitele firme ULSTEIN Berlin și HANS SCHROLL Viena, am obținut și chiar primit o bogată colecție de

Costume și Măști

absolut noi de un lux și finețe ne întrecut, ne mai văzut în Iași, costume naționale, istorice, militare și de fantezie.

De asemenea am primit prin poștă, crepene, perucă, și diverse materiale pentru deghizat.

Zilnic primesc noutăți din străinătate.

La dispoziția vizitatorilor cataloage, și expoziție permanentă de costume pentru ales.

Inchirierea costumelor precum și serviciile de deghizat le ofer in cele mai avantajoase condițiuni.

Personal special angajat.

Cu diverse societăți am și făcut angajamente.

Ori-ce fel de informațiuni sau corespondență din provincie adresați

Frizeria și atelierul **FIGARO**

RAHMIL HAIM

In fața Halei colț cu Strada Cizmăriei No. 10

SE VINDE

din cauza plecării o jachetă de astrahan, lungă, cu guler de biber nou.

A se adresa la ziar sub R.B.

ANUL AL XVIII-lea No. 4652 — DUMINECĂ 26 NOEMBRIE 1922

ABONAMENTE: UN AN ... LEI ... ŞASE ... TREI ... REDACȚIA — IAȘI. — STR. MĂRZESCU ...

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI Se primesc la toate Agențiile de Publicitate și la ADMINISTRAȚIA ZIARULUI — IAȘI. — STR. MĂRZESCU 17 —

Biblioteca Universitatei Iași

In chestia reparațiunelor

— Un curent în Franța împotriva concepției d-lui Poincaré.—Punctul de vedere al noului guvern englez. — Continuitatea politicei britanice. —

In Franța se produce un puternic curent contra ideei fundamentale a primului ministru Poincaré că Germania poate plăti datoriile de războiu și că nu lipsesc de cât mijloace puternice de constrângere pentru ca Franța, să fie satisfăcută.

Cu ocaziunea discuțiunei generale asupra bugetului 1923, a fost un mare duel între comisiunea financiară și ministrul de finanțe francez. Bugetul era prezentat cu un deficit de 4 miliarde 600 milioane, pe care guvernul urma să-l acopere provizoriu cu împrumuturi interne, așteptând să acopere definitiv toate deficitele cu plățile impuse Germaniei.

Comisiunea a propus economii de peste două miliarde, afirmând că bugetul nu trebue să fie constituit pe baza încasărilor de la germani, căci în ziua când aceste încasări nu se vor realiza, Franța va ajunge la faliment.

Ministrul de finanțe Lasteyrie a declarat între altele următoarele:

„E posibil ca Germania din „1922 să fie prin vina sa în „incapacitate de a plăti. Insă „Germania din 1925 sau 1930 „va putea plăti.

„Dificultațile noastre de tre„sorerie au fost exagerate și „au produs un pesimism care „a reacționat asupra schimbu„lui. S'a spus chiar că dacă „Germania nu ne-ar plăti, a„ceasta ar însemna falimentul „nostru. E bine, Nu! Chiar „dacă Germania nu ne va „plăti, nu va fi faliment. Nici „odată o țară mare ca Franța, „nu se va lăsa să cadă în „faliment".

Aceste declarații unei curagioase au făcut să scadă lira engleză de la 70 franci 35 la 67 franci 06, iar dolarul de la 15 franci 73 a 14 franci 92.

Totul indică că mentalitatea diriguitorilor Franței va evolua spre ideia formulată de d. Bonar Law în ultimul său discurs înaintea alegătorilor săi din Glasgow:

„Eu nu cred, declară pri„mul ministru, de părere că „Germania să nu plătească „nimic. Cred că e drept să „plătească după puterile sale. „Iată rezultatele la care va „căuta să ajungă guvernul „nostru. Datoria noastră, în „chestiunea reparațiunelor es„te de a fi echitabili și cu „echitate vom rezolvi această „problemă atât de grea".

D. Poincaré credea că numai capriciile lui Lloyd George impedecau triumful sistemului său: ocuparea militară a unei părți cât mai mari din Germania. Bonar Law, manifestând în privința reparațiunilor datorite de Germania, aceleași sentimente ca și predecesorul său d. Poincaré va trebui să evolueze sau să lase locul altora.

In Anglia guvernele se schimbă, dar orientarea, în ce privește chestiunile fundamentale ale politicei externe rămâne.

Câteva lămuriri

— In legătură cu vizita M. S. Regina —

Cu prilejul vizitei M. S. Regina mai mulți cetățeni ne-au cerut să-i lămurim în niște chestiuni asupra cărora ei se declară nedumeriți.

Le răspundem, pe scurt:

Faptul că după patru ani de zile iubita noastră Regină și-a amintit de orașul nostru, trebue să ne bucure pe toți.

Ospitalitatea clasică a românului, nu ne îngădue să discutăm dacă momentul a fost sau nu bine ales.

Chestia arcurilor de triumf, a banchetelor, etc., este legată tot de ospitalitatea noastră clasică. Să nu fim naivi: municipalitatea Iașului, dacă n'ar fi sosit Majestatea Sa, n'ar fi găsit mijloacele să dreagă nici gropile din Piața Unirii, necum cele depe străzile mărginașe. Prin urmare, venirea augustei Suverane n'a făcut decât să aducă o contribuție reală la refacerea Iașului.

In această ordine de idei, găsim bine venită propunerea câtorva locuitori din cartierul Socolei, care cer ca Regina să sacrifice câteva clipe și pentru strada lor. Ei se oferă ca, împreună cu femeile și copiii, să poarte trăsura Majestății Sale pe umeri, deasupra „pavajului" acelei străzi. Și Regina, care a știut, cu o vorbă caldă, să aline durerile celor loviți de războiu, va găsi desigur un cuvânt care să umple de nădejde inimile celor năpăstuiți de edilii noștri.

L.

Bine-ai venit la noi Regină!

Regin'a țării întregite
Și dulce mam'a pribegiei,
O stea în noaptea de'ntuneric
Lucind pe cerul României,
Azi, când revii, pe-aceste plaiuri,
Strălucitoare de lumină
In orice inimă vibrează:
„Bine-ai venit la noi, Regină!"

* * *

Căci astăzi re'ntregim în suflet
Un vis frumos al depărtărei
Când Alba Iulia renaște
Cu clipele încoronărei;
Și bucurie se revarsă
Din înălțimile albastre
Dealungul razelor de soare
In fundul inimelor noastre!

* * *

Iar noi Te preamărim Regină
Ce-ai dat sublima mângâere
Ștergând cu mâna Ta de mamă
Atâtea lacrămi — și durere...
Și cerul să Te aibă'n pază
Călăuzindu-Ți viitorul.
„Bine-ai venit la noi Regină"
Iți strigă astăzi tot poporul!

Ionel Fr. Botez

INSEMNARI

Zângănit de arme

Statele și-au trimis delegați la Lausanne. Aceștia și-au înfipt un cuțit la brâu, un revolver în buzunar, un surâs în colțul buzelor... și au început tratativele. Numai că, din capul locului, vorbele excelenților retori ai popoarelor sânt răzbite de zgomotul armelor.

Chestiunea este a se ști dacă turcii au bătut numai pe greci, sau și pe aliați. Și de aceia focul e pe cale a se reaprinde în Orient, conform devizei „încercați și vă veți convinge".

Negustoreala diplomatică de la conferință se mențin deocamdată la prețăluirea mărfei. Incă nu s'a ajuns la măsurătoare și lipsa a cântar. Și totuși se fac pontările de intervențiuni și colaborări militare.

Vine inevitabila vreme de a cotrobăi prin lăzi și dulapuri, după câte un tesac, un pinten, un cozoroc. Un întreg bălăgan de eroism ni se deschide în fața ochilor!...

Câteva probleme de plasament negustoresc în Siria și Mesopotamia, sânt pe cale a reasvârli neamurile unul împotriva altuia. Căminuri se vor pustii, iar înlăcrămate neveste vor înlocui alergătura după hrană și lemne, prin lectura comunicatelor de războiu.

Urgia aceasta criminală se pregătește pentru copiii noștri foarte nefericiți. O carte poștală de pe front, cu o veste sinistră, le va servi micuților ca jucărie de Crăciun.

Noi ne-am pierdut stăpânirea propriului suflet, dar poate că copii noștri, la vremea lor vor pune zăgaz atâtor mizerii omenești!

RENOVATUS

O femee la conferință

— Secretara premierului bulgar —

București. D-ra Stanciov, secretara premierului bulgar d. Stamboliiski, a citit în franțuzește la conferința orientală, adresa prin care delegația bulgară își expune punctul de vedere în chestia Traciei, și cere o eșire la marea Egee.

Un nou tren Iași-București

— Interview express cu d-l Tancred Constantinescu, directorul general al C. F. R.

Pentru un ieșan, care pleacă noaptea la București este un chin tot parcursul drumului.

Garnitura care se formează în gara Iași, este compusă din 2 vagoane clasa III și un singur vagon clasa I-a combinat cu cel de clasa II.

In schimb cei din Chișinău sunt mai fericiți, au locuri îndeajuns și când sosește garnitura din Chișinău se dă o adevărată luptă pentru obținerea unui loc.

*

Intâmplător întâlnindu-mă cu d-l Tancred Constantinescu director general al C. F. R. la București și expunându-i ce chin trebue să îndure călătorul ieșan l'am întrebat dacă are de gând să mai înființeze un nou tren Iași București.

— „Da, — mi-a răspuns d-l Tancred Constantinescu — îl voi înființa, *însă peste o lună, maximum o lună jumătate.*

Acuma sunt în imposibilitate, de oarece se resimte foarte mult lipsa atelierelor de la Grivița distruse de incendiu.

„N'am vagoane suficiente, și cele fabricate la atelierele din Arad nu ajung nici pentru regionala Transilvaniei.

Până la înființarea noului tren Iași—București, am prelungit direcția trenului București—Ploești, până la Buzeu în legătură cu trenul Orleanu, pentru a ameliora călătoria în Moldova.

*

D. Tancred Constantinescu a terminat, asigurându-mă încă odată că înființarea unui nou tren Iași—București va deveni curând o realitate.

Rep.

A se ceti pagina 3-a

Ultimele știri telegrafice și telefonice

CONSTITUȚIA și Puterea armată a Țărei

de general I. POPOVICI

Constituția ce urmează a fi modificată, are unele lipsuri cu privire la Puterea armată a Țărei, lipsuri care trebuesc cercetate și satisfăcute, fiindcă această putere nu mai poate fi privită prin minuscula prizmă a timpului de la 1866.

De altfel, dintre toate instituțiunile de stat, aceia care a primit mai multe prefaceri și ca formă și ca fond, de atunci și până în vremele de astăzi, a fost Puterea armată și nu numai la noi, dar în întreaga lume.

Cum se considera această chestiune de apărare a statului pe la jumătatea secolului trecut, nici poate avea asemănare cu însemnătatea de astăzi.

In Constituția de la 1866 stă înscris numai o singură formulă cu privire la partea cea mai importantă a chestiunei militare și anume, una relativă la conducerea Puterei militare a Țărei, statuând că Regele este Capul acestei Puteri, că El conferă gradele și decorația conform legilor.

Capul Puterei armate însamnă însă Comandamentul ei de căpetenie sau suprem, deci Constituția a învestit pe Rege cu toate atribuțiile celei mai înalte funcțiuni militare, dar pe de altă parte i-a luat tot ceia ce i-a acordat prin titlul de Cap al Puterei armate, fiindcă actele sale de comandament trebue să fie puse sub răspunderea ministerului de războiu, persoana Regelui fiind inviolabilă și mai presus de responzabilitate.

Astfel când Regele trebue să facă act de comandament în pregătirea forțelor militare ale Țărei, atunci intervine acțiunea de conducere responzabilă a Ministerului de Războiu sau mai exact a Guvernului, așa încât constituționalicește Regele nu este Capul Puterei armate decât în mod formalistic.

Și fiindcă guvernele se schimbă potrivit însuși cerințelor de aplicațiune ale Constituției, atunci este lesne de apreciat imensele greutăți de învins, pentru a se putea obține o reală continuitate în activitatea ce trebue să guverneze interesele apărărei Țărei, și fără de care continuitate se poate pune în pericol însăși existența statului.

S'a întâmplat însă, că Regii noștri să fie, prin pregătirea lor din vreme, și *ostași de carieră* deci, cunoscători ai lucrului militar, așa că au putut, într'o măsură oarecare, să înlăture unele asperități rezultate din fluctuația guvernelor, dar dacă se întâmplă că această înrâurire lipsește din cauza unei insuficiente educațiuni speciale, sau dacă inclinațiunile personale nu sunt tocmai îndreptate pentru o asemenea îndeletnicire, atunci ce poate face un asemenea Rege *nemilitar* și totuși *Cap al puterei armate?*

Dar chestiunea aceasta iea un caracter foarte grav pentru cazul de războiu.

Constituțiunea actuală nu spune nimic în această privință ea nici se ocupă de actul războiului; cine îl poate hotărî, cine'l conduce și cine încheie pace? Și în lipsă de aceste precizări, nevoile cuprinzându-ne, la un moment dat s'a recurs la un organ neprevăzut de Constituție, numit *Consiliul de Coroană*, care a opiniat și de a purceda la războiu și de a-l înceta și de a face pace. Dar Consiliul acesta, a fost numai un organ de examinare a situațiunei, dar nu și unul de a lua deciziuni, prin urmare fără nici o responzabilitate *constituțională* și atunci toată greutatea acestor situațiuni trebuia să apese pe cineva, dar acest cineva n'a fost nicăieri prevăzut. Noroc pentru tot neamul românesc, că războiul din urmă l'am terminat în mod fericit.

Dacă în timp de pace se poate merge cu deviza că Regele domnește dar nu guvernează, în armată, în interesele apărărei Țărei și mai ales în Războiu, deviza devine un echivoc ce nu poate dăinui, fiindcă Comandantul de căpetenie trebue să-și facă voința viabilă în mod direct în conducerea operațiunilor, altfel nu este cu putință a concepe exercițiul comandamentului care implică în același timp și *cea mai mare responsabilitate.*

Oamenii noștri politici trebue să mediteze profund asupra acestor chestiuni și să întocmească astfel Așezământul nostru fundamental în cât să asigure Monarhiei noastre un piedestal care să o mențină de-asupra tuturor vicisitudinelor vremurilor; trebuie a fi lămurite atribuțiile militare ale monarhului nu numai pentru timpul păcei dar și pentru cel al războiului, după ce se va statua cărei puteri din stat îi revine sarcina de a-și spune cuvântul hotărâtor asupra actului războiului în sine.

Dar asupra subiectului voi mai reveni.

General I. Popovici
Cuculeni

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

Un mijloc eftin de aprovizionare. — *Ziarele franțuzești publică următoarea întâmplare:*

Măcelarul Denis din mahalaua Billaucourt, observă mai multe zile în șir că cele mai frumoase bucăți de carne îi dispăreau de pe butuc.

Cu toată paza furturile silnice continuau.

Disperat, reclamă comisarului de poliție.

Acesta însarcină un agent cu cercetarea acestui caz.

Ascuns după un dulap, agentul observă cum dispare o bucată de carne, dar până să iasă afară hoțul dispăruse.

A doua zi agentul se ascunse sub o masă acoperită cu pânză până la pământ.

De astă dată reuși și descoperi pe hoț care era un câine copou.

Observând un moment de distracție al măcelarului, hoțul înșfăcă o bucată de carne și o luă la fugă.

Agentul după el.

Câinele își continuă drumul vreun sfert de ceas și ajunse în fața unei case cu mai multe etaje, urcă scările până în fața unei uși de la etajul al doilea.

Acolo, câinele zgâria ușa cu laba.

Ușa fu deschisă de o doamnă, care luată din scurt mărturisi că ea dresase câinele pentru această operație, procurându-și astfel cărnurile cele mai gustoase.

D. Mussolini supărat pe România

București.—Se observă la Lausanne atitudinea foarte rezervată a d-lui Mussolini față de România. Cauza acestei rezerve se datorește faptului că România se află în alianță cu Jugoslavia, adversara Italiei.

Ziarul «Le Matin» subliniază și el această rezervă a primului ministru italian față de România.

Fasciștii italieni întrețin relațiuni destul de strânse cu naționaliștii maghiară.

Reminiscențe dela Mon. Putna

— Suceava 1922 —

Notele unui excursionist
Ion Smolinski

II

In fiecare an la 24 Iunie se prăznuiește în Suceava Bucovinei numele Sfântului Ioan cel Nou. Suceava seamănă în acea zi cu un fel de *Meca*; Vine și se adună mult norod din întreagă Bucovina, de prin Ardeal și din vechiul regat. Pentru 24 ore târgul capătă viață, negustorii își fac afacerile cu mult câștig și mulțumire, fiecare pleacă apoi satisfăcut și liniștit că și-a făcut datoria de bun creștin.

Cum ieși din biserica sf. Gheorghe, apucând spre dreapta, dai de o râpă de lut, iar gârla noroioasă de jos, e Căcaina Sucevei, la fel cu acea din Iași, care au tot o asemenea apă murdară, vestita Căcaina deasupra căreia s'au proiectat facerea unui falnic bulevard! Mergi tot scoborând la vale peste pietre și gropi de-ți zdruncini tot corpul, dar cetatea e așa de aproape încât nu te mai uiți la greutățile și neajunsurile drumului. Un izvor cu apă rece, o fântână ca în munți, te oprește în cale. O fiică din sămânța lui Israel se trudește să scoată apă cu cofa; în apropiere niște oi pasc iarba ce acopere pământul pe alocuri ars de soare, pe când niște băieți gălăgioși se bat pentru stăpânirea unui zmeu ce zbârnie și se leagănă în aer cu multă eleganță.

Incepe suișul spre cetatea Sucevei. Brazi acopăr coastele dealului; cărărușe șerpuesc până în vârf. Grupuri mici de pelerini se răspândesc rezleți apucând fie-care după dorința inimei.

Unii se odihnesc pe iarba verde, adăpostiți sub ramurile unui copac a cărui umbră îi mai ferește de arșița soarelui. Urmele unui șanț lat și adânc se văd și acum; pe vremuri era plin cu apă îngreuind astfel apropierea dușmanului. Niște poduri mișcătoare lăsate din susul cetăței permiteau intrarea. Ca niște stânci uriașe se ridică zidurile pe alocuri crăpate și gata să se risipească.

Ca și cetatea Neamțului tot așa și cetatea Sucevei se năruie, se perde, va dispare. Ce n'a distrus dintele vremei, desăvârșește mâna omenească. Multe case s'au clădit din pietrele acestor ziduri, care cu jalie și mâhnire ne grăesc de vremuri mărețe, martori muți ai unor timpuri glorioase.

Un neamț bătrân, remas încă de pe timpul stăpânirei Austriacilor, un fel de *custode*, păzitorul acestor ruine, având locuința în mijlocul lor, te conduce prin toate gangurile și-ți explică rostul fie cărui colț, fie cărei hrube, unde a fost paraclisul, unde a dormit domnitorul, unde se ținea judecata și locul unde se executa sentința apoi ascunzătoarele unde umezeala și întunericul ucideau fără greș pe nenorociții, care stârniseră mânia și urgia domnitorului, precum și acele încăperi unde se păstrau armele și iarba de pușcă, adică arsenalul.

— mâine urmare —

Arcurile de triumf ale orașului sunt iluminate cu Becuri „PHILIPS"

M. S. Regina în Iași

Sosirea -- Solemnitatea de la gară -- Te-Deumul de la Mitropolie Vizitele în oraș.

De cu dimineață orașul se împodobește frumos. Drapele tricolore fâlfâe peste tot locul. In dea'ungul străzilor Bulevard Ferdinand, piața Unirei, Cuza Vodă și Ștefan cel Mare, toate balcoanele sunt împodobite cu coroane și drapele. Curând sosesc școalele, cu drapele. Fie care elev poartă în mână un steguleț. Se remarcă cu deosebire ținuta frumoasă a orfanilor de războiu. Elevii liceului internat, se așează în apropiere de catedrală, având în frunte fanfara. Domnește peste tot o ordine exemplară.

In gară

Peronul gărei este frumos decorat. Peste tot ghirlande de brad și drapele. Curând peronul gărei este ocupat de o lume aleasă. Fiecare grup ocupa locul destinat de mai înainte. In stânga corpul ofițeresc și alăturea o companie din regimentul 13 Ștefan cel Mare, care are a da onorurile, în frunte cu muzică militară. In dreapta iau loc persoanele oficiale și invitații. Un loc este rezervat pentru recepția proprii zisă. In mijloc se află d. C. Toma, președintele comisiei interimare, și apoi un grup numeros de doamne. Sala de așteptare clasa I-a a fost transformată într'o sală de recepție, asemenea frumos decorată.

In numeroasa asistență remarcăm d-nii general Zadic, comandantul corpului IV de armată, P. Fântânaru, prefect de județ, C. Toma, președintele comisiei interimare, dr. Georgescu, prefect de poliție, general Gheorghiu colonel Tulea, general Sava Gin, Scutaru, director regional, Vasiliu Voina, Scobai, Buntas, Discovescu, Fățiță, Dobrovici, ajutori de primari, dr. Ochs, Friedman, Frehling, Dimitriu, Stângaciu membrii în comisia interimară, Sachelarescu inspector școlar, Bulgaru, Volrovchi, prim președinte al Curței de Apel, Kassim, procuror general, Coroiu prim procuror, Moritz Wachtel, președintele eforiei spitalului israelit, dr. Mărescu, Chilimoglu, Teodoru, eforii la Sf. Spiridon, Vormbrand, David Hartenberg, inginer Țintu, Stihi, Lebell, dr. Zosin, Obreja, general Gheorghescu, colonel Gavrilescu, părintele Nicolae, părintele Tuderache, N. V. Ștefăniu, Em. Lupu, Furiac, Fleacu, Obreja, Bratu, rectorul universității, dr. Cuza, dr. Demetriade, I. Petrovici, colonel Gurău, Mihai Negruzzi, inginer Casetti, Braeldo, senator, D. Dimitriu, deputat colonel Pârvulescu etc.

D-nele Olga Sturza, Zoe Mărescu, Crupenschi, Toma, Grecescu, Zadig, Sava Golu, Vasiliu Voina, Gavrilescu, Popovici, Petrovici, Climescu Rasovici, Negruzzi, Scutaru etc.

Sosirea Reginei

Trenul intră în gară. Toata lumea se descoperă. Muzica intonă imnul regal. Din vagonul regal se scoboară M. S. Regina și A. S. R. Principele Nicolae, primiți cu largi ovațiuni. Prințul Nicolae trece în revistă compania de onoare. Suverana vine în mijlocul peronului.

Aci d. Toma, primarul orașului prezintă Suveranei tradiționala pâine și sare.

Cuvântarea primarului

In câte va cuvinte mișcătoare, primarul urează Suveranei bună sosire, în Iași, bătrâna capitală a Moldovei, oraș căreia Suverana a arătat atâta dragoste, în care a petrecut clipele cele mai grele, dar unde a văzut cu bucurie realizarea idealului neamului.

Iașul—zice d. Toma—care a încurajat și va înconjura pe Suverană cu o nestrămutată dragoste și credință, se simte fericit, că M. S. Regina, i-a făcut osebita cinste, ca îndată după încoronarea ca regină a României Mari, Iașul e cel dintâi oraș ce-l vizitează.

*

M. S. Regina mulțumește adânc emoționată.

Doamnele din comitet înconjoară pe Suverana și îi prezintă flori. Lumea izbucnește într'un strigăt unanim: Trăiască Regina României Mari! Suverana îmbrățișează pe Prințesa Olga Sturza.

Se intră în sala de recepție unde se fac prezentările. Suverana se întreține cu asistența în chipul cel mai amabil. Amintirea despre Iașul în timpul războiului formează obiectul conversațiunei.

Spre centrul orașului

După câte va minute, Suverana și Principele Nicolae, pornesc spre eșire din gară. In piața gărei, o mare mulțime întâmpină cu urale pe Suverana.

M. S. Regina și Principele Nicolae se urcă în primul automobil, urmat de automobilul în care se găsesc doamnele de onoare și aghiotantul regal, iar în urmă automobilele cu reprezentanții autorităților și invitații.

Eșirea din gară se face printr'un frumos arc de triumf, în mijlocul căruia se află o pancardă cu inscripțiunea: Bine ai venit, Majestate Regină a României Mari.

Automobilul regal este înconjurat de o gardă de onoare, formată din regimentul 7 de roșiori.

In Piața Unirei, Suverana și Principele Nicolae, pe lângă o mare mulțime este întâmpinată cu muzica militară, de o companie din Reg. 13, de un grup de ofițeri și un numeros grup de studenți. Muzica militară intonă Imnul Regal, publicul ovaționează.

La Mitropolie

Cortegiul intră în curtea Mitropoliei prin prima poartă. Automobilul regal se oprește la scara principală a bisericei, unde Suverana și Principele Nicolae, sunt întâmpinați de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen. Suverana și Principele Nicolae, trec printr'un cordon de ofițeri, și ocupă, Suverana strana regală și Principele Nicolae a doua strană.

Se oficiază un Te Deum, după care Mitropolitul rostește, în accente mișcătoare, următoarea frumoasă cuvântare:

Cuvântarea Mitropolitului

Mărită Doamnă și Regină, Alteță Regală

Vestea, ce ați binevoit a ne trimite, că veți veni la Iași, ne-a umplut tuturor sufletul de bucurie.

Această veste ne-a fost, cu atât mai plăcută, cu cât știm, că, după strălucita sărbătoare a încoronărei, la Alba-Iulia, cea dintâi vizită Regală, afară de Capitală, ați binevoit a o face Iașilor.

Această înaltă cinste noi o explicăm, că Majestatea Voastră și întreaga Familie Regală, faceți o legătură între Alba Iulia, cetate străbună, cu adânci și glorioase amintiri istorice și Iașii, orașul de suferinți, dar pline de nădejdi.

Căci:

toți ne aducem aminte, că în vremea marelui războiu, aici, la Iași, împreună cu M. S. Regele și Familia Regală, ați trăit cu noi, împărtășind vremurile cele mai grele, de muncă uriașă și de jertfe eroice, prin care s'a îndeplinit idealul strămoșesc, adecă: *unitatea neamului*.

Ne aducem aminte, noi, cei de azi și istoria va povesti generațiilor viitoare, greutățile mari și de tot felul, prin care am trecut, în vremea luptelor când M. M. V. V. erați cu noi și ne dați pildă vie de credință tare și neclintită în deplina isbândă a cauzei noastre.

Ne aducem aminte de grija, ce purtați, ca o adevărată Mamă de ostașii, de pe front, ca și de cei răniți și de cei bolnavi.

Știm și v'am văzut cu ochii noștri, cum întindeați mâna de ajutor populațiunei refugiate, din ținuturile vechiului Regat, ocupate de vrășmași, cum și fraților noștri din Banat, Ardeal și Bucovina, din cari, unii se opriau, adăpostindu-se la Iași, iar alții treceau, încet, în pribegie, către fundul Moldovei.

Ne aducem aminte, de grija, ce purtați de cei lipsiți și suferinzi, cu aceeași bună voință pentru văduve și orfanii de războiu, pentru îngrijirea cărora saloanele reședinței Voastre Regale le transformaseți în depozite de icoane sfinte și crucițe aurite și argintate și de cărți mângăetoare pentru citit de ostașii de pe front precum și de vesminte și alte lucruri pentru alinarea suferințelor celor pribegi.

Ne aducem aminte, cum în fiecare zi, rând pe rând, vizitați spitalele, din oraș, în care într'o vreme se afla până la 15000 de bolnavi, interesându-Vă de toți și de fiecare în parte și cum, câte odată, din cauza greutăței vremurilor, mai ales cele de iarnă, în unele spitale, lipsind alimente, le trimeteați merinde de hrană, din însăși casa Voastră Regală.

Ne aducem aminte de grozăviile, văzute în iarna anului 1916-1917, în care, din cauza luptelor de pe front, a tifosului exantematec și a celorlalte greutăți, ale războiului, era în spitalele orașului nostru o mortalitate de aproape 300 morți pe zi, iar Majestatea Voastră mergeați la cimitire și Vă interesați de cea din urmă soartă a celor înmormântați, presărându-le flori pe morminte și cu duioșie lăcrămați în fața acestor morminte de eroi; în locul mamelor și soțiilor, rămase în neștire.

Ne aducem aminte de momentul, cel greu al „Triunghiului Morței" când mulți, din Cetățenii fruntași ai Țărei, plecați de aici, eșise din hotarele Moldovei, și luase drumul pribegiei, pe când M. M. V. V. Regele și Regina, în ciuda tuturor primejdiilor, ați stat ca îngeri păzitori cu noi și armata noastră, întărindu-ne pe toți în credință, că vom birui și „vom fi, ceeace am fost și mai mult de cât am fost" cum, în fața primejdiei, se rostise odinioară un vechiu Voevod, al Moldovei.

Ne aducem aminte, că în această Mitropolie, având cu noi pe reprezentanții țărilor aliate, la sărbătorile de Crăciun, anul nou și noaptea Sf. Paști, când M. S. Regele ținea în mână sfânta cruce a învierei, semnul biruinței, la care se închina poporul, cu credință în Dumnezeu, că vom birui în marele războiu, ceea ce s'a împlinit.

Ne aducem aminte, cum în fiecare Duminică și sărbătoare odraslele Voastre Regale, în fruntea cărora erau cele două Domnițe astăzi Regine, veniau aici, la slujbele bisericești și cu toții îngenunchiam pe lespezile acestei biserici Metropolitane, rugând pe Dumnezeu pentru biruință.

Ne aducem aminte, că în zerile biruinței, aici la Iași, sosit solii fraților noștri, din Basarabia și Bucovina, pentru a închina Majestăței Sale Regelui alipirea pentru vecie a acestor surori la țara mumă, după care a urmat apoi alipirea Ardealului și Banatului.

Toate aceste fapte eroice, Vă dau dreptul Vouă și Iubitului Nostru Rege Ferdinand I să purtați cu fală până la adânci bătrânețe Coroanele Regale ale României Mări, iubiți și stimați de popor, căci ați suferit cu el și V'ați înălțat cu el, acolo unde Dumnezeu a voit.

Să trăiți Mărită Doamnă și Regină.

Să trăiască M. S. Regele.

Să trăiască Familia Regală.

Să trăiască România întregită

La Palat

In aceiași ordine, Suverana și Principele Nicolae părăsesc Mitropolia, și se duc la Palat, unde se odihnesc o jumătate de oră.

Suverana ocupă aceleași camere, în care a locuit în timpul războiului. Suverana, revăzând acele camere legate cu atâtea amintiri, avea lacrimi în ochi.

Diferite vizite

La ora 10 și 30, Suverana și Principele Nicolae, au vizitat orfelinatul de îndreptare a societăței orfanilor de războiu de la Copou.

In apropiere de școală se găsesc înșirați elevii școalei normale, într'o ținută admirabilă. Fanfara școalei Vasile Lupu, intonă imnul regal.

La școala de îndreptare, Suverana este întâmpinată de Principesa Olga Sturza, prezidenta generală a societăței orfanilor de războiu, de d. C. Meissner, fost ministru și întemeetorul acestei școli, de comitetul de doamne ieșene, de directorul și personalul școalei. Grupul de orfani ovaționează pe Suverana.

M. S. Regina vizitează în deamănuntul această școală model și se arată încântată de progresele ce realizează.

Suverana și Principele Nicolae au mai vizitat azi dimineață Azilul de bătrâni din strada Buzdugan și orfelinatul model Regina Maria.

La ora 12 și 30, Suverana și Principele Nicolae, s'a înapoiat la Palat.

La ora 1 a avut loc dejunul, la care au luat parte 40 de persoane.

SPECTACOLE

Cinema ELISABETA.— Astăzi în matineuri și seara cea mai nouă producție franceză LA BAILLONNEE (Călăușul) Puternică dramă familiară care întrece marele succes al filmului Gigolette datorită aceluiași mare autor Pierre Decourcelle.

Acelaș ansamblu din filmul Gigolette, în frunte cu Paul Guide și Andrée Lionel de la comedia franceză.

In pauza mare debutează cu mare succes la reprezentațiile serale Trupa Alfonzi cu un program cu totul nou.

— Teatrul Cinema SIDOLI.— cu începere de azi și în zilele următoare cea mai urîasă montare SARMANA ANNIE sau Romanul unei lucrătoare de fabrică. Emoționantă dramă în 6 mari acte jucată de întreg ansamblul al Comediei Franceze în frunte cu drăgălașa artistă Emmy Wehlen.

Bogatul program este complectat cu cel mai nou Gaumont Journal și o nostimă comedie.

ECOURI

— Dl. Doctor Dimitriu Boros Docent Universitar de boli și operațiuni *de Nas, gât și Urechi*, s'a mutat în *Strada Cuza-Vodă 42* (lângă Banca Moldova). Consult. 5—7 d. a.

BLANURI

Vulpi albe de Alasca, Croise și Silberfuchs, Biber și Biberette Lutru, Potits-gris, Scongs veritabil și opozonscongs, Nutria, Tibet Katzen. Vulpine, Tibet-Mongolia, albe și gri, Patagonia, Top, etc. etc.

Atelierul Special de blănărie atașat la acest magazin primește comenzi pentru confecțiuni și reparațiuni montează gulere și manchette și dosuri de blană, jachete de astrachan, vulpi etole pelerine, după ultimele jurnale de blănuri ce stau la dispoziție.

Depozit permanent de **blănuri Confecționate**, (Gulere, Etole, Manșoane, eșarfe, etc).

Sosindu-ne un transport de PALARII BARBATEȘTI, forme și culori moderne, cumpărate într'o epocă avantajoasă de valută le desfacem foarte ein.

A la Bonheur

Magazin și Atelier de Blănărie Iași, Unirei 4 lângă Cinema Sidoli

∴ AU SOSIT ∴

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazin I din strada Ștefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAȘILOR

Untura de pește Norvegiană

Importată direct din Alesund (Norvegia) se găsește la

FARMACIA Dr. A. RATEANU

IAȘI, Str. Cuza-Vodă 46

In timpul iernei untura de pește pură și proaspătă, extrasă din ficații speciei Gadus Morrhua, constitue cel mai eficace tratament pentru copii lymfatici, rachitici, scrofuloși și anemici.

Pentru convalescenții adulți cereți **Chinovinul dr. Rateanu** preparat cu China, Kola, Coca și Glicerofosfat de Calciu excelent întăritor al corpului slăbit de boală.

Pentru calmarea nervilor cereți **Valerianatul de Amoniac** preparat de d-rul RATEANU după formula Pierlot.

Pentru întărirea sistemului nervos și a puterei slăbite prin surmenaj și excese, cereți **Siropul de Hypofosfiți** compus preparat de dr RATEANU după formula Felow.

Laboratorul Farmaciei Dr. RATEANU prepară la cerere și untură de pește iodoferată, fosforată, precum și Emulsie de untură de pește ca lactofosfat de calciu

FOTOGRAFII

artistic executate toate formatele până și mărimea naturală, după natură și după orice fotografie, FOTOGRAFII pe porcelan (Photo-cheramic) pentru morminte, arse în cuptoare, 1000 grade căldură asemănarea garantată obțineți numai la Fotograful, Curții Regale **WEIS** Iași Piața-Unirei.

La BANCA MOLDOVA

IAȘI -- Secția Mărfuri -- IAȘI

au sosit cantități importante de:

Parafină americană 50 / 52°, Glycerină Farmaceutică 30 B M E, Lumânări americane, Său frigorific „La Plata" alb sau francez 44° alb

Untdelemnuri de Măsline garantat pure marca „Caisson & Brocard" Nice, Ape minerale „Giesshuebler"

CU PREȚURI FOARTE CONVENABILE

ULTIME INFORMAȚIUNI

x Cu tot acordul dintre aliați, Franța nu este favorabilă punctului de vedere englez de a constrânge pe turci, eventual, prin forța armată. Formula la care concede Franța este „o blocadă completă" contra Turciei, în cazul când aceasta ar refuza să execute hotărârile conferinței din Lausanne.

Putem, așa dar, să nutrim speranța că un război propriu zis va putea fi în orice caz evitat.

Leul a cotat aseară la Paris la închiderea bursei, 9.5.

Devizele în Capitală au notat: Francul francez 11,30, lira engleză 703, lira italiană 7.30, coroana cehoslovacă 4,98, dolarul 158, francul elvețian 28, marca germană bani 2,55.

Consiliul facultății de medicină, s'a întrunit Mercuri sub presidența d lui dr. Bacalogiu, decanul facultății.

S'a luat în discuțiune, cererea studenților în medicină creștini, de a se lua măsuri, de a se aduce spre studiu și cadavre de evrei și aceasta pentru că studenții evrei, fiind în majoritate, acaparează cadavrele de creștini, puse la dispoziția studențimei.

Consiliul a recunoscut în principiu dreptatea studenților creștini și a hotărât să intervie la rabinul a permite ca cadavrele nereclamate de la spitalul israelit, să fie date facultății.

Ultima stricăciune de la uzina electrică a fost reparată. Azi și mâine, lumina electrică va funcționa în permanență.

Cu începere de Luni, lumina va funcționa, ca mai înainte, cu întreruperi de câte-vă ore în mici sectoare, în zilele de Luni, Marți, Mercuri și Joi.

Examenele de înaintare ale învățătorilor și conducătoarelor din grădini de copii, care erau fixate pentru 1 Decembrie, au fost amânate pe ziua de 1 Februar.

Eri a avut loc adunarea generală a studenților în drept.

Studenții cer ca stagiul impus prin noua lege de organizare a corpului avocaților să fie impus studenților care se vor înscrie la drept în urma votării legei.

S'a hotărât redactarea unui memoriu în acest sens, alegându-se pentru aceasta o comisiune de studenți.

Memoriul va fi îi înaintat președinților corpurilor legiuitoare ministrului de justiție și tuturor Facultăților de drept din țară.

x Orchestra simfonică „George Enescu" sub conducere maestrului O. Nedbal a dat două concerte la Teatrul Național din Cernăuți cu un formidabil succes. Mai cu samă studenții universitari au ovationat îndelung pe maestrul Nedbal.

Maestrul Nedbal cu doamna, au fost găzduiți la d. Ministru Nistor.

Dela Cernăuți, Orchestra a plecat la Botoșani unde desigur va avea aceleași succese.

Cercul funcționarilor publici din orașul și județul Iași.— **Consiliul de Administrație a Cercului funcționarilor publici din orașul și județul Iași, roagă pe toți membrii acestui cerc să binevoiască a se întruni în adunare generală, care se va ține în ziua de Duminecă 26 Noembrie a. c. la ora 15 (3 p. m.) în sala de ședință a Camerei de Comerț din Iași (str. Cuza Vodă).**

Această fiind a doua convocare, adunarea va lua hotărâre ori câți membri vor fi presenți.

La ordinea zilei: Organizarea cercului pe altă bază și noui dispoziții pentru buna mers al societății.

Curtea de Apel s. II-a s'a pronunțat eri în apelul făcut de proprietarii dr, Enășescu și d-na Cerkez contra sentinței tribunalului s I-a Iași prin care se respinge cererea de evacuare făcută de acești proprietari în contra chiriașului loc din strada Lascar Catargi, dr. Harmuzachi.

Apelul proprietarilor a fost respins.

Serviciul Telegrafic și Telefonic

al ziarului „OPINIA"

Ultima ședință a comisiei constituționale

Naționalizarea subsolului. — Senatorii de drept. — Drepturile muncii. — Coordonarea hotărîrilor comisiei administrative.

București. — Eri după amiază a avut loc ultima ședință a Comisiei constituționale. S'a discutat chestiunea naționalizării subsolului.

D-l Mișu Pherekide a cerut din nou rectificarea dreptului de proprietate, cerând a se recunoaște pentru Stat numai un drept de redevență pentru întreprinderile miniere.

Dl. Sasu a susținut că naționalizarea e cerută de spiritul vremii. Dl. Dissescu a arătat că și în codul Napoleon s'a prevăzut un regim special pentru mine. D-nii Al. Constantinescu și Inculeț s'au pronunțat de asemeni pentru naționalizare.

S'a admis următoarea formulă:

1) Zăcămintele miniere de orice natură trec în proprietatea statului.

2) Drepturile câștigate se respectă atât pentru actualii concesionari cât și pentru proprietarii care nu și-au dobândit dreptul conform legilor actuale.

3) Se recunoaște un drept de redevență proprietarilor ale căror mine trec în posesiunea statului.

*

După propunerea d-lui G. G. Mârzescu, s'a admis o serie de senatori de drept. Vor fi senatori de drept: moștenitorul tronului mitropoliții, episcopii bisericii ortodoxe și unite, capii confesiunilor recunoscute de Stat, președintele academiei, foștii președinți de consiliu și foștii miniștri după o anumită vechime care se va stabili ulterior, reprezentanții ai comerțului, agriculturii și muncii.

Universitățile vor alege câte un senator. Va mai fi câte un „senator de județ", ales dintre consilierii județeni și consilierii comunali și urbani constituiți într'un colegiu unic.

*

Dl. G. G. Mârzescu a propus un text relativ la drepturile muncii, care a fost admis. Prin acest text se recunoaște egalitatea muncii față de ceilalți factori economici. Se garantează libertatea muncii și se recunoaște dreptul statului de a interveni în conflictele muncă.

*

Comisia constituțională s'a ocupat apoi de coordonarea hotărârilor comisiei administrative. S'a discutat chestia împărțirii administrative a teritoriului național, dreptul de vot pentru femei, chestia consiliilor comunale și a drepturilor fiscale ale comunelor și județelor.

Comisia constituțională și terminat activitatea.

■ **Frumoasa poezie „Bine-ai venit la noi Regină", pe care o publicăm în prima pagină a numărului acesta, a fost rostită de eleva Șoarec I. Elena cu ocazia vizitei făcută astăzi de M. S. Regina la școala primară de fete „Carmen Sylva".**

x In strada Caro', eri, tramvaiul cu No. 42, a dat peste cotiugarul lui Leiba Moscovici din B volari, omorându-i calul și sfărmând cotiugarul.

x Serviciul sanitar, a închis Cărciuma lui Solomon Herșcu, Păcurari No. 10, unde s'au găsit doi copii bolnavi de scarlatină.

Copii au fost internați la spitalul de izolare.

Dna Malca Iosub, din str. Morilor 14, s'a plâns poliției că eri sâmbătă, i s'a deschis ușa de la locuința ei, și i s'a furat 2000 lei și mai multe lucruri casnice.

Din Frankfurt se anunță că în localul fostei firme Rotschild, s'a instalat un muzeu al antichităților evreești.

Teatrale.— **Teatrul Național, Sâmbătă 25 Noembrie 1922 se va juca de către societatea dramatică din Iași „Prietenii din copilărie".**

Duminecă 26 Noembrie 1922 matineu „Să ne despărțim" seara „Hamlet".

Pentru zilele de 12—13 Decembrie 922 când urmează a juca compania I. Manolescu piesele „Cadavru viu" de Tolstoi „Dreptul la Viață" de Roberto Bracco.

S'a pus biletele la vânzare la agenția Brașcu.

Persoanele doritoare a asista la aceste spectacole sunt rugate a-și procura bilete din timp, cererile fiind mari.

— **In localul Societății „Marta" din str. Cuza Vodă casele Dr. Steurman s'a deschis de eri o frumoasă expoziție de Jerseuri, robe, fanele, bluze și bonete de lână, cu prețuri de en-gros.**

D. Mussolini și Sovietele

Lausanne 23 (Rador). — D. Mossolini s'a pronunțat pentru recunoașterea oficială a guvernului sovietic.

Situația noului guvern german

Berlin, 23.— (Rador) Contrar știrilor din sursă oficială, se anunță că noul guvern german nu se bucură de încrederea maselor populare. Presa democratică își exprimă temerea că acest ministar, format numai din elemente care reprezintă partidele burgheze și în care marea industrie are preponderență, nu va fi de lungă durată. Stabilitatea nu-i va acorda creditul necesar. Socialiștii au anunțat că vor face noului guvern o opoziție dârză.

D. Duca la Lausanne

București.— Primul delegat român, d. Duca, a avut o întrevedere aseară cu Ismed Pașa.

*

Delegația Japoneză a invitat pe d. Duca la dejun.

CRIMA

București.— Oribilă crimă s'a săvârșit în Capitală, în strada Fundeni No. 7.

Hengherul Ștefan Nae s'a luat la ceartă cu concubina sa. La un moment dat, hengherul a străpuns cu un cuțit partea dreaptă a abdomenului nenorocitei femei, care după o oră de chinuri, a sucombat.

Criminalul a fost arestat.

Cotele cedulare și impozitul pe venit

— De la ședința comisiei fiscale —

București. — Comisiunea fiscală a ținut ieri ședință.

După discursurile dlor Vintilă Bratianu și C. Dumitriu, comisiunea a fixat cotele cedulare și impozitul progresiv pe venitul global.

La cedule se prevede:

Din veniturile agricole se preiau 12 la sută pentru Stat, 4 până la 5 la sută pentru județ, 3 la sută pentru comună O, 4 la sută pentru alte instituțiuni.

De la clădiri: 12 la sută stat, 2 la sută județ, 6 la sută comună.

Din venituri mobiliare: 15 la sută stat, 3 la sută asistența socială.

Din Comerț și industrie: 10 la sută stat, 2 la sută județ, 3 la sută comună, 0,5 la sută alte instituții.

Din salarii: 4 — 6 până la 8 la sută stat; 0,5 la sută alte instituții.

Profesiuni libere: 8 la sută stat, 1 la sută județ, 3 la sută comună.

*

Aceste impozite nu vor putea atinge mai mult de 20 la sută din veniturile contribuabililor, în ce privește impunerile cedulare. La acestea se adaogă impozitul pe venitul global.

*

Impunerea venitului global va fi progresivă, după scara următoare:

Pentru un venit până la 100,000 lei, se preia 5 la sută. Până la 500,000 lei 10 la sută.

Până la un milion 14 la sută.

Impunerea merge progresînd așa că la un venit de peste 10 milioane, impunerea atinge 50 la sută.

Prin modul acesta de impunere, d. Vintilă Brătianu crede că poate înlocui impunerea îmbogățirei de război.

*

Proectul definitiv al comisiunei fiscale va fi trecut prin consiliul de miniștri și depus în parlament în primele zile ale seziunei ordinare.

Rusia și chestia Orientului

Intelegerea Ruso-Turcă.-- Așteptarea de egației sovietice

București.— Din Moscova se anunță că guvernul sovietic a aprobat planul adunării naționale din Angora care prevede că strâmtorile să fie puse sub controlul unei comisiuni inter-aliate, compusă din delegați ai Angliei, Franței Italiei, Rusiei, Bulgariei și Turciei.

Vasele comerciale se vor bucura de deplina libertate de navigațiune. Vasele de război vor avea un drept de staționare numai de 24 de ore. Închiderea strâmtorilor în cazuri de război să rămâe numai la libera voință a guvernului turcesc.

*

La Lausanne se așteaptă cu îngrijorare răspunsul delegației turcești la propunerile lordului Curzon. Domnește care pesimism întrucât se știe că delegația turcă are mandat limitat dela Adunarea din Angora.

Se atribue un deosebit rol delegațiuni rușești, care va sosi la Lausanne Luni dimineață.

Procesul asasinului fruntașului țărănist Berberichi

București.— In fața Tribunalului Ilfov a venit eri procesul contra jandarmului care în timpul alegerilor generale a asasinat pe fruntașul țărănist Berberichi.

Din necesitatea de a se prezenta niște acte, procesul s'a amânat în 28 Decembrie.

CINEMA MODERN

LUNI 27 Noembrie 1922

Geniala Capo-d'operă realistă din viața femeilor de astăzi

LA FOURNAISE

VIS sau REALITATE?

Grandioasă montare cu o strălucită interpretare artistică în frunte cu mondialul tragedian

„NOVELLI"

Opera Complectă 6 ACTE

PENTRU

CHIOȘCURILE DE ZIARE

Se caută băieți sau fete. A se adresa la magazinul Leon Goldenberg str. Cuza-Vodă 71 (peste drum de Banca Moldova).

Tăvăluci

de câmp, cu 3 câmpi de metal cumpăr. A se adresa Theodor Iordăchescu Str. Arcu 10 Iași.

Se caută

un practicant de birou oferindu-se salar. A se adresa la Isac Blumenfeld Str. Cuza-Vodă 42 în curte.

De închiriat

în total sau în parte, 6 camere și una prăvălie. A se adresa la ceasornicăria Frații Tischler, str. Ștefan cel Mare 33.

Cal oțeresc

armăsar, 3 ani la prima vară, rasa Orlof, de vânzare str. Anastasie Panu 15.

DOCTORUL

H. Wechsler

Boli interne, venerice, spifilis Cons. 8—10 a. m. și 1—4 p. Str. Armeană 4 —

ATELIERUL DE INSTALAȚIUNI PENTRU APA ȘI CANAL GEORGE VERLA

Str. Academiei 3

vis-a-vis de Hotelul Trayan

aduce la cunoștința onor. public că și-a renovat personalul technic cu oameni de încredere și buni cunoscători în această branșă, fiind în măsură a executa lucrările în mod conștiincios și cu prețuri convenabile.

Cabinet dentar

Dr. Med. H. Apter

Specialisat la Berlin în dentistică și boli de gură

Iași, Str. Lăpușneanu 32

Consult. 9— 12, 3—6

INSTITUTUL DE

RADIOLOGIE

(RAZE X)

DIAGNOSTIC ȘI :::::

:::::::: TRATAMENT

Consultații orele: 4.30—8 p. m

Dr. E. RADU

Docent Universitar

Str. Elena Doamna 25

DOCTORUL

L. Weiselberg

Boale interne, nervoase Venerice și sifilis

Str. Anastasie Panu No. 19

(Piața Halei)

Cons: 9-11 a. m; 2-4 p. m.

Fabrici și Negustori

Cumpărați și vindeți or-ce fel de cereale și mărfuri prin *Casa de comision și Agentură.*

CAROL SPODHEIM

Botoșani, Calea Națională 211

Se primesc mărfuri în consemnație. Serviciul onest. Comision modest.

Firme

cu prețuri pe jumătate

pentru comercianți, meseriași-profesioniști, bănci, bouri și autorități comandați la

I. MAX

Aprobate de Consiliul Sanitar superior și premiate

Ascultați copii ce spune la gazetă de minunata preparație

„Unt de Pește Iodoferat Wérner"

CURA cea mai rațională de unt de pește

pentru copii și adulți e numai aceea cu

Unt de pește Iodoferat WERNER

Tonic, depurativ, nutritiv, recomandat contra anemiei, scrofulozei, reumatism, etc.

Unt de pește Iodoferat cu fosfor WERNER

special contra rachitismului, limfatismului și reconfortant pentru copii și adulți slăbiți de munca intelectuală

Unt de pește Iodoferat cu mercur WERNER

Tonic depurativ și curativ pentru reconvalescenți sifilitici

Depozit principal Farmacia CONST. I. WERNER, Iași

„Opinia“ în țară

BOTOȘANI

Sosirea noului prefect.— Joi dimineață cu expresul de 7.20 a sosit noul prefect, d. Demostene Botez venind din București,

Acum va fi instalată și noua comisiune interimară în frunte cu cunoscutul fost prefect d. D. D. Hangan.

Cârma județului a fost încredințată d-lui Demostene Visanti un personaj bine cunoscut iubit de tot județul.

Sperăm să odată cu venirea d-sale în fruntea județului totul se va îmbunătăți, noul prefect având un program larg de activitate.

De asemenea la comună fiind președinte al comisiei interimare d. D. D. Hangan înconjurat de un consiliu de oameni tineri și apți pentru muncă.

D-nii I. Romanescu fost revizor școlar și tânărul avocat Eugen Nicolau au fost numiți vice președinți.

Căsătorie.— In frumoasele saloane ale cinematografului Popovici, a avut loc căsătoria religioasă a d-rei Maria Abramovici fiica cunoscutului comerciant Z. Abramovici cu tânărul Leon Feibiș fabricant de pieliărie din Pașcani.

Nuni au fost d-na și d. Leon Solomon și d-na și d. Moritz Feibiș.

S'a petrecut într'o atmosferă plăcută până în zorii zilei, când fie care s'au despărțit dându-și cu toții o amiatire plăcută.

Teatrale.—Botoșănenii așteaptă cu nerăbdare să admire compania de sub conducerea renumitului artist Cigalia care va sosi în orașul nostru pentru a da numai 3 representații pe scena teatrului Eminescu în zilele de 4, 5 și 6 Decembrie cu piesele: „Potasch și „Perlmutter“ comedie bufă în 3 acte, „Kik“ comedie în 3 acte de André Picolod și „A 8 a nevastă a lui Barbă albastră“ de Alfred Savoir.

Se prevede un mare succes. Biletele la casierul S. Klein.

— La 9—10 Decembrie vom admira pe marea companie dramatică de sub conducerea marelui nostru Ion Manolescu, care va da pe scena teatrului Eminescu 2 representații cu piesele „Cadavrul viu“ și „Dreptul la viață“.

Succesul este asigurat.

L. Adler

Sanatoriul Dr. Tzalcu

Iași, Str. Carol 20, Telefon 365

Situat în regiunea sea mai frumoasă și mai higienică a Iașului s'a reorganizat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia sea mai riguroasă. Se practică orice intervenție.

Adaptat la chirurgia de urgență.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Hecaboterapie. Se primesc în consult cu medicii cestine pe specialități, boli interne și nervoase (exceptând cele cu contagio se și nervoși turbulenți).

Informații și consultațiuni între orele 2—4 p m.

Sobe teracotă

DIN

FABRICI RENUMITE

SE POT ANGAJA

Domnii clienți sunt rugați a'și face comenzile din timp pentru a obține reduceri

Reprezentant: I. ZLATOVICI
Str. Muzelor 40

UN APARAT INGENIOS

„TARANTELLA“

Ascute lamele sistem GILLETE atât la piatră cât și la curea, devenind mai bune ca noi. Costul unui aparat complect lei 175.

ROMANIA MUZICALA
Finkelstein
Lăpușneanu 24 Iași

Se primesc lame pentru ascuțit lei 2 bucata.

N. B.—Au sosit „Sonerii fără baterii“ care sună foarte puternic, aplicabile la entreuri.

PENTAGON
HUTCHINSON

CEI MAI BUNI
GALOȘI ȘI ȘOȘONI
MARCA PENTAGON

Vânzare exclusivă pentru toată România

SOCIETATEA PENTAGON

Iași str. Ștefan cel Mare No.4. Depozitele principale en-gros Iași H. Braunstein str. Ștefan cel Mare 4, București A. Saltman str. Carol 35, Chișinău B. Lempet Armeansca 71.

Vânzare EN-DETAIL la toate magazinele de încălțăminte din țară.

CEASORN CE ȘI BIJUTERII

se repară, garantând pentru cea mai perfectă executare, la

CEASORNICARIA
Frații TISCHLER
str. Ștefan cel Mare 33

Costume de Carnaval

DEGHIZAMENTE
FRIZURI DE TEATRU
LA FRIZERIA
„HAMBURGER“
Iași Str. Costache Negri No. 32

Se închiriază COSTUME DE CARNAVAL, DEGHIZAMENTE și FRIZURA DE TEATRU

Se află la dispoziția publicului amator o garderobă renovată cu costume noi și de tot felul.

Variația *calităților* și a *genurilor* poate satisface gusturile cele mai alese.

Se găsesc costume de la cele mai sociosse până la cele mai hazlii.

Specialist **în deghizări.**

Se primesc angajamente și în provincie pentru TEATRE REVISTE, BALURI MASCATE

Se cumpără costume de ocazie

Blănăria artistică
LA DAVID
Str. Lozonschi 1

Asortiment de blănării fine. Sconcs veritabil, opozon sconcs, vulpi gri, negre alaska și argintii. Tibet de Mongolia, nutria, biberette, lutru, jder, dihor și vidre. Piei de îmbălnit și brumării, etc.

ATELIERUL SPECIAL
execută lucrări artistice și transformări de orice blană
Se curăță vulpi albe, făcându-le ca noi

Bucuria copiilor!
Vizitați
MARELE BAZAR DE Jucării
din str. CUZA-VODA 71
Vânzare cu prețuri reduse
LEON GOLDENBERG

Obiecte de aur,
ARGINT, PLATINA, BRILIANTE,
cumpără, oferind prețuri mari
— CEASORNICARIA —
Frații TISCHLER
Str Ștefan cel Mare 33

CINEMA MODERN Cu începere de astăzi Vineri 24 Noembre

la ora 3 și 5 jum, și seara la 9 jum.
Prima și cea mai uimitoare Montare Daneză din anul 1922. Cel mai mare triumf al Cinematografiei Mondiale Prima viziune. Opera complectă 12 ACTE
Toalete, creațiuni de Primăvară 1923

MOARTEA ALBA

Prelucrare formidabilă după nuvelă VÂNATORUL DE FEMEI a celebrului autor Francez JULES MARY.

Uriașă dramă mondială din viața ușuratecă a fetelor „Parisene“ Montarea poate fi considerată cu adevărat formidabilă, tăcută de autorul celebrului film „ISGONITA“. O distribuție artistică care până acuma nu s'a făcut la Teatru, va impresiona adânc spectatorii orașului nostru. In fruntea acestui splendid ansamblu și care interpretează un rol prim este celebra tragediană de la Teatrul Regal din Kopenhaga. Mondiala frumusețe

D-RA ELLEN RICHTER

Acest formidabil program se începe cu brilianta Comedie Premieră în 2 acte 1000 metri

ZIGOTO ∴ APAS ∴

care va umplea de râs și hohote pe toți spectatorii

Teatru Cinema Sidoli Joi 23, Vineri 24, Sâmbătă 25 și Duminică 26 Noemcrie

Zilnic la ambele matineuri 3 5 jum. și seara la 9 jum.
Ultima creațiune —— Premieră —— Nou —— Opera complectă 6 ACTE

SARMANA ANIE
sau Romanul unei lucrătoare de fabrică

Emoționantă dramă în 6 acte mari jucată de întreg ansamblul Comediei franceze în frunte cu dragălașa artistă **EMMY WEHLEN**

O interesantă vedere și o hazlie comedie Americană completează bogatul program.
In curând: L'ETOILE DE BATACLAN

Ultima creațiune a celebrei artiste **NAZIMOVA**

Cinema Elisabeta Astăzi Vineri 24 Noembre Premieră Celui mai superb film francez.

∴ CEA MAI SUPERBA INTERPRETARE ∴

LA BAILLONNEE

Cea mai formidabilă montare **CALUȘUL** *Superba Comedie pur franceză*

Puternică dramă familiară montată într'un lux rafinat și artistic și o de neasemuit. Această sublimă capo d'operă întrece marele succes al filmului *GIGOLETTE* și este datorită aceluiași mare autor și scenarist

PIERRE DECOURCELLE

O omogenitate de ansamblu cum rar s'a văzut în frunte cu *D-l Paul Guide* și *D-ra Andrée Lionel etc.* Monopol Gaumont-Paris.

Cu mari sacrificii am reținut marele succes **Trupa ALFONZI** Ei debutează în pauza mare la repr serale cu un *Program cu totul nou* constând în *Dansuri Caucaziene*, *Mephisto* (Jocul diavolului) *Omul șarpe*, și marele succes *Dansuri Yapane* pe sărmă.

„FERRUM“ Frații Wachtel & Co.
Strada I. C. BRATIANU

A PRIMIT UN MARE TRANSPORT DE

Sobe Premier, Mașini pentru gătit, mașini pentru carne, înghețată Alexander-Werk precum și un mare transport de: Ciment de Crackovia Ipsos, Cărămizi de refractare, prafchamot, sape, hârlețe, lopeți, târnăcoape de oțel, traverse de fer toate profilurile, *fer laminat, tablă albă* în lăzi *neagră*, plumbuită și galvanizată, *Teschen*, cue de fier, lanțuri, nicovale, minghine curele, păr de cămilă, curele de balată și de piele

Pietre de moară din renumita fabrică „La Ferte sous Jouarre“, vermorele, *Rafia, sulfat de cupru, foarfeci* pentru vie, cuțite de altoit, țevi de fer, de plumb și galvanizate precum și de locomotive, *robinete, rezervoare, closete, căzi, sobe de aramă pentru băi tuburi* de fer pentru instalațiuni de apă și canal precum și toate articolele *technice* în legătură cu branșa ferăriei.

SE VINDE

din cauza plecării o jachetă de astrahan, lungă, cu guler de biber nou.

A se adresa la ziar sub R B.

Instiințare

Fac cunoscut onor. public că m'am stabilit în localitate ca Subchirurg cu o practică de 20 ani.

Fac serviciul conform ordonanței medicilor.

Rog a mă vizita și veți fi mulțumit de mine.

La chemare vin acasă.

Cu stimă
Gh. L. Nută
Str. Eternitate 80
Podul de fer
Casele Ospiciului Goldman

LEI 70

Marele Atelier **Photo „REMBRANDT“**
Str. Lăpușneanu No. 6
Primind un mare transport de materiale

A redus prețurile

executând

12 Fotografii (cărți poștale)

in culoarea sepia (maro)

cu lei 70

dând și un TABLOU GRATIS

ANUL AL XVIII-lea No. 4653

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

LUNI 27 NOEMBRIE 1922

ABONAMENTE
UN AN
Biblioteca Universităţei Iaşi

Serbările naţionale

— Privite de „Viitorul“. —

Organul partidului liberal se ocupă, în numărul de eri, de serbările naţionale şi, în special, de solemnitatea recentă dela Bucureşti, organizată de guvern în cinstea lui Mihai-Viteazul.

„Felul,—spune „Viitorul“ a — cum s'a celebrat amintirea eroului Mihai în Capitala României Mari ne mâhneşte. Nici străduinţile Legei Culturale, nici toată bunăvoinţa autorităţilor nu au putut să dea sărbătoarei de amintire a eroului simbolic pentru România de azi care este o înfăptuire a visului său, acel caracter de măreţie şi de populară sentimentalitate admirativă care formează căldura necesară cultului celor mari. A trecut astfel aproape neobservată sărbătoarea celui mai mare dintre voevozii trecutului...“ Şi aşa mai departe...

Am făcut această lungă citaţie, pentruca cetitorul — odată cu fondul— să guste şi forma articolului „cu pricina“. Stilul „Viitorului“ pare un compromis între spiritul practic al d-lui Vintilă Brătianu şi literaturismul d-lui Mavrodi...

Oficiosul guvernului recunoaşte că Liga Culturală s'a „străduinţit“, că autorităţile şi au arătat toată „bună voinţa“... Dar nici această societate, nici autorităţile politeneşti din Capitală n'au putut da—„sărbătoarei de amintire a eroului simbolic“ - un „caracter de măreţie şi de populară sentimentalitate admirativă“... Această sărbătoare „a trecut neobservată.“

Dar nu numai sărbătorirea „celui mai mare dintre voevozii trecutului“, ci mai toate sărbătorile naţionale din ultimul timp, atât de bine pregătite de guvern, au produs un foarte de slab ecou în masele populare.

Acest fapt este recunoscut acum şi de oficialitate.

Având în vedere indiferenţa opiniei publice faţă de solemnităţile patriei, putem face două supoziţii: Sau poporul n'are simţ naţional (şi atunci guvernul ar trebui să-l lase în pace... naţionalismul ne putând fi creat prin „bunăvoinţa autorităţilor“),—sau deşi-i înzestrat cu acest simţ, poporul nu i dispus însă să şi l manifeste în public... fie din pricina împrejurărilor vitrege: ger, foamete, simptome de războiu, etc. ori, mai ales, din supra saturaţii de serbări naţionale (ceiace ar trebui, de asemeni, să domolească antrenamentul patriotic al guvernului).

A doua presupunere ni se pare mai justă. Guvernul prea adesea face apel la entuziasmul public — fără să se gândească măcar la intemperiile atmosferice, care au o influenţă decisivă asupra deciziilor, sau pur şi simplu la plictiseala publicului... dela o vreme explicabilă.

In plus, cetăţenii amestecă întotdeauna unele calcule economice în timpurile marilor festivităţi. Din pricina aceasta li se opreşte—cum se spune vulgar...festivitatea în gât...

Guvernanţii, dacă doresc ca sărbătorile naţionale să fie nu numai ale autorităţilor, ci ale poporului întreg — în fond patriot şi naţionalist — ar trebui să cedeze altora iniţiativa acestor serbări, care — oficiindu-se mai rar şi fără cheltueli exorbitante — ar putea să tărască însuşi sufletul neamului, pe străzi, după umbrele încotoşmate ale trecutului sau pe dâra de benzină a auto prezentului.

Numai astfel aceste solemnităţi şi ar ajunge scopul lor înalt...

M. Sevastos.

INSEMNARI

POTEMKINISM

Spre finele veacului al XVIII-lea. împărăteasa Caterina II a Rusiei a făcut o călătorie triumfală prin nouile sale ţinuturi din Crimeia. Dar Kneazul Potemkin şi-a înşelat imperiala stăpână, arătându-i din depărtare sate zugrăvite pe enorme pânze, oraşe de carton şi diferite aşezări şi bogăţii minciunoase.

Faptele acestea ne vin în minte cu prilejul vizitei pe care Regina o face acum Iaşului.

Câteva recepţii şi banchete copioase; iluminaţii jerbe de flori, ghirlânzi de brad şi steaguri; primblări din fuga automobilului, evitându-se părţile complect distruse ale oraşului — toate acestea au avut de scop să ascundă Reginei mizeria cumplită în care se topeşte Iaşul.

Priviţi arcurile de triumf ocazional construite. Sânt o lucrare de „perspectivă“. având numai suprafaţă şi aproape de loc volum. Aduc aidoma cu oraşele de carton sau cu satele zugrăvite pentru înşelarea ochilor împărătesei Caterina... Faceţi o sforţare de conştiinţă, şi veţi întrezări deasupra Iaşului umbra imensă a ironicului şi impostorului Potemkin.

Sărmanul nostru Iaşi nu poate oferi nimărui un adevărat fast de civilizaţie(Caricatura arcurilor de triumf merită cel mult a deschide drum de primblare pentru Potemkinii noştri mititei, care fac cor pe mizeria oraşului ca bufniţele pe o ruină.

Şi toată înşelarea aceasta triumfală costă bani şi iar bani.

RENOVATUS

Viaţa la cei de sus

Ecouri de la dejunul de la palatul Reginei

Intre orele 12 jum.—1 intr'un rând pe rând pe porţile palatului Reginei cei 80 de invitaţi la dejunul oferit de Primăria Iaşi, cinstei în onoarea marelui nostru oaspete.

Ca să rămâe degajată scara cea mare la dispoziţia Reginei şi a suitei Sale, invitaţii sunt introduşi prin birourile Statului Major, prin care ajung în holul primului etaj. In hol invitaţii fac care în aşteptarea comandei intrărei în salonul cel mare unde sunt aşezate 3 mese, una orizontală lungă, aproape cât întregul părete de la faţă, iar două perpendiculare pe câte 2 capete ale primei mese.

Primii invitaţi constituiţi în cerc, primesc pe cei ce continuă a sosi, cu gesturi şi cuvinte după importanţa şi sentimentele ce inspiră noul sosit. Sosirea principesei Olga Sturdza produce o vie mişcare în asistenţă, căci toţi îşi dau samă că aceasta neobositei organizatoare a asistenţei orfanilor, o mare ieşană în acelaş timp, se datoreşte marele eveniment al Iaşului : vizita Iubitei noastre Suverane, şi ocazia de a o putea vedea de aproape, a se încălzi în atmosfera caldă şi dulce pe care o oreză ori unde apare această extraordinară femeie.

*

Intr'un cerc mai restrâns un fanatic ieşan face propunerea să se întrevie la principesa Sturza pentru a lărgi statutul spre a primi între cei asistaţi de Societatea pe care o prezidează D-sa nu numai pe orfanii de războiu individual, dar şi o colectivitate cum este nenorocitul nostru oraş rămas nu numai în mari lipsuri şi suferinţe pe urma războiului, ci şi într'o situaţiune mai îngrozitoare de copii părăsiţi, căci bietul Iaşi are părinţi legali dar foarte înstrăinaţi de dragostea şi afecţiunea acestui oraş cu mare rol în trecutul ţărei şi cu mare misiune în viitorul Neamului.

Propunerea este primită cu aprobare generală care tulbură însă pe un număr foarte restrâns din asistenţă, care probabil sunt îngrijiţi, ca conversaţiunea să nu se mai întindă şi la căutarea răspunderilor morale

Ca urmare directă a acestor sentimente în timpul mesei, în cercul comesenilor din jurul său. D-na N. Crupenschi născută Prăjescu, invită pe autorul propunerei să se pue în fruntea unui comitet, care să lanseze liste de subscripţii pentru a aduna fondurile necesare cu care să se refacă Iaşul.

*

Apare Monseignorul Alexandru Cisar, episcopul catolic, îmbrăcat în mantia roşie strălucitoare a Cardinalilor. Il urmeşte cu solemnitate şi afabilitate I. P. S. Pimen Mitropolitul Moldovei. Intre cei doi prelaţi urmează o conversaţie afectivă.

Un om politic se îndreaptă către cercul prelaţilor, prezintă omagiile sale Mitropolitului Moldovei, iar acesta găsind repede că în cercul său sânt două persoane marcante care nu şi-au făcut formele de cunoaştere personală, face prezentările. Noul venit în careu spune că e încântat să vadă pe pământul Iaşului realisată armonia celor două mari Biserici, adăogând că existenţa unei punţi între biserica ortodoxă şi cea catolică — punticа unităţilor, — va uşura tot deauna bunele relaţiuni între credincioşii răsăritului şi apusului.

Omul politic a manifestat către Mitropolitul Moldovei ideia că ar fi bine să permită noului club politic din Iaşi, să-şi aducă un preot unit pentru sfinţire cel puţin.

*

Plăcuta comandă, de intrare în salonul dejunului pentru ca invitaţii să-şi găsească locurile din timp. După 5 minute apare Regina cu Principele Nicolae şi cu damele de onoare. Regina salută cu un surâs afectuos asistenţa, şi se îndreptă cu paşi vii şi ţinuta majestoasă către locul ce-I era destinat la masa de onoare şi se aşează cea dintâi, după care urmează şi aşezarea invitaţilor.

Nici un ministru la masa afară dacă pe baza egalităţei sexurilor admise echivalente. Erau de faţă d-nele Mârzescu şi Inculeţ. Doi foşti miniştri d-ni Bădărau şi Petcovici, D-nii parlamentari numai 2 senatori d-nii C. Crupenschi şi X. Eraclide. Al treilea senator, ţaranul Cioban, cu toate sentimentele egalitare ale democraţiei liberale, a fost rezervat pentru al doilea dejun, când va avea satisfacţie unei compensaţii, îşi va da consimţământul reprezentantul Universităţei d. profesor Demetriade care ca devadă de marea sa dragoste pentru ţărani va expune colegului său în timpul dejunului liniile principale, ale marelui său discurs pe care îl pregăteşte pentru deschiderea parlamentului.

S'a remarcat lipsa fostului preşedinte al Senatului d. profesor Bujor şi a d-lui Matei Cantacuzino fost ministru.

Sânt de faţă membrii administraţiunei comunale în afară de d. Scobai primul ajutor de primar, reţinut probabil de socoteala cât produce pe an pretul unui frac plasat la prima Societate de economie.

Printre comeseni sunt toţi şefii marilor servicii publice : d. Volanschi primul preşedinte al Curţii, d. Kasim cu D na, procurorul general, d. Petit primul preşedinte al tribunalului, d. Scutaru cu D na. directorul regional al C. F. R. d. inginer Ţanţu cu d-na, directorul general al lucrărilor publice, d. Bratu rectorul universităţei, d. Fântânaru prefectul judeţului, d. dr. Georgescu prefectul poliţiei, toţi generalii cu servicii la Iaşi în frunte cu d. general Zadic comandantul corpului IV, cei mai mulţi cu D-nele. Fostul rector d. dr. Bogdan cu d-na, foştii primari Eugen Herovanu, M. Negruzzi. Lipseşte fostul primar George Lascar din causa unui mic accident din ziua precedentă care l'a obligat să-şi bandajeze două degete de la mâna dreaptă.

Printre comeseni d. George Botez directorul creditului urban, radios pentru cele 6 puncte ca care s'au ridicat sorisurile sale în ultima săptămână, d. Wachtel în dubla sa calitate de conducător spiritual (rabinul lipsea) şi economic al comunităţei israelite din Iaşi etc.

La masa de onoare la mijloc Majestatea Sa Regina având la dreapta pe Mitropolitul Moldovei, iar la stânga pe primarul Iaşilor. In faţă, principele Nicolae între d-na Mârzescu şi d-na Bengescu damă de onoare.

Majestatea Sa farmecă şi electrizează pe toţi comesenii. Imbibată de civilizaţia casei engleze şi credincioasă şcoalei Regelui Carol, cunoaşte aproape pe toţi : nume cu ocupaţii, şi găseşte mijlocul de la locul său, să împartă fiecăruia semne de atenţie.

*

Cea mai mare parte din timp Regina s'a întreţinut în timpul mesei cu Principesa Sturdza. Primarul nostru care despărţea, gata ca totdeauna la toate părăsele, s'a făcut atât de mic, încât îţi făcea impresia că întrevorbitoarele nu-s despărţite prin nimic. De sigur că d. Toma a fost foarte mu fumit că Suverana a întrebat numai de orfanii prinţesei, nu şi de starea Iaşului.

*

După ridicarea dela masă Regina a făcut câte-va minute cerc în Hol unde d-na Mârzescu I-a prezintat pe neconoscuţii Iaşului. Majestatea Sa a găsit mijlocul să-i scape şi pe aceştia din încurcătură spunându-le cu glas tare „Je connais la plupart de ces messieurs“.

Reminiscenţe de la Mon. Putna

— Suceava 1922 —

Notele unui excursionist

Ion Smolinski

III

La cetatea Sucevei, acum toate sunt în ruină, acoperite cu ţărnă, de cresc copaci şi buruieni iar Vântul urlă a jale şi pustiu. Te cuprinde un fior rece, ce-ţi zgudue întreaga fiinţă când te afli în mijlocul acestor ruini iar zgomotul surd produs de căderea vre-unui bolovan desprins din ziduri, te trezeşte din contemplarea adâncă a acestei cetăţi.

Architectul Vienez *Romstorfer* a făcut multe săpături în cuprinsul *burgului*, ajutat fiind şi de bătrânul păzitor amintit mai sus. Şi au eşit la iveală pe rând şanţurile adânci, odată pline de apă, ce au servit de apărare în zile grele şi de primejdie.

A dezvelit zidul puternic din afară drept şi întărit de *Ştefan* pe o temelie vechie şi groasă ridicată cu mult înainte poate de *Petru Vodă Muşat* 1380; de asemenea zidul interior, cămările de locuit precum şi ale Voevodului, gropile pentru adăpostul robilor, hocinile pentru păstrarea armelor, turnurile de strajă pentru vestirea primejdiei şi apropierea duşmanului, apoi beciurile unde se păstra vinul pentru masa domnească şi multe alte lucruri vrednice de luat aminte.

In muzeul oraşului se găsesc adunate şi rânduite obiectele găsite cu ocazia săpaturilor, ca oase omeneşti, hârburi de smalţ care au servit ca decor la brâuri, diferite unelte, bani de aramă şi argint de proveniinţă polonă, ungară, turcă etc. apoi lemnării, inscripţi de piatră unele cu pisanie frumoasă slavonă.

Tot în cetate, în nişte gangauri boltite, sunt adăpostite o grămadă de pietre şi frânturi cu mult meşteşug lucrate şi săcate, care au servit odată ca prevaz la uşi, ferăstri, colonade etc.

Toate sunt înegrite de timp, iar unele acoperite cu muschiu. Oare nu vor servi odată ca temelie la vre o casă?

Desigur că cercetarea mai cu deamănuntul a tuturor acestor obiecte, ar îmbogăţi foarte mult istoricul acestei cetăţi şi ar oferi un câmp vast de activitate unui cercetător cu înclinaţiuni pentru studii arheologice.

După ce colindasem şi văzusem atâtea, simţii nevoia unei clipi de reculegere şi odihnă. Rezemat de zidul cetăţei, îmi plimbam ochii roată împrejur, cercetând zarea şi împrejurimile. La dreapta, *Sucevа* martoră a multor evenimente mari şi grozave, îşi duce undele

(Continuarea în pagina II-a)

SPICUIRI ŞI OBSERVAŢII

Disecţiile şi Confesionalul

— In jurul unor discuţiuni —

Sorbind acum câte va zile despre starea neobişnuit de mizeră în care se găseşte lumea universitară—atât instituţiunea, cât şi corpul studenţesc, nici nu bănuiam că vom căpăta o atât de curândă confirmare.

In ultimii ani—graţie şi faptului că o mulţime de studenţi din noile provincii au venit la noi, numărul tinerilor care tind spre cariera „academică“-medicală a devenit cu mult prea mare faţă de spaţiul calculat la clădirea institutului. De unde înainte cu numai un deceniu, noi studenţii de atunci aveam cu îmbelşugare din toate şi de toate, azi e o aglomerare dupe urma căreia toată lumea universitară sufere. Şi ca să precizăm: Cui—din sorbele noastre i-ar fi trecut vre-odată prin minte, că va veni—cu atâta repeziciune vremea când în locul celor câte-va zeci mi de colegi medicinişti care dispensa de zeci de cadavre, multe sute de inşi îşi vor disputa pentru studiu câte-un fragment din corpurile întinse pe mesele de marmoră ale Institutului de Anatomie. Căci, cum am spus: puţini fiind, aveam din belşug din toate.

Dar vremile s'au schimbat. Numărul tinerilor setoşi de studii s'a mărit considerabil. Şi ca o ironie tragică: institutele şi laboratoriile, clinicele şi bibliotecile nu numai că n'au urmat şi ele în mod proportional—cum ar fi fost şi firesc, această creştere, dar *au regresat simţitor*. Toate calitativ, multe din ele şi cantitativ. Am ajuns şi aci la un stadiu vecin cu destrămarea. Şi ca în toate ramurile lovite, tot aşa şi în cea despre care ne ocupăm—în lumea studenţească. Tinerii *nu pot* să vadă cauzele răului—şi apoi simpla constatare nici nu-i poate mulţumi. Dimpotrivă. Studenţimea medicinistă de pildă ştie că pe lângă că nu există decât loc puţintel pentru executarea lucrărilor practice, dar nici materialul strict necesar nu'l pot căpăta. Şi atunci se agaţă de ori-şi-ce. In speranţă că prin acest a se va produce vre-o schimbare, va veni salvarea. Noi credem că se înşeală. Şi unii şi alţii. Adică atât cei care văd în colegii evrei nişte uzurpători, cât şi acei care cred că sunt năpăstuiţi. Răul stă în altă parte. Să ne explicăm.

Când eram noi studenţi—şi doar sunt abia 10—12 ani de atunci, având material *mai mult decât necesar* nici nu se pomenea despre vre-o discuţie pe această temă. Aşa că din capul locului: profesorii fiind cei mai mulţi *acasă*, îi scoatem din cauză, ch ar dacă s'ar invoca vre-o neglijenţă în procurarea materialului. Aceasta e de ordin secundar.

Fapt este—o repetăm: toată organizaţia e în decadenţă, în descompunere. Şi aceasta numai din cauza groaznicei sărăcii, care se pune ca o cobadă la ori-ce avânt. Alt-fel ar fi doar atât de simplu: cu bani suficienţi se poate transporta materialul de la toate spitalele judeţelor limitrofe. Ei, dar nefiind mijloace, nu se poate. Şi atunci începe obiecţia: De ce să nu contribue *toţi* la uşurarea nevoilor? Foarte dreaptă întrebare.

Dar atunci sar şi se amestecă nechemaţi. Oameni care nici-odată n'au văzut cu ochi buni ştiinţa pozitivă, i-au pus piedici tot deauna—căci ei nu din lumina ştiinţei trăesc şi nu prin progresul acesteia îşi pot menţine procura pe care pretind o'o au din partea dumnezeirei

Şi, indiferent dacă au pe firmă cruce sau semilună, stea sau alt semn distinctiv, nechemaţi tot rămân. Celace nu-i împiedecă să ne pue în faţă posibilitatea unui grav conflict cu procuratorul dumnealor—cu atotputinţele, care se opune... casă se facă disecţia cadavrelor.

Apoi să ne dea voie persoanele acestea casi noi—ca foşti *studenţi ai facultăţii de medicină din Iaşi* să spunem o vorbă—două în această chestiune.

Mai întâi o întrebare: De ce nu se opune religia când parchetul ordonă o autopsie? Dece nu se opune religia când familia adresând o plângere au-

(Continuarea în pagina 2 a)

Cinema Elisabeta Astăzi Sâmbătă 25 Noembre Premieră Celui mai superb film francez.

∴ CEA MAI SUPERBA INTERPRETARE ∴

LA BAILLONNEE

Cea mai formidabilă montare **CALUŞUL** *Superba Comedie pur franceză*

Puternică dramă familiară montată într'un lux rafinat şi artistic şi o de neasemuit. Această sublimă capo d'operă întrece marele succes al filmului *GIGOLETTE* şi este datorită aceluiaşi mare autor şi scenarist

PIERRE DECOURCELLE

O omogenitate de ansamblu cum rar s'a văzut în frunte cu *D-l Paul Guide şi D-ra Andrée Lionel etc.* Monopol Gaumont-Paris.

Cu mari sacrificii am reţinut marele succes **Trupa ALFONZI** Ei debutează 'n pauza mare la repr. serale cu un *Program cu totul nou* constând în *Dansuri Caucaziene*, *Mephisto* (Jocul diavolului) *Omul şarpe*, şi marele succes *Dansuri Yapane* pe sărmă.

CINEMA MODERN Cu începere de astăzi Sâmbătă 25 Noembre

la ora 3 şi 5 jum. şi seara la 9 jum.

Prima şi cea mai uimitoare Montare Daneză din anul 1922. Cel mai mare triumf al Cinematografiei Mondiale Prima viziune. Opera complectă 12 ACTE Toalete, creaţiuni de Primăvară 1923

MOARTEA ALBA

Prelucrare formidabilă după nuvelă VÂNATORUL DE FEMEI a celebrului autor Francez JULES MARY.

Uriaşă dramă mondială din viaţa uşuratecă a fetelor „Parisene" Montarea poate fi considerată cu adevărat formidabilă, tăcută de autorul celebrului film „ISGONITA". O distribuţie artistică care până acuma nu s'a făcut la Teatru, va impresiona adânc spectatorii oraşului nostru. In fruntea acestui splendid ansamblu şi care interpretează un rol prim este celebra tragediană de la Teatrul Regal din Kopenhaga. Mondiala frumuseţe

D-RA ELLEN RICHTER

ZIGOTO ∴ APAŞ ∴

Acest formidabil program se începe cu brilianta Comedie Premieră în 2 acte 1000 metri care va umplea de râs şi hohote pe toti spectatori

Teatru Cinema Sidoli Joi 23, Vineri 24, Sâmbătă 25 şi Duminică 26 Noemcrie

Zilnic la ambele matineuri 3-5 jum. şi seara la 9 jum.

Ultima creaţiune — Premieră — Nou — Opera complectă 6 ACTE

SARMANA ANIE

sau Romanul unei lucrătoare de fabrică

Emoţionantă dramă în 6 acte mari jucată de întreg ansamblul Comediei franceze în frunte cu drăgălaşa artistă **EMMY WEHLEN**

O interesantă vedere şi o hazlie comedie Americană complectează bogatul program.

In curând: L'ETOILE DE BATACLAN

Ultima creaţiune a celebrei artiste NAZIMOVA

BECURI ELECTRICE

resistente, cu lumină frumoasă, toate voltajele, se vând cu preţurile fabricelor la

BIROUL TECHNIC ELIAS NAGLER

str. Păcurari 2 şi SUCURSALA din strada Bratianu No. 113.

Tablă neagră şi galvanizată originală Teschen,

Ţevi negre şi zincuite originale Witkowitz,

livrează prompt din depozitul Cernăuţi cu preţuri eftine.

Societatea Continentale pentru Comerţul Fierului

KERN & Co.

Cernăuţi Str. Miron Costin No. 7

Mircea G. Serfon

DOCTOR IN DREPT fost Procuror

:: AVOCAT ::

Sf. Sava 14, Iaşi

De vânzare

una casă în str. Cuza Vodă Nr. 36. A se adresa la d. Isidore Marguliea Iaşi str. Ştefan cel Mare No. 27

fără oprire.

Jos se întinde o vale iar coastele dealului sunt presărate cu brazi şi cu mici lumi nişuri. In faţă pe deal e *Zarka*, o biserică armenească împrejmuită de un zid puternic însă cam în ruină, având şi un turn masiv, care a servit ca strajă în luptele polonezilor sub Sobieski cu Moldoveni şi Turci. In stânga e biserica *Mirăuţelor* zidită fără îndoială de *Alex. cel Bun*, a fost odată mitropolia ţărei Moldoveneşti şi aici se miruiau domnii, când se suiau pe scaunul Moldovei, de unde şi numirea de Mirăuţi. Şi această biserică a fost restaurată de Ramstorfer.

Soarele era spre asfinţit, colorind cerul cu un roş aprins. Ultimile raze păreau a scalda cetatea într'o baie de foc. Amurgul serei se lăsa peste tot locul. O linişte profundă şi solemnă se făcuse în jurumi, iar în văzduh îngerul păcei îşi întinsa aripele sale ocrotitoare peste cetate şi împrejurimi. Zmeriţi şi plini de evlavie, pelerinii scobor în vale ducând fiecare în inimă o amintire sfântă şi neştearsă a celor văzute şi auzite.

(Sfârşit)

Informaţii

x Azi, dimineaţă au sosit în localitate d-nii miniştrii G. G. Mârzescu, Al. Constantinescu, Inculeţ şi Nistor.

Miniştrii iau parte la congresul expoziţiei agricole.

x Acceleratul de azi dimineaţa a sosit cu întârziere de 108 minute.

❏ La dejunul oferit eri de comună cu prilejul vizitei M. S. Regine, s'a servit următorul menu:

Caviar Frais, Oeufs poché Masséna, Sterlet du Danube a la Parisienne, sauce Tartare, Coeurs de filet Rossini, Dindonneau Roti, Salade, Glace Parfait Praline, Bonbons, Corbeille de Fruits, Café.

Resling vieux, Deala Mare 1907, Champagne Capsa Brut, Fine Champagne, Liqueurs.

❏ Se aduce la cunoştiinţa onor. public că de Luni 27 Noembrie vagoanele de tramvai vor eşi la ora 6 jum. a. m. din uzină.

❏ Monitorul oficial de aislăzi publică o nouă interminabilă listă de decoraţi. Printre legeni citâm:

Coroana României în gradul de comandor: dr. Paul Anghel.

Coroana României în gradul de ofiţeri:

Dr. Astonom Georgescu, prefect de poliţie, părintele Goloo, Grigore Bârsan, C. Ciurea avocat, Hugo Hahn. Lupu Weisengrun şi David Harasnberg.

Cavaleri: Israel Birchman, W. A. Goldstein şi J. Rosenthal (dela Soroca) I, Lupu profesor, C. Mancis avocat, dr. N. Ochs, comisarul Pop, Const. Racovici, Gr. Teodoru avocat, comisarul C. Vasiliu şi viticultorul I. Zippa.

Deasemenea şi o listă de decoraţi cu serviciul Credincios.

❏ Direcţia generală c. f. r. a pedepsit pe d. Scripcă, fostul şef de gară, cu oprirea avansărei pe un an, suprimarea primei pe o lună şi mutarea disciplinară la staţia Bârlad.

ECOURI

— Dl. Doctor Dimitriu-Borza Docent Universitar de boli şi operaţiuni *de Nas, gât şi Urechi*, s'a mutat în *Strada Cuza-Vodă 42* (lângă Banca Moldova). Consult. 5—7 d. a.

— In localul Societăţei „Marta" din str. Cuza Vodă casele Dr. Steurman s'a deschis de eri o frumoasă expoziţie de Jersaeuri, robe, flanele, bluze şi boneţe de lână, cu preţuri de en-gros.

— Amenajarea instalaţiunilor de baie şi lavabouri, la comandamentul Militar, unde este găzduită M. S. Regina, a fost executată de către Biroul Technic Elias Nagler, Iaşi, str. Păcurari No. 3.

Vizitele Suveranei în oraş

Şcoala „Vasile Lupu" — Cimitrul — Spitalul Israelit — Ceaiul dela Reuniunea — Filarmonica „Enescu" — Spitalul „Caritatea" — Alte vizite

Eri, după prânz Principele Nicolae, însoţit de suita şi de prefectul judeţului, a vizitat şcoala normală Vasile Lupu.

Principele a fost întâmpinat de corpul didactic şi de elevi şcoalei, a căror frumoasă ţinută a impresionat mult.

Principele a vizitat şcoala şi a ascultat cu plăcere câte-va coruri executate de elevi.

*

Tot eri, M. S. Regina, a vizitat parcela eroilor din cimitirul Eternitate, depunând jerbe de flori.

Maj statea Sa, după dorinţă, a vizitat adânc emoţionată mormintele regretaţilor Dimitrie Greceanu şi Delavrancea.

*

La ora 4.40, Suverana a vizitat spitalul israelit. Aci a fost întâmpinată de toţi epitropii şi medicii instituţiunei.

D. Moritz Wachtel în salutul adresat Suveranei aminti că această instituţiune, a fost în timpul războiului transformat în spital militar.

Aic — zise Wachtel — mulţi dintre eroi, au găsit vindicarea rănilor, şi s'au putut întoarce din nou pe front, pentru a lupta pentru întregirea neamului.

Suverana a vizitat diferite secţii, exprimându-şi satisfacţia de cele văzute.

*

La ora 5 şi jumătate, M. S. Regina a vizitat şcoala Reuniunea Femeilor române, întâmpinată de doamnele din comitet, în frunte cu d-na Zoe G. Mârzescu, prezidenta societăţei.

Corul elevelor a intonat imnul regal. Suverana a vizitat diferitele clase şi ateliere.

Tot aci s'a servit un ceai, la care au luat parte un mare număr de invitaţi. M. S. Regina s'a întreţinut în chip amabil cu toate persoanele.

*

La ora 6 M. S. Regina a asistat la o audiţie muzicală a societăţei simfonice „Gh. Enescu", condusă de maestrul Nedbal.

D-na Zoe Mârzescu, prezidenta societăţei simfonice, a prezentat pe membrii societăţei. Suverana a felicitat viu pe maestru Nedbal, pentru felul cum orchestra, a executat Simfonia V de Tchaicovski Rapsodia I de Enescu şi Valsul de Tchaicovski.

Ziua de astăzi

Azi dimineaţă, la ora 9, Suverana şi Principele Nicolae, au vizitat căminul invalizilor de războiu.

Aci a fost întâmpinată de Principesa Olga Sturza, d-na Zoe Mârzescu şi d-na Petrovici, prezidenta societăţei.

Suverana a vizitat instalaţia şi atelierele, admirând lucrurile confecţionate numai de invalizii de război.

Tot azi dimineaţă, Suverana a vizitat spitalul Caritatea, spitalul militar şi muzeul Reg. 13 Ştefan cel Mare, de care a rămas încântată.

*

Şedinţa congresului agricol

In aula universităţei, la ora 11, a avut loc şedinţa festivă a congresului agricol, In aula o lume de elită şi în balcon un foarte mare număr de studenţi şi studente.

M. S. Regina şi Principele Nicolae, sunt întâmpinaţi de d nii miniştri G. G. Mârzescu, Al. Constantinescu şi Inculeţ, de Mitropolitul Pimen, de rector şi de Comitetul expoziţiei, în frunte cu d. Tacu.

Corul studenţesc intonă admirabil imnul regal.

*

D. ministru G. G. Mârzescu, deschide şedinţa festivă şi zice că se face ecoul sentimentului general, prin a exprima mulţumirele sale, iniţiatorilor, cari arată prin aceasta şi unirea tuturor elementelor de muncă şi producţie, iar prin expoziţia agricolă vor isbuti să arate şi ceva din farmecul acestui pământ, care doreşte să rămâie pe veci sub Coroana dela Alba Iulia.

„Aţi venit în Iaşi, Majestate, îndată după încoronare, ca Regina României Mari. Iaşul e fericit că sacrificiile sale au fost roditoare şi vă roagă să nu-l uitaţi să-l luaţi sub ocrotirea Voastră, acest bătrân oraş, care s'a sacrificat pentru ţară". —

Vii aplauze acoper această parte din cuvântare.

Continuând, d. Mârzescu arată, că iniţiativa de azi, se razămă pe 3 mari principii. Prin unirea proprietarilor mari şi mici, se aduce un preţios concurs unităţei naţionale; se suprimă lupta de clasă, iar prin unirea muncei, se va învedera şi mai mult munca tradiţională a ţărei.

D. Mârzescu termină asigurând tot concursul guvernului pentru această operă economică, şi roagă pe d. ministru Al. Constantinescu, de a prezida congresul, ca ministru în resortul căruia intră această operă economică.

D. ministru *Al. Constantinescu*, rosteşte o cuvântare, în care în primul rând arată, dragostea ce poartă Suverana acestui oraş, unde a petrecut timpuri grele, dar unde s'a făurit ţi coroana de aur, pe care poporul a pus-o pe capul primului rege al României Mari şi pe capul M. S. Reginei care a luat o egală parte în soarta acestui neam.

Vorbeşte apoi de iniţiativa marilor proprietari cari au părăsit pământurile lor, pentru a face o muncă comună cu mici, proprietari pentru binele ţărei.

Promite de asemenea tot concursul guvernului pentru această operă de muncă.

D. *Ministru Inculeţ* îşi aminteşte de Suverană şi familia regală în 1918 când a autat constata tristeţa Suveranilor, dar şi bucuria şi speranţa relevită prin revenirea Basarabiei. Azi nu se mai poate vorbi de unire, ci de muncă comună şi ar fi bine să dispară şi cuvântul de Basarabia, aceasta să nu rămâne de cât România.

Promite de asemenea tot concursul.

D. *Tacu* preşedintele comitetului de organizare face apoi o documentată expunere a scopului expoziţiei agricole. Corul studenţesc intonă imnul regal. Suverana şi Principele Nicolae mulţumesc tuturor, şi se retrag în aclamările generale.

SPECTACOLE

Cinema ELISABETA.— Astăzi în matineuri şi seara cea mai nouă producţie franceză LA BAILLONNEE (Călăuşul) Puternică dramă familiară care întrece marele succes al filmului Gigolette datorită aceluiaşi mare autor Pierre Decourcelle.

Acelaş ansamblu din filmul Gigolette, în frunte cu Paul Guide şi Andrée Lionel de la comedia franceză.

In pauza mare debutează cu mare succes la reprezentaţiile serale Trupa Alfonzi cu un program cu totul nou.

— Teatrul Cinema SIDOLI.— cu începere de azi şi în zilele următoare cea mai nouă montare SARMANA ANNIE sau Romanul unei lucrătoare de fabrică. Emoţionantă dramă în 6 mari acte jucată de întreg ansamblul al Comediei Franceze în frunte cu drăgălaşa artistă Emmy Wehlen.

Bogatul program este complectat cu cel mai nou „Gaumont Journal şi o nostimă comedie.

toritătilor, se cere *dezgroparea şi reautopsiarea*? Şi de ce ar fi antireligios când un tânăr student se apropie de un corp neînsufleţit *fără vre-o altă preocupare* decât aceia de a învăţa cum să scape viaţa celor vii, cum să uşureze durerea celor care sufăr? Spunem *fără altă preocupare* decât aceia a limpezirei minţii lor însetate de ştiinţă. Lucru pe care siluetele bărboase şi medievale ale auto împuterniciţilor divini nu îl fac niciodată.

Şi mai întrebăm: Nu se gândesc aceşti domni la ce consecinţe expun pe studenţii evrei? Pur şi simplu ca într'o bună zi să ne trezim cu lupte fratricide între tineretul universitar—între floarea înduşmănită a generaţiei de azi. De ce? Numai ca să se fespecte rugina unui paragraf stupid — şi inventat poate cu vie un prilej oare-care?

Ni se va imputa: Ver ura care două trei sau zece cadavre situaţia? Asta e altă chestie. Noi discutăm numai principiul. Şi găsim că este pur şi simplu idiot, ca în loc să se uşureze o situaţie quasiimposibilă, în loc să se înlăture primejdia unei înveninări care poate avea urmări neînchipuit de triste pentru multă vreme, se cramponează indivizi *străini* de lumea învăţată de anumite prejudecăţi şi uită, că toţi medicii evrei au disecat cadavre în anii lor de studii şi nimeni nu le-a făcut vre o obiecţie. Ba da. Incasam câte-un reproş, când nu lucram dejuns, căci material era arhi suficient.

Şi—încă o întrebare—pentru ca să terminăm. Marea majoritate a domnilor reprezentanţi ai divinităţii lezate profesează ideia sionistă (pe care noi o respingem). Dorim să ştim: cum îşi închipuie dumnealor că va funcţiona institutul de anatomie de pe lângă facultatea de medicină care e pe cale de înfiinţare în Ierusalim? Fără cadavre? Cu manechine? Sau poate se va importa acest articol—ca o furnitură a aliaţilor?

Nu vedeţi cât e de ridicol tot eşafodajul?

Şi atunci nu rămân decât două lucruri. Iatăi—ca chestie de bun simţ principial. Acei care sunt străini de ştiinţa medicală să nu'şi vâre bărbile în lucruri pe care nu le pot pricepe—mai bine zis, n'au interesul să le poată pricepe. Şi al doilea: Trebue făcut tot posibilul ca studenţii să capete materialul strict necesar. In interesul păstrării şi a salvării sănătăţii *celor vii*, nu se jigneşte religia nici-odată şi deloc, când cercetezi trupul celui mort.

Noi privim că este o supremă cinste când poţi da trupul tău pe mâna discipolului care vrea să înveţe cum să ajute pe semenul bolnav. Bine înţeles că vorbim de noi, cei care departe de-a avea procură legalizată din partea cerurilor, avem totuşi dreptul să cerem colegilor care au material la îndemână să treacă *fără reticenţă* peste prejudecăţile stupide etalate de către duşmanii ştiinţei, care în derâdere îşi zic: reprezentanţi ai dumnezeirei. Ori unde se găseşte material, să fie utilizat.

Trebueşte întrebuinţat ori-ce mijloc pentru-ca greutăţile cu care luptă tinerimea medicinistă să fie pe cât posibil—dacă nu cu totul înlăturate, dar în nici un caz mărite.

Dr. Iosif Şmilovici—Iaşi

Cetiţi pagina IV-a

ULTIME INFORMAȚIUNI

※ In ultimele zile s'a vorbit în presa străină despre reînființarea blocului balcanic. Anglia pare a fi aceia care vedea cu multă bucurie că puterea crescîndă a Turciei va avea o stavilă în blocul format de România, Jugoslavia, Grecia și Bulgaria.

Totuși nu se poate vorbi încă de nimic pozitiv. Țările din Balcani s'au prezentat unite la Conferința din Lausanne pentrucă, de această dată ele au acelaș scop: apărarea intereselor economice, prin asigurarea căilor pe mare.

Blocul balcanic însă, în forma lui veche, nu are încă rațiunea de a fi: Turcia nu este până acum decât un punct de întrebare. Nu se cunosc limitele acestei țări, nici atitudinea și scopurile ei în viitor, și nu se poate alcătui un bloc numai pe temelii de presupuneri.

x *M. S. Regina părăsește Iașul în astă seară la ora 10.30.*

Impreună cu Suverana, pleacă la Bacău d-nii miniștri Mârzescu și Constantinescu, precum și Principesa Olga Sturza.

❑ *Leul a cotat ieri la Paris 9,10.*

Devisele în Capitală au notat: Francul francez 11.20; lira engleză 708, lira italiană 7.30, coroana cehoslovacă 5,02, dolarul 158, marca germană bani 2,25; coroana austriacă 0,21,75, coroana ungară 7.

x *Guvernul german desminte în mod categoric afirmația făcută de d Clemenceau, în discursul pe care l'a ținut la New York, cum că ar exista un tratat de alianță între Germania, Rusia și Turcia.*

x Astăzi a sosit în localitate d. G. Diaconescu reprezentantul țărăniștilor din Piatra Neamț la congresul care se ține în localitate.

❑ Svonul înregistrat de noi după care un ordin al ministerului de finanțe dispune ca toate încasările de la căile ferate să fie vărsate la administrația financiară, iar plățile să se facă prin ordonanțarea ministerului de finanțe, se adeverește.

In adevăr la căile ferate din localitate, se fac cuvenitele pregătiri, pentru ca la începând de la 1 Decembrie, încasările să fie vărsate la administrația financiară.

❑ D-l Tr. Gheorghiadi și-a dat demisiunea din președinția Soc. Studenților în medicină.

D-l C. Mădârjac vicepreședinte a fost însărcinat să girez interesele societății până la alegerea de președinte care va avea loc săptămâna viitoare.

x Congresul general al partidului țărănist se deschide mâine dimineață, în sala Elisabeta.

❑ Cursul particular de dicțiune și artă scenică predat de d. *Ștefan Braborescu* cu autorizația specială a Ministerului Artelor se deschide irevocabil *Mercuri 29 Noembrie a. c. ora 6 p. m.* și va urma regulat de trei ori pe săptămână, Lunea, Mercurea și Joia, între orele 6—8 p. m.

Cursul acesta fuzionând cu Academia populară de muzică de sub direcția d-lui Baciu, se ține în localul școalei *Gh. Asachi* str. Nagrenz?. Inscrieri se fac zilnic la magazinul de muzică *Brașov* de unde se pot căpăta și lămuriri cu privire la onorariu și ori-ce alte chestiuni în legătură cu acest curs.

❑ Astă noapte, un individ bănuit, fu reținut la comisia despărțirei I-a.

In timpul nopței deținutul a încetat subit din viață.

❑ Cu prilejul vizitei d-lui Clemenceau la Boston, cetățenii entuziaști ai acestui oraș, au oferit „bătrânului tigru" un steag pe care se află brodat un tigru de aur.

Serviciul Telegrafic și Telefonic

al ziarului „OPINIA"

IN PREAJMA DESCHIDEREI PARLAMENTULUI

— Punctul de vedere al guvernului. — Votarea Constituției.— O încordare a situației politice. —

București.—In consiliul de miniștri de ieri, guvernul și-a fixat linia de conduită în vederea deschiderei parlamentului.

Punctul de vedere al d-lui Brătianu este menținerea statului-quo în formațiunea cabinetului și a biurourilor camerelor. Cel puțin până după votarea constituției, nu se va face nici remanierea ministerială, nici schimbări în alcătuirea biurourilor parlamentare.

Dacă majoritatea ar avea gustul să opue vre-o rezistență, se va exercita presiune asupra ei, punându-se chestiunea de încredere.

Guvernul știe că mari fricțiuni există în sinul majorității.

*

Proectul de constituire va fi depus, imediat la deschidere, în Cameră și Senat simultan, și va fi discutat în secțiuni în acelaș timp.

Discuția publică va incepe la Senat, in care timp Camera va discuta proectele financiare.

Legile de organizare a României noui vor fi depuse abia după votarea Constituției.

*

Conform acestei hotărâri a guvernului de a aduce Constituția în prima ședință a Parlamentului, urmează că toată opoziția se va retrage din Cameră chiar din prima zi. Astfel, situația politică va deveni și mai încordată.

Liberalii cred totuși că vor reuși a da României o constituție de partid.

Conferința din Lausanne

Zonele de graniță ale Traciei

— IEȘIREA BULGARIEI LA MAREA EGEE. —

București. Subcomisiunea propusă de delegația turcă, s'a întrunit ieri, organizându-se în două secțiuni: a) o secție pentru chestiunele pur militare, prezidată de generalul Weigand, și b) o secție pentru zonele dela frontiera Traciei și chestiunile de cale ferată, prezidată de un al doilea delegat român d. Diamandi, asistat de colonelul Toma Dumitrescu

*

In cursul dezbaterilor s'a propus un tratament egal al zonei turco-bulgare, cu zona turco-grecească.

Pentru România, zona turco-bulgară joacă un mare rol, întrucât asigură o linie netulburată de ieșire la marea Egee.

Chestiunea a fost pusă în așa fel încât chiar delegația turcă a declarat că nu admite garanții pentru zona greacă dacă nu se admite tratament egal pentru zona bulgară.

D. Stambuliiski a cedat.

*

Știrea despre intrarea Bulgariei într'un bloc balcanic îndreptat contra Turciei, se dezminte. Aceasta cu atât mai mult cu cât însuși Ismet Pașa, în plenul conferinței, a declarat că Turcia admite pentru Bulgaria o ieșire la marea Egee.

Problema orientală

ȘI CHESTIA PETROLULUI

— America cere publicitatea trativelor. —

BUCUREȘTI. — Ieri a avut loc o întrevedere între lordul Curzon, Barrère și Ismet Pașa, în chestia regiunei petrolifere de la Mosul.

Reprezintanții americani au intervenit declarând că Statele-Unite nu admit nici un secret în această chestiune, și că tratativele trebue să fie publice.

Moartea lui Sonino

București. — Baronul Sonino, fost prim ministru și ministru de externe al Italiei, a încetat din viață în urma unui atac de apoplexie.

Noul guvern german în fața Reichstagului

Berlin 24 (Rador).— Noul cancelar german dl. Cuno va expune programul său în ședinta de azi a Reichstagului.

Cercurile politice cred că Reichstagul va exprima încrederea sa noului guvern, deoarece declarațiile lui se vor baza pe ultima notă a guvernului anterior în chestiunea reparațiunilor, care a fost adoptată de Reichstag.

Atitudinea Rusiei în problema orientală

București.— După plecarea d-lui Mussolini, atenția generală este îndreptată asupra a ceia ce va face Rusia.

In întrevederea care a avut loc ieri între Ismet Pașa și ambasadorul rus Worovski, acesta din urmă a declarat că Rușii vor susține Turcia în toate chestiunile privitoare la suveranitatea națională a acesteia, dar își rezervă libertatea de acțiune pentru cazul când Turcia s'ar angaja pe o cale imperialistă.

Worovski a dat sfatul ca în chestiunea strâmtorilor Turcia să nu facă nici o concesiune în afară de acordarea, pentru Bulgaria, unui debușeu la marea Egee.

Confirmare de mandat

București. — Se cunosc împrejurările în care numitul Nicolae Petropol a atentat cu revolverul la viața cumnatului său, maiorul Orezeanu, chiar în localul tribunalului.

Secția IV a a tribunalului Ilfov a confirmat ieri mandatul de arestare emis contra lui Petropol.

O deraiare la Constanța

București. — Din cauza unei manevre greșite și a slăbirei terasamentului, trei vagoane de la un tren de marfă au deraiat în Constanța.

Pagubele sunt destul de însemnate.

LLOYD GEORGE

ales șef al partidului național-liberal

Londra 24.— (Rador) Partidul național-liberal englez a ales cu unanimitate de voturi pe d-l Lloyd George ca șef al partidului.

In ajunul conferinței dezarmării

Moscova 24. (Rador) Delegația poloneză care va lua parte la conferința dezarmării a plecat la Moscova. Ea se compune din prințul Ion Radziwill ca președinte, d. Lucasievicz șef de secție la ministerul de externe și experții militari colonel Piskor și maior Jedrzejwicz.

Contra exagerărilor turcești

București. — Presa europeană relevă pretențiile excesive ale Turciei și prevede încheerea unui acord între aliați și Mica Antantă, pentru a se opune cu hotărâre la cererile exagerate turcești.

De la partidul național

București. — Comitetul central de 100 al partidului național a fost convocat la Cluj pe ziua de 28 Noembrie.

Comitetul executiv și parlamentarii partidului se vor întruni tot la Cluj, cu o zi înainte.

Schimbarea administrației Capitalei

București.— Credem a ști că la începutul săptămânei viitoare se va numi o nouă comisie interimară a Bucureștilor.

Hoț împușcat

București. Un bortaș a fost surprins pe când voia să se introducă prin chei false, în vagonul de dormit al trenului accelerat plecat ieri din Brașov.

Neoprindu se la somație, hoțul a fost ucis cu un glonte de revolver de către conductorul trenului.

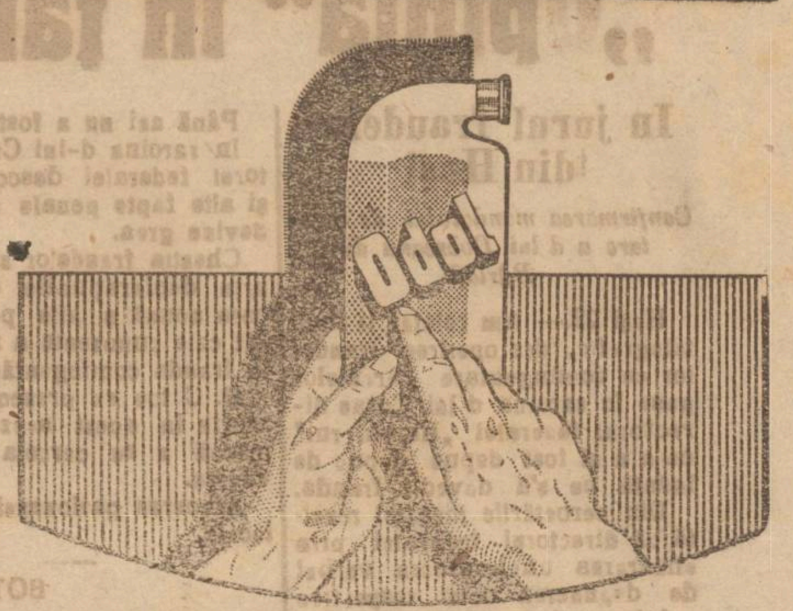

Clătește simplu dimineața la prânz și seara gura bine cu ODOL periându-ți dinții și vei avea o respirație odorantă și o gură ne utrezită, condiție primordială pentru dinți frumoși și sănătoși.

Se reîntoarce în localitate numai pentru TREI REPREZENTAȚII- CELEBRUL TRAGEDIAN

Dr. PAUL BARATOFF

(BEN-ZWI)

Cu întreaga trupă Israelită de la

Freie jüdische Volksbüne Wien

sub direcțiunea valorosului artist I. GOLDENBERG

Director artistic I. DEUTCH

HERMAN BRAUNȘTEIN Impresar Teatral

Malvina Leibovici

Carol Haimovici

Logodiți

Iași, Noembrie 1922

CINEMA MODERN

LUNI 27 Noembrie 1922

Geniala Capo-d'operă realistă din viața femeilor de astăzi

LA FOURNAISE

VIS sau REALITATE?

Grandioasă montare cu o strălucită interpretare artistică în frunte cu mondialul tragedian

„NOVELLI."

Opera Completă 6 ACTE

Fabrici și Negustori

Cumpărați și vindeți ori-ce fel de cereale și mărfuri prin *Casa de comision și Agentură.*

CAROL SPODHEIM

Botoșani, Calea Națională 211

Se primesc mărfuri în consemnație. Serviciul onest. Comision modest.

DOCTORUL

A. Gancevici

Vechi intern al Spitalelor din București

Specializat la Paris și Berlin în

Boale de piept

Medic-șef al Sanatoriului Bârnova

Consultații: Luni, Mercuri, Vineri de la 10—12

Str. Lascar Catargiu No. 38

(Piața Sf. Spiridon)

Bucuria copiilor!

Vizitați

MARELE BAZAR DE

Jucării

din str. CUZA-VODA 71

Vânzare cu prețuri reduse

LEON GOLDENBERG

Obiecte de aur,

ARGINT. PLATINA, BRILIANTE,

cumpără, oferind prețuri mari

— CEASORNICARIA —

Frații TISGHLER

Str Ștefan cel Mare 33

Cea mai bună apă minerală purgativă este

APA DE BREAZU, Iași

Efect sigur, fără dureri dozâ mică, gust plăcut.

Premiată la expozițiile din Paris și București

DOCTOR

Gh. L. Transilvanu

Elev al Profesorului Landouzy din Paris

— Boli Interne —

Consultații 3—6 în strada Lascar Catargiu No. 38

DOCTORUL

Alex. Hochmann

CHIRURG MAMOȘ

Specialist IN BOLI DE FEMEI

de la clinicele din Viena și Budapesta,

fost mulți ani de zile asistent la spitalul comunal din Budapesta, a început consultațiunile în STR. PACURARI 56

Orele consult. 12-1 și 4-6 p. m

Cabinet dentar

Dr. Med. H. Apter

Specialist la Berlin in dentistică și boli de gură

Iaș, Str. Lăpușneanu 32

Consult. 9—12, 3—6

Faină de scrobeală și Dextrină

garantat pură, din cartofi, livrează cu cele mai avantajioase prețuri și în orice cantitate:

Fabrica de scrobeală de cartofi și de Dextrină

AMYLON Societate anonimă pentru industrializarea cartofilor SIBIU

Reprezentant general pentru vechiul regat: MAURICE SIMON

BUCUREȘTI STRADA CAROL No. 18

UN APARAT INGENIOS

„TARANTELLA"

Ascute lamele sistem GILLETE atât la piatră cât și la curea, devenind mai bune ca noi. Costul unui aparat complect lei 175.

ROMANIA MUZICALA

Finkelstein

Lăpușneanu 24 Iași

Se primesc lame pentru ascuțit lei 2 bucata.

N. B.—Au sosit „Sonerii fără baterii" care sună foarte puternic, aplicabile la antreuri.

„Opinia“ în țară

In jurul fraudelor din Huși

Confirmarea mandatului de arestare a d lui Dobreanu din Bârlad

Huși 22.— Am relatat la timp telegrafic, descoperirea fraudelor cu contingentare cerealelor puse în sarcina d lui Cotae directorul federalei „Lucea rul“ care a și fost depus depus de îndată ce s'a dovedit fraudă.

Din cercetările justiției resultă că directorul federalei prin eliberarea unui proces verbal de depunerea cotei respective a înlesnit d-lor Dobreanu din Bârlad și V. Ciudin viticultor din Huși a-și procura un permis de export pentru 19 vagoane cu cereale care permis a fost vândut imediat unei bănci din Capitală contra sumei de 22> mii lei,

In realitate beneficiarii n'au depus nimic din cota cuvenită la data obținerei permisului, după cum n'au depus nimic până în ziua de azi fapt pentru care s'a lansat mandat de arestare contra lor.

Primul d. Dobreanu a fost arestat și depus în arestul preventiv local iar tribunalul Fălciu i-a confirmat mandatul de arestare.

Mandatul de arestare emis contra d-lui V. Ciudin n'a putut fi executat de oare ce numitul nu se găsia la domiciliu.

Fiind disparut din localitate parchetul a dat ordine de urmărire contra lui în tot cuprinsul județului.

Până azi nu a fost găsit.

In sarcina d-lui Cotae directorul federalei descoperindu-se și alte fapte penale situația sa devine grea.

Chestia fraudelor se complică prin declarațiunile deținutului care acusă și alte persoane de săvârșirea unor fapte cunoscute a fi împlinite în fraudă contingentării.

D. Cotae va presenta un memoriu în acest sens cari urmează a se cerceta spre dovedire.

Atacarea pasionează cercurile locale, Leontin

BOTOȘANI

Instalarea comisiei interimare.— Eri s'a întors Prefectul județului d l Remosteue Vizanti aducând cu el decretul numire a noului consiliu comunal. Tot eri a avut loc la palatul comunal depunerea jurământului noului consiliu comunal în frunte cu d-l D. D. Hangan Președintele comisiunei.

După ce secretarul general al comunei d-l H. Vasiliu citește decretul de numire, se procedează la jurământul comisiei interimare.

După jurământ vorbește d-l prefect spunând că se simte fericit că are în frunte comunei pe d-l Hangan, un om cinstit și harnic și îi dorește spor la muncă. Răspunde d-l D. D. Hangan. D-sa spune că va face totul și va munci cu tot consiliul, spre binele comunei.

La urmă cu majoritate de voturi este ales ca ofițer al stării civile d-l dr. N. Franzescu.

L. Adler

NOU ȘI IMPORTANT

pentru societățile . . . . . care angajează

BALURI MASCATE

companiilor de teatru, precum și tineretului amator de serbări și petreceri.

Subsemnatul punându-mă în legătură cu vestitele firme ULSTEIN Berlin și HANS SCHROLL Viena, am obținut și chiar primit o bogată colecție de

Costume și Măști

absolut noi de un lux și finețe ne întrecut, ne mai văzut în Iași, costume naționale, istorice, militare și de fantezie.

De asemenea am primit prin poștă, crepene, perucă, și diverse materiale pentru deghizat.

Zi nic primesc noutăți din străinătate.

La dispoziția vizitatorilor catalogue, și expoziție permanentă de costume pentru ales.

Inchirierea costumelor precum și serviciile de deghizat le ofer în cele mai avantajoase condițiuni.

Personal special angajat.

Cu diverse societăți am și făcut angajamente.

Orice fel de informațiuni sau corespondență din provincie adresați

Frizeria și atelierul **FIGARO**

RAHMIL HAIM

In fața Halei colț cu Strada Cizmăriei No. 10

De închiriat

în total sau în parte, 6 camere și una prăvălie.

A se adresa la cesornicăria Frații Tischler, str. Ștefan cel Mare 33.

Inștiințare

Fac cunosout onor. public că m'am stabilit în localitate ca Subchirurg cu o practică de 20 ani.

Fac serviciul conform ordonanței medicilor.

Rog a mă vizita și veți fi mulțumit de mine.

La chemare vin acasă.

Cu stimă

Gh. L. Nată

Str. Eternitate 80

Podul de fer

Casele Oișie Goldman

CEASORN CE ȘI BIJUTERI

se repară, garantând pentru cea mai perfectă executare, la

CEASORNICARIA

Frații TISCHLER

str. Ștefan cel Mare 33

Blănăria artistică

LA DAVID

Str. Lozonschi 1

Asortiment de blănării fine. Sconcs veritabil, opozon sconcs, vulpi gri, negre alaska și argintii. Tibet de Mongolia, nutria, biberette, lutru, jder, dihor și vidre. Piei de îmb ănit și brumării, etc.

ATELIERUL SPECIAL

execută lucrări artistice și transformări de orice blană Se curăță vulpi albe, făcându-le ca noi

Tăvăluci

de câmp, cu 3 câmpi de metal cumpăr. A se adresa Theodor Iordăch escu Str. Arcu 10 Iași.

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embericos & Co.

București, — Str. Paris No. 1

Linie regulată și rapidă bilunară

Constanța direct **New-York**

Cele mai mari transatlantice confortabile lux din Constanța

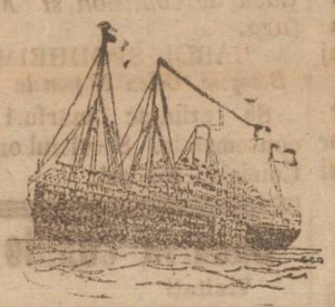

Transatlanticele de lux

„KING ALEXANDER“

Pleacă la 3 Decembrie direct la New-York. După plecarea acestui vapor urmează transatlanticele:

Megalli, Helas, Temistocles, și Constantinopole.

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul înscrieri și rezervări de cabine pentru pasageri, precum și mărfuri pentru New-York cu escale la Cospoli, și Pireu,

Pentru orice informațiuni detaliate și formalități de îndeplinit pentru înscrierea și primirea singurei vize americane, vă rugăm a vă adresa cu toată încrederea unui serviciu conștiincios la adresa biroului nostru central.

M. Embiricos & Co.

București Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89.

Sucursale: Constanța—Str Lascăr Catargiu 28 Galați str Speranței 28, Brăila Str. Belvedere 1

Sanatoriul Dr. Tzalcu

Iași, Str. Carol 20, Telefon 368

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului s'a reorganizat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai rigoroasă. Se practică orice intervenție. Adaptat la chirurgia de urgență.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Hecabaterapie. Se primesc în consult cu medici specialiști pe specialități, boli interne și nervoase (afecțiuni contagioase și nervoși turbulenți).

Informații și consultațiuni între orele 2— 4 p m.

Sobe teracotă

DIN

FABRICI RENUMITE

SE POT ANGAJA

Domnii clienți sunt rugați a'și face comenzile din timp pentru a obține reduceri

Reprezentant: I. ZLATOVICI

Str. Muzelor 40

Părul nu mai cade

MATREAȚA cât și orice afecțiune ale pielei capului dispar sigur NUMAI în urma întrebuințărei loțiunei

„PETROLOL“

singurul remediu preparat riguros după principiile științei de d-rii KONYA și FIU, chimiști.

Pomada Tanno-Chinin veritabil numai cu marca FORTUNA depusă.

DIGESTON Dr. KONYA

Praf digestiv, restabilește digestia dificilă; ușurează asimilația alimentelor; taie acreala și arsurile din stomac

Depozit la Farmacia Dr. KONYA și FIU.

Se caută

un practicant de biron oferindu se salar. A se adresa la Isac Blumenfeld Str. Cuza-Vodă 42 în curte.

Firme

cu prețuri pe jumătate pentru comercianți, meseriași-profesioniști, bănci, birouri și autorități comandați la

I. MAX

PENTRU

CHIOȘCURILE DE ZIARE

Se caută băieți sau fete. A se adresa la magazinul Leon Goldenberg str. Cuza. Vodă 71 (peste drum de Banca Moldova).

Cal ofițeresc

armăsar, 3 ani la primavară, rasa Orlof, de vânzare str. Anastasie Panu 15.

CEI MAI BUNI

GALOȘI ȘI ȘOȘONI

MARCA PENTAGON

Vânzarea exclusivă pentru toată România

Societatea Pentagon Iași str, Ștefan cel Mare No. 4

Depozitele principale en-gros, Iași H Braunștein str. Ștefan cel Mare 4. București A. Saitman str. Carol 35, Chișinău B. Lempet Armeneasca 71.

Vânzare EN-DETAIL la toate magazinele de încălțăminte din țară.

LEI 70

Marele Atelier **Photo „REMBRANDT“**

Str. Lăpușneanu No. 6

Primind un mare transport de materiale

A redus prețurile

executând

12 Fotografii (cărți poștale)

in culoarea sepia (maro)

cu lei 70

dând și un TABLOU GRATIS

A sosit nou transport de

BLANURI

ASTRAHAN VERITABIL, LUTRU VERITABIL SILHOTER DE VIRGINIA, BIBER VERITABIL, NUTRIA-LUTER, IMITAȚII DE BIBERETTE, VULPI ALBE VERITABILE, OPOSON, etc. etc. la

Magazinul de Blănării și Pălării I. M. KUNOVICI

— Iași, Str. Stefan cel Mare 4 —

Vinul Konya

cu principiile conținute în *Kola, Coca, Guarana* și *Cacao* reunite

Reconstituantul, tonicul și nutritivul cel mai renumit în combaterea **anemiei, debilității, maladiilor nervoase,** *de cea mai mare valoare în convalescență.*

ANUL AL XIX-lea No. 265 — 1 LEU NUMĂRUL — MERCURI 29 NOEMBRIE 1922

ABONAMENTE: UN AN . . . LEI 200; ŞASE LUNI . . . 100; TREI LUNI . . .

REDACŢIA: IAŞI. — STR. MÂRZESCU 17

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI se primesc la toate Agenţiile de Publicitate şi la ADMINISTRAŢIA ZIARULUI — IAŞI. — STR. MÂRZESCU 17 —

Biblioteca Universității Iași

Congresul țărănist

Azi are loc în orașul nostru congresul partidului țărănesc din întreaga țară.

Acest eveniment prezintă o deosebită importanță pentru viața publică românească. El constitue aproape unica manifestare serioasă de activitate politică din ultimul timp.

Adunarea țărăniștilor pentru cercetarea cumpănită a problemelor de viață obștească, apare ca ceva exotic printre mult prea împământenitele manevre de culise, pertractări, polemici injurioase, de al căror spectacol avem a ne întrista aproape zilnic. Nu facem decât o justă constatare când spunem că singurul partid care muncește serios, pregătindu se pentru menirea lui, este partidul țărănist. Secția lui de studii a elaborat un foarte interesant ante proect de constituție, în fruntea căruia se află o introducere cu valoare de studiu savant, datorită d lui profesor Stere; timp de un an de zile, organizațiile din întreaga țară au discutat anteproectul de program care se va vota acum de congresul general. Toate acestea constitue o activitate pozitivă, care îndreptățește cele mai frumoase nădejdi.

*

Marele războiu, mărindu-ne hotarele, ne-a lărgit și orizontul vieții noastre politice. Masele țărănești au căpătat, prin votul universal, puterea de a lua parte la cârmuirea statului. Sătenii au văzut înlăturată tutela claselor stăpânitoare de eri. Majoratul le-a adus implicit dreptul de a se organiza ei înșiși pentru apărarea intereselor lor. Atunci s'a născut partidul țărănesc, menit să aducă în arena politică forța muncitorimii din satele noastre.

Acest proces de transformare înseamnă un adevărat succes pentru o țară democratică și unica formă sub care s'au manifestat curentele politice de după războiu. Afară de liberali, celelalte așa numite „partide" nu sunt de cât înjghebări sporadice în jurul unui nume sau a unei șubrede popularități. Grupările acestea, care se mulțumesc să împodobească coarnele plugului, nu vor înfige nici odată adânc fierul în pământ și nu vor put a trage nici o brazdă în câmpul vieții noastre sociale.

Alcătuirea partidului țărănesc mai constitue un progres și în modul normal cum evoluiază. Pentru primii pași pe o cale necunoscută și pentru regularea socotelilor tutelei, mulțimea neștiutoare avea nevoe de îndrumători inceri și devotați. Un mare număr de intelectuali și au luat sarcina aceasta și glasul lor e ascultat, cu toate că trâmbițele răsboinice ale politicianilor răsună asurzitor.

Se strigă mai ales împotriva acelora care au îndrăznit să spună pe nume unui fapt vechi de când e lumea: lupta de clasă. Dar orice partid are de luptat pentru apărarea intereselor comune ale membrilor lui, deci orice partid reprezintă de fapt o clasă. — Pentru oamenii muncitori, lupta de clasă se identifică cu lupta împotriva dreptului la lene, în virtutea căruia vechile partide au intronat si necurele afacerile și întregul sistem prin care se istovesc toate izvoarele de viață ale țării românești.

*

Lucrările congresului țărănist de azi înseamnă, în istoria partidelor politice, data când primul partid cu adevărat democratic de la noi își fixează atitudinea, stabilindu-și o formulă politică bine definită.

I. Luchian.

DESCHIDEREA CORPURILOR LEGIUITOARE

— Lozinca premierului —

La deschiderea de mâne a Corpurilor legiuitoare, activitatea parlamentului va presinta două aspecte. Unul prin atitudinea guvernului și mai ales al d-lui Ionel Brătianu care își însușește tot mai mult o mentalite de dictator, și al doilea prin revolta unei părți din parlamentari, cărora le place să se intituleze țărăniști liberali.

D. Brătianu e hotărât a realisat coute que coute, noua constituție. Imediat după constituirea birourilor și înaintea oricărei alte legi, d-sa va cere celor două corpuri legiuitoare să voteze constituția. Premierul liberal e hotărât să se desintereseze de orice acțiune a opoziției și să refuză orice schimbări în actual formație din sânul guvernului. Vechea formulă a lui Petru Carp „întâiu represiunea pe urmă vom avisa" a fost însușită de șeful liberalilor in anul 1922, cu o mică schimbare: întâiu constituția și apoi vom avisa....

In fața acestor porniri hotărâte se vestește hotărârea de răzvrătire a elementelor liberale mai tinere. „Țărăniștii liberali" se vor manifesta chiar la primele constătuiri a majorităților. Formula lor este: întâiu reorganizarea partidului și apoi celelalte reforme.

E de văzut care din cele două curente vor invinge.

In orice caz, ședințele corpurilor legiuitoare ale d-lui Ionel Brătianu, vor fi mai puțin liniștite decât ar dori d sa.

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

In jurul cutremurului din Chili. — *Directorul observatorului din Saint Maur arată că aparatele sismice au înregistrat vibrațiuni timp de 5 ore. „Acest cutremur de pământ, a adăugat el, a fost, cu toată intensitatea lui, mai puțin important decât acela care s'a produs la 3 Ianuar 1911 în Turkestan și ca acela din China în 1920. In timpul acestuia din urmă, penele sismografelor au sărit și aparatele n'au putut continua să înregistreze sguduiturile; la cutremurul din Chili, însă, aparatele noastre au resistat".*

INSEMNARI

UN GLAS AL UMANITAȚII

Imprejurările vremei de astăzi, silniciile pe care ni le impune starea economică și politică, siluirea conștiinței și persoanei, permanenta amenințare de războiu — totul ne produce o enervare insuportabilă.

Aruncăm pretutindeni priviri disperate, aspirăm adânc aerul viu de la care nădăjduim un impuls de viață nouă, așteptăm cuvântul făgăduinții și fapta care să ne mântuiască.

In negura păcatelor omenești, care stărueşte asupra societății noastre mai copleșitoare ca pe aiurea, răsună un glas limpede, mângâietor și cald.

D. Eugen Relgis — ieșan de-al nostru — trage fără preget brazda în câmpul umanitarismului. Scrie mult și frumos, persuasiv și optimist, menținându-se deasupra răutăților vulgare ale amănuntelor traiului.

In noua lui scriere „Principiile Umanitariste" — ca și în precedenta-i activitate publicistică — d. Relgis evanghelizează pentru o lume mai bună, coborând elanul umanitarist din împărăția idealului pe pământul realității practice.

D. Relgis este mai realist în puterea credinții și în arta scrisului de cât în fapta pe care își închipue că o îndrumează spre realizări practice. El ne împărtășește un nobil și integral umanitarism, care nu se poate practic decât prin formalisme de biserică. Umanitarismul acesta se înrudeste cu morala creștină a cărei tragedie il paște.

Dar, în idealismul său remărginit, în credința lui neclintită, în vastul lui simț de omenie, d. Relgis atinge o măreție de profet și revarsă în inima noastră adevărate clipe de binecuvântare.

RENOVATUS

Impresii de la congresul țărănist

— Delegații. — Discuția asupra referendului. — D. Stere Raportor. — Conducătorul Mihalache

Aspectul sălei congresului țărănist nu-ți da impresia că te afli în fața unui adunări politice de clasă. Crezi că te afli la o adunare politică de surtucari, ca toate adunările politice ale „oligarhiilor". La această înfățișare contribue și anotimpul. Puținii ițari și albigori dispar sub cortășele, bundițele și paltonașele destul de lunguşoare. Abea câte-va sumane care te fac să te întrebi dacă ești în fața unor delegați de cercuri țărănești, sau în fața unor simpli spectatori rătăciți prin oraș într'o zi de Duminică.

*

Defilarea delegaților care iau cuvântul astupă și mai mult înfățișarea de clasă la care ne așteptăm din curiositate sau din îngrijorare.

Țăranii din marea majoritate a județelor nu și-au ales delegați dintre dânșii. Au trimis din partea lor „domni" și „cuconi" cu convingerea că ăia vor face mai bună treabă, de cât ai lor. O dovadă că țăranii nu numai că n'are spiritul îngust de clasă, dar cu toate decepțiunile și păcălelile suferite, cred încă în avocați, vechilii și mandatori.

Constitue chiar și o slăbiciune pentru congres faptul că o mare parte din delegați sunt oameni care au figurat în rândurile noastre politice și n'au avut timp suficient să se asimileze; să se deprindă a vorbi după noua lor situațiune.

*

Mulți din acești delegați au combătut în congres, referendum și „plebiscitum" în genere. Dar combaterea în ea însăși nu a fost un ce surprinzător, ci argumentele intrebuințate, sunt aceleași cu care acești delegați, ca membri ai partidelor de guvern, au combătut altă dată votul obștesc.

Un delegat a declarat că referendum este un sistem primejdios pentru că *ideile ar fi înecate de valul democrat, atât de influențabil și de inconștient.*

Un alt delegat a spus că nu trebue să se dee mulțimei cuvântul hotărâtor pentru că *puterea vine de jos, dar lumina vine de sus.*

Semnificativ a fost mandatul imperativ dat de unele organizații țărănești din Basarabia. Halipa a declarat că țăranii din Chișinău i-au dat mandat să combată „referendum" pentru că acesta i-ar face să bată drumurile. Este și culoarea locală a unei regiuni fără drumuri, dar și dominarea sentimentului de căutarea la nevoile individuale, care este cu mult mai puternic de cât spiritul de clasă, despre care am putea spune că nu există nici instinctual.

*

Delegații țărani „în carne și oase" a câtor-va organisații din vechiul regat, din județele unde a existat o viață politică chiar în sinul răposatului colegiu al III-a au făcut dovadă de simț politic câștigat prin luptele duse.

Cum boerilor, spus unul dintre aceștia, D-voastră spuneți că țăranul nu va ști să zică da sau ba dacă o lege e bună sau rea, cum se poate ca țărănimea care duce în spetele e toate greutățile acestei țări, care plătește impositile, care cu munca ei face toată producția țărei și care a făcut pe toate fronturile și se cutremure dușmanii, nu știe ce e bun și ce e rău?

Scurt și cuprinzător. Sala a isbucnit. Puterea celor de jos a brăzdat cu fulgere orisontul de sus. Adversarii referendumului au amuțit.

*

Dl. Stere „raportorul" constituției țărănești, într'un discurs substanțial ca argumente de doctrină, încadrate în motive politice înalțătore, într'o formă extraordinar de mișcătoare asociind lumina de la Apus, din viața Angliei cu suferințele eroilor romînilor din Basarabia îngropați in viscolele Uralilor sau suprimați prin spînzurătorile Siberiei, au întors pe adversarii referendumului și a făcut congresul să voteze cu unanimitate aceasta instituție.

Ziua de ieri a congresului țărănist a dovedit că țărănima și-a găsit un mare și destoinic conducător în Mihalache și un extraordinar apostol în Stere.

Voiu mai vorbi despre aceste mari forțe politice.

GREVA

— Greva studenților dela Universitatea Germană din Praga perzistă de mai bine de două săptămâni, din cauză că rectorul Universității e evreu.

Delegațiunei studenților, Ministrul instrucției i-a răspuns că de oarece alegerea rectorului a fost făcută de marea majoritate a profesorilor universitari, alegerea aprobată de ministrul instrucției și sancționată apoi de președintele republicei, rectorul fie el evreu, turc sau chinez rămâne bună și studenții n'au decât să rămână în grevă, urmând să sufere ei consecințele.

VIAȚA POLITICA

POLITICA

la dejunurile de la Palatul Reginei

Suntem un neam de oameni politiciani. Intrebuințez cuvântul „politicos" în sensul antic sensul originar. Politica cu toate derivatele are la bază „polis" cetatea cum zicem cei vechi, statul cum ziceau noi. Facem politică la toate și din toate.

Politica la mesele de la palat? Se vorbește politică la mesele regale? Da. Câte o dată chiar prin cuvinte deschise. Mai tot deauna prin compunerea mesei, calitatea invitaților și a *neinvitaților*; calitatea celor ce se obțin de la invitație etc.

In toamna anului 1912 la un prânz regal care a avut loc tot în palatul Reginei, pe atunci palatul Corpului IV-a de armată din o convorbire pe care Regele Carol a avut'o după ridicarea de la masă în holul palatului cu un fruntaș politic ieșan din opoziție, a eșit guvernul Maiorescu-Take Ionescu din Octomvrie 1912.

Abținerile de la masa din Sala „Unirei" de la Alba-Iulia din octomvrie trecut n'au vorbit politică? Ele n'au fost îndreptate nici contra Incoronărei, nici contra Coroanei, ci contra politicei d-lui I. C. Brătianu.

Dejunurile de Vineri și Sâmbătă au fost și dânsele ocazii de manifestații politice, natural politică mică, locală cum putea s'o facă actuala primărie care făcea invitațiile. Din comeseni erau invitați din ordin. Aceștia n'au colorat masa pentru că au simțit *ordinul* și au răspuns la apel.

Vom face însă câteva observații despre unele greșeli pe care le-a făcut primarul în exercițiul „prerogativei sale" de invitator și unele năduhuri care a trebuit să le înghită de la o parte din invitații săi.

Trebuia d. Toma să nu uite că ne aflăm în anul 1922 când viața economică are precădere când către conducătorii acestei vieți sunt îndreptate tote speranțele. Și deci toată atențiunea noastră, de ce pe președintele camerei de comerț l'a pus seria II-a? De ce n'a chemat pe nimeni din fruntașii comerțului, industriei sau agriculturi? Unde erau marele Bănci? D. Moritz Wachtel din greșală s'a așezat la masa seriei I-a și încă mai mult ca reprezentând *ab antiquo* în acest oraș anumite cuvenite de ordin religios sau de asistență socială pentru o categorie de desmoștenire.

De ce n'a invitat pe nimene dintre evreii fruntași ai vieții politice, macar pe vre-un evreu consilier comunal?

(Continuarea în pagina 2-a)

DIN VIAȚA MARILOR DISPARUȚI

Amintiri despre Offenbach

— Capriciile unei artiste. — Opereta și capetele încoronate. — Perrichola. — O minune de lungă durată. — Povestirile lui Hoffmann —

In legătură cu opera frumoasă și plină de viață, a marelui muzician J. Offenbach, s'au colecționat o sumedenie de anecdote și s'au reconstituit amănunte ale epocei.

Extragem unele fapte caracteristice.

*

In seara premierei operetei „Marea ducesă de Gerolstein", în 1867, la teatrul de varietăți din Paris, s'a produs un incident hazliu. Era gata să se ridice cortina și chiar regisorul dăduse cele trei lovituri tradiționale, când o ceartă izbucni între culise. Ce se întâmplase?

Artista protagonistă, Ortansa Schneider, avusese fantezia să-și atârne pe piept un mare cordon al unei decorații bizare care făcea un efect caraghios pe costumul de ducesă. Cenzorul socotise că această parodie de decorație ar putea să displacă împăratului Napoleon III, și marelui cancelar al legiunei de onoare, și astfel dăduse ordin ca artista să-și scoată decorația. Tocmai când trebuia să intre în scenă, Ortansa Schneider află de acest ordin chiar din gura lui Offenbach care-i luă decorația. Artista a început să plângă, să protesteze și a declarat pur și simplu că nu mai joacă.

Offenbach, care cunoștea valoarea capriciilor femeești, a dat ordin să se înceapă spectacolul. Și chiar dela primele măsuri ale orchestrei, Ortansa Schneider a intrat surâzătoare în scenă și... a jucat de minune.

Dar și artista s'a răzbunat. Peste un an, a fost expus în „Salonul" oficial, portretul ei, în haina marei ducese de Gerolstein, și cu decorația cea bizară pe piept...

*

Cu prilejul acestei operete, nenumărate capete încoronate au fost la teatru pentru a aplauda pe Offenbach și pe minunata artistă Ortansa Schneider. Au asistat împăratul și împărăteasa Franței, prințul de Galles și ducesa de Manchester, regele Greciei, prințul regal al Prusiei, împăratul Rusiei, regele Suediei, regele Portugaliei, Ismail Pașa vice-regele Egiptului, etc.

O întâmplare nostimă a avut de suportat marele duce Vladimir, fiul Țarului. A transmis din Petersburg la ambasada rusească, o telegramă cu următorul cuprins: „Aș vrea să văd pe Schneider în prima seară". Ambasadorul rus n'a înțeles că e vorba de marea artistă, și a trimis în întâmpinarea marelui duce pe Henri Schneider, președintele Camerei franceze!

*

Numele „Perrichola" din celebra opereta a lui Offenbach, n'a fost iventat de Meilhac și Halévy, autorii libretului. Ci este porecla dată vestitei artiste spaniole Micaela Villegas, care a trăit în Peru (America de Sud) și a jucat cu mare succes în orașul Lima.

Intr'o zi, vice-regele Perului a chemat pe Micaela la palat. Dar aceasta a dat un răspuns obraznic, refuzând să vie. Vice-regele a strigat cu ciudă „Perrachola"! (adică pe spaniolește „cățea de indigenă"). Porecla aceasta i-a rămas artistei. Și de acolo a provenit numele „Perrichola" din opereta lui Offenbach.

*

Când compunea opereta „Fata tamburului major", Offenbach era bolnav în pat de gută. Din când în când era dus cu scaunul la pian ca să încerce unele acorduri. Doctorul spunea: „Nu mai rezistă decât prin minune, căci nu mai e nimic în trupul lui".

Dar „minunea" aceasta e ținut destul de mult, dându-i răgaz să compue celebra partitură „Povestirile lui Hoffmann" și ținându-l în viață până la 3 Octombrie 1880. Incă compunea, când i-a venit rău și a leșinat. Când și-a revenit în fire, nevastă-sa îi plângea la căpătâi. „Ai dreptate să plângi — i-a spus ilustrul muribund — căci văd că noaptea asta se va isprăvi cu mine". Offenbach a căzut în delir și fredona din „Povestirile lui Hoffman". In zori, și-a dat duhul.

Ani întregi, Offenbach visase să scrie o piesă pentru marele teatru „Opera Comică", pentru ca astfel să se răzbune contra detractorilor care-i inegau calitățile unui muzician serios. Și tocmai „Povestirile lui Hoffmann" s'a jucat la Opera-Comică în Februarie 1881. Dar Offenbach zăcea de 4 luni în mormînt!

UNTDELEMNUL „SASSO"

garantat de pură măslină, de o calitate superioară ... incomparabilă, în România nu se vinde ... ... nici în sticle, nici în damigeane, ... nici în butoae, dar numai în bidoane ... ... de culoare verde cu dungi albe și bleu ... ... având scris în fiecare față: ...

„P. SASSO E FIGLI-ONEGLIA"

Nimeni în România nu poate furniza acest produs având exclusivitatea:

— D. Paolini Str. Spital 6 Galatz —

En-detail la Iași numai la Magazinul PIETRO BET

— IAȘI Strada Cuza Vodă 48 —

Untura de peşte Norvegiană

Importată direct din Alesund (Nervegia) se găsește la

FARMACIA Dr. A. RATEANU

IAȘI, Str. Cuza-Vodă 46

In timpul iernei untura de peşte pură și proaspătă, extrasă din ficații speciei Gadus Morrhua, constitue cel mai eficace tratament pentru copii lymfatici, rachitici, scrofuloși și anemici.

Pentru convalescenții adulți cereți **Chinovinul dr. Răteanu** preparat cu China, Kola. Coca și Glicerofosfat de Calciu excelent întăritor al corpului slăbit de boală.

Pentru calmarea nervilor cereți **Valerianatul de Amoniac** preparat de d-rul RATEANU după formula Pierlot.

Pentru întărirea sistemului nervos și a puterei slăbite prin surmenaj și excese, cereți **Siropul de Hypofosfiți** compus preparat de dr RATEANU după formula Felow.

Laboratorul Farmaciei Dr. RATEANU prepară la cerere și untură de pește iodoferată, fosforată, precum și Emulsie de untură de pește cu lactofosfat de calciu

FOTOGRAFII

artistic executate toate formatele până și mărimea naturală, după natură și după orice fotografie, FOTOGRAFII pe porcelan (Photo-cheramic) pentru morminte, arse în cuptoare, 1000 grade căldură asemănarea garantată obțineți numai la Fotograful, Curții Regale WEIS Iași Piața-Unirei.

∴ AU SOSIT ∴

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazin 1 din strada Ștefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAȘILOR

Al 2-lea congres general al partidului țărănesc

ZIUA I-A

Ședința de dimineață

Discursurile de deschidere

Sala Elisabeta se umple de cu vreme cu delegați veniți din toate unghiurile țărei. Cu trenul de aseară, a sosit întregul comitet executiv a partidului țărănist din Chișinău. Cu acelaș tren au sosit și d-nii Stere și Mihalache. Intrarea în sală se face cu un strict control, ceia ce face ca sala e arhiplină, însă nu cu curioși, ci cu membrii partidului.

Intrarea fruntașilor e primită cu sgomotoase aplauze. Pe scenă ia loc un numeros stat major.

Deschiderea congresului

D. *Paul Bujor*, fruntașul țărănist, profesor universitar, vorbește.

„Iubiți frați și prieteni, partidul nostru a ținut ca al doilea congres să aibă loc în Iași, ca o cinste pentru orașul nostru, mai ales că alegătorii ieșeni au dat voturile lor prietenului Mihalache, sufletul partidului nostru.

Arată apoi importanța congresului și urează bună sosire delegaților veniți în orașul Iași, orașul care suferă, dar care și-a păstrat tradiția sa de cultură și a luptat întotdeauna pentru dreptate și democrație. Indată după constituirea partidului și în Iași, cu o înțelegere perfectă, izvorâtă din război și din suferințele refugiului. Amintește de o scrisoare, pe care regretatul poet Vlăhuță i-a trimis-o din Bârlad și în care arată că viitorul țărei rezidă în partidul nostru. Profeția se va realiza—spune d. Bujor—azi lumea nu mai poate merge în formele sale actuale și avem credința că partidul țărănesc va răspunde la chemarea sa.

Cuvântul delegaților

D. *Pan Halipa*, sgomotos aplaudat, zice că vederea Iașului, capitala Moldovei întregite a lui Ștefan cel Mare. Acum 4 ani, în vremuri grele, basarabenii au adus aci o rază de lumină, și sunt fericit a fi fost printre ei.

Sătenii din Basarabia ne spuneau atunci: „vă dați robi în mâinele boerilor de peste Prut, nu vedeți miile de dezertori cari se găsesc la noi. Dincolo domnește nedreptate.

Dar noi le răspundeam sătenii din Basarabia vor da puterea celor din regat, ca să-și capete și ei drepturile lor, și sătenii din Basarabia au înțeles că trebue să dea o mână de ajutor și de frăție țăranilor din regat.

Dar de atunci multe s'au schimbat. Țărănimea noastră a fost înșelată. Ea vede că se făuresc lanțuri, ca s'o robească din nou.

Sper să pot spune sătenilor basarabeni măcar acest cuvânt: Iașul nu se va arata nepăsător la strigătul de desnădejde al țărănimei basarabene.

Azi Basarabia nu mai este acel ținut entuziasmat de odinioară și așteaptă salvare.

D. *Adam*-Ardeal, arată chipul și cum s'a înființat partidul țărănist din Ardeal, cum cu toată urgia averescană, a trimis zece reprezentanți în parlament.

Azi unii din susținătorii sătenilor din Ardeal, s'au unit cu asupritorii de veacuri din vechiul regat. Acum putem spune sătenilor din Ardeal, de ce luptăm contra partidului național. Și avem nădejde în succes, și aci în Iași, când vedem întruniți atâția fruntași, simțim că s'a încins lupta pentru dreptate și democrație.

Discursul d-lui Mihalache

In aplauzele sgomotoase ale adunărei, la cuvântul d. *Mihalache*.

Salută al doilea congres, ce se ține în Iași, în preajma statuei lui Vodă Cuza, care ne îndeamnă la acțiune pentru dreptate și democrație. Amintește de originea partidului țărănist. Sunt 30 de ani, de când Dobrescu Argeș a făcut cea dintâie încercare. In 1906 țărănimea a făcut o a doua încercare, de a-și strînge rândurile și a arata care este realitate.

Dar lipsa dreptului de vot, a paralizat mișcarea. A venit războiul și țărănimea a pus bazele unui modest partid țărănesc. Incă nu cunoașteam acțiunea profesorilor universitari din Iași. A venit apoi Ardealul și în 1921 cea mai puternică organizație țărănistă din Basarabia, s'a contopit cu noi, formând un singur partid unitar.

Au mai venit și foarte noi, acele ale muncitorimei din orașe, care cum a văzut că și pentru ei nu există altă orientare.

Aportul astfel adus de doctorul Lupu a fost considerabil iar atacurile și nedrepte dovedesc tocmai forța noastră.

Formăm azi o albie puternică, și să nu ne speriăm dacă sunt ape diferite să facem o armonizare, relevând puterile specifice ale fie cărei ape și să formăm o unitate puternică pentru binele țărei.

Unicul remediu este constituirea partidului țărănesc, ca să constitue o forță politică care să îndepărteze tot ce-i parazitar și să repartizeze în mod drept bunurile statului, ca nu cei ce nu muncesc să se bucure de toate bunurile. Acțiunea aceasta va folosi tuturor claselor producătoare.

Azi o singură clasă este favorizată: clasa parazitară, iar toate celelalte angrenate de dictatura parazitară. Numai prin stăpânirea țărănimei se va ajunge la o mai bună armonizare.

Aceasta au înțeles-o și celelalte clase dovadă că au venit la noi muncitorii, meseriașii și intelectualii, cari s'au înrolat la noi ca simpli soldați. așa că la noi există acea înfrățire între muncitorii cu brațe și cei cu capul și în ea există salvarea. Amintește de partidele din vechiul regat și spune că lupta aci e mai grea. Am căutat un ajutor la partidul național. A fost chiar vorba de fuziune, dar nu s'a reușit, pentru că partidul nostru vede prin parlamentarism speranța în isbândă.

Suntem monarhici și chiar recunoscători dinastiei, dar cerem o dinastie care să nu se amestece în luptele și jocul partidelor. Sunt partide care se folosesc de creditul dinastiei. dar noi voim să menținem neștirbit creditul dinastiei. Iată pentru ce am rămas singuri ca cazul nostru neștrămutat: prin noi înșine.

Pentru reușită, au nevoe de program și de statut, ceia ce va forma obiectul discuțiunei acestui congres. Raportorii vă vor face referatele lor și d-voastră observațiunile ce le veți crede. Ne vom gândi, de sigur, și la un program de guvernământ, căci partidul nostru își ia întreaga răspundere, dar înainte de toate cerem un singur lucru alegeri libere, și după rezultatul lor, vom da și programul de guvernământ pe care îl vom întocmi tot cu consultarea maselor.

D. Mihalache termină în ovațiunile adunărei.

Alegerea biroului

Se procede la alegerea biroului.

După propunerea d-lui Paul Bujor, congresul alege în unanimitate ca președinte pe d. Mihalache. care mulțumește, zicând că primește sarcina nu ca merit dar ca un simplu salahor al partidului și mulțumește pentru încrederea dată.

Se aleg ca vice-președinți pe d-nii Paul Bujor și Pan Halipa, ca secretari pe d-nii Ionel Demetrescu, Adam, Bozdogan și Lianos.

Congresul intră în ordinea de zi și dă cuvântul d-lui Stere, raportul părții constituționale din program.

D. Stere este obiectul unei mari manifestațiuni de simpatie.

D. Stere zice că e fericit a resuma principiile partidului, la orașul în care a muncit peste un sfert de veac.

Pentru misiunea ce are de îndeplinit partidul țărănesc aceasta este piatra de încercare.

Partidul țărănesc n'ar răspunde misiunei sale, dacă nu se îngrijește de interesele generale ale națiunei întregi, căci astfel nu s'ar putea îngriji nici de interesele specifice al țărănimei.

După vijelia ce s'a născut o formă nouă și prima necesitate este crearea unui stat pe baza de activitate pentru toți fiii țărei.

Dar se naște întrebarea, cine să dea constituția aceasta țărei?

Singurul răspuns este că nu e posibilă o constituție hărăzită și impusă prin forță, pentru a se da o nouă viață statului român, ci numai una făurită de poporul întreg prin reprezentanții săi liberi aleși.

Poporul român nu va primi constituția țărei, ci el o va impune.

Se zice că pacea s'a îndeplinit dar se aud zîngănit de sabie și se pune o întrebare.

Statele și popoarele nu se mai reazemă de cât pe forța lor morală și de aceia partidul țărănesc își formează doctrina, pe baza declarației țărilor, că numai popoarele libere pot avea dreptul de trai și când partidul își alcătuește o constituție, pe baza de dreptate și de democrație, face o operă de civilizație.

Vii și sgomotoase aplauze.

D. Stere dă cetire anteproectului de constituție. cunoscut care prevede între altele, o singură adunare, referendumul popular și altele.

*

Se începe discuția. D-nu *dr. Zossin* crede că referendumul vine prea de vreme, poporul încă neavând cultura necesară.

D. Mihalache dă oarecare explicațiuni arătând că numai în cazuri speciale se va apela la referendumul.

Invățătorul Zossin se declară pentru referendum, dar cere o mai mare protegiure a menoși.

D. Pan Halipa zice că sătenii din Basarabia l'au însărcinat să ceară suprimarea referendului. Ei socot la încrederea ce pun în aleșii lor trebue să fie deplină, iar dacă o lege e bună sau rea, aceasta o dovedește viața mai târziu.

D. Bădulescu-Calarași spune că referendumul poate deveni o armă puternică tocmai în mâinele oligarhiei.

D. Paul Bujor, aduce elogii capacității d-lui Stere, și crede că tocmai acuma când avem privirea răsucită cu alte vederi, acest referendum se impune.

*

Orele fiind înaintate, se amână continuarea pentru ședința de după amează.

D.

Primarul unui oraș ca Iașii este în măsură să obție chiar lărgirea protocoalelor în conformitate cu spiritul timpului. Dacă ar fi explicat din ce cauză este nevoit să aducă băețiisai de la primărie la fiecare masă, ca să nu rămâe locuri goale, protocolul—doar ar fi fost chestie de protocol, ceia ce nu credem—ar fi cedat.

De ce a invitat pe senatorul țăran pentru seria II-a, ca să-l expue pe bietul om să întrebe în ziua dintâi pe toți ușierii de la prefectură dacă nu s'a primit de la palat vre-o invitație pentru dânsul? Ca spirit de dreptate, doar nu de egalitate, s'ar fi dat pe deoparte satisfacerea unui puternic cuvânt social, iar pe de altă parte ar fi fost primul dejun mai pitoresc. Printre stele galoane și fracuri a făcut impresie costumul țărănesc, la care cămașa de bumbac și burangic era închisă într'un burnus blănit cu cel mai frumos „krin" brumăriu care s'a văzut vre'o dată în România.

Greșală mai gravă încă. Toți deputații s'au pus în grevă contra primarului. Tacâmurile lor au servit ce e dreptul băeților d-lui Toma de la Primărie. O astfel de manifestație politică s'ar fi putut evita.

Personal s'ar cu ajutorul d-lui Mârzescu d. Toma ar fi putut reuși să rupă cercul de izolare din jurul său. Chiar cu sacrificiul persoanei sale ar fi fost în câștig d. Toma. La ce rezultat va ajunge cu Primăria sa, când fruntașii partidului, deputații liberali ai Iașilor: au retras orice sprijin?

Ce drept are d. Toma să chinuiască nenorocitul nostru oraș?

Ședința de după amiază

— Problema referendumului.—Un triumf al d-lui Stere.— Problema administrativă —

La ora 4 jum. d. Mihalache deschide ședința apelând la oratorii ce aveau să vorbească să fie cât mai conciși fiind înscriși la cuvânt 14 oratori, în afară de d. Stere raportor.

D. Chirițescu, Brăila. — S'a spus că noi țaranii nu suntem capabili să deosebim ce e bine și ce e rău. Că suntem incapabili noi cei cari producem totul în țara aceasta, cari ducem greul bugetului, noi cei cari știm numai 18 ceasuri pe zi nutrindu-ne cu mămăligă și ceapă și bând apă caldă și care am frânt dușmanul la Mărășești.

Intreb pe cei cari susțin aceasta; legea împroprietăririi ar fi eșit așa schiloadă dacă ar fi fost întrebați și țaranii?

Oratorul aduce apoi elogii d-lui Stere și cere congresului să nu facă țăranilor rușinea de a-i crede incapabili și să hotărască ca textul din anteproectul de Constituție privitor la referendum să rămâe neschimbat.

D. C. Ionescu, Botoșani.—Acei cari sunt contra referendumului sunt în contradicție cu principiile partidului țărănesc, reprezentantul democrației reale a națiunei române. Instituția referendumului este nota caracteristic originală a partidului țărănesc și ea cheamă cu adevărat poporul român la democrația reală.

Oratorul aduce și el elogii d-lui Stere și cere menținerea întocmai a acestui punct din program.

D. Graur, Focșani, vorbește în contra înscrierei în Constituție a plebiscitului.

D. Vasiliu, muncitor din Brăila. Instituția referendumului e necesară pentru ca poporul să nu poată fi înșelat.

Muncitorii din Germania aveau în Reichstag 110 deputați. Aceștia însă au votat în 1914 pentru război.

Dacă masele muncitoare de la sate și orașe ar fi fost consultate. s'ar mai fi provocat războiul care a dus la ruină Germania?

Termină, cerând înscrierea în Constituție a controlului muncei asupra capitalului.

D. Ardeleanu, muncitor din județul Ilfov.—Este incapabil țaranul care a mânuit în timpul războiului 4 sisteme de tunuri și mitraliere, sau muncitorul care a făurit arme rivalizând cu cele din occident?

Dacă n'avem educație din cauza întunerecului în care ne-au ținut boerii, avem însă sufletul pe care-l punem în serviciul cauzei drepte și a demo-

Cinema MODERN Astăzi în Matineuri la 3 și 5 jum. și seara la 9 jum. — IN FIECARE ZI

PENTRU I-a VIZIUNE — CELEBRA MONTARE — OPERA COMPLECTA

LA FOURNAISE

(VIS SAU REALITATE)

Superbă dramă modernă din *viața femeilor de astăzi* cu o grandioasă montare nouă după marele autor francez *TEOPHILE GAUTHIER*. In rolul prim marele tragedian *NOVELLI*. 6 ACTE 6 Adaos la program *Robinet Cinematografist* grandioasă Comedie nouă în 2 ACTE.

In programul viitor: *La fille de Chiffoniers* (FIICA PETICARILOR) Uriașă operă franceză datorită marelui autor *Henry Desfontaines* cu d-ra *Blanche Montel*.

Cinema Elisabeta Astăzi la ambele matineuri de 3 și jum. și seara la 9 jum.

PARTEA II a — *Continuarea grandiosului film Francez* — PARTEA II-a

—|— PENULTIMA —|—

LA BAILLONNEE

(CĂLUȘUL)

Puternică și impresionantă dramă familiara. Lupta între clasa de sus și cea de jos, este atât de mișcător redată, încât cu drept cuvânt s'a spus că acest film este o adevărată operă de întărire socială.

Intregul program 8 ACTE MARI 8. Monopol Gaumont-Paris.

Programul se complectează cu nostima comedie în 2 acte FREDOLIN MATURATOR jucată cu irezistibilul comic *Fredolin* rivalul lui *Zigoto*.

mocrației. Termină, rugând biroul să propue un amendament pentru protegiurea prin Constituție a muncei.

Taranul Dorgu salută partidul țărănesc ca dezrobitorul țaranilor.

D. Nicolau, ziarist din București.—Referendul este o măsură simplă și largă de democrație, garantând principiul de suveranitate națională. El înseamnă lovitura pe grație oligarhiei, care își trage existența din abuzuri și făr'delegi. A cere înlăturarea plebiscitului pentru motive de oportunism, însamnă a nu fi partizan convins al sufragiului universal pentru că massele nu sunt încă pregătite.

Răspunsul d-lui Stere

Sunt nespus de muliumit, ca vechi luptător, să constat necesitatea aceasta de critică și atac pe care ați simțit-o față de proectul partidului țărănesc.

Eu prefer ca să izvorască din propria d-vstră cugetare o modificare chiar defectuoasă din punct de vedere tecnic, decât o supunere oarbă și somnolentă la propunerile ce vi se fac.

Pentru că "dacă propunerea adversarilor plebiscitului ar triumfa, ea ar sili pe conducătorii și intelectualii partidului să vie în contact mai intim cu d-voastră de cât o fac.

Și prin această critică se confirmă credința autorilor proectului de constituție în ce privește plebiscitul.

Căci ce faceți altceva prin critica d-vstră decât dovediți maturitatea țărănimei pentru a discuta programe și legi?

Plebiscitul se impune la noi ca o necesitate din concepția însăși a Constituției pe care noi o susținem.

Noi am avut un regim parlamentar specific. Cei cari doresc înfăptuirea regimului parlamentar pe care îl voim, sunt fără să știe partizani ai referendului.

La 1911, Lloyd George, pe atunci ministru de finanțe în cabinetul englez, pentru că bugetul prezentat de el fusese respins în Camera Lorzilor a început o campanie violentă pentru desființarea acestei Camere.

Nobilii lorzi au răspuns. — Nu se poate aceasta pentru ca Camera Lorzilor are o mare menire în viața constituțională a Angliei. Noi n'avem în mod formal introdus referendul.

Dar când este conflict între Camera Lorzilor și Camera Comunelor atunci se impune dizolvarea Camerei comunelor și toată lupta electorală se dă pe baza deosebirei de vederi dintre cele două corpuri. Dacă lorzii au respins o lege votată de Camera Comunelor, lupta electorală hotărăște dacă lorzii au făcut bine san rău, dacă legea e bună sau rea. Și când poporul s'a pronunțat în același senz ca și Camera Comunelor, Camera Lorzilor e datoare să se supue. Prin urmare, nobilii magnați spuneau că menținerea Camerei Lorzilor este necesară pentru că ea îngrădește atotputernicia care poate fi dăunatoare a Camerei Comunelor.

Atunci Lloyd George le-a răspuns că dacă va fi desființată Camera Lorzilor se va introduce formal referendul. *Trebue împiedecată omnipotența primejdioasă a unei Camere aleasă pe 4 ani.*

Odată ce am admis o singură adunare trebue să introducem și corectivul necesar al referendului popular.

Soluția aceasta e dictată, mai cu seamă de împrejurările concrete specifice vieței noastre publice.

Constituția poate fi oricât de defectuoasă, aparatul legislativ cât de neîndestulător! Pentru ca să fie un adevărat regim constituțional și parlamentar se cere o singură condițiune:

Adunarea legislativă să fie expresia voinței națiunei, izvorâtă din alegeri libere. Trebue asigurată expresia cât mai adequată a voinței națiunei.

In constituție am introdus o sumă de dispozițiuni care să garanteze alegeri libere și referendul joacă rolul cel mai însemnat în complexul acesta de dispozițiuni.

Peste câteva zile se deschide Parlamentul care îl știți e produsul banditismelor guvernamentale și al siluirei maselor populare. Opoziția e reprezentată numai abia de vre-o sută de deputați. Este însă macar un singur cetățean din cei care au votat în alegerile trecute, care a simțit urgia dezlănțuită di și care să se îndoiască un singur moment cine poate reprezenta adevărată voință națională?

Majoritatea impusă prin furtul urnelor sau minoritataa?

Art. 71 din anteproect spune: Proectele de legi pot fi supuse plebiscitului din inițiativa regelui sau a deputaților.

Regele are dreptate a supune plebiscitului ori ce proect în termen de o lună de la prezentarea lui. Regele are drept de veto. Dar acest veto nu poate fi spus decât atunci când regele crede că votul Parlamentului nu este expresiunea vointei naționale.

Prin urmare, în mod automat, dăm regelui mijlocul de a se convinge dacă adunarea aleasă după mijloacele tradiționale este sau nu expresia voinței națiunei.

Dar și adunarea legislativă are dreptul de a supune vreun proect de lege plebiscitului. Aici avem declanșarea unui mecanism care nicăeri nu e mai necesar ca în Țara Românească.

Tot art. 71 spune: 30 deputați pot face propunerea ca proectul votat, înainte de a fi înaintat regelui spre sancționare, să fie supus plebiscitului. Camera poate admite sau respinge cererea.

Dacă propunerea întrunește o treime din numărul votanților, proiectul rămâne în suspensie timp de trei luni, după care timp va fi supus plebiscitului. Acelaș lucru dacă o sută de mii de alegători sprijinesc propunerea.

Sunt moravuri vechi adânc înrădăcinate. Alegerile se falsifică cu o dezinvoltură și o lipsă de scrupul revoltătoare. Când cu rizicul vieței lor alegătorii trimit ⅓ din deputați în camera furtului urnelor și a teroarei, în camera cu majoritatea de mameluci, *minoritatea sa nu poată să se adreseze factorului constituțional să intervie și să judece între ea și majoritatea de mameluci?* Care e chezășie că cineva își va putea spune cuvântul în asemenea conflicte, națiunea va hotărâ prin referendum.

Mai sunt și alte apucături urâte de la noi, față de care e bună și absolut necesar referendul.

D-lor am fost acuzat de răzvrătire, de bolșevism și atacat cu înverșunare. Dar eu, n'am atacat niciodată coroana. In tot trecutul nostru de când am suferit sub regimul constituției când rotativa mergea prea încet, partidele de guvernământ nu dădeau îndărăt nici de la șantajarea Coroanei. Noi punem aici coroana la adăpostul acestor intrigi.

Sunt partide politice care și-au pierdut ori ce credit politic și atunci pentru a veni la putere ele vor să cheltuiască creditul Coroanei. Noi punem aici coroana la adăpost. Nu milogim și nu cerem intervenția coroanei în favoarea noastră.

Dar plebiscitul mai este necesar mai mult ca ori unde din o altă cauză.

D-lor realizarea unității naționale s'a făcut eliberându-se teritorii cari au trăit sub popoare diferite cu cultură deosebită, atâta amar de vreme. Și frații noștri au suferit influența acestor culturi.

Nu este un neajuns aceasta. Pentru că din fornizarea acestor culturi deosebite, care se va face prin conlucrarea liberă și armonică a fiecăreia, se va naște o cultură originală care luând de la toate aceste culturi tot ce au mai deosebit și mai prețios, va fi un tezaur de cultură națională mai variat și mai bogat, mai strălucitor decât ar fi fost fără aceste influențe.

Dar până atunci oamenii deosebiți prin culturi și mentalitate nu se pot înțelege la comandă.

Dar ați văzut o presă care pretinde că singură reprezintă românismul acuzând pe Basarabeni de bolșevism pe Ardeleni de ungurism.

Domnilor, noi Basarabenii și Ardelenii nu suntem musafiri în casă străină, suntem la noi acasă,

Avem prinosul jertfelor noastre pentru românism ca să nu suferim o unificare cu furca.

Trebue să fim ascultați și noi, toate provinciile să fie ascultate.

Art. 72 din Constituție spune: — Când două sute de mii de alegători fac o declarație în scris cerând luarea unei măsuri legislative, **adunarea deputaților trebue să ia în discuție această măsură. Poate s'o respingă, dar trebue s'o discute.**

Când peste Prutul blestemat, într'o provincie întreagă se introduce un regim de teroare jaf și siluire, regimul cenzurei, a stărei de asediu și a Curților marțiale, **trebue dat acestei provincii nădejdea că glasul ei va fi ascultat și că adunarea națiunei întregi va putea judeca și hotărâ și dați deasemenea adunărei mijlocul ascultărei acestui glas.**

In contra bașbuzucilor militare sub care geme populația de peste munți și de peste Prut, dați populației mijlocul de protestare.

Prin blebiscit deputatul va deveni cu adevărat un mandatar chemat să îndeplinească voința ce or care l-au trimis și nu un stăpân.

Plebiscitul este consecința necesară și consacrarea principiului de suveranitate națională din care noi ne-am născut.

Se vor găsi poate destui care vor fi contra plebiscitului. Le spune?

Mergeți de vă închinați la stăpân nu ne cereți să vă ducem noi acolo.

Dl. Mihalache întreabă pe oratorii înscriși dacă mai au de adăugat ceva.

Toti renunță la cuvânt.

Se pune la vot întâi textul privitor la referendum și apoi textul privitor la Constituție.

Sunt votate ambele texte cu unanimitatea membrilor prezenți.

Discuția programului relativ la Administrația publică.

Prezidează dl. Pan Halipa, Dl. Nicolae Ioan raportor.

Administrația publică

— Raportor d. Nicolaie Ioan —

D. Ioan face o sugestivă expunere a stărei sanitare, analfabetismul, lipsa de drumuri și toate mizeriile menținute în țară de o proastă administrație publică. Nici un echilibru nu există între viața satelor și orașelor. Alături de un București somptuos sunt sate care par niște colonii africane.

Propune: Autonomia locală și descentralizarea administrativă; desființarea poliției secrete și a jandarmeriei rurale.

***D. Alex. Halus* face o critică administrației românești din Bucovina, arătând că nu s'a făcut altceva decât să se înmulțească crâșmele.**

Expunerea d-lui C. Stere

D. Const. Stere dă lămuriri cu privire la responsabilitatea funcționarilor publici și la drepturile civile și politice ale femeilor.

Oratorul face o paralelă între regimul englez și cel continental. Arată rostul consiliului de stat în Franța și sistemul englez care deferă instanțelor ordinare de judecată dreptul de a judeca abuzurile administrației.

La noi s'a adoptat sistemul francez, dar fără instituția consiliului de stat, așa că nu există putința înfrânărei abuzurilor de autoritate. Care-i folosul a se înscrie dreptul cetățeanului de a se apara contra ilegalităților oficiale, când nu i se dă putința să pue în aplicare și să realizeze acest drep?

Oratorul ilustrează cu câteva exemple model cum cetățeanul englez își apără drepturile sale.

Proectul de constituție al partidului liberal prevede responsabilitatea funcționarilor, dar..... cu excepția actelor de guvernământ, excepție care anulează responzabilitatea.

Ce act ilegal n'ar fi considerat act de guvernământ? Odată ce un act este ilegal, nu mai poate avea nici o justificare și trebue să dea loc la responzabilitatea funcționarului abuziv, de la copist până la ministru.

*

Mai departe, d. Stere cere drepturi cetățenești depline pentru toți locuitorii țărei, fără deosebire de sex, confesiune sau naționalitate. Cât vreme vom avea printre noi cetățeni inferiori sau robi, nu ne vom putea numi popor liber.

Cât de mult s'ar schimba aspectul vieții noastre, când ar participa la viața publică femeile — jumătate din populația țărei!

Ce căsnicie este aceia în care soțul domnește ca un satrap și dispune exclusiv până și de averea femeei? A menține armonia casnică prin absolutism este acelaș lucru cu guvernarea publică prin cenzură și stare de asediu. In chipul acesta pot guverna și quadrupedele.

Gospodina muncește din greu de dimineața până noaptea, pentru ca seara să primească și loviturile unei brute.

„Cerem drepturi depline pentru mamele și soțiile noastre" — termină d. Stere.

***D. Paul Demetrescu*, în numele organizației din Prahova cere menținerea jandarmeriei rurale.**

***D. N. Ioan*, expune necesitatea desființărei jandarmeriei.**

Se admite în unanimitate proectul de administrație publică așa cum a fost prezentat.

ZIUA A DOUA

Ședința de dimineață

D. Grigore Iunian raportor în chestiunea organizărei judecătorești expune punctele din program.

Proectul este votat cu unanimitate.

D. Mihalache raportor în chestia agrară, arată nevoile ce au determinat nașterea partidului țărănesc și permanența acestor nevoi.

D. Popovici Lupu în continuarea raportului arată necesitatea școlilor profesionale pentru țarani.

(Ședința continuă)

ULTIME INFORMAȚIUNI

❑ IN AL 19-lea AN.— Cu numărul acesta, „Opinia" intră în al 19-lea an al existenței sale. Un trecut de o viață întreagă a pecetluit maturitatea publicistică a ziarului în coloanele căruia s'au oglindit cu preciziune și bogăție evenimentele Iașului din ultimile două decenii, făcând din colecția „Opiniei" cele mai complecte „anuale" ale vieței noastre moldovenești.

❑ Ne-am făcut până acum deplina datorie față de public și față de scriptura Istoriei. Ne vom îndeplini datoria și de acum înainte, menținând „Opiniei" caracterul de organ cultural și armă vie de polemică în serviciul obștesc.

❑ *Sâmbătă noaptea d. Patron președintele Secțiunei II de la Curtea de apel, a fost trezit din somn pentru a i se comunica că este invitat împreună cu d-na de d. primar la dejunul de la palatul Reginei, de a doua zi ora 1.*

Cum era de așteptat, invitarea a fost restituită.

❑ *Contrar informațiunelor date de un confrate local de dimineață d. Dr. Lupu n'a venit la congresul partidului țărănist. D. Dr. Lupu este încă în America. D-sa nu va veni în țară de cât peste o lună.*

D. Dr. Lupu la intoarcere va vizita Parisul, Londra, Bruxelles, Liège și Praga unde va vedea pe d. Maserik presidentul republicei ceho slovace, cu care are vechi legături.

Intr'o scrisoare adresată d-lui Mihalachi, d. dr. Lupu anunță cu părere de rău că nu va putea fi față la congres și expunând cazul său politic, se pronunță categoric în potriva reintoarcerei țărăniștilor în parlament.

❑ *Isprăvindu-se stocul de porumb.*

Comuna face cunoscut că incepând dela 23 Noembrie 1922, nu vor mai funcționa depozitele de vânzare a fănei de porumb din Hală, Sf. Spiridon și Nicolina, până la noi dispozițiuni.

x In cercurile de la palatul de justiție se vorbește ea de un fapt precis că in cursul după amezei, Brauner, casierul „Băncei Moldovei" va fi pus în libertate.

❑ *Principele Nicolae a vizitat eri corpul de aviație, liceul militar, parcul sportiv, și a luat parte seara la o recepție la cercul militar.*

Azi principele Nicolae a vizitat liceul național, școala de Bele-Arte și școala de arte și meserii.

Principele Nicolae părăsește în asta seară localitatea, înapoindu-se la București.

x Iată lista raportorilor la congresul țărănist:

Constituția d. Const Stere; problema financiară, d. Răducanu, învățământul d. Simion Mehedinți, armata, contra amiralul Gracosky și prof. Costăchescu; politica socială, Cesar Papacostea, culte, d. prof. I. Borcea; comerțul și cooperația d. Madgearu, industria, d. ing. Topliceanu, justiția d. Gr. Iunian, agricultura, d. I. Mihalache, invățământul agricol, d. Popovici Lupu sub-sol, ing. Hoisescu.

As ăzi la SIDOLI premieră

Nazimova

in l'Etoile du Bataclan

❑ Eri a avut loc cununia religioasă a d-lui Ștefan Arion magistrat, cu d-ra Lucreția Adriescu. Nuni au fost d-na și d. avocat I. Axinte.

x Un prieten al nostru a vorbit zilele trecute la București cu un membru din consiliul superior al magistraturei.

Acest înalt magistrat vorbind despre Curtea de Iași i-a declarat că in ce privește compunerea acestei va primi mari schimbări intr'un viitor apropiat.

D. Volanschi care multă vreme a rezistat la solicitările ce i s'au făcut pentru a-și da asentimentul la numirea sa ca consilier la Inalta Curte de Casație, ar fi cedat.

In locul d-lui Volanschi cei din consiliu superior se gândesc să propue ministrului pe d. Patron, iar în locul acestuia pe d. Cihodariu.

In cursul anului, cu începere de la 1 Ianuarie 1923, se vor retrage pentru limita de vârstă, 5 consilieri de la Inalta Curte de Casație.

x In numerile noastre viitoare vom publica în extenso discursurile de deschidere a congresului țărănist, și cuvântările magistrale ale d-lui Stere în chestia referendului și a reformei administrative.

Vom publica deasemenea amănunte asupra vizitei Reginei la Muzeul reg. 13, la grădina de copii din Tatarași etc.

❑ ***Consfătuirea democraților.*** **Membrii clubului democrat s'au întrunit aseară în număr mare.**

D. N. *Canandu* face o expunere a celor petrecute la consfătuirea partidului din București, la care s'a hotărât fuziunea cu partidul național, în mare entuziasm.

D. Canandu zice că acum organizația locală are a proceda la o activitate mai intensă atât în rândurile sătenilor, cât și în cele ale muncitorilor de la oraș.

D-sa propune a se trimite o telegramă de omagiu d-nei Adina Take Ionescu și o telegramă de încredere d-lui Maniu, șeful partidului național.

Mai vorbesc d-nii Mihai Negruzzi și Gh. Ghibănescu după care adunarea ratifică la rândul ei fuziunea și aprobă telegramele propuse.

Se decide o nouă întrunire, când se vor lua hotărâri, cu privire la propagandă.

x Parlamentarii Iașului, pleacă în astă seară Iașul pentru a lua parte la deschiderea parlamentului, ce are loc mâine.

x Din diferite stații, s'au anunțat depunerea de 90 vagoane lemne de foc pentru Iași.

Direcția regională c. f. r. a luat măsuri, pentru ca aceste 90 vagoane să fie aduse în Iași, în timp de 3 zile.

Astăzi la SIDOLI premieră

Nazimova

in l'Etoile du Bataclan

❑ Azi noapte un incendiu puternic a isbucnit la garajul d-lui general Gh. Grigorescu din strada Lascar Catargiu 17. Iată împrejurările, un servitor fiind trimis să aducă niște benzină, a intrat în garaj și aprinse un chibrit. Depozitul de benzină luă foc și curând flăcarile înconjurară garajul.

Tot ajutorul a trebuit să se mărginească la apărarea locuinței. A fost distrus garajul, grajdul și un automobil. Pagubele suferite de generalul Ghérculescu sunt de 300.000 lei.

Chestia „Reșița" rezolvită

— Soluțiile adoptate —

București.— Chestia „Reșița" trebue definitiv tranșată. Consorțiul ungar admite în totul cerințele guvernului în ce privește suprematia capitalului național și asigurarea unei conduceri românești. Totalul acțiuni or noi emise va fi de 100,000 din care 30.000 vor fi deținute de consorțiu, iar restul de 70.000 vor fi acoperite prin subscripție publică.

Președenția consiliului de administrație devenită liberă prin moartea lui Duiliu Zamfirescu, ar fi încredințată d-lui M. Pherekide iar apoi va trece asupra d-lui George Mârzescu.

Violarea URNELOR

UN DOCUMET OFICIAL

București.— Ca răspuns la măsurile luate împotriva d-lui Mărgineanu, acesta anunță că va publica ordinele prin care i s'a cerut, în calitate de comandant al corpului II de armată să ia măsuri ca pichetele de soldați să nu dea prea multă atenție la paza urnelor în timpul alegerilor.

Asemenea destăinuiri, în momentul deschiderei corpurilor legiuitoare, când se face o dovadă atât de peremptorie că urnele au fost violate.

Noul guvern german

— Spunerile presei Berlineze și Pariziene —

București. — Radiogramele se ocupă de felul cum a fost primit atât la Berlin cât și la Paris noul guvern german.

Marele ziare berlineze primesc cu o deosebită rezervă noul cabinet pe care „Vossische Zeitung" îl caracterizează ca primul minister burghez de după revoluție. „Berliner Tageblat" spune că nu se poate tăgădui că în momentul când Germania are nevoe de o politică netă în problemele interne și mai cu seamă în cele externe, Germania are un guvern care e te în afară de partide. Th. Wolf cere ca politica lui Cuno să nu facă imposibilă reintrarea ulterioară a socialiștilor în guvern. La Paris guvernul Cuno este primit cu mare neîncredere.

Ziarul „L'Oeuvre" spune că nici stabilizarea mărcii, nici chestia reparațiilor nu vor putea căpăta o bună îndrumare prin venirea noului guvern german, care nu poate decât să înrăutățească și mai mult situația internațională a țării lui.

As ăzi la SIDOLI premiera

Nazimova

in l'Etoile du Bataclan

Lucrătoare

la etichetat sticle caută Distileria de liqueruri «DELICIA»

Iași Str. Capela Armană 2

„Opinia" în țară

VASLUI

Vizită ministerială. — Vineri cu acceleratul de București a sosit în localitate aleasul Vasluenilor d. Vasile Sasu ministrul industriei și comerțului. Însoțit de șeful de cabinet.

D-sa a fost așteptat în gară de către fruntașii liberali din localitate.

La ora 6 seara d. ministru a avut o consfătuire în localul club-lui liberal cu toți membrii marcanți ai clubului.

Sosirea d-lui ministru Sasu e pusă în legătură cu desbinările cari s'au ivit și lupta ce se dă pentru președinția clubului, din care cauză există chiar o dizidență între fruntașii liberali din localitate.

Tot cu această ocazie d. ministru va căuta să rezolve chestiunea prefecturei, întrucât se pare că pentru locul de prefect e lupta mai aprigă.

Pentru Sâmbătă s'a hotărât să aibă loc o mare consfătuire politică în localul clubului, în acest scop au fost anunțați fruntașii liberali din județ,

D. ministru va părăsi orașul nostru Duminecă seara.

Sosire.— D. general Rășcanu care se afla satezind, a sosit în localitate.

D-sa va asista la nunta d-lui Filoti care va avea loc Duminecă în saloanele soc. „Valea Racova".

La această nuntă vor asista foarte mulți prieteni de ai partidului.

Trecerea Reginei.— Vineri dimineață cu un tren special M. S. Regina Maria însoțită de A. S. R. Principele Nicolae au trecut prin gara locală spre Iași. Pe peronul gărei M. S. Regina a fost salutată de către autoritățile locale și de către un numeros public.

Moarte subită.— Cismarul Toader Leuștean, invalid de răsboi din str. Traian, ducându-se la socrul său D. Mogoș din com. Moara Domnească a încetat subit din viață.

Scandal.— Nică Musteraț din serviciul C. F. R. cu soția și tatăl său s'au luat la ceartă cu Nică Bujor zis Boghiană, Victor Stancu și T. Sava toți din comuna Tanacu provocând un enorm scandal în strada Națională.

Cearta a degenerat în bătaie așa că a fost nevoie de intervenția gărzei de la arestul preventiv care i-a arestat și predat poliției.

Spectacole. — Profesorul Dumont face în fiecare seară ședințe de hipnotism între acte la cinematograful „Victoria".

Aurică

—

O SCRISOARE

Din partea societății „Solidaritatea" a croitorilor din Iași primim spre publicare scrisoarea adresată d-lui Inspector Regional al casei Centralei a Meseriilor prin care protestează contra conducerei comitetului de breslă a croitorilor. Iată scrisoarea.

Domnule Inspector Regional,

Societatea *„Solidaritatea"* a croitorilor din Iași, în adunarea generală care a avut loc Duminecă 5 Noembrie 1922, în localul corporațiilor, discutând asupra felului de procedare din partea comitetului breslei croitorilor, a constatat că se nesocotesc interesele breslei în chestiuni forte importante, căci după o funcționare deaproape 2 ani, n'au convocat breslașii nici o singură dată, după prevederea legei, că trebuie s'o facă de două ori pe an, pentru a le aduce la cunoștință și pentru a se consfătui în interesele obștești ale breslei.

Pe lângă că au provocat mari nemulțumiri în eliberări de brevete, eliberând la unii de favoare fără drepturi legale cum este cazul cu brevetele eliberate în 21 Septembrie Domnilor:

Hună Rosenblum în str. Ștefan cel Mare No. 13.

Haim Șmil Kars din strada Lăpușneanu și alții cari sunt în drepturi legale, după timp de peste un an de la data cererei, întâmpină dificultăți și desagramente fără nici un rezultat, cum este cazul cu d-nii:

Marcu D. Harabagiu în str. I. C. Brătianu No. 78 și Barcu L. David din strada Nicolina No. 13.

In a căror vedere de neconformare de lege, favoruri și nemulțumiri, Adunarea în unanimitate după protestări energice declară că nu mai au încredere în conducerea acestui comitet de breslă. Cerând anularea vizelor brevete cât și de a ne îndreptăți la o nouă alegere de comitet al breslei pentru a evita noi contravenințe și nemulțumiri."

Vă rugăm deci d-le Inspector să bine voiți a lua notă de această contestație și de a lua măsurile cuvenite pentru a face dreptare,

Primiți vă rog asigurarea deosebitei noastre considerațiuni.

Comitetul

NOU ȘI IMPORTANT

pentru societățile . . . . care angajează

BALURI MASCATE

companiilor de teatru, precum și tineretului amator de serbări și petreceri.

Subsemnatul punându-mă în legătură cu vestitele firme ULSTEIN Berlin și HANS SCHROLL Viena, am obținut și chiar primit o bogată colecție de

Costume și Măști

absolut noi de un lux și finețe ne întrecut, ne mai văzut în Iași, costume naționale, istorice, militare și de fantezie.

De asemenea am primit prin poștă, crepeuri, perucă, și diverse materiale pentru deghizat.

Zilnic primesc noutăți din străinătate.

La dispoziția vizitatorilor catalogage, și expoziție permanentă de costume pentru alese.

Inchirierea costumelor precum și serviciile de deghizat le ofer în cele mai avantajoase condițiuni.

Personal special angajat.

Cu diverse societăți am și făcut angajamente.

Orice fel de informațiuni sau corespondență din provincie adresați

Frizeria și atelierul FIGARO

RAHMIL HAIM

In fața Halei colț cu Strada Cizmăriei No. 10

CEI MAI BUNI
GALOȘI ȘI ȘOȘONI
MARCA PENTAGON

Vânzare exclusivă pentru toată România

SOCIETATEA PENTAGON

Iași str. Ștefan cel Mare No. 4. Depozitele principale en-gros Iași H. Bra n stein str. Ștefan cel Mare 4, București A. Saltman str. Carol 35, Chișinău B. Lempet Armeansca 71.

Vânzare EN-DETAIL la toate magazinele de încălțăminte din țară.

„FERRUM" Frații Wachtel & Co.

Strada I. C. BRATIANU

A PRIMIT UN MARE TRANSPORT DE

Sobe Premier, Mașini pentru gătit, mașini pentru carne, înghețată Alexander-Werk precum și un mare transport de: Ciment de Crackovia Ipsos, Cărămide refractare, praf-chamot, sape, hârlețe, lopeți, târnăcoape de oțel, traverse de fer toate profilurile, *fer laminat, tablă albă* în lăzi *neagră,* plumbuită și galvanizată, *Teschen,* cue de fier, lanțuri, nicovale, minghene curele, păr de cămilă, curele de balată și de piele

Pietre de moară din renumita fabrică „La Ferte sous Jouarre", vermorele, *Rafia, sulfat de cupru, foarfeci* pentru vie, cuțite de altoit, țevi de fer, de plumb și galvanizate precum și de locomotive, *robinete, rezervoare, closete, căzi, sobe de aramă pentru băi tuburi* de fer pentru instalațiuni de apă și canal precum și toate articolele *technice* în legătură cu branșa ferăriei.

A sosit noul transport de

BLANURI

ASTRAHAN VERITABIL, LUTRU VERITABIL SILHOTER DE VIRGINIA, BIBER VERITABIL, NUTRIA-LUTER, IMITAȚII DE BIBERETTE, VULPI ALBE VERITABILE, OPOSON, etc. etc. la

Magazinul de Blănării și Pălării

I. M. KUNOVICI

— *Iași, Str. Ștefan cel Mare 4* —

LEI 70

Marele Atelier Photo **„REMBRANDT"**

Str. Lăpușneanu No. 6

Primind un mare transport de materiale

A redus prețurile

executând

12 Fotografii (cărți poștale)

în culoarea sepia (maro)

cu lei 70

dând și un TABLOU GRATIS

Sanatoriul Dr. Tzaicu

Iași, Str. Carol 30, Telefon 368.

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului s'a reorganizat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervențiune.

Adaptat la chirurgia de urgență.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici cestiuni pe specialități, boli interne și nervoase (excepție boli contagioase și nervoși turbulenți).

Informații și consultațiuni între orele 2—4 p. m.

BLANURI

Vulpi albe de Alasca, Croise și Silberfuchs, Biber și Biberette Lutru, Petits-gris, Scongs veritabil și opozonsoongs Nutria, Tibet Katzen. Vulpine, Tibet-Mongolia, albe și gri, Patagonia, Top, etc. etc.

Atelierul Special de blănărie atașat la acest magazin primește comenzi pentru confecțiuni și reparațiuni montează gulere și manchette și dosuri de blană, jachete de astrachan, vulpi etole pelerine, după ultimele jurnale de blănuri ce stau la dispoziție.

Depozit permanent de **blănuri Confecționate,** (Gulere, Etole, Manșoane, esarfe, etc).

Sosindu-ne un transport de **PALARII BARBATEȘTI,** forme și culori moderne, cumpărate într'o epocă avantajoasă de valută le desfacem foarte ieftin.

A la Bonheur

Magazin și Atelier de Blănărie
Iași, Unirei 4 lângă
Cinema Sidoli

Reparator de covoare

repară orice fel de covoare orientale: persiane, turcești, etc.—

A se adresa la magazinul de coloniale,

ARMENEK SARIAN

163 Str. I. C. Brătianu 163

De închiriat

în total sau în parte, 6 camere și una prăvălie.

A se adresa la ceasornicăria Frații Tischler, str. Ștefan cel Mare 33.

Inștiințare

Fac cunoscut onor. public că m'am stabilit în localitate ca Subchirurg cu o practică de 20 ani.

Fac serviciul conform ordonanței medicilor.

Rog a mă vizita și veți fi mulțumit de mine.

La chemare vin acasă.

Cu stimă

Gh. L. Nuță

Str. Eternitate 80
Podul de fer
Casele Oișie Goldman

Depurativul Regenerator Salparill

Cel mai puternic depurativ vegetal recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor: gută, litează renală, boli de piele, ecseme, boli sifilitice, etc. și în ori-ce afecțiuni ale sângelui viciat.

Depozitul general: FARMACIA Dr. KONYA—Iași

Se trimite contra-ramburs în toată țara

Tăvăluci

de câmp, cu 3 câmpi de metal cumpăr. A se adresa Theodor Iordăchescu Str. Arcu 10 Iași

UN APARAT INGENIOS

„TARANTELLA"

Ascute lamele sistem GILLETE atât la piatră cât și la curea, devenind mai bune ca noi. Costul unui aparat complect lei 175.

ROMANIA MUZICALA
Finkelstein
Lăpușneanu 24 Iași

Se primesc lame pentru ascuțit lei 2 bucata.

N. B.—Au sosit „Sonerii fără baterii" care sună foarte puternic, aplicabile la antreuri.

ATELIERUL DE INSTALAȚIUNI PENTRU APA ȘI CANAL

GEORGE VELLA

Str. Academiei 3

vis-a-vis de Hotelul Trayan aduc la cunoștința onor. public că și-a renovat personalul technic cu oameni de încredere și buni cunoscători în această branșă, fiind în măsură a executa lucrările în mod conștiincios și cu prețuri convenabile.

CEASORNICE ȘI BIJUTERI

se repară, garantând pentru cea mai perfectă executare, la

CEASORNICARIA

Frații TISCHLER

str. Ștefan cel Mare 33

Cal ofițeresc

armăsar, 3 ani la prima vară, rasa Orlof, de vânzare str. Anastasie Panu 15.

La BANCA MOLDOVA

IAȘI — Secția Mărfuri — IAȘI

au sosit cantități importante de:

Parafină americană 50/52°, Glycerină Farmaceutică 30 B M E, Lumânări americane, Său frigorific „La Plata" alb sau francez 44° alb

Untdelemnuri de Măsline garantat pure a-ta „Caisson & Brocard" Nice, Ape minerale „Giesshuebler"

CU PREȚURI FOARTE CONVENABILE

Maculatură (ziare vechi) vân-zare la administratia ziarului

ANUL AL XIX-lea No. 4655

1 Leu NUMARUL

JOI 30 NOEMBRIE 1922

ABONAMENTE:
UN AN . . . LEI
ŞASE LUNI . .
TREI LUNI
STR. MARZESCU 17

Biblioteca Universităţii Iaşi

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate
Agenţiile de Publicitate
şi la
ADMINISTRAŢIA ZIARULUI
— IAŞI, — STR. MARZESCU 17 —

BIBLIOTECA UNIV. IAŞI

Conducătorii ţărănişti

-- C. STERE --

Congresul partidului ţărănesc îşi termină astăzi lucrările. Programul acestui partid a fost expus, cu competenţă şi pasiune, de cărturarii ţărănişti. Iar delegaţii organizaţiilor din provincie, prin întâmpinările şi propunerile lor, au dovedit priceperea chestiilor în discuţie şi o îndârjire fără păreche.

Cu prilejul acestor desbateri, personalitatea d-lui Stere, încă odată, s'a pus în evidenţă, c'o intensă vigoare.

D. Stere a fost raportorul problemei constituţionale.

D-sa a apărut pe scenă, cu părul răzvrătit, cu figura tăiată în linii aspre, cu gestul violent... Neastâmpărul sufletului său îi zgudue întreaga fiinţă.

D. Stere se urcă la tribună şi — ca un vestit orator rus, descris de ziaristul Voitolovski („Kievskaia Mâsli"), — „repezind energic mâna înainte, parcă azvârle asupra publicului pumni de cuvinte. Vorbele i se desfac de pe buze cu muget, rânduri-rânduri, aruncându-se în luptă, desfăşurate pe un front larg, — cum se reped regimentele la asalt".

Dar cuvintele nu dau busna, chemate unele de altele. Ideile le dau semnalul de adunare şi de pornire. După un discurs al d-lui Stere, auditorii — închizând un moment ochii — parcă văd înainte schema argumentaţiei lui, cu armatura-i ştiinţifică. Cum poate oare d. Stere, printre argumentele angrenate după normele logicei, să ţâşnească de-odată în lături, ca pentru un viraj enorm, dar imediat — dominându-şi impulsul — să se întoarcă, supus, la punctul de plecare? Căci temperamentul d-lui Stere, oricât de nărăvaş ar fi el, nu se poate elibera complect niciodată din zăbala logicei. Lupta între dresor şi cuvinte — mici bestiole înaripate — se dă aprig în faţa noastră.

Dar, mai mult, — parcă asistăm chiar la procesul de creaţie al ideilor d-lui Stere. O frunte care se încruntă trudnic. Un spirit pururi nobil căutând cuvântul cel mai nemerit, — pe care-l zmulge, sângerând, din creer...

D. Stere nu mai este un om tânăr. Mintea d-sale a umblat după adevăr prin multe tomuri. Marile întrebări nu i-s necunoscute. Indoiala însă nu i s'a furişat în suflet.

Mulţi oameni au furnizat dedeziluzii d-lui Stere, — multe grupări şi partide. D-sa păstrează totuşi nădejdea în grăuntele de aur din sufletul omenesc, pe care-l caută încă, deşi până acum nu ştiu dacă l-a găsit de multe ori.

Un cărturar, un om cu experienţă, un bărbat politic, — care şi-a strecurat spiritul neliniştit prin teoriile geniilor şi printre faptele omeneşti şi care, trecând de jumătatea vieţii păstrează încă entuziasmul idealurilor visate în tinereţă subt lumina Aurorei Boreale — acela nu-i din plămădeala noastră a tuturora, ci-i din rândul marilor vizionari.

Ascultându-l pe d. Stere, simţi că, în acţiunea-i intrepidă, nu-s determinante considerentele de politică internă, ci idealurile înalt umanitare. Numai aceste idealuri pot crea adevăraţi apostoli, dând o semnificaţie deosebită atît trudei, cât şi jertfei lor.

D. Stere şi-a început viaţa printr'un lung exil în Siberia, —în slujba unui ideal...Astăzi, în slujba aceluiaşi ideal, suntem siguri că d. Stere nu s'ar da îndărăt de la nici o jertfă. Aceasta se simte din vocea-i caldă, din ochii lui înlăcrămaţi...Şi doar prin jertfă se verifică convingerile!

In aceste vremuri de sterpiciune morală, şi'n mediul nostru,—sufletul d-lui Stere este o apariţie rară, stranie şi, oarecum, hidoasă...

M. S.

CATE-VA NOTE

La un recent congres al căilor ferate a avut loc o vie discuţie între francezi, englezi şi români, cu privire la cine dispune de cele mai rapide mijloace de locomoţiune.

Francezul: Noi am dovedit acest lucru. Cu aieroplanul nu facem de cât o oră de la Paris la Londra.

Englezul: Noi am dovedit şi mai strălucit afirmaţiunea că englezii au cele mai rapide mijloace de locomoţiune. De la Londra la New-York nouă nu ne trebuie decât trei ore cu aieroplanul.

D. Tancred Constantinescu: Vă asigur că noi deţinem recordul. Drumul dela Bucureşti pe lumea cealaltă noi nu-l facem decât în cinci minute.

BLANZY

INSEMNARI

CONSIDERAŢII... LUMINOASE

—o—

Edilii noştri se luminează de la personalităţi înalte. Astfel, domnii de la comună au făcut o bae... electrică, datorită contactului lor cu Regina. Dacă Iaşul s'a folosit şi el de risipa aceasta de lumină, faptul s'a petrecut în chip incidental şi fără vre-o vinovăţie a capilor comisiei interimare.

Dar beneficiul luminei s'a prelungit şi după plecarea Reginei. Intâmplarea aceasta nu contrazice principiul enunţat în fruntea articolului de faţă, ci stă în raport direct cu rămânerea prinţului Nicolae în Iaşi, încă pe vre-o două zile.

Orice echivoc a dispărut aseară când prinţul Nicolae a părăsit capitala Moldovei. Încă înainte de plecarea trenului mahalalele târgului s'au adâncit într'un groaznic întuneric. Aveam în schimb satisfacţia că salbele pe becuri ardeau la arcurile de triumf şi de lemn îmbracat cu brad. Apoi, după plecarea prinţului, s'a topit şi chilipirul acesta.

Am rămas iarăşi în intimitatea întunericului nostru municipal. Se vede că edilii Iaşului—la fel cu genialul Ibsen—nu concepe lucruri mari decît... la întuneric.

Putem spune că Regina a trecut prin Iaşi „ca un fulger de lumină" suspendat o clipă peste o eternă noapte...edilitară.

Ne mângâem numai cu fermecătoare lună care ne zâmbeşte trist din cer—câte odată.

RENOVATUS

Accident de tramvai

BUCUREŞTI. — Aseară la ora 8, în str. „Viitorului", a fost găsit pe linia tramvaiului cadavrul tânărului Gh. Constantinescu, în etate de 14 ani, lucrător la o fabrică de geamantane. El avea abdomenul sfâşiat.

Este victima unui accident de tramvai.

Până la descoperirea corpului nefericitului tânăr, mai multe vagoane de tramvai au trecut peste dânsul.

ION MIHALACHE

D. Mihalache va fi tot ce va crede că poate fi: şef de partid, şef de guvern. Nu este un om grăbit. Dovada unui sistem nervos de criţă şi a unei depline sănătăţi morale.

Dascal bun, a contractat respectul Metodei şi a procedeurilor. Crede în legătura cauzală a faptelor şi lucrurilor. Ziua de mâine va ieşi din ceea ce ai făcut ieri şi ai pregătit astăzi. Nu crede în minunile generaţiunei spontanee şi deci nu se închină zeiţei: Intâmplarea. Mentalitatea ţaranului sănătos la minte, care nu crede că se va întâmpla să aibă mâine mămăliga în casă dacă n'ai dus astăzi grăunţe la moară şi nu te-ai întors acasă cu făină. Nu va mai speria burghezia când aceasta va pricepe că exagerările la Mihalache sunt voite pentru trebuinţa luptei, dar fundul este acel al unui om întreg, care înţelege complexul vieţei de stat şi nu aleargă după imposibil, mulţumindu se cu posibilul.

Va stăpâni pe toţi şi toate prin sobrietatea vieţei lui. Ca om privat are probabil această putere extraordinară de la natură, din moşi strămoşi. Ca om public, îşi va spori de sigur această stăpânire de sine prin lecţia ce i a dat'o sinuciderea predecesorului în organizarea partidului ţărănist: Dobrescu-Argeş care cu tot talentul şi însuşirile sale, s'a ucis prin gustul de viaţă.

Cuvântarea lui Mihalache la inaugurarea congresului, trebue cetită în *extenso* şi meditată.

Necesitatea organizărei unui partid ţărănist s'a născut din răsboiul care a adus ţărănimei pământul şi votul obştesc, a spus Mihalache. Să meditezе burghezii dacă cei ce organizeaza o ţărănime căreia i s'a pus în mână aceste două puteri, temelia vieţei noastre de Stat şi neam nu fac o sferă socială admirabilă. Ce nenorocire ar fi dacă ar lăsa pe ţarani în haos ca să devie coadă de topor în mâna tuturor Avereştilor sau a dinastiei Brătienilor.

La simburile organizatiunei ţărăneşti din vechiul regat s'au alipit, spune Mihalache în discursul său, muncitorii oraşelor hotărâţi la acest pas de d. Lupu. Mai târziu au venit la partid, intelectualii lui Stere, cu ţărănimea lui Basarabia.

Toţi cei ce muncesc fie cu capul fie cu mâinile, sunt fraţii şi tovaraşii noştri, o declară Mihalache ca un iscusit mânuitor al ideilor şi al cuvântului.

Iată un punct cordial pentru viaţa noastră politică. Partidul ţărănist va fi un *partid politic* în înţelesul larg al cuvântului. De sigur că clasa ţărănească va fi cum e natural, într'o ţară ca a noastră, pârghia acestui partid. Acest partid nu va fi însă robul preocupărilor egoiste de clasă şi nu va rămane străin de marile probleme menite să dea României Mari situaţiunea de Stat mondial civilizat.

Cele 160 de articole din proectul de constituţie al partidului ţărănist dovedesc că acest partid se preocupă de drepturile întregei suflări fără deosebire de rasă, religie, sex, profesiune, care trăesc în hotarele României condusă, ca arbitru suprem, de Rege.

Se poate număra articolele care miroasă a spirit de clasă.

FRANŢA JIGNITA DE AMERICA

— In chestia tratatului de la Waschington —

Este foarte probabil că din cauza acordului maritim de la Waschington, se va produce o mare răceală între Franţa şi Statele-Unite.

Se ştie că din capul locului Franţa s'a socotit nedreptăţită prin acest acord, menit a reduce tonagiul. Or, acum acest acord ar urma să fie ratificat de parlamentul francez, Lucru foarte gingaş, care-l face pe d. George Leygnes, fost prim-preşedinte de consiliu şi actualul preşedinte al comisiunei externe de la Cameră, să afirme că este probabil că acest acord va fi respins.

Intr'adevăr, într'un interview acordat lui „Chisago Tribune", acească spune că la Waschington s'a făcut o mare nedreptate Franţiei, de natură a jigni sentimentul naţional francez.

Franţa, spune d. Leygnes, este scaldată de două mări şi are singură de aparat coloniile sale şi tot singură teritoriul ei din Europa. De aceia protestăm cu energie in contra modului cum s'a fixat sistemul reducţiunei tonagiului.

Este chiar probabil, pentru a evita consecinţele neplacute, că se va evita ratificarea.

ANCHETELE „OPINIEI"

Situaţia la R. M. S. Iaşi

Gravele destăinuiri făcute de dl. Victor Costin

In unul din numerele noastre trecute, am publicat o parte din declaraţiile d-lui Costin, directorul Regionalei R. M. S. din Iaşi.

Continuăm astăzi cu o altă parte a declaraţiunilor d-sale privitoare la tendinţa de purificare a administraţiei Regiei.

Fraudele

Din 1920, spune dl. Costin, am fost informat că furturile de tutun şi ţigări se practică pe o scară întinsă la Regie. Cu toate măsurile severe ce le-am ordonat, furturile n'au putut fi împiedicate.

Este imposibil de controlat ce se face cu tutunul, până nu este împachetat în cutii sau pachete.

Aceasta din cauza faptului că tutunul cînd se aduce la fabrică este ud şi trebue să scadă, în greutate în procente greu de controlat. După ce a fermentat şi s'a uscat, înainte de a fi pus în lucru, tutunul este din nou udat aşa că din nouă creşte greutatea sa.

Prin urmare, în tot decursul acestei operaţiuni nu se poate şti dacă s'a retras sau nu din tutun.

Primind însă informaţia şi verificând-o, că sunt funcţionari care trăesc într'un lux care în nici un caz nu putea fi susţinut de starea materială cunoscută până atunci şi de salariul ce-l primeau, am fost convins că bănuelile mele erau întemeiate.

Ele se îndreptau cu deosebire asupra a doi funcţionari, al căror nume nu-l pot încă da.

Ei sunt un şef de depozit de fabricate ale Regiei şi un şef expeditor.

Am provocat, în decurs de un an, numeroase anchete care n'au putut duce însă la nici un rezultat.

S'au constatat lipsuri de tutun dar fraudatorii n'au putut fi descoperiţi.

Cum se opera

M'am convins că la Regie operează o bandă numeroasă şi bine organizată şi că din această cauză investigaţiile nu duc la nici un rezultat.

In adevăr, şeful de depozit şi expeditorul, singuri, nu pot scoate fabricatele din Regie.

Dacă însă sunt înţeleşi cu un alt deţinător de produse ale Regiei, acesta venind să-şi scoată în mod legal o cantitate de tutun, poate scoate şi cantităţile dosite de funcţionarul din Regie. Astfel pot trece pe sub nasul paznicilor cantităţi nelimitate de tutun.

Din această cauză, toate anchetele ordonate de noi n'au dus la nici un rezultat practic.

Continuarea în pagina 2 a)

IASUL ISTORIC

Inaugurarea Muzeului Militar

al Reg. 13 Infant.

In dimineaţa zilei de 25 Noembrie 1922 în prezenţa M. S. Regina României, a A. S. R. Principele Nicolae şi a tuturor autorităţilor militare şi civile, s'a inaugurat Muzeul Militar al Regt. 13 Infanterie.

După ce M. S. Regina a semnat actul comemorativ al inaugărei, în care se arată munca şi stăruinţa depusă de Maiorul Grigore Ionescu pentru înfăptuirea acestui Muzeu d-l General Zadik, Comandantul Corpului 4 Armată, prezintă M. S. Regina pe acest ofiţer, care prin iniţiativa şi gustul său artistic, a dat Iaşului una din cele mai frumoase podoabe.

Apoi conform tradiţiei M. S. Regina tae cu foarfecele panglica dela intrare şi se începe vizitarea Muzeului ce care îl descriem pe scurt în rândurile ce urmează:

In alegerea lucrărilor expuse s'a avut în vedere să se înfăţişeze arta militară în trecut şi întâmplările mai însemnate din istorie; în special s'a dat o extindere mare evenimentelor din ultimul războiu pentru întregirea Neamului, sub glorioasa domnie, a M. S. Regelui Ferdinand I.

S'au alcătuit astfel mai multe grupe:

Grupa I-a. Campania din Transilvania.

Iată-ne în faţa portretului M. S. Regelui Ferdinand privind câmpul pe bătae dela Oituz, de desubt cu litere de aur stă scrisă înălţătoarea cuvântare ţinută trupelor din Armata II-a pe o câmpie dela Răcăciuni, promiţându-le pământ şi Votul Universal. Apoi: tabloul înfăţişând pe M. S. Regina într'un adăpost la Oituz.

Ambele portrete sunt încadrate de fotografii şi schiţe reprezentând vizitarea frontului Oituz, Caşin, Mărăşti, de Maj. s ăţile lor.

Trecerea Carpaţilor în noaptea de 14—15 August 1916 este alegorizată în ghips.

Pe peretele din dreapta stau figurile eroilor ofiţeri: Petrovici Ştefan, Bădărău, Tomida, Antonescu, Pocitaru, Ianculescu, Codreanu, Orăşanu, Obreja, etc, morţi pentru ţară la Oituz, Caşin, Mărăşti.

Figurile marilor eroi: ofiţeri şi soldaţi, sunt încojurate de numeroase fotografii, cu scene din războiu, vederi de pe locurile unde a luptat Regimentul 13 Infanterie.

Pe plăci marmorate stă scris cu litere de aur numele tuturor soldaţilor căzuţi în luptele dela Oituz, Caşin şi Mărăşti.

O colecţie întreagă de sute de tablouri.

Blocul dela Oituz. Intr'un adăpost şi un atac la baioneta, machete în ghips de sculptorul Matescu, sunt aşezate pe diferite stânci; ele sunt prea bine executate.

***Grupa II-a* e reprezentată prin hărţi şi episoade din campania 1913. La mijocul acestei grupe, ca un steag neadormit stă chipul Dorobanţului.**

Campania 1913 este bogată cu fotografii, hărţi şi vederi din Bulgaria.

Grupa III-a are de scop de a reîmprospăta amintirea strălucitelor lupte ale Regimentului 13 Dorobanţi, la 1877—1876. In această sală se văd fragmente de hărţi, de planuri şi tablouri, de fotografii şi aquarele, episoade şi scene de la 1877—78, momente înălţătoare, scrise cu sângele vitejilor noştri.

S'au înfăţişat grafic cele bătăliile de la 27, 30 şi 31 August 1877 (Griviţa şi Plevna).

Pe pânze s'au figurat bătăliile de la Griviţa No. 1 şi 2, Plevna, etc.

Pe plăci marmorate stă scrise cu litere de aur numele tuturor ofiţerilor şi soldaţilor căzuţi în aceste lupte.

In vitrine, în rastele, pe etajere, pe mese şi stelaje se află o bogată colecţie de arme şi armure din diferite epoci, rânduite pe categorii.

Armele de foc uşoare sunt grupate pe epoci dela pistoalele şi armele cu cremene din veacul a XV-lea şi până astăzi, cu toate transformările suferite: Muschetoane, Archebuze, Combine, puşti revolvere, etc etc.

Grupa IV-a cuprinde pe toţi Comandanţii de regimente de

Continuarea în pagina II-a

Aprobate de Consiliul Sanitar superior și premiate

Ascultați copii ce spune la gazetă de minunata preparație

„Unt de Pește Iodoferat Werner"

CURA cea mai rațională de unt de pește

pentru copii și adulți e numai aceea cu

Unt de pește Iodoferat WERNER

Tonic, depurativ, nutritiv, recomandat contra anemiei, scrofulozei, reumatism, etc.

Unt de pește Iodoferat cu fosfor WERNER

special contra rachitismului, limfatismului și reconfortant pontru copii și adulți slăbiți de munca intelectuală

Unt de pește Iodoferat cu mercur WERNER

Tonic depurativ și curativ pentru reconvalescenți sifilitici
Depozit principal Farmacia CONST. I. WERNER, Iași

BECURI ELECTRICE

resistente, cu lumină frumoasă, toate voltajele, se vând cu prețurile fabricelor la

BIROUL TECHNIC ELIAS NAGLER

str. Păcurari 2 și SUCURSALA din strada Bratianu No. 113.

CINEMA MODERN Peste câte-va zile Uriașa Montare franceză

—0— Film Gaumont Seria Pax-Paris —0—

(FICA PETICARILOR) **LA FILLE des CHIFFONNIERS**

Briliantă capo d'opera pur franceză datorită marelui autor și meteur-en scene parisian HENRY DE-FONTAINES — 12 ACTE 12

Interpretată de intreg ansamblul Comediei franceze în frunte cu splendida stea franceză D-ra BLANCHE MONTEL.

La BANCA MOLDOVA

IAȘI -- Secția Mărfuri -- IAȘI

au sosit cantități importante de:

Parafină americană 50/52°, Glycerină Farmaceutică 30 B M E, Lumânări americane, Său frigorific „La Plata" alb sau francez 44° alb

Untdelemnuri de Măsline garantat pure acsa „Caisson & Brocard" Nice, Apa minerale „Giesshuebler"

CU PREȚURI FOARTE CONVENABILE

Teatrul Cinema Sidoli Marți 28 și Mercuri 29 Noembrie zilnic 2 matineuri la ora 3 și 5 j. și seara la 9 jum, fix.—OPERA COMPLECTĂ—Celebra stea a scenei franceze — 8 acte 8

NAZIMOVA APARE IN **L'Etoile du Bataclan**

Superb roman cinematografic care ne infățișează unul din cartierele marelui oraș Londra, unde tinerețea lăsată in voie. expusă la toate tentațiunile vieței, nu cunoaște altă lege decât aceea a capriciului frumusețea decorurilor, toaletelor și insemnătatea filmului este complectată de jocul plin de grație și simpatie, a prea frumoasei stele cinematografice NAZIMOVA

—0— Fantastica cursă de automobile COMEDIE și Anatole Erance VEDERE —0—

In curând monumentalul film: LANDRU

Cinema MODERN Astăzi în Matineuri la 3 și 5 jum. și seara la 9 jum. — IN FIECARE ZI

PENTRU I-a VIZIUNE — CELEBRA MONTARE — OPERA COMPLECTA

LA FOURNAISE

(VIS SAU REALITATE)

Superbă dramă modernă din *viața femeilor de astăzt* cu o grandioasă montare nouă după marele autor francez *TEOPHILE GAUTHIER.* In rolul prim marele tragedian *NOVELLI.* 6 ACTE 6. Adaos la program *Robinet Cinematografist* grandioasă Comedie nouă în 2 ACTE.

In programul viitor: *La fille de Chiffoniers* (FIICA PETICARILOR) Uriașă operă franceză datorită marelui autor *Henry Desfontaines* cu d-ra *Blanche Montel*

Sezizarea Parchetului

M'am adresat atunci, în Oct. 1921. parchetului căruia i-am comunicat bănuelile mele.

Parchetul însă a înțeles să procedeze singur, fără a conlucra cu mine.

Totuși bănueli grave cădeau în sarcina celor doi, când fostul director Moisiu se prezintă la judele instructor și făcu declarațiuni surprinzatoare care acoperiră și salvară pentru moment pe cei vinovați.

Aceste declarații însă au determinat la urmă plecarea d-lui Moisiu.

Hoții se descopăr

In urma declarațiilor lui Moisiu, parchetul clasă afacerea și fraudele ar fi continuat.

Dar se descoperi intr'o bună zi o eroare de scriptă în sarcina observatorului Urzică.

Acesta trecuse în registrele sale o cantitate de tutun mai mică decât cea pe care o primise.

Diferența era de 370 kgr tutun de calitatea III-a în valoare de aproape 18000.

Dar nu era eroare, ci fraudă intenționată.

Dacă din eroare trecuse 370 kgr. mai puțin, trebuia să aibă în depozit această cantitate în plus. Ori, el avea o cantitate încă mai mică decât cea indicată de registre.

Amenințat de a fi predat parchetului, individul își dădu demisia și achită 17800 lei.

Astfel se descoperi firul tâlhăriilor pe care sunt pe cale a le stârpii cu desăvârșire.

Alte abuzuri

Dar nu numai statul a avut de suferit, continuă d-l Costin, de pe urma acestor funcționari și a tovarășilor lor.

Lucrătoarele au plătit și ele un tribut rușinos acestor bandiți.

Pentru ca o lucrătoare să fie primită la Regie, ea trebuia să plătească acestor bandiți sau mită sau impozit în natură cu trupul ei.

Lucrătoarele mai trebuiau să facă tot soiul de servicii pe la locuințele funcționarilor și mecanicilor, cari transformau pe aceste lucrătoare în servitoare.

Toate acestea le-am oprit și am interzis cu hotărâre orice autoritarism al mecanicilor și funcționarilor față de lucrătoare care trebue să aibă legături numai cu observatoarele de atelier.

Intervenții pentru lucrători

Am organizat exploatarea unei păduri a statului, pentru a putea procura personalului R. M. S. o cantitate de 7—800 vagoane lemne.

Această însă nu se poate face anul acesta.

Dasemenea am intervenit pentru procurarea de stofe în prețul costului de la fabrică.

Muncitorii, cari au un salar de la 20 la 60 lei zilnic, primesc sporuri și prime care ating de la 80—100 la sută din salar.

In urma acestor măsuri, spune d. Costin, am reușit a înfrâna neregulile petrecute sub fostul director Moisiu, precum și a asigura lucrătorilor condiții omenești de viață.

Rep.

Congresul partidului țărănist

-- Organizarea judecătorească.-- Problema economiei naționale.-- Un incident.-- Propunerea d-lui dr. Parhon. -- Telegrama către d-l dr. Lupu.-- Cultul.-- Regimul industrial.-- Politice sociale.-- Valută și Finanțele

ZIUA a II-a

Organizarea judecătorească.— Raportor d. Gr. Iunian; iau cuvântul în discuție d nii: Pascu, Apostol, Mătasă, Aurel Hegoescu, dr. Parhon, Hr. Georgescu, Eftimiu. Anteproectul se votează în unanimitate.

Economia națională.—Raportor d. I. Mihalache, critică felul în care s'a făcut împroprietărirea. Partidul țărănesc vrea o proprietate mică, individuală independentă, sp ij nită de numite instituții de Stat. Arată că proprietatea individuală e absolut necesară pentru progresul economic al țării.

Iau parte la discuție d-nii: Popovici Lupu, Frățilă, T. Bujor, Spănișteanu, Madgearu, Mătasă, Brașoveanu, Pompiliu Ioanițescu, Manoliu, Adam. D-l Mihalache răspunde, lămurind chestiunile puse în discuție.

Incidentul Parhon.— La închiderea discuției, d. dr. Parhon, în numele unui grup de intelectuali și parlamentari, depune un amendament la acest capitol în care se prevede ca țintă a partidului țărănesc trecerea întregului pământ cultivabil în mâinile muncitorilor agricoli, care vor fi liberi a-l munci individual sau colectiv.

Răspunde d. Mihalache și apoi d. Mugatescu care combătând amendamentul spune că partidul țărănist nu este un partid cu nuanță nici socialistă, nici comunistă, ci e un *partid conservativ și național* în sensul gramatical al cuvântului. Amendamentul se primește ca un deziderat pentru viitor și, după ce se citesc telegramele sosite, ambele nuanțe de țărăniști merg împreună la aperitive, fapt care arată spiritul împăciuitor în care conducătorii partidului înțeleg să lucreze.

Ședința de după amiază

Congresul expediază o telegramă d-lui dr. Lupu.

Iată textul acestei telegrame:

Doctor N. Lupu, Deputat
Hotel Baltimora
New-York

Țărănimea și muncitorimea din România Mare, împreună cu cărturarii care o luminează și o ajută în lupta pentru emanciparea ei politică, economică și culturală, adunați în congres general la Iași, din toate provinciile românești unite pentru dezbaterea și votarea programului țărănist, simt de a lor datorie să-și îndrepte sufletul și cu această ocazie, către acela, care, este în partidul țărănesc doctorul Nicolae Lupu; care astăzi reabilitează în țări civilizate prestigiul neamului românesc; com la înființare și până astăzi, în frunte cu Voevodul Alex. Ghica, întemeetorul cazarmei Copou.

Grupa V-a cuprinde Epoca lui Ștefan cel Mare.

In fund, în mijlocul sălei se vede figura Marelui Voevod Ștefan cel Mare.

In dreapta tablouluí: crochiari, schițe, hărți referitoare la luptele avute, harta țărei în timpul domniei lui Ștefan.

In stânga, oștirea lui Ștefan cel Mare: Curtenii, Pușcașii și Tunarii, Căpitaniile Dorobanților, Sinjitori, Calarași, Pedestrimea Câmpulungenilor și Hanganilor, Ceata Vânătorilor, Căpitaniile de margine, Călărimea Orheiului, Sorocei și Lăpușnei.

Jos: bătăliile dela Rahova, Valea Alba, Codrul Cosminului, Dumbrava Roșie, Războeni, apoi cetățile Neamțului, Chilia, Acherman, Hotin, portretele sultanilor: Mohamet al II-lea, Soliman și Baiazid.

In dreapta în fund: atmele cu care a luptat: Arcul, Sulița, Securea, Fustul, apoi diferite săgeți.

Toate aceste înfățișări redau în mod clar era de glorie a lui Ștefan cel Mare.

După ce M. S. Regina observă cu deamănuntul fie care obiect, părăsește cazarma Regimentului 13 în uralele ofițerilor și soldaților.

Se pune vot la vot chestia exproprierii urbane și se hotărăște amânarea rezolvării ei.

Cultura poporului. Raportor dl. pr. I. Borcea. Arată îndrumările ce trebue să ia la noi învățământul pentru a deveni cu adevarat democratic și util maselor țărănești. Iau cuvântul d-nii D. Mazilu, Adam, care arată situația încurcată a școlilor din Ardeal, d-nii Bocancea, Manoliu, Pascu, P. Bujor, N. Popescu, Dacu David, Bascof, fac diferite propuneri.

Dl. I. Mihalache arată că este contra acordării de privilegii învățătorilor la împroprietărire.

Chestia statificării școalelor confesionale din Ardeal e pusă la vot și este aprobată.

Congresul votează apoi concluziile raportului.

Cultul. Raportor d l prof. Borcea care arată că partidul țărănist este pentru o largă toleranță religioasă a tuturor confesiunilor.

Vorbesc și preotul Nicolaescu și d. Paul Bujor în același sens.

Armata. dl. Raportor dl. amiral Grațosky, care arată că România are nevoe de o armată națională și democrată, scoasă de sub influența politică.

D. prof. Costăchescu spune că națiunea are nevoe de o serioasă pregătire tehnică, care e cel mai bun mijloc de organizare a apărării țării. Mai vorbește d-l lt. colonel Danielevici.

Se aprobă în unanimitate capitolul privitor la armată.

Politita externă. Raportor d l Alex. Papacostăa. D sa spune că țara noastră trebue să lupte pentru stabilirea unei ordini internaționale întemeiată pe dreptate. Liga Națiunilor trebue să fie o instituție cu puteri reale, care să ne permită împiedicarea războaielor.

Mai vorbește d nii Florescu, Stere și raportorul, dau explicații.

Congresul votează în unanimitate capitolul:

Incheerea lucrărilor de Constituție

Toate chestiile puse în anteproiectul de constituție au fost votate.

D. Mihalache, într'o brilantă cuvântare, arată opera mare ce s'a înfăptuit în acest congres, care a dovedit cu prisosință, că partidul țărănist este acea forță nouă, pe care o așteaptă țara și că este un partid care luptă pentru idei.

Cuvântarea a fost mult aplaudată.

*

D. Mihalache anunță că în ședința de Marți se va discuta chestia reorganizărei partidului și s olaționarea chestiei, dacă deputații țărăniști să participe sau nu le lucrările congresului.

Ședința se ridică la ora 11 noaptea

D.

Ședința de astă-zi dimineață

-- Ziua a III-a --

— Chestia Statului. — Organizațiile județiene. — Comitetul executiv. — Presa.—

Desbaterile reincep la ora 10 sub președinția d-lui Paul Bujor, profesor universitar.

Se dă citire unor telegrame primite.

Discuția asupra Statutului partidului.

D. Madgearu raportor arată insuficiența noului statut care cuprindea în prevederile lui numai trei organizațiuni. Era însă necesar și un al patrulea organ, secția provincială.

Deasemenea era necesar ca prin noul statut să se dea mai multă libertate organizațiilor locale.

Arată că partidul țărănesc nu poate admite ideia de șefie.

Citează declarațiile d-lui Stamboliski, primul ministru bulgar, care i-a spus că o condiție sine qua non pentru dezvoltarea unui partid țărănesc este să nu vrea niciodată să aibă șefi.

Trecând cu discuția asupra presei partidului țărănesc arată că n'are un ziar oficial.

Aduce omagii d-rului Lupu, directorul ziarului „Aurora", care a fost singurul organ de propovăduire a ideilor partidului țărănesc.

Cere ca fiecare membru al partidului să cotizeze pentru a da putință partidului să aibă un ziar oficial.

Mandatele de deputați și senatori aparțin de drept partidului

Nu poate candida nimeni fără o vechime de 2 ani. Excepțiuni vor putea avea loc numai cu aprobarea comitetului executiv.

D, Muzetescu din Muscel cere să nu se mai facă discuția pe articole ci numai a textului întreg.

D. Neculai Ioan cere ca președintele comitetului județean să fie ales de statul județean și demis numai de statul ju-

dețean și nu de comitetul județean.

D. C. Stere.— Statutul este pactul fundamental al partidului, este constituția lui. Care luarea în considerație a proectului de statut care rămâne deocamdată provizor, aplicarea lui fiind însă obligatorie.

Statutul este votat conform propunerei d-lui Stere, în unanimitate.

D. Mihalache cere prelungirea mandatului actualului comitet executiv pentru conducerea partidului țărănesc până la viitorul congres, cuprinzând 21 membri.

Propunerea este admisă.

Se pornește apoi discuțiunea asupra participării parlamentarilor țărăniști la lucrările corpurilor legiuitoare.

*

S'au propus două moțiuni relative la intrarea în parlament.

Prima, susținută de d. deputat Spinișteanu cere ca Parlamentarii să intre în Cameră pentru a protesta împotriva procedării ilegale a actualului guvern și să prezinte demisia imediat după aceia.

A doua moțiune, susținută de congresiști vrea ca parlamentarii să nu se reintoarcă de loc în Parlament.

La ora 1 congresul a fost suspendat, urmând ca după amiază să se continue discuțiunile în această chestiune.

ULTIME INFORMAȚIUNI

x „Opinia" a anunțat la timp ca foarte probabilă definitiva retragere a opoziției țărăniste din parlament.

Chestiunea a fost supusă astăzi discuțiunii și votului congresului și cu acest prilej directiva partidului a adoptat tactica de a nu influența de loc discuțiunea pentru a lăsa massa congresului să decidă. Sentimentul de care dă dovada această masă până în momentul când scriem aceste rânduri este în sensul unei retrageri.

Tactica adoptată de directiva de a nu participa la discuție, este datorită faptului că guvernul a hotărât să aducă imediat constituția în discuția parlamentului.

Formula reintrării până la introducerea constituției nu mai are deci nici un rost.

Este probabil că până la închiderea ziarului, să putem înregistra rezultatul definitiv al hotărârii.

x Ziarele streine relevă ce se petrec în State e-Unite, în legătură cu ciclul de conferințe pe care îl ține acolo d. Clemenceau.

Precum se știe, marele om de stat frances n'a menajat de loc poporul și guvernanții americani, Le-a spus adevăruri crude în legătură cu factul de garanții, de la care Americanii s'au retras, odată pacea de la Versailles terminată.

Din cauza criticei sale intesive se anunță din Waschington că cuvântarea lui Clemanceau a indispus foarte mult guvernul. Deși membrii guvernului american se abțin de la comentarii și răspunsuri se anunță totuș că senatorii Bora h și Hitsch k vor replica.

Marele public este însă foarte indispus. Clemenceau a primit scrisori, prin care este amenințat cu moarte. Poliția a dublat măsurile de pază în jurul fostului prim ministru frances.

x Un îngrozitor spectacol s'a produs ieri în oraș, la puținele depozitele de lemne care mai aveau încă câte va despicături.

Domnii și doamnele din societate, cu ton plângători—doamnele chiar cu lacrimi — rugau pe depozitari să le dea ceva lemne, fie măcar pentru o zi. Depozitarii abea au putut satisface o parte din solicitatori acordându-le maximum câte 25 kg — un coș — de cap, cu 1 leu kilogramul lemne de fag și carpen, 70 bani kilogramul de răshită și plop...

In altă țară de o astfel de încurie, publicul n'ar avea răbdarea să aștepte ca primarul orașului să plece singur.

Noroc că mai încălzește zapada.

x Atragem atențiunea cetitorilor asupra interesantelor destăinuiri ale d lui V. Costin, directorul Regionalei R. M. S. pe care le publicăm in prima pagină a ziarului nostru

x Din eroare s'a spus ieri că raportor la problema socială, in sânul congresului țărănesc, a fost d. Cezar Papacostea.

Adevărul este că raportor a fost d. Al. Papacostea.

❑ *Vizitele Principelui Nicolae.* Vizitele făcute eri de A. S. R. Principele Nicolae au decurs în chipul cel mai interesant.

In orele de dimineață, principele Nicolae, a vizitat liceul național, primit cu mari ovațiuni. A asistat la lecția de religie a părintelui Petrovanu, și la cea de istorie a d-lui Stambolie, care a vorbit în chip foarte interesant despre Bătălia de la Nicopole. Corul școalei sub conducerea d-lui Mezetti a executat.

De aci a trecut la școala de Bele-Arte, vizitând atelierul de sculptură a dului Mateescu, atelierul de pictură a d-lui Popovici și Pinacoteca.

Tot în orele de dimineață prințul a vizitat Universitatea, unde a fost primit cu mari ovațiuni. Aci a vizitat laboratoriile d-lor profesori Buțureanu, Borcea și Obreja, interesându-se de lucrări.

A vizitat apoi muzeul de științi naturale, din str. I. C. Brătianu, condus de d-nii profesori Demetriade și Borcea.

Vizita de la școala de arte și meserii, a fost cu deosebire interesantă.

Prințul a vizitat toate atelierele și s'a interesat de lucrările în educațiune, făcând însemnări de competință deosebită.

Ultima visită de dimineață a fost la căminul studențiesc. Primirea atât de călduroasă aci, corul admirabil al studenților basarabeni, a făcut asupra prințului o adâncă impresiune. Prințul a vizitat sala de mâncare și dormitoarele.

Incântat de această visită prințul a declarat că ia asupra sa grija de a inlătura multe din greutățile ce le intâmpină.

Promisiunea a provocat un entuziasm extraordinar.

*

Principele Nicolae a luat dejunul la popota ofițerilor, dejun la care au participat și reprezentanții autorităților militare și civile.

Prințul a lansat ideia de a se rădica în Iași un monument comemorativ, al eroilor căzuți pe câmpul de onoare, care să cuprindă și un Ateneu.

Principele s'a angajat de a da tot concursul pentru realizare.

S'a încheiat de îndată un act în această privință, constituindu-se un comitet de acțiune, compus din d-nii general Zadic, P. Fântânaru, C. Toma, dr. Georgescu, generalii Gheorghescu, Tomoroveanu, Gheorghian și Sava Goie.

Actul a fost semnat de prințul Nicolae.

După invitația studenților, prințul a mai vizitat Universitatea după prânz, asistând la cursul de deschidere a d-lui A Cuza și la cursul d-lui Tafrali, care a făcut o scurtă privire asupra artei românești.

Tot după prânz prințul a vizitat școala primară Gh. Asachi, vizitând toate clasele și urmărind cu o vie atențiune modul de predare.

La ora 6 a avut loc un ceai la comandament, iar la ora 7.35 prințul a părăsit localitatea, condus la gară de o numeroasă asistență, care l'a ovaționat. In tot timpul fanfara liceului internat, cântă imnul regal.

Principele Nicolae și-a exprimat toată dragostea de atențiunea liceului internat,

x D. Judecător de instrucție Eșanu a admis ieri eliberarea pe cauțiune a casierului Băncei Moldova, Brauner.

Cauțiunea a fost fixată la 300 000, adică exact gropul sustras.

Banca a și depus ieri cauțiunea în numerar—dar întru cât d. Eșanu a fost grăbit să plece nu i s'a mai putut înmâna aseară recipisa de depunere, așa că Brauner a fost pus de abia astă-zi în libertate.

❑ D-l Docent universitar dr. Emil Radu, a fost numit pe ziua de 1 Decembrie, conferențiar al Facultății de medicină pentru specialitatea „Radiologie".

Piața valutară.—*La Paris leul a cotat aseară 9 centime.*

Devizele în Capitală au notat: Francul frances 11 20; lira englesă 718; lira italiană 7 45; coroana cehoslovacă 5.06, dolarul 160 francul elvețian 29 50; marca germană bani 2 09; coroana austriacă 0.22; coroana ungara 6.60.

x Din eroare s'a tipărit în ziarul nostru că Sâmbătă noaptea s'a presintat la d. președinte Patron delegatul d-lui Toma cu invitarea pentru dejun. Faptul s'a produs Vineri noaptea.

❑ *Congresul liberal din Chișinău.*— In ziua de 26 Noembrie a avut loc la Chișinău congresul partidului național liberal din județul și orașul Chișinău. S'a expediat telegrama următoare d-lui Mârzescu:

„Partidul liberal din județul și orașul Chișinău, adunat în congres astăzi, aduce cel mai mare prinos de recunoștință iubitului president de onoare, părintele și semănătorul ideilor liberale în Basarabia. Trei mii de membrii adunați azi în jurul steagului înfipt de d-voastră în Chișinău, inima Basarabiei, vă roagă în interesul partidului și al neamului să ne împărtășești cu dragostea și înțelepciunea d-voastră pentru desăvârșirea operei începute, clădind între Prut și Nistru aceleași puternice cetăți de naționalism și liberalism de ordine și dreptate.

Telegrama e semnată de generalul Alex. Oprea, președintele congresului și al partidului.

Sâmbătă 16 Decembrie
BALUL ASOCIAȚIEI
HAKOAH

x O comunicare telefonică, transmisă nouă la ora 11 anunță că în Bucuresti circulă zvonul că conferința dela Laussane a fost suspendată pe o săptămână de zile.

Lordul Curzon s'a reintors în Anglia. D. I. G. Duca a plecat la Paris.

❑ Cu ocaziunea aniversărei a treizeci de ani de ani de profesorat la Universitatea din Iași a d-lui profesor dr. George Bogdan, studenții Facultății de Medicină împreună cu un grup de profesori și prieteni, îl vor sărbători printr'un festival în ziua de Duminică 3 Decembrie la orele 4 în aula Universității din Iași. Tot în acea zi, i se va oferi un banchet în sala Astoria.

x *Dela Liga Chiriașilor.*— Comitetul Sindicatului Chiriașilor din Iași, întrunindu-se în ziua de 25 Noembrie a. c. sub Președenția d lui deputat Dimitriu, a cooptat noi membrii în comitet pe d nii Romulus Cismann, dr. N. Polingher, E. Cupfer, M. Harth, D. P. Orăștein, Sigmund Rapaport, și a ales încă un Vice Președinte pe d-l. Jostin Adace.

Pentru timpul absenței Președintelui deputat Dimitriu reținut în București cu lucrările parlamentului s'a dat delegații vice-președinților ca să conducă acțiunea parmanentă a indicatului.

S'a hotărât ținerea unei mare întruniri cu delegați din toată țară pentru apărarea intereselor Chiriașilor.

Sâmbătă 16 Decembrie
BALUL ASOCIAȚIEI
HAKOAH

❑ D-nii membri ai consiliului de administrație ai „Sindicatului starostilor din Moldova" sunt rugați a se întruni în ziua de Mercuri 29 Noembrie orele 4 p. m. la berăria As ger, la ordinea zilei fiind mai multe chestiuni de dis utat.

❑ Cursul particular de dicțiune și artă scenică predat de d. *Ștefan Braborescu* cu autorizația specială a Ministerului Artelor se deschide irevocabil *Mercuri 29 Noembrie a. c. ora 6 p. m.* și va urma regulat de trei ori pe săptămână, Lunea, Mercurea și Joia, între orele 6—8 p. m.

Cursul acesta fuzionând cu Academia populară de muzică de sub direcția d-lui Baciu, se ține în localul școalei *Gh. Asachi* str. Nagrozzi. Inscrieri se fac zilnic la magazinul de muzică *Brașcu* de unde se pot căpăta și lămuriri cu privire la onorariu și ori-ce alte chestiuni în legătură cu acest curs.

Serviciul Telegrafic și Telefonic

al ziarului „OPINIA"

Consiliul de miniștri

IN VEDEREA DESCHIDEREI PARLAMENTULUI

— Alegerea biurourilor.— Actualii președinți vor fi realeși. —

București.—Aseară la ora 6 s'a întrunit consiliul de miniștri sub președinția d lui Brătianu.

S'a comunicat miniștrilor textul definitiv al mesajului care a și fost semnat de Rege.

S'a discutat apoi asupra constituirei biurourilor parlamentare.

Astăzi după amiază, la ora 3, vor avea loc, la Cameră și Senat, consfătuiri ale majorităților pentru a se fixa persoanele care vor alcătui biurourile.

Actualii președinți, d-nii Pherekyde și Orleanu, vor fi realeși. In ce privește pe vicepreședinți guvernul lasă majorității mână liberă ca să rezolve ea numeroasele competițiuni iscate în jurul acestor demnități.

O nouă combinație vintilistă

— Datoria Statului la Banca Națională. —Scontul creanțelor particulare. —

București.—Textul mesajului regal conține un pasagiu prin care anunță o lege a d-lui Vintilă Brătianu referitoare la consolidarea datoriei Statului la Banca Națională.

Această datorie va fi plătită în două părți:

1) Se va vărsa imediat la Banca Națională aurul atribuit României din lichidarea Băncei Austro-Ungare.

Se vor vărsa deasemenea sumele date de Germania ca contra-valoare pentru biletele emise de Banca Generală; cât și cea mai mare parte din încasările de la țăranii împroprietăriți.

2) Restul datoriei va fi plătit în rate, într'un timp mai lung.

Totodată se va prelungi privilegiul Băncei Naționale.

*

Prin urmare, Statul lasă neachitați pe creditorii particulari, cărora li se plătesc dobânzi mari, și în schimb se achită datoria la Banca Națională căreia i se plătește o dobândă minimă.

Comercianții și industriași foarte jenați de neachitarea sumelor pe care le datorește statul, vor fi siliți a-și sconta creanțele la Banca Națională, în condițiuni proaste pentru ei și procurând Băncei enorme beneficii.

Așa dar, d. Vintilă Brătianu ministru de finanțe, a aranjat o excelentă afacere pentru d. Vintilă Brătianu bancher.

Atentat antifascist

București.—Din Roma se anunță că o bombă a fost aruncată în localul Marelui Stat Major fascist, producând mari ravagii.

Doi funcționari care se aflau acolo, au scăpat ca prin minune.

x Membrii Corporației „Progresul" aduce pe această cale la cunoștința celor în drept următoarele:

Hotărârile pe care le va lua d. Ștefan Lungu, președintele Corporației „Progresul" din Iași la tratativele de la București cu Casa Centrală nu-i angajează cu nimic față de Corporație. Ei și au ales delegatul lor în persoana d lui I. Niculi, lucrător tipograf, așa că d. Ștefan Lungu nu reprezintă nevoile și dorințele lor.

Totodată declară ca nule și nevenite angajamentele pe care d. Lungu le-ar lua în conferința cu Casa Centrală dela Bucureșt.

x Inscrierile pentru volumul IAȘII DE ODINIOARA de d. R. Suțu, se primesc de pe acum, la ziarul «Evenimentul».

Un criminal vienez arestat în Capitală

București. Ziarele anunțaseră că la Viena a fost asasinat acum o lună studentul Robert Sandacker originaldin Tirol. Asasinul era un anume Rici, gazda studentului, care comisese crima pentru a-l jăfui victima.

Cercetările poliției vieneze au stabilit că Rici a fugit în România.

In urma intervenției legațiunei austriace, poliția Capitalei a început cercetările și a stabilit că Rici e venit în București, și-a vizat pașaportul la biroul controlului străinilor, lăsându și adresa. Actualmente el lucra la fabrica Wolf.

Rici a fost arestat cu ușurință. El a făcut mărturisiri complecte.

Se fac acum formalitățile pentru extradarea criminalului.

Capturarea șefului irlandez

București. Din Londra se anunță că armata engleză a făcut prizonier pe șeful revoluționarilor irlandezi împreună cu 80 soldați de ai lui.

Ceartă dela primăria Capitalei

București.—O mare neînțelegere dăinuește între d. Corbescu și ajutorul său Crihan de la primăria Capitalei.

Mai mulți deputați din majoritate vor face interpelări asupra „anarhiei de la comuna Bucureștilor" și vor ataca pe d. Corbescu.

UNTURĂ DE PEȘTE

de băut, proaspătă și de o calitate superioară se găsește numai la

„MARINARII"

Magazin de uleiuri, lacuri și vopsele

H. Aizicovici & I. Marcu

str. Cizmăriei, (Piața Halei).

De asemenea se găsește *SPIRT DENATURAT*, calitate superioară.

Vinuri Naturale

bine îngrijite, producție proprie, din viile **B. Arișteanu și fii Bucium,** *de vânzare de la 3 Deca în sus și en gros, cu preț și condiții avantajioase la depozitul din*

Str. Anastasie Panu No. 15
IAȘI

Cabinet dentar
Dr. Med. H. Apter
Specialisat la Berlin in dentistică și boli de gură
Iaș, Str. Lăpușneanu 32
Consult. 9— 12, 3 – 6

DOCTORUL
H. Wechsler
Boli interne, venerice, sifilis
Cons. 8—10 a. m. și 1—4
Str. Armeană 4 —

Lucrătoare
la etichetat sticle caută
Distileria de liqueruri
«DELICIA»
Iași Str. Capela Armeană 2

Mircea G. Serion
DOCTOR IN DREPT
fost Procuror
:: AVOCAT ::
Sf. Sava 14. Iași

Sâmbătă 16 Decembrie
BALUL ASOCIAȚIEI
HAKOAH

Cinema Elisabeta
Astăzi la ambele matineur de 3 și jum. și seara la 9 jum.

PARTEA II a — *Continuarea grandiosului film Francez* — PARTEA II-a
—|—PENULTIMA |—

LA BAILLONNEE
(CĂLUȘUL)

Puternică și impresionantă dramă familiară. Lupta între clasa de sus și cea de jos, este atât de mișcător redată, încât cu drept cuvânt s'a spus că acest film este o adevărată operă de întărire socială.

Intregul program 8 ACTE MARI 8. Monopol Gaumont-Paris.

Programul se complectează cu nostima comedie în 2 acte FREDOLIN MATURATOR jucată cu irestibilul comic *Fredolin* rivalul lui *Zigolo*.

„Opinia" în ţară

ROMAN

— *Gest frumos.*— Acum cînd suntem în pragul iernei şi trecem prin vremuri când foarte puţini sunt acei cari se mai gândesc astăzi la suferinţele aproapelui, nu putem găsi decât cuvinte de laudă pentru comitetul societăţei „Sprijinul" a cărei activitate este destul de cunoscută.

Duminica 26 Noembrie 50 de mici orfani şi eleve sărace, ai căror părinţi priveau cu îngrijoeare apropiecea iernei — copii fiindu-le complect lipsiţi de îmbrăcăminte — au primit câte un rând de haine complecte, dela cămaşa şi până la mănuşile de iarnă.

Numai acei cari au asistat la această distribuire ar putea—dacă posibilui este — să descrie bucuria micilor orfani la primirea lucrurilor.

Distribuirea a fost făcută de d-nele Maria Haimovici, Dr. Wacher, S. Kopolovici, Paulina Spivec, D-rele Elişca, A. Rosentzweig, R. Iancu, I. Iancovici. C. Barocvici şi d-l. Mania Posenberg.

— *Moarte subită.*— Pe când săteanul Dumitru Ferenţ Diac din com. Tascani aşteaptă la tribunalul local să i se libereze nişte acte, a încetat subit din viaţă.

Neexistând nici o bănuială, parchetul a autorizat înmormântarea.

— *Şezătoare.*— Sâmbătă, 2 Decembrie va avea loc în sala Schwartz o şezătoare culturală data de secţiunea „Org. Zion" la care va „conferenţia dl. Leon Kuppferman (Iaşi) despre „Ihumoru Evreesc".

Mosc.

PAŞCANI

Reprezentaţie teatrală.— Sâmbătă 25 Noembr a avut loc la sala „Unirea" o reprezentaţie teatrală, dată de către secţia paşcăneană a „Casei Naţionale" din Fălticeni. S'a reprezentat „Grefierul" dramă în 4 acte de Negruzzi.

Reprezentaţia acestei piese cu tendinţe mai mult morale şi didactice, dovedeşte îndeajuns scopul acestei societăţi. Rolul principal a fost interpretat de d-l Lucavski, care în rolul Grefierului a avut câteva accente dramatice bine redate mai ales în actul IV. D-l V. Varganiei, ne-a redat cu fineţe tipul vechilor boeri în boerul Ilie. Deasemenea d. Gh. Vasiliu în av. Niculescu ne a redat bine tipul egoistului în actul II care totuşi revine la sentimentele umane când vedea prăpastia în care a căzut amicul său. D-l D. Vasiliu în bucătăreasa a produs mare ilaritate prin verva jocului d sale. Bine au fost şi d-nii I. Paiu, S. Paiu Economu etc. Rolurile femenine au fost mai slab interpretate.

Reprezentaţia a avut un frumos succes moral şi material.

— *Donaţii.* D-l Lupu Ziner din Piatra-Neamţ a donat suma de 20.000 lei pentru clădirea nouei sinagi din Tg. Gara Paşcani. Menţionăm cu bucurie frumosul gest al d. Ziner.

— *Comunale.* — In curând Paşcanii vor avea lumină electrică, scăpând astfel de un mare neajuns prin iluminarea cu petrol care lipsea destul de des în oraş.

Vestitor

ATENŢIUNE!

Profesorul Misterelor vieţii
în consultaţie cu spiritele
C. ŞTEFAN
care s'a reîntors de curând din India unde a studiat tainele viitorului cu cei mai vechi fachiri indieni, pentru a pune la dispoziţia marelui public, vastele sale cunoştinţi astrologice a început un turneu în ţară, va sta un scurt timp şi în acest oraş. Cu ajutorul spiritelor vieţii şi ale morţii cu care stă în permanentă legătură, profesorul C. ŞTEFAN ghiceşte imediat tot trecutul şi întreg viitorul.

Oricine îl poate vizita şi îi va arăta tainele vieţii, dacă i se va schimba soarta, arată cu cine să te uneşti şi de cine să te fereşti, văduvelor şi domnişoarelor le va arăta destinul, d-lor comercianţi de vor înainta sau se vor ceborâ, judecăţile de le vor învinge, celor ce le merg rău le arată îndreptarea, celor cari nu se pot căsători le va arăta cauza, iar bolnavilor le va arăta în ce le e leacul, d-lor militari de vor fi înaintaţi.

Dă şi explicaţiuni scrise când cineva doreşte să facă o consultaţie după întrebări, eu nu mai am nevoe să vorbesc din viaţa din trecut, vorbesc de viaţa din prezent, vorbesc acelui punct de este bun sau rău; dacă cineva vrea să ştie toată viaţa îi spun viaţa cum a fost, cum este şi cum va fi până la moarte.

Aceste puncte le vorbesc după liniile palmei ce se numeşte ştiinţa Chiromantică şi după trăsăturile feţei ce le poartă fiecare om de natură şi care e ştiinţa Fizionomiei.

Vorbesc la orice persoană ce ţine consultaţii spiritiste numai în anumită zi.

Stând numai un scurt timp în acest oraş pleoând în America de Nord.

— — Stăpânul Lumei — —

Prin puterea fluidului magnetic, sugestic şi transmiterei gândului telepatic, de a influenţa la distanţă prin calcul matematic, prin aceste ştiinţe şi inţelepciuni am prezis toate războaele din lume.

1) Războiul balcanic la 1913 prezis la 26 Octombrie 1915. 2) Articolul din ziarul „Dimineaţa" 28 Decembrie 1913 ce va fi cu anul 1914. Cataclismul universal. 3) Prezirător armistiţiului 1914 Decembrie. 4) Comploturile contra „familiei Regale pentru încoronarea la Alba Iulia sau Bucureşti. 5) Prezicerea adresată M. S. Regina Elisabeta pentru stabilirea sanătăţii 25 şi 26 Maiu 1922, telegramă recipisa No. 2342 din Botoşani la Atena Grecia. 6) Prezicerea venirei pe tron a Diadochului George ca rege 28 Sept. 1922 prezis Luni 16 August 1922 Telegrama No. 463 Sinaia Castel Peleş publicate în ziarele „Dimineaţa" „Viitorul" şi „Universul" din Capitală.

Toată această ştiinţă se bazează pe cercetarea a 49 stele.'

Tot eu am prezis moartea celor trei împăraţi din Europa şi moartea lui Aurel Vlaicu

Prezic la persoanele absente, având fotografia acelor persoane. Poporul trebuie deci luminat ştiinţa este examinată de persoanele marcante ale Europei. Am obţinut autorizaţia inregistrată la No. 10623 din Septembrie 1921.

Deşi invidia creşte, dar omul cult judecă şi cel incult critică. Marile experienţe ale profesorului Astrolog care au uimit toată Europa, unicul Român neîntrecut din lume in arta sa ştiinţifică.

Rog pe onor. Public de a mă vizita cu toată încrederea, e important pentru fiecare om de a şti misterele vieţii.

Consultaţiuni se primesc de la ora 3—6 d. a. In timpul consultaţiei numai o singură persoană se primeşte în cameră. Profesorul locueşte în Iaşi strada Ioan Creangă 21 (luaţi tramvaiul de abator). Consultă şi prin corespondenţe în provincie şi străinătate trimiţându-mi se culoarea părului, fotografia şi data naşterei, odată cu onorarul 200 lei.

CEI MAI BUNI

GALOŞI ŞI ŞOŞONI

MARCA PENTAGON

Vânzarea exclusivă pentru toată România

Societatea Pentagon Iaşi str. Ştefan cel Mare No. 4

Depozitele principale en-gros, Iaşi H Braunştein str. Ştefan cel Mare 4. Bucureşti A. Saltman str. Carol 35, Chişinău B. Lempet Armeneasca 71.

Vânzare EN-DETAIL la toate magazinele de încălţămintedin ţară.

Costume de Carnaval
DEGHIZAMENTE
FRIZURI DE TEATRU
LA FRIZERIA
„HAMBURGER"
Iaşi Str. Costache Negri No. 32

Se închiriază COSTUME DE CARNAVAL, DEGHIZAMENTE şi FRIZURA DE TEATRU

Se află la dispoziţia publicului amator o garderobă renovată cu costume noi şi de tot felul.

Variaţia *calităţilor* şi a *genurilor* poate satisface gusturile cele mai alese.

Se găsesc costume de la cele mai serioase până la cele mai hazlii.

Specialist **în deghizări.**

Se primesc angajamente şi în provincie pentru TEATRE REVISTE, BALURI MASCATE

Se cumpără costume de ocazie

Blănăria artistică
LA DAVID
Str. Lozonschi 1

Asortiment de blănării fine. Sconcs veritabil, opozon sconcs, vulpi gri, negre alaska şi argintii. Tibet de Mongolia, nutria, biberette, lutru, jder, dihor şi vidre. Piei de îmblănit şi brumării, etc.

ATELIERUL SPECIAL execută lucrări artistice şi transformări de orice blană. Se curăţă vulpi albe, făcându-le ca noi

Reparator de covoare

repară orice fel de covoare orientale: persiane, turceşti, etc.—

A se adresa la magazinul de coloniale,

ARMENEK SARIAN
163 Str. I. C. Brătianu 163

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embericos & Co.

Bucureşti, — Str. Paris No. 1
Linie regulată şi rapidă bilunară

Constanţa direct New-York

Cele mai mari transatlantice confortabile lux din Constanţa

Transatlanticele de lux
„KING ALEXANDER"
Pleacă la 3 Decembrie direct la New-York. După plecarea acestui vapor urmează transatlanticele:

Megalli, Helas, Temistocles, şi Constantinopole.

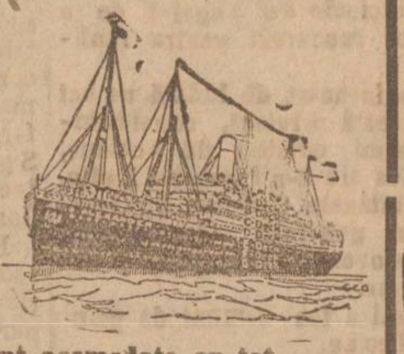

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul înscrieri şi rezervări de cabine pentru pasageri, precum şi mărfuri pentru New-York cu escale la Cospoli, şi Pireu,

Pentru orice informaţiuni detailate şi formalităţi de îndeplinit pentru inscrierea şi primirea singurei vize americane, vă rugăm a vă adresa cu toată încrederea unui serviciu conştiincios la adresa biroului nostru central.

M. Embiricos & Co.

Bucureşti Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89

Sucursale: Constanţa—Str Lascăr Catargiu 28 Galaţi str Speranţei 28, Brăila Str. Belvedere 1

LEI 70

Marele Atelier **Photo „REMBRANDT"**
Str. Lăpuşneanu No. 6
Primind un mare transport de materiale

A redus preţurile

executând

12 Fotografii (cărţi poştale)

în culoarea sepia (maro)

cu lei 70

dând şi un TABLOU GRATIS

De închiriat

în total sau în parte, 6 camere şi una prăvălie.

A se adresa la ceasornicăria Fraţii Tischler, str. Ştefan cel Mare 33.

Inştiinţare

Fac cunoscut onor. public că m'am stabilit în localitate ca Subchirurg cu o practică de 20 ani.

Fac serviciul conform ordonanţei medicilor.

Rog a mă vizita şi veţi fi mulţumit de mine.

La chemare vin acasă.

Cu stimă
Gh. L. Nuţă
Str. Eternitate 80
Podul de fer
Casele Oişie Goldman

CEASORNICE ŞI BIJUTERII

se repară, garantând pentru cea mai perfectă executare, la

CEASORNICARIA

Fraţii TISCHLER

str. Ştefan cel Mare 33

PENTRU
CHIOŞCURILE
DE ZIARE

Se caută băieţi sau fete.

A se adresa la magazinul Leon Goldenberg str. Cuza-Vodă 71 (peste drum de Banca Moldova)

Magazinul de Mobile

Ioil Ghelberg & Fiu

Iaşi, Str. Ştefan cel Mare 11 şi str. Costache Negri 3

EN DETAIL — EN GROS

Depozit permanent de tot felul de mobile solide şi anume: dormitoare, sufragerii, birouri, salonaşe cele mai moderne, fabricate proprii.

Preţurile cele mai reduse

Cumpărăm şi vindem mobile de ocazie.

Bucuria copiilor!

Vizitaţi
MARELE BAZAR DE

Jucării

din str. CUZA-VODA 71
Vânzare cu preţuri reduse
LEON GOLDENBERG

Obiecte de aur,

ARGINT PLATINA, BRILIANTE,

cumpără, oferind preţuri mari

— CEASORNICĂRIA —

Fraţii TISCHLER

Str Ştefan cel Mare 33

Firme

cu preţuri pe jumătate

pentru comercianţi, meseriaşi, profesionişti, bănci, birouri şi autorităţi comandaţi la

I. MAX

Cea mai bună apă minerală purgativă este

APA DE BREAZU, Iaşi

Efect sigur, fără dureri doză mică, gust plăcut.

Premiată la expoziţiile din Paris şi Bucureşti

Tăvăluci

de câmp, cu 3 câmpi de metal cumpăr. A se adresa Theodor Iordăchescu Str. Arcu 10 Iaşi